Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format
Adapt — remix, transform, and build upon the material

207

2004

15202

(207 - 4.1)

ՋՕՆ ՊԸՆԻՒՆԸՆ

ՄԻՒՏՔԻ ՀԱՑԱԹԸՆՏ ՆԻՒՐՏԻՒՑԻՒ ԷՄՄԻՒ

ՊԻՏՃՆԷՆՏ ՏԸՐ

Պու քիճապըն ֆիւէլլիճի օլան Ջ՛օն Պընիան նամ քիմնէ՝ սայր փէք պէյիւք քիմնէլէր կիպի, աշաղա տէրէճէ ամէալարտան կէլմիշ իտի։ Օնուն վէտէրի առէճա պիր թէնէքէճի իտի, վէ Ինկիլթէրրատա Պէտֆօրտ նամ շէհրին հագըն-լարընտա օճուրուր ըտը։ Ցադամի երինէ իճի-պարըը վէ խիւլիւսի փաք պիր առէմ իտի, չիւն հէր նէ գատար քէնտի օղլունու տախի քէնտի էտ-նա սանատաճընա գօմազա էլ վուրտու իսէ տէ՝ ե-նէ օղլունուն օգուտագ վէ եազմագտա տախի թէրպիյէ ալմասընա չալըշըր ըտը։ Շ՚ու տախի իհթիմալ կէօրիւնիւր քի՝ Պընիանըն փէտէրի քրիսթիանլըզըն էսասալարընը օնուն ճիքրինէ էր-քէնճէ եէրլէշտիրմէյէ չալըշմըշ օլմալը տըր, եօղ իսէ՝ մահսըմ եաշընտա իքէն եէմին վէ քիւճը էճմիքտե քէնտի արգատաշլարընտան պաս-կըն օլտուղունտա՝ օլ ազիմ ըիւյալար վէ թէօվ-պէյէ տէօնտէրէն տույուշլար քէնտիսինէ վագի օլմայաճաղ ըտը։ Պու քէյֆիյէթի քէնտիսի շէօյլէ նագլ էտէր. «Ցօգ վագըթ», տէր, «պիր գաչ կիւն կիւնահ իշլէյէրէք կէչիրտիքտէն սօնկ-րա, եաճաղըմտա ույուր իքէն՝ ճիննլէր վէ քէօ-թիւ բուհլար տախմա պէնի ալրտ կէօթիւրմէյէ

ջալըշօրլար տէյիւ զանն էտէրէք՝ օնլարըն գօր-
գուսունտան վէք թաՀկիլ օլուր ըսրմ" : Ռէնտի
թուՀանի ույանըգլըղընտա էմոխլի միւսահատա-
լարըն պիր գաջընը տախի չէօլէ թարիճ էտէր :
"Ֆօգուզ՝ նա օն նաշընտա պիր ջօճուգ իքէն՝
քէնարէրինի պօշ չէյլէրէ վէրմիշ օլան արգատաշ-
լարըմ իլէ տիւրլիւ պէ տիւրլիւ օյունլարընտա վէ
ջօճուգճա պօշ շէյլէր էմոխ յիմտէ՝ էքսէրի մատուն
գալըպ՝ փիքրիմտէ ալմիւսդ օլուր ըսրմ. փագաճ
նէյնէ կիւնահլարըմը պրագամադ ըսրմ," տէր :

Ինշէ ձէմի քրիսթիան պապաշարա վէ անա-
լարա՝ օնլարըն Հալն Հէր նէ գատար էտնա տախի
օլմադ օլա, պու քէյֆիյէթ օնլարա պիր պէօ-
յիւք էօրնէք տիր : Նա՛ պապաշար վէ անալար,
էվլատլարընըզա օգումագ վէ նազմայը էրքէն էօյ-
րէսին, վէ օնլարը քրիսթիանլըգտա Թէրպիյէ է-
տին. զիրա պէօյիւտիւքլէրինտէ Ալլահ օնլարը նէ՛
գատար նիւճէլտէճէյինի, վէ պէօյլէ էմմէնիդ ի-
լէ օնլարը նէ՛ գատար փայտալը զաթլար օլմադա
Հազըր էմմիդ օլտուղտունուգու պիլմէդ սինիդ :

Պընիան պէօյիւյիւդ ագլէ պալընդ օլտուգճա՝
կիւնահատա տահա գամըլըշըր ըսրմ. պախտուտա
քէնարինի նալանճըլըգդ պէտտուա , նէմին վէ Ալ-
լահըն խամինէ քիւֆր էմմէք քէօմիւնիւքլէրինէ
վէրմիշնի՞ : Ջալ պու քի քէնտի զամիրի տահմա
քէօր տէյիդ խտ : Ինյաընտա էքսէրի կէօրիւր
խտ քի՝ կէօք Թուխտուշտուդ վէ պուդաթլար փէք
դօրգուդու կիւրիւլմիւշլէր իլէ Երրմըլըգդ փտա-
լանըյօրլար : Պագը՝ սէֆտաղը պիր Երտէ տիր

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос. Библиотека
ZUUՈ-Арм.ССР
Ա. ՄՄ. Ա. Մասնայան
Ա. ՄԱՍՆԱՅԵՑՈՒ ԱՆՎ.

31904-64
45095-64

տէյիւ կէլիր խտ քէնտիսինէ, վէ օրտտա ճիմ-
պիւշ վէ սէֆտա իչինտէ տիր տէյիւ զանն էտէր խ-
տի. ճադաճի սօնկրա Հէմտն օլ խիւլտադի մէճ-
լիստէ քէնտիսինէ Էօյլէ կէլիր խտի քի Հիյապէթ-
լու պիր վէղէլէ՝ Երի Երրմըգդ պըրըճ՞օր, վէ օ-
րտտան ալէվլիր Հէմ ֆէնա սէալէր իլէ պէտտուա
օգույան ինսան Հիյէմլէրի ջոգ՞օր : Ա՛ է պուն-
լար՝ խտմադի չէրտաճի կիւնիւն Թտավիրինի քէն-
տի գօրգուճ Հատսէլէրինին էօնիւնէ կէմիրիրլէր
խտի :

Ռէնտի էօմրիւնիւն պու էյտամընտա պիր գաչ
աէֆտա միւճիվտաթէն էօլիւմտէն դուրմուտտա , քի
սօնկրա օլ վազտուտաթլարը քէնտիսինէ մէրՀա-
մէթ իլէ գարըշմըշ ճէդա սայար ըսրը : Գիր տէֆտա
Պէտֆօրտա նամ շէհրին նագընտարընտա օ՞ն նամ
ըսրմադը իչինտէ պիր գայրգտան տիւշիւպ պօզու է-
մսընտա ազ գալը : Գիր տէֆտա տախի տէնիզ-
տէ պօզուլույօր ըսրը : Գունտան սօնկրա պիր կիւն
էօլտտա էօնիւնտէն պիր Երլտնըն կէչմէսինի կէօ-
րիւդ՝ էլինտէքի տէյնէյի իլէ ճնա վուրտտա, վէ
սօնկրա տէյնէք իլէ ազընդ աչտրըդդ փարմագ-
լարը իլէ Երլտնըն տիլինի Թտուտտա տրշարը չէք-
տի քի՝ օնտան սօգար ալտմը օ տրը տէյիւ զանն
էտէր խտի : Ռէնտիսի պունու նագլ էտիդ՝ "Ի՞-
յէր պունու էմմէ յիմտէ Ալլահ պանա մէրՀա-
մէթ էմմէսէ խտի, պէն քէնտի արսըդլըզդմ իլէ
քէնտիմին էճէլինէ կիրէճէ յիտիմ", տէր : Ռէնտի-
սի օնսէքիդ՝ Հաշընտա իքէն պիր սայր պէօյիւք
վուգուտտան տախի դուրմուտտա : Օ՞լ էմնա-

տան զիյատե պիր Նիյմեթ օլտու, չիւնքի էհլե
օնլարը օնա օգուեթտուղունտան, վե քէնտի փե-
ռէսի Ա՛լտը սո՛վէն պիր ատէմ օլուպ՝ օնուն
տինտարըղը իւզէրինէ օնուն իլե սըգ սէօյ-
լէշիյինտէն, տուրմայըպ քիլհսէյե կիթմէյէ վե
քէնտի քէօթիւ ատէթլէրինի թէրք էթմէյե օնու
գանտըրտը։

Օլ արալըգ պիր զայէթ աշաղա գարըտան ի-
շիթմիյի պիր ազարը տախի՝ քէնտի էթվարընը
տիւզէլթմէօնէ փայիտէլի օլտու։ Ա՛էնտիսի պու
քէյֆիյէթի նագլ էտիպ՝ «Պիր տէֆա պիր գօն-
շումուն տիւք քեանընտա տուրմուշ սէօյիւպ սա-
յար իքէն, էվվէն գարըտը սէօղիւմիւ իշիտիպ՝ վե վա-
գտա քէնտիսի վէք արսըղ վե ատէպտիպ պիր քէօ-
թիւ գարը իքէն, պանա տէօնիւպ՝ Ա՛էնին էթտիյին
սէօզլէրի իշիթտիյիմտե թիթրէյէօրըմ, սէնին պու
էթտիյին քիւֆիւրլէր իշիւն սէն փէք քէօթիւ
պիր կիւնահքեար սըն, էօմրիւմտե էյլէ քիւֆր ի-
շիթմէմիշ իտիմ, վե էյէր շէհրին տէլիգանլըլա-
րը սէնին իլե կէօրիւշիւրլէր իսէ՝ սէն պու հա-
րաքէթին իլե օնլարըն ճէմիյինի պաշտան չըգարա-
ճագըն տէտի,» տեր։ Պու գարընըն աղարը՝ պիր
էյի քիմսէնին աղարընտան զիյատե թէէսիր էթ-
տի Պընիանա։ Օնու իշիթմիյինտե ուքանըպ
սիւքիւթ էթտի։ «Ո՛ էյլէ քի (տեր քէնտիսի),
օրատա պաշըմը ասմըշ տուրտուղումտա, պիւթիւն
եիւրէյիմ իլե շէյլէ տէյօր ըտրմ։ Վէնաշքի
շիմտի պիր քիւշիճիւք չօճուգ օլայըտրմ քի՝ փէ-
տէրիմ պանա պէօյլէ քէօթիւ սէօզլէր սէօյլէմէ-
մէք էյըրէտե իտի։»

տա Ի՛նկիլիզէրրատա ճէնք օլուպ՝ Պընիան տախի
պիր ասքեր պէօլիւյիւնէ եաղըմըշ ըտը։ Ի՛մտի
օնու Ա՛այսէսթըը նամ գաստապանըն մուհասե-
բէսինէ կէօնտէրէճէք օլտուգլարընտա՝ քէնտի ար-
գատաշլարընտան պիրի օնուն եէրինէ կիթմէք իս-
թէտի։ Պընիան տախի քէնտի եէրինի օնունքի իլէ
տէյիշտիրմէյէ բաշլի օլուպ՝ օլ կէօնիւլ իրատե-
թի իլե պունուն եէրինէ կէչէն քիմսե մուհա-
սէբէտե պիր կէճէ նէօվպէհճի իքէն թիւֆէնք իլե
պաշընտան վուրուլուպ էօլտիւ։

Պու վուգուաեթըն իւզէրինէ չօգ կէմիճտէն
Պընիան էվվէնտի, վե ալտընը էհլինին աղըը վե
տինտար սէօհպէթլէրի՝ պունուն էթվարընին իւ-
զէրինէ փէք պէօյիւք պիր թէէսիր էթտի։ Պագըն
քի տիշէհլիլէրին թէրպիյէ ալմըշ օլմասը նէ-
գատար իպթիլալը վե էյի տիր։ Ա՛ալ պու քի՝
քէնտիսի եվ պարգ օլմագ իշիւն հիչ պիր շէյ հա-
զըրլամըշ օլմագսըզըն՝ հէմ քէնտիլէրինէ լազըմ
օլաճագ շէյլէրտէն տախի պիր շէյի օլմագսըզըն
էվվէնմիշ իտի։ Ի՛էլինի եէնի ալտընը վագըթա-
տա՝ էշկա օլարագ պիր թաղագ եախսա պիր
գաշըզլարը պիլէ եօզ ըտը տէյիւ, քէնտիսի իֆա-
տէ էթմիշ տիր։ Ա՛ալին սանաաեթը թէնէզզիճիլիք
օլտուղունտան՝ կէօրիւնիւր քի պու թարղ շէյլէրէ
տայիր օլան քէնտիլէրինէ լազըմ շէյլէրի թէզճէ
տիւզէլթմիշ օլմալը տըր։ Ի՛էլինին կէթիրտիյի ճէ-
հէլինին քեաֆիֆէսի նալընըզ լէի ճիլա ուֆագ
Ի՛րիստոնէական քիթաալտատան իպարէթ իտի։
Ֆագաթ պունլար Պընիանա պինէլդճէ ալթուն-

սուն պիր միւնեվվեր, հալիմ վե թէօվֆէքեար շայիրտի օլմասընա գառար կէջիւի հէր պիր տէրճէլէրինի պիրէր պիրէր պուրատա թարիֆ էթմէկի միւմքինսիզ տիր։ Շու գառարը սէյրէմէկի քէտիֆի տիր քի՝ օնուն պու թառաճճիւպէ շայան թէպհիլաթընըն պաշըճա վասիթաչարը՝ Ընկէզ Ռիթապ օգումասը վե տինտար քրիսթիանըլար իլէ կէօրիւշմէսի օլսուն։ Հէմ քէնտիսի Շէյթանըն չօգ վե զարարլը հէմ մախսուս իլհաճարընա տախի ատուշուպ՝ օնլարըն իչինտէ չօգ վագըթ հէման իւմիտ քէսիքլի ոլմինէ վե չօկլըընըը զա թառիմուլուպ՝ քէնտինի էօլտուրմէք միւսահաղալարը էտէր իտի։ Ֆագաթ օնուն սէմամի փէտերի օնու պու թարիղ իլէ սայրլարա պէօյիք փաւիտէլեր էթմէկէ հազըրլար ըսը, վե Ընկէզն ինայէթի իլէ ճէմի պու իւղվաւարատան թէհլիքէսիզ կէջտի քի՝ սայր քէնտիսի կիպի իւղվատա օլանպարա պիր ալիմ խոճա վե գըլաղուզ հէմ թէսէլլիճի օլսուն։

Տինտարըգ իչինտէ քէնտինին գալի օլսուղունու, վե Ընկէզ Ռիթապարա էյի աշնա օլուպ՝ ճէմատաի իչինտէ օնլարը թարիֆ էթմէկէ միւգթէտիր օլսուղունա քիֆայէթի միդտարը նիշանէլէր կէօրիւնտիյիւնտէ, Ռրիստոսուն Ինճիլինէ վագըը նասպ օլունտու։ Էր չէյէ գատիր Ընսան էքսէրի զայըֆ վե իհթիպարընը գիմսէլէրի սէչէր քի՝ գուվվէթլի վե իհթիպարը օլանլարը ուհատարընըն, Իսլամ պու Հալիմ թէնէքէճիկ տախի պու մինվալ իւղրէ վագի օլսուս, Ինըլմէթ

Պու վուգուաթըն իւղէրինէ չօգ կէչմէզտէն պիր ֆուգարա քիմսէ իլէ օրթագլըգ էթմէկէ պաշլատը։ Ալ քիմսէ տախի պուտուն իլէ մէկէհպ վե Ընկէզ Ռիթապարըն իւղէրինէ եօլէ պիր թարղ իլէ սէօյլէշիր իտի քի՝ ֆիքրինի գանտարըրդ օնու Ընկէզ Ռիթապ օգումայը էլէ ալմազա մէճպուր էթմէտի։ Պընիան օնու օգումասընտա պէօյիւք էյլէնճէ պուղուր ըսը, պախուսուս օնուն իչինտէ պուղունան թէվարիխլէրտէն։ գիրա Իսուլարրըն մէքթուպարը տահա օնուն անլայաճաղը տէրճէսինտէն նիւքսէք իտիլըը Պունտան պէօյլէ քէնտի էթմէսինէ պիր թէպտիրատ զուհուր էթմէտի քի՝ քէնտի տօսթլարը օնու նէնի պիր տէմ եէրինէ գօյուպ՝ օնուն էօթէ ուճ չափկընըղընտան էտէպ թանըմազա վե տինտար պիր Հարաքէթէ տէօնմիյէ՝ օլմասը իչուն թաստիգլուպ իլէ տօղարըլար ըսը։ Ռէնտինին իւղէրինէ էյի սէօյլէմէյէ պաշլատըլար, վե քէնտիսի տախի՝ Հալի իլէ, էյի պիր իտի գազանմըշ օլտուղու իչուն խօշնուտա օլուր ըտը, վե օլ վագթի՝ օնլարըն ինտինտէ պիր էյի իտի տահիպի օլմազա լայըգ տըր տէյիւ գըյաս էտէր իտի։ " Լաբին (տէր քէնտիսի) հալընըղ պիր միւրտար Փարիսեցի իտի, հէմ էթմէթիքլէրիմտէն մագսէտիմ շու իտի քի՝ հէր քէս պէնիմ Հագգըմա էյի սէօյլէսին։ Նէ՝ Ռրիստոսու պիրը իտի, նէ իմանը, նէ տէ իւմիտի, վե չիմտի էյի անլատընըղմ քի էյէր օ վագթի էօլսէ իտիմ, Հալիմ փէք փէնա օլաճաղ ըտը "։

Օնուն իչերչէնիպ թա պիղիմ Բապպ Յիսու-

քեարանէ չալըշմագտան վէ ալչագ կիւնահլար-
տան՝ Ալահըն ինսանլարա կէօնտէրմէյի էլչիսի
օլմադա տավէթ օլունտու. վէ Ալլահ օնու քէն-
տիսինէ էլչի օլմագ խըզմէթինէ լայըգ էտիպ՝ օ
տախի օնուն խըզմէթինտէ փէք մէշհուր օլտու։

Պընիանըն վազճըլըգ մէմուրիյէթի էսնասընդ-
տա Ինկիլիզերանըն կերէք ումմուրու փօլիթիքի յէ-
սի վէ կերէք ումմուրու մէկհէպիյէսի փէք պիւյիւք
մուխալիֆարատա իտի։ Ամէրիկա սէրպէսթիյէթի
վէ զաիիր ազատլըգը օլ էսնատտա հէման պիլին-
մէմիշ պիր շէյ իտի։ Պընիանըն վազճըլըգ մէ-
մուրիյէթի՝ հագըգաթա տիւշման օլան քիմսէյէ-
րէ թէօքէզ օլարագ, պէյիւք նահագլըգ իլէ օ-
նու թուռնուպ հապտա ալմագլար. վէ օրատա օն
իքի եըլ գատար մահպուս գալտը։ Ակօրիւնիւր
քի Պամըլըգ փանայըրընտա Ամինին իւզէրի-
նէ օլան մուհաքէմէյի իփատէ էթմէսի իլէ՝ պու
քէնտիսինէ օլան նահագլըգը վէ մէրհամէթսիզ-
լէյի պէյան էթմէք իտթէր։

Պու թէհամմիւլ օլունմագ էսիրլիյին կիւճիւք-
լէրինի՝ պէյլէ պիր հալտե հէր քրիսթիանա եա-
գըշըր օլտուղու թագդիր իւզրէ պէյիւք սապ իլէ
չէքէր իտի։ Օրատա քէնտիսինէ արգատաշ օ-
լան քիմսէյէր՝ օլ սէպէպ իչիւն մահպուս օլան
պիր գաչ քիշի իտի։ Ամէրիկանըն Շէրիֆի տախի
վէ աճիգ շէհիտլէրին թէվարիսի նանընտա իտի։
պունլարտան մատտա՝ քէնտի միւսահազալարընդն
իւզէրինէ տախի մէշրուլ օլմագա վագթը վար ը-
տը։ Ամէնտիսի իլէ մահպուս օլան արգատաշ-

լարընդա պագը վագ տախի վէրիր իտի. վէ պէյ-
լէճէ՝ օնլար վէ քէնտիսի՝ քէնտի չէքտիքլէրի
պէյիւք սրգընթըլարընդն իչինտէ միւպարէք Ան-
ճիլին հագըգաթլարը վէ վատլարը իլէ թէսէլլի
պուլուրլար ըտը։

Ամագաթ քէնտի մահպուս օլտուղու միւտտէթ-
տէ քէնտի վագթընը գուլլանմասընդն պէյիւք
ալաթը քէնտի գալէմի իտի։ Ամար գըյմէթլու Իչմի
Ինսանիյէ միւթալիգ քիթապլարատան մատտա՝ պու
գատէմի Պէնգէյիշի տախի մահպուստա թահրիր
էթտի քի՝ շիմտի թէրճիւմէ օլունագագ իշպու
Հիսանը Թիւրքիյէտէ տախի նէշր օլունուր։ Իշ-
թէ օլ մաղտա պու հապտ տըր քի՝ քէնտիսի օլ
աղիմ բիւյանընդն իպթիտասընտա՝ Տիւնհանընդն չէօ-
լիւնտէն կէչտիյիմտէ՝ . . . օրատա նահագլար ու-
յումագա, տէր։ Օնուն պու զէվզէկ վէ թէր-
պիյէ վէրիճի բիւյասընդը օգուշուպ անլատընդմընդ-
տա՝ քէնտի տիւշմանլարընդն օնուն ազատլընդնը
էլինտէն ալմագլարը սէպէպի իլէ, օնուն տախի է-
լինի գալէմէ վուրմագա մէճպուր էթմիշ օլմագա-
րը իչիւն՝ հէման շագ օլմատտա օլուրուզ։

Ամապտան գուրթուլտուղու կիպի՝ քէնտի տօսթ-
լարը Պէտֆօրտտա պիր պրատ սաթուն ալըպ օ-
նուն իչիւն պիր քիլիսէ նախտընդլար, վէ քէնտի-
սի օրատա տիւզէյէ հէր հաճթէա քէնտիսինի
տինլէմէյէ կէլէն խալգա վագ վէրիր իտի. վէ
հիւքիւմէթ սահիպի օլանլարտան տախի արթընդ
սընդընթը չէքմէզ իտի։ Ընդրտա պիր քէրրէ Ա՝ օնտ-
րայա կիտէր իտի, վէ օրատա վէրտիյի վագ ի-

ԲՐԻՍԹԻԱՆԸՆ
ԵՕԼՃՈՒԼՈՒԴՈՒ

ԲԻԻՑԸ ՃԷՔԼԻՆՑԻ

ԻԼՔ ՄԷՆՋԻԼ

Տիւնեանըն հէօլիւնտէն կէչիյիմտէ՝ մաղարասը* օլան պիր մահալտէ գօնուգլայըղ օթատա եաթմտըմ ուչուտմաղա, վէ ուչուտմա պիր ըիւյա կէօրտիւմ։ Իիւյամտա պիր ատմ կէօրտիւմ քի պայէթ էսքի լիպասլէրտէ՝ եիւզիւնիւ քէնտի էվինտէն էօթէկյէ տէօնտէրմիշ՝ պիր մահալտէ տուրուչօր ըոը, վէ էլինտէ պիր քիթապ՝ հէմ սըրթընտա պիր աղըր եիւքիւ վար ըոը։ Եաչ • կԴ • 6։ Պայ • ժԴ • 33։ Սաղ • ԼԸ • 4։ Վէ պադըղ կէօրտիւմ քի էլինտէքի քիթապըն աչըը վէ օգուտմաղա պաշլատը, վէ

*Պէտֆօրտ նամ շէհրին մահպուսախանէսի, եանի՝ պուտ քիթապըն միւէլլիֆինին զամիր իչիւն մահպուս օլատուղը մահալ։

չիւն չօգ մէտհ իշիտիր իտի։ Փէք պէօյիւք բիճալըար էքսէրի օնուն վազընը տինլէմէյէ կիտէբիլէր իտի։ Պիր կիւն Կարոլոս Լ. Ինկիլիզէրրա գրալը՝ պուտ պէօյիւք բիճալարտան պիրիսինէ քէնտի թատաձիւզ էթտիյինի պէյան էտիպ՝ Այէն պիր ադըղ վէ իւմ սահիպի քիմսէ իչէն, պիր թէնէքէճինին լաֆազանըղընը նի՞ճէ կիտիպ տինլէյէ պիլիրսին, տէտի։ () տահի օնա ճէվապ վէրիպ "Իչինտէմ փատիշահ, էյէր օղ թէնէքէճիտէ օլան քանքարա մալիք օլմազա զատիր օլա պիլէսէ իտիմ, ճանը կէօնիւլտէն ճէմի իւմիտիմէն վազ կէչէր իտիմ", տէտի։ Կէօրիւնիւր քի Պընիանըն վազընտա՝ խալգըն ֆիքրինի գափըզ օնու քէնտիսինէ ճէլպ էտէն մահսուս պիր շէյ վար ըոը։ Իօղլէ զանն օլունուր քի՝ քէնտի կիւնիւնտէ Ինկիլիզէրրանըն էհալիսինէ էն մազպուղ օլան վազճը օիտի։ Իօնտարայա կիճտիյինտէ՝ ազ վազըճատա քէնտինին օրատա օլմասընըն իլանը՝ քէնտիսինի տինլէյէճէք պիր սայըղը գալապալըդ ճէմ էճմէյէ քիտափի իտի։ Ինկիլիզէրրատա օլան ատէմի իւզրէ՝ ճէմատաի էօյլէնտէն պիր նահոտ խբի սաաթ էվվէլ քիլիսէյէ կիտէր. լաքին Ո՞օն Պընիանըն վազընը տինլէմէք իչիւն սաէթտէն խորճ գալապալըդ՝ էքսէրի պին խբի եիւզ քիշիտէն զիյատ, գըշ էսնասը վազճընտա նաղմուր վէ գար նաղար իչէն, սապաՀ չաճագընտան էվվէլ պիրիքիրըէր իտի։

Շու աթի իւզ զիքր Հիճայէտէն օնուն վազճըլըգտա Հազըր ճէվապլըդը, վէ քէնտինի պիր

օգուր իքէն՝ աղւայրպ թիթրէր խոի՝ վէ արթըզ քէնարինի զապթ էթմէ յէ թադաթը գալմասը– ղընտան ֆիղան էտիպ «Պանա նէ՞ էթմէք կէրէք տիր» տէյիւ չաղըրմադա պաշլատը ։* Գոծ ։ Ր ։ 37։ Ա.Զ ։ 30 ։

---

*Քէնտի հալինի տուլան կիւնահքեար պէղլէ ֆիղան էտէր, չիւն կէօրիւր քի քէնտի սատադաթը հայդ էս– վադը կիպի միւրտար տըր, քէնտի ճանը դադաղ վէ ճէֆիա հիւքմիւ ալթընտա օլուպ՝ էպէտի ադադա սիճիլի քէսիլմիշ տիր ։ Քէնտի կիւնահլընըն եիւքիւնիւ սըր– թընտա տուլարադ՝ պիր միսար պուլմադ իչիւն էվինտէն տէ՝ քէնտինտէն տէ վէ ճէմի պօշ իւմիւտլէրինտէն վէ պաթըլ իթթիֆադլարընտան եիւզ չէվիրիպ, Ալլահըն Քէ– լամընը էլինէ ալըր՝ քի միսար վէ դուրթուլուշ պուլ– մադ իչիւն նէրէյէ սըղընմադ կէրէք օլտուղունու օ քէնտիսինէ կէօսթէրսին ։ Կիւնահքեար օնու օգու– տուդճա դանար քի քէնտի դըյմէթլի՝ էօլմիշ ճա– նը սէվիլ վէ խարադ օլմուշ պիր հալտէ տիր, վէ է– պէտի էօմիւր հէմ դուրթուլուշ իչինն Քրիստոսա սը– ղընմադա միւհթադճ տըր ։ Օգուտուղունտա՝ քէնտի հա– լի նիճէ օլաճաղընը տիւչիւնէրէք աղւար վէ թիթրէր, Էյյ օգույան, պէօյլէ պիր չէյ սանա տախի հիչ վադի օլտուղու վար մը ։ Կիւնահլարընը հիչ կէօրմի՞ւն մի, օնլարըն աղբրլըղընը տույտո՞ւն մը քի ճան ճընը իլէ՝ Պանա նէ՞ էթմէք կէրէք տիր քի խէյտա պուլայըմ տէյիւ ֆիղան էտէ խոին ։ Էյյէր կէօրմէխին վէ տույ– մադըն իսէ, օլ դըյմէթլի քիթապը՝ սանա հիչ փար– զը օլմայան պիր մասալ եախօտ հիքէայէթ քիթապը կիպի սայաճադսըն, օնուն մանասընը՝ պէլմէխլին պիր

Պու հալտէ էվինէ կիթտի, վէ էհլի իլէ չօ-
ճուգլարը քէնտի սըգընթըսընը ֆարգ էթ-
մէսինլէր տէյիւ՝ խայլը վագըթ քէնտինի
զապթ էթտի. լաքին կիթտիքճէ սըգընթը-
սը արթտըղընտան՝ արթըգ սիւքիւթ էտէ-
մէյիպ՝ նիհայէթ ֆիքրինի քէնտի էհլի-
նէ վէ չօճուգլարընա աչտը, վէ օնլարա շու-
թարգ իլէ նուէթգ էյլէյիպ տէտի. "Ընա պէնիմ
սէվկիւլիւ էհլիմ, վէ սիզ պէնիմ պաղըրմըն էվ-
լատլարը, պէն՝ սիզին մուհապպէթլու տօսթու-
նուզ, սըրթըմտա խափըշմըշ պիր հիւք սէպէպի
իլէ հալտէն չըգմըշըմ. հէմ տախի թահղիգ
խապէրիմ՝ օլմուշ տըր քի պու պիզիմ շէհրի-
միզ կէօքտէն էնմիշ ամէլ իլէ ճանաճագ տըր.
վէ օ զօրգուլու խարապաթտէ կէրէք պէն՝ վէ

լիսանտա եազըմըշ կիպի անլամայաճադըն. չիւնքի պէն հալա ճիամանի սին, կիւնահլարընտա էօմիւշ. շէրբին գօլթուգլարընտա եաթմըշ վէ ֆռանսա էմնիյէթ իչինտէ գալմըշըմ։ Լաքին օլ քիթապ բուհանի տիր, վէ օ-նու եալընըզ բուհճա հայաթ պուլմուշ ճանլար անլայա պիլիրլէր, օնլար քի քէնտի կիւնահլարընը տույարագ՝ հէլաք օլմազտան գօրգարագ՝ վէ հիւքմի ազապտան թիթ-րէյէրէք՝ ճանը կէօնիւլտէն գուրթուլուշ արամազա պաշլամըշ տըրլար։ Պու հալտէ օլանլար վէ եալընըզ պունլար խարապլըգ Շէհրինտէն աէմավի փաթիշահլըղա կիթտիլեր Նօյէնլար օլմազա պաշլարլար։

սէն եա էհլիմ, վէ կէրէք սիզ պէնիմ թաթլը էվլատլարըմ, հէփիմիզ տէ սէֆիլլիքլէ խարտօպ օ-
լաճաղըզ, մէկէր գաչաճագ պիր եօլ պուլունսուն
քի գուրթուլա պիլէլիմ, լաքին էլհալ պէն պիր
եօլ կէօրմէյօրում''։* Պունտա քէնտի էվ էհալի-
սի ղայէթի թաամճիւպ էթտիլէր • ֆագաթ քէն-
տիլէրինէ սէօյլէտիկի շէյլէրի թահգիգ տէյիս
ինանտըգլարընտան տէյիլ, իլլա զանն էթտիլէր
քի պաշը՝ ադլընա զարար վէրէն պիր մարազա օղ-
լամըշ սըբ • օնուն իչինն՝ վազըթ կէճէյ էա-
գընն օլմազըլա, ույգու տախի պէյնինէ բահաթ
վէրիր տէյիս իւմիտ էթտիկլէրինտէն, ամէնէ ի-
լէ օնու եաթաղա գօտուրլար։† Լաքին կէճէ տա-
խի օնա կիւնտիւզ դատար սըգընթըլըյըրը • օ-
նուն իչինն ույուչամագ եէրինէ, կէճէյի ահու-

*Տիգդաթ օլունմալը սըբ քի՝ կիւնահը սահիհէն թանը-
մադ՝ Ալլահըն տէտիյինէ վէ Ադիզ Քիթապլարընն իչ
համը իլահիտէն օլտուղունա ինանմագտան իլէրի կէլը •
էօյլէ՝ իլէ շէրաաթ՝ զամիրին հուզուրունա կէլիրլէր, վէ
Ալլահըն էօնիւնտէ տուրմանըն հիյպէթլու նիհայէթլէրի
էօյլէ աշիքսար էօնիւնէ գօնուրլար քի՝ ճէմի սայըր
քիչիւք շէյլէր՝ օլ հալընըգ լազըմլը օլան շէյին գայ-
զընաբ իչինտէ կէօմիւլիւրլէր։

†Գուրթուլուշ հագդընա ալիմ օլմազա պաշլատընը-
մըզտա՝ ճիսմանի տօսթլարըմըզ պիզի չըղըն կէրինէ
գօրլար, վէ պիզիմ բուհանիճէ խաաթա ճանլարըմըզա՝
ճիսմանի թիմար էտէրլէր։

զար իլէ վէ եաշ տէօքէրէք կէչիրտի։ Պէօյլէճէ
ապաշ օլտուգտա նիճէ օլտուղունու տուչմագ
խամէտիլէր իսէ՝ օ տախի "Պէննա վէ Ֆէննա"*
տէյիսի՝ եինէ օնլար իլէ սէօհպէթէ կիրտի իսէ
տէ, օնլար սէրթ սէօյլէմէ յէ պաշլատըլար։ Էմ
տախի մարազընըր տէֆ էթմէք իչիւն տիւնիւն-
տիւլէր քի օնուն իլէ սէրթ վէ ճիտտ օլարագ տավ-
բանըմըզլար • պազը տէֆա մասխարա էտէրլէր իտի,
պազը քէրրէ ազարլարլար ըտը, վէ պազը տէֆա տա
հիչ եիւզիւնէ պագմազլար ըտը։ Լմտի քէնտիսի
քէնտի օտասընա չէքիլիպ օնլար իչիւն տուա է-
տէրէք օնլարը աճրմագա վէ քէնտի սէֆիլլիյի
իչիւն քէտէրլէնմէյէ պաշլատը։ Ինարլալարտա
տախի եալընըզճա կէզինիպ՝ պազը օգուչյարագ
պազը տուա էտէրէք պիր գաչ կիւն վազթընը
պէօյլէ կէչիրտի։†

*Թէօվհիյէ կէլէնէն կիւնահընըն տույկուլարը՝ Քրիս-
տոսուն գանընտան մատտա հիչ պիր շէյ իլէ տէֆ օլուս-
նուպ փաքլընիլմէզ։ Զիւնքի Ալլահըն ատալէթինին եէ-
բինէ վարմասընա նէ գատար շէյ լազըմ իսէ, ոյանմըշ
զամիրէ բահաթ վէրմէք իչիւն տախի օլ գատար շէյ լա-
զըմ սըբ։

†Տիւնեավի տաէմլէր զամիրճէ սըգընթը իչինտէ օ-
ղանլարը տահմա ազարլարլըպ եախօտ օնլարա տարըլ-
տըգլարընտան, օնլար տախի էքսէրի քէնտի բահաթ-
ազլըգլարընը էլլէբինտէն կէլտիյի գատար կիզլէրէր, վէ
քէնտիլէրինէ էն եագընօլան գիմնէլէրտէն պիլէ կիզլէր-

Պիր կիւն պէօյլէճէ քէնտի ատէթի իւզրէ թաք-

լէր. լաքին ազ վագթըն իչինտէ արթըդ կիզլէմէսի միւմ-
քինսիզ օլուր, մատէմ քի պիր ատէմ քէնտինին էն սեվ-
կիլիլիւ զաթլարը քէնտի հալլէրինտէն պի խապէր օլարագ
քէմալի տէրէճէ թէհլիքէ իչինտէ օլտուգլարընը կէօրտիւ-
յիւնտէ, քէնտի ասըլ մուհապպէթինտէն մէճպուր օլուր
օնլարա թէսիրլի էմմալլար՝ նասիհաթլար վէ րէճալար
ուունմազա: Հալ պու քի օնլար Ալլահըն քէլամը հագ-
գընտա պիր շէյ պիլմէտիքլէրինտէն վէ քէնտի էթվար-
լարընը Ալլահըն քէլամը իլէ բուպար էթմէյի էդյէնմիշ
օլմատըգլարընտան՝ պէօյլէ սէօզլէրէ շաշարլար, վէ օնուն
վէրտիյի նասիհաթլարընը գապուլ էտէճէքլէրի էէրինէ՝
էքսէրի օլ թարզ սէօզլէրի ագըլ փէրուշանլըղընա վէ
ահմագլըղա վէրիրլէր, վէ նասըլ քի Փէյղամպէրլէր՝ Ըէ-
ուուլլէր վէ Ալլահըն Օղլու Ցիսուս քէնտիսի տախի քէնտի
վագթինարընըն ատէմիէրինտէն տիւշ կէօրէն հէյտլի
քիմսէյնէր սայըլըրլար ըոը իսէ, շիմտիքի միւմքինլէր տա-
խի էօյլէ սայըլըրլար: Օնլարըն իւզէրինէ պու զիւումիւ
էքսէրի էվվէլա օնլարըն էն եագըն ագրապալարը ի-
լամ էտէրլէր, վէ օնլարըն ֆիքրինի բահաթլանարըմազ
իչինէ թիւրլիւպէ թիւրլիւ շէյլէր իճաատ էտէրլէր: Մէսէլա՝
պէվգ ու սէֆալար, ահպապլըգլար վէ պիյաֆէթէրէր. տին-
տար ատօմիլարտան եախօտ քիթապլարտան կէրի տուրմազ
թէրթիպ էտէրլէր, վէ պու վախթալարը գուլլանարըգլա-
րընտա էքսէրի միւրաալէրինէ էրիպ՝ ատէմի պիր ֆաահիս
սէլամէթ իլէ բահաթլանարըրլար: Լաքին պիր ատէմ կիւ-
նահրն քէօթիւլիւյիւնիւն վէ էտնալըղընըն իւզէրինէ պիր
ահիհ ֆէյմ քէսպ էթմէյինտէ, պէօյլէ վախթալար օնուն
սըղընթըսընը էքսիլթմէտիքտէն մատտա՝ անճագ արթըրըր-
լար, վէ օնտան ոօնկրա օլ ատէմին կէրէք քէնտի վէ կէրէք

լալարտա կէզտիյինտէ կէօրտիւմ քի քիթապընը
օգուլօր ըոը վէ ֆիքրի պիր պէօյիւք էնտիշէտ
իտի, վէ օգուտուղունտա՝: Պանա նէ՞էթմէ քէ-
րէքտիր քի խէյտա պուլայրմ՝՝(Գոլէ. Ա.Ջ. 30,
31) տէյիւ էվվէլքի կիպլի պիր ազլայրշ գօփարար:*

Ըէմ տախի կէօրտիւմ քի՝ կէօյտա գաչմագ
խոթէր կիպլի տէօրթ թարաֆընտա պագար ըոը.
ֆագաթ եինէ էէրինտէ տուրուր ըոը, չիւնքի
պանա էօյլէ կէօրիւնտիւ քի նէրէյէ կիտէճէ-
յինի պիլմէզ իտի: Օլ վագթի պագըպ Յո-
ճիվախիլ նամ պիրինի կէօրտիւմ քի օնտա

այլըրլարընըն գուրթուլուշու իւզէրինէ տահա պէյտտէ
տուլայուշու օլուր: Պու հալ էքսէրի քէնտի ագրապա-
լարընըն պաթըլ իթիգատլէրինի գուվվէթլէնտիրիպ
օնլարըն իւզէրինէ գաթը եիւրէքլիլիք կէթիրիր, վէ
օնլարըն մէրհամէթի՝ ինթիգամա, ֆէնտա տավրանըշա՝
պէտ մուամէլէյէ եախօտ եիւզտէն պրագմազա տէօնէր:
Թէսէլլիսիզ գալան իմանքաար՝ օլ վագթի մախֆի պիր
եէրէ չէքիլմէյէ մէճպուր օլուր, վէ քէնտի փէք ա-
զընը եիւքլէնմիշ ֆիքրինի՝ Ազիզ Քիթապը օգուտմազ ի-
լէ, քէնտի սէֆիլ հալի իւզէրինէ տիւշինմէյէ, հէմ
քէնտիսինի թահգիր էտէնլէր իչինէ տախի տուա էթ-
մէյէ խաֆիֆլէթմէյէ չալըշըր, վէ պէօյլէճէ քէնտինին
ախըէթտէ պիչէճէք շազըղընը հէր հալ իլէրի կէթի-
րէն թօխտումու կէօզ եաշը իլէ կէօսթէրիր:

*Պիր ատէմ եալընըզ հիւքմի ազապտան գուրթուլմագ
իչինէ քէնտի եիւրէյինտէ ֆիզան էթմէյէ պաշլատընը-
տա՝ ահէիհէն քէնտի գուրթուլուշունտա արամըշ օլուր:

տօղրու կէլիպ , "Նէյէ՞ աղլայօրսուն"* տէյիւ սօրտու :

Օ տա ձէվապ վէրտի քի , "Նֆէնտիմ, էլհամտէքի քիթապտան կէօրիւրիւմ քի էօլիւմէ, վէ օնտան սօնկրա տա շէրտաթա կիմմէյէ սիձիլմի քէսիլմիշ տիր : Նէէ • Թ • 27 : Իմտի պագարըմ քի էվվէլքինի իսթէմիմ • Յ•Բ • Ւ • 21, 22 • իքինձիյէ տէ գուտրէթիմ նօգ տըր" : † Նէէ • ԻՌ • 14 :

Օլ վագըթ Ինձիլվաիզլե , "Նի՞չիւն էօլմէք իսթէմէզսին , մատէմ քի պու էօմիւր պու գատար շէրր իլէ տօղու տըր" տէտի :

Ըտէմ ձէվապ էտիպ , "Չիւն գօրգարըմ քի շու սըրթըմտա օլան եիւք** պէնի մէզարտան ա-

*Պուրատա տիգգաթ էյլէ քի՝ Քրիստոս , ճանլարըն պէօյիւք Հօպանը վէ Նազըրը, Ինձիլվաիզինի կէօնտէրտիյինտե , կիւնահ իլէ գաթըլաշմըշ վէ եիւքլէնմիշ կիւնահքեարըն իւզէրինէ նէ թահլը մուհապպէթ վէ նէ տէրէձէ գայզը չէքմէք կէօսթէրիր : Ինձիլվաիզ թատիրի , Ինձիլի լութֆ ու գուրթուլուշուն շազլան-տըրըճը խապէրինին վաիզի , եանի վազճըսը տէմէք տիր : †Ֆիքրի բշրգլանմըշ վէ տույուշ սահիպի կիւնահքեարըն ասրլ իքրարը պէօյլէ օլուր :

**Ալլահըն Բուհու՝ ինսանըն եիւրէյինի քէնտի զայֆ օլմուշ հալի իւզէրինէ Թէօքին էթտիյինտե , օ վագըթ օլ-քիմտէ կիւնահըն Թէամմիւլ օլունմազ աղըրլըղընը սըրթընտա տույուպ, կէօրտէն կիւնահա գարշը պէյան օլունմուշ օլան Ալլահըն զաղաղընտան գօրգուպ Թիթրեր :

շաղա տէրին պիր եէրէ էնտիրէձէք, վէ պէն Տօ-փենէ տիւշէձէյիմ : Նոյ • Լ • 33 : Էմ տա-խի , նա էֆէնտիմ, էյէր հապաէ կիմմէյէ գուտ-րէթիմ նօղ իսէ , շէրտաթա վէ անտէն հիւքմին իձրա օլունմասընա կիմմէյէ տախի գուտ-րէթիմ նօգ տըր : Իչթէ պու շէյլէրին միւշ-հաշասը պանա աղլամագ կէթիրիր" տէտի :

Օլ վագըթ Ինձիլվաիզլե շէօյլէ տէտի : "Չէյէր հալլին պու իսէ , նի՞չիւն եէրինտէ տուր-մուշսունուզ" : Ըտէմ տախի ձէվապ վէրիպ "Չիւն-քի նէրէյէ կիտէճէյիմի պիլմէմ" տէտի : Օլ վագըթ օպիրի օնա պիր եուվարլանմըշ Թիրչէ վէրտի , վէ օնուն իչինտէ "Կէլէճէք զաղապտան գաչ" տէյիւ եազըլմըշ ըտը" : * Մաթ • Գ • 7 :

Իմամ օլ ատէմ օնու օգուշուպ վէ տիգգաթ իլէ Ինձիլվաիզլինին իւզէրինէ պագարագ , "Նէ՞րէյէ գաչմալըշսըմ" տէտի : Օլ վագըթ Ինձիլվաիզլե քէնտի փարմաղը իլէ պիր կէ-

*Ինձիլ՝ կիւնահքեարըն քէնտի պուլունան աէֆիլ հալլե իչինտէ օնու իւմիտսիզ վէ իմտուտսուզ պրագ-մայըպ՝ իլլա գուրթուլուշ վէ խէյլա իչինն Ցիսուսու կէօսթէրիր օնա , շէյլէ քի քէնտի նէֆսինտէն վէ իչէրիսինտե տուշուտուզու Ալլահըն զաղապլնտան , Քրիս-տոսուն՝ Տար Գափու Թէմիզլե իլէ կէօսթէրիլմէշ օլան լութֆունա սէչիրթմէյին :

նիշ Թաբլանըն էօթէ ևանընը կէօսթէրէրէք , "Հուրտաքի Տար Գափուլու կէօրիւյօրմըսըն" տէտի : Աթոփ • է • 13 , 14 : "Գայլը", տէտի ա- տէմ : Ընտէն օպիրի , "Հու փարլայան ըլըզը կէօրիւյօրմըսըն" տէտի :* Աստ • ճԱԹ • 105 : Ռ Պէթ • Ա • 19 : Օպիրի տախի , "Օ ևանն էտէ- բիմ քի կէօրիւյօրում" տէտի : Օլ վագըթի Ան- ճիլ վահիզ շէյլէ տէտի , "Օլ ըլըզը կէօ- զիւնտէ Թուխթուպ տօղրու օրայա կիմսինտէ գափուլու կէօրէճէքսին • օրատա գափուլու վուրտուղունտա նէ էտէճէյինի սանա սէյլէյէ- ճէքլէր" : Պէյղէմպէր բիւյամտա կէօրտիւմ քի օլ ատէմ գօշմազա պաշլատը : Տահա քէնտի է- վինին գափուտուսունտան իրագանմազտան՝ քէնտի էհլի վէ չօճուգլարը օնուն գաչմասընը ֆարգ էտէրէք՝ տէօնտիւն տէյիւ արգասընտան չաղըր- մազլարընը գուլագլարընա Թըգատը , վէ գօ- շարագ "Հայաթ , Հայաթ , Էսէհի Հայաթ"

*Քրիստոսու վէ օնա հետէվէք եօլու պուլմանըն ևա- լընըզ վասիթասը Ինճիլ տիը , Ինճիլ՝ ինսանը Քրիս- տոսա տօղրուլտուպ՝ Ազիզ Բառնուն չավըզընը տախի էյիբէյինէ փարլատըր , վէ պէյղէմպէր կիւնահքառ օլան քիմսէ Ալահըն Քէլամընտա Քրիստոսու կէօրիւբ ,

պաղըրըր ըտը : Պ֊ւ • ԺԴ • 26 : Պէյղէմպէր ար- գասընա պադմայարագ , (Յովհ֊ • ԺԹ • 17 ,) օ- վանըն օրԹասընա տօղրու գաչար ըտը :*

Գօնշուլարը տախի օնուն գաչմասընը կէօր- մէք իչիւն տիշարը չըգարլար • (Նէհ֊ • Ը • 10 •) վէ օ գօշտուղունտա , պաղըսը զէվքլէնիր իտի , սայ- րըսը գօրգու վէրիր իտի , վէ պաղըլարը տա կէրի տէօնտիւն տէյիւ արգասընտան պաղըրըրլար ը- տը • վէ պէյղէմ էտէնլէրին իչինտէն իչի քիշի գարար գրլարլար քի կիտիպ օնու զօր իլէ կէրի տէօնտէրսինլէր : Պունլարըն պիրիսինին իսմի Ի- նատը , վէ օպիրինին իսմի Իզմամը գօյայ ը- տը : Գու վագըթա գատար օլ ատէմ էտի էյի եօլ ալմըշ ըտը իսէ տէ , պունլար օնուն հագա- սընը պրագմամայա գարար գրլմըշ օյտուղլա- րընտան՝ ազ վագըթըն իչինտէ օնա նէթիշէ- լէր : Օլ վագըթ ատէմ օնլարա "Գօնշուլար ,

*Կիւնահքառ՝ հելաքտան գաչմազա պաչյատրղընտա , Թէնճէ Թալիւգաթլարը օնու մէն էթմէյէ չալըշըրլար • լաքին ապրլըրզ՝ Թէնին վէ գանըն հասլ էթմէյէ գափրլըր սէօզլէրէ գարշը միւճատէլէ էթմէքտէն զէ- յատէ , օնլարա գարշը գուլագլարըմըզը գափամազ տըր : Սահիհէն քէնտի խելասընը արզուլէյէն կիւնահքառ՝ տիւնեատէն նէ գատար Թաճիզ օլուրսա , օնլարը տույ- մամազ իչիւն օլ գատար չափուգ գաչար :

նիչ հիւն կէլսինիզ" տէտի։ Ո՛նլար տա՝ "Պիզիմ իլէ կէրի տէօնէճին տէյիւ սէնի գանտըրմաղա կէլսի՛ք" տէտիլէր։ Ո՛ւ տախի "Պու տէտիյինիչ տալա օլմազ" տէտի. "տիզ Խարապլըզ Էհմերնաէ սաքին օլտըսունուզ, վէ պէնիմ տա՛խի տօղտուղում նէր օրասը տըր. օլ շէհրին խարապլըզ օլմասընըն ֆարգընտայըմ պէն, վէ հէր նէ վագըթ օրատա էօլտիւսէնիզ, մէզարտան ա՛շաղա պիր նէրէ պաթճաղասընըզ, աթէշ վէ քիւքիւրթ իլէ եանան պիր նէրէ. իմտի՝ պէնիմ կիւզէլ գօնշուլարըմ, սիզ պէնիմիչէ կէլմէյէ զահմէ օլուն" տախի տէտի։ *

Ինաոճը ճէվապ էտիպ՝ "Նէ՞, տօսթլարըմըզը վէ մալ ու միւլքիմիզի արգամըզա պրաղալը՞մ մը. տէտի։†

Այվէթէ, տէտի Քրիսթիան, Շհուն օլ ատէ-

*Նիւնահը Թանըլըզ խարապլըգտան գալան կիւնահ-քահարըն խալիս բուհու պէօյլէ տիր, քի սայըր սէֆիլ կիւնահ-քահարլար տախի քէնտիսի իլէ կիթաթինէրը տէյիւ շաղըզ իլէ էօյիւտլէր։ Ալլահըն լուԹֆու պիրինին հիւրէյինէ էքիլտիյի անատէ՝ հասըլա կէլիպ պիր պիրինի սէվմէք մէյվէսինի կէթիրիր։

Թենիւրքատէ պու տիւնեանըն մուհաթապէթի հիւքիւմէթի սիւրտիւյինտէ, տահա էվլա պիր միրաս արամազ էչիւն հիչ պիր էմտալ նա իսալաթ՝ ինանը գանաքը-մաղա միւգթէտիր տէյիլ տիր։

մին իտի պու ըսը) զէրա սիզին պրաղաճաղընըզ շէյլէրին ճիւմլէսի՝ պէնիմ էլէ կէթիրմէ՛ք իսթէտիյիմ շէյլէրին պիր աղը իլէ բուպար օլունմադա լայըզ տէյիլտիր, (Ր Կորնթ. Դ. 18) վէ էյէր սիզ տախի պէնիմ իլէ տէվամ էտէրէք կէլերսէնիզ, պէնիմ կիսի սիզ տախի փայ ալա-ճաղասընըզ. չհունքի պէնիմ կիտէճէյիմ եէրտէ օլան շէյ եէթէր հէմ արթար։ Գ Կոր. Ժ. 17։ Կէլհն վէ սէօզիւմիւն Թէնքրիպէսինէ վարըն։

Ինաոճը. Պիւթիւն տիւնեայը պրաղըպ տա պուտմադ իսթէտիյին շէյլէր նէ՞ տիր։

Ռբէռնէա. Պէն պիր միրաս արարըմ՛քի պօ-զուլմադ, նատիաքլանմադ վէ ազմադ. (Ա Պետ. Ե. 4) վէ օ՝ կէօքտէ նըղըլմըշ օլուպ օրատա էմին տիր. (Նէհ. ԺԱ. 16) վէ Թախսիս օլուն-մուշ վազըԹտա՝ օնու զայրէթ իլէ արայանլարա վէրիլէճէք տիր։ Այհէր իսթէրսէնիզ՝ իչէ՛ք քի-Թապընտա օղուրլուպ պագըն։

Այո՞ք, տէտի Ինաոճը, տէք էթ քիթապընը*, պիպիմիզ կէրի տէօնէճէ՞ք մի սիզ տէօնմէյէճէք միսին։

*Էյէր տիւնեավի ատէմիէր իլէ քէնտի էօլաբընճա միաճատէլէ էտէրսէն, տահէթէ իսպաթլար վէ միւ-պահէսէլէր իլէ եօրաբլար սէնի, Նաբին Ազիզ Քիթապը էօնլէրինէ գօտուղուն պիրլէ՝ սիւքիւմ էտէրլէր. նէ Շէյթան Ալլահըն Քէլամընըն գուվվէթինէ գարշը գոյա պիլիր, նէ տէ օնուն էլէ իլէ քէօրլէնէնլէր։

Պետ. Այսքը՝ պէն տէօնմէմ, տէտի օ պիրի, զիրա էլիմի սապան իւզէրինէ գօմուլմամ։

Ինաոքը. Կել՝ էօյլէ խսկ, Իւզամը գօլայ գօնշու, պուննա պրադալըմ տա տէօնիւպ կինէ պիզ էվիմիզէ կիտէլիմ. պուննուն կիպի պէօյլէ պիր մարագը էօլկըն ճիւմհիւրի վար տըր քի՝ ագըլարընա էստի պիր շէյին ուճունա հա֊փըշտըգլարընտա՝ նէտի թանէ իշ անլար ատէմ֊տէն ագըլը կէօրիւնիւբլէր քէնտի կէօզլէրինէ։

Օլ վագըթ Իւզամը գօլայ շէօյլէ տէտի. Ֆէնա սէօյլէմէ. էյէր Պրիսթիանըն տէտիքլէրի սահիհ իսկ՝ օնուն արատըդը շէյլէր պիզիմքիլէր֊տէն էյի տիր. պէնիմ կէօնիւլլիւմ գօնշում իլէ կինիմէյ համդըյօր։

Ինաոքը. Նէ տէտի՞ն. ալ սանա պիր տէլի տահա. պէնի տինկլէ տէ կէբի տէօն. քիմ պիլլիր պէօյլէ ագըննա կէլմիշ պիր ատէմ սէնի նէրէյէ կէօթիւրէճէք տիր։ Տէօն, տէօն, ագըննը պաշընա թօփլա*։

Պետ. Այսքը, սէն գօնշուն իլէ կել՝ հա Իւզամը գօլայ. օրատա հէպ տէտիքլէրիմ կիպի՝ վէ տահա սայըր էօգ ճէլիլ շէյլէրիմիզ օլա֊

*Քրիստոս իւչուն տիւնեանըն կէօզիս էօնիւնտէ տահա տէլի օլմայան քիմնէ, Քրիստոսուն խմնը իլէ գուրթուլմագ հագընա տահա ալիմ տէյիլ տիր։

ճագ տըր։ Պանա ինանմազ խէն՝ օգու շու քիթապըմտա. հէմ իլքէ իչինտէ սէօյլէնիլէնլէ֊րին սահիհլեյինէ իսպաթէն՝ հէփիսի օնու հա֊փանըն գանը իլէ միհիւրլէնմիշ տիր։ Նէբ. Թ. 17—21։

Էօյլէ խսկ՝ հա պէնիմ գօնշում Ինաոքը, տէտի Իւզամը գօլայ, պէն հէման գարար գըլայօրում, պէն պու էյի ատէմ իլէ կիտիպ՝ օ նէ հալէ կիբիճիճար օլուր խսկ պէն տէ պէրապէր օլաճաղըմ. լաքին հա պէնիմ կիւզէլ արգատաշըմ, պու արզու֊լէնէճէք նէբէ կիթմէնին հօլունու պիլի՞մէյին։

Պետ. Ինճիլ վահիդ նամ պիրիսի պանա կէօս֊թէրտի քի շու էօնիւմիւզտէ օլան քիւչիւք գա֊փույա սէյիրտէյիմ, վէ օրատա հօլուն իւզէրի֊նէ թարիճ ալաճաղըզ։

Իսաոք ֆօլայ. Կել էօյլէ խսկ, կիւզէլ գօնշում, կիթմէքտէ օլաշըմ։ Պէօյլէճէ իքիսի պիրլիքտէ հօլա չըգտըլար։*

Ինաոքը. Պէն տէ տէօնիւպ նէրէյմէ կիտէյիմ, տէտի Ինաոքը, պէն պէօյլէ հօլու շաշըրան խէ֊յալի քիմսէլէր իլէ արգատաշ օլմամ։*

*Գուրատաս տիդգաթ էյլէ քի ճիմանի տաէմ իւզէրի֊նէ Ինճիլին հադիգաթլարընն նէ ֆարգը թէսէրի վար տըր։ Ինաոքը օնլարը պիւթիւն պիւթիւնէ բէտտա էտը, Իւզամը գօլայ իսկ օնլարը էֆէնտիսար իլէ տինկէյնէ՝ պիր

Խմոի բիւյամտա կէօթուիմ քի Ինաամը կէ-
բի տէօնտիւյինտէ, Քրիսթիան իւլէ Իւլզամը զօ-
լայ՝ օվանըն իւղէրինտէն սէօյլէյէրէք կիտիրլէր
իտի, վէ սէօհպէթլէրինի շէօյլէ պաշլատըլար:

Քրէօ. Ակէ պագալըմ զօնշուտ Իւլզամը զօ-
լայ, նի՞ճէ սին. շաղ օլտուտ քի պէնիմլէ
կէլմիյէ դանտըն: Ընկէր տահա կէօրիւնմէդ
օլան շէյլէրին դուվվէթի վէ զօրգուտու հագ-
գընտա պէնիմ տույտուղումու Ինաամը տահի
տույմուշ օլայըտը, պէօյլէճէ օնու պիր շէյ կէրի-
նէ զօմայարտ արգասընը պիրզէ էվվէրմէդ իտի:

Իւ. փօ. Ակէ զօնշուտ Քրիսթիան, պուրա-
տա իքթիզատէն պաշգասը հօղլքէն՝ սէօյլէ պա-
գալըմ կիտէճէյիմիզ կէրտի տահա նէյէր վար,
վէ օնլարընն զէվգինի նասըլ սիրէճէկիզ:

Քրէօ. Պէն օնլար Հադգընտա տիլմիյէ սէօյ-
լէյէ պիլմէյիյիմտէն զևյտաէ՝ ֆիքրիմիզ տույա-
րըմ, լաքին մաատէմ քի սէն պիլմէյէ արզու է-
տէրսին, իչքէ քիթապլըտտա օգուրսուզմ սանա:

Իւ. փօ. Լաքին քիթապլընըն սէօզլէրի սա-
հիհէն թահգիգ օլտուղունու պիլի՞րսինիզ*:

աղ զէմանի իման կէթիրիր օնլարա վէ քրիսթիան իլէ
պիր աղ կէր արգաատաշ օլուր:

*Էնկէր Ազիզ քիթապ ահկինէն Ալլահընն քէլամը իտի՝
ելկէթտէ թահգիգ օլմալը տըր. լաքին պուննուն պէօյէ

Քրէօ. Նէվվէթ, շիւպհէսիզ, չիւնքի պուննու
եափան՝ եալան սէօյլէյիմիզ: Տէփ. Ե. 2:

Իւ. փօ. Կիւզէլ սէօյլէրսին. էյ նէ՞ տիր
օնլար:

Քրէօ. Պիր նիհայէթսիզ փատիշահլըդ հա-
զըրլամընըզ օլուսպ՝ պիզէ ատ էպէտի էօմիւր վէ-
րիլէճէք տիր քի օլ փատիշահլըդտա էպէտի գա-
լալըմ: Լուդ. կե. 17: Յոէ. ժ. 27—29:

Իւ. փօ. Կիւզէլ սէօյլէրսին. տահա՞ նէ վար:

Քրէօ. Ա՛հլալէթի թահգիգլէրը իլէ, պիզի կէօքլէր-
տէքի կիւնէշ կիպի փարլատաճագ էտմապլար վէ-
րիլէճէք տիր պիզէ: Բ Տիմ. Գ. 8: Յայտ. ԻԲ. 5:
Մատթ. ի. Գ. 43:

օլմասը նասը՞լ պիլինիր. ալիմլէր օնու փէք գուվվէթլի
իսպաթլար իլէ սապիթ էտէրլէր իսկ ատ, օյանմըշ ճան-
լարատան չօղու օլ իսպաթլարա ակէհ տէյիլ տիր,
մաատէմ քի Ինճիլ տահի էքսէրի ճահիլլէրէ վէ ֆա-
գիբլէրէ վազ օլուննուր. հալ պու քի Ազիզ Քիթա-
պընը թահգիգլէյէն իչիւն՝ օնլարընն փէք սահիհ վէ փէք
գանտըրըճը իսպաթլարը վար տըր: Օնուն զամիր իւզէ-
րինէ օլան հեւքեւմինի վէ գուվվէթի, հէմ օնլարընն
հալինէ, գօրգուլարընա, իհթիճաղլարընա, իւմիտլէրինէ վէ
արզուլարընա թաթպիգդ կէլմէտի, քէնտի եիւրէքլէրին-
տէն կէչէն ճէմի չէյլէրին ասըլ թաբիիի օնուն իչինտէ
պուլմապլարը վէ ճէմի քէնտիլէրինէ տապըր չէյլէր հագ-
գընա օնուն վէրտիյի ըշըգ օնլարը չիւտգէսիզ իսպաթ-
լար իլէ գանտըրըր քի օ Ալլահընն իլճամը իլէ վէրիլմիշ
տիր:

ЗЛУЛ-Арм. ССР
Ս. ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻ ԱՆՎԱՆ

Ի՞նչ ըս՞ պու փէք խօշ տըր՞ տա՞հ՞ նէ վար*։

Կրէս՞ Օրատա արթըգ աղլայըշ նախօտ տէրտ օլմայաճադ տըր, չիւնքի օրանըն սահիպի կէօզէրիմիզտէն հէփ հաշը սիլէճէք տիր։ Նայ՞ Իճ՞ 8։ Յայ՞ Է՞ 16, 17։ ԻԱ՞ 4։

Ի՞նչ ըս՞ Ա՞ խ օրատա քիմնէ՞ր իլէ օլաճաղըզ։

Կրէս՞ Օրատա Ամրովըճէլէր վէ Կէրովըճէլէր իլէ օլաճաղըզ։ Նայ՞ Զ՞ 2։ Ա Թագ՞ Գ՞ 16, 17։ Յայ՞ Ե՞ 11։ Պունլար էօյլէ մախլուղլար տըր քի՝ օնլարտա պադմաղա կէօզլէրին զամաշըր։ Պիզտէն էվվէլ օրայա կիտէն պինլէր վէ օն պինլէրճէ քիմնէլէրի տախի օրատա պուլաճադըն՞ օնլարըն հիչ պիրի զարարը օլմայուզ՝ մուհաֆազէ լու-

*Ճէննէթի պիր փատիշահլըղա եախօտ եօգարտա զէքր օլունան շէյլերէ պէնզէճէ՞։ Ճիսմանի եիւրէյին իւ-զէրինէ պիր խաֆիֆ թէէսիր էտէպիլիր, շէօյլէ քի՝ թաճլարըն, ճէվիլ եամպլարըն, մուզիգալարըն իւզէրինէ՝ հէմ տախի հէր ազը վէ տէրտլէրտէն ազատ պիր հալտէ օլաճաղը իւզէրինէ տիւշիւնէրէք խօշլանըր։ Հալ պու քի՝ պու Թարզ քիմսէնին՝ սէմավի սատաէթ հագդընա՝ եանի զրխատոուն ճէվլէճէինի կէօրմէք վէ ազիզլիք հէմ մուհաֆազէճ իլէ օնա պէնզէմէք իւզէրինէ էֆքեարը եօգ տըր։ Պիր կիւնահքեար՝ լութֆ իլէ նէնէլէնմէշ օլմատըգճա, օնա ճէննէթէ կիմճէք միւմքին օլզա պիլէ՝ օրատա սատաէթլու օլմազ, օնուն ճէննէթի եէր իւզէրինատ տիր։

վէ ազիզ տիրլէր։ Էֆեմի Ըլահրն կէօզիւ էօնիւնտէ եիւրիւրլէր վէ էպէտէն օնա մազպուլ օլարագ օնուն հուզուրունատա տուրուրլար։ Պիր սէօզ իլէ, օրատա իճթիհարլարը քէնտի ալճուն թահճլարը իլէ կէօրէճէյիզ։ Յայ՞ Գ՞ 4։ Ըզիզ պիճիրլէրի քէնտի ալճուն թանպուրլարը իլէ կէօրէճէյիզ։ Յայ՞ Յ՞ 1—5։ Էմ տախի օրատա կէօրէճէյիզ օլ ատէմլէրի՝ քի օրանըն Սահիպինէ օլան մուհապէլէրի իչիւն՝ ուէնտա ատէմլէրինին էլի իլէ փարչալանաըլար, ախիրշտ եանտրլար, ճանտարլարատան փարէլէնտիլէր վէ տէնիզլէրտէ պօզուլատուլար։ Նէէ՞ Ժ՞ 33—37։ Պունլարըն ճէմիսինի օրատա սաղ՝ վէ եօլիումինզլիի էսլապ կիպի կիյմէշ կէօրէճէյիզ։ Բ Կորնթ՞ Ե՞ 2։

Ի՞նչ ըս՞ Պունու տուչմասը պիր ատէմին հիւրէյինէ փէրըսհլըգ կէթիրմէյէ կէթէր։ Լաքին պու շէյլէր էլէ կէչէճ՞ք մի։ Պիզ օնլարը նա՞սըլ էլէ կէչիրէճէյիզ։

Կրէս՞ Օլ մէմլէքէթին Սահիպի օլան հիւքիւմտար օնու պու քիթապտա թահրիր էմմիշ տիր։ Նայ՞ Ծե՞ 1, 2։ Յա՞ Զ՞ 37։ Ի՞ 37։ Յայ՞ ԻԱ՞ 6։ Իթ՞ 17։ Թահրիրտէն մէալի տէ շու տըր քի, էյիլէր պիզ սահիհէն օնա մալըզ օլմազ խսուսէ՞ք, օ պիզէ օնու պախշ էտճէճէքտիր։

Իւ. ֆ. Ընչի, պէնիմ կիւզել արդատաղըմ, պու ընչերի տուչտուղումա իվիթիսար էտէրիմ. հիւբիւ, ատըմլարըմըզը իրի ալալըմ։*

Ռբի. Պէն՝ սըրթըմտա օլան հիւքիւն սէպէպի իլէ խոհէտիչիմ գատար աճէլէ կիտէմէմ։

Պու արալըզ ըիւչտա կէօրտիւմ քի՝ ծնըլար պու սէօհպէթլէրինի պիթիրտիքլէրի պիրլէ, օվանըն օրթասընտա օլան պիր դայէթ չամուրլու պաթտաղա հաղլաշըրլար, վէ տիզդաթ էթ-

*կէօր իմոի զէմանի միւմինին թէնճէ իվիթիսարը վէ թէնճէ թէսէլլիսինի։ Քէնտի կիւնահլարընըն հիւքիւնիւ ասլա տուչմուշ օլմայարագ խաֆիֆճէ ուզուն եօշճուլուղա հազըր իսէ տէ՝ չօգ տայանամազ. Քրիստոս Ընճինտիմիզ պէօյլէլէրի Թաշլըզա պէնզէտիր։ Պէօյլէլէր Ալլահընն սէօվիւնիւ շազըրզըլա գատուլ էտէրլէր, լաքին հիւրէքլէրինէ օլ սէօվիւն քէօքիւ օլմատըղընտան՝ ծնլար պիր վագթի իւնանըրլար, վէ թէճրիւպէ վագթընտա կէրի չէքիլէրլէր։ Ղ.ու։ Ը. 13։ Իլղամը գօլայ տախի Գաթի իւմիա պաթտաղընտա պէօյլէ էտէր։ Պու պաթտաղըն մանասը՝ օլ պիղի բէնճիտէյէ գօյուպ իւմիտի դաթ էթտիրէն վէ մտատն պրադան շիւպհելէր տիր, վէ պունլար՝ Ալլահընն Քէլամընա իման կէթիրմէմէքտէն, Չէյթանընն իղվալարընտան վէ Ալլահըն գէյմէթլու վատարընա հէմ օնտան իչմամ օլուռնան սահիհլիքլէրէ գարշը պիղմի պօզուգ Թաղիսաթ ըմրընըն հալ էթմէյի տիւնեսվի իտաատարտան նէչտաթ էտէր։ Պիղմի կիւնահլարըմըզը սահիհէն տուչմամըզըն վէ իմանըմըզ պի զարաղ օլմասընըն թէճրիւպէլէրի պունլար տըր։

*Նէ՞ ամայիպ չէյ տիր քի Իլղամը գօլայ տախի պու պաթտաղա տիւչէր, մատտէմ քի կէրէկ Ալլահընն եախօտ օնուն չէրիսաթընըն իւզէրինէ, վէ կէրէկ քէնտի քէնտինին եախօտ կիւնահ իւզէրինէ հիչ պիր էօյլէ էֆքեարը եօղ ըտը, նիճէ քի պու հալէ տիւչէն քիմսէնէն օլմայը տըր։ Պունդա չէօյլէ ճէվապ վէրիլէ պիլիր քի, ինսանլար տինտար քիմսէլէր իլէ արգատաղ օլուպ՝ օնլարընը քէլամընը, թադրիրլէրինի վէ շիքայէթլէրինի տինկլէտիքլէրինէ, վէ եախօտ Ազիզ քիթապտան պիր աղ մալիւմաթ քէսպ էթմէյիքլէրինէ, էքսէրի քէնտի իւզէրլէրինէ գօրդուլաճագ վէ տէրտ էտէճէք շէյլէր պուլուրլար։ Լաքին տիզդաթ էթմէյիղ քի, հէր նէ գատար պաշը պօշ Իլղամը գօլայ Գաթի իւմիա պաթտաղընա տիւչտիւ իսէ տէ, Քրիստիան քէնտի հիւքիւ սէպէպի իլէ տահա տէրինէ պաթտը։

մէյէրէք իքիսի պիրտէն ափտանըզ պաթտաղըն իչինէ տիւշտիւլէր։ Պու պաթտաղըն խոմ Գաթի իւմիա խոմ։ Խոմի պունլար օրատա պիր աղ վագըթ չամուր իլէ միւչէմմա օլարագ չապալաթարլար, վէ Քրիսթոս խոնդըն սըրթընտա հիւքիւ օլմատը սէպէպի իլէ, օ՝ պաթմադըգ պաշլատը։*

Օլ վագըթ Իլղամը գօլայ, Ը՛հ, Քրիսթոսան գօնդրու, շիմոի նէ՞քէտէնին տէտի։

Քբի. Ա՛ղտա պէն տէ պիլմէմ, տէտի Քրիսթոսան։

Պունդուն իւղէրինէ Իլղամը գօլայ սըրթըմտաղ պաշլատը վէ խըրսլանարագ արգատաղընա չէօյ-

*Նէ՞ ամայիպ չէյ տիր քի Իլղամը գօլայ տախի պու պաթտաղա տիւչէր, մատտէմ քի կէրէկ Ալլահընն եախօտ օնուն չէրիսաթընըն իւզէրինէ, վէ կէրէկ քէնտի քէնտինին եախօտ կիւնահ իւզէրինէ հիչ պիր էօյլէ էֆքեարը եօղ ըտը, նիճէ քի պու հալէ տիւչէն քիմսէնէն օլմայը տըր։ Պունդա չէօյլէ ճէվապ վէրիլէ պիլիր քի, ինսանլար տինտար քիմսէլէր իլէ արգատաղ օլուպ՝ օնլարընը քէլամընը, թադրիրլէրինի վէ շիքայէթլէրինի տինկլէտիքլէրինէ, վէ եախօտ Ազիզ քիթապտան պիր աղ մալիւմաթ քէսպ էթմէյիքլէրինէ, էքսէրի քէնտի իւզէրլէրինէ գօրդուլաճագ վէ տէրտ էտէճէք շէյլէր պուլուրլար։ Լաքին տիզդաթ էթմէյիղ քի, հէր նէ գատար պաշը պօշ Իլղամը գօլայ Գաթի իւմիա պաթտաղընա տիւչտիւ իսէ տէ, Քրիստիան քէնտի հիւքիւ սէպէպի իլէ տահա տէրինէ պաթտը։

լէ տէտի։ Պու գատար վագըթ պանա թարիճ էթտի յին սաատէճ պո՞մ մը որը։ Նյէր իւք եօլա էջգորըջմըշտա պէյլէ թէրս իդպալէ բասթ կէլտիք իսկ, տահա պուրանըն իլէ սէֆիլբիմիշին սօնուննուն մապէյնինտէ նէլէ՞ր միմիւլ էթմէմիշլիյիմ։ Պէն շուննան պիր քէրրէ սաղ սէլիմ որըշարը էջգայըմ՝տա, օղ միճին չէհիր պէնիմ ճէրիմէ նայրընըզ սէնին օլսուն։ Պունու տէյճրէք ճան ալամէճի իլէ պիր իրի համլա էթտի, վէ չամուրտան գուրթուլուշ՝ պաթաղըն քէնտի էվինէ նագըն օլան թարաֆընա էջգոր։ պէյլէճէ ալար էիւրիւյիւ վէրտի, վէ Ղրիսթիան արթըզ օնու կէօրմէտի։*

Ամոն Ղրիսթիան հէր նէ գատար Դաթի իւ միտ պաթաղընտա տէփէլէնմէյէ նայրընըզ պրա պըտարը իսկ տէ, եվինէ պաթաղըն քէնտի էվինտէն ուզագ օլուպ տար գափույա նագըն օլան թարաֆընա թըրմանայանմազա ճահա էտէր իտի†, վէ հէր

*Իլգամը գօլայ օլմասը քիֆայէթ էթմէզ, չիւնքի էն եվվէլ վագի օլան Թէճրիւպէ քէնտի հէբարէթինի սօուրմտու, շագըրընը մէն էթտի, իմանընը սարսըթտը վէ քէնտիսինի Խարապըզ Ճէհրինէ տէօնտէրմտի։

†Ղրիսթիան հէր նէ գատար սըզընմըզը իչինտէ իսկ տէ, եվինէ քէնտի էվինտէն իրագլանմազա չալըշըր։ Կէօր իմոն կիւնահընը Թանըյան կիւնահքէարըն վէ Թանըմայան Իլգամը գօլայ իմանքէարըն փարգընը. պիրի

նէ գատար պէյլէ էթտի իսկ տէ, եվինէ սըրթընտա օլան կիւնքիւն սէպէպի իլէ՝ տրշարը էջգմաղա միւզթէհիրը օլամատը. լաքին ըիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ Ամատ* նամ պիր ատէմ օնա կէլիպ՝ պուրատա նէ՞ հաէյօրսընըն տէյիւ՝ սօրտու։

Ռէպ. Նյֆէնտիմ, տէտի Վրիսթիան, Նճիվաիվըն նամ պիր ատէմ պանա պու հօլու Թուրթմադա էմր էտիպ՝ կէլէճէք զաղապատէն գաէմագ իչինն պանա կէօսթէրտի քի շու զարըքքի գափույա կիտէյիմ. պէն տէ օրայա կիտէրքէն պուրայա տիւշտիւմ։

Ամոտ. Լաքին պատաճագ այադլարը նի՞չինն կէօզէթմէտինի†։

Ռէպ. Նյօյլէ գօրդու իլէ դաչույօր ըարմ քի՝ պիր հանտան տօղրու կիտէր իքէն իչինէ տիւշտիւմ։

իւմիտ վէ իմոտա արայարագ եիւդիւնիւ Քրիստոսա չէվիրիր, օ պիրի իսկ բահաթ պուրմագ իչինն Խարապըզ Ճէհրինէ գաչար։

*Քրիստոսուն հէր շէյէ գաոիր լութֆուննուն գօլու՝ սէֆիլ կիւնահգէարլարը նափաքըզտան գուրթարմադա նէթիչինը։

†Պատաճագ այադլար՝ Ալլահըն պէօյիւք վէ դըյմէթլու վատալարը տըր. վէ Պուրվատալար, սէֆիլ, միւհիմճ վէ տէրատէ օլան կիւնահգէարլարա Յիսուս Քրիստոսուն վասիթասը իլէ վէրիլմիշ տիր։

Օր վագրթ Խմտատ՝ Իչինի պանա վէր՝ տէտի, վէ օ էչինի վերտիյինտէ, օնու տրշարը էէքիպ, (Սաղմ. Խ. 2) սազլամ ևէրէ զօտու վէ հօլու-նա կիթ՝ տէտի:

Օր վագրթ պէն՝ օնու տրշարը չզգարանըն հանընա վարըպ օնա չէօյլէ տէտիմ. «Իչինտիմ, մատէմ՝ քի պուրասը Խարապլըգ Շէհրինտէն օր գափույա կիտէն հօլուն իւզերինտէ իսէ, նի՞չիւն պուրասը թամիր օլունմազ քի սէվիլ հօշնուլար սաղամէթսիզ օրայա կիտէպիլէյէր:» Օ տախի պանա տէտի քի, «Պու չամուր իչէ տօլու օլան պաթաղ՝ թամիր գալարըմազ պիր ևէր տիր. կիւնահատան էօրիւրիւ քէնտի հալինի թա-նըմազտան հալօլան քէօփիւյինն վէ էնըքէֆին տայիմ ադան ևէրի պու չուպուր օլտուղունտան տրը քի՝ պուրասընա Ղաթի իւմիտ պաթաղը տէ-նիլիր. չինանի կիւնահքեարըն ֆիքրի քէնտի հէ-լաք օլմուշ հալի իւզերինէ օյանտըղընտա տա-խի՝ նինէ ևիւրեյինէ չօղ գօրդու վէ շիւպհելէր՝ վէ ճէսարէթինի դրօան միւշհազալար կիրեր, վէ պուղլարըն ճէմիի պիր ևէրէ թօփլանըպ պու-րայա ևէրլէշիրլէր. իշթէ պու ևէրին ֆէնալը-ղընըն սէպէպի պու տրը:

Պուրանըն պէօյլէ գալմասընտան փատիշահ խօշլանմազ: Նաա. Լե. 3, 4: Վէնտի ընէչ-

պէրլէրի տախի պին ալթը ևիւզ սէնէէաէն պէրի Օալթը Շահնշահըն մէմուրլարընըն կէօսթեր-մէսի իլէ պու ևէրին իւզերինէ մէշղուլ օլմուշ տրըլար քի՝ պէլթի օնու թամիր էտէ պիլէյէր. հէմ պանա կէլիր քի՞», տէտի, «օրասը էն ազը ևիրմի պին առապա ևիւքիւ շէյ, էվվէթ, միլիօն-լարճա շիքա վէրիճի նասիհամէլար ևուխտու քի՝ պունլարը օրանըն թամիր օլունմասը իչիւն հէր պիր էնսատէ փատիշահըն մէմալիքի օլան ևէր-լէրտէն կէթիրիրլէր իտի, վէ պիլէնլէր տէր-լէր քի օրանըն սաղլամլանմասը իչիւն՝ պունլար էն ալա քէրէսթէլէր տիր, լաքին նինէ օ-րասը Ղաթի իւմիտ պաթաղը տրը՝ վէ հէր նէ էտէրլէրսէ նինէ էօյլէ դալաճադ տրը:*

Վադաա Ա՛էնապը Ֆադըն թէրթիսի իլէ պաթաղընը թա օրթասընտա պիլէ պիր գաչ գա-վի վէ սաղլամ պատամադլար վար տրը, լաքին ևէրին էիրքէֆի փէք թաշտրղընտա, նիճէ քի հավա տէյիշտիյինտէ† օլուր, պու պատամադլար

---

*Պունուն մանասը շու տրը քի, կիւնահա միւպթէլա օլան ինսանըն տիւշիւնիւն թատիսթընտա՝ գօրդուտան վէ իւմիտ քէսմէքտէն պաշգա պիր շէյ հօգ տրը: Քէնտի քէնտիմիզ կիւվենմէ օլտուղունտանտա՝ պիզիմ էթ-տիյիմիզ էն էյի շէյ պիզի Գաթի իւմիտ պաթաղընա պրադըր:

†Հավա տէյիշքելիյի Թատիրի՝ օր վագրթլարը պէյան

կիւճ իւլէ կէօրիւնիւր • եահօտ կէօրիւնմէյինէ տախի տահմիլէր՝ պաշլարը աէօնէրինք պիր հանա պատարլար, վէ պատամագլար վար իքէն՝ ինինէ զօր իւլէ չամուրա պաթարլար • Լաքին պիր քերէ դափուտան իչէրի կիրէլէրսէ՝ արթըզ հօլ էյի տիր : * Ա Ցոաք • ԺՌ • 23 :

Իմանի բիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ էլ ան Իղնամը գօլայ էվինէ ինթիշմիշ օլուպ՝ գօնշուլարը օնու կէօրմէյէ կէլմիշլէր իտի : Պուննարատան պաշըսը օնուն կէրի աէօնտիյի իչէրն օնու ագըլը սայարլար ըսը՝ պաղըլարը տա օնուն Քրիսթիան իւլէ քէնտինի գաղայա սալտըղը իչէրն օնա Տէյի տէրլէր իտի • ահէրլէրի իսէ օնուն գօրդաղըշընը զէվգէնէրէք չէօյէ տէրլէր իտի • Պատահմ քի պու իչէ էլ վուրուպ պաշլատընիսէ, հադիգաթ պէն օլայըրամ պու քիւչիւքլիկի իսթիւմէ ալըպ պիր ազ կիւճլիւ քլէր իչէրն օնու

էաէր քի՝ պազը թէճրիւպէլէր տինտարլըղա նէյնի տէօնէյնէն կիւնահա միւպթէլա Խրիստոսը հարաքէթլէնտիրէրէք՝ օնուն ֆիքրինի պուլանտըրըրլար :

* Գափու՝ Յիսուս Քրիստոս Էֆէնտիմիզ տիր : Իմանի իւլէ Էպէտի Գայանըն վէ Էպէտի Կիւվէնէճէյին նանի Քրիստոսուն միրասընա կիրմէյինճէ՝ վէ իմանըմըզըն Թէմէլինի Քրիստոսուն իւզէրինէ պինա էթմէյինճէ՝ ապա էյի եէր պուլամայըղ, եահօտ էմին այագ իւզէրինտէ տուրուպ բահսէթ նիւբիւյէմէյիզ :

պրագմազ ըսրմ " : Պէօյլէճէ Իղնամը գօլայ օնլարըն ապասընտա մատուն գալտը իսէ տէ, նիհայէթ նինէ շան գազանըպ հէվթիսի պիրտէն աէօզլէրինի չէվիրտիլէր վէ սէֆիլ Քրիսթիանը արգասընտան զէմմ էմմէյէ պաշլատըպտըր • իշթէ Իղնամը գօլայ հադգընա պու գաատար :

Իմանի Քրիսթիան հալընըղ քէնտի քէնտինէ նիւբիւտիյինտէ՝ ուզադտան պիրինի կէօրտիւ քի օվանըն իւսթիւնտէն քէնտիսինէ տօղրու կէլէյօր ըսը, վէ էօյլէ բասթ կէլտի քի պիրի պիր հանա վէ օպիրի պիր հանա տօղրու կիթմէյէճէքլինտէն՝ հօլտա պիրի պիրինէ չաթըշըպտըր : Պու բասթ կէլէնին իսմի խօճա Տիւնեա ալմիշ իտի • քէնտիսի Աէֆսանի թէյտսիզ նամ շէհրին միսթէմէքինէլէրինտէն իտի • պու շէհիր զայէթ պէօյիւք պիր շէհիր միր, հէմ տախի Քրիսթիանըն տօղտուղու շէհրին թա հանընտա տըր : Իմանի պու տահմ Քրիսթիանա բասթ կէլտիյինտէ՝ օնուն հադգընտա պիր ազ աշնալըղը օլուպ, չիւնքի Քրիսթիանըն Խարտալըղ շէհրինտէն հօլա ջըգմասը հէր թարաֆա չօգ տաղըլմըշ ըսը, տէյիլ հալընըղ քէնտինին տապըգ իգամէթի էթտիյի շէհիրտէ՝ իլկո սայըս մահալլէրտէ տախի օրթալըղըն տահթա աէօհպէթի օլմադը պաշլամըշ ըսը • պէօյլէճէ խօճա Տիւնեա ա-

լեմի օնուն զահմեթլի եիւբիւխլունի կէօրէբէք վէ օնուն ահ իլէ մըրըլտանմալարընը վէ շու կիպի շէյլէրինի ֆարգ էտէրէք՝ օ օլտուղունու թահմին էտիպ Քրիսթիան իլէ շէօյլէճէ միւքեալէմէյ պաշլատը։

Տէ՜նէ՜ ալֆ։ Պագ սանա, հաՀօ՞, պէօյլէ եիւբլէնմիշ՝ նէ՞րէյէ կիտէյօրսըն։

Քէյ։ Սահիհ եիւբլէնմիշ քի՝ զանն էտէրիմ պու սէֆիլ գուլուն էպէտէն պէօյլէ եիւբլէնտիյի հօշըտը։ Լաքին նէ իսէ, սիզ՝ նէ՞րէյէ կիտէյօրսըն տէյիւ օսթաունուզ, իլթէ սիզէ սէօյլէյիմ էֆէնտիմ։ Պէն շու էօնիւմտէ օլան գարշըթի տար գափույա կիտէյօրըմ, չիւնքի՝ ալտըղըմ թարիֆէ պագարադ, օրատա պէնիմ շու աղըր եիւբիմտէն գուրթուլմագ՞ իչիւն պէնի պիր հօլա դօյաճագլար։

Տէ՜նէ։ ալ։ Ինչիւն վէ էվլատլարըն վա՞ր մը։

Քէյ։ Ինվէմէ, լաքին պու եիւք էօյլէ պինմիշ տիր իւզէրիմէ քի՝ օնլարըն հագգընա պունտան ադամ պէնտէ օլան սէվինճ՝ շիմտի հօգ տըր։ պանա էօյլէ կէլիր քի օնլար պէնտէ հօգ կիպի իմ։ Ա Կորնթ։ Ի։ 29։

Տէ՜նէ։ ալ։ Սանա պիր նասիհաթ վէրսէմ պէնի տինկլէ՞ր միսին։

Քէյ։ Ինչի նասիհաթ օլուրսա՝ տինկլէրիմ

զիրա պէն տախի էյի նասիհաթա միւհթաճ ըմ։

Տէ՜նէ։ ալ։ Ինչյէ իսկ սանա շու նասիհաթը վէրիրիմ քի, պիր սաաթի էվվէլ եիւքինտէն գուրթուլմանըն հօլունա պագսըն, չիւնքի թա օնտան գուրթուլմայընճա՝ նէ ֆիքրին բահաթի պուլաճագ տըր, նէ տէ Ալլահըն սանա իհսան էթտիյի պէրէքէթին լէզզէթինի տույա պիլէճէքսին։

Քէյ։ Պէնիմ տէ արատըղըմ շէյ օ տըր, հաՆի պու աղըր եիւքտէն գուրթուլմագ։ լաքին քէնտիմ օնու տէֆ էթմէյէ միւթէհիմ տէյիլ իմ, չէմ պէլկէմիզտէ տախի օնու ումուզլարըմտան աշաղա ալմաղա գուտրէթի օլան քիմսէ հօգ տըր։ օնուն իչիւն տիր քի, սիզէ սէօյլէտէյիմ կիպի, պու եիւքիմտէն գուրթուլմագ իչիւն պու հօլա կիտէյօրըմ*։

Տէ՜նէ։ ալ։ Ա՛իւքինտէն գուրթուլմագ իչիւն պու հօլա կիտէսինի տէյիւ սանա քի՞մ սէօյլէտի։

Քէյ։ Ինչյէ պիր ատէմ քի՝ պանա փէքպէօյիւք վէ էհլի քեամիլ պիր զաթ կէօրիւնտի։

---

*Ցար գափույու ֆարգ էթմէքլէ, եախօտ քրիստոսունն վասիթասը իլէ կիւնահըն եիւքինտէն գուրթուլմայը ճիւզի կէօրմէքլէ՝ կիւնահ քեար ճէմի ախէր հօլարը թէրք ու րէտտ էտիպ, եալընըզ քրիստոսա տօղրու խլէքի կիտէր։

իմմի տէ պանա կէլիը քի Լինհիլ վաիզի իտի։

Տէ՜ն • ալ • Լանէթ օլսուն օնա քի սանա պու նասիհաթը վէրմիշ • տիւնեատա օնուն՝ պու կէօսթէրտիյի հօլտան զաղալը վէ սըզընթըրպիր հօլ տահա հօզ տըր • վէ էյէր օնուն սէօզիւնիւ թու֊թարսան՝ օնուն սըզընթըրը օլտուղունու սէն տէ անլայաճադսըն։ Թէզէլէյն, էօյլէ կէօրիւնիւր քի, պիր շէյ բասթ կէլմիշ սին • զիրա Վասթի իւմիտ պաթաղընըն չամուրու իսթիւնտէ կէօ֊րիւյօրում • լաքին օլ պաթաղ՝ պու հօլա կի֊տէնլէրին իսթիւնէ կէլէն սէրէնճամլարըն պաշ֊լանկընը տըր։ Այն պէնի տինկլէ, պէն սէ֊տէն իմթիհան ըմ, սէնին պու կիթտիյին հօլտա տա֊հա սէնին գարշընա՝ հօրկունլուդլար, ածըլար, աճլըգ, թէհլիքէլէր, էրպաղլըգ, դըլըճ, արս֊լանլար, ատժտըրլէր, գարանլըգ վէ նիհայէթ էօ֊լիւմ վէ տահանէ՝ սէրսէն չըգաճագ տըր։ Պու֊նար շիւպհէսիզ սահիհ սիր, չիւնքի էօգ շէհա֊տէթ իլէ թասհիհ օլունմուշ տըր։ Այլյլէ իսէ պիր ատէմ պէօյլէ վազիֆէսիզ պիր էճնէպի֊նին սէօզիւնիւ տինկլէ յէրէք՝ քէնտինի թէհլիքէ֊յէ սալմալը՞ մը տըր։

Վէրէ՜ • Այվէյթ էֆէնտիմ, պու սըրթըմսաքի նիւք՝ օ սէնին զիքըր էթտիյին շէյլէրին ճէմի֊սինտէն տէ հէյալէթլու տիր պանա • խայըր, պա֊

նա կէլիը քի՝ հօլտա գարշընա նէ չըգաճաղընը գայտ էթմէմ, էյէր օնլարա բասթ կէլմէմ իլէ նիւքիմտէն գուրթուլմադա տախի բասթ կէլէ֊ճէքսէմ*։

Տէ՜ն • ալ • Լաքին իլք էվվէլ պու հիւքնաո՞րլ իսթիհնէ պինտի։

Վէրէ՜ • Շու էլհամտէքի քիթապը օգուտմաղ իչ֊լէ։

Տէ՜ն • ալ • Պէն տէ էօյլէ թահմին էթտիմ† հէմ սանա տա սայըր խաֆիի քիմսէլէրէ վադի օլտու֊ղու կիպի օլմուշ տըր քի՝ քէնտիլէրինտէն իւք֊սէք շէյլէրէ կիրիշտիրէք՝ սէնին տիւշմիյինի թէ֊լաշէյ օղրարլար, վէ պու թէլաշէ՝ ատէմի սալթ ատէմլիքտան չըգարմազ, նասըլ քի սէնինքի սէնի չըգարմըշ տէյիւ կէօրիւյօրում, իլլա միւմքինի օլմայան շէյլէրէ տախի էլ վուրտուռ֊տուպ՝ էօյլէ շէյլէր քէսպ էթմէյ։ Այ չալըշըրըր քի՝ նէ օլտուղունու քէնտիլէրի տէ պիլմէզլէր։

Վէրէ՜ • Պէն նէ քէսպ էթմէք իսթէմիյիմի պի֊լէրիմ • պէնիմ տաղը նիւքիմտէն բահսէլան֊մայը քէսպ էթմէք իսթէրիմ։

Տէ՜ն • ալ • Լաքին բահսէլանմայը նի՞չին պու

---

*Տինտարլըդա եէնի ահտնէն փրիսթիանըն եիւրէյինին հալե պէօլե օլուր։

†Տիւնեա ալիմի հազղ էթմէզ քի ինսանլար Ազիզ֊քի֊թապը օգուտմազա զայրէթ էթմէնլէր։

թարիզ իւէ արարսըն , նիչէ քի օնտա օլան օղ գատար թէհլիքէլէրի կէօրիւրսին • մատէմ քի՝ էյէր պէնի տինկլէմէյէ միւրատ էտէրսէն, պու հօլտա բաթի կէլէճէյ չին թէհլիքէլէրի օղմատըգ պիր թարըգ իլէ՝ պու արզուլէտիյին շէյի քէսպ էտէճէք պիր հօլ սանա կէօսթէրէ պիլիրիմ : Նէվ-վէթէ , հէմ օնուն չարէսի տէ փէք հադընտա տըր : Պուննտան զաթի նազար , շուննու տախի տէյէճէյիմ՝ քի , օղ թէհլիքէլէրին ևէրինէ՝ չօգ ե-մինլիգ , տօսթլուգ վէ իթթիհատ պուլմաճագ-սըն :

Վէյա • Նֆէնտիմ , րէճա էտէրիմ շու սըզրը պանա աչ :

Տի՛ն • ալ • փէք էյի , շու գարշըգի քէօյտէ (քէօյին իսմի տէ Նտէպիյէթ տիր) , Շէրիաթա կիւվէնէն նամ պիր զաթ օթուրուբ , փէք էհլի շէրի վէ էյի իսիմ սահիպի պիր ատէմ տիր • սէնին կիպի ևիւքլիւ ատէմլէրին ևիւքինի սըզթ-լարընտան աշաղա ալմանըն հօլուննու փէք էյի պիլիգ • էվվէլ , պանա կէլիր քի՝ պու հօլտա չօգ էյլիգլէր էթմիշ տիր , հէմ պունտան մատատ՝ ևիւքլերի սէպէպինտէն ագլընա զարար կէլէնլէ-րէ շիֆա վէրմէնին հօլուննու տախի պիլիր* : Նմի՝

*Տիւնեա ալիմի՝ օղ Տար գափու օլան Քրիստոստան իսէ , Նտէպիյէթի տահա էվլա սայար : Պու տըր թէհնին ա-սըղ միւհյալաաը : թէհնէճ ֆիգիր՝ բուհանի հադիսաթէ

սանա տէտիյիմ կիպի , օնա կիթտիյինտէ անիտէ իմտատ պուլա պիլիրսին : Օնուն էվի պունտան թամ պիր միլ սիւրմէզ , վէ էյէր քէնտիսի էվ-տէ պուլունմազ իսէ , օնուն պիր կիւզէլ քիւ-չիւք օղլու վար՝ թէրպիյէ իսմինտէ • տէյէ պի-լիրիմ քի՝ օ տախի իսթիհար զաթըն էթտիյի-նի էտէ պիլիր : Անն օրատա շու ևիւքինտէն րա-հաթ պուլաճագսըն , վէ էյէր մուզատտիմ սա-քին օլտուզուն շէհրէ տէօնմէյէ ֆիքրին հօզ իսէ , նիչէ քի պէն տէ տէօնմէնի իսթէմէմ, էհ-լինի վէ չօճուգլարընը տախի պու քէզյէ կէթիր-տէ պիլիրսին • օրատա շիմտիլիք պօշգալմազ էվ-լէր վար տըր , վէ օնլարըն պիրիսինի պիր ուչ-ղուն ֆիյաթ իլէ թուտմա պիլիրսին • օրատա լէվազիմատ տախի ուճուզ վէ էյի տիր , վէ հէփսինտէն զիյատէ սէնին էօմրիւնի սաատլէր-լու էտէճէք շէյ շու տըր քի՝ օրատա մութլա-

տախմա զըտտա կիտէր : Անլահըն շէրիաթընա սարլ պի-զիմ իթթաաե էթմէմիզ իլէ սաադգ օլմագ էֆքէսրը՝ Քրիստոստան էթտիյի իթթաաե իլէ սաադգ օլմագ թա-րիգինէ իչէրիսինտէ տախմա պիր զըտտա թէէսսիր էտէր : Քէնտի քէնտինտէն սաադգ օլմագ միւհյալաաը՝ թէհնին շէհվէթլէրինէ միւսաաատէ էթմէք գատար Քրիստոստան իմանընա զըտտա տըր : Էվվէլքի՝ մաղրուրիյէթին ագ ճինինի տիր . իքինճիսի՝ զօրպալըղըն վէ իթթաաե սըզլըղըն գարա ճինինի տիր : Կէօր իմտի թէհնին միւհյալաալարընա գուլագ սամանըն հէյպէթլու իճրաչէրի :

դա ինձ ալ ու ղերաքեմ սահիպի օլան թէ՝ միշ գօնշուլար արասընտա սաքին օլաճագսըն :

Պուրատա Ֆրիսթիան պիր ազ կերլէշի խսէ տէ՝ անիտ շու նէթիճէյէ կէլտի քի Ի՛նչէր պու զամանըն տէտիյի ընչէր սահիհ խսէ, ադըլըզդ օնուն էօյիւտինի թուխմասը տըր • վէ պու միւսհաղա իլէ ընօյլէ սէօյլէմէյէ պաշլատը :

Ֆէյս • Ի՛նչինամ, օլ էյի ատէմին էվինէ կիճմէք իչուն նօղում հաճնկըսը տըր :

Տէ՛ն • ալ Ըն գարշըքի իւքսէք տաղը կէօրի՛յօրմըսըն :

Ֆէյս • Ի՛չվէթ, չօղ էյի կէօրիյօրում :

Տէ՛ն • ալ • Օ տաղըն էօնիւնճէ կիճմէլիսին, վէ իւք նէթիշտիյին էվ՝ օնուն տըր :

Պէօյլէճէ Ֆրիսթիան քէնտի նօղունտան սոփտը քի իմտատ իչուն Ըէրիսթա կիւվէնէյին էվինէ կիտէ* • լաքին հալ պու քի՝ տաղըն թա տա՛ղընընա նէթիշտիյի անտէ՝ տաղ էօյլէ իւքսէք

*Պու պիր նիւսխէթի սաֆըշ օլսու քէնտիսինէ, չիւն քի՝ Գաղատալըլարըն պիր զէման էմտիյի միսիլու, պու տախի քէնտի դուրթուլուշու իչուն Ֆրիսթոստան էմտիյի ամէնտէն քէնտի խայր ամէլէրինէ վէ իմտատընա տէօնտիւ : Լաքին պունուն նէթիճէսի նէ օլսուզունա տիդգաթ էյլէ : Ֆրիսթիան գօրգայօր քի Սինա տաղը՝ նաճի չէրիսթըն փէք հէյպէթլու լանէթի պաշընա տիւչէճէք տէյիւ : Եվէ ժԹ • 18 :

կէօրիւնտի՝ վէ նօղուն իւսթիւնտէ օլան իմտատը էօյլէ ասըլմըշ ըսը քի, օլմադա քի տաղ քէնտի պաշընա տիւչէ տէյիւ՝ Ֆրիսթիան ատըզդ իլէրի կիմսէյէ գօրգայ ըսը :

Պու սէպէպտէն օրատա տուրտու՝ վէ նէ էտէճէյինի պիլմէզ իտի : Ըիմտի տախի նիւքիւ քէնտիսինէ նօղատա վէրտիյի աղըրլըգտան պէյատէ ազըր կէօրիւնէր իտի : Ըէմ տախի տաղտան ամէճէ ալէվլէրի չըղարդընատան (Եվէյ ԺԹ • 16 • 18), Ֆրիսթիան նամմադտան գօրգայ ըսը • իմտի օրատա գօրգուսուզնատան ինէյիսպ թիլըէյիսպ թիլդըէր իտի : Եէբ • ԺԲ • 21 : վէ չիմտի խօճա Տիւնեա ալէմինին նատիհաթընըզ թուխմասը իչուն ինէսիճ կիմսէյէ պաշլատը : Պու արալըգ Ի՛նճիլ վահիճինի կէօրտիւ քի քէնտիսինէ տօղրու կէլէյօր ըսը, վէ օնու կէօրտիւյինտէ՝ ուխանարըզնատան գըզարմադա պաշլատը : Պէօյլէճէ Ի՛նճիլ վահիճ կիմսէյէ նագլատը, վէ օնուն նանընա կէլիսի պիր տօգդ վէ հէյպէթլու չէհրէ իլէ օնա պագդը* , Ֆրիսթիան իլէ շուխարդ մուսամմէյէ պաշլատը :

Ի՛նճիլ վահիճ • Եա՛ Ֆրիսթիան, պու բատտա նէ՞

*Ի՛նճիլ վահիճ Ըրիսթիանը Սինա տաղընըն կիմսէյինտէ պուլուբ, վէ օնա տօղդ չէհրէ իլէ պագդը, կէօրտիւն մի Ի՛նճիլ իմտատ էմտիյինին նիհայէթինի :

իշին վար, տէտի. վէ պու սէօզլէրէ՝ Կրիսթիան նէ ճէվապ վէրէճէյինի պիլմէտիյինտէն՝ էլ հալ սիւքիւթի տուրտու օնուն էօնիւնտէ։ Օլ վագըթ Ինճիլ վաիզը եինէ սէօյլէյիպ՝ Խարապալըդ ըէհ-ըի գալէօնին տըշարըսընտա աղլամագտա պուլտուդում ատէմ սէն տէյի՞լ մի սին, տէտի։

Կրիս. Նչվէթի, եա՛ մուհապպէթլու էֆէնտիմ, պէն օ ատէմ իմ։

Ինճ. վա. Պէն սէնի օլ քիւչիւք տար գափուտնուն եօլունա գօմմատրմ մը։

Կրիս. Նչվէթի, մուհապպէթլու էֆէնտիմ, տէտի Կրիսթիան։

Ինճ. վա. Նօյլէ իսէ նաճըլ օլտու քի սէն պէօյլէ թէդ սափտըն. չիւն շիմտի սէն եօլտան տըշարը ըզդմըդ սընն։

Կրիս. Ղաթի իւմիտ պաթաղընտան կէչէր կէչմէ՛ կ՝ պիր զաթ տաթի կէլէրէք օ պէնի գանտըրտը քի էօնիւմտէքի քէօյտէ նիւքիւմի աշտղա ալան պիր ատէմ պուլա պիլիրիմ տէյիւ։

Ինճ. վա. Նէ՞ ատէմ իտի օ։

Կրիս. Պիր քիսպար ատէմէ պէնզէր իտի*, վէ

*Ատէմլերի քէնտի կէօսթէրիշլերինտէն զըյատ էթմէմէյէ տիգգաթ էթմէլիյիզ, Օլա պիլիր քի ոնլար մահճուզ գուզուլար կիպի կէօրիւնիւպ՝ անճագ տիլլերի ալթընտա էնկէրէք զէհիրի օլմազ իլէ, չօդ ճանլարտա զարթրը եանդըռըլըգլար վէ քէօթիւ հէրեուհկոսլուգլար ֆէ-

պանա չօդ սէօզլէր սէօյլէյիպ՝ նիհայէթ պէնի իսքեամէթ էթտի. պէօյլէճէ պուրայա կէլտիմ, լաքին պու տաղը վէ օնուն եօլ իւսթիւնէ էյիվէ-միշ օլտուղունու կէօրտիւյիմտէ՝ օլմայա քի պաղընմա տիւշէ տէյիւ՝ անիտէ տուրտում։

Ինճ. վա. Օ զաթ սանա նէ՞ սէօյլէտի։

Կրիս. Նէ՞ տէյճէք. Նէրէյէ կիթտիյիմի սօրտու, պէն տէ սէօյլէտիմ։

Ինճ. վա. Նչ՝ օլ վագըթ նէ՞ տէտի։

Կրիս. Նչհլի էյալէն վար մը տէյիւ սօրտու, պէն տէ սէօյլէտիմ։ Լաքին, տէտիմ, սըրթըմտաքի կիւք էօյլէ պիլմէյ տիր իւզէրիմէ քի, ծնլարըն հազըրնա էվվէլքի կիպի սէվինճտէ տէյիլ իմ։

Ինճ. վա. Նչ՝ օլ վագըթ նէ՞ տէտի։

Կրիս. Պիր ան էվվէլ կիւքիմի տէֆ էտէյիմ տէյիւ թէնպիհ էթտի պանա, վէ պէն տախի օլ բահաթլընը արամագտա օլտուղումու սէօյլէտիմ օնա։ Էմ տէտիմ՝ քի, օլ սէպէպ իչիւն գարընքի գափույա կիտէյօրում, վէ օրատա՝ դուր-

սատը վէրիրլէր. վէ պէօյլէնիքճէ՝ Քրիստոստան վէ եաընընը օնուն վասիթասը իլէ օլան թէքմիլ սատագաթու էպէտի Հայաթ իւմիտինտէն տէօնտէրիպ՝ քէնտի գուրթուլուշլարը իչիւն կէրէք պիւթիւն պիւթիւնէ վէ եախօտ պիր մըգտար՝ ասըլ քէնտի ամիլլերինէ պագտըրըզ օնա կիւվէնտիրիրլէր։

թուլուլ մահալինե վարածաղ հօլուն հադգընա տահա թարիֆ ալահաղըմ: Պէօյլէճէ օ տէտի քի՝ պանա պիր էյի վէ զրսսա, հէմ օլ սէն էֆէնտիմին պէնի գօտուղու հօլտա օլտուղու կիպի հիւճլիւքլէրի օլմայան պիր հօլ կէօսթէրէ պիլէր, վէ օ հօլ՝ տէտի, պու հիւքլէրի աշաղա ալմաղա ֆէրասէթի օլան պիր զաթըն էվինէ սէնի կէօթիւրէճէք տիր. պէօյլէճէ պէն տախի օնա ինանըպ օ հօլտան պու հօլա տէօնտիւմ քի՝ հիւքիմէն թէզ ըահաթլանմադա պիր էարէ օլա: Լաքին պու-բայա կէլինպ օլան իշլէրի կէօրտիւյիմտէ, ադաէմճէ սէօյլէտէյիմ կիպի, թէհլիքէտէն զօրգունա տուրտում, վէ շիմտի նէ էտէճէյիմի պիլմէմ:

Օլ վագըթ Ինճիլ վահիդ, Պիր ադ բահաթ տուր քի սանա Ընւահըն քէլամընը կէօսթէրէյիմ տէտի: Պէօյլէճէ օ թէմէրէյէրէք տուրտու: Օլ վագըթ Ինճիլ վահիդ շէօյլէ տէտի. «Պաղըն սէօյլէյէնի բէտտ էթմէյէսինիզ. զիրա էյէր օնլար՝ եէրին իւզէրինտէ իշմամ սէօյլէյէնի բէտտ էթտիքլէրինտէ գուրթուլմատըլար ի՛սէ, զահնաէ գալըր պիզ՝ էյէր կէօքլէրտէն սէօյլէյէտէն հիզ էվվէլիր խէք»: Նէէ. ժ. 25: Հէմ շունու տախի տէտի. «Ատաղ՝ իման իլէ հաշայաճադ, վէ էյէր պիրի կէրի չէքիլսէ, ճանըմ օնտան խօշլանմազ»: Նէէ. ժ. 38. Իման

ո պու սէօզլէրի շու թարղ իլէ Քրիսթիանա էվլերիսէ՝ Քէնտինի պու սէֆիլլիյէ աթան առէմ սէն սին. սէն Ղաւալանըն նահիհաթընը բէտտ էտիսէ՝ թա հէման հէլաք օլմադ թէհլիքէսինէ տուշէճէք դատար սէնին այագլարընը սէլամէթ հօլուն տան տէօնտէրմէյէ պաշլամըշսըն*տէտի։

Օլ վագթ Քրիսթիան էօլիւ կիսի օնուն այագընա տիւշիւսէ չէյլէ ֆիղան էտէր իտի. Վա՛յ պանա, զիրա հէլաք օլտում։ Ընտէն Ինճիլվաիլի պուշու կէօթաիյինտէ օնուն սաղ լինտէն թուրթուլ չէյլէ աէտի. «Էվէր կիւնահ վէ քիւֆր՝ առէմլէրէ աֆվ օլունաճագ»։ Մաթ. ԻԲ. 31։ «Պամանագ օլմա, լաքին իմանը օլ»։ Յոէ. Ի. 27։ Օլ վագթէ կինէ Քրիսթիան պիր սաղ ճան ալըպ Ինճիլ վաիզինին էօնիւնտէ էվվէլքի կիսի թիմիրէյէրէք տուրտու†։

---

*Տիգդաթ էյլէ քի սատադաթ վէ էպէտի հայաթ իչիւն Քրիստոսուն իմանընտան պիր սաղ տախի քէնտի ամէլէրիմիզէ կիւվէնմէյէ տէօնմէտի նէ գատար գաղալը տըր։ Էյլէ իսէ՝ չէրիաթ խօճալարընտան, հէմ ասըլ սէնին քէնտի չէրիաթա պագար բուհունտան սագընը։

†Տիգդաթ էյլէ Ինճիլին լութֆունուն կիւնահքեարլարըն իւղէրինէ օլան ճէլալէթինէ. կէօր Քրիստոսուն Ինէնտոսիզ մուհապիէթինի՝ կիւնահքեարլար իչիւն էօլմէտի իլէ։ Խաթըրընա կէթիր քի Քրիստոս սէնին կիւնահլարընըն աֆվընը նէ զըյմէթ իլէ քէտզ էթտի. քէն-

Օր վազքի Ինձիվ վաիզի եինէ պաշայըպ ընջյլէ սէօյլէ֊ի֊ • Պէնիմ սանա տէյէճէյիմ ընջյլերէ ճանը կէօնիւլտէն տիզգաթ էյլէ : Ինձէ սէնի ալտատան քիմ՝ օլտուղունու վէ սէնի քիմէ կէօնտէրտիյինի ընմտի սանա կէօսթէրէյիմ : Սանա բասթ կէլէն տաէմ Տիւնեա ալիմի տիր , վէ օնուն իսմի պէօյլէ օլմասը փէք տօղրու սըր , էիւն քի օնտա հէմ պիր աղ պու տիւնեանըն թա֊ լիմաթընըն տատը վար , (Ա Յովհ • Դ • 5) վէ օ֊ նուն իչիւն տաիմա Յտեփանէթ ընէրինին քիւն֊ սէսինէ կիտեր , հէմտե օ՝ պու թալիմաթը հէփ֊ սինտէն զնյատե սէվէր , էիւն քի քէնտիսինի Յտաչտան գուրթարան հէփսինտէն զնյատե պու տըր : Գաղ • Զ • 12 : վէ քէնտիսի պու ճիսմա֊ նի թտապիաթտե օլտուղու իչիւն տիր քի՝ պէ֊ նիմ հօլյարըմը , օնյար հէր նէ գատար հադգ իսե տէ , օ պօզմադ իսթէր : Իմտի պու տաէմին վէրտիյի էօյիւտտե իւչ ընէյ վար տըր քի՝ սէն օնյարատան պիւթիւն պիւթիւնէ իքրահ էթմէյի սէն :

տի միւշէրէֆ գանը իւէ քէապ էթտի օնու , պօշպիր ընէյ իւէ տէյիւ : Օնուն մէնէնտսիզ մուհաֆպէթինէ իման էյլէ , վէ օնուն իչէտիյի միւպարէք Տէլաս իչիւն շազ օլ : Ա֊ ւէտգ կէօնիւլդիք իւէ վէ կիւնահկարընտան իքրահ էտէրէք օնուն մուհաֆպէթինտե վէ օնուն էօնիւնտե եաշա :

1 • Օնուն սէնի հօլտան սափրթմասընտան :

2 • Խաչը սանա էզիլէթի կէօսթէրմէյե չա֊ լըշմասընտան :

3 • Վէ սէնին այադլարընը՝ հօլիւմե կէօթիւ֊ րէն հօլա գօմասընտան* :

Յվվէլա • Օնուն սէնի հօլտան սափրթտըղը֊ տան՝ վէ սէնին օնա բաշի օլմանտան տախի իք֊ րահ էթմէյինին , էիւնքի պու էթտիյին , Տիւն֊ եա ալիմինին վէրտիյի էօյիւտիւն խաթընը իչիւն՝ Ընլահըն նասիհաթընը րէտտ էթմէք տիր : Պապ տէր քի՝ « Չալըշըն քի՝ տար գափուտան կիրէ֊ սինիզ՚՚ , (Պ֊ւկ • ՅԳ • 24) պէնիմ սէնի հօլյատը֊ ղըմ գափուտան , ուղիրա Հայաթա կէօթիւրէն գափու տար՝ վէ հօլ էնսիզ տիր , վէ օնու պու֊

---

*պիր ճան՝ կիւնահըն քէօթիւլիւյիւնիւ տույմայընճա , վէ չէրխաթա կիւվէնմէք թալիմաթընը՝ հանի սատրգ օլմագ իչիւն կէրէք պիւթիւն պիւթիւնէ վէ կէրէք պիր աղ քէնտի էյի ամէլլերինէ կիւվէնիպ օնյարա սրղըն֊ մասընը րէտտ էթմէյինճէ , Ինձիլէն թէսէլլիսինին տա֊ տընը ալամագ , Ցիզգաթ էյլէ քի Չէրխաթա կիւվէնէն իլէ իչին օ՛լմասըն , օլմայա քի լութֆ իլէ սատրգ օլ֊ մադա պաշլամըշ իքէն՝ սօնղրա ամէլ իլէ սատրգ օլմադա պագասըն , չիւնքի պէօյլէ էթմէսի՝ պիւթմ ալտգ նէֆ֊ սիմիզի եիւքսէլտիպ՝ գըյմէթտու քըիտտոսա վէ օնուն ճէլիլ սատագաթընա զիւլ կէթիրմէք իչիւն լութֆու վէ ամէլի պիրի պիրինէ դամմադ սըր : Շիմտիքի վա֊ դըթտա պու մէքրուհ հանդլըդգ չօգ եայըլմըշ սըր :

լանալար ազ տըր՝։ Մ՚ոփ • Է • 13, 14։ Օվ հա-
րամազ ատէմ՝ սէնի պու քիւչիւք տար գափու-
տան վէ օնա կէօթիւրէն հօլտան տէօնտէրիպ՝
սէնի հէման հէլաք կէօթիւրէճէյիտի • իմտի
օնուն սէնի հօլտան սոփրթմասը սանա ֆէնա
կէօրիւնսիւն, վէ սէնին օնա տինկլէտիյին ի-
չինե քէնարինտէն իբրահ էյլէ։

Սանիէն • Խաչը սանա էղլէթլի կէօսթէրմէ-
յէ չալըշմասընտան իբրահ էթմէլիսին, չիւնքի
սէն Խաչը՝ Մընսըրըն խաղինէլէրինտէն տահա
պէօյիւք սայմալըսըն։ Նէէ • ԺԱ • 25, 26։ Պու-
տան մատտա՝ճէհալէթին փատիշահը սանա, Ռիմ
քի ճանընը դուրթարմազ խթէրսէ, օնու զայ
էտէճէք՝ տէմիշ տիր։ Վէ էյէր պիր քիմսէ օնուն
արտընճա կիտէր տէ՝ քէնտի պադասընտան վէ
անասընտան վէ գարըսընտան վէ էվլատլարըն-
տան վէ գարնտաշլարընտան՝ վէ զըզ գարըն-
տաշլարընտան չէմ տսխի քէնտի ճանընտան
իբրահ էթմէզսէ, օնուն ղայիրտի օլմազ։
Մ՚ոթ • Ը • 35։ Յոհ • ԺԲ • 25։ Մ՚ոփ •
Ժ • 39։ Պ՚ոէ • ԺԳ • 26։ Օնուն իչիւն տէ-
րիմ քի՝ Սահիհլիյին՝ Օնսուզ էպէտի հայա-
թըն օլմազ՝ տէյիւ պուշյուրտուղու չէյ ի-
չինե պիր քիմսէ՝ Օվ չէյ սէնին էօլիւմին օլա-
ճագ տըր՝ տէյիւ սէնի դանտըրմադա չալըշ-

սա, սէն օ Թալիմաթտան իբրահ էթմէլի-
սին։

Մալիսէն • Աէնին պադշահրընը՝ էօլիւմէ կէօ-
թիւրէն հօլա զամասընտան իբրահ էթմէլիսին։
Չիւն միւհաղաղա էյլէ քի՝ օ սէնի քիմէ կէօն-
տէրմէյէճէր, վէ օ կիտէճէյին քիմսէ սէնի հիւ-
քիւնտէն խէլասա էթմէյէ նէ զատար միւզթէհիր
տէյիլ տիր։

Բահաթի պուլմազ իչիւն սէնին հօլանըլտը-
ղըն քիմսէնին խաթ՝ Հէրհանգի կիւվէնէն օլուպ,
խալայըղըն օղլու տըր օ, վէ շիմտի քէնտի օ-
ղուլլարը իլէ զուլլուգ էտէր, (Ռաէ • Դ • 21—
27) վէ օ՝ սըրըտան պու Աինա տաղը տըր քի՝
սէն պաշընա տիւշճէճէք տէյիւ զօրգմուշ սըն։

Իմտի էյէր օ՝քէնտի օղուլլարը իլէ զուլլուգ
էտէր իսէ, սէն օնլարըն էլլի իլէ աղատ օլմայը
նասը՞լ մէմիւլ էտէրսին։ Լ՚օյլէ իսէ պու Հէրհի-
թա կիւվէնէն սէնի հիւքիւնտէն զուրթարմազա
միւզթէհիր տէյիլ տիր։ Տահա շիմտիյէ զա-
տար հիչ քիմսէ օնուն էլլի իլէ հիւքիւնտէն զուր-
թուլմուշ տէյիլ տիր, վէ նէ տէ տալա պիր
զուրթուլան օլաճագ տըր • Հէրհանգին ամէլէրի
իլէ սատըզ օլամազսընըզ, չիւն Հէրհանգին ա-
մէլէրի իլէ հիչ պիր հաշայան քիմսէ հիւքիւն-
տէն զուրթուլամազ։ Պուննուն իչիւն խօճա
Տիւննա ալիմի պիր էճնէպի տիր, վէ խօճա Հէ-

բիաթա կիւվէնէն տէ ալտատըճը տըր, վէ օնուն օղլու Թէրպիյէ տախի, հէր նէ գատար կիւ-
լէր նիւզ կէօրիւնիւր իսէ տէ, անճագ սալթ պիր միւրայը տըր՝ վէ սանա պիր իմտատ էտէ-
մէզ: Ինան պանա քի՝ պու ահմագ ատէմլէրին հագդընտա իլէթտիյին սէօզլէրին իչինտէ կա-
լընըղ շու մերամտէն պաշդա պիր շէյ հօգ տըր քի՝ պէնիմ գօտուղում հօլտան սէնի տէօն-
տէրմինլէր՝ վէ սէն գուրթուլուշունտան մահ-
րում գալասըն: Պունտան սօնկրա Ինճիլ վաի-
զի՝ քէնտի տէտիյի շէյլէր Թահդիգ օլունա տէյիւ իւքսէք սէս իլէ կէօքլէրէ պաղըրտը, վէ պէօյլէճէ Քրիսթիանըն ալթտա տուրտուղու տաղտան էօյլէ քէլտիլէր վէ աթէշ կէլտի քի՝ օնուն վիճտուտիւնիւն զըլլարը տուրտու: Նէլէն քէլտիլէր շէօյլէ սէս վէրտիլէր, «Շէրիաթըն ամէլլէրինտէն հէփ օլանլար՝ պէտտուա ալթըն-
տա տըրլար. չիւնքի հագըմընշ տըր. Շէրիա-
թըն Քրիսթոսընտա հէփ հագըմընշ օլան շէյ-
լէրէ՝ օնլարը իճրա իթմէք իչիւն՝ հէր տէվամ էթմէյէն քիմսէ մէլուն օլսուն*: Գալ. Գ. 10:

*Նարամազըգ՝ Քրիսթոսուն խաչընա նէ գատար պէօ-
յիւք տիւշման իսէ, Շէրիաթա կիւվէնէն տախի օնա օլ գատար տիւշման տըր, զիրա պիր ճանըն քէնտի կիւնահընա աֆվ պուրմագ իչիւն Քրիսթոսուն գանը-
նա, վէ սաղդ օլմագ իչիւն Քրիսթոսուն սատագաթը-

Իմտի Քրիսթիան՝ էօլիւմտէն պաշդա պիր շէյ ումմագ ըտը, վէ ֆիզան իլէ աղլամադա պաշլատը. հէմ խօճա Տիւնիա ալիմինէ բասթ կէլտիյի սահաթա կանէթ օղուլուղ՝ օնուն նա-
սիհաթընը տինկլէմէկ օլտուղու իչինտէ քէնտի քէնտինէ տախի պիր տէֆա Տէյի՝ տէտի: Հէմ տախի՝ օլ զաթըն հալընըղ թէնտէն հասըլ կէ-
լէն սէօզլէրի՝ տօղրու հօլու թէքը էթտիրմէք գատար քէնտինէ թէէսիր էթմէկ օլտուղու-
նու տիւշիւնտիյինտէ զայէթլէ ուքտանըր ըտը: Պունուն իւղէրինէ կիրէ Ինճիլ վաիզինէ տէօ-
նիւպ շու թարղ միւքեալէմէ էյլէտի:

Քրիս. Անզ նի՞ճէ կէօրիւնիւր՝ էֆէնտիմ, հիչ իւմիտ վա՞ր մը, շիմտի կէրի տէօնիւպ օլ տար գաֆույա կիտէ պիլի՞րմի իմ: Ըճապ պու շէյ իչինտէ թէքը օլունուպ օրատան բէզալէթլէ կէրի կէօնտէրիլէճէք տէյի՞մ իմ: Պէն պու ատէմին նահիհաթընը տինկլէտիյիմ իչինտէ փիւշման օլուրում, լաքին կիւնահընտ աֆվ օ-
լունաճաղ մը:

Օլ վագըթ Ինճիլ վաիզի օնա սէօյլէյիպ՝ Ան-

նա կէթմէսինէ վէ օնա ինանըպ պիւթիւն պիւթիւնէ օնա սըղընմասընա էնկէլ օլուր. շէօյլէ քի՝ ճանը էսիր-
լիք հալինտէ թուռթուպ ֆիքրի տախի մազրուրլուգ իլէ շէշիրիր. լաքին եարամազլըգ՝ խաչըն իւղէրինէ գիւլ կէթիրիր:

նին կիւնահըն փէք պէօյիւք տիր , չիւն սէն պէօյլէ ճիմճէն իլէ իքի կիւնահ իշլէմիշ սէն. էյի ճօլու թէրք էտիպ՝ հասագ օլան ճօլա ա֊յադ պատմըշըն: Լաքին ճինէ օր գափուտաքի ատէմ սէնի գապուր էտէճէք տիր , չիւն քի ա֊ատէմլէրտէն օնուն խօշնուտլուղու վար ատը. հալընըզ տիզդամ էյլէ քի ճինէ պիր հանա ատիմայասըն , «օլմայա քի էօվքէլէնիպ՝ թէզ գազապը թուխթուշունճա ճօլտա հէլաք օլասըն» ատէտի: Սաղ. ֆ. 12:

ԻՓԻՆՃԻ ՄԷՆՋԻԼ

Իստի Քրիսթիան կէրի տէօնմէյէ հազըր֊լանտը. Ինճիլվահիլ տահի օնու էօփտիւ քահն ատնկրա քէնտի խօշնուտլուղունու կէօսթէրիպ՝ Ընւահ սէլամէթ վէրսին՝ տէտի. պէօյլէճէ օ՝ ահճէլե իլէ ճօլա ըէվան օլտուգտա՝ ճօլտա նէ քիմսէ իլէ սէօյլէշտի , նէ տէ պիր քիմսէ պիր սիւալ էթտիյինտէ ճէվապ վէրիր իտի: Պիւ֊թիւն ճօլտա՝ հասագ օլուճմուշ ճէրէ պատան պիր տատմ կիսի կիտէր իտի. վէ խօճա Ֆիւնհա ալճինին նահիհաթընը թուխթուպ ճօլուճու տա֊փըթտըղը ճէրէ նէյճիմէ յինճէ՝ քէնտի քէնտինի սէլամէթտէ տայմաշ ըտը: Պէօյլէճէ պիր ազ

վագըթատա Գրիսթիան գափուչա ևէթիշաի։ Իմաի՝ գափուռնուն իւսթի իւնատ շէօյլէ հագըմըզ ըսը, «Զալըն՝ վէ սիզէ աչըլաճագ»։ Մաթ. է. 7։

Ընտէն քէնտիսի պիր իքի տէֆատէն զիյատէ չալըպ* շէօյլէ տէտի, —

Պիրէճէք մի իմ աճապ պուրայա,
Ազաճա՞գ մը օ՝ պէն կիւնահքարա,
Լայըգսըզամանա. ֆագաթ օրատա
Համն առնաճաղըմ էպէտէն օնա»։

Նիհայէթ գափուչա Հիւսանի բիզա իսմինտէ պիր ճէսուբ ատէմ կէլիպ՝ օրատա քիմ վար, վէ նէրէտէն կէլմիշ, վէ նէ իսթէյօրսըն տէյիս սօրատու։

Վէրա. Պէն պիր նիւքէնմիշ կիւնահքար օլուպ՝ Խարապէդ շէհրինտէն կէլմիշ իմ, լաքին Սիօն տաղընա կիտէյօրըմ քի՝ կէլէճէք զաթաման դուրթուլայըմ. իմաի, էֆէնաիմ, օրայա կիտէճէք նօղ պու գափուտան օլատուղունու էյրէնմիշ օլատուղումատան, անլամագ իսթէրիմ քի պէնի իչէրի ալմադա բաղը՞մ սին։

Հէսանի ցէղա. Պիւթիւն նիւրէյիմ իչէ բա-

*Պիր իքի տէֆա գափուչու չալմագ Թաղիլէնին մանասը՝ իման իչէ սըզ սըզ Ալահա տուա էտիպ կալմարմագ տըր քի՝ Ցիսուս Քրիստոսուն վասիթասը իչէ մէրհամէթ էտիպ կիւնահլարընա աֆվ իհսան էթմէնին։

զԻյիմ*, տէյերէք գափուչու աչքը։

Պէօյլէձէ Վրիսթիան իչէրի կիրը իքէն՝ օ պիրի չէքտի օնուե։ Օլ վագըթ Վրիսթիան՝ Պու նէ՞ տէմէք օլա՝ տէտի։ Ընտէն օ պիրի տէտի քի՝ Պու գափուտան պիր աղ էօթէտէ պիր գավի հիսար պինա օլուննմուշ օլուպ՝ օնուն սերտարը Խէղզընբուղ տըր։ օրատան՝ կէրէք քէնտիսի վէ կէրէք քէնտիսի իլէ պէրապեր օլանլար՝ պու գափուչա կէչէնլէրէ օգ աթարլար քի, օնլար իչէրի կիրմէզտէն պէլքի էօլէլէր։ Օլ վագըթ Վրիսթիան՝ Մէսրուր ըմ, հէմ թիթրէր իմ՝ տէտի։ Պէօյլէձէ օ իչէրի կիրտիչինտէ՝ գափունուն ատէմի՝ օնու քիմ օրայա տօղրուլմուշ տըր տէյիւ սօրտու օնա։

---

*Գրըդ եւրէքլիէրէ գափու աչըլըր։ Կէօր իմտի Ցիսուսուն մուհապպէթինի. օ հէփ քէնտիսինէ սէյիրտէն սէֆիլ կիւնահ քէարլարը նասըլ բիզա իլէ վէ եիւրէքտէն գապուլ էտէր։ Օնլարըն նէ գաւար էտնա եախօտ նէ կիւնահլար իշլէմիշ օլտուգլարը գոյտ տէյիլ օ՝ բիզա իլէ սէվէր՝ վէ օնլարը մէրհամէթ իլէ գապուլ էտէր. չիւնքի օնլարըն իւզերինէ խօշնուտլուգտան պաշգա պիր շէյի եօգ տըր։ Օնուն իչինն կէօյիւն սաքէրլէրի օնուն տօղտուղունտա շէօյլէ օգուրլար ըտը, "Ատէմիէրտէ խօշնուտլուգ"։ Գ-ի։ Բ. 14։

†Հէր պիր խէլաս պուլան կիւնահքար, Քրիստոսուն քէրէմքէնանի էլե իլէ ամէնչտէն չըգարըլան գալըուլմուշ աղաճ կիպի տիր։

Վէրե։ Ինճիլվահիզ սէօյլէտի պանա քի պուրայա կէլիպ չալայըմ, նասըլ քի էթտիմ իսէ, վէ, էֆէնտիմ, նէ էտէճէյիմի սէն պանա սէօյլէյէճէքսին տէտի։

Հէ՜։ բէ։ Սէնին հօնիւնտէ պիր աչըգ գափու վար տըր, վէ օնու քիմսէ գափայամազ։

Վէրե։ Հիմտի պաշլայօրում սէրէնճամիէրիմին ֆայտէսինի պիլմէյէ։

Հէ՜։ բէ։ Լաքին նէտէ՞ն եալընըզ կէլտին։

Վէրե։ Չիւնքի գօնշուլարըմըն հիչ պիրի պէնիմ կէօրտիւյիւմ կիպի քէնտի թէհլիքէտէ օտուրմուշում։

Հէ՜։ բէ։ Օնլարտան հիչ պիրիսի սէնինկէլտիյինի տույտո՞ւ մը։

Վէրե։ Նչվէթթ, եվվէլա էհլիմ վէ չօճուգլարըմ պինի կէօրիւպ արտըմճա չաղըրտըլար քի կէրի տէօնէյիմ։ Հէմ գօնշուլարըմտան պիր չօղու տախի տուրմուշ արտըմճա պաղըրըպ չաղըրըլար ըտը քի տէօնէյիմ տէյիւ, լաքին պէն փարմագլարըմը գուլագլարըմա գօյուպ եօլումա կէլտիմ։

Հէ՜։ բէ։ Լաքին օնլարտան հիչ պիրի արտընտան կէչմէտի մի քի սէնի գանտըրըպ կէրի տէօնտէրէ։

Վէրե։ Նչվէթթ։ Ինատըմ իլէ Իզամը գօլայ կէլտիլէր, լաքին ղալիպ օլամայաճագլարընը

կէօրտիւքէրինաե, Ինաահը զէվզէնէրէք կէրի տէօնտիւ, վէ Իլգամը գօլայ պիր ազ ևէր պէ-
նիմլէ կէլտի:

Ճ֊ա. ըէ. Այ նի՞չիւն պուրայա գատար կէլմէտի:

Վրէ. Գաթի իւմիտ պաթաղընա գատար պիրլէքտե կէլեսի՝ ափանտըզ օրայա տիւշտիւք:
Օր վադրթ գօնշուտ Իլգամը գօլայ ճէսարէ-
թինի զայդ էտիսկ արթըզ իլէրիյէ սալմագ
խաթէմէտի*: Պուննուն իչիւն օ՝ քէնտի էվինին
թարաֆընա տըշարը չըգըսկ պանա՝ օր մէթին
շէհիր պէնիմ ևէրիմէ հալընըզ սէնին օր-
սուն՝ տէտի. պէօյլէճէ օ քէնտի հօլուննա կիթ-
տի, պէն տէ պէնիմքինէ կէլտիմ. օ՝ Ինաահընըն
արատընաա, պէն իսէ պու գափուդա:

Օր վադրթ Ճիւանի բիզա շէօյլէ տէտի. Ե֊ա-
ղըդ, սէֆիլ ատէմ. սէմաովի ճէլալէթինի պու
գատար աշ մը իթիպարը վար օնուն ինտինտե
քի՝ օնու էլէ կէչիրմէք իչիւն պիր գաչ կիւճ-
լիւքլէր ալընընա կիրմէսինի լայըդ սայմազ:

Վրէ. Վ֊ագատա Իլգամը գօլայ հագդընա տօղ-
րուսունու սէօյլէտիմ, տէտի Քրիսթիանո, լաքին

*Ինձթիմալ տըր քի պիր ատէմին կէօյե կիթմէք իչիւն հօլա չըգատընընտա արգատաշը օրուպ, անճագ քէնտիսի
հալընընդ օրայա կիթսինն: "Ցամէթլէլէր չօդ՝ ամմա սէ-
չիլմիշլեր ազ տըր": Մաթ. Ի. 16:

էյէր քէնտի հագդըմա տախի տօղրուս օլանը
սէօյլէսէմ, օր վադրթ պէլլի օլաճագ քի օնուն
իլէ պէնիմ արամըզտա պիր ֆարդ հօգ տըր:
Սահիհ տիր քի օ կէրի տէօնտիւպ քէնտի էվի-
նէ կիթտի, լաքին պէն տախի խօճա Տիւնեա
ալիմի նամ պիր քիմսէնին ճիհանի պահալէրի
իլէ թէսքին օլուպ՝ էօլիմ հօլունա կիթմէք
իչիւն հօլտան սաիտում*:

Ճ֊ա. ըէ. Ա՛հ, սէնին գարըշնա չըգտը՞մը
օ: Պէս պէլլի խաթէմիշ տիր քի խօճա Շէրիա-
թա կիւվէնէնին էլինտէն ըահաթ պուլմագա
պագատըն: Օնլարըն իթիսի տէ պէօյիւք ալտա-
տրճը տըրլար. լաքին օնուն էօյիւտիւնիւ թուն-
տօ՞ւն մը:

Վրէ. Ի֊վվէթ, ճէսարէթ էտէ պիլտիյիմ
գատար թուրթուտում: Խօճա Շէրիաթա կիւվէ-
նէնի պուլմագա կիթտիմ, թա պանա էօյլէ կէլ-
տի քի օնուն էվինին նանընտաքի տաղ պաշըմա
ահուշճէք. օնուն իչիւն օրատա տուրմագա մէճ-
պուր օլտում:

*Պիր քիմսէնին հիւքէյինտե սահիհ լութֆ սալթա-
նաթ սիւրտիյիւնտե, օր քիմսէ՝ քէնտինին սայըլէրտէն
օյան ֆարդը իչիւն հալիմլիք իլէ ճէմի իպդիթի Ալլահըն
ազիմ լութֆունա թագտիմ էտէր: Ալլահըն լութֆու՝
հիւքէյին մաղրուրլուղունու մագթուլ պրաղոյ՝ կիւ-
նահքարը հալիմլիթտիյինտե, Քրիստոսու հիւճէլտիր,

Հիս. ըէ. Ո տաղ չօգլարըն էօլիւմիւ օլմուշ տըր, վէ տահա չօդլարըն էօլիւմիւ օլաճագ տըր. օնուն ալթընտա փարէ փարչէ օլմագտան էյի գաչմըշըն:

Կրէս. Ալ՞ տէրսին, էօյլէ քէտէր իչինտէ տալմըշ իքէն՝ էյէր պախթըմտան ինճիլ վախ-ղի գարշըմա չըգմասայըտը, օրատա պանա նէ հալ օլաճաղտը պիլմէմ. լաքին Ալլահըն ի-նայէթի իլէ եինէ օ հանըմա կէլտի, ետղ իսկ ասլա պուրայա կէլէմէյէճէյիտիմ: Փաղաթ շիմ-տի՝ պէօյլէճէ էֆէնտիմ իլէ տուրուպ սէօյլէշ-մէքտէն իսկ, օլ տաղըն ալթընտա էօլմէյէ տա-հա լայըգ պիր քիմսէ իքէն՝ եինէ իղթէ պուրա-յա կէլմիշ իմ: Լաքին պու նէ՞ քէրէմ տիր պանա քի՝ պուրայա կիրմէյէ գապուլ օլուն-տուս*:

վէ օնուն սատադաթը հէմ խէլասը իլէ կիւնահքեարըն զալիպ օլմասընա միւճիպ օլուր:

*ԼուԹֆուն սահիհ Թէէխիրինէն աշիքեար նիշանէսի օ տըր քի, եիւրէք՝ հէր շէյ լուԹֆտան օլտուղունու պիլսին: Սահիհ Թէօվսիքեար՝ Ալլահըն լուԹֆունու սատըդանէճէ գուլլանըրըմ տէյիս էօյիւնմէյիպ՝ վէ քէնտի իրատէի ճիւզիյէսինէ եախօտ գուտրէԹինէ հիչ պիր շէյ Թախսիս էԹմէյիպ՝ անճագ քէնտինին հէլաքտէն գուրԹուլմասընը վէ հալա խէլաս եօլունտա օլուղունու Թէքմիլէն ինճիլին իլան էԹտիյի լուԹֆունա: Ալլա-հըն ինայէԹինէ վէ օնուն ճապա պախշիշինէ հէմ հէր շէյէ գատիր գուվվէԹինէ Թախսիս էտեր: Ճիսուսուն

Հիս. ըէ. Պուրայա կէլէնլէր՝ կէլմէզտէն էվվէլ հէր նէ էթմիշլէր իսէ տէ, եինէ պիղ օն-լարը ասլա մէն էթմէզիղ. օնլար ասլա տըշարը պրաղըլմազլար: Յով. Զ. 37: Վէ իմտի՝ եա՛ ա-զիզ ԿրիսԹիան, պիր ազ եէր պէնիմլէ էէլ, վէ սէնին կիտէճէք եօլունուն հագդընա սաղա-Թարիճ էտէյիմ: Պագ շէօյլէ էօնիւնճէ, շա-տար եօլու կէօրի՞յօրմըշըն: Ալենին կիտէճէք եօլունուն պու տըր: Պու եօլու Իսահապեալէր, փէյղամպէրլէր, Կրիստոս վէ օնուն շայիրալէրի եափտըլար, վէ օ՝ ճէհվէլ իլէ էէքիլմիշ կիպի տօղրու տըր: Պու տըր սէնին կիտէճէք եօլուն:

Կրէս. Լաքին օրատա հիչ տէօնէք տօլաշըղ եէրլէր եո՞ղ մը քի պիր էճնէպի եօլունու շա-շըրսըն*, տէտի ԿրիսԹիան:

Հիս. ըէ. ԷվվէԹ, պունա գարըշմըշ չօղ եօլլար վար տըր, վէ օնլար էյրի հէմ կէնիշ տիր, լաքին սէն տօղրու եօլու ետնդղըշ եօլտան շէօյլէ սէչէ պիլիրսին քի, տօղրու եօլ՝ էնսիզ վէ տար տըր: Մաթ. է. 14:

ճապա պախշ էԹտիյի լուԹֆունուն իւղէրինէ միւտահա-ղա էԹմէսի՝ սէֆիլվէ լայըգըդ կիւնահքեարլարա ԹաԹ-լը շէյ տիր: Էյ օղուլան՝ սանա տատխ պէօյլէ տէյիլմի:

*ՔրիսԹիան՝ եօլու շաշըրմասըն տէյիս գօրգար. պու հալ՝ լուԹֆ իլէ տօղու պիր էնսրէյին քէնտի հագդընա տախմա գօրգու իչինտէ օլմասընըն կիւզէլ պիր նիշանէսի տիր:

Օր վազքի ըհւյամտա կէօրտիւմ քի, Քրիսթիան շունու տախի սօրուդ՝ առջագ սըրթըմտա օլան եիւքիւ աշաղա ալամազմըշըն՝ տէ տի, զիրա տահա օնտան դուրթուլմուշ տէյիլ իտի, նէ տէ պիր քիմսէյին կարտըմը օլմայըն ճա՝ քէնտիսի օնու աշաղա ալա պիլիր իտի։

Օր առէմ տախի չէօյլէ տէտի. Այնին եիւքիւնիւն հազըրնա շու վար քի, սէն օնու՝ թա խէյաս մահալինէ եէթիշէնէէք սապր իլէ չէքմէլիսին*, չիւն օր խէյաս մահալինատ սէնին եիւքիւն քէնտիլիյինտէն սրսրթընատան տիւշէէք տիր։

Օր վազքի Քրիսթիան քէնտի պէլինի դուշագլամագա վէ եօլա բէվան օլմագա պաշլատը։

Ընտէն օ պիրի տէտի քի՝ օր գափուտան պիրագ իլէրի կիթտիյինտէ՝ Թապիրճինին էվինէ եէթիշէէքսին, օրատա գափույու վուրմագը, վէ օ տանա նատիւտ շէյլէր կէօսթէրէէք տիր։ Պէօյլէճէ Քրիսթիան՝ տօսթունատան բուխսաթ ալըպ՝ օ տախի Ալլահ սէլամէթ վէրսին՝ տէտի։

Օր վազքի օ՝ իլէրիյէ տօղրու կիտիպ՝ Թապիրճինին էվինէ եէթիշտիյինտէ†, գափույու

*Սուչտան վէ կիւնահըն եիւքիւնտէն եալընըզ Քրիստոսուն էօլիւմիւ վէ դանը իլէ խէյաս քէսպ օլունուր։

†Քրիսթիան՝ Թապիրճինին էվինէ կէլէր, քի պու՝ Ալլահըն իւմմէթինին խօճասը օլան Ադիզ Բուհա Թէշրիհ տիր։

պիր գաչ տէֆա վուրտու։ Անհայէթ պիրիսի գափույա կէլիպ, օրատա քիմ վար տէյիւ սօրտու։

Քրիս. Էֆէնտիմ, պէն պիր եօլճույըմ, վէ պու էվին սահիպինին Թանըշըգլարընատան պիրիսի պանա սէօյլէտի քի՝ քէնտի մէնֆաաթըմ իչիւն պուրայա օղրայըմ. իմտի էվին սահիպի իլէ սէօյլէշմէք իսթէրիմ։

Պէօյլէճէ օ՝ էվին սահիպինի չաղըրտը, վէ պիրազատան սօնկրա էվին սահիպի Քրիսթիանա կէլիպ՝ նէ իսթէրսին տէյիւ սօրտու։

Քրիս. Էֆէնտիմ պէն պիր առէմ իմ քի Կոնսթանդը շէհրինատէն կէլիպ Միսօն տաղընա կիտէյօրըմ, վէ պու եօլուն պաշընտաքի գափուտա տուրան առէմ պանա տէտի քի՝ էյէր պուրայա օղրար իսէմ՝ սիզ պանա էօյլէ նատիւտ շէյլէր կէօսթէրէճէքսինիզ քի՝ եօլումտա պանա ֆայտալի օլաճագ։

Օր վազքի Թապիրճի՝ Էյէրի պույուր, վէ սանա մէնֆաաթը օլաճագ շէյլէրի կէօսթէրէյիմ* տէտի։ Պէօյլէճէ քէնտի առէմինէ էմր էթտի քի մուտու եագարն, վէ Քրիսթիանա՝ Ըրտրմճա կէլ տէյիպ օնու պիր մախֆի օտայա կէօթիւրտի՝ վէ քէնտի առէմինէ էմր

*Ալլահըն Բուհու՝ տիւշկիւն վէ սէֆիլ կիւնահքեար-

էթամի քի պիր գափու աչըլըն, վէ օ՝ գափուչու աչըրդընտա, Քրիսթիան՝ ախվարտան ասըլմըշ պիր դայէթ ճէսուր առէմ Թասվիրինի կէօրտիւ, վէ Թասվիրին շէքըլի շէօյլէ իտի. կէօղլէրինի եօգարըլա կէօյէ տօղրու գալտըրմըշ, քիթապլարըն էն ալասը էլինտէ, հագիգաթըն շէրիաթը տուտագլարըրնըն իւզէրինտէ եաղըլը, վէ տիւնեա օնուն արգասը Թարաֆընտայըտը. ատէմլէրի ճէպը էտէյօր կիպի տուրմուշ օլուպ՝ պաշը իւզէրինտէ տախի պիր ալթուն Թաճ ասըլըյըտը։ *

Օլ վագըթ Քրիսթիան, Պունուն մանասը նէ՞ տիր տէտի։

լարա նասըլ քէրէմքեանի տիր, վէ օնլարա նիճէ տինկլէր։

*Ինճիլնէն սահիհ խըզմէթքեարը՝ իմոատ վէ դուվվէթ պուլմազ իչիւն քէնտի կէօղէրինի Ալլահա տօղրու գալտըրըը, քէնտի իլմինի վէ վազ էթմէք խըզմէթինի Ալլահընն Քէլամընտան ալըը, վէ օլ ալտըղընը սատըգանէճէ գուլլանըը. քէնտի եիւրէյի՝ իչինին իւսթիւնտէ տիր, շէօյլէ քի տիւնեանընն նէ պահշ էթտիյի շէյլէր վէ նէ օնուն վէրտի գօրգուլար օնա Թէէսիր էտէ պիլիր։ օ՝ Քրիստոսուն մուհապպէթինի, ճանլարընն գըյմէթինի վէ էպէտիլիյին պէօյիւքլիւյիւնիւ Թանընմըշ օլարագ, ինսանլարը ճանը կէօնիւլտէն էօյիւտլէր, վէ հայաթ Թաճընն իւմիտի՝ քէնտի ճէմի զահմէթլէրինէ տատ վէ հայաթ վէրիր։ Եա՛ Րապ՝ սէնին պիչինինէ չօգ պէօյլէ րէնչպէրլէր եօլլա, ամին։

Թասվիրճի. Պու քիմին Թասվիրի իսէ՝ օլ ատէմ պինտէն պիրի տիր. օ՝ չօճուգլար տօղրուրա պիլիր, (Ա Կորն. Դ. 15.) էվլատ տօղրուշու աղրըլարը չէքէր, (Գաղ. Դ. 19.) վէ օնլար տօղտուգտա, օնլարը քէնտիսի պէօլէր։ Վէ օնու քի կէօղլէրինի եօգարըլա կէօյէ տօղրու գալտըրմըշ, քիթապլարըն էն ալասը էլինտէ վէ հագիգաթըն շէրիաթը տուտագլարընըն իւսթիւնտէ եաղըլը կէօրիւրսիւն, պուննլարըն սանա կէօսթէրէճէյի շէյ՝ օնուն իշի գարանլըգ շէյլէրի պիլմէպ՝ կիւնահքեարլարա աղլքեար էթմէք օլմասը տըր, նիճէ սէն տախի կէօրիւրսիւն քի ատէմլէրի ճէպը էտէյօր կիպի տուրմուշ տըր։ Վէ օնու քի տիւնեա օնուն արգասը Թարաֆընա աթըլմըշ կիպի վէ պաշընն իւզէրինտէ պիր Թաճ ասըլը կէօրիւրսիւն, պու տախի սանա շուննու կէօսթէրմէք իչիւն տիր քի՝ քէնտի սահիպլիկին խըզմէթինէ օլան մուհապէթի իչիւն հազըր շէյլէրի պօշ սայըպ օնլարտան եիւզ չեվիրմէքլէ, կէլէճէք տիւնեատա քէնտի իճրէթի իզզէթ օլաճաղընա էմին տիր։ Ամտի, ատէտի Թասպիրճի, սանա էվվէլա պու Թասվիրի կէօսթէրտիյիմին սէպէպի շու տըր քի՝ պու քիմին Թասվիրի իսէ՝ սէնին կիտէճէք եէրին սահիպի, եօլտա բասթ կէլէճէկին հէփ սըղընթը-ըը՝ եէրլէրտէ սանա դուլաղուշ օլմագ իչիւն եա-

լընըլ օնա հիւքիւմէթ վէրմիշ տիր։ օնուն իւ-
չիւն սանա կէօսթէրմէյիմ շէյէ էյի տիզդաթ
էյլէ, վէ կէօրմիւյիւն շէյլի ֆիւքրինտէ էյի
հըզմէթ էյլէ, օլմայա քի հօլտա էօյլէ քիմսէյէ-
րէ բաճթ կէլէսին քի՝ սէնի տօղրու հօլա գօ-
յօրլար կիպի կէօսթէրէրէք՝ էօլիւմէ կէօթիւ-
րէն հօլա գօսունլար։

Ընտէն օ՝ օնուն էլինտէն թուրթուլ օնու
էօյլէ պիր գայէթ պէօյիւք օտայա կէօթիւրտիւ
քի, ասլա սիւփրիւլմիշ օլմատըղընտան՝ թօզ
իլէ տօլուշտուր, վէ պիր ազ վագթ օնա պագ-
տըգտան սօնկրա, թապիրճի պիր ատէմ չա-
ղըրտը քի օնու սիւփիւրսիւն։ Իմտի օ սիւ-
փիւրմէյէ պաշլատըղընտա, թօզ էօյլէ զանի
չըզմազա պաշլատը քի՝ Քրիսթիան ազ գալտը
պօղուլաճաղ ըտը։ Օլ վագթ թապիրճի օ-
բատա տուրան պիր գըզա, Սու կէթիր վէ պու-
րայա սէրսի տէտի, օ տախի օնու իչրա էթմէ-
յինտէ՝ եէր բահաթլըղ իլէ սիւփրիւլիւպ թէմիզ-
լէնտի։

Օլ վագթ Քրիսթիան՝ Պունուն մանասը
նէ՞ տիր տէտի։

Թապիրճի ճէվապ վէրտի քի, Պու օտա՝ Ին-
ճիլին թահթը լուքճու իլէ ասլա ապդալէնմիշ
օլմայան պիր ատէմ եիւրէյի տիր։ Թօզ՝ օ-
նուն ճիւրմի ապդալէտի վէ տէրուհինին պօ-

զուգլուղու տըր քի՝ ատէմի թէքմիլէն պօղմուշ-
լար։ Յէվէկա սիւփիւրմէ յէ պաշլայան՝ Շէրիաթ
տըր, լաքին սու կէթիրիպ սէրփէն՝ Ինճիլ տիր։
Իմտի էվվէկա սիւփրիւլմէյէ պաշլանըլտըղը
անտէ՝ եէր թէմիզլէնէմէճաքտէն մաատա ազ
գալտը սէնի պօղաճագ դաատար տախի թօզ
ըզգաըղընը՝ քի կէօրտիւն իսէ, պու՝ սանա ղու-
նու կէօսթէրիր քի՝ շէրիաթ քէնտի ամէլի իլէ
եիւրէյի կիւնահյատան թէմիզլէյէճէք եէրինէ, օ-
նու տիրիլտիպ (Հով. է. 9), գուվվէթլէն-
տիրիր (Ա Կոր. ժե. 56), վէ օնու մէյատանա
չըգարըպ օնա գարշը տուրուր իսէ տէ, ևինէ օ՝
ճանատա թարագգը պուլուր (Հով. ե, 20),
զերա շէրիաթ՝ կիւնահը ալթ էտէճէք գուվվէթ
վէրմէզ։ ԵՒինէ օ կէօրտիւյիւն զըզ քի օրայա
սու սէրփտիյինտէ եէր բահաթլըղ իլէ թէմիզ-
լէնտի իսէ, պու տախի սանա ղունու կէօսթէրիր
քի, Ինճիլ քէնտի թահթը վէ գըյմէթլի թէէսիրի
իլէ եիւրէյի կիրտի յինտէ, օլ զէման, իշթէ պու
գըզըն եէրէ սու սէրփմէսի իլէ թօզու օթուրթ-
տուղու միսալէ, կիւնահ տախի պէօյլէճէ զա-
յիֆլէնիպ ալթ օլուռնուր, վէ ճան՝ օնուն իսմանը
իլէ թէմիզլէնտի յինտէն, ճէհաննէմին փատիշա-
հընըն սաքին օլմասընա լայըգ օլուր*։ Յովհ.

*Իմտի պունտան գէյրա էյլէ քի՝ սէն շէրիաթի ալ-

ԹԵ • 3 : Եփես • Ե • 26 : Գործ • ԻԵ • 9 : Հովհ. Ժ.Զ • 25• 26 :

Պունտան մատա բիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ Թապիրճի օնուն էլինտէն Թուրթուպ օնը- պիր քիւչիւք օտայա կէօթիւրտիւ , վէ օրատա պիրէր ամնատալիատա օթուրմուշ իքի քիւչիւք չօճուգ վար ըտը : Պէօյիւյիւնիւն խամի Խըրս , վէ օ- պիրինին խամի Սապը ըտը : Խըրս փէք ջոգ բա- հալթադը կէօրիւնիւը խոի , լաքին Սապը ղայէթ բահալթ ըտը : Օլ վագըթ Փրիսթիան՝ Խըր- սըն բահալթադըղըդընըն սէպէպի նէ՞օլա տէյիւ սիւալ էթտի : Թապիրճի տախի ճէվապ վէ- րիպ՝ Օնլարըն նազըրը օնա վէրէճէյի էն ալա շէյէրի իչիւն , օնուն՝ կէլէճէք սէնէնին իպթի- տասընա գատար պէգլէմէսինի իսթէր իսէ տէ , օ՝ Հէփթանին շիմտի իսթէր • լաքին Սապը՝ պէգ- լէմէյէ բազի տիր՝ տէտի :

Ընտէն կէօրտիւմ քի պիրիսի Խըրսըն նանընա կէլիպ օնա պիր ևիւք խազինէ կէթիրտի , վէ օնու օնուն այագլարը էօնիւնէ տէօքտիւ : Օ տախի օլ խազինէյի իքթիխար իլէ ալըպ Սապրըն իւ- զէրինէ կիւլէրէկ օնու զէվքլէնտի : Լաքին

Թըննտա մը սըն , եօղ իսէ Ինճիլին լուքթու ալթընտա մը : Պուրատա Թարիխ օլունան հալե սէնին իւզէրին- տէ հիչ կէօրտիւ՞ն մի :

նալընըզ պիր ազ վագըթ պադըշղընտա կէօր- տիւմ քի հէփսինի սարփ էտիպ՝ ևրքթըզ էս- վապտան մատա հիչ պիր շէյի գալմամըշըտը :

Օլ վագըթ Փրիսթիան Թապիրճիյէ՝ Պու մատտէի պանա թաֆսիլէն Թարիխ էյլէ՝ տէտի :

Թապիրճի տախի տէտի քի, Պու իքի չօճուգ- լար պիրէր շէյէ թէչպիհ տիր • Խըրս՝ պու տիւնեանըն ատէմինէ , վէ Սապը կէլէճէք տիւն- եանըն ատէմինէ • զիրա պուրատա կէօրտիյիւն միսիլու , Խըրս իսթէր քի հէփսինի շիմտի՝ պու սէնէ ալսըն , եանի պու տիւնեատա : Պու տիւն- եանըն ատէմիլէրի տախի պէօյլէ տիրլէր • հէփ քէնտի էյի շէյլէրինի շիմտի ալմալը տըրըպ • օնլար՝ էյի շէյտէն օլսըն քէնտի փայըպը ի- չիւն կէլէճէք սէնէյէ գատար , եանի կէլէճէք տիւնեատա պէգլէյէմէզլէր : Կէլէճէք տիւնեա- նըն էյլիքլէրի իչիւն օլսըն ճէմի ալլահտի շէ- հատէթտէն իսէ , « Պու կիւնքի պիր ևրքթավզ՝ եարընքի իքի գազտան էյի տիր՝՝ տէյէն զար- պը մէսէլ օնլարճա տահա իթիպարլը տըր : Լաքին նասըլ քի պու չօճուղուն էլինէ կէչէնին հէփ- սինի թէզճէ սարփ էտիպ՝ քէնտիսինէ ևրքթըզ էսվապտան մատտա պիր շէյ գալմատըղընը կէօր- տիւն իսէ , քէզալիք՝ պու տիւնեանըն նիհայէ-

թինտե ձէմի պու թարզ քիմէլէրէ էօյլէ օլաճադ տըր* :

Օլվադըթ Քրիսթիան շէօյլէ տէտի • Շիմտի կէօրիւյօրում քի էն պէօյիւք ադըլըլըդ Սապրըն տըր, վէ չօգ սէպէպլէր իլէ պէօյլէ տիր : 1 • Չիւն օ էն էյի շէյլէր իչիւն պէքլէր : 2 • Էմ տախի՝ չիւն օ քէնտի իզդէթինէ էրճէք տիր, նիչէ քի օպիրինին կըրթլդ էսվապտան մաատա պիր շէյի հօդ տըր :

Թոպչըճ • Իսայըր, պիր շէյ տահա տէյէ պիլընըսին, հանի կէլէճէք տիւնեհանըն իզդէթի ասլա սօլմայաճադ, լաքին պուռնլար անիտէ կէչէրլէր : Օլ սէպէպտէն՝ Սապր քէնտի էն ալա շէյլէրինի սօնկրա ալտըդը իչիւն Խըրսըն իւզէրինէ կիւլմէյէ նէ գատար հագդը օլաճադ ի՛սկ՝ Խըրս քէնտի էյի շէյլէրինի եվվէլ ալմըդ օլտուդու իչիւն Սապրըն իւզէրինէ կիւլմէյէ օ

*Ճիամանի ատէմլէր՝ քէնտի հասսէլէրինին, արզուսընը տօլտուրմադտան զիյատէ հիչ պիր շէյ իսթէմէզլէր իսկ տէ, անճագ նիհայէթ հէր շէյի զայպ էտիպ ճանլարընը տախի պօզաճագլար : Լաքին սատըդ՝ Յիսուսուն իւզէրինէ օլան իմանը վէ կէլէճէք սէվինճլէրին իւմիտի իլէ եաշար : Օնլար պիր ճէլիլ նիհայէթէ երէճէքլեր, չիւն քէնտի իմանլարընըն թուխտուդու շէյինի, հանի քէնտի ճանլարընըն խէլասընը վէ էպէտէն իզդէթ իլէ Քրիստոսուն պէրապէրինճէ օլմայը էլէ կէչիրէճէքլեր :

գատար հագդը հօդ ըտը, զիրա էվվէլքի կէչիպ՝ եէրինէ սօնդըճաքի կէլէճէք տիր, չիւն քի էվվէլքինին կէլէճէք պիր վագթը օլմալը տըր • լաքին սօնդըճաքինին եէրինէ կէլէճէք պիր շէյ հօդ տըր, զիրա օնուն արգասընատան պիր շէյ տահա հօդ տըր : Իմտի քէնտի փայընը էվվէլ ալանըն՝ էլպէթտէ սարփ էտէճէք պիր վագթը օլաճադ տըր, լաքին քէնտի փայընը սօնդըճա ալան, օնու էպէտէն թուխտաճադ տըր • օնուն իչիւն օլ զէնկինին հագդընա աէնիլմիշ տիր քի, "Սէն էօմրիւնտէ էյի շէյլէրինի ալտըն, քէզալէք Ղազարոս տախի քէօթիւ շէյլէրի • վէ շիմտի օ՝ միլթէսէլլի օլուր, վէ սէն ազապ չէքէրսին" : Ղ•ւկ • ժ•զ• 25 :

Ֆէյո • Իմտի անըայօրում քի՝ շիմտիքի շէյլէրի արզուլէմէք էյի տէյիլ տիր, անճագ կէլէճէք շէյլէրէ պէքլէմէլի :

Թոպչըճ • Տէտիյին սահիհ տիր, զիրա կէօրիւնէն շէյլէր զէմանի տիր, լաքին կէօրիւնմէյէն շէյլէր էպէտի տիր : Բ Կորնթ • Դ• 18 : Լաքին հէր նէ գատար պու պէօյլէ իսկ տէ, մատէմ քի շիմտիքի շէյլէր իլէ պիզիմ թէնճէ իշթահլարըմըզ պու գատար եագըն գօնշու տրըլար պիրի պիրինէ, վէ եինէ, չիւնքի կէլէճէք շէյլէր իլէ ճիամանի հասսէլէր օ գատար հապանճը տըրլար պիրի պիրինէ, իչթէ պու սէ-

պէպտէն տիր քի , չնմանքի շէյլէր իւէ պիզիմ թէնճէ իլթահլաբըմըզ չափուճագ պիրի պիրինէ ույարլար , ամմա կէլէճէք շէյլէր իւէ ճիամանի հասսէլէրին արասընտա տաիմա իրագլըզ վար տըր* :

Ընտէն բիւյամտա կէօրտիմ քի , Թապիրճի՝ Քրիսթիանըն էլինտէն Թուրքուպ օնու էօյլէ պիր մահալէ կէօթիւրտիւ քի՝ օրատա պիր տիվարըն ալթընտա պիր ադէշ հանայօր ըտը , վէ օվ ադէշին հանընտա պիր ատէմ տուրմուշ օ-լուպ՝ օնու սէօյլինտիւրմէք իչիւն՝ տաիմա օնուն իւզէրինէ զանիճէ սու տօլտուրույօր ըտը խսէ տէ՝ լաքին ադէշ տահա չօգ վէ տահա գըզըլ հանայօր ըտը :

Օվ վագըթ Քրիսթիան՝ պունուն մանասը նէ՞ տիր տէտի :

Թապիրճի տախի ճէվապ վէրիպ , պու ադէշ՝ լուԹֆունն եիւրէքտէ իշլէտիյի իշի տիր • օնու պատարըրպզ սէօյիւնտիւրմէք իչիւն օնուն իւզէրի-

*Պուբատա իմանըն գըյամէթինի վէ ճէհաննէմինի կէօր քի , հէր պիր շէյին իւզէրինէ պիր լայըգը գըյամէթ վէ նագըշգը պահա պիչտիրիր ճանա , հէմ տախի՝ զէմանի վէ տույուլուր շէյլէրտէն էօթէյէ կէչիպ՝ իզդէթ վէ էպէտինէ իւզէրինէ գօնար : Ալլահտան տօղմուշ ճանըն Թապիտէթ պու տըր : Սատրգ՝ իման իւէ նաշայաճագ : ԵԷր . ժ . 38 : Եէրտէ սէմավի էօմիւր սիւրմէք պիր պու :

նէ սու ադտան՝ շէյթան տըր • լաքին ևինէ օնուն տահա չօգ վէ տահա գըզըլ հանտըղընըն աէ-պէպինի տախի կէօրէճէքսին՝ տէտի : Պէօյլէճէ օնու տիվարըն արգա Թարաֆընտա կէօթիւ-տիւ , վէ օրատա օ կէօրտիւ քի էլինտէ հազ գազը իւէ պիր ատէմ տուրմուշ՝ օ տախի օնտան տահմա կիպլիճէ ադէշէ տօլտուրույօր ըտը* :

Օվ վագըթ Քրիսթիան՝ պո՞ւ նէ տէմէք օ-լա՝ տէտի :

Թապիրճի ճէվապ վէրտի քի, Պու Քրիստոս տըր, քի եիւրէքտէ պաշլամըզ օլան իշի քէնտի լուԹֆունուն հադը իւէ տահմա պլըշըրըը , վէ պունուն վասիթասը իւէ , շէյթան հէր նէ էտէ պիլսէ տախի , օնուն ճէմաաթընըն ճանլարը

*ԼուԹֆուն իշինի ճանտա քրիստոսուն հըճդ էթ-տիյինի կէօրմէք իչիւն՝ պազըլարը տալա տիվարըն ար-գասընա կէչմիշ օլմատըգլարընտան , օնուն օրատա հըճդ օլունմասընը սայը սէպէպլէրէ վէրիրլէր , մէսէլա ինսա-նըն քէնտի էսինլիյինէ վէ սայը քէնտի քիպրինին հէմ աշմագլըղընըն իճատա էթտիյի շէյլէրէ : Պու հանդ-լըշ լըգլարըն սէպէպինտէն տիր քի , լուԹֆուն իշի հիչէ վարըպ՝ Քրիստոսուն լուԹֆունա նայիլ օլանլար հէլաք օլա պիլսինլէր տէյիւ պահա էտէրլէր : Լաքին պէօյլէ տէյինլէր հանզըրըլար , զերա նէ Ագիղ Գիթապլարը պիլսինլէր , վէ նէ տէ կիւնահգէարլարըն իւզէրինէ Քրիստոսուն մուհափէթինին վէ լուԹֆունուն գուվ-վէթինի :

լութֆիա իչէրի կիտէր : Բ Կօրնթ. ԺԲ. 9 : Վէ օր կէօրտիւյիւն ատէմ քի ամէնչի ալըշտըրմադ իչիւն տիվարըն արգա թարաֆընտա տուրմուշ տըր, օնտան շունու էօյրէնմէլիսին քի՝ թէճրիւպէ ալթընտա օլանա՝ լութֆունուն իչի ճանտա նիճէ ալըշտըղընը կէօրմէսի կիւճ տիր* :

Ջէմ տաճի կէօրտիւմ քի Թատիրճի եվնէ օնուն էլինտէն ԹուԹուպ օնու պիր ֆէրըահ նէրէ կէօթիւրտիւ, վէ օրատա պիր սալթանաթը սարայ հափըլմըշ օլուպ՝ կէօսթէրիշն օգատար ղայէդի կիւզէլ իտի քի՝ Վրիսթիան օնու կէօրտիւյիւնտէ փէք խօշլանտը : Ջէմ տաճի կէօրտիւ քի օնուն Թէփէսինտէ պազը քիմսէլէր կէ-

* Էօյլէ իսէ լութֆա էրմիշ կիւնահքարըն՝ լութֆունուն իչինի քէնտի եիւրէյինտէ սագլամասընտա էլի եօգ մը : Խայըր, եօգ տըր : Միւսլիմին Ազիզ Քիթապլարա էյի աշնալըղը օլտուղունտան, եալընըզ Բապպա եագըշան իղղէԹի՝ ինսանլարըն իչէտիյի իչինէ վէ գուտրէթինէ վէրմէզ. չիւն Բապպ տըր Ալֆա վէ Օմէգա, Իլք վէ Սօն, վէ օ տըր կիւնահքարըն եիւրէյինտէ քէնտի իչինի պաշլայան, իչէրի կէօԹիւրէն վէ Թէքմիլ էտէն, վէ Քրիստոսուն լութֆունուն եաղընտան զիյատէ ՇէյԹանընըն սուչլունուն գուվվէթի օլմայընճա, Բապպըն եիւրէքտէ իչէտիյի իչի՝ օրատա ասլա սէօյլէնմէմէզ : Էյի սէֆիլ կիւնահքեար, ինսան պունա, սեվ Բապպընը, օնա համան ու սէնա էյլէ, վէ օնուն հագդընա շաղ օլ, չիւն օ՝ էպէտի մուհապպէթ իլէ սեվէր, վէ էպէտի գուրԹուլուշ իլէ խէյլա էտէր :

զինի յօր ըտը, վէ օնլարըն ճէմիսի տէ ալԹուն էավապլար կէյմիշ իտի :

Օլ վագըթ Վրիսթիան՝ Օրայա կիրէ պիլմ՞ը միյիզ՝ տէտի :

Թատիրճի տաճի օնու ալըդ սարայըն գափուսունա տօղրու կէօթիւրտիւ, վէ պագտըլար քի՝ գափուտան իչէրի կիրմէյէ արզուլար կիպի պիր սիւրիւ ատէմ տուրմուշ ըտը, լաքին կիրմէյէ ճէսարէթ էթմէ յօրլար ըտը : Օրատա գափուտան պիր ազ էօթէտէ պիր սօֆրա էօնիւնտէ պիր ատէմ տաճի օԹուրույօր ըտը, վէ իչէրի կիրէճէք օլանլարըն իսմինի հազմադ իչիւն՝ էօնիւնտէ պիր տէֆԹէր վէ տիվիթ վար ըտը : Իչէրի կիրէճէք օլան քիմսէլէրէ էլլէրինտէն կէլէն սագամԹի վէ զարարը վէրմէք ֆիքրի իլէ՝ գափուտուն կօլու իւսԹիւնտէ տաճի պիր չօգ սիլահը տէտէմ տուրմուշլար ըտը : Իսմի Վրիսթիան պիր ազ շաշա գալըտը : Նիհայէթ սիլահը ատէմլէրին գօրդուսունա հէր քէս կէրի չէքիլմէյինտէ, Վրիսթիան ղայէթ ճէսուր չէհրէլի պիր ատէմ կէօրտիւ քի՝ իչէրի կիրմէք իսԹէյէնլէրին իսմինի հազմադ իչիւն օրատա օԹուրան ատէմին կանընա վարըպ՝ օնա «Իսմի՛ մի հազ, էֆէնտիմ՛՛ տէտի : Օ տաճի հազտըղընտա, Վրիսթիան կէօրտիւ քի օլ ատէմ գը-

լըճինը չէ՛ք իյ, պաշտնա տախի պիր ղըրհ գօտու, վէ սիլահը ատէմլէրին իւզէրինէ հիւճմ էտէրէք գափուլա տօղրու սէյիրթի, օնլար տախի հէր նէ գատար գըլյագ վուրուշ իլէ օնուն իւզէրի-նէ վարըլլար իսկ տէ, օլ ատէմ ասլա ճէսարէ-թինի ղայդ էյմէյիյ ղայթ հիյպէթլիճէ քէ-սիյ գըրմաղա պաշլատը։ Պէօյլէճէ՝ քէնտինի իչէրի կիբմէյէ պրագմամազ իչուն չալըշանլարը էփ էյի եարալայըլ վէ քէնտիսի տախի պիր աղ եարալանտըգտան սօնկրա* (Մաթ. ԺԱ. 12), օն-լարըն ճէմիսինին օրթ ատրնտան սավուրուլ քէն-տիսինէ եօլ աչտը, վէ սէյիրտիյ սարայտան ի-չէրի կիբտի։ Պէօյլէ էթտիյինտէ՝ իչէրտէ օլան-լարտան, եանի սարայըն թէփէսինտէ կէղինէն-լէրտէն պիր խուշսէս իշիտիլտի քի՝ շէօյլէ սէօյ-լէրլէր իտի։

"Կիր իչէրի, կիր իչէրի,
Սօնսուզ իզդէթ՝ օլ ահիպէ"։

Պէօյլէճէ օ իչէրի կիրիյ օնլարըն կիյտիյի կիպի էսլ-պլար կիյտի։ Օլ վագըթ Վրիս-թիան կիւլըսմիւլէյիյ, Պանա կէլիր քի սահի-հան պէն պուտուն մանասընը պիլդիրիմ՝ տէտի†։

*Գիդէ Ալլահըն փատիշահլըղընա չօգ սըզլէթլէր իւէ կիրմէք կէրէք տիր։ Գուրթ. ԺԳ. 21։

†Քրիստոսու գաշանըդ ճէլալէթին փատիշահլըղընը

Իմտի Վրիսթիան՝ Ըրթըգ պէն կիտէյիմ տէտի. Թոպիրճի տախի՝ Իսայըը, պիր իքի շէյ տահա կէօսթէրէյնէ գատար տուր, պատէհու եօղունա կիտէրսին՝ տէտի։ Պունու տէտիքտէ՝ եինէ օնուն էլինտէն թուրթուլ օնու պիր ղայթ գարանլըգ օտայա կէօթիւրտիւ վէ օբատա տա-խի պիր տէմիր գաֆէս իշինտէ օթուրմուշ պիր ատէմ վար ըմը։

Պու ատէմ, իսթիւնէ պագըլմազ տէրէճէտէ սիւքիւթ կէօրիւնիւր իտի. կէօզլէրինի եէրէ ատմըշ, էլլէրինի պիր պիրինէ պաղլամըշ վէ Սիւրէյինի կըրթաճագ կիպի Ա՛լա էտէր իտի։ Օլ վագըթ Վրիսթիան՝ Պունուն մանասը նէ՞ տիր տէ յիւ սօրտու։ Թոպիրճի տախի օնա՝ Օլ ատէմ իւէ քէնտին սէօյլէ՝ տէտի*։

քէսպ էթմէյէ գավի մէրամը օլան ճանդն պէօյլէ բուհու վէ թապիսթը օլուր. օ՝ քէնտի եօղունա էնկել օլան ճէմի շէյլէրէ գարշը գոյուպ, քէնտի մէրամինա տօղրու գավի ֆէքիր իւէ գօշար քի, Ալլահըն քէնտիսինի չա-ղըրտըղը եէրտէ քէնտի չաղըրտմասընըն իւճրէթինի Ցի-սուս Քրիստոսուն վասիթասը իւէ էյէ կէչիրսին։ Փէլիպ. Գ. 14։ Պիր դաչ կէվշէք արզուլարը վէ զայիֆ իւ-միտլէրի օլմասընը քէսֆի սայմազ, չինն կէօքլէրին փա-տիշահլըղընա կիրմէսի զօր իւէ տիր, վէ օնու զօրլուլար գափար։ Մաթ. ԺԱ. 12։

*Ալլահըն Ադիզ Բուհու խոթէր քի սայրլարըն սէֆիլ հալնտէն պիզ նասիհաթ ալալըմ։ Պու սէպէպտէն՝ միւ

Օվ վաղըթ Քրիսթիան՝ օվ առէմ, Սէն նէ՞ սին առէ՞մ : Ըռէմ տախի ճէվապ վէրիպ՝ Պէն սապըդ օվմատըղըմ պիր ղէյ իմ առէ՞մ* :

Քրէօ • Սէն սապըդ նէ՞ իտին :

Ըռէմ • Պէն սապըդ՝ կերէք քէնտի կէօզլէ-րիմին վէ կերէք սայրլարըն կէօզլէրի էօ-նիւնտէ պիր կիւղել վէ կէօսթէրիշլի իմանքիար ըռըմ : Պ֊ռ֊կ • Ը • 13 : Պէն սապըդ քէնտի էֆքեարըմ ճա սէմավի շէհրէ լայըդ պիր քիմսէ իտիմ, վէ օվ վաղըթ օրայա կիտէճէք օվտու-ղումդ միւսահազասը իլէ շազ տախի օվրուր ըռըմ† :

Քրէօ • փէք էյի, լաքին շիմտի նէ սին :

մին սայըլանլարա թէսատըֆ էտէն օվ հէյպէթլու շէյ-լէրի Ազիզ Քիթապտա պիղիմ էօնիւմիւզէ գօնուլմըշ ոլըր քի՝ պիղիմ Թէհլիքէտէ օվտուղումդըզ կէօրիւպ՝ հալիմ վէ ուլանըդ օվալըմ, հէմ պիզի սաբլադտան սագլամագ իչիւն Բապպա տուա էտէլիմ։

*Փէք Թիթրէյճէէք պիր Թէպտիլաթ ոլըր պու։ Պու-նուն իւզէրինէ գօրդու իլէ միւսահապա էյլէ։ Խման խ-լէ միհրքէմիլէնմի՞շմիսին, մաղրուրլանմա, իլլա գօրդ։

Թէա՝ մաղրուր ֆիքիրլիլիք, սագընըն։ պու առէմին էր-տէյի հալէ տիգգամ էյլէյին. օնուն քէնտի քէնտինի նէ սայոլդընը՝ վէ սայր քիմսէլէրին տախի օնու նէ սայոլդալարընը Թէֆէքքիւր էտին։ Հագգան՝ կէօյէ կի-տէճէյինի միւսահապա էթտիյինտէ քէնտի իչէրիսինտէ նէ պէօյիւք շազլըդ տույար ըռը, լաքին հալ պու քի՝ իւ-միտսիզլիքտէ տախի օնու նէ սայոլդալարընը Թէզ տույտու։ Խմտի ուլանըդ տուրուպ՝ այըդ օվալըմ։ Ա Թես • Ե • 6։

Ըռէմ • Պէն շիմտի պիր իւմիտսիզ առէմ իմ, վէ պու առէմիր դաֆէտտէ գափանմըշ օվ-տուղումդ միսալի՝ իւմիտսիզլիքտէ տախի գա-փանմըշըմ։ Տըշարը չըգամամ • վահ, ալթըդ չըգամամ* :

Քրէօ • Լաքին պու հալէ նաՀըշ տիւշտիւն :

Ըռէմ • Պէն սապըշը օվմայը վէ ուլանըդ տուր-մայը Թէրք էթտիմ, շէհվէթլէրիմին նուշտուրը-նը գօյ վէրտիմ, Ալլահըն քէլամընըն նուրունա վէ օնուն էյլիքքանլիյինէ գարշը կիւնահ իշ-լէտիմ, Ազիզ Բուհու. ինճիթտիմ վէ օ կիմտի • Շէյթանը ճէզայ էթտիմ վէ օ նանըմա կէլտի. Ալլահը տաորըլթտըմ վէ օ պէնի պրագտը • նիւ-րէյիմի էօյլէ գաթըլտաթտըմ քի Թէօվպէյէ կէ-լէմմ† :

Խմտի Քրիսթիան Թօտպիրճի՛յ՝ Լաքին պու-նուն կիպի պիր առէմտէն հիչ իւմիտ նօ՞ղ մը տըր, տէտի։ Վէնտիսինէ սօր, տէտի Թօտպիրճի :

---

*ՃԷհէննէմտէն պէրի պունատան տահա գօրդուլըր պիր հալ օլամազ։ Վատրմըզը գըրմադտան սագընալըմ։ Ին-սան՝ կիւնահըն պաշլանկըճընը պիլիր, լաքին օնուն նի-հայէթինի Հալընըզ Ալլահ պիլիր։

*Միւմինլէրի պու պիր պէօյիւք իլան ոլըր։ Եա՛ առէմլէր՝ հագգադաթըն Ալլահը իլէ վէ օնուն հագգադա-լէրի իլէ օյնամագտան սագընըն. օ զամուր Ալլահ ոլըր, քէնտի իզզէթինէ վէ ճէլալինէ զայուր ոլըր, հէմ տա-խի, Ալլահընըզ Թէլէֆ էտէն աթէշ տիր։ Եբր • ժԲ. 29։

Օր վազերէ Վրիսթիան՝ Հիւ իւմիտ օրմայուդ՝ սէն օր իւմիտսիզլիկին տէմիր դաղէսինտէ գալմալըմըզըն՝ տէտի :

Էրէօ. Լըվէրէ, հիւ իւմիտ նօգ տըր :

Վրէօ. Նի՞ւնն. Միւսլարէգլին Օղլու գայէթ մէրհամէթլի տիր :

Էրէօ. Պէն օնու քէնտիմի թէքրար խաչլամըշ ըմ (Նէր. Զ. 6), օնուն զաթըննը պուդղ էթմիշ իմ (Ղուկ. ԺԹ. 14), օնուն սատադաթըննը պուդղ էթմիշ իմ, օնուն գանըննը նափաք սայմըշ ըմ, ինայէթին Թուհունա քիւֆր էթմիշ իմ (Նէր. Ժ. 29), օնուն իչիւն պէն քէնտիմի ճէմի վատէրտէն խաբիճ սագլամըշ ըմ, վէ շիմտի արթըդ պանա հալընըդ թէհխիտտէն, գօրգուշու թէհխիտտէն, հէմ պէնի տիւշման կիպի ևէյճէնը օլան պիր հիւքմիւն վէ ամէն կիպի տարլընլըղըն սահիհ թէհխտիհնտէն պաշդա պիր շէյ գալմազ* :

———

*Զօդ քիմսէլեր ֆիքրէլէրինին մէրագը շիտտէթինտէն՝ պուրատա եազըլմըշ օլան սէօզլէրի քէնտի հագդըլարընա թահրիր էտէրլէր իսէ տէ, օնլար իմանտա օլտուգլարը էճրլուէն՝ օր սէօզլէր փէք աղ եազըլըր քէնտիլէրինէ։ Զիւնքի օնլարըն քէնտի կիւնահլարընը թանըմալարը վէ կիւնահը պիլմէլէրի, վէ կիւնահ իչիւն թէօպէ հէմ թէէսիւֆ էթմէլէրի, վէ պունլար իլէ՝ ճէմի կիւնահտան վէ Ալլահըն զազապլընտան ֆրիատտա իլէ գուբթուլմազա արզուլարը՝ օնլարըն էիւրէյինտէ ֆրիատտուն

Վրէօ. Նի՞ւնն քէնտինի պու հալէ կէթիրտին :

Էրէօ. Պու տիւնեանըն շէհվէթլէրի, զէվգլէրի վէ մէնֆաաթլարը իչիւն. վէ պունլարըն սէֆտասընը սիւրմէքտտէ չօգ քէյֆ վար տէյիւ պէլլէմիշ իտիմ, լաքին շիմտի օլ շէյլէրին հէր պիրի հէմ ըսրըրը հէմ եադան դուրտ կիպի չէյնէը պէնի :

Վրէօ. Լաքին սէն շիմտի թէօվպէ էտիպ տէօնէմէմիսին :

Էրէօ. Ալլահ թէօվպէյի պէնտէն գալտըրմըշ տըր : Օնուն քէլամը պանա դուվվէթ վէրմէգ քի իմանա կէլէյիմ. հէմ պէնի պու տէմիր գաֆէստտէ գափայան՝ ասըլ քէնտիսի օլուպ՝ տիւնեանըն հէփ ատէմի պէնի պունտան տըշարը չըգարամազ : Նա էպէտիյէթ, էպէտիյէթ. էպէտիյէթտէ պէնիմ գարըշմա չըգաճագ օլան սէֆիլլիք իլէ նաըլ կիւրէչէճէյիմ :

Իմտի Թասալիրճի Վրիսթիանա՝ Պու ատէմին սէֆիլլիյի ֆիքրինտէ օլուպ, սանա պիր էպէտի նասիհաթ օլսուն՝ տէտի :

Վրիսթիան տախի շէօյլէ տէտի, Վադաա

———

լութֆունուն Թէէսիրի վար տէյիւ սահիհէն պէյան էտէրլէր : Լաքին՝ պու ատէմին սէօզլէրի քէնտիլէրինէ եազըշան քիմսէլերէ եազըգ օլսուն :

պու հիպէթլու պիր շէյ տիր : Ալլահ պանա իմտատ էթսին քի ույանըդ տուրուպ սապրլը օ-
լայըմ , վէ պու ատէմին սէֆիլլիյինէ սէպէպ օ-
լան շէյտէն իրադ տուրմադ իչիւն տուա էտէ-
յիմ* : Հիմտի , էֆէնտիմ , արթըդ հօլումա
կիտէճէք վադըթ տէյի՞ մի† :

Թօպուչըն • Այնա պիր շէյ տահա կէօսթէրէ-
նէտէք դալ , անտէն հօլունա կիտէրսին :

---

*Էյ օգուչան՝պու տուայը քէնտին իչիւն էթմէյէ տահի-
մա միւհթաճ սըն սէն : Սէն կիւնահա միւպթէլա օլան թէ-
նին իչինտէ սին , հէր շէյտէն զիյատէ ալտատըճը վէ
նիհայէթսիզ քէօթիւ պիր եիւբէյին օլուպ՝ տիւնեա-
նըն իղվալէրի վէ շէյթանըն հիլէքեարլըգլարը ալթընտա
սըն :

†Քրիսթիան նի՞չիւն պու գատար աճէլէ էտէր խոի : Չիւն օնուն սէֆիլ վէ զավալը ճանը՝ տահա կիւնահըն եիւքիւնիւ սըրթընտա թաշըր ըտը , վէ քէնտիսինէ ա-
ճէլէ էթտիրէն սէպէպ պու իտի : Քէնտի եիւքիւնտէն գուրթուլտուն տէյիւ խաչա եէթիշմէք իտթէր իտի , լաքին էվվէլա Աղիզ Բուհուն օնա կէօսթէրմէյէ չօգ շէյլէրի վար ըտը քի՝ ասնունտտա օնա ֆայտէլի օլաճագ-
լար ըտը : Ալլահ՝ քէնտի ավֆ էտիճի մուհապպէթինի քէնտի ճէմաաթընա պէլտիրէրէք օնլարը Թէսէլլի էթ-
մէք իչիւն պիր վագըթ թահսիս էթմիշ տիր ՝ , վէ օլ վադրթա գատար Աղիզ Բուհ պիղի տէրէճէյի տէրէճէլի-
լէրի կէօթիւրիւր • պիր շէյ կէօսթէրտիքտէն սօնկրա՝պիր շէյ տահա կէօսթէրիր , թա օլ թահսիս օլան վագրթ եէթիշէնէտէք : Ալլահըն վէրճէյի թէսէլլիլէրի իչիւն՝ Ալլահըն թարիֆինտէ տուրուպ պէտքլէ : "Սատըգ՝ իման քլէ հաշայատագ ատը" : Եբր . Ժ . 4 :

Պէօյլէճէ օ հինէ Քրիսթիանըն էլինտէն թու-
թուպ օնու պիր օտայա կէօթիւրտիւ քի՝ օրա-
տա պիրիսի հաթադտան դալդայօր ըտը , վէ կի-
յինտիյինտէ սարսար վէ թիթրէյօր ըտը : Քրի-
սի Քրիսթիան , "Նի՞չիւն պու ատէմ պէօյլէ թիթրէյօր՝ տէտի : Օլ վադրթ Թապիերճի էմր էթտի օնա քի՝ թիթրէյտիյինին սէպէպինի Քրիսթիանա սէօյլէսին :

Օ տախի պաշլայըպ չէօյլէ տէտի • "Պու կէճէ ույգունտա պիր բիւյա կէօրտիւմ քի կէօք ղա-
յէթլէ գարարտը • Հէմ տախի էօյլէ պիր ֆէ-
նա թարդ եկլէ կիւրլէյիպ շիմշէք չադրը քի՝պէ-
նի էօլիւ հիյէթինէ կէօթիւրտիւ : Ընտէն բիւ-
յամտա եօդարը պադրպ կէօրտիւմ՝ քի պու-
լուրլար ատէթտէն խարիճ հզդղ իլէ պիրի պի-
րինէ կէչէյօրլար ըտը • պու արալըդ պիր շէ-
տիտ պօրու սէսի իշիթտիմ , հէմ տախի պիր պուլուրի իւզէրինէ օթուրմուշ ատէմ կէօր-
տիւմ՝ քի կէօյիւն պինէրի օնուն պիրէսինճէ օլուպ՝ օնլարըն ճէմիսի տէ ալէվլի ախէշ իչինտէ իտիլէր • կէօք տախի ալէվ իչինտէ հա-
նայօր ըտը : Օլ վադրթ պիր սէս իշիթտիմ՝ քի չէօյլէ տէր իտի • "Պալդըն հա՞ էօլիւլէր՝ վէ շէ-
բտաճա կէչլին՝ : Պունունւն իւզէրինէ գայալար նարըլտը , մէզարլար աչըլտը վէ օնլարըն իչինտէ օլան էօլիւլէր չըգտը • պունլարտան պաղըսը

զայէթ ըաղ օլուպ եօգարըլայա պադարլար ըսը, պաղըլարը տախի քէնտիլէրինի տաղլարըն ալ-թընտա կիզլէմէք խոթէրլէր իտի : Ընտէն կէօր-տիւմ քի պուլութուն իւզէրինտէ օթուրան ա-տէմ քիթապը աչըպ խալգա էմր էթտի քի Հուզուրա կէլսինլէր* : Լաքին օնուն էօնինտէ Հասլ օլուպ տըշարը կէլէն Հիյսէթլու ալէվին սէպէպինտէն՝ օնուն իլէ խալգըն արասընտա էի էյի մէյտան գալտը, նիճէ քի գատընըն վէ Հուզուրատա օլան միւճրիմին արասընտա օլուր ի-սէ : Ա կորն. ժե. 51—58 : Ա թես. Գ. 16 : Յոբ. 15 : Յովհ. ե. 28, 29 : Բ. թես. Ա. 8—10 : Յայտ. Ի. 11—14 : Եսայ. ԻԶ. 21 : Մատ. Է. 16, 17 : Մարկ. ե. 4 : Ծ. 1—3 : Մարկ. Գ. 2, 3 : Գործ. Է. 9, 10 : Էհմ տախի իշլէթտիմ քի պուլութուն իւզէրինտէ օթուրան տաէմին պիլէսինճէ օլանլարա շէօյլէ նիտա օլունտու. Տէվիճէլէրի, սամանը վէ պաշաղը թօփլայըն վէ

*Մարէը կիւնիւնէ Հաղըը օրմադ իչին էտէճէյիմիզ էն էյի շէյլէրին պիրի շու-մըը քի՝ օլ կիւնտէ վէբէ-ճէյիմիզ ճէվապըն աղըրլըղը, գօրդուլու օլտուղու վէ Հագդ օլտուղունուն իւզէրինէ տաիմա միւլահազա էյլէ-յէճէմ, Հէրճնիմտա իչիւն տերլէր քի՝ եօլտիւյիւնտէն եվ-վէլ սէնէլէրճէ Հէր նէ իչ էթսէ իտի գուլաղընա շէօյ-լէ պիր սէս կէլիյօր տեյիւ կէլիր իտի քէնտիսինէ. Surgite mortui et venite ad judicium! "Գալգըն եա էօլիւլէր վէ շէրաաթա կէլին":

ունլարը աթէշին կէօլիւնէ աթըն՝ : Մատ. Գ. 12 : Ժը. 30 : ԻԳ. 30 : Մաղ. Գ. 1 : Պու սէօ-զիւն իւզէրինէ ասըլ տուրտուղում նէբահ օլ պիպսիզ չուղուր աչըլտը, վէ օնուն աղընտան ղանի թիւթիւն, աթէշ վէ իշնտիլմէզ սէօնլէր կէլիր իտի : Էհմ տախի տէնիլտի օլ քիմ-սէնէրէ՝ «Պուղտայըմը անպարա ճէմ էտին». Ղ-կ. Գ. 17 : Օլ վագթի կէօրտիւմ քի չօգ-լար գափըլըպ պուլութլարըն իչինէ կէօթիւ-րիւլտիլէր, լաքին պէն կէրիտէ գալտըմ : Ա թես. Գ. 16, 17 : Էհմ պէն քէնտիմի կիզլէ-մէք տախի իսթէտիմ իսէ տէ՝ կիզլէնէմէտիմ, զիրա պուլութուն իւզէրինտէ օթուրան տաէմին կէօզիւ Հալա իւզէրիմտէ իտի. կիւնահլարըմ տախի խաթրըմա կէլտի, վէ զամիրիմ Հէր թա-բաֆտան պէնի թաղիր էտէր իտի : Հոշ. Բ. 14, 15 : Պունուն իւզէրինէ ույգուտտան ու-յանտըմ՝» :

Վրէս. Լաքին պունու կէօրմէքլէ պու դա-տար գօրդտուղունուն սէպէպի նէ՞ իտի :

Ըռէմ. Նէ՞ օլաճագ, էօյլէ զանն էթտիմ քի մաշէր կիւնիւ կէլմիշ օլուպ պէնիմ Հաղըրլըղըմ եօշ ըսը. լաքին Հէփսինտէն զիյատէ պէնի գօրդուտան շու իտի քի, մէլէքլէր չօգլարընը ճէմ էտիպ պէնի կէրիտէ պրագտըլար, էհմ տա-խի ճէհէննէմ չուղուրունուն աղը թա տուր-

տուղում եէրտէ աչըլըը։ Ո՛ամիրիմ տախի պէ-
նի էնտիչէյէ պրադտը*, վէ պանա էօյլէ կէօ-
րիւնտիւ քի՝ Թաատընըն կէօզիւ տաիմա իւ-
զէրիմտէ իտի, չէ՛հրէսի տախի տարըղնըլըզ կէօս-
թէրիյօր ըտը։

Օ՛Լ վագըթ Թաապիրճի Վրիսթիանա՝ հէմ
պու շէյլէրի միւթալաա էթտի՞ն մի, տէտի։

Վրէյ. Այվէթ, հէմ պունլար պէնի գօրդու-
վէ իւմիտ իչինէ պրադըրլար†։

Թաապիրճի. Նամի ճէմի շէյլէրի էօյլէ ֆիքրինա-
տէ թուտի քի, օնլար սէնին կիտէճէյին եօլտա
սէնի իչէրի սիւրմէյէ պիր էօյիւնտիւրէ կիսի օլ-

*Ինսանընն զահիրի էքսէրի ալթիւսթ օլուպ թիթրէր
իսթ տէ, քէնտի գօրդուլարը վէ թիթրէմիչէրի պիր սա-
հիհ Թէօվհիյէ սէպէպ օլմայարագ Թէզճէ սավարլար։

†Թէօվհիյէ կէլէն Քրիսթիանըն եիւրէյինտէ իւմիտին
վէ գօրդունուն մախսուս եէրլէրի վար ոլը։ Ալլահընն
Ցիսուս Քրիստոս իլէ օլան վասիլարը՝ պիր տիրի իւմի-
տին գավի վէ սարսըլմազ Թէմէլի օլուրլար, վէ քէնտի
եիւրէքլէրինին ալտատըճը օլտուղունու պիլիպ՝ քէնտի
տիւշմանլարընըն գուվվէթինի վէ շէյթանլըղընը Թա-
նըյանլար, տիւնեանըն իչինտէ քէնտի պուլունտուղ-
լարը հալտէ նէ տուղագլարա միւպէթէլա օլտուղլարընը
տախի տույուպ կէօրիւրէր քի՝ տաիմա մուզայյէտ
օլմազա վէ գօրգմազա հագգ սէպէպ վար ոլը։ Պու
Թարղ գօրգու օլմատընը հալտէ, ինսան միւբայյը վէ պի-
գայտ օլուր։ Օնուն իչինն, Տաիմա գօրգան աստմէ նէ
մուէթլու, տէնիլիր։

սունլար։ Օ՛Լ վագըթ Վրիսթիան պէլինի պու-
շագլայըպ եօլա բէվան օլմազա պաշլատը։ Ըն-
տէն Թաապիրճի, Թէսէլլիճի տաիմա պիլինճէ
օլսուն, եա՛ ազիզ Վրիսթիան, վէ օ՛Լ շէհրէ
կէօթիւրէն եօլտա սանա գըլաղուզ օլսուն՝ տէ-
տի։ Պէօյլէճէ Վրիսթիան եօլունա կիտէրէք
շէօյլէ տէր իտի, —

"Պուրատա կէօրտիւմ էյի շէյլէր խօշ նատիր,
Հէմ շէյլէր քի պիր ինսանը Թիթրէտիր.
Օնլար պէնի մամուր էտէր եօլումոա,
Միւթալաա էթմէլիյիմ օնլարճա.
Վէ անլայըմ նիչուն կէօրտիւմ օնլարը,
Հէմ օլայըմ Թաապիրճիտէն պէն բաղը"։

ԻՒԶԻՒՆՃԻՒ ՄԷՆՋԻԼ

Լ՛ՄՏՒ բիւյամտա կէօրտիւմ քի Վրիսթիա-
նըն կիտէճէք եօլունուն լթի Թարաճընատա տի-
վար չէքիլմիշ օլուպ՝ օ՛Լ տիվարըն իսմի Խէլաս
ըտը։ Լ՛ատ. Ի՛Զ. 1։ Ակիւքլէնմիշ Վրիսթիան՝
պու եօլա աօղուս գօշարագ կիտէր իտի իսէ տէ,
լաքին սըղթընատա օլան նիւքիւ սէպէպինտէն՝ ազ
սըգընթը չէքմէզ իտի*։

*Գիսէ աղըր կէօրիւնէն սըգընթըլարընըզ՝ պէօյէք
բահաթա կէօթիւրէն եօլտար ոլը։ Բահաթ եէրի եադ-
լաշագճա, եիւք չօդ աղըր կէլիր։

Պու մինվալ իւզրէ գօշուպ պիր իւքսէրէք եէրէ եէթիշտի քի՝ օլ եէրին իւզէրինտէ պիր խաչ տուրմուշ, վէ պիր ազ աշաղա օնուն տիպինտէ տախի պիր մէզար վար ըմը։ Պէօյլէճէ բիւյամտա կէօրտիւմ քի Քրիսթիան խաչըն գարշըսընա չըգարըը կիպի, ևիւքիւ ումուզարըն տան սէօքիւլիւպ սրբթընտան աշաղա տիւշտիւ, վէ թա մէզարըն աղզընատէք եուվարլանարադ օնուն իչինէ տիւշտիւ՝ վէ պէն արթըգ օնու կէօրմէտիմ*։

— —

*Քրիսթիանըն իմանը վար ըմը, խաչըն էօնիւնէ չըգմաղտան էվվէլ՝ Քրիստոսուն գանը իլէ գուրթուլուշ՝ եանի՝ կիւնահ աֆվլըդը պուլաճագ տէյիւ ինանըը ըտը, լաքին շիմտի օլ բահաթը պուլտու վէ տույտու։ Շիմտի քէնտի իմանըն վէրտիյի շաղլըդըն իչինտէ տիր, քէնտի կիւնահընըն ևիւքիւ՝ զամիրինին իւզէրինտէն տէֆ օլտու, վէ քէնտիսի իմանը սէպէպի իլէ չօգ շաղլըդ վէ թէսէլլի իչինտէ տիր։ Էյ Ցիսուս Քրիստոսուն եալընըդ Գուրթարըճը օլտուդունա ինանան գարընտաշ, Օ ոէնին Գուրթարըճըն օլտուդունա իման էյլէնտէն հասլ օլան թէսէլլիյի, հէմ օնուն գանը իլէ սէնին կիւնահլարընըն ավֆ օլունտուդունու տույունճայտէք իման իլէ տէվամ էյլէ, զիրա Ալլահ պիղի՝ պիղիմ կիւնահլարընընդտան վէ ևիւքիւմիւզտէն գուրթարտընընտա, օլ վադրթ պիղ շաղլըդտան սրչրայանլար կիպի օլուրուդ, լաքին օլ թախտիս գրլընան զէման կէլմէյինճէ, եանի սէն խաչա կիտիպ հէֆ իւմիտինի օնուն իւզէրինէ գօմայընճա, Ալլահ պու չէյի էթմէդ սանա։

Իմտի Քրիսթիան շաղ վէ բահաթ օլուպ՝ ֆէրըահ պիր ևիւրէք իլէ շէօյլէ սէօյլէտի, "Օ՝ քէնտի աղըըլարը իլէ պանա բահաթ՝ վէ քէնտի էօլիւմիւ էլէ պանա հայաթ վէրտի"։ Ընտէն պիր աղ վադրթ տուրուպ պադարադ հէյրան օլուր ըմը, զիրա խաչը կէօրտիւյիւնտէ պէօյլէճէ քէնտի ևիւքիւնտէն գուրթուլմասը՝ քէնտիսինէ զայէթ աճայիպ իտի։ Պու սէպէպտէն օգատար պադը քի, արթըգ կէօղ հաշլարը եանադլարընտան աշաղա ճէօշմէյէ պաշլատը։ Ջաւ • ժՒ • 10։ Իմտի պէօյլէ պադըպ աղլույարադ տուրուրքէն, իւչ թանէ փարլադ Քիմսէլէր օնուն եանընա կէլիպ "Ալլամ սանա" տէյիւ օնու սէլամլատըլար։ Ընտէն էվվէլքի "Ակիւնահլարընն սանա աֆվ օլունտուն" տէտի։ Մարկ • Բ • 5։ Իքինճիսի օնու երրթըգ էսմադպլարընտան սօյունտուրուպ՝ սայր էսմադ կիյտիրտի օնա*։

*Պու փարլադ Քիմսէլէր՝ Ազիզ Թէսլիս տիր։ Փէտէրուլլահըն Իպնուլլահըն վէ Ազիզ Րուհուլլահըն մուհադպէթինի վէ լութֆունու կէօր իմտի։ Ցիդդաթ էյլէ քի, Ալլահ՝ Քրիստոսուն գանընըն վասիթասը իլէ կիւնահքեար աֆվ իհսան էթտիյի վադրթ, օնու Քրիստոսուն սատագաթը իլէ տախի կիյտիրտիրը։ Քրիստոսուն սատագաթը իլէ ինսան սատրդ օլա պիղը իսէյինի ինքեար էտէն քիմսէլէր, շէրիաթըն ադիզլիյինի վէ քէնտի չըպլաղլըզլարընը սալա կէօրմէյիպ՝ վէ մուբտար էսվապ կիպի օլան քէնտի սատագաթլարընտան իբրահ էթմէյէնլէր տիր։

Ա՛ոտ. Գ. 4։ Իւչիւնճիւսիւ տախի օնուն ալընա պիր նիշան վուրտու (Եֆես. Ա. 13), վէ օնա պիր միւհիւրլի Թօմար վէրէրէք՝ եօլտա կիթտիկինտէ օնուն իւզէրինտէ պագմալը վէ սէմավի գափուչա նէթիշտիկինէ օնու իչէրի վէրմէլը տէկիւ էմր էթտի օնա։ Պէօյլէճէ օնլար քէնտի եօլլարընա կիթտիկլէրը, վէ Քրիսթիան շագլըղը՝ տան իւչ տէփա սըչրայըպ՝ հէմ կիտէր հէմ չէօյլէ օգուր ըտը, —

Ճիւրմիմէ եիւքլիւ պուրայա հէման
Կէլմէտէն պուլմադըմ տէրտիմ տէրման.
Նէ ադայիպ եէր ադայիպ իհսան,
Պուրադա՞ մը պաշլանա ադատէթ մէքեան։
Պուրադա՞ մը եիւքիւմ տիւչէքէք մահալ,
Պուրադա մը պաղլարը սէօքիւլէ հէր հալ.
Ագիզ խաչ, մեղաք, ադիզ իլա գալ՝
Եա՛ Ջանի՛ քի պէն իչինն չէքտիկն այդ ադար՛՛,

Ընտէն բիւյամտա կէօրտիւմ քի օ՝ պէօյլէճէ իչէրի կիտիպ եօգուշուն ալընա եկ թիշտի յինտէ՝ եօլտան պիր ազ տրշարը իւչ ատէմ կէօրտիւ քի թօփուգլարընա զէնճիր վուրուլուս՝ վէ քէնտիլէրի տէրինն ույգուտտա եաթըյօրլար ըտը։ Պիրինին իսմի Սատէ տիլ, օ պիրինին Թէնսպէլ, վէ իւչիւնճիւնիւն իսմի տախի Ըսըզ ըտը։ Իսմի Քրիսթիան օնլարը պու հալտէ եաթմըշ կէօրտիւքտէ՝ իհրիմալ տրը շունլարը ույանտըտա պիլէրիմ տէկիւ օնլարըն եա-

նընա վարըպ շէօյլէ չաղըրտըր, Սիզ կէմի տիրէկինէն իւսթիւնտէ եաթանլար կիպի սինիզ (Ը-ոաչ. Իգ. 34), զնրա Յօվհաննէս, վէ տիպի օլմայան էնկին սիզին ալէքընըզտա տրը. իմտի ույանըպ օրատան գայդըն, վէ բազի օլուն տա՝ պէն սիզի զէնճիրլէրինիզտէն գուրթարմաղա եարտըմ էտէրիմ*։ Պունտան մատտա շունու տախի տէտի օնլարա քի, Յէրպէօյիւրէն արսլան կիպի կէլէն (Ա Պէտ. Ե. 8,) եանընըզդա կէլիրսէ, մուխլադ օնուն տիշլէրինէ ավ օլաճագընըզ։ Պէօյլէ տէտիկինտէ՝ օնլար օնուն իւզէրինէ պագըպ շու թարզ իւզրէ ճեվապ վէրմէկէ պաշլատըլար†. Պէն հիչ պիր թէհլիքէ կէօրմէյօրըմ՝ տէտի Սատէ տիլ։ Թէնպէլ տախի, Ճալա պիր ազ տահա ույույալըմ՝ տէտի, վէ Ըսըզ խէ՝ Ճէր գօյուն քէնտի պաճաղընտան ասըլըր՝ տէտի։ Պէօյլէճէ եաթարլար քի եկինէ ույույալար, Քրիսթիան տախի քէնտի եօլունընա կիթտի։

---

*Տինտար քրիսթիանըն ըուհու՝ սայրլարըն թէհլիքէտէ օլտուղունու տույուպ՝ օնլարա իմտատա էթմէկէ չալըշը։

†Ալահ՝ կիւնահքէարըն կէօզլէրինի աչմատրգճա, հիչ պիր նասիհաթ օնլարա ֆայիտէ էթմէդ։ Մէնֆաաթըն քեաֆֆէսի լութֆատն օլտուղու խաթրընտա օլսուն։ Հայաթ, նուր, թէօվֆէ, սատագաթ, հըքմ, ազիզլիք, իզզէթ, Ալահընն լութֆունտան տրը։

Լաքին՝ էօյլէ թէհլիքէ իչինտէ օլան ատէմիէր, քէնտիլէրինէ պատիհաւա իմտատ էթմէք իսթէյէն պիր ատէմին՝ կէրէք օնլարը ուչանտըրմասը իլէ, կէրէք նասիհաթ վէրմէսի իլէ վէ կէրէք զէնճիր-լէրինտէն գուրթարմաղա կարարմ էթմէք իս-թէմէսի իլէ էթհիյի էյլէյինին գըյմէթինի պիլմէմէլէրինի տիւշիւնտիւյինտէ Քրիսթիան չօզ թէէսսիւֆ էտէր իտի: Վէ օ պու թէէսսիւֆտէ իքէն՝ իքի ատէմ կէօրտիւ քի տար հօլուն սօզ թարաֆընտաքի տիվարըն իւսթիւնտէն կէչմէյ կէլիյօրլար ըտը, վէ տէր ագապ քէնտիսինէ եէթիշտիլէր: Պունլարըն պիրիսինին իսմի Սու-ըէթպէկնտ՝ վէ օպիրինին իսմի Միւրայլէդ ը-տը: Պէօյլէճէ օնլար պունա հապլաշըդըլ-ըընտա՝ օնլար իլէ ղու մինվալ իւզրէ միւքեա-լէմէյէ պաշլատը:

Քրէօ • Ընդար, սիզ նէ՞րէէն կէլմիշսինիզ վէ նէ՞րէյէ կիտէյօրսունուզ:

Սո՞ւբէնպէնօ, վէ Մէ՞ւրայլէթ • Պիզ Պաթըլ իզմիր տիյարընտա ոտզմուշ ըզ, վէ չան իչիւն Սիօն Տաղընա կիտէյօրուզ:

Քրէօ • Նի՞չիւն պու հօլուն իլը ուճուննտա օլան դափուտան կիրմէտինիզ: «Դափուտան կիրմէյէն» լաքին պաշդա եէրտէն չըզան՝ օ խըր-սըզ վէ հարամի տիր» (Յովհ • ի • 1) տէյիւ եազըլմըշ օլտուղունու պիլմէզ մի սինիզ:

Սո՞ւ • վէ Մէ՞ւ • Պունլար շու ճէվապը վէր-սինէր քի, քէնտի մէմլէքէթլէրինին էհալիսի՝ օ հօլա կիրմէք իչիւն գափույա գատար կիթ-մէսինի վէյէ ուզադ սայարլար, վէ պունուն իչիւն՝ պիզիմ ատէթա հօլումուզ պէօյլէ պիր քէսման հօլ իլէ կէլմէյ տիվարտան աշմադ տըր՝ տէտիլէր:

Քրէօ • Լաքին կիտէճէյիմիզ շէհրին Սահիպ-նէն պէյան էթտիյի իրատէթինի պէօյլէճէ պօզ-մասը օնա գարշը պիր խոթա սայըլմազ մը:

Սո՞ւ • վէ Մէ՞ւ • Պունլար շունու տէտիլէր քի՝ պու մատտէ հագդընա հիչ գաֆհասընը հօր-մաղա իհթիաճ հօգ տըր, զիրա էթտիքլէրի շէյ քէնտի ատէթլէրի օլան պիր շէյ տիր, վէ լա-զըմ օլուր իսէ՝ պունուն պին սէնէտէն զիյա-տէ պէօյլէ ատէթ օլմասընը իսդաթ էտէն շէ-հատէթ տախի պուրա պիլերլէր:

Քրէօ • Լաքին հուզուրի շէրիաէ հագդ սահի-պի չըզա պիլէճէ՞ք միսինիզ, տէտի Քրիսթիան:

Սո՞ւ • վէ Մէ՞ւ, Պունլար շու ճէվապը վէրտի-լէր քի, Պու ատէթ պին սէնէտէն միւթէճա-վուզ վազըթլըդ շէյ օլտուղունտան, թարաֆ-կիրլիք էթմէյէն պիր գատը շիւպհէսիզ պունու շիմտի շէրիաթա թաթպիգ պիր շէյ տէյիւ գապուլ էտէճէք տիր • պունտան գաթի նազար,

պու հօլա կիրտիքաէն սօնկրա, պու թարիգ իլէ կիրմէմիզին նէ՞ զարարը վար՝ տէտիլէը : Էյէր հօլուն իչինտէ խէնք, իչինտէ իզ • սէնտէ օլան շէյ՝ հալընըզ հօլուն իչինտէ օլմազ, վէ թահմինիմիզէ նազարէն, գափուտան կիրմիշ սին• սիզ քի ախվարատան աշմըշ խէնք, սիզ տախի հօլուն իչինտէ իզ• շիմտի սէնին հալին պիզիմքինտէն նէ՞ թարափտան էյի օլուրյօր :

Ռէյհ• Պէն քէնտի Էնֆինտիմին գանունտա իլէ կիւրիւր իմ, սիզ քէնտի խիւլհալարընըզըն լայըգսըզ հարաքէթլէրի իլէ կիւրիւր սինիզ : Ենօլուն Սահիպի՝ Թէզ էլտէն սիզի խըթսըզ սայմըշ տըր, պունուն իչիւն շիւպհէ էտէրիմ քի, սիզ հօլուն սօնունտա տօղրու ատէմ չըգմայաճագսընըզ : Սիզ՝ օնուն ուսուլսունու ալմագսըզըն քէնտի քէնտինիզէ իչէրի կիրտինիզ, օնուն մէրհամէթինի տախի ալմագսըզըն քէնտի քէնտինիզէ տըշարը չըգաճագսընըզ :

Պու աէօզէ օնլար փէք գուլագ ատմայըզ, հալընըզ՝ Ակն քէնտինէ պագ՝ տէտիլէը : Ընտէն կէօրտիմ քի հէր քէս քէնտի հօլունճա՝ պիրի պիրլէրի իլէ չօգսուգ իւնսիյէթ էթմէյէրէք կիտէրլէր իտի, հալընըզ պու իքի ատէմ Քրիսթիանա շունու տէտիլէը քի, էյէր շէրիաթ վէ գանունլար իչիւն իսէ, շիւպհէսիզ քէնտիլէրի տա-

խի օնուն գատար ինսաֆլըճա օնլարը իճրա էթմէլի տիրլէր : Վէ պու սէպէպտէն, տէտիլէր, սըրթընտա օլան ճիւպպէէն մնատտա հիչ պիր շէյ իլէ պիզտէն պիր ֆարգըն օլտուղունու կէօրմէյօրզուզ• օլ ճիւպպէյի տախի, զանընմըզա կէօրէ, չըպալագլըզընըն այսը Էօրթիւլմէսի տէյիւ գօնչուլարընտան պիրի սանա վէրմիշ օլմալը տըր* :

Ռէյհ• Սիզ հօլուն իչինէ գափուտան կիրմիշ օլմատըգճա՝ շէրիաթի վէ գանունլար իլէ խէլտա օլմայաճագսընըզ : Գաղ• Բ• 16 : Պու սըրթըմտա օլան ճիւպպէյի տախի կիտէճէյիմ նէրին Սահիպի վէրտի պանա, վէ սիզին պու-

*Մուհմինէրէ իհսան օլտունուպ օնլարըն իւզէրինէ Էօրթիւլէն Քրիստոսուն սատագաթընըն ճէվիլ էսվապը՝ քէնտի չըպալագլըգլարընը վէ Էօրթիւլէճէք չէյէ միւհթաճ օլտուղլարընը տուրմայան՝ իսմ իլէ Քրիսթիանլարըն ինանմէտ ալչագ վէ գէվգլէնէճէք պիր շէյ տիր • լաքին մանճուպ ճանլար քէնտիլէրին օնա միւհթաճ օլտուգլարընը հըբար էտիպ, օնու էլէ կէչիրտիքլէրինտէ տախի օնուն իչիւն Քրիսթոսուս Թէմճիա էտէրլէր : Սուբէթպէնտլէր վէ միւթաչըլար քէնտի տիւշմէուն հալլարը խուսուսունտա ճահիլ օլտուգլարը էճիլտէն, եէնիտէն տօղմագա, Քրիստոսուն սատագաթընա, եահօտ փաքէյէճի վէ թէսէլլճի Բուհուն Թէէսիրինէ միւհթաճ օլտուգլարընը կէօրմէգլէր, վէ օնուն իչիւն սահիհ Քրիսթիանը գէվգլէնիպ, օնուն հիսա էթտիյի հալլարը ֆիգիր պօղուգլուղունա վէ ահմագլըգա վէրիրլէր :

յուրաքանչիւր կիսի՝ օնու չըպլաղըմըն էօթ-
թիւմէսի իչինն վէրաի : Պէն տաճի օնու պա-
նա պիր ինայէթ նիշանէսի սայարըմ , զիրա օն-
տան ագահմ՝ իւսթիւմտէ փաչալըատան պաշդա
պիր շէյիմ հօզ ըտը : Պունտան դաթի նազար՝
հօզունտա կիտէրէքէն պունուն իլէ թէսէլլի պու-
լուրում : Շունու տիւշինիւր իմ քի , օղ շէհ-
րին գափուսունա վասլ օլտուղումտա , օրանըն
Սահիպի պէնի էյի ատէմ տէյիւ թանըյաճագ
տըր , չիւնքի օպէնի ևրրէթդ էսմասլարըմտան
սօյունտուրտուղու կիւնտէ պանա պահիհսալա
վէրաիյի պու ճիւպպէ սրրէթըմտա տըր : Պուն-
տան մատտա ալնըմտա պիր նիշանըմ տաճի վար
տըր քի՝ իհթիմալ տըր սիզ ֆարգընա վարմա-
մընըզ . օնու պէնիմ Նֆինաիմին փէք հագրն
ադրանլարընտան պիրի՝ նիւքիւմիւն սրրէթըմտան
տիւշիւյիւ կիւնտէ վուրտու ալնըմա : Շունու
տաճի սէօյլէյիմ սիզէ քի , օղ կիւնտէ՝ հօլա
կիտէր էքէն օգուշուպ թէսէլլի պուլայըմ տէյիւ
պանա պիր միւհիւրլիւ թօմար տաճի վէրիլիպ՝
էմր օլունտու քի՝ օ հօլա կիմմիզ օլտուղու-
մուն պիր նիշանէսի տէյիւ սէմտվի գափուտա
օնու իչէրի վէրէյիմ . շիմտի շիւպհէ էտէրիմ
քի պունլարըն ճէմիսի տէ հօզ ըտը սիպտէ , հէմ
շու սէպէպտէն հօզ ըտը քի՝ չիւն սիզ գափու-

տան իչէրի կիրմէտինիզ* :

Պու սէօզլէրէ օնլար հիչ ճէվապ վէրմէյիպ
անճագ պիրբիպիրլէրինին եիւզիւնէ պագարագ
կիւլտիւլէր † : Ընտէն՝ կէօրտիւմ քի հէփսի
տէ քէնտի հօլլարընա կիհմէքտէ օլուպ , եալը-
նըզ Քրիսթիան հօնլէրինճէ եիւրիյէրէք՝ պա-
ղը ահ ու վահ իլէ ** պազը տա սէվինէրէքքէն-
տի քէնտինէ սէօյլէյիր իտի . հէմ տաճի չօգ
առֆա փարլագ Ջամիլարըն պիրբիսինին վէր-
տիյի թօմարը օգուչարագ սէֆա պուլուր ը-
տը †† :

— —

*Ազիզ Բուհուն չէհատէթինէ վէ միւհիւրինէ մալիք օ-
լան Ճան՝ Քրիստոսուն սատագաթը իլէ էօյինէրը . զի-
րա իմանըն շաղլըղը՝ Բապպ Քրիստոսուն պիզիմ սատա-
գաթըմըզ օլմասը տըր : Եբր՝ Ի՜Գ . 6 : Քրիստոսուն սա-
տագաթընըն էավապընը բէտտա էտէն քիմսէյէր , քէնտի
իչէրլէրինտէն թէսէլլ իլէրի վար տէյիւ նաֆիլէ եէրտէ
իտտիա էտէրլէր :

†Ալտանմըշ ճահիլլէր՝ Քրիստոսուն հալիմ հօլճուլարը
իւզէրինէ կիւլէրլէր :

**Քրիսթիան ահվ պուլմուշ օլտուգտան ասնկրա ար-
թըգ նէ՞չիւն ահ ու վահ էտէր իտի : Հէր քէս էօյլէ թահմին
էտէճէք տիր քի՝ օ շաղլըգ իլէ տօլու օլմալը տըր տէ-
յիւ : Լաքին պունլար միւհապպէթ ահ ու վահլարը օլուպ՝
Բուհանի շաղլըգտան մնհրում օլան քիմսէյէրին պու շէ-
յին հագգընա հիչ խապէրլէրի հօզ ըտը :

††Պունուն մանասը՝ քէնտի ճանընա Քրիստոսուն պահ-
էթտիյի ճապա միւհապպէթի , ճապա լութֆու , ճապա

Ընտէն կէօրտիւմ քի օնլարըն ճէմիի տէ իւչերի կիտիպ՝ կիւճլիւք նամ թէփէնին ալթընա եէթիշտիլէր*, վէ օլ թէփէնին էթէ քինտէ պիր փունար վար տըր։ Օրատա՝ գափուճուն տօղրուլուղունատա օլան եօլտան մատատա իքի սայր եօլ տախի վար ըտը, պիրի թէփէնին ալթընտա սաղա, վէ օ պիրի սօլա տօղրու. լաքին տար եօլ՝ տօղրու թէփէ եօգարըը տիւշէր իտի. վէ պու թէփէ եօգարը օլան եօլուն իսմի կիւճլիւք ի-

——

աֆվը վէ ճապա սատագաթը Հադգընա Ագիլ Բուհուն վախթատը իլէ քէնտինին էմին օլմատը տըր։

*Քրիսթիան՝ կիւճլիւք թէփէսինէ եէթիշտի։ Պու՝ եօլճուլուղուդումուզտա պիզիմ իմանըմըզըն պիդատագլըզընը վէ ճանլարըմըզըն զայրէթինի թէճրիպէ ֆաէն պիր եօլ տըր քի՝ թէնէ վէ գանա փէք զըտա կէլիր։ Քրիսթիան տահա գափուտան կերմէզտէն պիր գաչ տէֆա թէճրիպէ օլուռնտու։ Լաքին միւմին, իմանտատա աղ չօգ գավիլէնտիքտէն սօնկրա՝ տահա պէօյիւք թէճրիպէլէրէ բատթ կէլիր։ Խալխըն վէ մէզարըն էօնիւնէ վարմըշ օլտուգտան սօնկրա արթըդ սէրէնճամլար սավար տէյիւ լինանմազա սէպէպիմիզ վարտըր։ Լաքին կիւճլիւք թէփէսի, Ապողինի իլէ կիւրէշմէք, Էօլիւմ Քէօկէսի Տերէսի, Խամիտքէօյէն Գահրէմանըն Գալէսի, վէ Սըհրը օլունմուշ եէր տահա կէօզտէն իրագ տըրլար։ Խորայէլ գավմը տաճի Մըսըրլըլարըն Գըզըլ Տէնիզտէ պօղուլտուգլարընը կէօրտիւքտահ շազ օլտուլար, լաքին էօնլերինտէ պիր պէօյիւք չէօլ վար տըր կէչմէյէ՝ վէ չօգ սըգընթըլար վար տըր չէքմէյէ տէյիւ խաթըրլարընա կէթիրմէտիլէր։

*Թէքմիլ իլմ սահիպի վէ էյլիքտէ տաճի Թէքմիլօղլան Ալլահ՝ կիւճլիւք վէ զահմէթ չէքմէյէ չաղըրտըղը քիմսէյէրէ քէնտի Բուհունուն վէ լութֆունուն իմտատընը էքսէրի ատէթտէն զիյատէ եօլլար։ Քրիսթիան՝ կիւճլիւք թէփէսինէ չըդմաղա պաշլատըղընատան էվվէլ՝ Ալլահանի թէսլիմինին փունարընատան քէնտի ճանընը ֆէրթահլատըր։

†Էյ եօլճու Քրիսթիան, կիւրէշիպ եէնմէք իչիւն պիր պէօյիւք կիւճլիւյէ բատթ կէլտիյինտէ՝ ինան քի պիր պէօյիւք էյլիք եագըն տըր սանա։

տի։ Իմտի Քրիսթիան փունարա վարըպ (Եսայ. Խթ. 10), ֆէրըտհլանմագ իչիւն օ տատանիչտի*, ատատէն օլ թէփէյէ չըգարագ չէօյլէ տէր իտի,—

Ցաղ եիւքսէք իսէ տէ՝ չըգմազ տըր արզուտ.
Օլտազ ասլա կիւճլիւքտէն գօրգուտ.
Չիւն պուրատատան տըր Հայատէրն եօլու,
Կել եիւրէք նէ եօրու՛ նէ օլսուն գօրգու.
Կե՞ իսէ տախի կիմ տօղրու եօլա,
Բահաի եօլ էյրի տիր վէ սօնու պէլա†։

Օպիր իքիսի տէ տաղըն էթէէյինէ եէթիշտիքէրինատ, տաղըն տիք վէ եիւքսէք օլտուգունու կէօրիւպ՝ հէմ պաշգա իքի եօլ տահա օլատուղունու կէօրտիւքէրինտէն Քրիսթիանըն չըգարըղը եօլ իլէ օլ իքի եօլ՝ տաղըն էօթէ թարաֆընտա պիրիպիրինէ զարըշըր տէյիւ զանն էտէրէք, պէօյլէճէ զարար զըլտըլար քի՝ օ եօլ-լարատան կիտէլէր։ Իմտի պու եօլլարըն պիրիսի-

——

*Թէքմիլ իլմ սահիպի վէ էյլիքտէ տաճի Թէքմիլօղլան Ալլահ՝ կիւճլիւք վէ զահմէթ չէքմէյէ չաղըրտըղը քիմսէյէրէ քէնտի Բուհունուն վէ լութֆունուն իմտատընը էքսէրի ատէթտէն զիյատէ եօլլար։ Քրիսթիան՝ կիւճլիւք թէփէսինէ չըդմաղա պաշլատըղընատան էվվէլ՝ Ալլահանի թէսլիմինին փունարընատան քէնտի ճանընը ֆէրթահլատըր։

†Էյ եօլճու Քրիսթիան, կիւրէշիպ եէնմէք իչիւն պիր պէօյիւք կիւճլիւյէ բատթ կէլտիյինտէ՝ ինան քի պիր պէօյիւք էյլիք եագըն տըր սանա։

նին իսմի Թէհլիքէ վէ օպիրիսինին իսմի Խարապ-
լըգ ըսը : Պու իքի հօշճուլարըն պիրի Թէհլիքէ
աէնիլէն հօլու Թուրթուպ պիր պէօյիւք օրման-
լըգ իչինէ չըգտը , օ պիրի իսէ տօղրու Խարապ-
լըգ հօլուն Թուրթուպ , գարանլըգ տաղլար ի-
լէ գուշանմըշ պիր պէօյիւք օվայա չըգտը վէ
օրատա Թէքէրլէնիպ տիւշիւ վէ պիր տահա չը-
գամատը * :

Պունտան սօնկրա Քրիսթիան տաղտան հօ-
գարը չըգար իքէն արտընճա պագար ըտրմ , վէ
կէօրտիւմ քի գօշմագտան՝ հիւրիւմէյ էնտի
վէ հիւրիւմէքտէն՝ էլլէրի վէ տիզլէրի իլէ Թըր-
մալանմագա պաշլատը , զիրա հօլ զայէթ տ՛քի-
տի : Իսմի տաղըն Թէփէսինին եարը հօլուն տա
պիր աղաճլըգ վար ըտը քի , օլ տաղըն Սահիպի՝
հօրկուն հօշճուլարըն բահաթլանմասը իչիւն
հափմըշ ըտը : Պէօյլէճէ Քրիսթիան օրայա եկ-
Թիշիյինէ՝ հօրկունլուղունու ալըն տէյիւ
օրատա օթուրտու , անտէն Թօմարըն գօյնուն-
տան էքիպ օգուտու վէ Թէսէլլի պուլտու , հէմ

*Քէնտի կիւնահըն սահիհէն Թանըմատը , ինսանը
Քրիստոսա՝ եանի օլ Ցար Փափուլա սէյիրԹիտիրը . լա-
քին միւրայլար վէ սուրէԹպէնտլէր քէնտի կիւնահ-
լարըն սահիհէն Թանըմատան՝ գօլայճա իմանըն հօլու-
նա կիրտիքլէրի միսիլլու՝ Թէնէ վէ գանա էն գօլայ կէ-
էն հօլու տախի պուլուպ նիհայէթ հէլաք օլուրլար :

ՆՕՀԱՈՒԼՈՒԳՈՒ 93

խաչըն եանընտա տուրուր իքէն քէնտիսինէ վէ-
րիլմիշ օլան ճիւպպէյէ եախօտ էսվապա Թէքրա-
րէն նատար է յէէի : Պէօյլէճէ պիր ազ վաղըԹ
խօշհանտըգտան սօնկրա՝ նիհայէթի ույուտուլա-
մադա պաշլատը վէ անտէն տէրին ույգույա տալ-
մաղա պաշլատը , չէօյլէ քի հէման կէճէ օլանտէք օրատա
գալար , վէ ույգուսուզտա Թօմարը էլինտէն
տիւշմիւշիտի * : Իսմի օ պէօյլէճէ ույուր իքէն՝

*Քրիսթիան՝ տաղա չըգտըղընտա Քրիստոսուն էօլու-
միւնիւ վէ սատագաԹընը քէնտի կէօզիւնիւն էօնիւնէ կէ-
Թիրէրէք շազ օլուր ըտը , վէ պունուն պէօյլէ օլտու-
ղունու՝ գօյնունտաքի քեաղըտը չըգտարըգ օգուտմասընտան
վէ խաչըն էօնիւնտէ քէնտիսինէ վէրիլմիշ օլան էսվա-
պըն եախօտ ճիւպպէնէն իւգէրինէ պագմասընտան ան-
լաշըլըր : Լաքին՝ եազըտ , պու քէնտիսինէ վագի օլան
շէյ՝ քէնտի կիպի ույր եօշճուլարա տա էքսէրի վագի
օլուր : Օլ էյլիքլէրի Գախշ էտէնէ հիւրմէթ վէ շիւք-
բանիյէթլէ իպատէթ էտէճէք եէրինէ , զաթէն վէրմիշ
օլտուղունու քեաֆի ույարագ բահաթլանմադա պաշլար
ըզ : Քէնտիմիզէ վէ քէնտի սատագաթըմըզդա պէյէնմէք
միւհազարընա տիւշէրիզ , վէ պիզտէ օլանըն քեաֆ-
Ֆէտի Բագպտան օլտուղունու ունուտտարագ՝ կէօյա օնլար
մահսուսուն պիզիմ մալիմիզ օլմուշ տըր կիպի՝ օնլարը
պիզ էտինմիշիզ տէյիւ ույարագ էօյիսնիւրիզ : Պէօյլէ-
ճէ քէնտի կէօզիմիզլէն լնտինտէ եիւճէլիպ՝ կէօք հու-
զուրատնտա քէնտիմիզի սեվիմիշ ույարըղըմըզտա , ույա-
նըգ տուրմայը պրազըրըգ վէ պիր վաղիֆէսիզլիք հէմճինա-
մանի էմինլիք բուհու ալըրըգ իւգէրիմիզէ քի , պունլար
պիզիմ կէօքտէն ալտրըղըմըզ շէհատէթլէրի դարտրը :

պերիսի կէլնալ, " Գաբրնճայա կիմ՝ էֆ թէնպէղ, վէ օնուն հօլլարընը կէօրիւալ՝ ալիմ օվ" (Ա-ոմ. Զ. 6), ասէյէրէք օնու ուչանըրըտը: Կրիսթիան սամսի պու սէսի տուչտուղունատա անիտէ սըչրայըպ հօլա ըէվան օլտու վէ ալէլ ա-ճէլէ տաղըն թէվիւսինէ գատար նէթիչամ* :

Ամսի պէօյլէճէ տաղըն թէվիւսինէ նէթիչամ-չինատ, իբի քիչի հրզղ իլէ գօշարագ քէնամ-սինէ տօղրու կէլիյօրլար ըտը. պունլարըն պի-բիսինին իսմի Գօրդագ, վէ օսիբիսինին իսմի Վէսվէսէվ իսի† : Կրիսթիան պունլարա, "Նէ՞ վար, աղալար, սիզ նաճղլըղ ֆարաճա գօշա-չայօրընըղ տէտիչինատ, Գօրդագ ճէվապ վէ-բիով՝ Պիզ Սիօն չէհրինէ կիմմէքատ օլուպ պու կիւճ նէյրէ ջղմըղ ըտըգ, լաքին իլէրի կիմ-

*Միամինէր քէնամ ֆէսէլիլէբինի զայգ էտէնէտէբ ուչուտուգլարընատա քէնամ ճանլարը չօգ եաս էտիպ քէ-նէրլէնիր, լաքին Բապգ օնլարը պու սըգընթըչա տիւ-չէճէք գատար պրագատա տասի, օնլարը սէվտիչինտէն՝ պրագմագ քի օնլար էօլիւմ ուչգուտուռնու ուչուտունլար:

†Գօրդագ իլէ վէսվէսէվլի Քրիսթիան տինէնին պէօ-չէբ տիւշմանլարը օլուպ, օնուն եօլու իւզէրինէ ֆէնա խապէր կէթիրիրլէր: Օնլարա գուլագ տամայըպ՝ իլա Ալլահըն հադրգամէրնա վէ էմինլիչինէ պագըն: Օնուն ալա վատարընա կիւվէնին, վէ այագլարընըղա սէլամէթ ինճէլինին չիզմէյէրինի կիյին: Սիզ էյիչ սիւրիւք ե-տէնլէր օլտուգուռնուգտա, սիզ քի՞մ՝ եախօտ նէ՞ շէյ զարար վէրէ պիլիր:

տիքճէ զիյատէ թէհլիքէ չղպայօր պարըմըզա, օնուն իչիւն տէօնտիւք վէ նինէ կէրի կիտէ-յօրըզ՝ տէտի :

Վէսվէսէվլի տասի տէտի քի՝ Նվիվէթ՝ շուրա-տա թա էօնիւմիւզտէ եօլուն իւսթիւնատ իբի ապլան եամըչյօր, ուչանըղ մը տբրլար ուչգու-տա մը տբրլար պիլմէյիզ, լաքին եագընլարընա վարտըղըմըզտա մուխլազ պիզի փարալօյ ատճագ-լար ըտը :

Կէյս. Օվ վագըթ Կրիսթիան ճէվապ վէբիպ՝ Սիզ պէնի գօրդուխտուտուզ, լաքին նէ՞ իչէյ գաչայրմ տա էմին օլայրմ : Նէյէր կէբիյէ քէն-տի չէհրիմէ գաչսամ՝ օրասը ահէճ վէ քիւքիւրտ իլէ եանմադա հազըրլանմըղ տբը՝ վէ էլպէթտէ օրատա հէլաք օլաճադըմ. լաքին էյիբ սէմավի չէհրէ կիմմէսի պանա միւմքին օլա, պիլիբիմ քի օրատա բահաթըգտա օլաճադըմ. օնուն իչ-չինէ իլէրի կիմմէլիյիմ* : Ակբի տէօնմէսի էօ-

*Քրիսթիանըն՝ բուհանիճէ հադգ միւպահէսէսի՝ եա-նի, իման իլէ՝ թէհնին գօրգուլարընա վէ շիւպհէքեաբը-ղա հէմ իմանսըզլըղա դաբրը տուբմագ միւպահէսէսի օ-լարագ՝ գօրգույու քէնամի իւղէրինատն ուէֆ էտէր : Ցա-իմա պիզիմ պէր հադգ փէչղամնէբլիք ապօղիւմիւզ վար տբը քի՝ օնա տիդգաթ էթմէյիմիզ հալտե էյի էտէր իչ : Թէհլիքէյէր սիզի տարա պլատղով՝ գօրգուլար տա-խի էթրաֆընըզը ալատղընատա, սիզ քիմին օլտուգունու-զու վէ քիմ՝ խըզմէթ էթմէյինիզի խաթըրընըզա կէթի-

լիւմտէն պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր, լաքին ի-
լէրի կիմիքաւե եալընըզ էօլիւմ գօրգուսու օ-
լուպ, օնատա էօթէտե էպէտի հայաթ վար տը-
պէն հալա իլէրիյէ տօղրու կիտէճէյիմ՝ տէտի:
Պէօյլէճէ Գօրգադ իլէ Վէհվէհէլի տաղտան ա-
շաղա գօշուպ՝ Քրիսթիան տախի քէնտի եօլու-
նա կիթտի: Լաքին օլ ատէմլէրտէն իշիթտի-
յինի եէնէ խաթըրընա տիւշէրէք էլճիի գօյնու-
նա սօգտու քի թօմարըընը չըգարըպ օգուշա-
րադ Թէսէլլի պուլսուն*, լաքին պագտը քի
գօյնունատա պիր շէյ եօգ տը: Օլ վագըթ

րին: Սիզին պուլունտուղունուզ եօլա վէ իմանընըզըն
նիհայէթինէ՝ եանի ճանընըզըն խէլասընա տիդգաթ է-
տին: Ալլահըն քէլամընը եօյրէնմէյէ մէշղուլ օլուպ օնա
էթտաթ էտին:

*Սէֆիլ եօշնու, Վէհվէհէլի իլէ Գօրգադ քէնտի իւ-
զէրինէ կէլտիքտէն սօնկրա, միւթէսէլլի օլմագ իչիւն
քէնտի թօմարընը արար, լաքին իւմիտի նաֆիլէ տիր,
թօմարը գօյնունատա տէյիլ տիր: Օլ վագըթ ֆարգը-
նա վարըր քի՝ օլ ադաձլար իլէ քէօվկէչէնմիշ սէրին
եէրտէ ույուտմասընատա ահմագլըգ էթմիշ տիր: Քէնտի
սէֆիլ հալն իւզէրինէ աղայըպ սըղալը, վէ թա քէնտի
թօմարընը պուլանատէք եավաշ եավաշ կէրի տէօնմէյէ
պաշլար: Բապպ՝ քէնտի վատղարընը գրան էվլատլարը
իլէ պէօյլէ տավրանըր. խէլասըն շաղըրընը օնլարա պախշ
էթտիյինատէն էվվէլ՝ քէնտիսինատէն իրագ գալարգլարը
իչիւն քէնտի կիւնահլարը իւզէրինէ պիր թէօվզիէքեար-
լըգ տույուշու վէրիր օնլարա:

Քրիսթիան չօգ գասավէճէլէնտի վէ նէ էթտի-
յինի պիլմէգ իտի*, զիրա քէտէրտե քէնտիսի-
նէ թէսէլլի վէրէն, հէմ տախի սէմտվի շէհրէ օ-
նունէ կիրէճէք օլտուղու շէյինի զայպ էթմիշ
իտի: Իմտի պուրատա փէք շաշըրըպ նէ էտէ-
ճէկինի պիլմէգ իտի: Ահիհայէթ տաղըն էօթէ
հանընատաքի ադաճլըղընն ալէընատա ույուշմուշ օլ-
տուղունու խաթըրընա կէլտիյինտէ, տիզ չէօ-
քիպ օլ էթտիյի ահմագլըղը իչիւն Ալլահտան
ածիվ տիլէտի քտէն սօնկրա՝ թօմարընը արամագ
իչիւն կէրի տէօնտիւ: Լաքին պիւթիւն կէրի
կիթտիյի հօղունատա Քրիսթիանըն հիւրէյինին
գասավէճինի քիմ թարիֆ էտէ պիլիր: Պա-
զը ախ չէքէր, պագը աղլար, վէ չօգ վագըթ
տախի՝ հալընըզ քէնտի հօրկունչլուղունատան
պիր ազ բահաթլանմագ իչիւն հավըլդան եէրտէ
էօյլէ ահմագլըգ էտիպ ույդույա տալտըզը իչ-
իւն քէնտի քէնտինի ազարլար ըտը: Իմտի
պէօյլէճէ կէրի տէօնիւպ կիթտիյինտէ, պիւ-
թիւն հօղտա տիդգաթ իլէ հէր թարաֆա պա-

---

*Քրիսթիանըն քէնտի թօմարը իչիւն ալթիւտթ օլ-
մատը փէք սըրալը տը: Բուհանի պիր զայպըմըզ օլուպ
օնուն իւզէրինէ պի գայտ վէ ֆիւթիւրսիզ օլուր իշ-
սէք, ճիհանի կիւվէնէճէք վէ պաթըլ իւմիտ իլէ եա-
ղըմանընն պիր ֆէնտ նիշանէսի տիր: Եա գարընատաշ-
լարըմ, սադրընն պուննատ:

դար ըսը քի՝ հօլուհնտա օլ գատար քէնտի թէ-
սէլլիսի օլմուշ օլան թօմարընը պէյրի պուլա
տէյիւ : Պէօյլէճէ թա օլ համըզ ուչուտուղու
եէրին աղաճլըղը կէօրիւնէճէք գատար կիմտի.
լըքի՝ օլ եէրի կէօրտիւչիւնտէ՝ քէնտի ադրըզ
տահա զիյատլէնտի, զիրա քէնտի ուչուժատընը-
ատան հասըլ կէլէն փէնալըզ հէնիտէն խաթըրընա
կէլտի* : Յայտ. Բ. 4։ Ա Թես. Ե. 6—8 :
Իմտի հալա իլէրի կիտէրէք՝ քէնտի ատչըլու
ուչդուտուհնու թահղիր էտիպ չէօյլէ տէր իտի.
Ահ՛ սէֆիլ ատէմ իմ պէն քի կիւնտիւզ վա-
զրիթատ ուչուչայըմ, կիւնճիւզ արատընտա ու-
չուչայըմ՝ վէ հօլճուլարըն ճանընընն հալընըզ
ֆէրրահլանմասը իչիւն տաղըն Սահիպէնին տափ-
տըզը օլ բահաթլանադաղ եէրի պէն քէնտի թէ-
նիմին խօշլանմասը իչիւն գուլլանմաղա միւտա-
տէ էտէյիմ : Ահ՛ գատար ատրմլար պօշ եէրէ
ալտըմ : Իսրայէլէ տախի պու վուհուտահ օլ-
տու. քէնտի կիւնահլարը իչիւն Դըզըլ տէնիզ
հօլուհնտան կէրի կէօնտէրիլտիլէր. պէն տախի

*Էյ քրիսթիան գարտաշլար՝ ճանլարընըզա տիգգաթ
էտին : Սագընըն՝ օլմայա քի պիր ազ զէմանի էլլէնճ-
ճէլէր իչիւն ահնուհնտա իմթիհրապա տիւշէհինիզ : Զիրա
«Ոզէն նէ սէֆիլ ատէմ իմ» չաղըրմասը, ճիհմանի էմ-
նէյէթ իլէ եաշամագտան վէ բուհտանի թէհելլիյէ աչ-
զու էթմէք հագընա էօլճու օլմնագտան էյի տէր :

պու ատրմլարը ածը իլէ պատայօրում քի՝ էյէր
օլ սուչլու ուչդուչու ուչումուշ օլմասայընտրմ
սէվինճ իլէ պատաճաղընտրմ : Շիմտիյէ գատար
պէն նէ գատար հօլ ալըպ՝ հօլուժատա իլէրլէ-
միշ օլուր ընտրմ : Շիմտի պու հօլու իւչ տէֆա
թէփփիշ օլաճաղընտրմ քի՝ պիր տէֆատան զի-
յատէյէ իչթիհաճրմ հօզ ընը. Էյմ շիմտի
գարանլըգատա տախի գալաճաղրմ, զիրա էմտան
կիւն կէչմիշ տիր : Ահ՛, քեաշքի ուչումայա-
չընտրմ :

Իմտի արթընգ օլ աղաճլըղա նէթիշտի, վէ օ-
րատա պիր ազ օթուրուպ աղլատը. լաքին նի-
հայէթ, գատէրինտէն, գատավէթլէ օթուրատու-
ղու նէրին ալընտա պագարագ՝ կէօրտիւ քի
թօմարը օրատա տուրույօր, վէ թիթրէյէրէք
օնու ահչէլէ իլէ ալըպ գօյնունա գօտու : Լաքին
քէնտի թօմարընը նէնիտէն էլէ կէչիրտիյինտե
արթընգ օլ ատէմին շազըրընը քիմ թապտը է-
տէ պիլիր : Օյիրա օլ թօմար քէնտի էօմրիու-
նին սագլայընճըսը վէ արզու էթտիյի իսքէլէտե
քէնտի թէզքիրէսի իտի : Իմտի օնու գօյնունա
գօյուպ, կէօզիւնիւ օնուն տիւշտիւզիւ նէրէ
պագտրըմասը իչիւն Ալլահա շիւքր վէրտի, վէ
ղալընգ հաշլարը իլէ հօզա րէվան օլտու* : Լաքին

*Պունուն մանասը՝ Ալլահընն մուհապպէթի վէ գուա-

տաղըն թէփէսինէ գատար գալան եէրի նէ՛ ա-
ճէլէ իւէ չըգար ըտը : Ըալ պու քի քէնտիսի
տահա տաղըն թէփէսինէ չըգամազտան , Ա-
բրիսիթիանըն իւղէրինէ կիւնէշ պաթտը , վէ պու-
նուն պէօյլէ օլմասը՝ քէնտի ուչուտասըներն սու-
չունու թէքքար խաթըրընա պրագտարագ , քէնտի
քէնտինի կինէ շէօյլէճէ թահկիր էթմէյէ պաշ-
լայըպ : Ընչ սուչունու ուչուն , նիճէ հօլուտուտա
սէնին սեպէպինէ գարանլըգտա գալաճաղըմ :
Կիւնէշսիզ ևիւբիսմէլլիյիմ, գարանլըգ պէնիմ
այագլարըմըն հօլունու էօրթմէլի տիր վէ պէն
հայդըրան հայվանլարըն սեսինի իշլէթմէլիյիմ ,
հէմ հէփ պուն լարը պէնիմ սուչունու կիւնահը-
մըն սեպէպինտէն չէքէճէ յիմ՝ տէտի : Ըէմ շէմտի
Գօրգադը՝ վէ Ա՞ֆվէսէլլինին արսլան կէօրմիւշ
օլուպ գօրգատուգլարը հագդընա էթտիքլէրինագ-
լիյէճի տախի խաթըրընա հէլտի : Ումտի Ա՞բրիս-
թիան եինէ քէնտի քէնտինէ շէօյլէ տէր իտի .
Պու ճանավարլար ավ պուլսունլար տէյիւ կէ-
ճէ կէզինիրլէր . վէ էյէր գարանլըգտա պանա
բասթի կէլէճէք օլուրլար իսկ՝ պէն օ՞նլարը նի՞-
ճէ մէն էտէճէյիմ , պէնի փարա փարչա էթմէ-

րէթի իւղէրինէ , հէմ Ցիսուս Քրիստոսուն իմանըդ իւէ
Ազիզ Բուհտա շազ օլմանըն իւղէրինէ պիր եէնի հաս-
ատ քէսպ էթմէք տիր : Պու հօլճունուն շիմտի նէ շազ-
լըգ վէ ճէհլէ իւէ հօլունա կիթմէսինէ տիգգաթ էյլէ :

լէբինատէն նի՞ճէ գաչա պիլէճէյիմ : Պէօյլէ տէ-
յէրէք հօլուտնա կիտէր իտի : Ըաբին քէնտիսի-
նէ վագի օլան պու պէտպախթլըղըն իւղէրինէ
աղլաշըրքէն , կէօզիւնիւ գալտըրըպ էօնիւնտէ
պիր զայէթ շէօհրէթլի սարայ կէօրտիւ , օլսա-
բայըն իսմի տախի Ա՞ւգէլ իտի , վէ հօլուն իւս-
թիւնտէ եաթրըմըշ ըտը* :

Պէօյլէճէ բիւյամտա կէօրտիւմ քի ճէհլէ է-
տիպ իլէբիյէ տօղրու կիթտի քի՝ էյէր միմ-
քին իսէ օրատա պիր էնէճէք եէր պուլա : Ում-
ան տահա չօգ իլէբի կիթմէզտէն՝ գափուճու-
նուն օտասընա պիր գուրշուն ախըմը գատար հօլ
գալարագ պիր փէք տար հօլա կիրտի , վէ կիթ-
տիքտէ տիպ գաթիլըճա էօնիւնէ պագարագ՝ հօլ-
ատա իքի արսլան կէօրտիւ† : Պօրգադը վէ Ա՞էս-

---

*Պունուն մանատը՝ Քրիստոսուն կէօրիւնէն Քիլիսէսի-
տիր քի , Քրիսթիան օնա պաղլանարագ՝ ազիզլեր իւէ իւ-
հագլագ էթմէնին էյլիյինէ վէ Թէսէլլոնիկէ մահիք օ-
լըր , Հէմ եինէ շու մանատը տախի օլա պիլիր , եանի Ան-
ճիլին նըզամաթը ալեմնատա Քրիսթիան ճէմաաթընա իհ-
տան օլունան մախտուսիյէթլէր : Պու նըզամաթը՝ օլ Թէ-
փէնին Սահիպի քէնտի ճէմաաթընըն բահաթլըղը հէմ
Ինճիլին էմինլիյի իչիւն Թահիսիս էթմիշ տիր , էհօյլէ
քի՝ օնլար Թէսէլլի պուլուպ հէմ տախի օլ էյլի ճէնկի
ճէնկլէշմէք իչիւն վէ քէնտիլէրին միւպթէլա օլտուղու
Թէհլիքէլէրտէն վէ իդվալարտան քէտէրսիզ կէշմէք ի-
չիւն իլմ վէ գուտրէթ քէսպ էթտիլէր :

†Պու իքի արսլանըն մանատը՝ պիղէ գարշը պէօյիւրէն

վէսէլիի կերի տէօնտէրէն թէհլիքէյի շիմաի կէօրտիւմ՝ տէտի քէնտի քէնտինէ : Ընսլանլաք զէնճիր իլէ պաղլըյըրտըլար, լաքին օ՝զէնճիրլէրի կէօրմէտի : Իմաի քէնտիսինի գօրգուս սարար, վէ տիւշիւնտիւ քի քէնտիսի տախի կերի տէօնիւպ օնլարըն արտընճա կիմսին, զիրա էօնիւնտէ էօլիւմտէն պաշգա պիր շէյ եօգ տըր տէյիւ կէօրիւնտիւ քէնտիսինէ :

Լաքին՝ Ույանըգ իսմինտէ գափուճու*, օտասընտա տուրմուշ օլուպ՝ վէ Վէրիսթիանըն կերի տէօնէճէք կիպի տուրկունլանտըղընը ֆարգ էտէրէք, օնա տօղրու պաղըրարադ չէօյլէ սէօյլէտի , Գուվվէթին պու գատար աղ մը տըր : Մաթ. Դ, 40 : Ընսլանլատան գօրգմա, օնլար զէնճիր իլէ պաղլը տըրըլար, օնլար՝ իմանը օլանըն իմանընը թէգրիւպէ էթմէք, վէ իմանը

——

Շէյթան իլէ՝ պու Ցիւնեա օլա պիլիր . լաքին պունլարըն իքիսի տէ զէնճիր իլէ պաղլը օլուպ՝ Ալլահտան ի-զինսիզ պիր զէրրէ գատար պիլէ եէրլէրինտէն գըմըլատանամամըշլար : Պիզ զէնճիրի պաղը կէօրմէտիյիմիզտէն՝ գօրգարըղ, լաքին պիզի հրթիզ էտէն էֆէնտիմիզին վէտէյի սէս շու տըր, "Գօ'րգմա" :

*Գափուճուննուն մանասը՝ քրիստոսուն վարիզ տիր քի՝ ճանլարըն էյլիյի իչիւն ույանըգ տուրուր : Եօշճուլարըն եւրէյինէ նէ՝ թանթը տըրըլար օնլար : Չիգաթ էյլէ քի՝ պու եօշճու օնտան նէ՝ ճէհաբէթ՝ վէ նէ սաատէթլու էօյիւտէր քէսպ էթտի :

Վրէյ • Խամիմ շիմոի Վրիսթիան տըը , լաքին պէնիմ խամիմ սապըգ Խայրսըզ* ըտը• պէն Յաբեթին հինահինաէն կէլմիշիմ քի՝ Ալլահ օնու Սոմին չատըրլարընա սաքին օլմադա խաքխաթ էտէճէք տիր : Ծննդ • Թ • 27 :

Գոփ • Լաքին պու գատար կէճ գալմանըն սէպէպի նէ• կիւնէշ պաթմըզ տըը :

Վրէյ • Տահա էրքէնճէ պուրայա նէթիշմիշ օլա պիլիր իտիմ • լաքին , ահ , նէ՝ սէֆիլ ատէմ իմ պէն , տաղըն օրթասընատա օլան աղաճլըղըն ալթընատա ուչուտում : Պունատան գաթի նազար , հինէ պէն էփ էչի էրքէնճէ նէթիշմիշ օլա պիլիր իտիմ, լաքին ուչդումատա թէզքիրէմի զայըզ էթմիշ օլուպ† , էօչլէճէ տաղըն թէփէսինէ գատար կէլտիմ • անատն օնու արայըզ պուլամատըղմանա , կէրէկ տէօնիւպ թատ ուչդու ուչուտուղում նէրէ գատար կիթմէչ մէճպուր օլատում • օրատա օնու պուլուպ իչթէչիմի պուրայա կէլմիշիմ տիր :

Գոփ • փէք էչի , պէն չինատի պուրանըն մէմուրլարընատն պիրիսինի չաղըրատճաղըմ • էչէր • սէնին սէօզլէրինատէն խօշլանըրսա , էվին նըզամը միւհիպլինճէ սէնի իչէրիչէ ալըպ էվ էհատլիսինին հանընա կէօթիւրիւր : Պէօչլէճէ Նոյանըզ նամ գափուճու պիր չան վուրատուղունատա՝ էվին գափուսունա Թէվռաթիր իսմինատէ պիր ճէսուր վէ կիւզէլ պիգիր գըզ կէլիպ՝ նիչինէն չաղըրլարմ տէչիւ սօրատու :

Գափուճու ճէվապ վէրիպ տէտի քի , Պու ատէմ Խորասպըզ չէհրինատէն Սիօն տաղընա տօղրու հօլճու տըը • լաքին հօրիւն , վէ գատանըզգատա գամըզ օլտուղունատան՝ Պու աղչամ պուրատա գալա պիլի՞ր մի իմ տէչիւ սօրատու պանա , պէն տախի օնա խապէր վէրտիմ քի՝ էվվէլա սէնի չաղըրմալըչըմ՝ վէ սէն կէլիպ օնուն իչէ կէօրիւշտիւքատէն սօնկրա՝ էվին նըզամընա կէօրէ սանա էչի կէօրիւնէնի էտ պիլիրսին տէչիւ :

Ընատէն օլ գըզ՝ օնուն նէրէատէն կէլիպ նէրէչէ կիտէճէք օլտուղունու սօրատու օնա , վէ օ տախի սէօյլէտի : Ընատէն օնունճէ օ հօլա կիրմիշ օլտուղունու տախի սօրատու , վէ օ սէօյլէ-

*Էյ պէնիմ ճանըմ, սէնին իսմին սապըգ պու օլտուղունու ահապ ասլա պիլի՞ր մի իտին : Հիչ ֆարգ էթտի՞ն մի քի Րապպըն լուֆթու խայրսըզ կիւնահքեաթլարա զանի տիր : Էօյլէ իսէ օլ սէնին լայըգ օլմայըգ լաքին էլէ պրագտըղըն ճապա լուֆթու վէ մուհապպէթի՝ հօլճուլուղունուն հէր պիր առմընատա թէմճիտ էյլէ :

†Թէվգիրիսինի էչի սապլա՝ մուգայէտ օլ քի էմնիյէթինին զայզ էթմէյէսին : Տիդգաթ էչլէ քի նէ զարաք տօղար օնատն , ճանը հօլունատն կէրի պրագըր : Զօգլար օնու զայզ էտիպ՝ քէնտի էօմրլէրինին սօնունա գատար օնու պուլամատըլար :

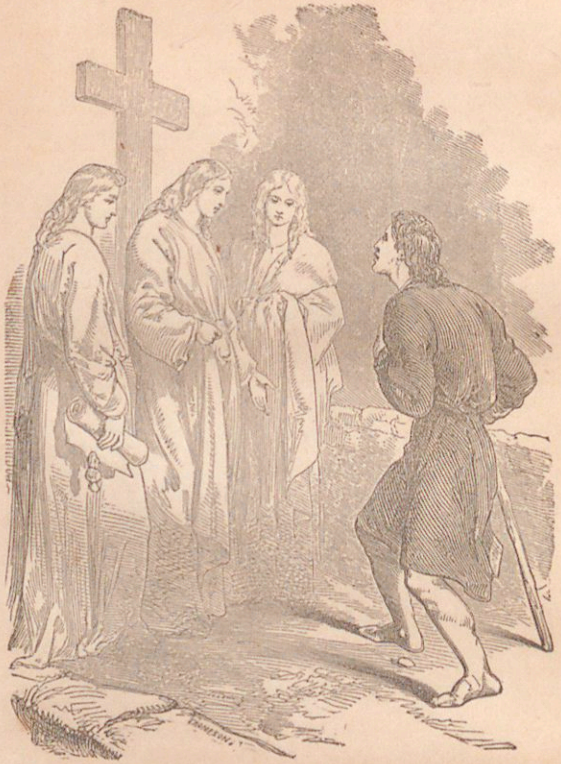

ան : Ընաէն՝ եօլտա նէլէր կէօրմիշ վէ նէլէրէ
բաստի կէլմիշ օլաուշտունու սօրտու օնա , օ տա-
խի սէօյլէտի : Վէ նիհայէթի խամինի սօրտու ,
վէ օ՝ Քրիսթիան տըր տէյիւ ատախքաէն սօնկ-
րա՝ չէօյլէ սէօյլէտի . Կէօրիւնիւչէ պազարտ
պուրասընը՝ տաղըն Սահիպի եօլճուլարըն բա-
հաթլըդը վէ էմինլիյի իչիւն եափմըշ տըր , վէ
պու սէպէպտէն պու կէճէ պուրատա գալմադա
փէք զիյատէ արզու էտիյօրում : Պու սէօզ
գըշ կիւլիւմսինուլէտի իսէ տէ՝ կէօզէրի տախի
եաշ իլէ տօլտու , վէ պիր ազ տաւրիւնելատըգ-
տան սօնկրա՝ Իյի էհալիսինտէն իբի իւչ քիլի
տահա չաղըրայըմ , տէտի : Պէօյլէճէ գախու յա
գօշուպ՝ Ադըլը , Տինտարլըդը վէ Մուհապիէթի
չաղըրտա* . պունլար տախի կէլիպ օնուն իլէ պիր
ազ սէօյլէշտիքտէն սօնկրա՝ օնու էվէ ալտըլար , վէ
օնլարտան չօղու էվին էշիքլէրինտէ օնու զար-
շըյարադ , Իյի Թապիըն միւպարէքի պույու-
րուն . պու էվի՝ տաղըն Սահիպի պէօյլէ եօլ-

---

*Տինտար քիմսէլերին ճէմաաթը իչինէ գապուլ օլու-
նաճագ քիմսէլերին լայըգլըղընը թէֆթիշ էտէճէք քիմսէ-
սէլէր՝ ազըլ , տինտարլըգ վէ մուհապիէթ սահիպի օլ-
մադը տըրլար , Քրիստոսուն Քրիսխոսինին օլ կիւզել
սարայընա գապուլ օլունաճագ քիմսէլէր տախի , լազըմ
տըր քի՝ սահիհ միւմինլէր վէ ասլէն հէմ ֆայիլէն քրիս-
թիանլար օլմուշ օլալար ,

ճուլարը իչերի ալսըն տէյիւ մախսուս հափմըշ
ըը, տէրլէը իսի: Ընտէն օ տախի պաշընը է-
յիպ արգալարընճա էվէ կիբաի: Պէօյլէճէ ի-
չերի կիբիպ օթուրտուղունտա՝ օնա պիր աղ
էրպէթի վէրտիլէը իչմէյէ, վէ գարար գըյտըլար
քի ագշամ թաամը հազըր օլանատէք՝ օնլարտան
պաղըսը Քրիսթիան իլէ մախսուս գօնուշարագ
վազթլարընը գազանմըշ օլսունլար, վէ օնուն
իլէ գօնուշմագ իչիւն՝ Տինտարլըղը, Ղըրը վէ
Մուհապպէթի թախսիս էթտիքլէրինտէ, օնլար
տախի չէօյլէճէ միւքեալէմէյէ պաշլատըլար*:

Տէնթուլըք. Կէլ պագալըմ՝ էյ կիւզէլ Քը-
րիսթիան, մատէմ քի սէնի պու ագշամ պիզիմ
էվիմիզէ գապուլ էտէճէք գատար սէվտիք սէ-
նի, կէլ եօլճուլուղունտա ճէմի սանա բասթ
կէլէն շէյլէր հագգընա սէնին իլէ սէօյլէշէլիմ,
օլաքի էօյլէ էթմէք իլէ քէնտիմիզէ պիր մէն-
ֆատթ պուլուրսուզ:

Քրիս. Կէօնիւլ իրատէթիմիզ, հէմ սէնին
պէօյլէ իսթէմէնի իչիւն շաղ տախի օլտում:

Տէն. Պիր եօլճու էօմրիւ սիւրմէյէ էվվէլա
նէտէ՞ն գալգըշտըն:

Քրիս. Դուլաղըմտա օլսըն պիր գօրգուլու

---

*Եօլճուլարըն պիրիպիրլէրի իլէ թէէսիւլի վէ թէճրիւ-
պէսինէ վարըլմըշ միւքեալէմէ էթմէլէրի՝ քէնտիլէրինէ
սատտէթլու պիր հալ տըր:

սէս՝ պէնի քէնտի վիլատէթիմտէն տըշարը աթ-
տը , վէ օլ սէս՝ շու կիսի իտի , հանի , է-
յէր օլտուղում եէրտէ գալըրսամ՝ էօնիւ ալըն-
մազ խարապլըգ պէքլէր պէնի :

Տէն • Լաքին նի՞ճէ օլտու քի շէհրինտէն չըգ-
տըղընտա պու հօլա կէլտին :

Ռէյհ • Ալլահըն իրատէթի իլէ պէօյլէ օլտու •
զիրա պէն խարապ օլմազ գօրգուլարընտա օ-
լուպ՝ նէրէյէ կիտէճէյիմի պիլմէզ իտիմ • լաքին
թիլիրէյիպ աղլար իքէն , Ինճիլվահզն իսմին-
տէ պիրիսի՝ բասթ կէլէ հանըմա կէլիպ՝ պէնի
Տար գափույա տօղրու հօլա գօտու քի՝ հիչ
պաշդա թարըղ իլէ պէն օլ գափույու պուլամա-
յաճաղըտամ՝ վէ օ հօլա էօյլէ գօտու քի՝ իլճէ
տօղրու պու էվի չըգարտը պէնի :

Տէն • Լաքին Թոպիրճինին էվինտէն կէ՞մէ-
տին մի :

Ռէյհ • Էվվէթ , հէմ օրատա էօյլէ շէհյէրը
կէօրտիւմ քի՝ օնլարըն զիրքի պէն հաշատըգճա
ֆիքրիմտէն չըգմայաճագ տըր • պախուսուս իւչ
շէյ , հանի՝ Շէյթանտա գարյը Վրիստոսուն հիւ-
րէքտէ քէնտի լութֆունուն ամէլինի հրճիզ էթմէ-
սի , օլ ատէմին՝ Ալլահըն մէրհամէթինտէն իւ-
միտ քէսիլէճէք գատար կիւնահ իշլէմէսի , հէմ
ահախի ույգուսունտա մահաշէր կիւնիւ կէլմիշ

ատէյիւ կէօրէնին բիւյասը* :

Տէն • Այ տէրսին , բիւյասընը սանա նագլ
էթմի՞ մի :

Ռէյհ • Էվվէթ , վէ պանա կէլէր քի օ՝ փէք
գօրգուլու պիր բիւյա ըտը • օ նագլ էթմիճէճ՝
հիւրէյիմ էգիլտի , լաքին օնու տինկլէմիշ օլ-
տուղումա իթթիհատ էտէրիմ :

Տէն • Թոպիրճինին էվինտէ կէօրտիւյիւն շէյ-
լէրին հէփսի պո՞ւ մը :

Ռէյհ • Այայը , պէնի ալըպ պիր շէօհրէթլի սա-
բայ օլան եէրէ կէօթիւրտիւ քի՝ օլ սարայընի-
չինտէ օլան քիմսէլէր ալթունի իլէ տօնանմըշլար
ըտը , վէ պիր ճէսարէթլի ատէմ կէլիպ՝ քէնտինի
իչէրի պրագմամագ իչիւն գափուտա տուրան
սիլահլը ատէմլէրին իչինտէն հօլ հարըպ կիչտի ,
վէ՝ Իչէրի պույրուսուն հէմ էպէտի հայրաթա
մալիք օլսուն տէյիւ տա վէթթ օլունտու : Պու
շէյլէր հիւրէյիմի գափտըլար կիսի կէլտի պանա :
Պէն օ կիւղել ատէմին էվինտէ օն իքի այ տու-

*Ուսիա իլէ գօրգու՝ պիզիմ հօճաուղուզմանըզըն հէր
պիր սարմընտա պիզիմ իլէ օլմալը տըր : Բազպ այր-
լարա բասթ կէլմիշ օլան չօգ շէյլէր՝ հօլումանզտա պիզէ
կէօսթէրիր , շէյլէ քի պիզի տիւշմէքտէն սագընարըպ՝
քէնտի ազիզլէրինի հրճիզ էթմէսի իլէ՝ քէնտի լութ-
ֆունուն իզզէթինի պէյան էտէրէք , պիզիմ իւմիտիմիզի
վէ մուհապպէթիմիզի քէնտի իզզէթինէ տիրի սագլամըն ,
Ցիսուս պագըն :

բուբ ըռալմ, լաքին պիլըր իտիմ քի տահա չօգ կիտէճէք եօլում վար։

ՏԷՆ. Եօլտա տահա նէ՞ կէօրտիւն։

ՎԱՐԴ. Նէ՞ մի կէօրտիմ. օնտան պիր ազ իլէրի կիթտիկիմտէ՝ քէնտի քէնտիմէ տիւշնիւր իքէն՝ պիրինի կէօրտիմ քի ազաճտան ասըլմըշ՝ գանը ագըյօր ըսը, վէ օնու կէօրտիւմ կիսի՝ նիւքիւմ սըրթըմտան տիւշտիւ. զերա պէն փէք ազըր պիր նիւք ալթընտա խաքէնճէտէ իտիմ, լաքին օլ անտէ օլ նիւք պէնտէն տիւշտիւ։ Պու շէյ փէք աճայիպ կէլտի պանա, զերա օնտան եվվէլ պէն հիչ օնաւն կիսի պիր շէյ կէօրմէմիշ իտիմ. պունտան դաթի նազալ, եօգարը ատըրու պագըպ տուրուր իքէն՝—զերա արթըզ պագմամազըզ էտէմէզ իտիմ— եանըմա իւչ ֆարլագ Քիմսէլէր կէլտի։ Պիրիսի՝ Կիւնահլարըն սանա աֆիվ օլունմուշ տուր տէյիւ խապէր վէրտի պանա. օ պիրիսի պէնի եըրթըզգ էսլապլարըմտան սօյտունտուրուպ՝ պու կէօրտիւյիւն նագըլը ճիւպպէյի վէրտի պանա, վէ իւչիւնճիսիւ շու ալընմտա կէօրտիւյիւն նիշանը վուրտու, վէ պանա պու միհրիբլիւ թօմարը վէրտի. պունու տէտիյինտէ թօմարըններ գօյնունտան չէքտի ըզգարտը*։

*Ալահըն սէօզիւնէ կէօրե տահիհ վէ տիրի իմանըն

ՏԷՆ. Լաքին սէն պունլարտան մաատա տահա շէյ կէօրտիւն, էօյլէ տէյի՞մ։

ՎԱՐԴ. Սանա սէօյլէտիքլէրիմ շէյլէր էն էմիլէրի իտի. անճագ պազը սայր մատտէլէր տախի կէօրտիւմ, մեսէլա՝ Սատէ տիլ, Թէնպէլ վէ Ըրսըզլըզ իսմինտէ իւչ ատէմ կէօրտիւմ. պունլար պէնիմ կէլտիյիմ եօլտան պիր ազ էօթէտէ այագլարը զէնճիրտէ եաթմըշ ույույօր-լար ըսը. լաքին նէ՞ տէրսին, օնլարը ույանտըրտամատըմ։ Սուրէթպէնտի իւչ Միրայըլըզը տախի կէօրտիւմ քի՝ կէօյա Միոնա կիթմէք իչիւն տիվարտան աշըպ կէլեյօրլար ըսը. լաքին թէզ զայպ օլտուլար. նիձէ քի պէն տախի օնլարա սէօյլէմիշ օլուպ՝ օնլար ինանմամըշլար ըսը։ Լաքին հէփսինտէն զի յատ՝ պու տաղը չըզմասը փէք կիւճ կէլտի պանա, հէմ արսլանլարըն աղզը նանընտան կէչմէսի տախի օ գատար կիւճ իտի. վէ վագտա էյէր գափուտա տուրան օլ է-

քէնտի ճանընա էթտիյի թէէսիրին պիր սատտէթլու փրօվատը տըր պու՝ վէ հէր քրիսթիանա լազըմ տըր։ Զօգլարտա պու պուլունմատըղընտան, օնլար նէ սայրլարտա պիր ֆայտտէ էտէրլէր, նէ ատ քէնտի ճանլարընա։ Քրիստոսուն մուհապպէթի, լութֆու վէ սէլամէթի՝ Թէսեղլիճի Ազիզ Բուհտան վասիթտասը իլէ եիւրէյին իւզերինէ միհրլէնմիշ օլմայընճա, եալընըզ օնու իբրար էթմէսի՝ տըշլարտան պիր տիպտիզ բէսիմտէն պաշգա պիր շէյ տէյիլ տիր։

յի առէմ, եանի գախուճու օլմասայըդը, պիւ-
մէմ ամմա իհթիմալ սըդ նիհայէթ կէրի ա՛ե-
նէճէք իտիմ. Լաքին, Համտ օլսուն Ալլահա,
շիմտի պուրատայըմ, վէ սիզէ տախի՝ պէնի գա-
պուլ էթտիյինիզ իչուն թէչէքքիւր էտէրիմ:

Ընտէն Գէդէ տախի օնա պիր գաչ շէյ սի-
ւալ էթմէյի էյի սայըդ, օնլարըն ճէվապընը
վէրմէսինի տիլէմի:

Է՛ե. Ա՛ենին կէլտիյին շէհրին իւչէրինէ պա-
զը տիւշմէ՞դ միսին:

Վ՛րէ. Այվէթ տիւշմէրիմ, լաքին ուժա-
նարադ հէմ իքրահ էտէրէք: Չ՛ալ պուս քի
էյէր պէն կէլտիյիմ շէհրի պիր շէյ ևերինէ գո-
մուշ օլայըտըմ, կէրի աե՛նդիւշ օլա պիլիր ի-
տիմ. Լաքին պէն շիմտի տահա էյի պիր շէհիր,
եանի սեմավի շէհիր արզուսունտայըմ: Նէե. ԻՆ.
15, 16:

Է՛ե. Ա՛ենին զամէնն ալըշմըշ օլսուդունն շէյ-
լէրտե՛ն պազը շէյլէր հալա իւմիւտսե՞դ մը:

Վ՛րէ. Վա՛ր տըր, լաքին պէնիմ իրատէթիմէ
գարշը թաշըրըմ օնլարը. պախուսուս՝ պէնիմ ի-
չէրէի վէ թէնճէ օլան թէֆէքքիւրլէրիմի, քի
պուս շէյլէր իյէ կէրէք պէն վէ կէրէք չէ՛մ-
լէրիմին քեաֆիֆէսի չօդ խօշլանըր ըտըդ: Լաքին
շիմտի հէմ օ շէյլէր պանա տէրտ աիր, վէ է-
յէր խմէտիյիմ շէյի էմմէյէ միւմէեատիր օ-

լաճադ օլսամ, պիր տահա ասլա օլ շէյլէրին
իւչէրինէ թէֆէքքիւր էմմէմ. Լաքին պէն էյի
շէյի էմմէք իսմէէր իքէն, քէօմիւ շէյ պէնտէ
հազըր տըր*: Ե՛ովմ. Է. 15, 21:

Է՛ե. Ա՛ենի պազը էնտիշէյէ պրադան շէյլէր՝

---

*Քրիսթիան՝ քէնտի ազըննըն նօմնուննա գարշը սիլահ-
գալտըրան քէնտի ազալարընտաքի նօմնատան շէհքեայէթ
էտէր, քի պու շէյ իչուն Ըէսուլ, «պէն նէ՛ պիշարէ
ատէմ իմ, պէնի պու էօլիւմիւն թէհլիննատէն քի՞մ խէլաս
էտէճէք» տէյիւ պաղըրսը: Ալլահըն էվլատլարընըն
քեաֆֆէխսինին՝ աղ չօդ շէհքեայէթի վէ եիւքիւ պու տըր.
օնլարըն էն էյի իշլէրինէ վէ քէնտի պօրճլարը օլան
խրզմէթճլէրինի բահաթլըդլա իճրա էմմէկլէրինէ տախի
տահա քէնտիլէրինտէ գալան կիւնահլար տուխուլ էտիպ,
էքսէրի օնլարը քէնտի իրատէթլէրինէ գարշը էօյլէ էտիբ
էտէրէք քի՝ օնլար էյլիք էմմէկ խմէտքլէրինտե, քէօմիւլիւք էօնլէրինտէ հազըր օլուր: Լաքին կիւ-
նահ՝ քէնտի գուվվէթինի իմանսըզլըգտան քէսպ էտէր:
Գու եօլճու՝ խաչըն իւչէրինէ միւլահազա էմտիյինտե,
քէնտի էսվապընըն եախօտ ճիւպպէսինին, վէ գոյնուն-
տաքի քեաղըտըն իւչէրինէ պագարադ քէնտի կիտէճէ-
յի շէհրին, եանի սեմավի տիւնեանըն իւչէրինէ թէֆէք-
քիւր էմմէյինտե՝ քէնտինտե օլան ֆէքաուլթլըրը պիր
թարզ իլէ ալթ օլմուշ պուլուր ըտը: Եա՛ Րապպ՝ խաչըն
իւչէրինտե սէնին տէօքտիւյիւն քէֆֆարէթ գանըն իլէ
իմանընմըդը արթըր քի, պիզիմ էտքի աատմին եանի պի-
զիմ քէօմիւ վէ պօղուդ խըրսլարըմըդըն խաչլանմաընը
տուդյարագ, օնուն մէքրուհ հիւքմինտէն կիւնահէն կիւ-
նէ խէլաս օլալըմ:

պաղը տա մահվ օլմուշլար կիպի կէլմէզ մի սանա :

Ռբէ՝ · Ն՚վէլէթ, լաքին փէք նատիր · անճագ պէօյլէ շէյ վուգու պուլտուղու սատթլար պա-նա ալճուն կիպի գըյմէթլի տիր :

Ճէբ · Սէնին սըգընթըրն օլան շէյլէր՝ նէ՞ սէ-պէպ իլէ սանա պաղը մահվ օլմուշլար կիպի կէլտի՚յ՝ խաթըրընա կէլէ պիլի՞ր մի :

Ռբէ՝ · Ն՚վէլէթ · Խաչըն էօնիւնատ կէօրա՚-յիւմ շէյլէրին իւզէրինէ տիւշիւնատիւյիւմատ էօյլէ օլուր, վէ նատըշլը ճիւպպէմին իւզէրինէ պագ-տըղըմտա էօյլէ օլուր · վէ գօյնումտա թաշը-տըղըմ թօմարա պագտըղըմտա էօյլէ օլուր , վէ կիտէճէյիմ հէրին իւզէրինէ փիքրիմ փէք տէ-րինէ վարտըղընտա էօյլէ օլուր* :

Ճէբ · Սիոն տաղընա կիմմէ՚յ սէնին պու դա-տար արզու էթմէնին սէպէպի նէ՞ տիր :

Ռբէ՝ · Ըրզումըն սէպէպի շու տըր քի , Խա-

*Գունու էյի տիգգաթ էյլէ . Քրիսթիանըն սահիհ ի-ման իլէ Քրիստոսուն գանընըն վասիթաը իլէ քէօգ էթտիյի աֆվղղը՝ Քրիստոսուն սատագաթը իլէ քէնահ-նին սատըգ օլմասը՝ Ազիզ Բուհան չէհատէթի իլէ Աս-լանըն քէնահսինէ կէօսթէրտիյի ճագա վէ էպէտի մա-հապպէթի՝ վէ քէնահ կիտճէյի կէօյիւն իզղէթի , քէն-տի եիւբէյինէ՝ ճէմի քէնահ չէհվէթլէրինէ վէ պօզուգ-ղուղունա գարշը գօմագա գուվվէթ վէրիրլէր :

չըն իւսթիւնատ էօլմիւշ սարըան Օլաթը օրա-տա սաղ կէօրմէ՚յ իւմիտիմ վար* · Հէմ պու կիւնէ գատար պէնատ օլուպ՝ պէնի բահաթսըզ հատն չէյլէրին ճիւմլէսինատէն՝ օրատա գուրթու-լաճաղըմ տէյիւ տահի իւմիտիմ վար տըր · Ա-րատա էօլիւմ ետգ տէնիլմիշ տիր (Յոայ · Ի· 8 · Յայտ · ԻԱ · 4) , վէ օրատա հէփսինատէն զի-յատ հազղ էթտիյիմ քիմսէլէր արատընտա սաքին օլաճաղըմ : Օ՚նիրա հագգան պէն օնու սէվէրիմ , չիւն պէնի նիւքիւմատէն օ խաֆիֆլէթ-տի · վէ պէնիմ իչէրքի ֆէնալըղըմտան տահի թամամըլ իմ : Պիր տահա էօմիւ՚յճէք օլտու-ղում հէրէ վարըպ՝ միւտիմ Ըլէզ , ալէզ , պէնէ տէյիւ չաղըրատն քիմսէլէրին արատընտա օլմա-զա կէօնիւլ խօշնուտալուղու իլէ արզու էտ՚յիմ :

Ընատէն Մուհամմէթ Քրիսթիանա՝ ն՚չլի է յալին վար մը , էվլի՞ միսին , տէյիւ սօրտու :

Ռբէ՝ · Պիր էշլիմ վէ տէօրթ քիւշիւք էվատ-տմ վար տըր :

Մուհամմէթ · Ա՚ի՞չիւն օնլարը սէնին իլէ կէ-թիրմէտին :

*Իման իլէ Քրիստոսու կէօրմէքտէն՝ օնու իզղէթտէ կէօրմէ՚յ պիր արզու հասըլ օլուր : Օնուն աֆվ էտիճի մուհամմէթինի հիսս էթմէսի , օնուն ետնընատա վէ օնա պէնկղէր օլմազա արզու էթտիրիր պիղէ :

Վրէն. Պու սէօզէ Քրիսթիան ալէյարադ չէօյլէ սէօյլէտի, Ումն, նասըլ խօշնուտլուգա օնլարը պէրապէր ալաճաղըտըմ, լաքին օնլարըն ճէմիսի տէ պէնիմ ևօլճուլուղումա միւմքիւնի մերթէպէ գալըը կէլտիլէր* :

Մոռ. Լաքին սէն օնլարա սէօյլէյիպ՝ կէրիտէ գալմանըն Թէհլիքէսինի օնլարա կէօսթէրմէյէ ճահտ էթմէլի իտին :

Վրէն. Պէն տէ էօյլէ էթտիմ, վէ պիզիմ չէհրին խարապ օլմասը Հագգընա Ալլահըն պանա նէ կէօսթէրմիշ օլտուղունու տախի օնլարա սէօյլէտիմ. լաքին օնլարա շագա էտէյօրում կիսի կէօրիւնիւպ պանա ինանմատըլար: Ծննդ. ԺԳ. 14 :

Մոռ. Ալլահտան տիլէտի՞ն մի քի սէնին օնլարա վէրտի յին նասիհաթը միւպարէքլէսին :

Վրէն. Ույվէթ, չօգ հասրէթ իլէ տիլէտիմ. զիրա ֆարզ էթմէլիսինիզ քի՝ էհլիմի վէ պիչաքէ չօճուգլարըմը չօգ սեվիը իտիմ :

Մոռ. Լաքին սէյին սէրէնճամտա վէ խարապ օլմագ գօրդուսունտա օլտուղունու օնլարա սէօյլէմէտին մի, զիրա խարապլըգ սանտա էփ էյի ալիճտար օլմուշ օլմալը տէյիւ գըյտա էտէրիմ :

Վրէն. Ույվէթ, թէքրար վէ թէքրար վէ թէքրար սէօյլէտիմ : Պունտան մաատտա, օնլար պէնիմ գօրդուտա օլտուղումու եիւզիւմտէն, կէօզ եաշըմտան վէ պաշըմըզ ուճուննտա հաղըր օլան հիւքմի ազապտան գօրգարագ Թէթրէտիյիմտէն ֆէյմ էտէպիլիրլիգ իտի. լաքին օնլարը պէնիմ իլէ կէմիգ իչինն իւզամ էթմէյէ պունշարըն ճէմիսի քեաֆի օլմատը :

Մոռ. Լաքին քէնտիլէրի իչինն նէ՞ տէյէ պիլտիլէր. կէմիճիլէրինն նէ՞ սէպէպ վէրտիլէր :

Վրէն. Ույվէլմ պու տիւնեայը Թէրք էթմէտէն իմթինա էտէր իտի, չօճուգլարըմ տախի քէնտիլէրինի կէնճլիյին ճահիշճէ զևզվէրինէ վէրմիշլէր իտի. պէօյլէճէ քիմսի պիր շէյ իլէ քիմսի տէ պաշդա պիր շէյ իլէ պէնի պէօյլէճէ եալընըզ տօլանմազդա պրագտըլար :

Մոռ. Լաքին օնլարը սէնին իլէ կէթիրմէյէ գան տըրմագ իչինն լիսանէն սէօյլէտիքլերինի՝ հիչ եարատագ հարաքէթի իլէ պօղմատըն մը* :

*Սահիհ ևօլճուննուն մուհագգէթի՝ քէնտի եվ էհալիսինէ շու Թարզ իլէ պէյան օլուր, եանի օնլարը խարապ օլմագտան դուրթարմադա վէ խէյտա պուլմալարը Հագգընա Ցիսուսա ևօլլամագա օնլարը պիր Թարզ իլէ դանտըրմագ իչինն՝ եիւրէքտէն պիր արզուսի, ճահտը վէ առուսաը իլէ :

*Եա՛ պէնիմ ճանըմ, պունու տէրինճէ Թէֆէքքիւր էյլէ. քրիսթիանըն սէօզիւնտէն իսէ՝ քէնտի էթվաբը տաճտա զիյատէ իսքեաթի էտիպ գանտըրըր : Քրիստոս

Վրէժ. Պէն հագիգաթ քէնտի էթվարըմը մէտհ էտէմէմ, զիրա վարըշմտա չօզ դուշուրում օլտուղունա քէնտիմ վուգուֆ ըմ: Ղէմ տախի պիլիրիմ քի՝ պիր ատէմ սայրլարըն էյլիյի իչիւն իսպաթլար վէ գանտրըշլար իլէ օնլարա գապուլ էթտիրմէյէ չալըշըրը շէյի, քէնտի տավրանըրը իլէ թէզ պօզա պիլիր: Լաքին շուննու տէյէ պիլիր իմ քի, հագըշըգարդ պիր ատմէմի իլէ օնլարըն հօշնուդուդա կիմմէյէ գարշը տուրմալարընա սէպէպ օլմագտան զայէթ սագրնըը ըտրմ: Նէվվէթ, հէմ ասըլ պու շէյ իչիւն պէնիմ հագգըմա՝ փէք ինճէսինի արայան վէ պիզիմ ուղուրսուզդա քէնտիսինի հիչ զարարը օլմայան շէյլէրտէն մահրում պրագան պիր քիմսէ տիր՝ տէրլէր իտի: Ղէմ զաննըմճա՝ շունու տախի տէյէ պիլիր իմ քի, էյէր պէնտէ կէօրտիւքլէրի պիր շէյ օնլարը հօշա չըգմագտան մէն էթտի իսէ, օվ շէյ՝ պէնիմ Ալլահա գարշը կիւնահ իշլէմէյէ՝ ահօտա զօնշուդմա պիր նա-

---

սուն, ինձիլին, Ալլահըն լութֆուննուն թալիմաթլարընէն վէ կէօրուն իւղերինէ մէլէք կիպի տախի սէօյլէ յիտ՝ անճագ սէն շէյթանի ախլագտէ օլուպ կիւնահ իլէ տօղու շէհվէթէլէր վէ խըրսլար իլէ եաշար իսէն՝ պու հարաքէթին իլէ սէն ահէրլէրի ալլահանի շէյլէրէ գարշը գաթըլատրպ՝ Ալլահըն եօլտունտա օնլարըն իլէրի կիթմէյլէրի-նէ վանի գաճագ սէն:

հագլըդ էթմէյէ փէք պէրը տավրանըպ՝ օնլարտան սագրնըը օլտուղում օլմալը տըր:

Մ՚՚. Ղագգըն վար, Կայէն քէնտի գարըն-տաշընը թահգիր էթտի, զիրա քէնտի ամէլէրի հարամազ՝ ամմա գարընտաշընընքիլէր սա-տըդ ըտրլար: Ա ՅՎՀ. Գ. 12: Վէ էյէր սէ-նին էհլին վէ չօճուդլարըն տախի պու սէպէպ-տէն էօթիւրիւ սէնտէն սիւրչտիւլէր իսէ, պու՝ օնլարըն էյիյէ գանմայտաճաղլարընա պիր իսպաթ տըր, սէն ճանընը օնլարըն գանընտան գուր-թարմըշըն: Եզէկ. Գ. 19:

Իմտի բիւյամտա կէօրտիւմ քի ապշամ թա-ամը հաղըր օլանատէք օնլար պէօյլէճէ օթու-րուպ գօնուշտուլար: Վէ սօֆրայը հաղըր էթ-տիքլէրինտէ թաամա օթուրտուլար*: Սօֆրա իսէ լէզիզ շէյլէր իլէ վէ ալատան ալա շարապ

---

*Գու՝ բապտըն Ագշամթաամընը կէօսթէրիր, քի Քրիս-թիանլար օնտա իման իլէ Քրիստոսուն Թէնրինտէն ճանլարընը տօյուրուրլար, վէ Ցիսուսուն քէնտիլէրի իչիւն էթտիյի շէյլէն վէ քէնտիլէրի իչիւն քէսպ էթ-տիյի շէյլէն իւղերինէ, հէմ տախի օնուն քէնտի տ-րտալարընտա օլմասը՝ հէմ շիմտի Ալլահըն ատղ եանընտա քէնտիլէրի իչիւն էթտիյի շէյլէն իւղերինէ հէյ-րան օլուպ՝ մուհաֆազէթ իլէ վէ մէճա օգուշտագ թէ-ֆէքքիւր էտէրլէր: Քրիսթիանլար պէօյլէճէ իման իլէ օնուն Թէնրինտէն քէնտի ճանլարընը տօյուրուպ՝ օնուն իլէ էզէտի էօմիւր սիւրմէք իչիւն պէտլէնիրլէր:

իլէ տօնանմըշ ըսը*, վէ սօֆրատա հէփ էթ-
տիքէլէրի սէօհպէթ՝ օլ տաղըն Սահիպինէն իւ-
զէրինէ իտի, մեսէլա օնուն նէ էթմիշ օլտու-
ղունուն իւզէրինէ, վէ օ էթտիյի շէյի նիչիւն
էթմիշ օլտուղու իւզէրինէ, վէ օլ էվի նիչիւն
եամիմըշ օլտուղունուն իւզէրինէ, վէ օնլարըն
տէտիքէլէրինտէն ֆէհմ էթտիմ քի, օ՝ պիր պէօ-
յիւք ղազի օլուպ՝ եօլհամիւն հիւքիւմէթինէ
մազլիք օլան իլէ ճէնքէլէշիպ օնու եօլտիւրմիւշ
սիր: Կոր. Բ. 14, 15: Լաքին պու շէյ ի-
չինուն քէնտի քէնտինի տէ ազ թէհլիքէ ալթը-
նա գօմուշ օլմամասը՝ պանա պիր զիյատէնինճէ
մուհապպէթ վէրտի օնուն իւզէրինէ:

Օնրա Քրիսթիան տէտի քի, օնլարըն սէօյ-
լէտիյինէ վէ պէնիմ տաճի իման էթտիյիմէ
պագարտագ, օ՝ պու շէյի չօգ գան զայ էտէրէք
եյլէտի: Լաքին ճէմի քէնտի էթտիյի շէյլէրէ

*Բառպ քէնտի ճէմաաթը իչինէ չէօլտէ զանի նէյ-
մէթէ վէրտի, վէ Ինճիլինն պահշ էթտիյի եյլիքլէր տա-
ճի էքսէրի դէյտիկէթ եօլունտա Թաբիթի օլունուրլար,
(Ցիւյիւն սօֆրատը հադդընա ֆրիստոսուն սէօյլէտիյի
Թէմմուզի կէօր:) Մարկ. Ի՛Ր. 1—14: Պու զէյտիկ-
Թինն եահօտ սօֆրանըն եէնիքլէրի՝ կիւնահ ակվլըզը,
Ազիզ Բուհտան շէհատէթի, ճէհաբէթի իլէ Ալլահըն հու-
զուրունա վարմազ վէ օնուն ճէլալի իւմիտի իլէ շազ
օլմազ տըր. լաքին հէր շէյտէն զիյատէ սօֆրանըն էն
լէզիզ տատը, Քրիստոսուն Թաթլը հազըրլըզը տըր:

լուէֆ ճէլալի վէրէն շէյ՝ շու իտի քի՝ քէնա-
տիտի օլ շէյի քէնտի շէհրինէ՝ օլան սատէ մու-
հապպէթինտէն էյլէմիշ իտի: Պունտան մա-
տա օլ էվինն էհալիսինտէ պազըլար վար ըսը քի,
Օնուն կոյ իւզէրինտէ էօլտիյիւնտէն սօնկրա
պիզ օնուն իլէ իտիք վէ օնուն իլէ սէօյլէտիք՝
տէտիլէր: Վէ օնլարըն շէհատէթինճէ՝ քէնտի
ազըզնատան իշիթմիշլէր քի, օնուն՝ սէֆիլ եօլ-
ճուլար իւզէրինէ օլան մուհապպէթինին միալի
հիւն տօղուտան հիւն պաթըյա զատար պու-
լունմազ տէյիւ: Շէմ պու տէտիքլէրինէ պիր
էմնազ տախի կէօսթէրտիլէր, հանի՝ պու շէյի
սէֆիլլէր իչինէ էտէ պիլմէյի տէյիւ, օ՝ քէնտի
իզզէթինի քէնտինտէն թէրք էթմիշ, հէմ օն-
լար քէնտինինէն ազըզնատան իշիթմիշլէր քի՝
Սիոն տաղընատա եաթընըզ սաքին օլմայաճաղըմ
տէյիւ թահդիդան տէմիշ սիր: Օնլար շունու
տախի տէտիլէր քի՝ զաթընատան ֆաքիր տօղ-
մուշ վէ տաբլլարը ֆիլղըրտա օլան չօգ եօլճու-
լարը, օ՝ պէյլէր էթմիշ սիր: Ա Թես. Բ. 8:
Պաղ. ՃԻԳ. 7:

Ընտէն պունլար կէճէյ զատար գօնուշուպ՝
նիհայէթի քէնտիլէրինի Ալլահա էմանէթի էթ-
տիքտէն սօնռրա բահաթլանմազա վարտըլար:
Եօլճուլու եօգարըի գաթտա փինճէրէսի կիւն-

տաղու թարաֆընա աչըլան պիր պէօյիւք օտա-
տա պրագ տըլար: Պու օտանըն իսմի Ալլահիճ
իսի*, վէ օրատա օ՝ թա չաֆագ սէօքէնէտէք
ուչուտուգտան սօնկրա , ուչանըգ չէօյլէ թէս-
պիհ էյլէտի—

"Հալա օլտուղում պու եէր նէ՞ կիւզել,
Եօշունլար եչիւն պու նէ՞ աղգ ու մէյլ
Քի Ցիսուս պէօյլէ էղէլտէն էտէ
Պէնի սուչտան փաք վէ եագըն կէօյէ":

Պէօյլէճէ սապահլայըն հէվիսի գալգըպ վէ պիր
ազ սէօհպէթտէն սօնկրա՝ օնա տէտիլեր քի օլ
հէրտէ պուլունան նատիսէ չէյլերի քէնտիսինէ
կէօսմէրէնէտէք եօլա չըգմամալը տըր:

Վ ը օնու էվվելա միւթալաա օտասընա† կէօ-

*Կիւնահէքեար օլան քիմսէ , Ալլահըն գըթընտա սէ-
լամէթի օլմայընճա , ասլա էմին վէ բահաթ ուչուլմազ,
Լաքին "իմանտան սատրդ չըգմազըլա , Բապպըմըզ Ցի-
սուս Քրիստոսուն վասիթասը իլէ Ալլահըն գըթընտա"
վէ պիզիմ ինսաֆըմըզըն գըթընտա "սէլամէթիմիզ վար";
Հռովմ. ե. 1: Լաքին Ցիսուս Քրիստոսուն լութֆու-
նուն իլէգրինէ իմանլարը օլմայանլարըն ճէմիսի , նօմ-
սուն լանէթինին վէ կիւնահըն հիւքմիւ ազապըն ալ-
թընտա օլուպ՝ Ալլահա տա տիւշման տըրլար:

†Միւթալաա օտասը՝ Ագիլ Քրիսթոս տըր . Քրիսթէ-
ան իլէրլէնտիքճէ՝ օնա զէյատէ աշնա օլուր . պաշ-
լըճա մատաէ Ցիսուս տըր քի՝ վատսարտա վէ փէյղամ-
պէրլիքլէրտէ պէյան օլունմուշ տըր: Կէրէք Քրիստո-

Թիւրիւպ օրատա զայէթ էսքի Թահրիրտէքլար
կէօսթէրտիլէր օնա , վէ ըիւյամ խաթըրմա կէ-
լէյըր քի՝ պու Թահրիրտա , օլ տաղըն Սա-
հիպլէրին՝ Պիւնլէրի զատիմին Օղլու օլուպ է-
պէտի տօղուշ իլէ կէլմիշ տիր տէյիւ օնուն
նէսլինի կէօսթէրտիլէր: Օրատա օնուն՝ էթ-
տիյի ամէլլէրի , վէ քէնտի խըզմէթինէ ալտըղը
եիւզլէրին խսմէրի , էմ՞ օնլարը՝ նէ կիւնէլէրին
ուզունլուղունտան նէ տէ Թապիաթըն սօլմա-
սընտան պօգուլուուբ պիր մէքտէպէ գօմուշ օլմասը
տաղսի Թահքիկէն Թահրիր օլունմուշ ըտը:

Ընտէն օնուն խըզմէթքտարլարընըն էթտիյի
պաղը միւշէրրէֆ ամէլլէրինի օգուտուսլար օնա ,
քի օնլար փատիլաՀլըգլար նէնսիկէր , սատա-
գաթ իչլէտիկէր , վատարա նայիլ օլտուղար ,
աբսալանլար աղըզլարը դատիատըլար , աթէչգուվ-
վէթի սէօյիւնտիւրտիկէր , զըլըճ աղըընտան
գուրթուլտուղար , զաիֆլէր իքէն գուվվէթ պուլ-
տուղար , ճէնապէտ գուվվէթլի օլտուղար , հա-
պանճլարըն օրատուլարընը չէվիրտիկէր: Եէր
ԻԱ . 33 , 34:

քէնտիսի վէ կէրէք օնուն իւզէրինէ հէմ՞ օնուն տօղմա-
սընըն , զաթըն , էօմրինինէն , իչլէրինին , էօլիւմինէն ,
քէֆարէթինին , սատագաթըրն վէ էթտիյի խէլասընըն
իւզէրինէ տիւշինմէսի՝ քրիսթիանլարըն ճանընըն իֆ-
թիխարը տըր: Բուհանի Թէֆէքքիւր օլմայընճա՝ պիր
քրիսթիան ճէհաբ օլամազ:

Ընտէն էվին թահրիրաթընըն եվնէ պաշդա պիր փայընտան օղուտուլար, վէ օրատա՝ օնլարըն Սահիպինին՝ հէր քիմ օլուր իսէ, ևանի հէր քիմ քի էյր կէտիշ զէմանատա օնուն զաթընա վէ էթիքլէրինէ չօգ հազարէթ կէթիրմիշ իսէ ատախի, եվնէ օ՝ օնու քէնտի հիմայէթինէ դա-պուլ էթմէյէ հազըր օլտուղու պէյտան օ-լումնուշ ըտը: Տահա չօգ սայր ազիմ շէյլէր հիքայէլէրի տախի վար ըտը պուրատա, վէ Քրիսթիան պուռնլարըն ճէմիսինէ տէ պազտը, մէսէլա կէրէք էսքի կէրէք եէնի շէյլէր հազը-նա, հէմ թէքմիլ օլուռնաճազ շէյլէր իչուն, ևանի կէրէք տիւշմանլարը դօրդուտուլ թատճ-ճուլ էթտիրմէք իչուն վէ կէրէք հօլճուլարըն թէսէլլիսի վէ բահաթը իչուն փէյղամպէրլիք-լէր վէ խատէրլէր վար ըտը:

Փէրատաը կիւնիւ օնու սիլահ օտասընա կէօ-թիւրիւլ՝ քէնտի Սահիպէրինին հօլճուլար իչուն հազըր էթտիյի հէր թարղ էշյայը կէօսթէրտի-լէր, մէսէլա՝ դըլըճ, զալգան, թաս-պալըզ, տէմիր կէօյիւս թահտասը, հէփ-տուա վէ ա-ղընմազ այագ զապալարը*: Վէ պուրատա պու

*Բապզ քէնտի նիհայէթսիզ իլմի իլէ պիզիմ ճէմի տիւշմանլարըմըզը Թանըյըզ՝ քէնտի ինայէթքանլիլիյի իլէ՝ լազըմ օլան սիլահը քէնտի ճէմաաթընա վէրիր: Նէ ճիւպարէք Սահիպէ խըզմէթ էտէրիզ պիզ:

շէյլէրտէն օ զաման վար ըտը քի, կէօքտէ օ-լան եըլտըզլարըն չօգլուղու զաման տահմ՝ քէն-տի Սահիպէրինին խըզմէթի իչուն սիլահլան-մըշտըզա եէթէր իտի:

Էմմ օնուն խըզմէթքէտարլարընտան պազըսը-նըն ճէմայիպ շէյլէր էթտիքլէրինտէ դուլլան-մըշտըգլարը պազը ավտտանլըգլարը տախի կէօս-թէրտիլէր օ՝տա*: Ա՛էսէլա Մովսէսին ատասընը, Յայէլին Միսարայը էօլտիւրմէք իչուն դուլլան-մըշտը գազըղը վէ թօգմազը, Գէդէօնուն Ա՛մա-ղանլըլարըն օրատուլարընը գաչըրմազ իչուն դուլ-լանտըգը տէմթիլէրի, պօրուլարը վէ չըրազըլա-րը տախի կէօսթէրտիլէր օնա: Ընտէն Սամ-դարըն ալթը ևիւզ ատէմի էօլտիւրմէք իչուն գուլլանտըգը էօքիւզ էօյէնտրէսինի կէօսթէր-միլէր: Էմմ տախի Սամիսոնուն էօյլէ պիր պէօյիւք դըրկըն էթտիյի էշէկ չէնէսինի կէօս-թէրտիլէր: Պունտան մատտա Դաւիթին Գոլի-ֆոզիաթը էօլտիւ բտիւյիւ սափանը վէ թա-շը, վէ քէնտի Սահիպէրինին ավա չըպաճազը կիւնտէ կիւնտէրն ատէմինի էօլտիւրէճէյի զը-

*Գուվվէթսիզ վէ միւքեաճթարլարը օլմայան շէյլէր իլէ Ալլահ պէօյիւք իշլէր եափմըշ ըտը: Շիմտի տախի էօյլէ եատը: Տուա վէ Ինճիլին վազը քէնտիքլէրինտէն գուվ-վէթսիզ շէյլէր տիր, լաքին օնլար Ալլահըն նատպ էթ-տիյի շէյլէր օլտուղունտան՝ ճէմի զըտլըգլարը եէնէրլէր:

լըճը տախի կէօսթէրտիլէր ։ Պունլարտան մատ-
տա սայր չօգ ալա շէյլէր տախի կէօսթէրտի-
լէր , քի Քրիսթիան ծնլարը կէօրտիւիւնտէ
չօգ խօշնուտա օլտու* ։ Պունլար պիթմիքտէն
սօնկրա ևինէ բահաթլանմադա վարտըլար ։

Ընտէն բիւյամտա կէօրտիւմ քի ֆէրտասը
կիւնիւ նօլուննա կիթմէք իչիւն գալդտը , լաքին
օ պիր կիւնէ գատար տախի գալմասընը իսթէ-
յիպ տէտիլէր քի՝ Ույէր կիւն պէրրաբ օլուր
իսէ՝ սանա Ակֆապախշ տաղլարը կէօսթէրիր-
իր , զիրա օնլար սէնին բահաթընը զիյատէ-
սինէ արթըրաճագլար , չիւն օնլար՝ արզու օ-
լուննան մահալէ չիմիքի օլտուղուն ևէրտէն նա-
զըն տը , տէտիլէր ։ պէօյլէճէ օ տախի բազը օ-
լուպ գալտը ։ Ասպահ օլտուգտա օնու էվինէ
իւսթիւնէ չըգարըպ՝ Նօտօս թարաֆընա պագ
տէտիլէր ։ Օ տախի օլ թարաֆա պագտը-
ղընտա կէօրտիւ քի ուզագտա պիր ղայէթ
սէֆալը վէ տաղն չէհիր վար տը , վէ օլ չէհիր՝
աղաճլըգլար , պաղլար , հէր ճինս մէյվէլէր հէմ
ճիչէբլէր , փունարլար վէ էչմէլէր իլէ տօնանը-
մըշ օլուպ՝ օնուն փէք սէֆալը կէօսթէրիշի

*Ալահըն քէլամընտա նագլ օլունմուշ օլան էսքի
չէյլէրին իւզէրինէ թէֆէքքիւր էթմէսի՝ իմանըն շազ-
լըզը վէ իզդէթի օլուպ՝ իւմիտի տէրիլտիր վէ ճանը
իմանըն մէյտանընտա իլէրլէտիր ։

վար տը ։ Ես. ԼԳ. 16, 17 ։ Օլ վագըթ չէհ-
քին իսմի նէ օլտուղունու սօրտուղունտա , օնա
Ույմանու էլին տիյարը տէնիլիր՝ տէտիլէր , վէ օլ
տիյար տախի , պու տաղ միսալի , հէփ նօլճու-
լարըն օրտյա կիթմէսի իչիւն կափըլմըշ տը ,
վէ օրտյա նէթիշտիյինտէ՝ Ակմալի չէհրին գա-
փուտունու օրտատն կէօրէ պիլիրսին , չիւն օրտ-
տա սաքին օլան չօպանլար օնու կէօսթէրիրլէր՝
տէտիլէր * ։

Ույմի արթըգ նօլտա չըգմադա գարար զըլտը ,
վէ օնլար տախի քէնտի բէյլէրինի վէրտիլէր ։
Ույաքին էվվէլտա նինէ սիլսէ օտտասընա կիտէլիմ՝
տէտիլէր ։ Վէ օրտյա կիտիպ՝ պէլքի նօլտա պիր
հիւճիւմ բատթ կէլիր տէյիւ օնու պաշընտան
այաղընա գատար սընանըրմըշ զըրհ իլէ կիյինմիշ
տիրտիլէր † ։ Ույմի քէնտիսի պէօյլէճէ կիյինմիշ
օլարագ , քէնտի վէլինիմէթլէրի իլէ գափույա
տօղրու կիտիպ՝ օրտատա գափուճույա , Ընճազ պիր
նօլճունուն պուրտատն կէչմէսինի կէօրտիւն մի

*Պունլարըն ճէմիսի օլ տահիհ օլան բուհանի սէյ-
րանլարըն Թարիֆի տիր քի , Քրիստոսսուն կէօրիւնիւր
քիլիսէսինտէ լութֆուն քէլամընըն վազ օլունմասը վա-
սիթտասը իլէ՝ ճանլար օլ բուհանի սէյրանլարը կէօրէրէք
Ճէսարէթի քէսպ էտերլէր ։

†Քրիսթիան զըրհլարընըն նէ օլմասը հագդընտա ։ Ե-
ֆես . Զ. 13, եւայլն խանէլերինէ պագ ։

աէյիւ սօրտու ։ Գաֆուռճու տախի՝ կէօրտիմ աէյիւ ճէվապ վէրտի ։

Ռէյս ։ Ալի էտէրսինիզ , օնու թանը՞մըըն տէտի ։

Գաֆուռճու ։ Խամի՛ ի սօրտում , վէ օ տախի Խաչիմ Միւմին տիր՝ տէտի ։

Ռէյս ։ Պէն օնու թանըըրմ , օ պէնիմ հէմշէհրիմ , պէնիմ նագըն գօնշումտրը ։ օ՝ պէնիմ տօղտուղում մահալտէն կէլմիշ տիր ։ Ա՛ֆ գաւտար նօղ ալմըշ տրը տէյիւ Թահմին էտէքսին ։

Գաֆ ։ Հիմտի տաղըն ալթընա էնմիշ տիր ։

Ռէյս ։ Փ՛ը էյի էֆէնտիմ գաֆուռճու , Բապպ սէնին իլէ օլսուն , վէ սէնին պանա էհտիյին էյ-լիք իչիւն սէնին ճէմի պէրէքէթինի արթըք-սըն* ։

ՏԷՕՐՏԻՒՆՃԻՒ ՄԷՆՋԻԼ

Ընտէն նօղ ալմաղա պաշլատը ։ յաքին Թէհ-պիր , Տիւնաարլըդ , Մուհապպէթ վէ Ազըլ Թա օ տաղըն ալթընա գաւտար օնա արգատաշ օլ-

*Քրիսթիանլար Քրիստոսուն խըզմէթքեարլարընը սե-վիպ ընլարա Թէշէքքիւր վէ տուա էտէրլէր , զիրա Բապպ ճնլարը քէնտի ճանլարընա ֆայտէլի էհմիշ տիր ։

մագ իսթէհիլէր ։ Պէօյլէճէ պիրլիքտէ եինէ էվ-վէլքի սէօհպէթլէրինին իւզէրինէ սէօյլէշէրէք՝ նօղուշ աշաղա էնէճէք նէրէ գաւտար կիթմիք-լէրինտէ , Քրիսթիան՝ Նօղուշ նօղարը չըգ-մասը նէ գաւտար կիւճ իտի իսկ , ֆարգ էտէյօ-րըմ քի՝ աշաղա էնմէսի տէ օ գաւտար Թէհլիքէ-լի տիր՝ տէտի ։ Նէվվէթթ էօյլէ տիր , տէտի Ազըլ , զիրա , շիմտի սէնին էնտիյին միսալի , Ալլագ-լանմա տէրէսինէ էնիպ տէ՝ նօղտա հիչ զայմա-մասը՝ ինսանտա կէրէյի կիպի կիւճ պիր սէօզ տիր ։ վէ տաղըն ալթընա գաւտար սէնին իլէ աբ-գաւտաշ օլմաղա կէլմէմիշլին սէպէպի պու տրը՝ տէտիլէր ։ Պէօյլէճէ նօղուշ աշաղա էնմէյէ պաշ-լատը , լաքին չօգ սըզըմընթը իլէ էնէր իտի , էօյլէ հաբէն եինէ պիր իքի տէֆա գայտը* ։

---

*Պիր Քրիսթիան պիր գաչ պաշլըճա վէ մախսուս էյլիքլէրէ նայիլ օլտուղունտա , ընլարըն սէպէպինտէն մաղրուրլանըպ քէնտիսինի եիւճէլթմէք իչիւն Թէհլիքէտի ալ Թընտա տրը ։ Պօղտա տախի պու շէյ վագի օլուպ , օլ սէպէպտէն շէյթան մէնէյի քէնտիսինէ էղլէթ վէրիր իտի ։ Բ . կ՛ընդ . ժԲ . 7 ։ Բապպ պիլիր քի պիզիմ շիմ-տիքի գարարսրդ հալիմիզտէ՝ տախմա բուհանի շազը-զըն տաղընտա գալմամըդ էյի տէյիլ տիր . պու էճիլ-տէն լազըմ տրը քի՝ ճանըն մէնֆաաթը իչինն Թէն էէ-նիլիպ , ալչագլանսըն , շէջիլէ քի բուհանի մաղրուրլուդ իւմիդ էէմի իշմէսին ։ Բապպ քէնտի ճէմաաթընը կէրէք յուհանիճէ՝ ընլարըն իմանինի գարաքտարագ՝ վէ կէ-

Ընաէն բիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ Քրիսթիան տաղըն ալթընա էնաիյինտէ, պու կիւզէլ արգասաշլարը օնա պիր էքմէք, օնա պիր շիշէ շարապ վէ պիր սալգըմ դուրու իւզիւմ վէրտիլէր, օ տախի արթըգ քէնտի հօլունա կիթտի։

"Քրիսթիան կիւզէլ ասօթլարէ հքէն,
Սէօզլէրի փաքիզ օնու տէրտլէրտէն,
Վէ օնու հօլա գօտուգլարընտա,
Զըրհ կիյինմիշ տիր պաշտան Թըրնտա"։

Լաքին սէֆիլ Քրիսթիան պու Ազգապատմա աէրէսինտէ փէք էհէմնի չէյ բասթ կէլտի, գիրա տահա պիր աղ հօշ կիթմէզտէն կէօրտիւքի՝ պիր փէք էյրքին զաթ՝ աէրէսէն քէնտիսինէ ասօղրու կէլիյօր ըտը։ պունուն իսմի Ազոզգիոն ատը։ Օշ գէման Քրիսթիան գօրգմաղա՝ վէ աճապ կէրիյէ մի աէօնէյիմ, հօղհսէ գարշը

քէք թէնճէ՝ օնլարըն ասօթլարընը, սաղլըգընը եահօա մալլարընը օնլարըն էլինտէն ալարագ՝ օնլարը Ազգապատմա աէրէսինէ էնտիրիր։ Գէօյլէ քէյֆիյէթլէրտէ օնլար գօյայ գայարլար. օնլարըն պէտ խույլարը ուչանըր, եանի եալընըզ քիպրլէրի աէյիէ, իլլա սաղրսըզլըգլարը, գըզգանճլըգլարը, իմանսըզլըգլարը, ասըլըգլարը վէ եիւրէյին սայր կիզլի քէօթիւլիւքլէրի մէյտանա չըգար։ Փէք սաղ քիմսէյէ պուլունուր քի Ազգապատմա տէքէօնիէ էնիպ՝ շիքայէթ էթմէյէ, բայի օլմամագլըղա, վէ Ազատման օլան գաատէրլէրինէ լայնէթ օգումամագ-ըղա տիւշմէսինլէր։

մը տուրայըմ տէյիւ տիւշինմէյէ պաշլասաը*։ Լաքին էյի միւլահազա էտէրէք տիւշինտիւ քի՝ արգասընտա զըրհը հօգ տըր։ օնուն իչիւն տէսի քէնտի քէնտինէ, արգայը օնա չէվիրմէք իլէ՝ օնա քէնտի շիշէրինի գօյայըղը իլէ վուրմազա տահա էյի ֆըրսատտա վէրիմիշ օլուր, օշ սէ-

---

*Շէյթանըն իղվալարը ալէսսէվի իքի թարղ տըր։ Իլք թարղը ճէմի միւմինլէրէ աղ չօգ վուգու պուլուր։ Օշ տիւշմանն՝ օնլարըն քէօթիւլիւքլէրինի վէ իմանսըզլըղլարընը օյանտըրմազա չալըշըր, լաքին օնլար օնա գարշը տուրմադա միւթէէտիր օլուպ՝ Ալլահըն գուվվէթի իլէ ղալիպ օլուրլար, վագտա պունու եէթտիքլէրինտէ եա-բանմազտան գուրթուլմազլար։ Իքինճի թարղ իղ-վալար՝ տահա հիյպէթլու տըրլար, եանի՝ Թէնին եա-փուսունուն էքսէրի պիր նօգսանիյէթի օլարագ, տիշ-ման տըրլ. ֆիքիր գուվվէթլէրի իչէրինէ հիճճիւմ է-տիպ՝ օնլարը զէհիրլէր, խիւլեայը գարարտըղ ալթ իւսթ էտէր վէ օնու գօրգու իլէ տօլտուրուր։ Պունլար շիա-տէթլու օյտուգլարը հալտէ՝ գարշը տուրմադ գուվվէ-թինի ճանըն էլինտէն ալդըլար, վէ չօգ վագթի իւ-միտ քէսմէք հալինէ եէթիշտիրիրլէր։ Լաքին գա-բատա օլանլար Տիշ տէնիզտէ օլանլարըն թէհլիքէլէ-բինի վէ սըգընթըլարընը նէ գատար պիլմէյէր իսէ, Ալլահըն ճէմմաթընն չօղու տախի պու իղվալարտան էօթիւրիւ օշ գատար պի խապէր տիրլէր։ Շէյթա-նըն պու տուտագլարընտան՝ սաֆրաղը քիմսէյէ գիյա-տէ սըգընթը չէքէրլէր։ Քրիսթիանըն Ազոզգիոն իլէ կիւրէշմէսի՝ իլգ թարղ իղվալարտան օլա պիլիր. իքինճինի պաղը էմանլարը՝ օնուն Իօլիւմ Քէօլկէսի տէօսինտէն կէչտի յինտէ կէօրիւնէճէք տիր։

պէպաէն գարաբ գըլտը քի ճէսարէթի իլէ գարշը տուբսուն, զիրա էօմրիւմիւ գուրթարմադան պաշդա պիր չէյ կէօզիւմաէ օլմատըդը հալաէ, տուրմասը էն էյի հօլ աբը տէյիւ տիւշինտիւ։

Պէյլէճէ իլէրիյէ տօղրու կիտէր խաի, Ապողոնոն տախի գարշըսընա ջրգտը։ Պու տաէթտէն խարիճ գաթըն կէօսթէրիլճէ փէք հիյպէթլու խաի, պալըգ կիսի փուլար իլէ կիյինմիշ խաի, վէ պունլար քէնտի քիսրի տիր. ահտէրհա կիսի գանատլարը՝ վէ այը կիսի այագլարը վարըտը, վէ գարընդաան ահէշ իլէ թիւթիւն ջըգար ըտը, աղզը իսէ արսլան աղզը կիսի խաի։ Ա՞յ Քրիսթիանա եէթիշտի յինտէ՝ մէքրուհ պիր չէհրէ իլէ օնա պագրպ չէյլէճէ օնա սիւալ էթմէյէ պաշլատը*։

*Էյէր գարշընա Շէյթան չըդըգ հիյպէթլու պիր թարդ իլէ իւսթիւնէ հիւճիւմ էթսէ տախի, գօրգմա՝ իլլա շունու խաթրընա կէթիր քի, Շէյթան՝ Քրիսթիանըն իւգէրինէ հիւճիւմ էթմէյէ իզն քեպ էթմէսինտէն էվվէլ, Բապպ սիլահ հաղըր էտիպ՝ օնու Ալլահըն զըրհը իլէ սիլահլանտըրմըշ ըտը, վէ Քրիսթիան օնըտը իլէ Շէյթանա զալիպ կէլիպ՝ օնուն ճէմի աթէշտէն գուրշունտարընը սէօյիւնտիւրմէյէ միւթէէսիր օլտու։ Շէյթան իլէ օլան ճէմի գավկալար՝ Բապպըն ճէնգլէթի տիրլէր. օնա զալիպ կէլմէք իչիւն Օնուն գուվվէթի պիդէ եէթիշիր. իսոն իսոնըն էյի ճէհտինտէ ճէհտա էյլէ։

Ընդ. Նէ՞րէտէն կէլմիշ սէն վէ նէ՞րէյէ կիտէյօրսըն։

Քրիս. Պէն՝ հէր քէօթիւլիւյիւն մահալլի օլան խարապլըդ շէհրինտէն կէլմիշ իմ, վէ Սիոն տիյարընա կիտէյօրըմ։

Ընդ. Պունտան ֆարդ էտէրիմ քի՝ սէն պէնիմ թէպաալարըմտան պիրի սին. զիրա օլ շէհիր թէքմիլէն պէնիմ տիր, վէ պէն օնուն հիքիմտարը վէ ալլահըյմ։ Իմտի սէն քէնտի փատիշահընտան նի՞ճէ գաչմըշ սըն։ Նյիր տահա զի յատէսինճէ պէնիմ խըզմէթիմէ կիրէ պիլիրսին տէյիւ իւմիտիմ օլմասայըտը, շիմտի պիր վուրուշ իլէ սէնի եէրէ չարփար ըտըմ։

Քրիս. Ա՞ղատա պէն սէնին մէմալիքինտէ տօղմուշ իսէմ տէ, սէնին խըզմէթին կիւճ տիր, վէ իւճրէթին իլէ պիր ատէմ կէչինէմէզ. զիրա կիւնահըն իւճրէթի էօվիւմ (Ճոովհ. Է. 23.) օլտուղու էհմիյէտէն, նաչըմ քէմալինի պուլտուղունտա՝ սայը միւլահաղա սահիպի քիմէլէրին եէթիյի կիսի՝ պէն տախի քէնտի պաշըմընն չաքէսինի պուլմանընն հօշունա պագտըմ*։

*Պունլարընն քեաֆֆէսի Ալլահընն սէօզիւնէ ինանմագտան, կիւնահընն քէօթիւլիւյիւնիւ ֆարդ էթմէքտէն, քէնտինին սէֆիլ հալտէ օլտուղունու տույմագտան, վէ Ալլահընն օղաունուն լութֆունտան վէ խէլասընտան հա

Ըպող. Ահէ պիր հիւքիւմտար եօդ տըր քի քէնտի թէպասալարընը պէօյլէ գօլայլըգլա ղայդ էթսին, պէն տախի շիմտիլիք տահա սէնի ղայդ էտէճէք տէյիլ իմ. լաքին մատէմ քի սէն խըզմէթինտէն վէ իւճրէթինտէն շիքայէթ էտէյօրսըն, սէն կէրի տէօնմէյէ ըազը օլ, վէ պէն իշլէ պուրատա վատ էտէրիմ քի՝ շէհրիմիզին միւսաատէ էթտիյինի վէրիրիմ սանա:

Ռէյս. Լաքին պէն քէնտիմի պիր ախէրինէ քիրալամըշըմ, եանի հիւքիւմտարլարըն փատիշահընա. վէ նահըլ հագդ իւզրէ սէնին իլէ կէրի տէօնէ պիլիրիմ:

Ըպող. Սէն պու քէյֆիյէթտէ՝ "քէօթիւյիւ վէրիպ տահա քէօթիւյիւ ալմագ" մէսէլինճէ իլ կէօրմիւշ սին. լաքին քէնտիլէրինի օնուն խըզմէմէթ քեարլարը տէյիւ սայանլարըն արասընտա՝ ատէթա պիր շէյ տիր քի, պիրազ վագթտան սօնկրա օնտան սիւզիւլիւպ կինէ պանա տէօնէնլէր*: Սէն տէ կէլ էօյլէ եափ տա, հէր շէյ սըրասընա կիրէր:

ըլ կէլիր: Ինսան պու հագդգաթլարա իման էթտիյի կիպի, եալանլարը տօղուրանըն խըզմէթինի թէրք էտիպ՝ սահիհ իման իլէ Շէյթանա գարշը սիլահլանըր. զիրա իման՝ քէնտի պահսլարընը ալլահանի հագդգաթլարտան ալմադ իլէ եղզէթլէնիր:

*Եալանլարը տօղուրան՝ պուրատա պիր ազմ սահիհ-

Ռէյս. Պէն օնա սէօզիւմիւ վէրմիշ իմ, վէ օնուն թէպասընտան օլմադ հագդընա եէմին էթմիշ իմ. իմտի նի՞ճէ պուննան կէրի տէօնիւպ տէ՝ պիր ասը տէյիւ ասըլմադտան դուրթուլա պիլիր իմ:

Ըպող. Պանա տախի էօյլէ էթմիշլին լաքին եինէ էյէր տէօնիւպ կէրի կիտէրսէն, պէն հէփսինի ափվ էթմէյէ հազըր իմ:

Ռէյս. Պէնիմ սանա էթտիյիմ վատըլարը չօճուգլուղումնա էթմիշ իմ. պուննան գաթի նազար, էօյլէ ինանըրըմ քի՝ պէնիմ շիմտի սանճաղընտա տուրատուղում՝ իւքիւմտար՝ սէնին իլէ իլհադլըդ էթմէք հագդընտա հէր նէ էթմիշ իսէմ, օնլարըն քեաֆֆէսինի էօզմէյէ՝ հէմ ափվ էթմէյէ գատիր տիր: Եէմ տախի, նա կըգճը Ըպողլոն, էյէր կէրչէյինի իսթէրսէն, պէն օնուն խըզմէթինտէն, օնուն իւճրէթինտէն, օնուն խըզմէթքեարլարընտան, օնուն հիւքմի իտարէսինտէն, օնուն հուզուրունտան վէ շէհրինտէն՝ սէնինքիլէրինտէն զիյատէ խօշնուտըմ. օնուն իչիւն պէնի արթըդ դանտըրմադտան

լիք սէօյլէր: Պիր տաէմ Յիսուսա գուլ օլարագ եօլա չըգըպ, տէֆա Շէյթանըն խըզմէթինէ տէօնմէսինի տիւշունմէք նէ հէյպէթլու շէյ տիր: Հալպուքի՝ նէչէ քիմսէլէրէ պու շէյ վագի օլուր: Լաքին օնլարըն սօնու քէօթիւ, վէ օնլարըն էօլիւմիւ հիւքմիւ ազագ տըր:

վազ կէչ • պէն օնուն խըզմէթքեարըլըմ , վէ օնուն արտընձա կիտէճէյիմ :

Ըպըշ• Ընդըն պաշընտա իքէն՝ կիտէճէյին հօլտա նէլէրէ բաթի կէլմէնին իհթիմալը վար օլտուղունու եինէ տիւշիւն : Այն պիլիրսին քի օնուն խըզմէթքեարլարընըն չօղու՝ պանա վէ պէնիմ հօլարըմա գարշը խաթա էթմիշ օլտուգլարը էճիլտէն՝ նիհայէթլէրի ֆէնա օլուր : Օնլարտան նէչէլէրի րէզիլ հօլիւմ իլէ հօլտիւրիւլտիւլէր : Պունտան մաատա , սէն օնուն խըզմէթինի պէնիմքինտէն ալա սպարսըն , հալ պու քի՝ տահա օ հիչ պիր տէֆա քէնտիսինէ խըզմէթ էտէնլէրի քէնտի տիւշմանլարընըն էլինտէն գուրթարմագ իչիւն քէնտի օլտուղու եէրինտէն կէլմէմիշ տիր • լաքին ճէմի տիւնեա փէք էյի պիլիր քի , պանա էմին խըզմէթ էտէն պիր քիմսէյի , կէրէք օ՝ վէ կէրէք օնունքիլէր՝ քէնտի էլլէրինէ կէչիրմիշ օլտուգտան սօնկրա , պէն գաչ տէֆա կէրէք գուվվէթ վէ կէրէք հիլէ իլէ օնու օնլարըն էլլէրինտէն գուրթարմըշ ըմ : Այնի տահի էօյլէ գուրթարըր ըմ* :

*Տիգգաթ էյլէ քի՝ հօլճուլարը Բապպըն հօլունտան մէն էթմէք իչիւն Ըէյթան նէ հիլէլի վէ նէ ինճէ հօլլար պուլուր : Օլա քի՝ Ըէյթանըն հիլէքեար հօլարը հագգընտա պիր չէյ պիլմէյինլէր՝ վէ հաղըլըգլարը օլմայանլար օլմայալըմ :

Վէր• Օնուն չիմիկէք օնլարը գուրթարմագտան կէրի տուրմասը , աճապ սօնունա գատար քէնտիսինէ եափըշմըշ գալաճագլար մը տէյիւ օնլարըն մուհապէզէթինի սընամագ իչիւն տիր • վէ սէնին՝ Նիհայէթլէրի ֆէնա օլուր տիյին չէյ տահի՝ օնլարըն ինտինտէ էն իզզէթլու օլան չէյ տիր : Զիրա օնլար չիմիկէք խէլտսա չօղուգ պագմազլար • չիւն օնլար քէնտի իզզէթլէրինէ պէքլէրլէր • վէ օնու՝ քէնտի Ֆիքիւմտարլարընըն վէ մէլէքլէրին իզզէթ իւլէ կէլտիքլէրինտէ ալաճագլար* :

Ըպըշ• Այն զաթէն օնա էթտիյին խըզմէթինտէ սաղլգանէ պուլունմատըն , վէ նի՞ճէ օնտան իճգրէմ ալմագ ումարսըն :

Վէր• Նէ՞ շէյտէ օնա սաղլգանէ պուլունմատը՛ , նա Ըպողլհոն :

Ըպըշ• Իլը հօլա չըգտըղընտա՝ Զաթի իւմիտ պաթտաղընտա ազ գալտը պօղուլույօր իքէն կէվչետին : Ընիքիւնտէն գուրթուլմագ իչիւն էյրի հօլա կիմսէյէ էլ վուրտուն • Հալ պու քի՝ սէնին Ֆիքիւմտարըն օնու աղտա ալանտաէք

*Իշթէ խմանըն կիւզել միւպահէսէսի , Պօղոս էյթ տէտի քի՝ "Հէվեսխինին իւզէրինէ՝ խմանըն գալգանընը ալըն , քի օնուն իլէ եարտմագընն հէվ գըզդըն օգլարընը սեօյիւնտիւրմէյէ գատիր օլաճագ սընըզ"։ Եփես • Զ . 16 ։

պէքլէմէլի իմին : Այն գապահաթլը պիր ուշ գուշ ույուշուպ սէնին նատիաէ շէյինի ղայղ էթ. մին : Ջէմ տախի արսլանլարը կէօրտիյինտէ աղ գալտը կէրի տէօնմէյէ գարար գըլայօր ը. տըն : Վէ սէնին հօշճուլուղուն, հէմ կէօրտիւ յինն վէ իլթիֆատին չէյլէրին իւզէրինէ սէօյլէշ տիյինտէ, հէմ սէօյլէտիյին վէ էթտիյին շէյ. լէրտէ՝ իչէրինտէ պիր մաղրուրլուղա մէյիլլիք վար տըր* :

Վրէօ. Ջէմ պուռ տէտիքլէրին վէ տահա չօգ տըշարը պրագտըղըն շէյլէր վար քի տօղրու տըր† : Լաքին պէնիմ խըզմէթի վէ իզդէթ էթտի. յիմ Ջիւքիւմտար՝ մէրհամէթլի վէ աֆվ էթ.

*Շէյթան՝ քրիստոսուն գարնտաշլարընա գարշը ֆէնա սէօյլէյէն հագդ իլէ տէնիլմիշ տիր : Յայտ. ժ. 10 : Զիրա օնլար իչուն Ալլահըն էօնիւնտէ վէ քէնտի գա. միլէրինին էօնիւնտէ ֆէնա սէօյլէր : Լաքին օնլար Գուռ. ղունուն գանը վէ քէնտի շէհատէթլէրինին սէօզիւ իլէ օնու եէնիպ (Յայտ. ժ. 11) : քրիստոսուն գանը իլէ խելաս , եանի կիւնահ աֆվլըղը պուլուրլար : Եփես. Ա. 7 :

†Եչյէր Շէյթանըն պիզատ պուլտուղու գապահաթլար սահիհ օլուր իսկ , օնլարը պիզէ մալ էթմէմիզ վաճիպ տիր , շէօյլէ քի քրիստոսուն հէր քէսէ ճապա աֆվ քէ. բէմ էթմէսիյլէ՝ օնուն լութֆունուն գանլիլիի հէր շէյ. տէն եօգարը կէչսին : Պէօյլէճէ պիզ քէնտիմիզի ալ. չադըտըզ՝ քրիստոսու եիւճէլթտիյիմիզտէ , Շէյթան պուռ սէպէպտէն պիզէ գարշը ազար իսկ տէ , իւտթիւ միզէ զալիպ կէլէճէք հիչ պիր արա պուլամազ :

մէյէ հազըր տըր : Պունտան մաատա , հէմ պուռ էքսիքլիքլէրիմի սէնին շէհրինտէ քէսպ էթմիշ իմ , զիրա օնտա օնլար իլհիլէրիմէ հայրլար . վէ օնլարըն էլինտէն պէն չօգ սըզընթը չէքտիմ , ֆագաթ ասնկրա օնլար իչուն փիւշման օլտուր մ , վէ Ջիւքիւմտարըմտան աֆվ քէսպ էթմիշ իմ :

Ըպող. Օլտէմ Ըպողլոն պիր քէտէրլի զազապ իլէ զազապլանարագ շէօյլէ տէտի. Պէն օլ Ջիւքիւմտարա տիւշման իմ. պէն օնուն ա. սըլ քէնտիսինտէն , շէրիաթլարընտան , վէ ճէ. մաաթընտան իքրահ էտէրիմ. պէն մախսուս սա. նա գարշը տուրմագ իչուն կէլմիշ իմ :

Վրէօ. Լտէճէյինի կէօր , նա Ըպողլոն , զի. րա պէն փատիշահըն փօստա նօլուռնտա , Ը. զիզլիք նօլուռնտայըմ. օնուն իչուն քէնտինէ մուգայիէտ օլ :

Ըպող. Օլ զէման Ըպողլոն պիւթիւն նօլուն էնինճէ քէնտիսինի թէքմիլ կէրէրէք շէօյլէ տէ. տի , պէնիմ օլ շէյտէն գօրգում նօգ տըր : Վէնտինի էօլմէյէ հազըր էյլէ , զիրա պէնիմ ճէհէննէմլիք ինիմին իւզէրինէ նէմին էտէրիմ քի , շունտան շուբայա կիմմէյէճէքսին , պուռ բատա ճանընը ալաճաղըմ : Վէ պուռնու տէտի. յինտէ՝ կէօքսիւնէ պիր ալէվլի շէհ աֆտը , լա. քին Վրիսթիանըն էլինտէ պիր գալգանը* օլ.

*գուռ՝ իմանըն գալգանը , եանի քրիստոսուն քէնտիսի

մասը իւէ, օնուն իւէ օնու գարշելայրպ՝ օշգա-
զայը սաւուշտուրտու։

Օշ վագրթ Կրիսթիան արթրգ իշ կէօրմէ-
յէ հաղորլանաճաղ վագրթ օլտուղունու անյա-
յարագ՝ գրլոճրնը չէքտի, վէ Ապողլոն տախի
արա վէրմէյէրէք օնուն իւղէրինէ թօլու կիպի
չնշ հաղտրրրը ըտը, վէ օշ սէպէպտէն, հէր նէ
գատար Կրիսթիան օնլարրն էօնիւնիւ ալմագ
իչիւն էլինտէն կէլտիյինի էտէր իտի իսէ տէ,
նինէ Ապողլոն օնու պաշընտան, էլինտէն վէ
այաղընտան հարալատր։ Պու Հալ Կրիսթիա-
նը էփ էյի զայիֆ պրագտր. Ապողլոն տախի
իշ կէօրմէյի էլտէն պրագմտատր իսէ տէ, Կր-
իսթիան նինէ ճէսարէթլէնիպ, էլինտէն կէլտի-
յի գատար իյիտլիք իւէ գարշը գօտու։ Պու ֆէ-
նա ճէնք՝ հարըմ կիւնտէն զիյատէճէ սիւրտիւ,
չէօյլէ քի արթրգ Կրիսթիան հէման պիթմիշ
իտի. զնրա, պիլմէլիսինիզ քի, Կրիսթիան

իչիւն էթտիյի շէյինէ, Քրիստոսուն քէնտի նէսի օշ
առուզունա, վէ քէնտի իւղէրինէ նէ էթմիշ օլտուղունա
հէմ քէնտինին Քրիստոս էւէ աֆվէզգ, սաատագտի, վէ
ազիզլիք քէսպ էթմիշ օլտուղունա ինանմտատր իտի։ Ի-
մանըն ճէւիւ իգրարը Քրիստոսու միւշէրրէֆ էտիպ՝ Շէյ-
թտնէն ճէմի ադէշլի օգլարրնը սաւուշտուրուր վէ սէօ-
յիւնտուրիւր։ Պետրոս պու շէյ իչիւն նասիհտի վէ-
րնր քի, «Իմանտա գավի օլարագ օնա գարշը տուրուն»։
Ա Պետ. Ե. 9։

քէնտի հարալարը սէպէպինտէն, հալի իւէ՝ կիթ-
տիքճէ զայիֆ տիւշէր։

Ընտէն Ապողլոն պու ֆըրսատը կէօրէրէք՝
Կրիսթիանա եագլաշմադա պաշլատր՝ վէ օնուն
իւէ կիւրէշիպ էօյլէ պիր պյդըրը թտրդիւէ օնու
եէրէ չարփտր քի Կրիսթիանըն գրլոճը էլին-
տէն ֆըրսատը։ Օշ վագրթ Ապողլոն, Շիմտի
սաղ էլիմտէ սին տէյիպ՝ օնու էօյլէ պիր էզտի
քի՝ ազ գալտը Կրիսթիան էօլէճէյիտի, վէ
արթրգ քէնտի էօմրիւնտէն իւմտինի քէսմէյէ
պաշլատր*։ Լաքին իրատէթուլլահըն քէրէմի ի-
լէ, Ապողլոն պիր սօն վազտրշիւէ պու էյի ա-
տէմին թէքմիլ սօնուունու կէթիրմէյէ պազտր
իքէն, Կրիսթիան ուստաղրգ իւէ էլինի գրլո-
ճրնա ուզատրպ օնու թուրթարագ շէօյլէ ատտի,

---

*Դէթիմալ տըր քի՝ պիր ֆրիսթիան նի՞չիւն Շէյթան-
տան պու գատար սըզը էզիյէթ չէքսին տէյիւ պու
պիզէ աճայիպ պիր շէյ կէօրիւնսիւն։ Լաքին Ալլահ
նի՞չիւն սիյահ վէրիր պիզէ, օնուն իւէ կիւրէշիպ օնուն
գըշմէթինին թէճրիւպէսինէ վարմագ, վէ օնու դուլլան-
տրդըմզտա քէնտինին հէր շէյէ գատիր դուվվէթինին
վէ թէպտիլ օլմազ մուհապէթինին տատրնը ալմագ
իչիւն տէյի՞ մի. զնրա հէր նէ գատար պիզ զայիֆ ի-
սէք տէ, քէնտիսի պիզէ դուվվէթ վէրմէյէ փէք գատիր
պիր. օնուն իչիւն, Բապզ իւէ վէ օնուն դուվվէթինին
գուտրէթի իւէ գուվվէթլէնմէյէ թէնպիհ օլունմուշ տըր
պիզէ։ Եփես. Զ. 10։

Եա՛ տիւշմանըմ՝ իւղէրիմէ սեվինմէ, տիւշսէմ տախի՝ գալգաճաղըմ (Ա՛ե• է• 8), վէ պուռնու տէյէրէք՝ օնու էօյլէ պիր ֆէնա սափլատը*, քի օ՝ էօլիւմ եարասընը ալմըշ պիր քիմսէ կիպի կէրիլէսի։ Քրիսթիան պուռնու ֆարգ էտէրէք՝ պիր տահա սալտը օնա՝ վէ շէօյլէ տէտի Ըմմա պուռնալարըն ճիւմլէսինտէ՝ պիզի սեվէնին վասիթասը իւէ պիլ քիւլլիյէ ևէնէրիզ†։ Լ՛ուվ.

——

*Քրիսթիանըն քէնտի բուհանի տիւշմանընը վուրտուղը գըլըճ՝ Աղահըն փէյամը տըր։ Գու սիլահ պիզտէ պուլունմատըղը համե՝ պիզ իմանսըզըղա գափըլըրըզ։ Քրիսթիան տախի Ապողլոն իւէ օղ ազիմ ճէնկի էթտիյինտէ, քէնտիսինէ պու շէյ վուդու պուլտու։ Իմանսըզըղըն գուվվէթի իւէ գըլըճընը էլինտէն զայգ էտիպ՝ քէնտի էօմրիւնտէն իւմիտինի գամ էթմէյէ պաշլատը Էաքին գըլըճընը թէքրար էլինէ կէչիրտիյինտե՝ օնու թա քէնտի տիւշմանընըն եիւրէյինէտէք իշլէտիպ՝ նէհայէթ օնու գաչըրտը։ Պիզիմ գուտուրէթլու էֆէնտիմիզ տախի Շէյթան իւէ ճէնը էթտիյինտե, հէման պու գըլըճը գուլլանըզ օնու եէնտի։ Վէ էյէր քէնտի էթպաալարը տախի օղ սիլահը գուլլանմադա տախմա ագըլ էթմիշ օլտալար ըտը, զալիպ օլմագտան ասլա կէրի գալմըշ օլմայաճագտար ըտը։

†Տիդգաթ էյլէ քի՝ Բապտ պիզիմ ճէնգլէրիմիզե եալընըզ պիր սէյիրճի կիպի տուրտուզ պագմազ, իլլա հէպ քէօթիւ կիւնլէրտե վէ հէպ իման ճէնգլէրինտե պիզի գուվվէթլէնտիրէրէք՝ նէհայէթ քէնտի մահապէթի իւէ զայէպէյի պիզե գազանտըրըզ՝ պիզի էյլէ կէրի է վիրը։

Ը• 37։ Պունուն իւզէրինէ Ապողլոն քէնտի աժտէրՀա գանատլարընը եայարագ հըզըղ իւէ գաչտը, վէ Քրիսթիան արթըզ օնու կէօրմէտի։ Յե• Դ• 7։

Պու ճէնգտէ՝ Ապողլոնըն ճէմի ճէնգլէշմէյի միւտաէթինտէ չըզարտըղը ածը սեվգէրինի վէ գօրգուլու պէօյիւմէլէրինի, պիր քիմսէ պէնիմ կիպի կէօրմիւշ վէ իշիթմիշ օլմայընճա՝ խիւլիասընա կէթիրէմէզ։ օնուն սէօյլէյիշի ածտէրՀա կիպի իտի։ Ալ է պէրիտէ Քրիսթիանըն նիւրէյինտէն տէ նէ ախալար վէ տէրտլէր ֆըրլար ըտը։ Չէփ օ միւտաէթտէ պիր թամըլը պագըշընը ասլա կէօրմէտիմ, անճագ՝ նալընըզ քէնտի իքի աղըզը գըլըճը իւէ Ապողլոնը եարալամըշ օլտուղունու կէօրտիյինտե՝ օղ վագթի սահիհան եիւզիւ կիւլտիւ վէ եօղարը պագը*։ Լ՛աքին պու քէյֆիյէթ կիպի հիյսէթլէուս պիր շէյ էօմրիւմտե կէօրմէմիշ իտիմ։

Պէօյլէճէ ճէնգ պիթտիյինտե, Քրիսթիան՝ պէնի արսլանըն ադընտան գուրթարանա վէ Ապողլոնա գարշը պանա իմտաա եէթիշտիրէնէ

*Քրիսթիան՝ մաղուր վէ էօյիւնիւը պիր կիւլիւշ իւէ կիւլմտի, իլլա Հալիմ վէ ինսայէթ պուլմուշ պիր կիւնուշ իւէ։ Օ՝ եօղարը պագարադ՝ շաղըղ իւէ քէնտի գազանտըղը զալապէնին ճէմի իզդէթինի Բաղդատիմ էյլէտի։

պուրատա համո սուհնաճաղում՝ տէյիպ՝ չէօյլէ էօյլէտի։

«Պաշ Բէեղղերուզ՝ պու Զաթըն սէրի,
Տիւշէյիմ տէյիւ՝ զըրհլը կէօնտէրտի.
Օ տախի շէրիր էօվքե՛լէ տօլու,
Գէնի գօրդուլու զավզայա թուէթտու։
Լաքին գօլ վէրտի Միքայէլ պանա,
Վէ պէն գըլըճլէ գաչըրըրըմ հալա.
Իմտի Ալլահա նիհայէթսիզ համո՝
Շիւքր ու մէճա օլսուն իսմինէ տայսա»։

Օլ զէմանն հայաթի աղաճընտան պիր գաչ հափրաղ թուլումուզ պիր էլ հագլաշար օնա, վէ Քրիսթիան օնլարը ալըպ ճէնքաւ գալան-տարը եարալարըն իւզերինէ գօտուդունտա՝ ա-նիտէ շիճա պուլտու*։ Հէմ տախի օրատա էք-մէք նէմէյէ, վէ՝ պիր ազ եվվել քէնահինէ վէ-րիլմիշ օլան շիշէտէն իչմէյէ օճուրտու. վէ պէօյլէճէ գուվվէթի պուլտուգտան սօնկրա՝ եօլա բէվան օլտու, գըլըճընը տախի չէքմիշ էլինտէ հաղըր թուլաթարագ† զիրա՝ իհթիմալ տըր նա-

*Շէյթան իլէ ճէնքլէշտիյիմիզտէ հէր նէ եարա տա-խի գապուլ էճտէք՝ գայտ տէյիլ տիր, զիրա Ցիսուս օնլարըն ճէմիսինէ շիճա վէրիր։ Լաքին օլ շէրիր զաթ իլէ ճէնքլէշմէմիզտէն օլմայըզ՝ իլլա օնուն իլէ պիրլէշմի-միզտէն ալտըղըմըզ եարալարա քիմ շիճա վէրէճէք տիր։

†Շէյթան իլէ կիւրէշմէք՝ Քրիսթիանլարը եօրուպ քէն-տի գըլըճլարընըն գըյմէթինի պիլտիրիր օնլարա, շէօյ-լէ քի՝ օնլար Թուհօուն գըլըճընը, եանի Ալլահըն քէլա-մընը էլլէրինտէ թուլաթարագ կիտէլէր։

դընտա պիր սայր տիւշման վար, տէտի։ Լաքին պու տէրէհին սօնուննա գատար Ապողղիոնտան մատտա արթըդ պիր տիւշմանլըղա բատթ կէլ-մէտի։

Իմտի պու տէրէհին սօնուննա պիր պաշգա տէրէ տախի վար ըտը, Իօլիւմ Վէօլկէսի տէ-բէսի* իսմինտէ, վէ Քրիսթիան հատպ էլ ի-ճտապ օնտան կէչմէչլի իտի, զիրա Ալմամի շէհ-րին եօլու թա օնուն օրթատընտան տիւշէր իտի։ Պու տէրէ փէք մախֆի պիր մահալ ատը։ Էրթ-միա փէյղամպէր օնու շէօյլէ թարիֆ էտէր՝ «Շէօյլէ՝ պէ եապան վէ չուդուր եէրտէ՝ ըս-սըզ վէ Իօլիւմ քէօլկէսի օլան եէրտէ . . . , օլ եէրտէ քի օնտան» Քրիսթիանտան մատտա սին-սան կէչմէտի, վէ օնտա ատէմ սաքին օլմա-տը»†։ Էրեմ. ԻՏ. 6։

Իմտի Քրիսթիան պուրատա՝ Ապողղիոն իլէ ճէնքլէշմէսինտէն զիյատէ սըզքընթըյա կիրտի, նիհայէ քի շու ախի իւզ զէրը շէյէրտէն ատլա-ղըլաճագ ատը։

Ընտէն բիւյամտա կէօրտիւմ քի Քրիսթիան

*Իօլիւմ Քէօլկէսի տէրէսինին մանտաը, ճանըն զա-բարըպ կէվշէմսինի կէօսթէրիր։

†Ալլահըն քէնտի նիւղիւնիւ էօրթիւսի՝ քրիսթիանըն նիւրէչինէ էօյլէ ճէք ատը քի, պաշգա հիչ պիր քիմ-սէ անլայամազ։

Յօշիւմ Վէօլկէսինին քէնաթլարընա եէթիշտիյինաէ՝ իքի ատէմ, հանի էյի տիյարըն հազդընա քէօթիւ խապէր կէթիրէնլէրին էվլատլարը (Մոսես ԹԳ. 32.) գարշըսընա չըգարլար, վէ պունլար ալէլ ահէվլէ կէրի կիտէյօրլար ըտը*։ Վրիսթիան իսէ օնլարա շէյլէ սէյլէմի։

Վրէս. Նէ՞րէյէ ուղուրլար։

Ասէմլէր. Օնլար տախի, կէրի, կէրի, վէ էյէր էօմիւր եա բահաթլըզ գըյմէթինի պիլիր իսէն, սէնին տախի էօյլէ էթմէնի իսթէրիզ՝ տէսիլէր։

Վրէս. Նէյէ՞, նէ՞վար քի, տէտի Վրիսթիան։

Ասէմլէր. Նէ վար. պիզ պու սէնին կիթտիյին եօլա կիտէյօր ըտըզ, վէ կիտէ պիլմիյիմիզ գաատար կիթտիք, վէ հազիգաթ՝ հէման կէրի տէօնէպիլէճէք գարարընը կէչմիշ իտիք. շիրա էյէր պիր ազ տահա իլէրի կիթմիշ օլսա իտիք, շիմտի պուրատա պուլունմուպ պու խապէրի սանա վէրմէյէճէք իտիք, տէտիլէր։

Վրէս. Լաքին նէ՞չէյէ բաթթ կէլտինիզ, տէտի Վրիսթիան։

Ասէմլէր. Նէ՞ մի. հէման Իյօշիւմ Վէօլկէսի տէրհալինէ կիրէճէք իտիք, լաքին պահթըմընդան էօնիւմիւզէ պագըպ՝ տահա իչինէ կիրմէզմէն էօնիւմիւզտէ օլան թէհլիքէյի կէօրմիւք։ Սաղմ. ԽԴ. 19։ ՃԷ. 19։

Վրէս. Լաքին նէ՞ կէօրմինիւզ, տէտի Վրիսթիան։

Ասէմլէր. Կէօրմէմ՞ք. նէ՞ կէօրէճէյիզ. իչինէ տէրհալի կէօրմիւք, քի զիփիրի դարանըդ տըր. հէմ տախի օրատա չուգուրուն զէպանիլէ՞մինի, մապուտիլէրինի վէ ժժաէրհալարընը կէօրմիւք. պունտան մատտա օլ տէրհալէ պիր տուրմազ հավլատազ վէ ինէճմիք սէսի իչիմտիք քի, կէօյա աղըր սըգընթրտա վէ զէնճիրտէ պագլը օթուրմուշ՝ թարիֆ օլունմազ սէֆիլլիքտէ օլան պիր խալգըն սէսի կիպի. վէ տահմին ճէսարէթինի քէսէն իգնիրապըն պուլութլարը՝ օլ տէրհինին թա իւսթիւնտէ տիր. Իյօշիւմ տախի դանատալարընը տահմա օնուն իւզէրինէ էօրթմիւշ տիր։ Ահհայէ՝ նէյճ իճէսիզ գարմադարը պիր եէր օլուպ հէր կէօնա զօրգուլու տըր։ Յոբ. Գ. 5։ ժ. 22։

*Էքսէրի էյլէ քիմնէլէրէ բաթթ կէլերիզ քի՝ կիւնահընդն քէօթիւլիւյինիւ տուլմազտան, հագդ խմնալարը օլմազտան, տահիհ իւմիտլէրի վէ զրիստոսուն իւզէրինէ պիղարազ մուհապպէթլէրի օլմազտան եօլա չըգարլար։ Պունլար քէնտի խմնալարընտան տէօնէճէքլէրի միսիլլու, զրիստոսուն փատիշահլըզընա կիտիլէճէք եօլուն հազդընա տախի քէօթիւ խապէր կէթիրճէկլէր օլուրլար։

Ա՛ր՛ե՛ս • Ընաէն Քրիսթիան , պէն հէփ պու տէ-տիքէլէրի՛իզէն՝ ինէ արզու էաէճէք մահալէ կիաէճէյիմ՝ եօլ պու օլմասընատան պաշգա պիր շէյ անլամամ : Սաղ • ԽԲ • 18, 19 : Եբե՛ր • Բ • 6 :

Ա՛ե՛ն՛լ՛ե՛ր • Աէնին եօլունէն օ օլսուն , պիզ քէնտիմիզ իչիւն օ եօլու Թուրթմայաճաղըզ :

Պէօյլէճէ պիրիպիրլէրինէն այրըլսա՝ Քրիսթիան քէնտի եօլունա կիաէր իտի , վէ գըլըճը տահի հալա չէքմիշ էլինտէ հազըր ըտը , զիրա օլմայա քի պիր տիւշմանա բաամի կէլմէն տէյիւ գօրգար ըտը :

Ընաէն բիչայտտա կէօրտիւմ քի պու աէրէնին սաղ Թարաֆընտա պօյտան պօյա ղայէթ տէրին պիր խանտէք վար ըտը • պու՝ օլ խանտէք աիր քի , հէր էանսաէ քէօր քէօրիւ օրայա գըլաղուղայըզ՝ իքինճի տէ օրտա չօղ սէֆիլ-լիք իլէ Թէյէֆ օլմուշ ըտըլար : Նէնէ , սօլ Թարաֆընտա տահի փէք Թէյէլիքէյլի պիր պաճագ վար ըտը , էօյլէ պիր պաճագ քի՝ էյէր օրայա պիր էյ՝ տաէմ տահի տիւշսէ՝ այագլարընը գօմագ իչիւն պիր զէմին պուլտամազ • Դաւիթ փատիշահ պիր քէրրէ օլ պաճագա տիւշտիւ տէ , էյէր Ղուտրէթի օլան օնու տրղարը չէքմէզսէ իտի*

*Սաղ Թարաֆտաքի խանտէյին մէնտասը՝ ահճէք զիւիւքէ էախօտ իչէրքի քէօթիւլիւքլէր տիր քի , քէօր՝ էանի բուհանի հազրդաճըլարը կէօրմէյէն , քիմսէ՝ քէօ-

շիւպհէսիզ օրատտա պաճագաղըտը : Աաղ • ԿԹ • 14 :

Պուրանընն կէչէճէք եօլու տահի ղայէթ տար ըտը , օլ սէպէպտէն Քրիսթիան զիյատէսինճէ սըզքընթըլայ կիրտի : Օկիրա գարանլըղտա* պիր Թարաֆտաքի խանտէքտէն սադրընտըղընտա՝ օ պիր Թարաֆտաքի չամուրա տիւշմէք Թէհլիքէսինտէ իտի , վէ էյէր չամուրտան գաչմանընն արղասընտան օլապտըտը , փէք պէօյիւք տիղգամ լաղըմ ըտը քի՝ խանտէյէ տիւշմէսին : Պէօյլէճէ օ իլէրի կիթտիկտէ իշիտիր իտիմ քի՝ պուրատտա ադը ադը ախ չէքէր իտի • զիրա մէզքիւր Թէհլիքէտէն մատտա՝ պու եօլ էօյլէ զարանլըղ ըտը քի , էքսէրի ատըմընը ալմազ իչիւն այագընը գալ-տրըտրղընտա , օ պիրինի նէրէյէ վէ նէ իւզէ-րինէ գօյաճաղընը պիլմէզ իտի† :

բիւ , հանի բուհանիճէ ասլա ըշղրանմամըշ պիր քիմսէյի օրայա գըլաղուղտա : Սօլ Թարաֆտաքի պաճագ իտէ՝ տըշարըտան օլան կիւնահղարա վէ քէօթիւլիւքլէրէ Թէշտիհ տիր , վէ օրայա չօգլար տիւշէրլէր : Իքինի տէ եօշճուլարա պիրիպիրլէրի գատար գազալը տրը , լաքին Բապպ քէնտի աղիզլէրինէն այագլարընը հըքգ էաէճէք տիր :

*Նապէք զամիր՝ քէօթիւ ամէլլէրտէն գօրգտուղտա միսիլու , պօղուգ էֆքեարտան տահի գօրգար : Էյէր պիր քիմսէ գարանլըգտա կէղէր իսէ տահի , պու քէյֆիյէթ ճանըն պիղարազ օլտուղունու աշիքեար էաէր :

†Պուրատտա շու սիւալ օլունա պիլիր քի , նի՞չիւն Բապպ քէնտի եվլատլարընը պէօյլէ գարանլըգտա եիւրիւմէյ

Պու տէրէնին հարը հօլուռնտա պանա էօյլէ կէլաի քի ճէհէննէմին աղզը օբատա տբը, հէմ թա հօլուն պիթիշէյինաէ։ Լամի Ք֊րիսթիան՝ "կէ՛ հաէճէյիմ՝ տէյիւ տիւշիւնմէյէ պաշլատը։ Ալվ իլէ տիւման տախի Հարբլ Հարբլ զըվըճըմլար վէ հիյպէթլու սէսլէր իլէ էօյլէ զանի տբշարը ֆըռլար ըռը քի, պուռնար՝ Ք֊րիսթիանըն գըռնճրնատան Ապողլեոն կիպի գայտ էթմէզ շէյլէր օլտուզլարըռնատան, Ք֊րիսթիան՝ գըռնճրնը գընրնա գոյուպ պաշգա պիր սիլահ, հանի ՚էփտուա տէնիլէնի էլինէ ալմադա մէճպուբ օլտու։ Եֆես֊ Զ֊ 18։ Պէօյլէճէ իշնիթիմ՝ քի շէօյլէ պաղըռտը, Ամա՞ն եա՞ Թապպ՝ ճանըմը գուրթար։ Սաղ֊ ճ֊Ն֊Զ֊ 4։ Պէօյլէճէ քէնտիսի էփ էյի հօլ իլէրլէնատի իսէ տէ՝ նինէ ալէվլէր քէնտիսինէ նէթիշէր իտի֊ Հէմ տախի փէք սէֆիլ սէսլէր վէ էօթէ պէրի սէյիրթմէք սէսլէրի տուէյար ըռը, շէօյլէ քի պաղը՝ եա փարէ փարչէ օլաճագ, հախօտ սօգագլարտա չամուր կիպի չըղնանաճագ տբը կիպի կէլէր իտի քէնտիսինէ։ Պու հիյպէթլու շէյլէրի կէօրիւպ վէ օլ գօրգուլու սէսլէրի իշիտէրէք էփէյի միլ նէր

պրագբը։ Քէնտի իզդէթի իչիւն. պու շէյ՝ օնլարըն քէնտի իւզէրինէ օլան իմանլարընը սընայըպ, օնլարա՝ քէնտիսինէ տուա էթտիրիր. լաքին քէնտի մուհաքպէթի օնլարըն իւսթիւնատէն էքսիլմէզ։

կիթտիքատէն սօնկրա, քէնտիսինէ էօյլէ կէլտի քի՝ պիր թագըմ շէյթան քէնտիսինէ տօղրու կէլիյօրլար ըռը, վէ օբատա տուբուպ՝ Ճասպ նէ էթմէք էյի տիր տէյիւ տիւշիւնմէյէ պաշլատը։ Պաղը՝ ազ պուչուգ տիւշինիւբ իտի քի կէբի տէօնսիւն, վէ եինէ տիւշինիւբ իտի քի պէլթի տէրէնին հարը հօլուռնու ալմըշտը տէյիւ։ Պուռնատան ագաէմ նէչէ թէսլիքէլէրէ տէ զալիպ կէլմիշ օլտուզուռնու խաթըրընա կէթիրիպ տիւշինտիւ քի՝ կէբի տէօնմէնին թէսլիքէսի իլէբի կիթմէնինքընէն զ֊յատէ օլա պիլիր։ Պէօյլէճէ գարար զըռը քի իլէրիյէ կիտէ, ֆագաթ շէյթանլար կիթտիքճէ հագլաշըյօրլար կիպի կէլիր իտի քէնտիսինէ։ Լաքին հէմատի քէնտիսինէ հագլաշմըշ կիպի օլտուզլարընտա՝ զայէթ նիւքսէք պիր սէս իլէ, պէն Թապպըն գուվվէթի իլէ կիտէճէյիմ՝ տէյիւ պաղըրտըզը կիպի, օնլար կէրիլէյիպ արթըգ հագլաշմատըլար։

Պիր հալ տահա վար տբը քի՝ օնու տախի զիքր էթմէզտէն կէչմէյէճէյիմ։ Տիգգաթ էթտիմ քի՝ սէֆիլ Ք֊րիսթիան քէնտի իզի իրատըլատան քէնտի սէսինի տախի թատըմազ ըռը, վէ պուռնուն պէօյլէ օլտուզտուռնու շու քէյֆիյէթտէն ան֊լատըմ։ Ք֊էնտիսի հէման հանան չուգուրուն

աղբընա հէթիշմիշ օլտուղունտա, շէրիրլէրին պիրիսի արգասընա կիթահ՝ վէ ուսուլլայըն օ-նա հապլայըզ փըսըլտանարադ պիր չօդ ա-զըր քիւֆրլէր խաթըրընա պրագար, վէ Ք.րիս-թիանա էօյլէ կէլտի քի՝ պունլար քէնտի ֆիք-րինտէն հասըլ կէլէյօրլար*: Պու շէյ՝ քէնտի-սինի շմտիյէ գատար բասթ կէլտիյի շէյլէր-տէն զիյատէ իպթիրապա պրագար, հանի էվ-վէլ օր գատար սէվմիշ իսիյի Օ.ահի շէրի-ֆէ՝ շի՛տի պէօյլէ քիւֆր էթմէնին միւլահազա-սը: Լաքին էյէր էլճնատէն կէլսէ իսի՝ պու շէ-յի էթմիյէճէք իսի. անճագ օր գատար ազըզ հօշ ըսը քի՝ կէրէկ դուլաղընը գափասըն, հա-խօտ օր քիւֆրլէրին նէրէտէն օլտուղունու ֆարգ էթմէյին:

Ք.րիսթիան պու թէսէլլիսիզ հալտէ պիր խայ-լի կէր ալտըգտան սօնկրա, էօնտէն կիտէն պիր ատէմ՝ սէսի կիսի պիր սէս կէլտի քէնտիսինէ քի՝ շէօյլէ ատ յօր ըսը «Պէն էօլմի՛մ քէօկէսի-

*Ալահընն սէվկիւլիւ էվլատլարընտան չօղունա պու շէյ վադի օլսւր. Շէյթանըն ալթէշլի օգլարը սըդ սըդ ուչա-րագ էթթաֆլարընա տօլանըր: Քէնտի ֆիքրէյէրինէ քէօթիւ վէ քիւֆրէ տայիր միւլահազալար կիրէր, վէ պու շէյ էքսէրի օնլարը պէօյիւք շիւպհէ վէ գօրգու-շինէ պրագըր, զիրա օլ վագըթ տիւշմանըն քիւֆրլէրի իլէ՝ ասըլ քէնտի միւլահազալարընը պիրի պիրինտէն ֆարգ էտէմէզլէր:

նին տէրէսինտէ կէզսէմ տէ՝ շէրրահէն դօրգմամ, զիրա սէն պէնիմ իլէ պէրապէր սին»: Ասղ. ԻԳ. 4:

Պունու իշլէթմէյինտէ՝ շու աշաղտա զիքր օ-լունան սէպէպլէր իշհուն շազ օլտու*:

Ի՛վվէլա. չհուն օնտան ֆարգ էթտի քի, օլ տէ-րէտտէ՝ Ալլահտան գօրգան սայր քիմսէյէր տահի վար տըր, նիզէ քի քէնտիսի օրատա իսէ:

Սանիէն. չհուն ֆէհմ էթտի քի՝ քէնտիլէրի հէր նէ գատար օր գարանլըգ վէ իմտատսըզ հալ-տէ իսէյէր տէ՝ նինէ Ալլահ օնլար իլէ տիր: Վէ հէր նէ գատար պէն շու էթրաֆըմտա օլան էն-կէլէրին սէպէպլէնտէն օնու ֆարգ էտմէզ իսէմ տէ, ֆագահի նինէ օ նի՞չհուն պէնիմ իլէ օլմա-յաճագ տըր տէյիս տիւշհունիւր իտի: Յօբ. թ. 11:

Ի՛չհունէ. չհուն իմտիտ էթտի քի՝ պիր ազատան սօնկրա օնլարա հէթիշիպ արդատաշ պուլաճագ տըր տէյիս: Պէօյլէճէ իլէրիյէ տօղրու տէվամ էտիպ՝ էօնտէքինի սէպէյտի իսէտէ, էօնտէքի՝ նէ ճէվապ վէրէճէյինի պիլմէզ իտի, զիրա օ տահի օրատա քէնտիսի հալընընդզ տըր տէյիս զանն էտէր իտի: «Անհայէմ» շաֆֆագ սէօքտիւյիւնտէ,

*Ընդպլէրին թէճրիւպէքտաո օլմասը՝ ինսանա պէօյիւք ճէսսարէթի վէրիր, զիրա օնունն իլէ անլար քի՝ քէնտի-սինտէն էվվէլ սայրլարը գօրգուլու գարանլըգ վէ պէ-հապան էօլտրատան կէչմիշ տիրլէր:

Վրիսթիան՝ պէտիւմ քէօլէկսինի սապահա տէօնաէրսի՝՝ տէին։ Ըմմե • ե • 8։

Իմոի սապահ օլսուդունտա՝ Վրիսթիան ադասընա պադատը, լաքին կէրի տէօնմէք արզուսու իլէ տէյիլ՝ իլա կէջիյի թէհլիքէլէրի սապահ ըշըդը իլէ կէօրսիւն տէյիւ։ Պէօյլէճէ պիր թաբաֆտաքի խանտէյի վէ օ պիր թաբաֆտաքի պաթաղը պիր էյիճէ կէօրսիւ, վէ օնլարըն իքիսինին օրթասընտա օլան կիտէճէք հօլուն նասըլ տար օլսուդունու տախի կէօրսիւ։ Էմմ շիմոի Հուդուրուն զէպանիլէրինի, մապուտիլէրինի վէ ամտարհայարընը տախի կէօրսիւ, լաքին Հօդ ուդաղտան կէօրսիւ օնլարը։ զիրա կիւնէշ տօղսուդտան սօնկրա՝ օնլար նազըն կէլմէզլէր։ լաքին օ՝ օնլարը շու նազըլմըշ օլսուդու թարզ իւզրէ կէօրէ պիլիր իտի քի՝՝ Պարանըզտա օլան աէրին շէյլէրի աշիքնար էտէր, վէ հօլիւմ քէօլէկսինի այրընըզտա զըդարըը՝՝ տէր։ Յոբ • ԺԲ • 22։

Իմոի Վրիսթիան պու մախֆի հօլուն ճէմի թէհլիքէլէրինտէն գուրթուլմուշ օլսուդունտա՝ նիւրէյի փէք իփթիխար էթտի, վէ պու թէհլիքէլէրտէն՝ էվվէլա հէր նէ գաապար չօդ գօրդուս իսէ տէ, շիմոի օնլարը զիյատ աշիքնար կէօրէ պիլիր իտի, զիրա կիւնիւն ըշըդը նէզարը օնուն կէօզիւնիւն հօնիւնէ կէմիրտի

Պու արալըդ կիւնէշ տօղսյօր ըտը, վէ պու շէյ տախի Վրիսթիանտա պիր պաշդա իտայէթ իտի • զիրա տիգդաթ էթմիշլիսին քի՝ Լօլիւմ Քէօլէկսինին իլէ փայը հէր նէ գաապար թէհլիքէլի իտի իսէ, տահա էյնի կիտէճէք օլսուդու իքինճի փայը՝ միւմքինի մէրթէպէ օնտան զիյատ թէհլիքէլի իտի, էիւն պու տուրտուդու էրինտէն թա աէրէնին սօնունտա գաապար, հօլ՝ պիր թաբաֆտան հօյլէ տուզագըր, զափանըգար, չարխըգար, վէ ադաար իլէ, վէ օ պիր թաբաֆտան տախի հօյլէ չուդուրըը՝ հաըլար, տէրին տէլիկլէր, թէհլիլ թագալ կէլէճէք էրլէր վար ըտը քի, էյէր հօլուն իլէ փայընը կէջիյինտէ օլսուդու կիպի՝ շիմոի տախի զարանլըդ օլսայրտը, պին ճանը տախի օլսա՝ հէփիսի տէ չօդ ար ըտը • լաքին՝ նասըլ քի տէյիմ իսէ, շիմոի արթըգ կիւնէշ տօղսյօր ըտը։ Օլ վագըթ օ շէյլէ տէյի՝՝ Պաշըմ իւզրինտէ օնուն չիրաղընը ըշըդ վէրիր, պէն գարանլըդտա օնուն ըշըդը իլէ կէզէր իմ՝՝։ Յոբ • ԻԹ • 3։

Պու ըշըդ իլէ՝ նիհայէթ աէրէնին սօնունտա էթթիշտի։ Իմոի բիւյամտա կէօրսիւմ քի՝ տէրինին ուճունտա՝ գան, քէմիքլէր, քիւլ վէ զիլմիշ ինսան ճէսէտլէրի, հանի պուննտան էվվէլ օ հօլտան կէչէն հօլճուլարընն ճէսէտլէրի

վար ըսը, վէ պէն՝պուննուն սեպէպի նէ օլա տէ-
յիւ տիւշինիւր իքէն, պիր ազ իլէրիտէ պիր
մաղարա կէօրտիւմ քի՝ էսքի զէմանտա օնուն ի-
չինտէ իքի գահրէման օթուրուր ըսը, նանի փա-
փա իլէ փուԹփէրէսԹ, վէ օլ ատէմլէր քի օն-
լարըն քէմիյի, դանը, քիւլիւ վէ սայր չէյլէրի
օրատա տուրույօր ըսը, պունլարըն դուվվէԹի
վէ ղուլմի իլէ խըյանէԹէ էօլտիւրիւլմիւշլէր
տիր։ Լաքին Քրիսթիան պու հօլտան չօգԹէհ-
լիքէ կէօրմէյէրէք կէչի, վէ պու շէյէ պէն պիր
ազ շաշաըմ• լաքին օնտան պէրի էօյրէնտիմ
քի, փուԹփէրէսԹ՝ էվ էյի վաղԹտան պէրի
էօլմիւշ տիր • օպիրի տախի՝ վաղտա էլ ան
սաղ իսէ տէ, իսթիթարլըզը՝ վէ կէնտիլէյինտէ
պաշընա կէլտիյի մարիֆէԹլու հիւճիւմլէրի սէ-
պէպինտէն՝ օյնագլարը էօյլէ տուրմազ վէ օյ-
նամազ օլմուշ տըր քի, մաղարասընըն գափու-
սունտա օթուրուպ կէչէն հօջանտարա տիշինի
գըճընրատաճմագ վէ օնլարըն հանընա վարամադը-
դը իչինն Թըրնագլարընը ըսըրմազտան պաշգա
փէր ազ շէյ էտէպիլիր։

Պէօյլէճէ կէօրտիւմ քի՝ Քրիսթիան հօլտնա
կիմտի, լաքին մաղարանըն գափուսունտա օ-
Թուրան իսթիթարը կէօրտուրիւնտէ՝ նէ տիւշիւ-
նէճէյինի պիլմէզ իտի • մատէմ քի օ հէր նէ գա-
տար քէնտի հանընա կէլէմէզ իտի իսէ տէ՝ օ-

նուն իլէ սէօհպէթ էտէրէք, Սիմտէն պիր գաչը
տահա համմայընճա՝ ազըընըղ պաշընըզա կէլմէ-
յէճէք տիր՝ տէտի։ Լաքին պու՝ սիւքիւթ էտիպ
էչկրէսինի պօզմայարագ կէչտի, վէ հիչ պիր զա-
րար կէօրմէտի։ Օլ վագըթ Քրիսթիան ղէօյլէ
օգուտու • —

Ամայիպ տիւնեա, պաշգա նէ՞ տէյիմ՝
Քի հրքիզ օլունտում հէր նէ րասթ կէլտիմ։
Միւպարէք օլտուն օլ Զաթըն էլի,
Քի ճիւմլէ տէրտտէն պէնի հրքիզ էթտի։
Գազալար, Շէյթան, ճէհէննէմ, կիւնահ,
Տէրէտէ սարտը, գարանլըգ կիւմրահ.
Հէմ տուզագ, չուգուր, գափան վէ ազլար,
Պէն կիպի հիչնի եօլունտու պաղլար,
Քի ԹուրԹուպ, սարըպ ալընըլար ճանըմ՝,
Լաքին Թամ կիյտին Ճիսուս՝ քի սաղ ըմ։

ՊԻՇԻՆՃԻ ՄԻՆՋԻԼ

Իմտի Քրիսթիան հօլունա կիմտիքտէ իքէն՝
պիր իւքսէրէք հէրէ հէթիշտի • պու իւքսէք
հէր՝ մախսուս հափրըմըշ ըսը քի հօլճուլար
օրատան էօնտէ օլանը կէօրսիւնէր* ։ Քրիս-

*Ալլահ քէնտի խալգընը գայըրըր • օնլարըն հօլու իւս-
Թիւնտէ սէյր վէ Թէսէլլի իչիւն քէնտի քէլտմէ վէ
վատարը իլէ պիր չօգ ուֆագ ուֆագ Թէփէլէր հափ-
մըշ տըր քի՝ օնլար շաղ օլուպ էյլէնէրէք էօնէ տօղրու
պագաճընլար ։

թիան տախի օրայա չըգարագ՝ էօնէ տօղրու պադըղ էօնտէ Ա՛իւմինի կէօրտիւ քի հօղունա կիտէյօր ըտը։ Օվ վագըթ Վրիսթիան սէս իւ-լէ չաղըրըղ՝ Նահօ՛, պանա պագ, տուր տատը-գատաշ օլալըմ՝ տէտի։ Ա՛իւմին պու սէսէ ա-գասընա պագտը*, վէ Վրիսթիան եվինէ պադը-րըղ, Տուր, տուր քի սանա եէթիշէ յիմ՝ տէ-տի։ Լաքին Ա՛իւմին ճէվապ վէրիպ, Խայըր, պէն էօմրիւմ իչիւն կիւրէշէյօրըմ, դանըմը ար-ա-յան տախի արտըմտա տըր, տէտի։

Վրիսթիան պու չէյտէն պիր ազ ալընարագ պիւթիւն դուվվէթինի թօփլասը՝ վէ չափու-ճագ Ա՛իւմինէ եէթիշնէ՝ հէմ տախի օնու կէչտի, պէօյլէճէ սօնկրաքի՝ եվվէլքի օլտու։ Օվ վա-գըթ Վրիսթիան մաղօւրըլուղ իլէ կիւլիւմսիւ-լէտի, ղիրա գարընտաղընտան կէչմիշ իտի. լա-քին ատըմլարընա էյիտիդաթ էթմէտի յինտէն՝ հուվարլանըղ տիւշտիւ, վէ Ա՛իւմին եէթիշնէ իմտատ էթմէյինճէ գալգամատը†։

*Կիրիճէյիմիզ արգատաշըդ հագդընա մուգայյէտ օ-լուպ տիգգաթ էթմէլիյիզ։ Զօգլարա էօյլէ վագի օլտու-քի, էյի հօջգուլարա արգատաշ օլաճագլարը եէրինէ զա-բարը միւէյյիտլէրէ պիւլիւք էթտիլէր։

†Ա՛յրընընտան կէչտիք տէյիւ միւլագատա էթտիյի-միզտէ՝ բուհանի քիտրիյէթ սահիհէն քէնտի մէյուն պա-ղընը գալարըր։ Օվ վագըթ թէհլիքէ եագըն, վէ պիզի

Ընտէն բիյամտա կէօրտիւմ քի՝ պունլար փէք մուհապպէթ իլէ պէրապէր կիտէրէք, քէնտի հօջգուլուղլարընտա պաղլարընա կէլտիյի չէյ-լէրին իւզէրինէ թամըը սէօհպէթլէր էտըլէր իտի, վէ Վրիսթիան չէօյլէ պաղլատը։

Վէյ։ Պէնիմ իզզէթլու վէ մուհապպէթլու գարընտաշըմ Ա՛իւմին, սանա եէթիտիյիմէ չօգ իֆթիխար էտէրիմ, հէմ շաղ ըմ քի՝ Ալլահ թապիտաթլարըմըզը էօյլէ հադըղտըրսըն տըր քի՝* պու սէֆալը հօջտա պիրիպիրիմիզ իլէ արգատաշ-լըգ էտէպիլսինիզ։

Ա՛էմին. Պէն՝ սէվգիլիւ տօսթում, թա պի-զիմ մէմլէքէթիմիզտէն սէնին իլէ արգատաշ օլ-մադ էֆքէարընտա ըտրմ, ֆագաթ սէն պէնտէն էվվէլ հօջա չըգարըղընտան՝ պու գատար հօղու հալընըգ կէլմէյէ մէճպուր օլտում։

Վէյ։ Պէն հօջա չըգարգտան սօնկրա սիզ

ալչագ կէօնիւլլիւ էթմէք իչիւն տիւշմէք՝ հաղը տըր։ Օվ կէչտիք տէյիւ զանն էթտիյիմիզ քիմսէնին իմտատընա միւհթաճ օլուրուզ։

*Կէօյիւն հօղունտա իքի քիշի քէնտի սէֆիլ կիւնահ-քէարլար օլմալարը, վէ Քրիստոսուն գատիր պիր գուր-թարըլմը օլմասը, վէ քէնտիլէրին իքիսի տէ հալընըգ օն-տան խէյտս վէ էպէտի հայաթ պուլմադա իւմիտ էտէ պիլիրլէր օլտուգլարը իւզէրինէ էթթիֆագ էթմէյինճէ պէրապէր եիւրիւյէմէզլէր։

տահա՝նէ՞ գատար վագրէթ Խարապլըդ շէհրին-
տէ գալըպ սօնկրա հօլա չըգմընըդ։

Ա՛ն-ձն. Օ գատար քի արթըդ տուրամազ
օլտուա՞*. զիրա սէն շէհրտէն չըգար չըգմազ,
Շէհրիմիդ ազ վագրէթտան կէօքտէն էնմիշ ա-
թէչ իլէ հանըպ խարապ օլաճագ տէյիս պիր
սէօզ վարըտը։

Վ.ըէս. Նէ՞ տէրսին, գօնշուլարըն պէօյլէ
տէրլէ՞ր մի իսի։

Ա՛ն-ձն. Նչվէթ, պիր չօգ զէման հէր քէսին
աղզընտա իսի։

Վ.ըէս. Օլ թէհլիքէտէն գաչմազ իչիւն սէն-
տէն պաշգա հիչ քիմսէ չը՞գմատը մը օնտան։

Ա՛ն-ձն. Չէր նէ գատար, նասըլ քի տէսիմ
իսէ, օլ շէյին իւզէրինէ օ գատար սէօյլէչիրլէր
իսի իսէ տէ, ևինէ զանն էթմէմ քի սահիհան ինա-
նըրլար ըտը. զիրա սէօհպէթին փէք սրճագ վագ-

*Չէր պիր տէյանէթ հօլուննտա կէզմէյէ պաշլայան հօչճուլա պէօյլէ օլուր։ քէնտի հալի վէ թէհլիքէսի իւ-զէրինէ Ալահտան օլան օլ զամիրին գուվվէթլի թագիր-լէրի՝ քէնտիսինի կէլէճէք զաղապտան գաչմազա մէճպուր էտէրլէր։ Ինսան քէնտի իրատէյի ճիւզէյէսի իլէ տէ-յիլ՝ ելլա Քրիստոսուն գուվվէթի իլէ եեր իւսթիւնտէ հապանճը վէ զարիպ օլուր։ Խմտի էյ քրիսթիան, սէ-նին Սիոնա տօղրու հօլա չըգմանըն ճէմի իզդէթինի Քրիս-տոսա վէ օնուն ճապա լութֆունա թագտիմ էյլէ։

Թընտա իչնթտիմ քի՝ պազըլարը սէնին հագը-
նա, վէ քէնտիլէրին թէսմիյէ էթտիքլէրի մի-
սիլլու, սէնին իւմտի քէսիք հօլճուլուղունուն
հագզընա զէվզէնէրէք սէօհպէթի էտէրլէր իսի։
Լաքին պէն ինանտըմ հէմ հալա ինանըրըմ քի՝
պիզիմ շէհրիմիզին սօնու՝ հօգարըտան էնէն ա-
թէչ վէ քիւքիւրտ իլէ կէզէճէք տիր. օնուն ի-
չինն պէն քէնտի պաշըմը ալտըմ գաչտըմ։

Վ.ըէս. Իլգամը գօյայ գօնշումուզուն հագ-
գընա հիչ պիր սէօզ իչի՞թտիտին մի։

Ա՛ն-ձն. Նչվէթ, Վ.ըհսթիան, իչնթտիմ քի
Գաթի իւմտի պաթտաղընա գատար սէնին իլէ
կէլիպ, պազըսընըն տէտէյինէ պագարագ՝ օրայա
տուշմուշ իսէ տէ, էօյլէ օլմասընըն պիլինմէսի-
նի քէնտիսի իսթէմէզ իսի. լաքին օլ թարզ
պիր չամուր իլէ տիպիտուզ միւլէմմա օլմուշ
օլմասընա պէնիմ հիչ շիւպհէմ հօգ տըր։

Վ.ըէս. Գօնշուլար նէ՞ տէսիլէր օնա։

Ա՛ն-ձն. Կէրի տէօնէլի պէրի հէր ճինս խալգ
արասընտա զէվզէնիլէյօր. պազըսը տա օնու
ըէզիլ էտիպ աշագա վուրուրլար. վէ օնա հէ-
նուզ պիր իշ վէրմէն օլմայօր։ Շէհրի՝ շէհրտէն
հիչ չըգմատըդ օլտուղու վագրէթտան էնէսի
զաթ պէրէթէր տիր։

Վ.ըէս։ Լաքին նէյ՞ պուս գատար օնա զարըդ

օլմալը տըրլար, մատէմ քի օնուն թէրք էթ-
տիյի հօլու քէնտիլէրի տէ աշաղա վուրուրլար:

Ան-ին. Նէրին տիպինէ կէչսին, տէօնմէ տիր,
իգրար էթտիյի չէյտէ էմին տուրմասը՝ տէրլէր:
Պանա կէլիր քի Ալլահ քէնտի տիւշմանլարընը
տախի՝ օնուն հօլու թէրք էթմիշ օլտուղու ի-
չինն օնու զէվզէնմէյէ վէ օնու մէսէլ էթմէ-
յէ գալտըրմըշ տըր: Եզեկ. ԻԹ. 18, 19:

Ռէյ. Ամէն օնտան չըզմազտան էվվէլ՞ հիչ
օնուն իլէ սէօյլէ՞շմէտին մի:

Ան-ին. Պիր տէֆա սօգագտա օնա բասթ
կէլտիմ, լաքին քէնտիսի էթտիյինտէն ուէթան-
մըշ պիր քիմսէ կիսի ուսուլլայըն էօթէյէ սիւ-
զիւլտիւ, պէն տէ օնա հիչ պիր շէյ սէօյլէմէ-
տիմ*:

Ռէյ. Նէֆէնտիմ պէն եէնի հօլա չըգտըղըմ-
տա՝ օ ատէմտէն իւմիտիմ վար ըսը, լաքին շիմ-
տի գօրգարըմ քի շէհրին խարապ օլտուղունտա՝
օ տախի հէլաք օլաճագ տըր: Օհրա օնա վադի
օլան՝ թըզագը շու սահիհ տար իւլ մէսէլ կիսի
տիր քի՝ շէյլէ տէր. Ռէօփէք քէնտի դուսուն-

*Քրիստոսուն իմանընտան տէօնէնլէրին եիւբէյի թէք-
միլէն դաթըլանըշ՝ զամիլէրի պիւթիւն պիւթիւն քէօր-
լէնմէյինճէ, օնլար Քրիստոսուն շայիրտլէրինին եիւ-
զինէ աշիքեար պադամազլար, զնրա ֆիքիրլէրի տաիմ
բահաթըզըզդ իչինտէ տիր:

թուսունա տէօնտիւ. Հէմ տիշի տօնկուղ եայ-
զանտըդտան սօնկրա չամուրա եուվարլանմազա:
Բ Պէտ. Ր. 22:

Ան-ին. Պէնիմ տէ զօրգումդ օ տըր, լաքին
օլաճագ շէյի քիմ մէն էտեպիլիր:

Ռէյ. Նէյ էֆէնտիմ Ա՛իւմին, տէտի Ռէիս-
թեան, օնու պրագալըմ տա՝ Հէման պիզէ միւ-
թաալիք օլան շէյլէր իւզէրինէ սէօյլէշէլիմ:
Շիմտի սէօյլէ պագալըմ՝ եօլտա կէլիր իքէն նէ՞
շէյլէրէ բասթ կէլտին, զնրա պիլիր իմ քի՝ պիր
գաչ շէյէ բասթ կէլմիշ սին, եօղ իսէ աճա-
յիպ պիր շէյ սայըլմազը:

Ան-ին. Պէն պաթագտան գուրթուլտում,
լաքին էօյլէ կէօրիւնիւր քի սէն տիւշմիշընին օ-
բայա, վէ օլ Թէսղնըքէյի սավուշտուրարագ գա-
փույա եէթիշտիմ, եալընըզ Գահպէ իսմինտէ
պիր քիմսէյէ բասթ կէլտիմ քի՝ օնուն պանա
զարարը տօգանմասը իչթիմալ ըտը*:

*Ա՛իւմին՝ քէնտի հօլտաշընըն տիւշտիւյիւ գաթի իւմիտ
պաթագընտան հէր նէ գատար գուրթուլտու իսէ տէ,
լաքին ճհամանի շէհվէթլէր քէնտիսինի սարտըլար. պուն-
լարտան պագդա հէմեն պիր շէյ եօգ տըր քի պունլար-
տան պէյատէ ճանը Թէսղնքէյէ գօյուսդ՝ զամիրէ սըզըն-
Թը վէրսին վէ օնու ալթ էթմէսի պունլարտան կիւճ
օլսուն: Տիւշմեն՝ կիւնահքեարլարտան հէր պիրինին
քէնտի մէյիլլէրինէ Թաթպըդ եէմ գօր տուզադա. սաֆ-
ըալըյա իւմիտսիզլիք կէթիրիր, խապիսէ պէօյիւք գա

Վրէս. Օնուն տուղաղընտան էլի գաչմըլ սըն։ Յովսէփ օնատան չօգ սըգընթը չէքտի, լաքին սէնին էթտիլին կիպի՝ օ տախ օնտան գաչտը. ֆագաթ ազ գալտը էօմրիս իւսթէ կիտէճէ յիտի։ Ծննդ. Լթ. 11—13։ Լաքին օ նէ՞ էթտի սանա։

Մէ՛ֆն. Ընչէը պիր շէյ պիլմէզսէն՝ հիչ անլայտմազըն քի օնտա նէ գանտըրըճը պիր տիլ վար տը. պէնի հէր թարըղ իլէ բազի էթմէք վատէրէք փէք սըգըլյա գօտու պէնի քի՝ եօլումու չէվիրիպ օնուն իլէ կիտէյիմ*։

Վրէս. Լաքին սէնի պիր բահաթ զամ իլէ բազի էթմէք վատընը էթմէտի եա՞։

Մէ՛ֆն. Պիլերսինիզ քի՝ հէփ ճիսանի վէ

զանճլար կէօսթէրիր. ալիմ վէ պիլգինճլերէ մաղրուրլուղ վէ էօյիւնմէք կէթիրիր. թէրպիյէլիյի քէնտիսինէ կիւվէնտիրիր. թէնպէլէ տախ օղ ֆասիա էֆքեար ըր վէրիր քի՝ Քրիստոսուն սատագամըը իլէ քէնտիսի զամէնն գուրթուլմուշ օլտուղու էճիլտէն՝ արթըղ քէնտիսի խայր ամէլսէ պուլունմայա միւհթաճ տէյիլ տիր։

*ճիսանի շէհվէթլէր փէք գանտըրըճը սէօզլէր էտիպ էյի շէյլէր վատ էտէրլէր։ Քեաշքի կէօզիւմիւզիւ Բաղպա գալտրըղ օնլարա գարշը գօմագ իչիւն քէնտիսինէ տէն գուվվէթ տիլէյիմ, վէ օնլարատան գաչմայա գուվվէթ քէսմ էթմէք իչիւն՝ օնուն կիւղել վատալարընա պագալմ։

թէնէ միւթաալիք շէյլէրտէ բազի էթմէք տէմէք իսթէրիմ։

Վրէս. Համտ օլսուն Ալլահաքի օնու սավուշտուրմուշտուն, Թապպըն ղազապ էթտիյի քիմսէ օնուն չուգուրտունա տիւշէը։ Լ-ոպ. ԻԲ. 14։

Մէ՛ֆն. Խայըը. պիրմի՞մ քի ածապ օնու թէքմիլէն սավուշտուրատում մը։*

Վրէս. Նի՞չիւն. զանն էտէրիմ սէն օնուն արզուլարընա բազի օլմատըն։

Մէ՛ֆն. Խայըը. քէնտիմի նափաքլըղա վէրմէտիմ. զէրա կէօրտիւյիւմ պիր էսքի թահրիբատի խաթըրմա կէլտի քի՝ "Օնուն ատըմլարը ճէհէննէմի նափրըղը" տէր։ Լ-ոպ. Ե. 5։ Պէօյլէճէ կէօզլէրիմի գափատըմ, զէրա օնուն կէօսթէրիշինտէն գափըլմազ իսթէմիտիմ։ Յոբ. ԼԱ. 1։ Օ տախ իւսթիւմի կիւլտիւ՝ վէ պէն եօլումա կիմտիմ։

Վրէս. Կէլիր իքէն հիչ պաշգա պիր սըգընթըյա բասթ կէ՞լմէտին մի։

Մէ՛ֆն. Կիւճլիւք նամ թէփէնին ալթընա նէթիշտիյիմտէ՝ պիր փէք իսիմ իար ատըմ բասթ

---

*Թէնն կիզլճճէ շէհվէթէ մէյիւնտիյէնտէ, էյի զամը թէէսսիւֆ էտէր։ Զու քէյֆիյէթ՝ Քրիստոսուն փաքէյիճի գանընըն գէյմէթինի արթըրըր, վէ ճան տախ ալչազ կէօնիւլլիւ օլսուղ՝ քէնտի քէնտինտէն իքրահ էթմէք հալինէ կիրէր։

կէլտիմ· պու առէմ պէնիմ նէ օլուպ նէրէյէ կիտէճէք օլտուղումու սօրտու։ Պէն տախի տէ-տիմ քի, Պէն պիր հօջմու օլուպ՝ Աէմավի շէհրէ կիտէյօր ըմ։ Օլ վագթ իսթիար ա-տէմ պանա, Այն պիր էյի առէմ պէնզէ-յօրսըն, սանա պիր իւճրէթ վէրճէք օլուր ի-սէմ պէնիմ հանըմտա տուրմաղա բաղի օլո՞ր մըսըն՝ տէտի։ Պէն տախի օնուն իսմինի վէ նէ-րէտէ միւթէմէքիւն օլտուղունու սօրտուղումտա, Իսմիմ Իւք Ընդամ տըր՝* վէ Ալտատըղ շէհրին-տէ օթուրուրում՝ տէտի։ Նէֆ· Դ· 22։ Իշի նէ վէ վէրճէյի իւճրէթ նէ օլտուղունու սօր-տուղումտա՝ Իշիմ չէք ափֆ տըր, վէ իւճրէ-թիմ տէ շու տըր քի՝ սօնունտա պէնիմ վարիսիմ օլաճադսըն տէտի։ Ճունու տախի սօրտում քի՝ Նէ՛թտրզպիր էվսադլարսըն վէ պաշդա նէ խըզ-մէթքնարլարըն վարտը։ Օ տախի պանա տէտի քի, Պէնիմ էվիմ տիւնեանըն էն նէֆիս շէյլէրի իլէ պէսլէնիլիր, վէ պէնիմ խըզմէթքնարլարըմ իսէ, պէնիմ տօղուրտուգլարըմ տըր։ Ընտէն՝ Գաչ էվլատըն վար տէյիւ սօրտուղումտա, Նա-լընըղ իւչ գըղըմ վար տըր՝ տէտի, հանի Թէ-նինճ էհվէթի, Կէօզլէրին Ճէհվէթի վէ Ղօմբիւն

*Նանի ճիւրմի ապղէյմիզ, հախօտ իչիմիզտէ օլան քէօթիւլիւք քի՝ թապիաճըմըզը գաթէն նափաքլէտի։

Ֆօտուլլուղու (Ա Յովէ· Բ· 16)· վէ էյէր իս-թէբսէն՝ օնլար իլէ էվլէնէ պիլիբսին՝ տէտի։ Ընտէն սօրտում քի՝ Նէ՞ գատար վագթ հա-նընտա տուրմամը իսթէբսին տէյիւ· օ տախի շու ճէվապը վէրիպ՝ Պէն սաղ օլտուղճա հա-նըմտա տուրմալըսըն՝ տէտի։

Վէյո· փէք կիւզէլ, նիհայէթ պու իսթիար ատէմ իլէ նէ՞ նէթիճէյէ կէլտինիզ։

Մէ-ֆն· Նէ՞ օլաճադ· իլք աղըզ պադտըմ քի օնուն իլէ կիթմէյէ մէյիլէնէյօրըմ, զնըա օնուն տէտիյի շէյլէր պանա սըրալը կէօրիւնտիւ-լէր· լաքին օնուն իլէ սէօյլէնլիր իքէն կէօր-տում քի՝ աշնընտա շէօյլէ հաղըլը լըտը· ''Նչսքի ատէմի ամէլլէրի իլէ սօյունուն''*։

Վէյո· Ասնկրա նէ՞ հափտընըզ։

Մէ-ֆն· Օլ վագթի զհնիմէ վուրտու քի՝ հէր նէ գատար օ՝ օլ շէյլէրի սէօյլէտի վէ օլ զանտրըշլարը էթտի իսէ տէ, պէնի պիր քէրրէ ալըպ էվինէ կէօթիւրտուխիւնտէ՝ պիր էսիր կի-պի սաթաճաղըտը։ Պէօյլէճէ քէնտիսինէ տէտիմ քի նաճիլէ սէօյլէմէսին՝ զնըա քէնտի էվինին գափուսունա պիլէ հանաշմամ։ Օլ վագթի օ

*Ուուրթլու օլ առէմ քի թէնին վէ զանըն վէր-տիի Էօյիւտու տինլէմէյիպ՝ անճագ Իսպզրն հաղըղ-ղընա պագտար՝ վէ օնա իթտաթ էտէր։

պէնի Թահգիր Էտիպ՝ Ըրգանտան Էօյլէ պի-
բիսինի կէօնտէրէճէյիմ քի՝ սէնին Հօլօն սէնին
ճանընա ածը Էթսին՝ տէտի ։ Պէօյլէճէ օնուն
Հանընտան տէօնիւպ կիթմէ-քտէ օլտում, լաքին
տէօնէը տէօնմէզ, տուչտում քի օ՝ Թէնիմտէն
ԹուԹտու, վէ Էօյլէ պիր սըզդարադ պիրտէն պի-
րէ չէքտի քի՝ պէնտէն պիր փարչա զօփարըպ
քէնտիսի իլէ կէօթիւրտիւ տէյիւ կէլտի պանա ։
Պու շէյ օլտուղունտա, «նէ՞ պիչարէ ատէմ»*
(Հոռմ. Է. 24) տէյիւ պաղըրըպ՝ Թէփէյէ
տօղրու Հօլումա կիթտիմ ։

Իմտի Հօգարըչա տօղրու Հարը Հօլու ալտըդ-
տան օօնկրա, արգամա պագըպ կէօրտիւմ քի՝
արտըմճա Հըլտըրըմ կիպի ածէլէ պիրիսի կէլի-
չօր, վէ Հէմտան Թա զօնադ Հէրինէն օլտուղու
Հէրտէ պանա Հէթիշտի ։

Ռբիս. Պէն տէ Թա օրատա օԹուրտում բա-
Հաթչանմադա, տէտի Ռքիսթիան, լաքին ույ-
գու պէնի սարտըղընտան՝ պու Թօմարը օրատա
զօյնուտմտան տիւշնւբիւպ ղայպ կէթտիմ ։

*Քրիսթիանըն ճէնքէրէի պագը Էօյլէ շէտիտ օլուր
քի՝ օնու Էնէնէրէր, վէ էյէր քէնտիսի ղաչնպ կէլսէ տա-
խի՝ փէք պէօյիւք ագը Իլէ կէլիր ։ Պու տէրուննտէն
օլան ճէնք տիր քի՝ Պօղոս կիպի օնա "պէն նէ՞ պիչարէ
ատէմ իմ. պէնի պու Էօլիւմիւն Թէնէնտէն քի՞մ խէ-
լաս էտէճէք" տէյիւ պաղըրԹաքըր ։

Ար-ֆն. Տինէլ էֆէնտիմ գաբընտաղըմ. օլ
ատէմ պանա Հէթիշիր Հէթիշմէզ, պիր սէօզ Էթ-
մէսի իլէ Հումրուղու էնտիրմէսի պիր օլտու. վէ
պէնի Էօլիւ կիպի Հէրէ չարփտը ։ Լաքին Հինէ
պիր ազ քէնտիմի պուլտուղումտա, նէյէ պէ-
նիմ իլէ պու Թարղ տավրանտըղընը սօրտում
քէնտիսինէ ։ Օ տախի՝ Իլը Ադամ կիպիճէ
մէյիլլէնտիյին իչիւն* տէյիպ՝ կէօքսիւմէ պիր
ֆէնա Հումրուդ տահա էնտիրտի՝ վէ պէնի սըլԹ
իւսԹիւ Հաթըրտը, շէյլէ քի Հինէ Էօլիւ կիպի
այադը ալԹընտա Հաթտըմ ։ Լաքին Հինէ քէն-
տիմի կէլտիյիմտէ՝ մէրհամէԹ տիլէտիմ քէն-
տիսինտէն. օ իսէ՝ պէն մէրհամէԹ կէօսԹէրմէ-քտ

*Պիր ազ սօնկրա Թարիֆ օլունմուշ տըր քի՝ Միւմի-
նէն իւղէրինէ կէլէն՝ Մովսէս, Հանի Ալլահըն շէրիա-
Թը տըր ։ Զանն էթմէ քի շէրիաԹըն գուվվէԹի Հա-
լընըղ ֆաիլէն օլան պէօյիւք ամիլլէրէ Հէթիշիր, Հալա
Թա ֆիքիրէ վէ Հիւքմիյին միւլահաղալարը իւղէրինէ տա-
խի օնուն հիւքմի վար տըր ։ Ինսանըն իւմիտինի Հէրէ
չարփըպ՝ Էօլիւմի միւաԹահադ կէօրիւը օնու՝ Հալընըղ
կիզլիճէ շէհվէԹէ մէյիլլէնտիյի իչիւն տախի ։ Ալլահըն
ազնղ շէրիաԹը պէօյլէ տօղրու, պէօյլէ բուհանի վէ
պէօյլէ փաք տըր ։ Իմտի քէնտինի սևվէն Փարիսեցի-
լէրտէն վէ մաղրուր ճահիլլէրտէն մնատա հիչ պիր քիմ-
սէ քէնտինին շէրիաԹա Հէթսէթ էթմէսինէ կիւվէնիպ
սատդ օլմադ իչիւն տավլ քէնտի սատագաԹընա սըզը-
նամազ ։

պիլմէմ* տէյիսլ՝ եվնէ պէնի ևէրէ չարփտը : Շիւսկէսիզ արթըզ սօնուսմու կէթիրէճէյիսի, լաքին պիրի կէլսիլ՝ կէրի տուր տէյիւ՝ էմր էթտի օնա :

Վրէս. Կէրի տուր տէյիւ՝ օնա էմր էտէն քիմ՝ իտի :

Ան-ֆն. Իւք էվվէլ օնու թանըմատըմ. լաքին հանըմըզտան կէչտիյինտէ՝ էվինտէքի վէ հանընտաքի տէվէքէլերի ֆարգ էտէրէք անլատըմ քի Թապպըմըզ տըր : Պէօյլէճէ Թէփէյ չըզտըմ:

Վրէս. Սանա եվէթիշէն ատէմ Մովսէս տիր : Օ՝ հիչ քիմսէյի էսիրէմէմիսիլ շէրիաթտա դարըը իշլէյէնլերի ասլա մէրհամէթ կէօսթէրմէք պիլմէզ :

Ան-ֆն. Իվվէթ, էօյլէ օլտուղունու փէք էյի պիլեր իմ : Օնուն պէնիմ զարըմա չըզմասընըն իւք տէֆտասը տէյիլ իտի : Պէն էվիմ տէ բահտէ օթուրուր իքէն կէլիսլ՝ էյէր օրատա զալըը իսէմ էվիմի պաշըմա կազաճագ տէյիւ սէօյլէյէն օ իտի* :

Վրէս. Լաքին՝ հանընտա Մովսէսի բասթ կէլտիյին տաղըն Թէփէսինտէ օլան էվլի կէօրմէտին մի :

Ան-ֆն. Իվվէթ, վէ տահա օրայա վարմազտան արսլանլարը տահի կէօրտիւմ, լաքին զանն էտէրիմ օնլար ուչդուտա ըսրըլար, պէրա վազըթ էօյլէն իւսթիւ իտի : Ալ էտահա էօնիւմտէ օ գատար կիւնիւմ վար տըր տէյիս՝ գափուճուունուն հանընտան կէչիպ տաղ աշաղա էնտիմ :

Վրէս. Սահիհ՝ օ պանա սէօյլէտի քի կէչտիյինի կէօրմիւշ տիր. չաքին քեաշքի օլ էվէ կիրէչիտին, զիրա օրատա սանա էօյլէ նատիտէ չէյլէր կէօսթէրէճէքլէր իտի քի՝ էօլէնէտէք օնլարը ունութմայաճաղըտըն : Լաքին քէրէմ էյլէ, ազատ Ալէտգլանմա տէրէսինտէ հիչ պիր քիմսէյէ բասթ կէլմէտին մի :

Ան-ֆն. Իվվէթ, Խօշնուտսուզ իսմինտէ պիր

*Շէրիաթն վէրտիյի ապիմ գօրգուլարընը հիսս էթմիշ օլմայան կիւնահքեար՝ հէր նէ գատար սահիհան Ալլահըն շէրիաթընըն զաղտը վէ լանէթի ալթընտա իսէ տէ, տահա քէնտի կիւնահլարընտա ուչուրումուշ օլտուղունտան՝ ճանը էմինլիքտէ տիր տէյիս զանն էտէր :

*Շէրիաթ՝ քէնտինէ գարշը սուչլու օլանլարա ասլա մէրհամէթ կէօսթէրմէզ. օնուն ութօվիս ասլա տէյիշիլմէզ. իլլա տահմա՝ "Պանա նէ քի պօրճլու իսէն էտա էյլէ", տէր : Մոտ. ԹԸ. 28 : օ՝ Թէքմիլ՝ մախսուս վէ միւտէմմէթտաճէ Թալսագ էտիպ, պէօյլէ էթմէյի իհմալ էտէնլին իւղէրինէ տահի պիլա ֆարգ քէնտի աղըր լանէթինի շու Թարզ իլէ պէյան էտէր քի՝ "Ալսօմօսուն ֆէթտաալլնտա հէվի հազըմըզ օլան շէյլէրէ՝ օնլարը Թճրա էթմէք իչլուն՝ հէր տէվամ էթմէյինն քիմսէ մէլուն օլսուն" : Գոզ. Գ. 10 :

բիսինէ բասթ կէլտիմ քի՝ պէնի քէնտիսի իլէ նէնէ կէբի ահօնամէյէ գանտըրմազա փէք կէօն-
լէու վար ըսը, սէպէպի տէ շու իսի քի, օլ տէ-
րէ՝ հիչ իզզէթ պուլունմազ պիր նէր տիր:
Պունատան մաատա շունու տանի տէտի քի, Ե-
յէր օ հօլա կիտէր իսէմ՝ ճէմի տօսթլարըմընի
նամթըլարընը զրաճաղըմ, մէսէլա՝ Վ.իպրին,
Պ.ուրուրին, Խօտիէսէնտին, Տիւնեավի իզզէ-
թին վէ տահա սայրլարընն, վէ քէնտի տէտիյի-
նէ պագարադ, քէնտիսի պիլմէր իմիշ քի՝ էյէր
օլ տէրէյի պաշտան պաշա կէչէճէք զաատար
ահմադ պուլունուր իսէմ, փէք չօգ նամթըլարը
զալաճաղ ըմընը*:

Վ.էյո. Կիւզէլ, սէն նէ՞ ճէվապ վէրտին:

Մ.-ին. Տէտիմ քի, Վ.ադատա հէմ պու իսմ-
լէրինի վէրտիքլէրինին պանա թաաղիւդամէլարը

*Քրիսթիանլարա տիւշման բասթ կէլմէք հադդընա, հէր պիրինին այըբ այրը տիւշմանլար կէօրտիւյիւնիւ տիգդամ էյլէ։ Քրիսթիան՝ Միւմին կիպի խօշնուսուզա բասթ կէլտի տէյիս օգուսմայըդ, լաքին Միւմին պու տիւշման իլէ միւպահէսէ էտիպ օնու ալթ էթտի։ Զօգ նօճմուլարա վագի օլուր քի՝ քէնտի նօլլարընտա իլէրիլէնտէլէրինտէ, սայր նօճմուլարտան զիյատէ խօշնուս օլուրլար։ Իմանըն հասըլ կէթիրտիյի պահալէր՝ քիպրտէն, մազրուրլուգտան, խատիսէնտիլիքտէն վէ տիւնեավի իզզէթ՝ զէնկինլիյէ վէ շէհվէթէ արզու էթմէքտէն հասըլ կէլէն օլ խօշնուսուզլուգա տահմին ղալնպ կէլմըլըր։

վար ըսը, զիրա օնլար սահիհան պէնիմ թէնճէ
ադրապալարըմ ընդլար, ֆագաթ պէն նօճմու-
լուգա չըգալը՝ օնլար պէնի պրագմըշ ըսըլար,
պէն տախի օնլարը թէրք էթմիշ իմ. պու սէ-
պէպտէն՝ շիմտի օնլար հիչ պէնիմ սիլսիլէմտէն
օլմայանլարտան զիյատէ պիր շէյ տէյիլ տիր-
լէր պանա: Շունու տախի տէտիմ օնա քի, պու
տէրէ հագդընա քէնտիսի փէք նանղլըշ սէօյլէ-
յօր. զիրա իզզէթտէն էվվէլ ալչագլանմագ վար
ըսը, վէ մադրուր ախալադտան՝ տիւ շամէք հասըլ օ-
լուր: Պու էճիլտէն, տէտիմ, պէն՝ պիզիմ հաս-
րէթլէրիմիզէ փէք լայըդ սայրլան շէյի թուրթա-
ճաղըմա իսէ, պու տէրէտէն կէչիպ էն ալիմլէ-
րին իզզէթ սայարընը շէյ կիմտիյի տահա էյի
սայարըմ:

Վ.էյո. Օլ տէրէտէ հիչ պաշգա պիր շէյ
բասթ կէ՞լմէտին մի:

Մ.-ին. Էվվէլէթ, Ա.յըպ նամ պիրիսինէ բասթ
կէլտիմ, լաքին նօճմուլուղումտա բասթ կէլտի-
յիմ ճէմի ատէմլէրին իչինտէ, զանն էտէրիմ քի
պու ատէմ հանդղըշ իսիմ թաշըր: Օպիրլէրէ,
պիր ազ միւպահէսէտէն վէ սայր շէյլէրտէն
ասնկրա, Նօգ՝ տէնիզլիր իսի, լաքին պու արսըդ
Ա.յըպ ասլա վազ կէչմէ յօր:

Վ.էյո. Նի՞չին, նէ՞ տէտի սանա:

Մ.-ին. Նէ՞ մի, նէ օլաճագ՝ ասըլ մէզհէպէ

գարշը սէօյլէսի. Մէզհէպէ հափըշմասը՝ պիր ա-
տէմ սէֆիլ, ալչագ, վէ մուբտար պիր իշ տիր՝
տէսի: Նուհշադ զամիր՝ ինսանլըղա հազըշմազ,
վէ հէր վագթըն պէօյիւք քիմսէլէրին ատէթա
գուվվանըդըլըր էօյիւնիւլէճէք ազատլըգտան
քէնտինի մահրում էտիպ՝ քէնտի սէօզլէրինէ վէ
էթվարընա մուգայէտ օլան քիմսէ՝ քէնտինի
վագթըն էյլէնճէսինի էթմիշ օլուր՝ տէսի:
Հուռնու տախի պահս էթտի քի՝ գուվվէթլի,
զէնգին վէ ալիմ քիմսէլէրտէն հալընըդ փէք
ազ քիմսէլէր պէնիմ էֆքէհարըմտան օլուպ,
պէնիմ էֆքէհարըմտան օլանլար տախի, սահի-
հան ջըլտըրմըդ քիմսէլէր տիր քի՝ կէօնիւլ իրա-
տէթլէրի իլէ հէր շէյտէն վազ կէչէրլէր, վէ
նիչիւն վազ կէչտիքլէրինի տէ քիմսէ պիլմէդ:
Ա Կորն. Ա. 26: Գ. 18: Փիլիպ. Գ. 7—9:
Յովհ. Է. 48: Վէհնտի տսիրլէրինտէ օլան պաշ-
լըձա հօջհուլարըն ալչագ վէ ֆէնտա հալ ու մէ-
վալլէրինէ, օնլարըն ահմագլըդը վէ ճէմի թապիի
իլհամլէրտէն պի խապէր օլմալարընա տախի գար-
շը սէօյլէսի: Էմմ տահա պուրատա նագլ էթ-
տիյիմ շէյլէրտէն պաշգա էօգ շէյլէր իւզէ-
րինէ տախի պու թարզ իւզրէ պէնիմ իլէ սէօյ-
լէշտի. Մեսելա, Պիր վագըն հօնիւնտէ աղըսյա-
բտագ սըզայարագ օթուրուպ, վէ ախ վախ էտէրէք

էվէ տէօնմէտի այըպ տըր՝ տէտի. Ուֆագ թէ-
ֆէք գապահաթլար իչիւն գարշընտաբինին աֆ-
վընը տիլէմէք, նախօտ պիրինտէն պիր շէյ ա-
լընմըշ օլուռնտու գուռնտա օնու էօտէմէք տախի ա-
յըպ տըր՝ տէտի: Էմմ տախի, մէզհէպ պիր ա-
տէմի՝ պագը պէտ խոռյլար սէպէպինտէն (վէ պու-
նու տէտիյինտէ՝ պուռնըլարա փէք կիւզէլ խախ-
լէր վէրտի), պէօյիւքլէրտէն ուզագ պրաղըպ,
քէնտի մէզհէպտաշլարը օլմագ միհնասիպէթի ի-
լէ՝ պայագը թագըմ քիմսէլէր իլէ օլուպ օնլարա
բայէթ էթտիրիր, վէ պու շէյ այըպ տէյի՞մ
մի՝ տէտի*:

---

*Ալլահըն սուբհէթինի գայպ էթմէյէնին էն գուվվէթլի քէօթիւլիյիւ, Ալլահանի շէյլէրին իւզէրինէ՝ պիզի թապիի օլան ուլթանմագլըգտան պաշգա պիր շէյ տէյի՞մ տիր, պու ուլթանմագլըգ՝ պիզիմ ինսանլարտան օլան գօրգումուզ իլէ պիրլիքտէ՝ Ալլահըն հագիգաթը-նաՀ, Քրիստոսուն իզզէթինէ վէ պիզիմ ճանըմըզըն բա-հաթընա պիր գուվվէթլի տիւշման տըր, Քրիստոսու վէ օնուն իմանընը իդրար էթմէյինն ուճունտա թէթբէյ-րէք տուրուպ տախմա խոմիզի վէ շէօհրէթիմիզի գայպ էթմէյէլիմ տէյիս գօրգմագտան իսէ, օլ իդրարըմըզը ա-շիքտար պէյան էտէրէք՝ պիրտէն աղրըլարըմըզտան խէ-լաս օլմասը տահա էյի տիր: Զիրա Քրիստոս շու ազիմ սէօզլէր իլէ պույուրմուշ տըր քի, ՝՝Հէր քիմ քի պու գէնագտար վէ կիւնահքտար նէսլտէ պէնտէն էօթիւրիս վէ սէօզլէրիմնէն էօթիւրիս ուլթանըրսա, տէմ Օղլու տախի՝ քէնտի Փէտրինին ճէլալինտէ աղնզ մէլքլէր

Վրէ՞ս. Այն նէ՞ տէտին օնա։

Ան-ին. Ինչ՞ տէտիմ. իւք եվվել նէ տէյէ-ձէյիմի պիլմէզ իսիմ։ Էմմ պէնի էօյլէ ու-թանըրսամ քի՝ գանըմ ևիւզիւմէ սըչըսար. իւ-թէ սօրլ օ Այըպ գանըմը ևիւզիւմէ կէթիրտի, վէ ազ գալսա պէնի հալտէն չըգարաճաղ ըսը։ Աքին նիհայէթ միւլահազա էթմէյէ պաշլատըմ քի, տաէմլէրին ինտինտէ ալա օլան չէյ՝ Ալլահըն հոշնուտ ընտա մէքրուհ սըը։ Պաղ. ֆջ. 15։ Հոշնու տախի տիւշինտիւմ քի՝ Պու Այըպ՝ ինսանլարըն նէ օլտուղունու սէօյլէյօր, ֆագաթ Ալլահըն նէ օլտուղունու՝ նախօտա Ալ-լահըն Վէլամընըն նէ օլտուղունու սէօյլէմէյօր։ Պունտան մատտա, տիշինտիւմ ի՛ մաշէր կիւնիւնտէ պիզիմ շէրտաթըմըզ տիւնեանըն պէնլիք բուհու իլէ քէսիլմէյէճէք, իլտա Հադդ Թատալանըն իլմի վէ շէրիաթը իլէ։ Պու էճիլ-տէն տիւշինտիւմ քի, էն ալտսը՝ Ալլահըն տէտի-յի տիր, վէ հէր նէ գատար տիւնեատա օլան տաէմլէրին ճէմիսի օնա գարշը իսէլէր տէ, նինէ Հադդան էն ալտսը օ տըը։ Էօյլէ իսէ, Ալլահըն քէնտի մէզհէպինի էյի սայտըղընը կէօրտիւյիւմ-

---

էլէ կէլտիքտէ, օնտան էօթէբիւ ուԹանտաղ տըը". Մսւլ. Ը. 38։ Այըպտան հիւճիւմ օլունմադ իլէ, օնտան ալմի օլունմադ այըը շէյլէը տիր։

տէն վէ Ալլահըն պիր նուսմադ զամիրի էյի սայ-սըղընը կէօրտիւյիւմտէն, կէօյիւն փատիշահը-ղը իչիւն քէնտիլէրինի չըկարն հաճնէյը՝ էն ա-լտմէյը օլտուգլարընը, վէ Պրետտոսու սէվգն ֆա-քիրէյը, օնտան իքրահ էտէն տիւնեանըն էն պէօյիւք տաէմինտէն տէ զէնկին օլտուղլարընը կէօրտիւյիւմտէն, տէ՛ֆ օլ նա Այըպ, սէն պէնիմ խէյտա օլմամա տիւշմանսըն՝ տէտիմ։ Պէնիմ Ջա-Թը Շահընշան Թապպըմա գարշը սէնի գապուլ էտէյիմ մի։ Ինչէր էօյլէ էտէր իսէմ, օնուն կէլտիյի կիւնտէ նահըլ օնուն ևիւզիւնէ պագա-ճաղըմ։ Մսւլ. Ը. 38։ Ինչէր պէն շիմտի օնուն հօլարընտան վէ գուլարընտան էօթիւբիւ ու-Թանըը իսէմ, օնտան միւպարէքէյնմէյի նահըլ ումա պիլէր իմ։ Աքին պու Այըպ՝ հադդան պիր արսըզ՝ էտէպսիզ քիմսէ տիր. կիւճ իլէ օ-նու հանըմտան տէֆ էտէպիլտիմ, հէման իսո-Թիւմէ պինմէքտէ վէ տաիմա գուլաղըմտան ա-շաղա՝ մէզհէպտէն հասըլ կէլէն պաղը գուսուրլա-ըը փըսըլտամագտայըսը։ Աքին նիհայէթ քէն-տիսինէ սէօյլէտիմ քի, պու իչ իչիւն արԹըգ չալըշմասը նաֆիլէ տիր, զիրա քէնտինին իք-րահ էթմտիյի շէյլէը՝ պսնա հէփսինտէն իզզէթ-լու կէօրիւնէն շէյլէը տիր. պէօյլէճէ նիհայէթ պու Թաճիզ էտիճիտէն սավուշուպ՝ հօլումա

կիթափիմ : Վէ օնտան գուրթուլտուղումտա՝ շէյլէ օգումաղա պաշլատըմ ,—

"Կէօք տավէթինէ միթիւ քիմսէնին
Գարշըլատըղը տափիմ իղվալէր ,
Ղայէթ չօգ տըրլար՝ վէ թէնէ ույկուն ,
Եէնիտէն եէնի կէլիրլէր հէր կիւն .
Քի պիղի պիր վադթ գափըղ եէնսինլէք ,
Վէ կէօք եիւղիւնտէն աթարնլար իրագ :
Իմտի եօլճուլար , եօլճուլար իմտի ,
Այըդ տուրսուննլար՝ ճէսուր եր կիպի" :

Ռէյս • Ինֆիլիսար էտէրիմ , գարրնտաշըմ , քի՝ մէրտկէր իլէ պու էտէպսիզին էլինտէն եադանը գուրթարտըն • ղիրա սէնին տէտիյին կիպի , զանն էտէրիմ հէսիխինին իչինտէ պու քիմսէ եանղըղ իսիմ թաշըր • պախուսուս քէնտիսի օգատար արսըղ տըր քի՝ սօգագլարտա արդամըղտան գօվալայըղ՝ հէր քէսին էօնիւնտէ պիղի ուրթանտըրմաղա , հէմ էյի օլան շէյին հադդընա ուրթանտըրմաղա չալըշըր* : Ֆագաթ

*Հագդ եօլու գապուլ էտիպ սաաուէթ իչինն եօլա չըղանլարտա սալա պիր քիմսէ եօգ տըր քի՝ այըպտան հիւճիւմ օլունմասըն : Լաքին այըպտան եէնիլիկ յիմիղտէ , պիղիմ կիպի մէլուն՝ վէ ճէհէննէմի լայըդ կիւնահքեարլարը քէնտիսինէ "գարընտաշ" (Եբր • Բ • 11 •) չաղըրմադա ուրթանմայան Ալլահըմըղ Քրիստոսա լայըդ օլան իղղէթի վէրմէկիչ օլուրուղ : Էյ վա՛հ , այըպ պիղէ , պիղիմ այըպըմըզ պիղիմ կիւնահըմըզ իքէն՝ պիզ օնու-

էյէր քէնտիսի էտէպսիզ օլմասայըտը , պու հաբաքէթտէ պուլունմայաճաղ ըտը : Լաքին հալա օնու բիտտ էտէլիմ , զիրա գօրդու վէրմէք իչիւն քէնտիսինտէ օղ պէօյիւք սէօղլէր վար իքէն , օ՝ տիվանէտէն պաշգասընը եիւճէլտէմէղ : "Ընմէղը իղղէթէ վարիս օլաճադ" • տէր Սողոմոն , "ամմա տիվանէլէրին եիւճէլմէսի՝ այըպ օլաճադ" : Ա•թագ • Գ • 35 :

Մէ•ղին • Ադէր իւսթիւնտէ հադիգաթ իչիւն էյի ճէնքէլէշմէմիզ իսթէյէն Ջաթի Շէրիֆէ տուա էթմէլիյիղ քի՝ Ալըպա գարշը պիղէ իմտատ էթսին :

Ռէյս • Ադդըն վար • Լաքին օղ տէրէտէ հիչ պաշգա պիր քիմսէյէ բասթ կէ՞լմէսին մի :

Մէ•ղին • Խայըր կէլմէտիմ , զիրա կէրէք օղ տէրէտէ վէ կէրէք Ղօրհամ Վէօղկէսի տէրէսինտէ՝ ուճատան ուճա կիւն ըշըդը իլէ կէլտիմ* :

քէնտիսիղէ շերեֆիսիղ օլան Քրիստոսու , օնուն քէլամլարընը վէ օնուն եօլարընը այըպ սայարըղ , Եա՛ դարընտաշլարըմ , Ալլահտան Քրիստոսուն պիղիմ էն էյի տօսթումուղ օլտուղունու իդրար էթմէքտէ փէրվասըղ օլմադ տիլէյէլիմ քի՝ Ալըպ քէնտի մէլուն պաշընը էօրթիւպ՝ պիղիմ էն պէօյիւք տիւշմանըմըղ կիպի պիզտէն գաչըրն :

*Ալլահըն եիւղիւնիւն նուրու իւղէրիմիղ վուրտուղու վադրէտա կէլէն իղվալար՝ իմանըն եանընտա հիչ կիպի շէյլէր օլուպ , անըլմադա տահի լայըդ շէյլէր տահիլ կիպի կէօրիւնիւրլէր :

Վրէժ. Սանա էյի բասթ կէլմիշ։ Ինթիմատ էյլէ քի պանա փէք ազսըսը բասթ կէլսի։ Էմմեն օ տէրէյէ կիրէր կիրմէզ, օլ մուբտաթ ընյայթան Ալողղիոն իլէ էփէյի վազըթ պիր հիյապէթլու ճէնկէ թուրթունտում. օ գատար քի՝ արթըզ պէնի էօլտուրէճէք տէյիւ կէլսի պանա, պահուսուս պէնի ևէրէ չարփըշ փարէ փարչէ էթմէք գատար իլէ ալթընտա էզաիյինաէ էօյլէ կէլսի. զնրա պէնի ևէրէ աթարզընտա՝ գըլըճըմ էլինտէն ֆրըլատը. պուննտան զաթի նազար, քէնտիսի տախի՝ Ըրթըզ էճէլինի կէթիրէճէյիմ՝ տէտի. լաքին Ալլահա հավալատըզմտա՝ օ պէնիմ ֆիղանըմը իշլիտիպ՝ պէնի հէփ սըզընթըրատըրմտան իսէլաս էթտի։ Ընտէն Էօյլում վէօլկէսի տէրէհինէ կիրտիմ, վէ պիւթիւն տէրէհին. նարը եօղունա գատար հիչ ըշըղըմ եօզ ըտը։ Պիր գաչ տէֆա օրատա գաթը օլունտաճաղըմ տէյիւ կէլսի պանա, լաքին նիհայէթ շաֆֆաղ սեօքիւտ՝ կիւնէշ տօղտու, վէ պադի գալան եօ-լու չօղ գօլայլըզ վէ բահաթլըզ իլէ կէլտիմ։

Պու արալըզ բիյամտա կէօրտիւմ քի՝ օնլար եօլլարընա կիթմէքտէ իքէն, Միւմին՝ բասթ կէլէ պիր ևանա պագըզ Ալֆաղան իսմինտէ պիր ատէմ կէօրտիւ. քի պիր ազ էօթէտ ևանլարը սըրա կիտէյօր ըտը, զնրա պու եօլտա հէփիսինէ

տէ կէչէճէք գատար եէր վար ըտը*։ Պու ատէմ պիր պօյլու քիմսէ օլուպ՝ ուզագտան պագըլ-տըղընտա, եագընտան կէօրիւնտիւյինտէն զի-յատէ հիսիւնլիւ պիր կէօսթէրիշի վար ըտը։ Միւմին իսէ պու ատէմ իլէ շէօյլէճէ միւքա-լէմէյէ կիրտի։

Մէ-ֆն. Նէ՞րէյէ ուղուրլար էֆէնտիմ. Մէ-մավի շէհրէ՞ մի կիտէյօրսընըզ†։

Լաֆըզան. Յվվէթթ, օրայա կիտէյօրըմ։

Մէ-ֆն. Թամամ, էօյլէ իսէ սէնին կիւզէլ արգատաշլըղընա մնալիք օլաճաղըզ։

Լաֆ. Կէօնիւլիրատէթիմ իլէ սիզէ արգատաշ օլուր ըմ։

Մէ-ֆն. Կէլ էօյլէ իսէ պէրապէր կիտիպ՝

---

*Օրթալըզ ասիւտէ օլտուղունտա՝ հէր թարզ միւմին-լէր չօղալըր, զնրա պիր գօվալայըշ օլմատըղը էճիլտէն՝ իւսթտէն կէյտիքլէրի տիյանէթ գըյաֆէթի՝ քէնտիլէ-րինի հիչ պիր թէհլիքէյէ միւպթէլա էթմէզլ։

†Իչթէթ սանա պիր Լաֆազան, քի պիզիմ կիւնիւ-միւզտէ պուլունան չօղալըրըն թըզպգը պիր սուրէթթի տէր։ Օնլար Ինճիլնէն էօյրէթտիյի հագդգաթլար հագդգնա՝ ա-չիքտար վէ լաղըմը իւզրէ սէօյլէյէ պիլըրլէր իսէ տէ, օնլարըն եիւրէյի ևէնիլէտիպ քէնտիլէրինի գրիստոսուն պէնգէյիշինէ չէվիրէն գուրթարըճը գուվվէթինատն մահ-ըտըմ տըրլար։ Պու թարզ քիմսէլէր՝ հէր տիւրլիւ սէօհպէթէ ույարլար. տինտար իլէ աղըր պաշ օլուպ՝ ճիւնտիյալը սէվէն իլէ տախի խաֆիֆ օլուրլար, վէ մունա-ֆըգլար իլէ մունաֆըգլըղա տէօնէրլէր։

վադթըմըզը ֆայիտէլի ընկերը իւզերինէ սէօյլէ-
նէրեք կէնիրելիմ։

Լ֊Ֆ֊. Կերեք սէնին իլէ վէ կերեք սայր պիր
քիմսէ իլէ էյի ընկերը իւզերինէ սէօյլէմէսի պէ-
նիմ տէ փէք խոթէաիյիմ ընկ տիր, վէ՝ պէօյլէ
պիր էյի մէղլուպիյէթտէ օլմազ խոթիյէն քիմ-
սէլերէ բասթ կէլմիշ օլտուղումդ իչիւն տախի
շազ օլտուռմ։ զերա, տօղրուսունու խոթիր ի-
սէն, փէք ազ քիմսէլեր վար տըր քի՝ հօլ էթ-
տիքլերինտէ վադթլարընը պու թարզ իլէ կէ-
նիրմէյի վազիֆէ էտէրլեր։ օնլար հիչ ֆայ-
տէսի օլմայան ընկերը իւզերինէ սէօյլէմէյի տա-
հա էյի սայարլար, վէ պու ընկ պանա փէք ա-
ճը վերմիշ տիր*։

Մ֊Ն֊. Պու ընկ՝ վազաա ահրնահաղ պիր
հալ տըր, զերա նէր իւսթիւնտէ ինսանլարընն
տիլինէ վէ աղզընա կէօյիւն Ալլահընըն ընկե-
րինտէն տահա լայըզ ընկ նէ՞ վար։

Լ֊Ֆ֊. Անտէն փէք ահմայիլ խօշնուտ օլտուռմ։
զերա սէօյլէտիյին սէօզ թէքմիլէն տօղրու օ-
լուպ՝ քիմսէ օնա զարըզը սէօյլէյէմէզ։ վէ պէն
շունու տախի տէյէճէյիմ քի՝ Ալլահընը ընկե-

*Միւբայը տինտար լաֆազանլըզ իլէ սայրլարտան ընի-
քեայէթ էտէր. քէնտինին իւզերինէ հիչ պիր ընկ սէօյ-
լէմէզ։ Սահիհ տինտար էյլէ տէյիլ տիր։

րի իւզերինէ սէօյլէմէք գատար թաթլը վէ ֆա-
յիտէլի նէ՞ վար։ Պիր ատէմ՝ ահմայիլ օլան՞
ընկերը իլէ էյլէնտիյինտէ՝ օնտան թաթլը նէ
օլուր։ Մէսէլա՝ պիր ընկին թէվարիխի ճախօտ
սըրրը իւզերինէ, վէ ճախօտ միճիղաթլար, ա-
ճայիպլէր, վէ նիշանլար իւզերինէ սէօյլէմէք
իլէ էյլէնէն պիր ատէմ՝ Ազիզ Փիթապտա օլ-
տուղու կիպի պազդա նէ՞քտէ օլ ընկերի օլ
գատար կիւզելճէ թահրիր օլունմուշ, վէ օլ
գատար թաթլը գալէմէ ալընմըշ պուլաճագ տըր։

Մ֊Ն֊. Տէտիյինիզ հագգը տըր, անճագ
պիզիմ օնլարընն իւզերինէ սէօյլէմէմիզտէն պաշ-
լըճա մէրամըմըզ՝ օնլարտան մէնֆաաթ պուլմագ
օլմալը տըր։

Լ֊Ֆ֊. Պէնիմ տէտիյիմ տէ օ տըր. չիւնքի
օլ թարզ ընկերին իւզերինէ սէօյլէմէք փէք
մէնֆաաթլը տըր, զերա սէօյլէմէք իլէ՝ ինսան
չօգ ընկերը իւզերինէ մալիւմաթ քէսպ էտէր
մէսէլա տիւնյավի ընկերին ֆանիլէյի վէ ճօգա-
բըտա օլան ընկերին ֆայիտէլի օլմասը իւզե-
րինէ։ Պու ընկ՝ ալէսսէվի օլան պիր հալ տըր։
լաբին պաշլըճա՝ սէօյլէմէք իլէ ինսան եէնիտէն
տօղմանըն լուզումինի, քէնտի ամէլլէրինին քի-
ֆայէթսիզլիյինէ, Վրիստոսուն սատագաթընըն
իգթիզասընըվէ սայր պուննալար կիպի ընկերը էօյ-
րէնիր։ Պունտան մաադա, սէօյլէմէք իլէ ինսան՝

թէօվպէ էթմէք, իման էթմէք, տուա էթմէք, սըզընթը չէքմէք վէ պուղլար կիպի ղէյլէրին նէ օլտուղտունու էօյրէնիր. հէմ տախի սէօյլէմէք իլէ, ինսան՝ Ղնձիլին քէնտի բահաթը իչիւն վէր-տիյի պէօյիւք վատլարըն վէ թէսլիլիմներին նէ օլտուղտունու էօյրէնիր: Պունտան մաատա, սէօյլէմէք իլէ ինսան՝ ֆասիտ ղիւմլէրէ գարշը պահս էտիպ՝ հագը վիգայէ էթմէյի, հէմ տախի ճահիլե թալիմ վէրմէյի էօյրէնիր*:

Մ֊ն. Պու տէտիքլէրինին քնաֆիէսի սահիհ տիր, վէ սէնին էֆքիարըն պէօյլէ օլտուղտունու իշթիտիյիմ փէք շազ ըմ:

Լ֊ֆ. Նազըդ քի պու շէյին օլմատըդը սէպէպինտէն իմանըն իպթիդասընը վէ էպէտի էօմիւր իչիւն քնտի ճանլարընա լութֆտուն կէօրէնէյի իչին լուզումինի անլայան քիմնէլէր ազ օլուպ,

*Սահիհ իման իլէ օլան իգրարըն թըզդըը տէյիլ մի պու. լաքին կէօր քի պիր իսմ իլէ Միւմին տախի սահիհ թալիմթալար իւզէրինէ տուտուս գուշու կիպի սէօյլէմէյի վէ օնլարըն իւզէրինէ սահիհ միւլահազալար էթմէյի էօյրէնէպիլիր, նէչէ քի օնլարը սահիհտէն գապուլ էթմէյէ, օնլարը սէվմէյէ վէ քնտի խըրսլարը վէ էթվարը իւզէրինէ օլան օնլարըն թէսէսիրինի տույմազա եիւրէյի եօգ ութը: Զօղլար վար քի՝ Քրիստոս քէնտի միւէլլիմլէրի տիր տէյիս շիմտի իգրար էտէրլէր, լաքին օ՝ կէլէճէք տիւնեատա օնլարըն գատըսը կիպի օնլարը հիւքմի աղապա կէօնտէրէճէք տիր:

օնլար պիլմէյէրէք՝ չէրիաթըն ամէլլէրինտէ հաշարլար քի, օնլար իլէ պիր ատէմ ասլա կէօ-յիւն փատիշահլըղընը քէսպ էտէմէզ:

Մ֊ն. Լաքին լութֆ էյլէ, պու շէյլէրին հագդընա պիր սէմավի մալիւմաթ քէսպ էթմէսէ՝ Ըլլահըն վէրկիսի տիր. ինսանըն չալըշմասը հա-խօտ օնլարըն իւզէրինէ սէօյլէմէսի իլէ հիչ պիր ատէմ օնլարա մալիք օլամազ:

Լ֊ֆ. Նօյլէ օլտուղտունու պէն տէ փէք էյի պիլիր իմ, զիրա պիր ատէմէ կէօքտէն վէրիլմիշ օլմայընճա, օլ ատէմ քէնտիլիյինտէն հիչ պիր շէյէ մալիք օլամազ. հէփիսի լութֆ իլէ օլուպ, ամէլլէրտէն տէյիլ տիր: Պունտըն սահիհ օլտուղտունա Ղնձիլ Վէսիյաթան եիւզ իսպաթ կէօսթէրիր իմ:

Մ֊ն. Փէք էյի էֆէնտիմ, տէտի Մ֊իւմին, շիմտի նէ՞ շէյ իւզէրինէ գօնուշալըմ.

Լ֊ֆ. Նէ՛ քի իսթէր իսէն: Պէն սէմավի շէյլէր իւզէրինէ սէօյլէնիրիմ, տիւնեատի շէյլէր իւզէրինէ տէ. էտէպիյէթ՝ հախօտ տիյանէթ իւզէրինէ. մուգատտաս՝ հախօտ ղայրը մուգատտաս շէյլէր իւզէրինէ. կէչմիշ՝ վէ հախօտ կէլէճէք շէյլէր իւզէրինէ. կէրէք էճնէպիյէ վէ կէրէք տախիլիյէ շէյլէր իւզէրինէ. փէք մուհիմմ վէ հախօտ մուֆասսալ շէյլէր իւզէրինէ

տախի սէօյլէշելիմ, էյէր օնլար թէքմիլէն ֆա-
յիտէմիզէ պահս օլաճագ շէյ իսէ։

Մ֊Ն֊Ն. Պուղնուն իւզերինէ Միւմին թաաճ-
ճիւպ էթմէյէ պաշլատը, վէ Վրիսթիանա ճանա-
ղարագ (չիւն պու արալըգ Վրիսթիան եալընըզճա
կիտէ յօր ըտը), ուսուլլայըն օնա տէտի քի,
Նէ՛ կիւզէլ պիր արգատաշ պուլտուգ։ Պու ա-
տէմ շիւպհէսիզ փէք իլէրտէ պիր եօղճու օլա
պիլէճէկ տիր։

Վ֊Ր֊Ն. Պու սէօզիւն իւզերինէ Վրիսթիան
քիպարճա կիւլիւմսիւլէ յիպ շէօյլէ սէօյլէտի.
Պու ատէմ քի սէն օնա պու գատար գափըլըրսըն,
օնուն պու տիլի իլէ՝ քէնտիսինի թանըմայան
եիրմի քիշիյի ալտատա պիլիր։

Մ֊Ն֊Ն. Սէն օնու թանը՞մըրսըն։

Վ֊Ր֊Ն. Թանը՞մըյըմ։ Նվվէթ, օնուն
քէնտի քէնտինի թանըտըղընատան զէյատէ պէն
օնու թանըրըմ։

Մ֊Ն֊Ն. Ըման էֆէնտիմ, պու ատէմ նէ՞
տիր։

Վ֊Ր֊Ն. Օնուն խամի Լաֆազան տըր, վէ պի-
զիմ շէհրին միւթէէմմէքիւնէրինտէն տիր։ Սէնին
օնա եապանճը օլտուղունա թաաճճիւպ էտէրիմ,
ֆագաթի շու հալ տա վար տըր քի՝ շէհրիմիզ
պէօյիւք տիր։

Մ֊Ն֊Ն. Վիմ՞ն օղլու տըր, վէ նէ՞ սէմթ-
տէ օթուրուր։

Վ֊Ր֊Ն. Թաթլը տիլ նամ քիմսէյնին օղլու տըր,
վէ պօշ պօղազ մահալլէսինտէ օթուրուր։ Վէնե-
տիսինի թանըյանլարըն քեաֆֆէսի օնու՝ պօշ
պօղազ մահալլէսինին Լաֆազանը տէյիւ պիլիր-
լէր, վէ հէր նէ գատար օնտա պիր կիւզէլ տիլ
վար իսէ տէ՝ անճագ քէնտիսի զավալը պիր ու-
շագ տըր*։

Մ֊Ն֊Ն. Փէք էյի, ֆագաթ քէնտիսի պիր
կիւզէլ ատէմմէ պէնզէր։

Վ֊Ր֊Ն. Վէնտիսի իլէ էյի աշնալըղը օլմայան-
լարա էօյլէ տիր, զէրա օնուն կիւզէլլիյի ուզագ-
տան տըր. հադրնա կէլտիյինտէ զայէթ չիրքին
տիր։ Այնին կիւզէլ ատէմ տիր տէմէնտէ՝ պիր
թասվիրճինին իշինտէ կէօրտիւյիւմ խաթրըմա
կէլիյօր քի, հափտըղը թասվիրլէր ուզագտան

---

*Պիղէ քիմսէյնին հադրնա ֆէնա սէօյլէմէմիզ էմր օ-
լունմուշ տէյիլ մի։ Ցոխ. Դ. 11։ Պու շէյտէ ֆրիս-
թիան գապահաթը տէյիլ մի տիր։ Խայըր, զէրա Ալ-
լահըն իզզէթի վէ Ինճիլին էհթիպարը թէհլիքէտէ օլտու-
ղունտա, վէ միւմինլէր՝ եալընըզ պիր լաֆազան, ատէպ-
սիզ վէ մունաֆիգ պիր քիմսէյնէն ալտանտաճադլար տէ-
յիւ գօրգու օլտուղունտա, սըրալը հէմ լազըմ տըր քի
օլ թարզ քիմսէյնին նէ օլտուղունու եագըշըղընա կէօ-
րէ աշիքաար պէյան էտէլիմ։

փէք կիւզէլ կէօսթէրիպ, փէք եագընտան ղայէթ էիրքին տիրլէր։

ՄԻՒՖԻ. Լաքին պանա էօյլէ կէլիյօր քի շագա էտէյօրսըն, զիրա կիւլիւմսիւլէտին։

ՔԷՇ. Էէր նէ գատար կիւլիւմսիւլէտիմ իսկ, հաշա քի պու իշտէ շագա էտէյիմ, եախօտ քիմսէյի նաֆիյէ եէրտէ գապահաթը չըգարայըմ։ Օնուն նէ օլսուղունու շիմտի սանա տահա էօյի կէօսթէրէյիմ։ Պու ատէմ հէր թարըզ աբգատաղըզա վէ հէր սէօզէ կէլիր. շիմտի սէնին իլէ նասըլ սէօյլէշիյօր իսկ, իչդիթ սօֆրասընտա օթուրտուղունատա տահի էօյլէ սէօյլէմէյէ հաղըր տըր, վէ իչքի գաֆասընա վուրտուգճա, պու շէյլէր տահի տահա զիյատէ օնուն աղզընտա տըր։ Օնուն եիւրէյինտէ եախօտ էվինտէ, վէ եախօտ սէօհպէթինտէ՝ մէզհէպին հիչ եէրի եօգ տըր. օնտա օլանըն քնաֆիֆէի տիլինտէ տիր, վէ օնտա օլան մէզհէպ տահի, օնուն իլէ փաթրըտըր էթմէք իչիւն տիր*։

*Ղունուն կիպի միւմինլէր նասըլ-քի տահմա պուլունուր իսկ՝ քեզալիք շիմտի տահի վար տըր։ Ղունուն կիպի քիմսէլէր՝ օլ կիւզէլ քրիսթիանլըղը եիւրէյինտէն եարատըլըպ, հէր ճէնիւ հաղըդաթլարը պյագ ալթընա պրագըրար։ Ղիւթիւն պիւթիւնէ ճահիլ օլանլարտան վէ աչիքսըզ մունաֆիղլարտան զիյատէ պունուն կիպի քիմսէյէ պարարը տահա չօգ տըր։ Էյլէ իսկ պունուն կիպի քիմսէլէրտէն գաչըն վէ օնլարտան իրագ տուրուն։

ՄԻՒՖԻ. Տէ՛մ, էօյլէ իսկ պէն պու ատէմտէն չօգ ալտընմըշըմ.

ՔԷՇ. Ընտտընմադ մը, շիւպհէն օլմասըն, խաթըրընա կէթիր շու տար իւլմէօհլի քի, «Սէօյլէրլէր, վէ էթմէզլէր» տէր. լաքին Ընտտընտըն փատիշահլըղը սէօզ իլէ տէյիլ՝ իլտա գուվվէթ իլէ տիր։ Մաթ. Ի Գ. 3։ Ա. Կորնթ. Գ. 20։ Պու ատէմ տուա, թէօվպէ, իման վէ եէնի տօղուշ իւզէրինէ սէօյլէր, ֆագաթ օնլարըն խուզէրինէ սէօյլէշմէքտէն պաշգա պիր շէյ պիլմէզ։ Պէն օնուն էվինէ կիրմիշ օլտուգ, օնու՝ կէրէք էվինտէ վէ կէրէք տրշարըտա պիլտի յիմտէն, օնուն հագգընա հէփ տէսթիքլէրիմին սահիհ օլտուղունու տահի պիլիր իմ։ Նտումուրթանընն ագընտա նէ գատար տատ եօղ իսկ՝ օնուն էվինտէ տահի օլ գատար մէզհէպ եօգ տըր։ Օրատա՝ նէ տուա էթմէք վար, նէ տէ կիւնահտան թէօվպէ էթմէք նիշանէսի. հէման հայվան քէնտի ճինսինտէ Ընտտա օնտան փէք զիյատէ էյի խրզմէթ էտէր։ Օնու պիլէնլէրին էօնիւնտէ օ՝ մէզհէպէ քիր, ազար վէ այրըգ կէթիրճի տիր (Լուկ. Բ. 23, 24)։ Շէհրտէքի քէնտինին օթուրտուղու պիւթիւն ճիվարընտա, օնուն սէպէպինտէն՝ մէզհէպ հագգընա անճագ պիր էյի լուղէթ սէօյլէնիր։ Օնու թանըյան խալգ օնուն հագգընա «Տրշարըտա ազիզ, էվտէ շէյ-

թան" տէր: Օնուն զավ՚լը ֆամիլեասը տախի պէօյլէ պիլիը օնու. օ՝ քէնտի խըզմէթքեարլը-ըընա էօյլէ նէքէս, էօյլէ փիս աղըզ, վէ էօյլէ նահադզ տըը քի, օնուն իլէ՝ նէ նասըլ տավ-րանաճադզլարընը պիլիըլիը, նէ տէ նասըլ սէօյլէ-յէճէքլէրինի: Օնուն իլէ իլի օլանլար տէր քի, Օնուն իլէ իշ էթմէեն իսէ՝ պիր չինկեանէ իլէ իշ էթմեի տահա էյի տիր, զիրա օ՝ տահա էյի իշ կէօրէճէք տիր: Ույէր միւմքին օլուր իսէ, պու լաֆազան՝ օնլարընն ալէյհինաէն վարըզ, օնլարա հիլէ էտէճէք, օնլարը ալտտաճադ վէ հադզլարընտան կէլէճէք տիր: Վէնտի էվլատ-լարընա տախի՝ քէնտի հօլուընա վարմազա էօյ-րէտիր, վէ պիր եումշագ զամիրին իլէ նիշանէ-սինի՝ տիվանէ գօրդադզըդ թէհմիյէ էտէրէք, օնլարտա պէօյլէ պիր շէյ կէօրմէ-յիւ կիսի, օն-լարը տիվանէ վէ մանգափա չաղըրըզ, նէ օն-լարը պիր լայըգլը իշէ գօր՝ նէ տէ սայրլարընն էօնիւնէտ օնլարընն հադզընա էյի սէօյլէր: Պէնն՝ քէնտի փայըմա, օ էֆքեարտէ իմ քի՝ պու ա-տէմ քէնտի մուրտար էթվարը իլէ՝ չօգլարընն եուվարլանըզ տիւշմէսինէ սէպէպ օլմուշ տըը, վէ էյէր Ալլահ էսիրկէմէզսէ, տահա չօգլարընն խարապընա տա սէպէպ օլաճագ տըը*:

*Քրիստոսուն տինինի եալընզդ տիւ իւէ իդուտ եաիպ

Մէ-դն. փէք էյի գարընտաշըմ, էլպէթտէ սանա գանմալը յըմ՝ տէյիւ եալընզդ՝ Օնու պի-լիրիմ՝ տէտիյին իչինն, իլլա ինսանլար հագ-գընա պիր Քրիսթիան կիսի սէօյլէտիյին իչինն տախի. Օյնրա զանն էտէմէմ քի սէն պու շէյ-լէրի օնա քէօթիւլիւք խոթէտիյին իչինն սէօյ-լէրսին, իլլա տալ սէօյլէտիյին կիսի օլտուղու իչինն:

Վէզ. Ույէր պէն օնու սէնտէն զի յատէ թա-նըմատա իտիմ, իհթիմալ տըը քի պէն տախի սէնին իլը էվվել օնուն հադգընա էթտիյին թահմին կիսի թահմին էտէճէյիտիմ. վէ էյէր

քէնտի իչէրլէրինտէ Քրիստոսուն մուհաղգէթ վէ լութֆու տալա պուլունմայան քիմսէլէր, պունու օգու-յուպ թէթրէտսինլէր: Ույվահ, էօյլէլէր՝ Ալլահըն լութ-ֆունա, Բաղգընմըզ Քրիստոսա, վէ հադգդաթըն մու-գաատէս քէլամընա նէ՝ հագարէթ կէթերիրլէր: Ա՛հ, պիր կէլէճէք տիւնեատա օնլար ազիզ վէ եիւրէքլէ-րի թէֆթիշ էտէն Ալլահա նէ ազիմ հիսապլար վէրէճէքլէր: Եա՛ Ցիսուսուն սահիհ հօլճուլարը, պու-նու օգույուպ Բաղգընդդա համո սունունն քի՝ սիզի մէյվէսիզ իման իւզերինէ տուրմագտան վէ հադգդաթ հադգընա միւրայէճա լաֆազանդզ էթմէքտէն խէյլա էյ-լէյիզ՝ հադգդաթը քեամիլէն սիզէ պիլտիրտի քի՝ օնու եիւրէյինիզին իչինէ գապուլ էտէնիզ, վէ օնուն Թէո-սիրլի հէմ Թէմիզլէյիճի գուվվէթինին ալէընտա եաշա-յըզ տավրանասընըզ, Սիզի սայրլարտան ֆարգը էտէն քի՞մ տիր:

պու խապէրլէրի մէզհէպէ տիւշման օլան քիմ-
սէլէրտէն ալմըշ օլա իսիմ, էֆֆիրա եէրինէ
գօյաճագ ըտրմ, զերա՝ պու պիր հալ տըր քի
էքսէրի քէօթիւ ատէմլէրին աղըընատան՝ էյի ա-
տէմլէրին իսմի վէ իշի իւզէրինէ եաղար: Լաքին
կէրէք հէփ պու շէյլէրտէ վէ կէրէք պէնիմ
պիլտիյիմ տահա պունըաը գատար քէօթիւ սայր
չօգ շէյլէրտէ օնուն գապահաթը օլտուղունու-
իսպաթ էտէ պիլիը իմ: Պունատան գաթի նազար,
էյի ատէմլէր օնուն հադգընա ուէթանըըլար, օ-
նուն նէ՝ գարընտաշ չաղըրա պիլիըլէր՝ նէ տօսթ-
քէնտի արտալարընտա օնուն իսմի ահախ վէրիլ-
տիյինատ՝ էյէր օնու թանըըլար իսէ հիւզէրի
գըզարըը:

Ա՛ւ-ֆո: Փէք էյի: շիմտի ֆարգ էտէյօրում
քի, լաֆ վէ ամէ. այրը այրը շէյլէր տիր, վէ
շիմտէն ասնկրա պու ֆարգը էյի տիգգաթ է-
տէճէյիմ:

Վ՛ւէյո: Հադգան այրը այրը շէյլէր տիր: վէ
ճան իլէ թէն նէ գատար պիրի պիրինտէն ֆարգ-
լը իսէ, ընշար տահի օգատար ֆարգլը շէյլէր
տիր: զերա նիճէ քի ճանընըզ թէն պիր էօլմիւշ
լէշ իսէ, քէզալնէք լաֆ տահի եալընըզ օլտու-
ղունատա՝ պիրը էօլմիւշ լէշ տիր: Ա՛ւզհէպէն
ճանը՝ օնուն ամէլէ միւթալիգ օլան փայը

տըը*: "Ալլահ վէ փէտէրին ինտինատ փաք վէ լէ-
քէսիզ տին պու տըը քի՝ քիշի էօքսիւզէրի վէ տուլ
գարըլարը սըգընթըլարընտա զէյարէթ էյլէյէ,
վէ քէնտիսինի տիւնեատան լէքէսիզ սադլայա": :
Յա՛. ե. 27. Հէմ տահի խանէ 22—26 յա պագ:
Լաֆզաննըն պու շէյտէն խապէրի եօգ տըը. օ՝
իշլէմէք վէ սէօյլէմէք իլէ պիր ատէմ կիւշէլ
պիր քրիսթիան օլուր տէյիւ զանն էտէրէք՝ ա-
սըլ քէնտի ճանընը ալտատըը: Իշլէմէք՝ եալը-
նըզ թօխտումա էքմէք կիսպէ տիր: Սէօյլէմէք
տահի՝ մէյվէնին սահիհան հիւրքատ վէ էօմիւը-
տէ հասլա կէլմիշ օլտուղունու կէօսթէրմէյէ
քանաֆի տէյիլ տիր: Ա՛ւ շէւպհէմիշ օլմասընն

*Պու քէթապընն միւէլլիֆի՝ պիր ահիհ քրիսթիանընն
էն տօղրու նիշանէսինի, ամէ իլէ օլան տինտաշլըղը
սայար. "Օնլարընն մէյվէսինատէն Թանըյաճագընըզ օն-
լարը" տէր Քապպըմըզ: Էյի աղաճ քէնտի եափրագլա-
րընն կիւմրահ հասլ կէլմէսինատէն, եախօտ կիւզէլ վէ
նատիտէ չիչէքլէր իլէ տօնանմիշ օլտուղընատան Թանըը-
մազ, իլլա քէնտի մէյվէսինատէ՝ քի Թա ասնկրա վէրիր,
Հաքէղղա պիզիմ Քրիսթոսուն շայիրտի օլմամըզընն նիշա-
նէսի՝ տըշարըտան Քրիսթիան ըզ տէմմիզ, եախօտ
Թէճրիւպէսինէ վարտըզմըզ շէյլէրին հադգընա կիւզէլ
պիր նազիկէթ էթմէմիզ տէյիլ տիր, իլլա Քրիստոսուն
պիզէ Թէնպահ էթտիյի շէյլէրի էթմէմիզ տիր: "Սիզ
պէնիմ տօսթլարըմընըզ", եանի՝ պէնիմ տօսթլարըմ
օլտուղունուզա պիր նիշանէ օլուր, "Էյէր սիզէ հէփ
Թէնպահ էթտիյիմ շէյլէրի էտէրսինիզ":

քի՝ մաշէը կիւնիւնատ ինսանլար քէնտի մէյ-
վէլէրինէ կէօրէ հիւքմ օլունաճաղլար: Մաթ.
ԺԳ. 23: Օլ կիւնատ՝ ինանըը մը իտինիզ
տէյիւ սօրուլմայաճագ, իլլա, Իշխէյենլէր մի
իտինիզ՝ ետղ իսէ հալընըզ սէօյլէյէնլէր մի տէ-
յիւ սօրուլուսղ՝ օնա կէօրէ հիւքմ օլունաճագ-
լար*:

*Կիւնահքեարլար հէր նէ գատար խէլաս պուլուրլար վէ քէնտի կիւնահլարը Քրիստոսուն դանը իլէ եպէտէն հայ-
դանըր իսէ, վէ հէր նէ գատար օնլար Քրիստոսուն սա-
տադաթը իլէ թէքմիլէն սատըդ օլուրլար իսէ, հէր նէ
գատար Յիսուս Քրիստոսուն շէֆաաթճըլըղը իլէ Ալ-
լահ եպէտի հայաթը օնլարա իհսան էտէր իսէ տէ, Ֆա-
դաթ Քրիստոսուն ազիզ իմանընա իլհադ օլանլարան
մատատա հիչ պիր քիմսէ պուռ պէհսատըզ էյլիքլէրէ նա-
յիւ օլամազ: Վէ պուռ Ալլահըն ինայէթի օլան իման,
եանի Ալլահըն սէչտիյի քիմսէլէրին իմանը, Ալլահըն
իրատէթինէ միւթի օլմազ իլէ, վէ Ալլահըն իզզէթի իչիւն
էյլի մէյվէ կէթիրմէք իլէ պէյան օլուր: Սահիհ տիր
քի աղիզլէրին սատրդանըզ օնլարա եպէտի հայաթը
վէրիլմէսի քէնտի ամէլլէրի սէպէպինէն եահսօտ քէն-
տի ամէլլէրի սատադաթա վէ խէլասա լայըդ օլմալար
սէպէպինէն տէյիլ տիր, Ֆադաթ Բապպէն իւդէրի-
նէ քէնտի սատադաթլարը վէ խէլասը օլան իմանլա-
րը՝ քէնտի ամէլլէրի իլէ հադ չըդաճագ տըր. զիրա օ-
նուն իլէ՝ օնա ինանըրլար տէյիւ իքրար էթտիքլէրի
միսիլլու, օնուն Թէնպիհլէրինէ էթտաթ էամլէրի իլէ
տաճի՝ օնուն իւդէրինէ օլան մուհապէթլէրինի պէ-
յան եառլէր: Իմտի քիմսէ քէնտինի ալտաթմասըն,

Տիւնեանըն սօնու՝ պիզիմ պիչինիմիզէ պէնզէ-
տիլմիշ տիր (Մաթ. ԻԳ. 30), վէ պիւնըսին
քի պիչինատ, ինսան՝ մէյլէտէն պաշգա չէյէ պագ-
մազ: Իմանտատ օլմայան պիր չէյ մագպուլ
օլաճագ տէմիք խաթէմէմ, Ֆադաթ պուռնլարը
սէօյլէմէմտէն մէրամմ, օլ կիւնատ Լաֆաղանըն
իդրապրընըն նէ պօշ պիր չէյ օլաճագընը սա-
նա կէօսթէրմէք տիր:

Մաթ. Պու տէսթիյէն՝ Մովսէսին փաք հայ-
վան հագդընա էթտիյի թարիֆի խաթըրմա կէ-
թիրիյօր: Գաղ. ԺԱ: Բ Օրէն. ԻԳ: Օնուն
թըրնաղը հարըդ՝ վէ քէնտիսի կէվիշ կէթիրէն
օլմալը իտի. նէ հալընըզ թըրնաղը հարըդ՝ նէ տէ
հալընըզ կէվիշ կէթիրէն: Թաւշան կէվիշ կէ-
թիրիր իսէ տէ՝ հինէ նատիք տըր, զիրա թըր-
նաղը հարըդ տէյիլ: Վէ պուռ չէյ սահիհէն Լա-
ֆաղանա պէնզէր. օ՝ կէվիշ կէթիրիր, եանի իլմ
արտր. սէօզիւն իւզէրինէ կէվիշլէր, անձագ
թըրնաղը հարըդ տէյիլ: Օ՝ կիւնահքեարլարըն
հօլուննան այրըլմազ, իլլա թաւշան միսալի՝ օն-
տա քէօսէյինէ վէ այրընըն այաղը վար տըր.

զիրա ամէլսիզ իման էօլիւ տիր, վէ էօլիւ իման՝ էօլիւ-
էրտէն գէյամ ալմըշ Գուրթարըճընըն իւդէրինէ ապա պիր
տիրի իւմիտ սօղուրտամազ, վէ օնուն գատար իւնվանը
իլէ կէօրիւնմէյինէտ՝ հիչ հիչ պիր ֆայիտէ էէմէզ*

պու սէպէպտէն օ նափաք տըը։

Ռբէօ. Պէնիմ անլատըղըմա պագարագ, սէն օլ քէլամլարըն ասըլ ինձիլի մանալարընը սէօյլէտին. վէ պէն պիր շէյ տահա իլավէ էտէձիմ։ Պօղոս՝ պազը ատէմլերի հէմ ասըլ պու պէօյիւք լաֆազանլարը՝ Իօհէն պագըը վէ շամաթա էտէն զիլ թէսալիյէ էտէր (Ա Կորնթ. ԺԳ. 1—3). եանի, պիր սայր նէրտէ պիրիսիրինէ զաթարագ, Օնլար սէս վէրէն ճանսըզ շէյլէր տիր՝ տէր։ Ա Կորնթ. ԺԴ. 7։ Ճանսըզ շէյլէր, եանի՝ Ինձիլին սահիհ իմանը վէ լուֆթունտան խալի, վէ պու էճիլտէն՝ կէօյիւն փատիշահլըղընտա հայաթ օղուլլարընըն արասընտա տալա գօնուլմայաճագ շէյլէր. վագտա քէնտի սէօզլէրի իլէ՝ սէօլէրի պիր մէնէյին տիլի եախօտ սէսի հիպի տիր։

Անդրէ. Կիւզէլ. պէն զաթը օնուն արզատաշլըղընա փէք մէճպուր ատէյիլ իտիմ, վէ շիմաի օգատար տա հազը էմմէմ։ Նէ՞ էտէլիմ տէ օնտան գուրթուլալըմ։

Ռբէօ. Պէնիմ նասիհաթըմը տինլէյիպ սանա սէօյլէտիյիմ կիպի էյլէ, վէ կէօրէճէքսին քի՝ էյէր Ալլահ օնուն եիւրէյինէ տօղանըպ օնու տէօնաէրմէզ իսէ, օ տախի չափուճագ սէնին արզատաշլըղընտան հազը էմմէյճէք տիր։

Անդրէ. Նէ՞ էմմէմի իսթէրսին։

Ռբէօ. Նէ՞ օլաճագ, հանընա վարըպ՝ մէզհէպին գուվվէթի իւզէրինէ օնուն իլէ պիր տէրին միւքեալէմէյէ կիր, վէ քէնտիսի բազը օլտուղունտա (հէմ օլաճագ տըը), աշէքքար սիւալ էյլէ քէնտիսինէ քի՝ օլ շէյին քէնտի եիւրէյինտէ, էվինտէ վէ սէօհպէթինտէ եէրի վա՞ մը*։

Անդրէ. Օլ վագթի Պիւմին եինէ էօթէյէ կէչիպ Լաֆազանտա շէօյլէ սէօյլէտի։ Կէլ պագալըմ, նի՞ճէ սին, նէ՞ վար նէ՞ եօղ։

Լաֆ. փէք էյի, շիւքիւր։ Շիմտիյէ գատար էփ էյի սէօյլէշիշ օլմալը իտիբ տէյիւ թահմին էտէրիմ։

Անդրէ. փէք կիւզէլ, էյէր իսթէրսէնիզ շիմտի պաշլարըզ. վէ մատէմ քի նէ շէյ իւզէրինէ սէօյլէշէճէյիմիզի պանա պրագտընըզ սէչմէյէ

---

*Պու օլմայընճա՝ քեաֆֆէսի նափիլէ էֆքեար, պիհուսուս սէս վէ ֆայիտէսիզ պիր իդրար տըը։ Ինսանլար՝ իման եէրինէ խէյալը՝ վէ տինտարլըղընը եէրինէ եալընըզ ծնուն կէօսթէրիշինի իւզէրլէրինէ ալըրլար։ Սահիհ իման՝ տահմա քէնտի մէյվէսի իլէ պէյան օլունուր։ Սահիհէն թէօվհիտ կէլէն՝ քէնտի թավը ու հարաքէթի իլէ պէյան օլուր։ Ալտանմայընն, պիր եիւրէք՝ մուհապէթ վէ իթտաթ իլէ Ալլահընն իւզէրինէ տօղրու օլմատըղճա, Ալլահ տիւ իլէ զէվզէնիլմէզ։

իլքեք շունուն իւզէրինէ սէօյլէյէլիմ, նանի, Ալ-
լահըն խէյաս էտիճի լութֆու պիր ատէմին նիւ-
ըէյինէ էնտիյինատ քէնտինի նի՞ճէ պէյան է-
տէր։

Լ֊ֆ։ Նէյլէ իսկ սէօզլիւմիւզ իլէրին գուվ-
վէթի իւզէրինէ օլաճագ տըր։ Փէք էյի, պու
պիր կիւզել շէյ տիր սէօյլէմէյէ, վէ պունուն
ճէվապընը վէրմէյէ հազըր ըմ։ Ումտի ճէվապըմ
մուխթասարճա շու տըր։ Նէվէլա, Ալլահըն
լութֆու նիւրէքատ օլսունղու հալտէ՝ օրատա
կիւնահա գարշը պիր պէօյուք ֆէրեատ հասըլ
կէթիրիր։ Սանիէն—

Ադամ։ Խայըր, տուր, պիրեր պիրեր մը լա-
հաղա էտէլիմ։ Պանա կէլիր քի պէօյլէ ատմէ-
տէն իսկ, Օ՝ ճանը քէնտի կիւնահընտան իքրահ
էթմէյէ մէյիլէնատիրմէսի իլէ քէնտինի պէյան
էտէր՝ տէմէլի խոն։

Լ֊ֆ։ Նէյէ՞, կիւնահա գարշը ֆէրեատ էթ-
մէնին իլէ օնտան իքրահ էթմէնին արատընտա
նէ՞ ֆարգ վար տըր։

Ադամ։ Էայ հայ, փէք չօգ։ Օլապիլիր քի
պիր ատէմ ատէթ տէյիս կիւնահա գարշը ֆէր-
եատ էթմին։ Լաքին օնա գարշը պիր տինատա-
նէ զըտալըղըն գուվվէթի օլմայընճա՝ օնատան
իքրահ էտէմէզ։ Չօգլարը կէօրմիւշ իմ քի՝

մէմլէքատ կիւնահա գարշը ֆէրեատ էտինլէր օ-
լուպ, քէնտի հիւրէքլէրինտէ, էվլէրինտէ վէ
սէօհպէթլէրինտէ օնու փէք կիւզել հըթղ է-
տէրլէր։ Ենէնք. Լթ։ 15։ Յովսէփին գաարընը՝
կէօյա քէնտիսի պիր փէք ազիզ քիմսէ կիսլի
իւքսէք սէս իլէ ֆէրեատ էթտի, լաքին եինէ
օնուն իլէ նափաքլըղ իշլէմէյէ հազըր ըտը։ Պա-
ղըլարը կիւնահա գարշը ֆէրեատ էտէրլէր, նի-
ճէ քի պիր անա քէնտի դուճաղընտաքի էվլա-
տընա ֆէրեատ էտիպ՝ արսըղ վէ նիւսիւպէյի չա-
ղըրըր օնա, վէ եինէ օնու հօդշայըպ էօփմէյէ
տիւշէր։

Լ֊ֆ։ Կէօրիւնիւր քի մէրամընն՝ պէնատէ դու-
սուր պուլմադ տըր։

Ադամ։ Խայըր, հալա, պէնիմ մէրամըմ
հալընըղ իշին տօղրուսունու սէօյլէմէք տիր։
Լաքին հիւրէքատ լութֆուն ամէլինի պէյան էթ-
մէք իչիւն իքինճի շէյին նէ՞ իտի։

Լ֊ֆ։ Ինճիլէն սըղըլարը իւզէրինէ էյի մա-
լիւմատ։

Ադամ։ Պու նիշանէ էվվէլքի օլմալը իտի։
Լաքին էվվէլքի օլմուշ՝ սօնկրադի օլմուշ, պու
տախի ֆասիտ տիր, զիրա Ինճիլէն սըղըլարը
իւզէրինէ մալիւմատ՝ էյի մալիւմատ քէսպ օ-
լունուպ՝ ճանտա լութֆուն ամէլի պուլունմա-

մասը միւքին տիր*։ Նվվէթ, պիր առէմ հէր մալիւմաթա ակէտհ օլուպ, օլապիլիր քի ևինե քէնտիսի պիր շէյ տէյիլ տիր, վէ պու էճիլտէն Ելլահըն օղլու տէյիլ տիր։ Ա կոնը. ժԳ, 2։ Փրիստոս՝ «Էվի պու շէյլէրի պիլի՞ժիսինիզ» տէյիւ սօրտուղունտա, վէ հայիրտլէրի Նվվէթ՝ տէտիքլէրինտէ, «Նէյէր օնլարը եէտրսէնիզ նէ մութլու սիզէ» տէտի։ Մութլուլուղու օնլարը պիլմէնին հագդընա վէրմէզ, իլլա օնլարը էթմէնին հագդընա։ Ջիրա պիր թարզ մալիւմաթ վար տըր քի, պէրապէրինճէ էյլէմէք եօգ տըր։ «Քէնտի էֆէնտիսինին իրատէթի նի պիլմէյ օնու էթմէյէն», պէօյլէ տիր։ Պիր առէմ պիր մէլէք գատար պիլմէյ ևինե օլապիլիր քի պիր քրիսթիան տէյիլ տիր։ Պու սէպէպտէն, օլ շէյ հագդընա վէրմէյին նիշանէ սահիհ տէյիլ տիր։ Ա՞գաա պէնճէ էօյլէ պիր շէյ տիր քի՝ սէօյլէյիպ էօյիւնէնէլէրի փէք էյի խօշնուտա էտէր. լաքին էյնէ՞։ Ելլահը խօշնուտա էտէր։ Ցէմէք իսթէմէմ քի մալիւմաթ օլմայընճա եիւրէք էյի օլա պիլիր. զիրա օ օլմայընճա՝ եիւրէք հիչ տիր։ Ւմտի իբի թարզ մալիւմաթ վար տըր, եանի՝ մատտէլէրին իւզէրինէ եալընըղ պիր վուգուճիյէթի օլան մալիւմաթ, վէ իմանըն հէմ մուհապէզէյին լութֆու իլէ պիրլիքտէ օլան մալիւմաթ, քի պու՝ Ելլահըն իրատէթինի ինսանա եիւրէքտէն իճրա էթտիիրիր։ Պունուն էվվէլքիսի լաճընջա եարար, լաքին օպիրի օլմայընճա՝ պիր քրիսթիան բահաթ օլամազ։ «Պանա ֆէհմ վէր, վէ թէվֆիգինը հըճդ էտէյիմ. հէմ պիւթիւն եիւրէքտէն օնու կէօզէտէյիմ»։ Պաղ. ճԺԹ. 34։

Լֆ. Այն ևինէ պէնի թուխթամըզա պագայօբսըն. պու՝ մէնճահաթըմըզդա եարամազ*։

*Թուխթուլմըն սահիհ տիր եա՝ Լաճազան, ճահաթ սանա չօգ ճայիտէսի վար տըր, զիրա սէնին նէ օլտուզուն օնուն իլէ պէյան օլուր սանա։ Պօշ իւմիտլէր վէ ճանը ալտատան շէյլէր իլէ մէնճահաթ պուլմանընն արզատըլտան օլմատան խոչ, պու թարզ իլէ սանա օլան մէնճահաթ տահա էյի տիր։

*Սահիհ պիր քէյճիյէթ տիր քի, պիր միւթալը՝ հէր նէ ճիհէթճէ իլմիէր իլէ ալիմ օլմուշ օլսա, ևինէ տին տարըղընն սահիհ գուվվէթինատէն մահրում օլուպ՝ Ռէճիլին սըրրլարը իւզէրինէ մալիւմաթ քէսպ էթմէյէ տախի ասլա գուտրէթի եօգ տըր։ Վագաա օնլարըն իւզէրինէ սէօյ էշմէյի մէշդ էտիպ, օնլարըն հագդընա պիր էօգ էճիքտար իլէ պաշընը տօլտուրա պիլիր, ճահաթ էճիքտարը սէօյլէրինէ թամամըզդ տէյիլ տիր։ Մէսէլա պիր քէօր՝ կիւնէշին եախօտ էլէյիսի սէմտնէն իւզէրինէ սայրլարընտան իշթիհաիյինի սէօյլէյէ պիլիր, լաքին քէնտիսի օնլարը ասլա կէօրմիւշ օլմադընտան, նէ պիրինին շաճդը իւզէրինէ ասլա պիր էճքտարը վար տըր՝ նէ տէ օպիրինին բէնզէրի իւզէրինէ։

Մ֊Ն. փէք կիւզել. էյէր իսթէրսէն՝ լութֆուն ամէլի օլտուղու եէրտէ քէնտինի նիձէ պէյան էթտիյի իչիւն պիր սայը նիշանէ տահա կէօսթէր:

Լ֊Ֆ. Ընթըդ պէն էօյլէ շէյ կէմիմ, զերա պիրի պիրիմիզէ ույմայաձաղըմըզը կէօրիւյօրըմ:

Մ֊Ն. Ույէր սիզ կէօսթէրմէյէձէքսէնիզ՝ իշնինիզ վարը մը քի պէն կէօսթէրէ յիմ:

Լ֊Ֆ. Իչին սիզին՝ էֆէնտիմ:

Մ֊Ն. Ա՛նտտա լութֆուն ամէլի, քէնտինի կէրէք օնա մալիք օլանա վէ կէրէք օնուն էթրաֆընտտա օլանլարա շէօյլէ կէօսթէրիր:

Օնա մալիք օլանա՝ քէնտի կիւնահքնար օլտուղունու դանտըրըր, պախուսուս քէնտի թապիաթընըն պօզուգլուղունու վէ իմանսըզլըղըն կիւնահընը շէօյլէ պիլտիրիր օնա քի՝ էյէր Յիսուս Քրիստոս իման էտէրէք՝ Ալլահտան մէրհամէթ պուլմազսա, օլ կիւնահլարը ախպէկին աէն հիւքմի ազապ վարտաձաղընը էյի անլար: Վէյֆիյէթին իւզէրինէ պու թարզ պազմասը՝ քէնտիսինտէ վար օլտուղունու անլատըղը կիւնահ հադգընա աձը վէ ուրթանմազ կէթիրիր քէնտիսինէ: Պաւլ. ԼԸ. 18: Նէեմ. ԼԱ. 19: Յովհ. Ժ. 8: Հռովմ. Է. 24: Ա՛ռիւ. Ժ. 16. Գաղ. Բ. 16: Յայտ. Ա. 6: Պուհատան

մատտա՝ անլար քի տիւնհանքըն Գուրթարըճըսը քէնտի իչէրիսինտէ պէյան օլունմուշ տըր, վէ էօմրիւ օլտուգճա օնա հափըզմըշ օլմասը դաթէն իգթիգա տըր. պուհունու անլատըղընտտա՝ օնա տօղրու աճըգըզ սուսամազ տույար, քի օլունան վատ՝ պու թարզ աճըգմազ վէ սուսամազ հադգընա օլունմուշ տըր: Ույտի քէնտի շաղլըղը վէ բահաթը, էմմ ապիգլիյէ մուհապիթի, վէ քէնտի Գուրթարըճըսընը տահա զիյատե թանըյըզ պու տիւնհատտա օնա խըզմէթ էթմէյէ արզուլարը, օնուն իւզէրինէ օլան իմանընըն գուվվէթլի հախօտ զայիֆ օլմասընտա կէօրէ օլուր: Ֆագաթ, էյր նէ զատար՝ Օլ իր քէնտինի օնա պու թարզ իլէ պէյան էտէր՝ տէտիմ իսէ տէ, պու օլան շէյ՝ ասըլ լութֆուն ամէլի տիր տէյիւ քէնտիսի փէք նատիր պուլա պիլիր. զերա հալա քէնտիսինտէ օլան պօզուգլուղլարը, վէ քէնտինին ֆէնտա գուլանըլմըշ օլտուղու ֆէհմի՝ քէնտիսինէ պու մատտէտէ հանղըշ պուլուշ էթտիրիրլէր: Պու սէպէպտէն՝ պու լութֆուն ամէլինէ նայիլ օլան քիմսէտէ փէք սազ պիր ֆէհմ օլմալը տըր քի, պու շէյ շիւպհէսիզ լութֆուն ամէլի տիր տէյիւ պուլսուն: Յովհ. Ժ. 9: Գաղ. Բ. 15, 16: Գործ. Դ. 12: Ա՛ռիւ. Ե. 6: Յայտ. ԻԱ. 6:

Օնուն էթրաֆըննաա օլանլարա չէյլէ պէյան օլսըր ։

1· Վէնտիկին Վրիստոսա իմանը օլսուղունու ֆաիլէն իգրար էթմէսի իլէ ։ 2· Օլ իգրարէ ուչկուն, հանի՝ պիր ազիզ էօմիւր կէչիրմէսի իլէ · օնտա պիր նիւբէք ազիզլէյի օլմասը իլէ, վէ եյէր էվ էհալիսի վար իսէ՝ էվինին ազիզլէյի իլէ, հէմ ալէմտէ քէնտի գօնուշմասընըն ազիզլէյի իլէ · պունլար՝ քէնտիսինէ ալէսհէվի քէնտի կիւնահընտան իքրահ էթմէք, վէ կիւնահընին սէպէպինտէն՝ մախֆիճէ քէնտիսինտէն տախի իքրահ էթմէք, վէ օլ կիւնահը քէնտի էվինտէն տախի տէֆ էտիպ՝ տիւնեատա ազիզլէյին իլէրի կիթմէսինէ չալըշմագ էօյրէտիր · վէ պունլարը՝ պիր միւրայընըն հախօտ լաֆազան քիմսէնին տախի էտէ պիլսիյի միսալի, հալընըդ սէօհպէթի իլէ էթմէք տէյիլ , իլլա իման վէ մուհապպէթ իլէ՝ քէլամըն գուվվէթինէ ֆաիլէն իթաամ քէար օլարադ էթմէք էօյրէտիր* ։ Յոբ· Խ·

*Պիզիմ Քրիստոսուն սահիհէն շայիրլէրի օլսուղունու կէօսթէրէն շէյ՝ հալընըդ պու սըր ։ Էյէր տինտարլըղըն պու թարդ թէէսիրի պիզտէ օլմազսա, պիզ հալընըդ իմ իլէ հայաթտա օլուպ՝ Ինճիլին գուվվէթինէ նազարէն էօլմիւշ իդ ։ Քէնտինիզի թէֆթիշ էտին, հօլսըրընըզը կէօզէտին ։

5, 6 ։ Աղտ· Ծ· 23 ։ Նէհէ· Ի · 43 ։ Մաթ· Ե · 8 ։ Յովհ· ԻԳ · 15 ։ Հռովմ· Ի · 10 ։ Նէհէ· ԼՋ· 25 ։ Փիլիպ · Ա · 27· Գ · 17—20 ։ Իման, էֆէնտիմ, պու լսըթֆուն ամէլի վէ օնուն նէ թարդ քէնտինի պէյան էթմէսի հագդընա վըրահիմ մուխթասար թարիֆէ գարշը սէօյլէյիճէք պիր չէյին վար իսէ սէօյլէ, հօղ իսէ՝ իշնինիղ իլէ պիր սայր մատտէ տահա աչայըմ ։

Լաֆ · Խայրը , չիմտիլիք պէնիմ իշիմ գարշը սէօյլէմէք տէյիլ , անճագ իշլէթմէք տիր · իման իքինճի մատտէնի աչ՝ պագայըմ ։

Մէ-ֆն · Սէօյլէյէճէյիմ շու տըր ։ Օլ մատտէ հագդընա էթտիյիմ թարիֆին իլէ փայընը քէնտինտէ կէօրի՞ըմիսին, վէ սէնին էօմրիւն իլէ գօնուշման էօյլէ շէհատէթ էտէրլէ՞ մի ։ Ընօղ իսէ՝ սէնին մէզհէպին սէօզտէ վէ տիլտէ օլուպ՝ ֆաիլէն վէ սահիհէն տէյի՞լմի տիր ։ Նէյէր պու չէյին ճէվապընը պանա վէրմէյէ հաղըր իսէն , ըչճա էտէրիմ քի , Ալլահ հօգարատան Ումին տէյէճէք տէյիս՝ պիլտիյինտէն զիյատէ պիր շէյ տէմէյէսին , հէմ սէնին զամիրինին տախի հագդ կէօրտիւյիւնտէն պաշգա պիր շէյ տէմէյէսին · զիրա քէնտինի մէտհ էտէն՝ մագպուլ տէյիլ , իլլա օ մագպուլ տըր քի՝ օնուն Բապզ մէտհ էտէր ։ Պունտան մատտա՝ նէ զէ-

ման պէն քէնտիմ իչիւն՝ չէօյլէ իմ պէօյլէ իմ տէրիմտէ՝ պէնիմ գօնուշմամ վէ գօնշուլարըմ օլ տէտիքլէրիմ իչիւն Եալան տըր՝ տէրլէրսէ, պու էթտիյիմ շէյ՝ փէք պէօյիւք պիր քէօ-թիւլիւք օլմուշ օլուր*:

Օլ զէման Լաֆգան էվվէլա գըզարմաղա պաշլատը, լաքին քէնտի քէնտինէ կէլէրէք չէօյ-լէ ճէվապ վէրտի. Սէն շիմտի սէօզիւնիւ՝ թէճ-րիպէքնարլըգ, զամիր վէ Ալլահ իւզէրինէ չէ-վէրիպ, սէօյլէնիլէն սէօզլէր հագդընա օնուն հագգ վէրմէսինի թալապ էտէրսին: Պէն՝ պու թարզ սէօհպէթ էտէճէյիգ տէյիւ ումմատըմ, նէ տէ պու թարզ սիւալլարա ճէվապ վէրմէսինի իմթէրիմ, զիրա քէնտիմի մէճպուր սայմամ վէրմէյէ, մէկէր սէն պիր տէրս վէրիճի օլմա-յը իւզէրինէ ալասըն, վէ էյէր իւզէրինէ ալ-սան տախի, պէն սէնի քէնտի հիւքիւմտարըմը էթմէյի բէտտ էտէ պիլէր իմ: Լաքին բէճա էտ-տէրիմ, պանա նի՞չիւն պէօյլէ սիւալլար էթ-

*Զիհնիմ արգաատալարըմըզ իլէ պէօյլէ էճթիյէթ իւզրէ տավրանմամըշըզ: Քեաշքի կէրէք տիւնեատա վէ կէրէք քէլիմէյէ պու շէյ տահա չօգ դուլանըլայըրը: Օլ վա-գըթ պէօշ լաֆճըլար թանըշըլըպ՝ քէլիմէյէն բէտտ օլուս նաճագլար բար:

տիյինի սէօյլէ՞ր միսին*:

Ար-Ռն. Չիւն կէօրտիւմ քի սէն սէօյլէմէ-յէ փէք հագըր օլուպ՝ անճագ պիլմէզ իտիմ քի ահմագ էֆքեարտան պաշգա պիր շէյին վար-մը: Պունտան մաատա՝ թէքմիլէն տօղրուսունու սէօյլէյէրէք, սէնին հագգընա իլթիթիյիմէ նա-զարէն, սէն էօյլէ պիր ատէմ սին քի՝ սէնին մէզ-հէպին եալընըզ սէօզ իւզէրինէ օլուպ՝ սէնին ասըլ դօնուշման՝ պու էթտիյին աղըզ իգրա-բընը եալանա չըգարըր: Սէն՝ Քրիսթիանլար արասընտա պիր լէքէ սին՝ տէրլէր, վէ սէնին քէօ-թիւ գօնուշմանըն սէպէպսինտէն՝ մէզհէպէ քիր կէլիր: Սէնին ֆէնա եօլլարըն իլէ՝ պաղըլարը սիւրէմիւշ օլուպ, տահա օնտան՝ չօգլար հէլագ օլմագ թէհլիքէսինտէ տիրլէր. սէնին մէզհէպին իլէ պիր մէյսանէ, վէ շէհվէթ, վէ նափազլըք, վէ քիւֆր, վէ եալան, վէ ֆէնա արգատաշլըգ վէ սայր

*Եիւբէյի արայան, բուհու թէճթիւպէ էտէն, վէ էթ-վարը թէֆթիշ էտէն սէօզլէր՝ միւրայը լաֆզանլարըն ի-շինէ կէլմէզ, Իման իլէ սատրգ օլմագ հագգընա սէօյլէ-տէյինտէ՝ սէնին իլէ ուչարլար, լաքին իշին տօղրուսուս-նու սէօյլէյէրէք՝ իմանըն նիճէ եիւբէյէ իշլէյիպ քէն-տիմիզի ինքեաղ էտէրէք քիւստուռա էթտաթ էթտիր-մէք վէ օնուն արտընճա վարարըմտագ շարթի իլէ տավ-բանըշա թէէսիր էթտիյինի թտարիֆ էյլէտիյինտէ՝ պու-նու գալտըրամազլար. սանա կիւճէնիրլէր, սէնաէն գաչար-լար, վէ սէնի՝ շէրիաթա եափըշան չաղըրըրլար:

ՀԱՅԼԵՐ՝ պիրկլիքաէ տուբա պիլիրլեր: Պիր ՁԱ-
ՀԻՀԷ հագդընա սէօյլէնիլէն ՀՈՒ տար իւլ մէսէլ՝
սէնին հագդընա փէք տօղրու կէլիր քի՝ «Օ
Հէր գարըլարըն այըպը պըր» տէր. սէն տախի
Հէր միւմինլէրին այըպը սըն:

Լ՚ՖՖ. Մ՚առէմ քի սէն խապէրլէրէ գուլագ
ասըպ պէօյլէ քէսկինճէ Հիւքմ էթմէյէ պու գա-
տար հազըրսըն, պուննտան մուէթլագ ՀՈՒՆՈՒ ան-
լարըմ քի՝ սէն թիթիվ վէ սաՁրալը պիր տաէմ
օլուպ՝ պէրապէր սէօՀպէթ էթմէյէ եադըշըր ա-
տէմ տէյիլ սին. իմտի Ալլահա ըմանըլատըդ*:

Իմտի Վրխութիան քէնտի գարընտաշընա եագ-
լաշըպ՝ չէՁլէ սէօյլէտի. պէն սանա նէ վուգու-
պուլաճաղընը սէօյլէտիմ. սէնին սէօղլէրին իլէ
օնուն ՀՂՎԷթլէրի իթթիֆագ էտիմէտիլէր: Օ՝
քէնտի էթվարընը տիւզէթմէքտէն իսկ՝ սէնին
արգատաշլըղընը պրագմայը տահա էյի սայըր:
Լաքին, նիձէ քի տէտիմ իսկ, իլձէօ կիթտի.
վարսըն կիթտին, զարար քէնտինին տիր՝ պաշգա
տաէմին տէյիլտիր: Պիզ օնտան այրըլմագ զահ-
մէթինտէն գուրթարար պիլի, ղիրա քէնտիսի օլ-

*Եիւրէք չիւրիւմիւշ օլտուգլարըն՝ գանմագտան գա-
չար, էմնիյէթի իւզրէ նասիհաթ վէրէնտէն իրագ տու-
րուր, վէ օնու Թագիր էտիպ քէնտինի հագդը չըգարըր:
Էմնիյէթի իւզրէ օլմնան նասիհաթ՝ էմնիյէթսիզ Ձան-
լարըն իշինէ կէլմէզ:

տուղու Հալինտէ տէվամ էթտիյինտէ, նիձէ քի
էօյլէ էտէՁէք տիր տէյիս կէլիր պանա, պիգիմ
արգատաշլըղըմըզտա պիր քիր օլաճաղըտը. պուն-
տան մտատա՝ Իէսու, «Ույօյլէլէտէն քէնտինի
սագդըն» տէր:

Ա՚ՆՈՒՆ. Ֆագաթ օնուն իլէ պու գըսսա սէօհ-
պէթի էթտիյիմէ ՀՂՎ ըմ, օլա պիլիր քի օնուն
իւզէրինէ երինէ թէՖէքքիւր էթսին. Հէրնէ Հալ
իսէ՝ պէն օնուն իլէ աչըգ կիթտիմ, վէ էյիր
Հէլաք օլուր իսէ՝ պէն օնուն գանընտան փաք ըմ*:

Վ՚ՐԻ. Ա՚ենին էօյլէ աչըգտան սէօյլէմէնի էյի
էթտին: Ճ՚ըմտի ենտանէտար իլէ պէօյլէ սատըգա-
նէ տավրանմագ փէք ազ օլտուղու սէպէպտին-
աէն տիր քի՝ մէզՀէպ չօղլարըն պուրնունա
գօղմուշ կէլիր. զիրա մէզՀէպլէրի հալընըղ
սէօզտէ օլուպ՝ քէնտիլէրի պօզուգ վէ այչագ
օլան լաֆազան ահմագլարըն տինտարլար մէՃ-
լիսինէ պու գատար գապուլ օլունմալարընտան
ատը քի՝ տիւնեագը բահաթսըզ էտիլէր, Վրխա-
թիանլըղը լէքէլէտիրլէր վէ պիղարագ օլանա
աՃը վէրիրլէր: Վ՚նաշքի Հէր քէս պունուն կիպի
քիմսէյէր իլէ սէնին տավրանտըղըն կիպի տավ-

*Մ՚իւմինին պու սէօզիւնէ տիգգաթ էտիպ՝ օնուն էթ-
աէյի կիպի էյլէ:

բանալար, օվ վազըթ՝ նա օնլար քէնտիլէրինի մէշկէպէ եադըշտրըաճագլար, եախօտ ալիշվէրին արգատաշլըղը օնլարա փէք աղըր կէլէճէք։

Յամի Ա՛իւմին շէօյլէ թէապիհ էյլէմի,—

'Նի՛ճէ Լաֆազան գապարըր եվվել,
Նի՛ճէ աէօղէրի տօնատըր կիւզել,
Նի՛ճէ հէր քէսի եէնիէք տիր կէօղիւ,
Թա Միւմին պաշլար եիւբէյին աէօղիւ։
Օվ վազըթ պաթար կէչմիշ այ կիպի,
Էօյլէ տէ հէր քիմ պիլմէզ գալպ իշի'։

Պէօյլէճէ եօլտա կէօրտիւքլէրի շէյլէրին իւղերինէ աէօյլէշէրէք կիթմէվէրի իլէ, օվ եօլու քահաթլըղ իլէ կիթտիլէր, քի էյէր էօյլէ կիթմէսէլէր իտի, շիւպհէսիզ՝ եօլտան փէք թաճիղ օլաճագլար ըտը, զիրա շիմտի պիր օրմանլըղտան կէչէյօրլար ըտը*։

*Ագաէմճէ թէճրիւպէսինէ վարըլմըշ շէյլէրին իւզերինէ օլան բուհանի սէօհպէթլէր՝ ճանը զայէթ գուվվէթլէնտիպ ֆէրրահլանտըրըլար։ Եատ օրմանլըղընը չօգ վագըթ իֆթիխար պահճէսինէ տէօնտէրիլէր, վէ պէօյլէճէ՝ կիւճ եօլարտան եօրուլմուշ եօճուլարը բահաթլանտըրըլար։ Եա՛ Քրիսթիանլար, սիզին բուհունուզու հալիմիէտիպ՝ Քրիստոսու եիւճէլտէրէք, օնա պագմայը՝ վէ օնուն սիզէ տօղրու օլան մուհապպէթի վէ տավտանըղը իւղերինէ պիրիպիրինիզ իլէ սէօյլէշմէյի արթըրըն։

ԱԼԹԸՆՃԸ ՄԷՆՋԻԼ

Ընտէն պուն՚լար պու օրմանլըղը պիթիրիր պիթիրմէզ՝ Ա՛իւմին բասթ կէլէ արդասընա պագըպ կէօրտիւ քի արգալարընճա պիրիսի կէլիյօր, վէ օնու թանըրտը։ Պագ, տէտի Ա՛իւմին քէնտի գարընտաշընա, քի՞մ կէլիյօր օրատան։ Օվ վագըթ Քրիսթիան պագըպ, Օ՝ պէնիմ աշիզ տօսթումա՚ն՚ճիվ վարիզ տիր՝ տէտի։ Պէնիմ տէ աշիզ տօսթումա տըր օ, զիրա պէնի գափուա՚ յա տօղրու եօլա գօյան օ իտի՝ տէտի Ա՛իւմին։ Յամի ի՚նճիվ վարիզ օնլարա եէթիշմիշ օլուպ՝ շէյլէճէ սէլամ վէրտի օնլարա։

Ի՚նճ. վ. Սէլամ սիզէ նա սէվիկլիւլիւզէր, վէ սէլամ սիզին եարտըմճըլարընըզա։

Քրիս. Օվ կէլտինիզ, սէֆա կէլտինիզ, նա պէնիմ աշիզ Վ՚աիզիմ, սէնին նիւզիւնիւ կէօրճէմ իլէ՝ պէնիմ էպէտի էյլիյիմ իչիւն սէնին էսքի տօսթլուղուն վէ եօրուլմայարագ չալըշընըզըն խաթըրմա կէլէր։

Ա՛ճ. Պին քէրրէ հօշ կէլտինիզ, սէնին հուզուրունա՚ պիզ սէֆիլ եօճուլար՚նա՚սըլ ազու էսէրիզ, նա թաթլը Վ՚աիզ՝ տէտի Ա՛իւմին*։

* Եօճուլուգ բուհունա մալիք օլանըն սահիհ վէ սաաատէթլու նիշանէսի պու տըր, եանի՝ ի՚նճիլին խըզ-

Ես. վ. Օ. վագրի ինձիլ վախճ ընդ-
ընե սեղբէտի. Պիղիմ սօն կէօրիւշմիլտէն պէ-
բի նանըզ՝ ան պէնիմ տօսմէլարըմ։ Կե-
ընբէ՞ բասթ կելտինիզ, վե քենտինիզե նանըզ
գուլլանմընըզ*։

Օ. վագրի Քրիսթիան իլե Միւմին ևօլտա
բասթ կելտիքլերի հեր ընդ, վե նիձե հէմ նէ
կիւճլիլերը իլե օ. ևէրե ևէթիշմիշ օլտուղա-
րընը սեղբէտիլեր օնա։

Գայթի իվիթիխար էտերիմ, տէտի Ինձիլ
վախճ, ֆագաթ սիզին սըզընթըլարա օզրամըշ
օլտուղունուզ իչիւն տէյիլ, իլլա զալխպ կել-
տիյինիզ, վե պու վէձհ իլե հեր նէ գատար չօզ
գայիֆլիքլերինիզ վար իսէ տէ, պու կիւնէ
գատար ևօլունուզտա տէվամ էթմիշ օլտուղու-
նուզ իչիւն։

մէթ քեարլարընըն իւզերինէ պիր սատ վե ճանի կէօ-
նիլտէն մուհապպեթի օլսա՝ օնլարըն պիղիմ բու-
հումուզուն ֆայիտէսինէ իմտատ էտիճիլեր օլտուղա-
րընը թանըմազ։

*Քրիստոսուն էմին խըզմէթքեարլարընըն իչի՝ հեր վա-
գրի խալդըն ճանլարընըն հալինի տույսուզ՝ օնլարըն ֆա-
յիտէսի վե էյիլյի իչիւն ճահտ էթմէք օլմալը սըր
ֆագաթ, էյվահ, պու ընդ նասըլ իչմալտէ պրաղըմըզ
սըր։ Նէյէ նէյէ տէֆթա Քրիստոսուն խըզմէթքեարլարը
խալդա կէօրիւշմէյէ կիտիպ՝ հիչ պիր բուհանի սէզ
էթմէդտէն կէբի տէօնէրլէր։

Պու ընդյտէն էօթիւբիս զայէթ իվիթիխար
էտէրիմ՝ տէտիմ, վե պու իվիթիխարըմ կէրէք
պէնիմ՝ վե կէրէք սիզին իչիւն տիր. պէն էք-
տիմ՝ վե սիզ պիլմինիզ, վե իլթէ օ. կիւն նա-
գըն տըր քի, "հէմ էքէն հէմ պիչէն՝ պէրա-
պէր սեվինէլէր" (Յոհ. Գ. 36). ֆագաթ էյիր
գավի տուրուբսանըզ. "զիրա ևօրտլմայարագ՝
քենտի վազթինտա պիչէճէյիզ"։ Գաղ. Զ. 9։
Իլթէ թաճ էօնիւնիւզտէ օլուպ՝ օ տախի պո-
զուլմազպիր թաճ տըր. "պուռնճիլէյին սէյիր-
տին, քի ևէթիշմինիզ" օնա։ Ա Կորնթ. Թ.
24–27։ Պազը էօյլե քիմսէլէր օլմուշ տըր քի,
պու թաճ իչիւն ևօլա չըդըպ՝ օնուն իչիւն պիր
չօզ ևէր կիթիֆքառէն սօնկրա, պիր սայրըսը կէ-
լիպ օնլարտան ալմըշ տըր օնու. օնուն իչիւն,
սիզ՝ սիզտէ օլանը էյի հըֆզ էտին քի՝ քիմսէ
սիզին թաճընըզը ալմասըն։ Յայտ. Գ. 11։
Անզ տահա շէյթանըն գուրշունու ևէթիշճէ-
յի մէնգիլի կէչմիմիշ սինիզ, "Տահա՝ կիւնա-
հա գարշը ճէնք էտէրէք՝ զան տէօքիլմէյէ տէկին
գարշը տուրմասընըզ"։ Սալմանաթ՝ տահմա էօ-
նիւնիւզտէ օլսուն, վե կէօրիւնմէյէն շէյլէր
գընա իմանընըզ գավի օլսուն։ Նօթէքի տիւնյա-
տան պէրի օլան հիչ պիր շէյ՝ սիզին իչէրինիզտէ
հեր պուլմասըն։ Վե հեր շէյտէն զիյատէ՝ սիզին

ևիւբէյինիզէ վէ օնտա օլան շէհվէթլէրէ տիգ-
գամ էյլէյին, զիրա ևիւբէք «Հէր շէյտէն զի-
յաոե ալտաոըճը տըր, հէմ զայէթ իլէ ֆասիտ
տիր»: Նիւզիւնիւզիւ թաշ կիպի փէք էտին,
կէօքտէ վէ էէրտէ ճիւմլէ հիւքիւմէթ սիզին
թարաֆընընզտա տըր* :

Ֆէյս. Օլ վագըթ Քրիսթիան օնուն նասի-
հաթլարը իչիւն թէշէքքիւր էթտի օնա, ֆա-
գամ ըէճա էտիպ՝ գալան հօլտա քէնտիլէրինէն
իմտաոը իչիւն քէնտիլէրինէ տահա շէյլէր
սէօյլէմէքինի տիլէտիլէր, մատէմ քի օ՝ պիր
փէյղամպէր օլուպ, օնլարա բաոթ կէլէճէյի շէյ-
լէրին իւզէրինէ վէ օնլարը նիճէ մէն էտիպ օն-
լարա զալիպ կէլէ պիլէճէքլէրինի օնլարա սէօյ-
լէյէ պիլիր տէյիւ էյի պիլիրլէր իտի : Պու շէ-
յէ Աիւմին տախի քէնտի բիզասընը վէրիպ՝ Ան-
ճիլ վահիդ շու թարզ իւզրէ սէօյլէմէյէ պաշ-
լատը :

---

*Նէ՛ միւպարէք քէլամլար տըր օնլար քի՝ իմանտա
գավի օլմազա, իւմիտ իլէ շազ օլմազա, ևիւբէյիմիզին
իւզէրինէ տիգգաթ էթմէյէ, վէ Բապպըն խըզմէթին-
էէ դանի օլմազա պիզէ ճէսարէթ, տիգգաթ վէ նասի-
հաթ օլուրլար: Պունլարըն քէսֆիֆէսի հօշնուլարա տա-
յիմ լազըմ տըր : Քրիստոսուն էմին խըզմէթքէարլարը
նասիհաթ վէրիրլէր, վէ հօշնու քրիսթիանլար տախի
ալ սէպէպտէն օնլարա թէշէքքիւր էտերլէր :

Լոճ. վ. Նա պէնիմ էվլատլարըմ, Լոճմի-
լէն հագգ սէօզիւնտէ իլէթմիչսինիզ քի՝ սիզէ
«Ալլահըն փատիշահլըղընա չօգ սըզլէթլէր իլէ
կիրմէք կէրէք տիր» . վէ եինէ, «Հէր շէհրտէ
պաղլար վէ սըզլէթլէր պէքլէյօրլար» սիզէ, վէ
պու սէպէպտէն, հօշնուլուղունուզտա օնլարա
պիր թարզ իլէ բաոթ կէլմէզտէն պիր չօգ կէր
կիտէ պիլիբսինիզ տէյիւ մէմուլ էտիմէզսինիզ:
Սիզ զաթը սիզին իւզէրինիզտէ պու շէհատէթլէ-
րին սահիհ օլտուղու հագգընա պաղը շէյլէր
կէօրտիւնիւզվէ հէման տահա պաղդալարը ար-
գասընտան կէլէճէք տիր . զիրա կէօրիյօրսընըզ
քի՝ հէման պու օրմանլըգտան չըգմըշընըզ, վէ
շիմտի թէզտէ պիր շէհրէ ևէթիշէճէքսինիզ քի,
պիր ազտան հօնիւնիւզտէ կէօրիւնէճէք տիր: Օլ
շէհրտէ տիւշմանլար սիզի ինսաֆսըզճա դուշատըպ՝
պիւթիւն գուվվէթլէրի իլէ սիզի հօլտիւրմէյէ
գաստ էտէճէքլէր . վէ շիւպհէնիզ օլմասըն քի՝ նա
պիրինիզ նախօտ իքինիզ տէ՝ սիզտէ օլան շէհա-
տէթի գան իլէ միւհիբլէյէճէքսինիզ*, ֆա-

---

*Վայ օնլարա քի էլէրինի պաղլայըպ՝ ֆիւթիւրսիւզ
սւյուրլար : Զագըն քի պու հօշնուլարըն հօնիւնտէ տա-
հա նէ կիւճ իշ վար տըր : Տահմա խաթըրմիզտա օլմա-
լը տըր քի՝ պիզիմ բահաթմըզ պուրատա տէյիլ տիր:
Քէնտիմիզի տահմա հօնէ սիւրմէյիյ՝ իմանըն էյի
ճէնկինի ճէնքէլէշմէյէ, վէ Ալլահըն ճէմաաթը իչիւն

զաթ սիզ "Էօլեւմէ զատար էմին" օլուն, վէ փա-
տիշահ սիզէ "Հայաթըն թաճընը" վէրէճէք սիր:
Օրատա էօլէնին էօլեւմիւ հէր նէ զատար էճէլ-
սիզ օլուպ՝ պէլքի չէքտիյի սէրէնճամլար տա-
խի պէօյիւք օլաճագ իսկ տէ, նիւնէ օնուն հալի
քէնտի արզատաղընքինաէն էյի օլաճագ տըր, վէ
պունուն պէօյլէ օլմասը՝ օնուն նալընըզ թէզճէ
Այմամլի շէհրէ նէթիշէճէք օլմասը տէյիլ, իլլա
ղու սէպէպ իչուն տախի քի, օ պէրինին զալան
նօլտա բասթ կէլէճէյի նէչէ սէֆիլլէքլէրտէն
տէ զուրթուլմուշ օլաճագ տըր: Լաքին սիզ պու
շէհրէ նէթիշնպ պու տէտիքլէրիմ շէյլէրինթէք-
միլ օլմասընը կէօրտիւյիւնիւզտէ, սիզին տօս-
թունուզու խաթրընըզա կէթիրիպ՝ էր կիպի զա-
վի տուրուն, վէ "Էյլիք իշէ յէրէք ճանլարընը-
զը պիր էմին Նարատըճըյա կիպի Ալլահա էմա-
նէթ էտին":

Ընտէն բիւյամտա կէօրտիմ քի՝ օնլար օլ
օրմանլըզտան չըզարզլարը կիպի՝ էօնլէրինտէ
Պաթըլըզ խմինտէ պիր շէհիր կէօրտիւլէք:
Պու շէհրտէ պիր բանայըր օլուր, վէ օնա Պա-
թըլըզ բանայըրը տէնիլիր: Պու բանայըր՝ նըլ

Հաղըր օլունմուշ բահաթա կիրմէյէ չալըշըպ՝ մուզայէթ
օլմայըրըզ քի՝ Ալլահըն լութֆուննան կէրի զալանլար
օլմայալըմ: ԵԲր. Դ. 1:

օնիքի այ սիւրէր*: Պունա Պաթըլըզ փանայրը
տէնիմէնին սէպէպի չուս տըր քի՝ օլ փանայրը օլան
շէհիր՝ պաթըլըզտան տախի խաֆիզ օլուպ
(Աոչմ. ԿՌ. 9), հէմ տախի հէր օրայա կէլէն
շէյ պաթըլըզ տըր, ալիմին չու սէօզիս կիպի
քի՝ "Էփ կէլէն՝ պաթըլըզ տըր", տէր: Յօղ.
ԺԱ. 8: Հէմ տախի, Ա. 2—14: Ր. 11—17:
Նայ. Խ. 17 պագ:

Պու փանայրը նէչէն իշատաս օլունմուշ պիր իշ

*Պու քիթապըն միւելլիֆի, պու տիւնեայը՝ օնուն
սիհիրլի տուզաղլարը, ճէզլ էտիճի զէվզէրի, ալտա-
տըճը կէօսթէրիշլէրի վէ զաղէպլի շէհրէրէրի իլէ պի
Պաթըլըզ փանայրընա պէնզէտէրէք թասվիր էտէր:
Պիզի ավայրպ էսիր եթմէք իչուն՝ օնուն մէնէհէլէրի,
զէննկինլիքլէրի, զէվզէրի վէ պաթըլըզլարը զայէթ ամա-
չիպ սուրէթտէ կիւզէլ տօնանըրմընշ տըրլար: Պու տիւն-
եանըն ալլահը օլան Շէ յէթան՝ տուրմայրպ ավընտարրը պիզի
քի՝ քէնտիմիզի ճիսմանի զէվզէրէ վէրիպ՝ պիւթիւն պիւ-
թիւնէ օնլար իլէ տօյալըմ: Ճէզլէրն Բատպը պու փա-
նայրըտան կէչտիյինտէ, պու տիւնեանըն հիւքիւմտա-
րը օնուն իւղէրինէ տախի վարտը. Փագաթ օնտա պիր
շէյ պուլմատը: Օնտան պէրի՝ Քրիսթիան իսմինի թա-
շըյանլարըն իւղէրինէ տախի չօդ Թարզ իլէ չալըշըպ,
փէք չօդ տէֆթա էշնին իլէրի կէօթիւրտիւ: Ֆագաթ
ահիճ Քրիսթիան օլան նօճնու, իման իլէ օնա զալիպ
կէլմէյէ միւդթէտիր օլաճագ տըր: Իպրահիմէրէ նաղը-
լան մէքթուպտըն ԺԸ Գասը՝ քէնտիլէրինի տիւնեա
իւղէրինտէ նապանճլար վէ զարիպլէր սայանլարըն իւղէ-
րինէ փէք կիւզէլ էօրնէքլէր վէրիր պիզէ:

տէյիլ տիր, իլլա փէք էսքիտէն պէրի տուրուր պիրիշէյ տիր։ Պէն սիզէ օնուն պաշլանկըճընը թարիֆ էտէյիմ։

Էհման պուննան պէշ պին սէնէ զատար ազատէմ, պու իքի էշլի քեամիլ ատէմ կիպի՝ Սէմավի շէհրէ կիտէն եօլճուլար օլուպ, Ինկլզբուրդ, Ալողղհան վէ Էգէոն, քէնտի արզատաշլարը իլէ, եօլճուլարըն կիմսեյի եօլուն հիզասընտան՝ օնլարըն եօլու պու Պաթըլըզ շէհրինին իչինէն տիւշտիյինիւ անլայարագ, օրատա պիր փանայըր դուրմանըն արզասընտան օլտուլար։ Էօյլէ պիր փանայըր քի՝ իչինէտ հէր թարդ պաթըլըզ սաթըլըրն՝ վէ կրլ օն իքիայ սիւրսիւն։ Պու սէպէպտէն՝ պու փանայըրտա հէր շու թարդ մաթահլար սաթըլըր, մէսէլա, էվլէր, թօփրաղլար, սանսաթլար, կէրլէր, իզղէթլէր, բիւթպէլէր, իւնվանլար, մէմալեքլէր, փատիշահլըգլար, շէհվէթլէր, զեվզէր հէմ հէր թարդ սէֆալար, մէսէլա, ֆահիշէլէր, զարըլար, զօճալար, չօճուգլար, սահիպլէր, խըզմէթքեարլար, ճանլար, զանլար, թէնէկէր, ինսան, կիւմիւշ, ալթուն, ինճի, զըյմէթլու թաշլար, վէ տահա նէ տէսէն վար։

Պունտան մատտա՝ պու փանայրըտա հէր տէմ հօդդապազլըգլար, ալտատրճըլար, գումարլար, օյունլար, մուգալլիտլէր, մայմունլար, հիլէքեարլար, վէ հէր թարդ տօլանտըրըճըլար պուլունուր։

Էհմ տախի պուրատա պատիհավա խըրսըզլըգլար, գաթիլլէր, զինա, վէ էօթէ ուճ հալան եէմինլէր կէօրիւնէ պիլիր։

Վէ սայր պայաղը փանայըրլարտա, հէր պիր մաթահլն սաթըլան այրը խամիէր իլէ այրը այրը մահալլէրի վէ սօգագլարը օլտուղու միսալ, քէզալեք պուրատա տախի, փանայըրըն մաթահլարընը գօլայ պուլմագ իչիւն մախսուս կէրլէր, մահալլէր վէ սօգագլար վար տըր, հանի՝ մէմլեքէթլէր վէ փատիշահլըգլար։ Ինկիլիզ մահալլէսի վար, վէ Ֆրանսըզ մահալլէսի, Իտալիա մահալլէսի, Սպանիօլ մահալլէսի, Գէրմէն մահալլէսի* վար տըր քի, սիւրլիւսէ սիւրլիւ պաթըլըզլար սաթըլըր։ Գիագաթ նիճէ քի սայր փանայըրլարտա պաղը էշնա՝ճէմի փանայըրըն էն պաշ մաթահը կիպի իսէ, քէզալեք պու փանայրըտա

---

*Պընիան քէնտի քիթապընը Ինկիլիզէր իչիւն եազտըղը էճիւնէն՝ եալընըզ պու զատար մահալլէ խամի վէրիր։ Գիագաթ օգույան՝ քէնտի համընտան Իւսմ մահալլէսի, Օսմանլը մահալլէսի, Ազէմ մահալլէսի, Արաբ մահալլէսի, Էրմէնի մահալլէսի, վէ Մոսկոֆ մահալլէսի լաֆզարընը տախի իլավէ էտէպիլիր։

տախի Թօմանըն մաթահը վէ օնուն ախզ ու ի-
թաաը փէք պէյհնիլմիշ սիր • եալընըզ պիզիմ
Ինկիլիզ միլլէթի՝ վէ պաղը սայրլար օնու կէօզ-
տէն չըգարմըշ տըրլար* :

Ւսմի, նիճէ քի եօգաբըտա զնքը էթմիշ իմ,
Աէմավի շէհրէ կիտճէք եօշ՝ թա պու շէհրին ի-
չինտէն տիւշէը քի՝ օրատա պու պէօյիւք փանա-
յըը գուրուլմուշ տըր • վէ պու շէհիրտէն կէչ-
մէզտէն օշ շէհրէ կիլմէք իսթէյէն քիմսէյէ
''պու տիւնեատան չըզմադ լազըմ կէլիր'' : Ա
Կորնթ • Ե • 10 : Ըահլարըն Ըահը տախի պու-
րատա օշտուղունատա՝ պու շէհիրտէն կէչիպ քէն-
տի մէմլէքէթինէ կիլմէի, վէ կէչտիյի կիւն տա-
խի՝ պիր փանայըը կիւնիւ իսի • Հէմ պանա կէլիր
քի՝ պու փանայըրըն պէօյիւք պէյի օլան Ինզը-

*Պու թաակիր՝ Թօմա Քիլիսէսինին զանդի պաթըլը-
րընը պէյան էտէր քի՝ օնլարը գապուլ էտինլէր, կէօյա
օնլար իլէ Ալլահա պիր պէտէլ վէրէրէք Օնուն իլէ ա-
լըշ վէրիշէ կիրէրլէր: Օնլար էօյլէ զանդ էտէրլէր քի՝
խէյաս իչինդէ պիր գաչ ահա եահօա վատ էթմէք իլէ՝
կէօյէ կիրմէք հադգընը էլէ կէչիրիրլէր, քէնտի խայր ա-
մէլլէրի իլէ կէօյիւ գաղանըրլար, վէ ասըլ քէնտի ի-
թաաթլարը իլէ՝ սատագաճը սաթուն ալըրլար. Քաղաթ
հադիգաթ՝ պու շէհ քէնտի մադուրլուղդարընը իւքսէ-
տիպ՝ Քրիստոսուն էթտիյի իշինի վէ օնուն իդդէթինի
ալչագլատար: Եազըդ քի պու մադուրդ՝ վէ Ազիզ Քիթա-
լարտան խարիճ օլան էֆքեար՝ արամըզտա զպյէթ եայըլ-
մըշ տըր :

պէրուղ ըտըքի, օնու՝ քէնտի պաթըլըզդարընը-
տան պիր ազ շէհ սաթուն ալմադա տավէթ էթտի,
վէ էհիր օլ շէհիրտէն կէչտիկինտէ քէնտիսինէ
բայէթ էթմիշ օլտայըտը, օնու փանայըրըն պէհինի
էտէճէք իտի : Ւվվէթ, օ՝ պիր իթիսադլու զաթ-
օլմուշ օլտուղունատան, Ինկիզդէրուղ պիդզաթ օ-
նու ասդագ ասդագ կէզտիրիպ՝ պիր ազ վազթըն
իչինտէ տիւնեանըն հէվի փատիշահլըզդարընը օնա
կէօսթէրտի քի, էհիր միւճրին իսէ օլ միւսա-
րէք ՚Օմթը՝ քէնտի պաթըլըզդարընը իշ ևէրի-
նէ գօյուպ պիր ազ շէհ ալմադա ճէզպ էտէպիլ-
սին • Քաղաթ օնուն ախզ ու իթտայա կէօզիս օլ-
մատըզը սէպէպլինտէն՝ պու պաթըլըզդարա պիր
փարա տախի վէրմէզտէն օլ շէհրտէն չըգար •
Պաոլ • Դ • 1—8 : Գ՚ոհ • Դ • 5—8 : Ւշթէ պու
փանայըը պիր էսքի շէհ օլուպ՝ չօգտան դուրուլ-
մուշ տըր, վէ փէք պէօյիւք պիր փանայըը տըր :

Ւսմի պու հօշճուլար, նասըլ քի տէտիմ իսէ,
պու փանայըրտան կէչմէզլի իտիլէր • Քէք կիւզէլ,
օնլար տա էօյլէ էթտիլէր • Քաղաթ օրտայա կի-
րէր կիրմէզ, փանայըրըն ճէմի խալզը պյադա
գայդտը, վէ շէհիր քէնտիսի տախի օնլարըն
հադգընա կէօյա պիր եայդարա զալըրըմըզ ըտը՞,
վէ պունու պիր գաչ սէպէպտէն էօթիւրիւ էթ-
տիլէր • զիրա,

Ի վիճակ պու հօշճուլարըն կիյտիլ էսլապըն ճինսի, օղ փանայըրտա ախղ ու իթաատա օլանլարըն էսլապընատան ֆարգը իտի: Պու սէպէպտէն՝ փանայըրտա օլան խալդըն կէօզիս օնլարըն իսթիւնտէ գալը պագըսը՝ Օնլար մուգալիատիր՝ տէրլէր իտի, պազըլարը տա՝ Ձրկկըն, վէ սայրլարը՝ Նապանճը քիմսէյէր տիր, տէրլէր իտի: Յոբ ԻԲ 4: Ա կորնթ Դ 9:

Սանիէն պու խալդ օնլարըն կէօսթէրիշնէ թաաճճիւպ էթտիքլէրի միսիլու՝ օնլարըն լիսանընա տախի թաաճճիւպ հաէրլէր իտի, զերա օնլարըն տէտիկինի անլայան փէք ազ քիմսէ պուլունուր ըտը: Օնլար հալի իլէ Քանան լիսանընատան սէօյլէյիրլէր իտի*: Ֆագամի փանայրըճրլար պու տիւնեանըն ատէմլէրի օյտուղլարընատան, փանայրըրն պիր ուճուննատան օպիր ուճունա գատար հէր քէս պունլար իլէ պիրիպիրինէ բարբարոս կիպի կէօրիւնիրլէր իտի: Ա Կորնթ Ե 7,8:

Ի ւչիւնճիս պու ֆագամի ախղ ու իթա էտինլէրէ չու չէյ ազ զէվգլէնէճէք չէյ օլմատը քի, պու հօշճուլար՝ օնլարըն մամիահրնը փէք պօշ պիր չէյ սայարլար ըտը: Օնլարըն իսմի իւնէ պագ-

*Քանան՝ կէօյէ միւշապիհ օլուպ՝ Քանան լիսանը տախի, տէյանէմճէ միւքեալէմէլէր տէմէք տիր:

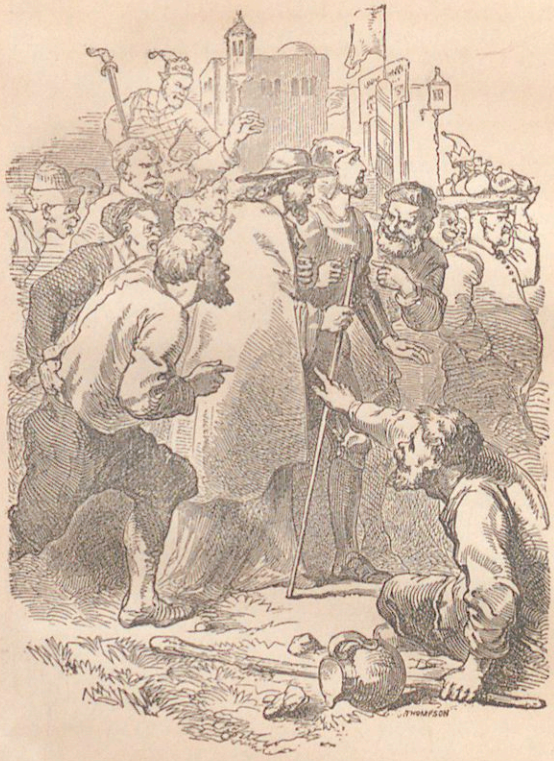
THOMPSON

մաղա շայէսթէ պիր շէյ տախի սայմազլար բոր օնլարը, վէ պիր շէյ սաթուն ալըընլար տէյիւ օնլարը չաղըրան օլտուղունտա՝ փարմագլարը-նը դուլադլարընա թըզայըզ, «կէօզլէրիմի պա-թըլըդա պագմագտան տէօնտէր» (Աաղմ. ՃԻԹ. 37), տէյիւ պաղըրարադ՝ քէնտի սանատաթլարը վէ ալըշվէրիշլէրի կէօքտէ օլտուղունու պէյան էթմէք թարզը իլէ հօգարըյա տօղրու պագա-լար ըոր*: Փիլիպ. Գ. 20, 21:

Պիրիսի տէ պունլարըն էթվարընը կէօրէրէք, պունլարըն դարշըսընա չըգըպ զէվզէնէրէք «նէ սաթուն ալաճագ սընըզ» տէյիւ սօրտուղունտա, պունլար սախի աղըր պաշ իլէ օնուն նիւզու-

*Իւչ շէյ վար տըր քի՝ օնլարը պիր Քրիսթիանըն իւզէրինտէ կէօրմէսի՝ տիւնեայա փէք աղըր կէլիր: Էվ-վէլա օնուն էավապը, եանի Քրիստոսուն սատադաթը իլէ սաարդ օլմագ հագդընա քէնտի իգրարը: Սա-նիէն օնուն լիսանը, եանի՝ Ալահըն օնուն ճանը իչիւն էթտիյի օլ ազիմ շէյլէրին հագդընա հէր նէ սէյլէ-յէ պիլիր իսէ: Իւչիւնճիւ, քէնտինին՝ օնլարտան ֆարգ-լը պուլունմասը, նիճէ քի օնլար պէյլէ տէրլիր, եանի՝ օնլարըն պաթըլ վէ կիւնահ իլէ տօղու ամէլլէրինէ դա-թըլմամասը: Գու սէպէպտէն՝ միւմինլէր քէնտի իգրար-լարընտա դավի վէ տօղրու դալտըգլարը հալտէ, թաաճ-ճիւպ վէ զէվզէնէյէ պախ օլտուղլարընտան մնատա՝ պախուսուս պիլա մէհտիէթ պուղղ օլունմադա, վէ պաղը տայագ էէմէյէ, մահպուս օլմադա, սիւրկիւն օլմադա վէ գաթլ օլունմադա գաատար կէօզլէրինէ ալմալը տըրըլար:

նէ պագարագ, «Պիղ կերչէքելիի սաթուն ա-
լըրըզ» տէտիլէր* : Եսայ. ԻԳ. 23 : Պու ընչ
օնլարա ֆուրսաթ օլտու քի՝ օր տէտիլերի տա-
հա աշաղա վուրսունլար. պաղըսը զէվզէնիր ի-
տի օնլարը, պաղըսը օնլարա հայդըրըր ըտը, պա-

*Նէ՞ ամայիպ ճէվապ տըր պու, պու սէօզիւն մանա-
ը նէ՞ տիր : Պունուն իլէ օնլար տէմէք իսթէր քի,
քէնտի ճանլարընէն արատըզը օր պիրիճիք չէյի՝ եանի
կերչէքելիի իգրար էթմէյէ նէ՝ գօրգարլար՝ նէ տէ ու-
թանըրլար : Պունուն իլէ ֆէյմ էյլէ քի, քէօթիւլիւք
իչինտէ օլան ֆրիսթիան խալգ, եալան իլէ ալտա-
նըր, վէ եալանլարը տօղուրանըն ալտատաըշընա միւպէ-
լա օլմազ տըր : Պունուն պաքսըպ՝ ճէմի ֆրիստոսա ի-
նանանլար՝ կերչէքելիքտէն տիր, տէնիր : Ա Ցովհ. Գ.
19 : Օնլար՝ Ալլահըն օր կէօքտէն սէօյլէտիյի սէօզիւ
պէլիրլէր վէ օնա ինանըրլար՝ քի շէօյլէ տէմիշ տիր,
«Սէվկիւլիւ Օղլում՝ պու տըր՝ քի օնտան բաշկ օլտում»,
Մաթթ. Գ. 17 : Քէնտի ճէմի իւմիտլէրինէն Թէմէլի շտ-
կերչէքելիք տիր քի, Ցիտուս՝ Ալլահըն Օղլու, վէ պիղիմ
եալընըզ Գուրթարըճըմըզ տըր. վէ քէնտի արատըզ-
լարը պէօյիւք շէյ, կիմէտիքճէ օնա զիյատէ տօսթ օր
մագ տըր, վէ պունու՝ ճահտ իլէ, չալըշմագ իլէ, խարճ
իլէ, վէ հէփ սայր զէվզէլէրի վէ սէֆալարը Թէրը ու
րէտտո էտէրէք էլէ պրագմադա չալըշըրլար : Պու սէպէպ-
տէն՝ տիւնէա օնլարը պուղդ էտէր, վէ պու կերչէքելի-
յէ տիւշմէն օլան Շէյթան՝ տիւնէայը օնլարա դարշը
գալարըր, զիրա Քրիստոս Բապպըմըզըն պույուրտուղու-
կիպի՝ «Օնլար տիւնէատան տէյիլլէր, նիճէ քի պէն
տիւնէատան տէյիլ իմ» Ցովհ. ԺԷ. 16 :

զըսը ատէպսիզ սէօզլէր սէօյլէր իտի. վէ պաղը-
սը տա պաղըրըր ըտը քի օնլարը տէօյսիւնլէր :
Իմտի քէյֆիյէթ փանայըրտա պիր կայդարայա
վէ պէօյիւք Հարըլթըյա պահա օլտու, օ գաատր
քի հէր քէս էթտիյինի պիլմէզ իտի : Իմտի
փանայըրըն պէօյիւյիւնէ խապէր կիթտի. օ տա-
խի ալէչ աճկէչ գալգըպ քէնտինին փէք տօսթ-
լարընտան պիր գաչընը կէօնտէրտի քի, փա-
նայըրըն ալթըսթ օլմասընա սէպէպ օլան ա-
տէմիլէրի խթինթագա ալընըլար : Պէօյլէճէ օն-
լարը խթինթագա ալըպ՝ օնլարըն նէրէտէն կէլ-
տիյինի վէ նէրէյէ կիտէճէք օլտուղլարընը՝
հէմ էօյլէ պիր աճայիպ զըյտֆիյէթտէ օրատտա
իշլէրի նէ օլտուղունու սիւալ էյլէյտիլէր : Օն-
լար տախի՝ տիւնէատտա եօլճուլար վէ զարիպ-
լէր օլուպ՝ քէնտի մէմլէքէթլէրինէ եանի՝ Ա-
մմավի Երուսաղէմ կիտէճէք օլտուղլարընը սէօյ-
լէյիպ (Եէր. ԺԱ. 13—16), շունու տախի տէ-
տիլէր քի՝ քէնտիլէրի կէրէք օր շէհրին էհալի-
սինէ վէ կէրէք ախզ ու իթտատա օլանլարա՝ քէն-
տիլէրինի էօյլէ Թահգիր էտիպ եօլլարընտան ա-
լը գօմարա սէպէպ օլաճագ պիր շէյ էթմէմիշ
տիրլէր : Եալընըզ շու քէյֆիյէթ վար քի,
պիրիսի՝ «Նէ սաթուն ալաճադընըզ՝ տէյիւ սօր-
տուղունտա, Պիղ կերչէքելիի սաթուն ալըրըզ

տէ՛ր իշխել, տէ՛ր իրենք։ Ֆարաթ օնլարը խոթին-
թադ էթմէյէ թախսիս օլունան քիմսէլէր՝ օն-
լարը տէյի վէ ջըվկըն քիմսէլէրտէն պաշգա պիր
շէյ եէրինէ գօմսաըլար* ։ Եօզ իսկ պուհնլար
փանայըրտա հէր շէյի ալթիւսի էթմէք իշխուն
կէրէ՛կ տտէ՛մէրը տիր, տէ՛ր իրենք։ Պու սէպէպ-
տէն՝ օնլարը ալըպ տէօյտիւրէր, վէ շամուր իլէ
միւլէյմին էտիպ՝ անտէն օնլարը գաֆիէտ գօ-
տուրար քի՝ փանայըրտա օլան հէր քէսէ սէյիր
օլսունլար։ Օնլար տախի պիր չօգ զէման օրա-
տա նամըպ՝ հէր քէս օնլարըն իւսթիւնէ քէն-
տի զէվզինի, պէտհաՀլըզընը, նախօտ էօՀիւնիւ
իՀրա էտէր իտի։ Փանայըրըն պէօյիւյիւ տախի օն-
լարըն պաշտնա կէլէն հէվի պու շէյլէր իշխուն հալա
կիւլէր իտի։ Լաքին պունլար սապրըզ օլուպ,
վէ տսէօյմէք պէտէլինէ սէօյմէք էտա էյմէ յէրէք,

*Ցիւնէտտա՝ եարամազըզդտա պուլունուպ օլ սէպէպ-
տէն պիպի թահդիր էտէն ախէրլէրտէն պիրտէ պիր
Ֆարդ կէօսթէրէն շէյիմիզ պուլունմատըդը Համար, պի-
զիմ Ցիսուս Քրիստոս իլէ եէկնի մանըլուգ օլտուդումու-
զու իսպամի էտէմէք հիչ պիր շէյիմիզ եօգ տըր։ Ե-
յէր պիզ Քրիստոսունքիլէր իսկ, Քրիստոսու Թանըր-
մայանլար պիզի Քրիստոս իշխուն տէլի վէ ջըվկըն եէրի-
նէ գօմըպը տրըպը. զնրա Քրիստոս իշխուն տիրի օլտու-
զումուզտա, տիւննա իշխուն խաչանմանլըզըզ։ «Հէվի ա-
տէմիէր սիզին իշխուն էյի սէօյէտիքլէրի զէման՝ վայ սի-
զէ՛», տէտի Քրիստոս։ Ղ՞ա՛յ. Զ. 26։

լաքին պիլ աքս՝ խայը տուա օղուլարագ՛՛, վէ
քէօթիւ սէօզ պէտէլինէ էյի սէօյլէյիպ, խը-
յանէթլի՛ զարըը էյլիք էտէրէք, փանայըը-
տա պուլունան պաղը քիմսէլէր՝ սայրլատան զի-
յատէ տիզդամի էտիճի վէ օնլար զատար ահ-
մադ օլմատըզլարընտան, պաղդա թահդիրին պու-
տէմիլէրէ միւտիմ էթտիքլէրի քէօթիւլիւյիւ-
մէն վէ թահդիր էթմէ՛յէ պաշլատըլար* ։ Պու
սէպէպտէն օպիրլէր պէօյէլէրին իւղէրինէ հիւ-
ճիւմ էտիպ՝ Օնլար տախի զաֆիէտէ օլանլար
կիպի քէօթիւ, վէ օնլար իլէ իւմիէրի պիր կէօ-
րիւնիւր, հէմ օնլարըն պաշտնա կէլէճէյինէ հիս-
սէտար օլմադա լայըզ տըրըլար տէյիւ սէօյլէր-
լէր իտի։ Լ՞օթէքիլէր իսկ՝ ղու ճէվապը վէրտի-
լէր քի, քէնտի մալիւմաթլարընա նազարէն՝ օլ
տտէմիէր բահաթ տուրան վէ քէնտի հալլէրինէ
տտէմիէր օլուպ՝ քիմսէնէն պիր զիյանընը իս-

*Եօճնու Քրիստիանլարըն իւղէրինէ էքսէրի տիւն-
Հանըն տիւրիւէպ տիւրիւս էֆքեարլարը օլուր։ Քրիս-
թիանըն թահդ ու Հարաքէթի պաղը քէօթիւ տտէմիէ-
րինն էյլէնճէլէրինի մէն էտիպ, պաղը տա օնլարտան
պաղըսընըն Քրիստոսա տէօնմէյէրինէ սէպէպ օլուր։ Եա՛
Եօճնուլար, պիւմինն սէնէ պաթըլըդ փանայըրընը իշխ-
տէն տիւննանըն տտէմիէրինին էօնիւնտէ կէօսթէրտի-
յինիզ Հարաքէթինիզ, թահդիրընըդա վէ էթվարը-
նըդա տիզդամի էտին։

թէյին տէյիլ տիրէր • վէ փանայըրձըլարտա չօգ քիմսէյէր վար քի՝ օլ հազարէթ էթտիքլէրի տաէմմէրտէն զէյատէ դաճխօ լայըգ հէմ փօ-
լխօ պիւէ լայըգ տըրըար , տէտիլէր : Պէօյլէճէ իքի թարաֆը տիւրլիւպ տիւրլիւ սէօզլէր օլուննատւդտան ոօնկրա , արալարընտա հումրու-
ղա գալգըշալ՝ պիրի պիրլէրինի տագաճլատըլար վէ պու արալըգ օլ գաճխատէ օլան իքի տաէմ օնլարըն էօնիւննտէ փէք ազիլանէ վէ քէնտիլէ-
րինի էյի թուրթարագ տավռանըրլար ըտը : Ընտէն պու իքի տաէմ նիւնէ օնլարը խոթինթագ էտնիլէրին հուզուրունա կէօթիւրիւլիւպ , փա-
նայըրտա պու արալըգ վուպու պուլան վէլվէլէ-
նին սէպէպի օլմագ դապահաճը իլէ միճրիմ տայըլտըլար : Պէօյլէճէ օնլարը աճընաճագ հալ-
տէ աէօյիւլ՝ իւզէրլէրինէ զէնճիր թագտըլար , վէ փանայըրտա օլ աէմիրլէր իլէ հօգարը աշա-
զա կէզտիրտիլէր քի , տայըլարա պիր էօրնէք օլուպ՝ օլմայա քի քիմսէ օնլարտան թարաֆա աէօյլէսին՝ հախատ օնլար իլէ պիրլէշին : Ֆա-
գաթ Ֆրխոթիան իլէ Ա՛իւմին քէնտիլէրինի տա-
հա ագիլանէ թուրթուպ՝ քէնտի իւզէրլէրինէ կէ-
թիրլէն բիւտայըրտա վէ բէգալէթէ էօյլէ հա-
լսմլէք վէ ատպը իլէ թէհամմիւլ էտէրլէր իտի քի , փանայըրտա օլան քիմսէյէրտէն էվ էյի ա-

տէմի քէնտի թարաֆլարընա գալանտըլար , վա-
գտա , գալանըլարա նագարէն , պուննլար ազըգ իտիլէր : Պու քէյֆիյէթ՝ օպիր թարաֆը տա-
հա ղնյատէ ազտըրտը , էնօյլէ քի արթըգ պու իքի տաէմի գալել էթմէյէ գարար վէրտիլէր : Պու սէպէպտէն՝ օնլարա գօրգու վէրտիլէր քի՝ օնլարըն իւճրիթի նէ գաճխս նէ տէ զէնճիր օ-
լաճագ , իլլա քէնտի էթտիքլէրի հարաքէթի , վէ փանայըրըն տաէմլէրինի ճէլպ էթտիքլէրի իչինէ էօլմէյի տիրլէր :

Ընտէն՝ թա օնլարըն հագդընա թէքրար էմիր կէլէնէտէք օնլար նիւնէ գաճխսէ գօնուլմագա հիւքմ օլունտուլար : Պէօյլէճէ օնլարը իչէրի գօյուպ՝ այագլարընը տախի սըգրճա թօմրուղա գօտուլար :

Օրտտա պուննլար քէնտի էմին տօսթլարը օ-
լան Ինճիլ վահզտէն իչիթտիքլէրինի խաճըր-
լարընա կէթիրիպ՝ օնուն օնլարա բտսթ կէչէ-
ճէք տէյիս սէօյլէմիշ օլմասը իլէ , քէնտի հօլ-
լարընտա վէ չէքտիքլէրինտէ տատա գալի տուր-
մագա նիւրէք ալտըլար : Պիրիպիրլէրինի տա-
խի շէօյլէճէ թէսէլլի էտէրլէր իտի քի , էօլիւմ տաթմագ քիմին պախթընա տիւշէրսէ , օնուն հալի տատա էյի օլաճագ տէյիս • պու սէպէպ-
տէն հէր պիրի կիշլիճէ խոթէր իտի քի՝ օլ էյ-

լեյէ քէնախի նայիլ օլսուն : Ֆագամ քէնախիլէրինի՝ հէր շեյէ հիւքմ էտէն Ղաթը Շէրիֆին ալեմ իրատէսինե իհալէ էտէրէք , քէնախի օլտուղլարը հալատ թա հազդլարընա պիր ախէր թարղ իրատ չըղանատէք չօդ խոշնուտղուդ իլէ օթուրտուլար :

Ընտէն պիր լայըղլը վազըթ թախսիս էտէրէք՝ պունլարըն տավասընը կէօրիւտ սիճիլլերինի քէմէյէ կէթիրտիլէր : Վազըթ նէթիշէյինտէ , օնլարը քէնտի խասխիլէրինին էօնիւնէ կէթիրիպ գուշաթտըլար : Ղատընըն իսմի Լատհազդ պէյ իսի : Ընուրնալլարընտա իսէ իքիսինին տէ ճիւմի պիր օլուտ՝ հալընըղ թարզտա պիր ազ ֆարգ վար ընը , մէալէրի տէ շուխ իտի քի՝ «Ընլար օլախղու ինանըն տիւշմանլարը վէ պօղուճուլարը տըրըլար , վէ շէհրին իչինտէ հարաքէթ վէ ֆըրդալար փէյտա էտէրէք , օրալըլարըն էֆէնտիսինին շէրիաթընա թահգիրէն , օնլար՝ քէնտի թէհլիքէլի էֆէնտիլէրընա պիր չօդ քիմսէ ճէլպ էթմիշ տիրլէր»:*

*Քիլիսէնին իհթաս օլունմասընտան պէրու՝ հէր պիր տէհրտէ օլան դօվալայըշտա պու էօզիւրիւ դուլլանըրլար ; Քրիսթիանըղը իլգ վազ էտէնլէրին իւզէրինէ գօնուլան ճիւրմ շուխ իտի քի՝ Պունլար տիւնեայը ալթիւսթ էտէնլէր տիր : Հէր պիր տէհրտէ էյի ատմոլէր հազդընա՝ զավզաճը , զօրպա , օրթալըղը պօզան , վէ կայսէրիյէ քէնտիսի նայիլ օլսուն : Ֆագամ քէնտիսինի՝ հէր շեյէ հիւքմ էտէն Ղաթը Շէրիֆին ալեմ իրատէսինե իհալէ էտէրէք , քէնտի օլտուղլարը հալատ թա հազդլարընա պիր ախէր թարղ իրատ չըղանատէք չօդ խոշնուտղուդ իլէ օթուրտուլար :

Ընտէն պիր լայըղլը վազըթ թախսիս էտէրէք՝ պունլարըն տավասընը կէօրիւտ սիճիլլերինի քէմէյէ կէթիրտիլէր : Վազըթ նէթիշէյինտէ , օնլարը քէնտի խասխիլէրինին էօնիւնէ կէթիրիպ գուշաթտըլար : Ղատընըն իսմի Լատհազդ պէյ իսի : Ընուրնալլարընտա իսէ իքիսինին տէ ճիւմի պիր օլուտ՝ հալընըղ թարզտա պիր ազ ֆարգ վար ընը , մէալէրի տէ շուխ իտի քի՝ «Ընլար օլախղու ինանըն տիւշմանլարը վէ պօղուճուլարը տըրըլար , վէ շէհրին իչինտէ հարաքէթ վէ ֆըրդալար փէյտա էտէրէք , օրալըլարըն էֆէնտիսինին շէրիաթընա թահգիրէն , օնլար՝ քէնտի թէհլիքէլի էֆէնտիլէրընա պիր չօդ քիմսէ ճէլպ էթմիշ տիրլէր»:*

*Քիլիսէնին իհթաս օլունմասընտան պէրու՝ հէր պիր տէհրտէ օլան դօվալայըշտա պու էօզիւրիւ դուլլանըրլար ; Քրիսթիանըղը իլգ վազ էտէնլէրին իւզէրինէ գօնուլան ճիւրմ շուխ իտի քի՝ Պունլար տիւնեայը ալթիւսթ էտէնլէր տիր : Հէր պիր տէհրտէ էյի ատմոլէր հազդընա՝ զավզաճը , զօրպա , օրթալըղը պօզան , վէ կայսէրիյէ

Օլ վազըթ Միւմին ճէվապ վէրտի քի , պէն՝ հալընըղ իւքսէքլէրտէն Իւքսէք օլան Ղաթը Շէրիֆէ զըմտ կէլէն շէյէ գարը տուրմուշ ըմ : Վէ օրթալըղըն բահաթընը պօզմադ հազդընա տախի շունու տէրիմ՝ քի՝ տէտի , ասըլ քէնտիմ պիր պարըղ տաւմի օլուտ՝ պէն էօյլէ հէր քէսին բահաթընը պօզաճադ շէյ էթմէմ . պիզիմ թարաֆըմըզը թուրման պէօլիւք՝ պիզիմ հազդամըզը վէ տուչտուզլուղումուզու կէօրտիւքլէրի իչին էօյլէ էթմիլէր իսէ տէ , պէօյլէ էթմէլէրի իլէ՝ հալընըղ քէօթիւտէն էյիյէ տէօմիւշ օլտուլար : Վէ սիղլին սէօյլէտիյինիղ փատիշահ նազարէն , մատէմ քի օ՝ Ինեղլիբուղ վէ պիզիմ Ընֆէնտիմիզլին տիւշմանը տըր , պուլտուսուն՝ կէրէք քէնտիսի վէ կէրէք քէնտի ճէմի մէլէքլէրի՝ նէ էտէ պիլիր իսէ էթսին :

Օլ վազըթ իլան օլունտու քի՝ քէնտի էֆէնտի փատիշահլարընըն թարաֆընտան հուզուրտա օլան մահպուտա գարշը սէօյլէյէճէք շէյլէրի օլանընը պուլտուրուպ շէհատէթլէրինի վէրսինլէր : Պէօյլէճէ իւչ շահիտ կէլտի , հանի՝

Գըզգանձ, պաթըզ ելիդատ վէ Եսրանան։ Ընտէն՝ հուզուրտա օլան մահպուստու թանըրըլար մը, վէ քէնտի էֆէնտի փատիշահլարընըն թագաթընտան օնա գարշը նէ սէօյլէյճէքլերի վար տէյիւ սիւաչ օլունտու օնլարա։ Օլ վագըթ Գըզգանձ իլերի կէլիպ շու մէալտէ ճէվապ վէրէրէք տէտի քի, Իֆէնտիմ՝ պէն պու առէմի չօգտան պէրու թանըտըզմտան, իշ պու հուզուրը հաքիփայիտէ նէմինիմ հազրնա շէհատէթ էտէրիմ, քի օ՝ —

Գաթը։ Տո՛ւր, նէմինինի էթտիրին։

Նէմինի վէրիլտիքտէն սօնկրա շէօյլէ սէօյլէտի։ Իֆէնտիմ՝ պու առէմին հէր նէ գատար պիր մէտհէ ըայէսնթէ իամի վար իսէ տէ, անճագ քէնտիսի մէմլէքէթիմիզտէ պուլունան էն էտնա առէմլերին պիրի տիր։ նէ՛ փատիշահ, նէ էթրաթ, նէ էրբիապ, նէ առէթ տինկլեր։ իլլա հէր քէսի, քէնտինին՝ ալէսսէվիյէ իման վէ ազիզ լիք էսսասը թէսմիյէ էթտիյի պիր գաչ սար էֆքտարընա ճէլպ էթմէք իչիւն էլինտէն հէր կելտիյինի էտէր։ Վէ պիր տէֆա քէնտինին շու շէյի մախսուսէն իտտաա էթտիյինի իչիւն՝ Վրիսթիանլըգ իլէ պէզիմ Պաթըլլըգ շէհրինին առէթլերի պիրիպիրինէ թապանը թապանընտա զրտա օլուպ՝ ասլա իմթիճաճ էտմէզլէր, տէտի։ Վ՚է պու սէօզիւ իլէ, էֆէնտիմ, հալընըզ պիզիմ հէր մէտհէ շայէսնթէ ամէլլէրիմիզին հէփսինի պիրտէն քէօթիւ սայմըշ օլմազ, իլլա օնլարը իճրա էթմէմիզտէ պիզի տախի քէօթիւ սայմըշ օլուր։

Օլ զէման Գաթը օնա՝ Տահա պիր տէյճէյին վա՞ր մը, տէտի։

Գըզգանձ։ Իֆէնտիմ, տահա չօգ շէյ տէյէ պիլիր իամ, փադամթ հուզուրա թաճիզլիք վէրմէք իսթէմէմ։ Ընճաղ օպիր աղալար տախի քէնտի շէհատէթլէրինի վէրտիքտէն սօնկրա, օնուն էճէլի իչիւն տահա պիր շէյ տատ լաղըմ կէլմէք իհթիաճը օլուր իսէ, օնա գարշը օլան շէհատէթիմի տահա արթըրա պիլիր իմ։ Պէօյլէճէ էմր օլունտու քի, օ՝ պիր ճանա տուրսուն*։

---

*Գըզգանճլըդ՝ Շէյթանըն մախսուս թապիթընթը, վէ պէզտէն հէր պէրիմիզէ տախի թապիի տիր։ Փադամթ պու տիւնեանընն էվվալարընտա օլան բուհանի նէյմէթլէրէ ճապանճը օլտուդնա, օնլարըն իւզէրինէ նիշչիւն զըզգանճաճադլար։ Օնլար օ շէյլերի նէ իսթէրլէր, նէ տէ օնլար իչիւն արզու շէքէրլէր։ իլլա օլ շէյլերի զէվզէնէպ թապդիր էտէրլէր։ Պու շէյ իլէ՝ Շէյթանըն ասլ բուհու վէ թապիթընթը պէյան օլուր։ Օ՝ Քրիստոսսուն իւզէրինէ վէ օնուն Ալլահըն Օզու օլմասը իչիւն զըզգանըզ Յուդայը տիւրթտիւ քի

Ընտէն Պաթըլ Էթիգատը էօնէ չաղըրըպ էմր էթաիլէը քի հուզուրատա տուրան մահ-պուսա պագսըն։ Էմ տախի՝ քէնտի էֆէնտի փատիշահլարը թարաֆընտան օնա գարշը նէ տէյէ պիլիը իսէ՝ տէսին տէյիւ Էմմինիի վէրտիլէր։ օ տախի շու մինվալ իւզրէ սէօյլէմէյէ պաշլատը։

Պաթըլ Էֆէնտիմ։ Էֆէնտիմ, պու ատէմ իլէ պէօյիւք պիր թանըշըգլըղըմ՝ օլմայըպ՝ նէ տէ օնու պունտան զիյատէ թանըմազ իսթէրիմ։ Էվալ պու քի՝ կէչէն կիւն պու շէհրատէ քէնտիսի իլէ պիր աղ գօնուշմուշ օլտուղումտան, շու-նու պիլիը իմ քի՝ քէնտիսի փէք մազարրաթ-լու պիր ատէմ տիր։ զիրա օլ գօնուշտուղում-տա օնուն շու սէօզիւնիւ իշլիթտիմ քի՝ պիզիմ մէշհէպիմիզ նաֆիլէ օլուպ՝ էօյլէ պիր շէյ տիր քի՝ պիր ատէմ օնուն իլէ ասլա Ալլահա մագպուլ օլամազ տէյիւ պահս էտէր իտի։ Անզ էֆէն-տիմիզ էյի պիլիը սինիզ քի՝ օնուն պու սէօզիւն-տէն հասպ էլ իճապ շու մանտա չըգար, նանի՝ պի-զիմ իպատէթիմիզ հալա նաֆիլէ օլուպ՝ տահա

օնու էլէ վէրսին։ Եէհուտիլէր զրզգանտրգլարընտան օնու էլէ վէրտիլէր (Մաթ. Իէ. 18)։ վէ իշնէ ասըլ օլ բուհ տըր քի՝ Շէյթանըն ճէմի էվլատլարընը Ալլահ-հըն էվլատլարընա գարշը գալտըրըր։

կիւնահըմըզտա գալմըշըզ՝ վէ նիհայէթ հիւքմիւ աղապա միւսթահագ օլաճաղըզ։ իշնէ պէնիմ տէյճէյիմ պու տըր*։

Ընտէն Նարանանա եէմին վէրտիրիպ էմր օ-լունտու քի՝ հուզուրատա օլան մահպուսա գար-շը քէնտի էֆէնտի փատիշահլարը թարաֆըն-տան նէ պիլիը իսէ սէօյլէսին։

Նարանան։ Էֆէնտիմ, վէ աղալար, պէն պու հէրիֆի չօգտան պէրու պիլիպ՝ օնուն աղզընտան էօյլէ սէօզլէր իշիթմիշ իմ քի՝ սէօյլէնէճէք շէյլէր տէյիլ՝ զիրա օ պիզիմ շէվքէթլու փա-տիշահըմըզ Էհէզզէրուզա սէօյիւպ, օնուն՝ Նա-

---

*Պաթըլ Էթիգատ՝ եահօտ սահթէ տինտարլըզ՝ Քր-քիստոսուն հազըգաթընա վէ օնուն շայիրլէրինէ փէք աճը տիւշման տըր։ Պաթըլ Էթիգատըն շէհատէթի, պիր թարաֆտան փէք սահիհ տիր, Քրիստոսուն թալե-մահթը հազգընա նօմոս խօճալարընըն շու տէտիքլէրի տէօզիւ միսիլու, քի՝ "Բա՝ խօճա՝ պուննարը տէյլէմէք էլէ, պիզիմ տախի սիթէմ էտէյօրսըն"։ տէտիլէր (Գաւ. ՃԱ. 45)։ քէզալիք այն ու ատէթլէր իւզէրի-նէ վէ քէօյիւ օլան շէյլէր իւզէրինէ միւգավէմէթի էտէն տահթէ տինտարլար տահթ՝ բուհ իլէ Ալլահա իպատէթ էտէրէք՝ վէ Յիսուս Քրիստոս իլէ էօյիւնիւպ, թէն իլէ էօյիւնմէյէնլէրե գարշը ճիհատլերինտէն եարալանըրլար։ Փիլիպ. Գ. 3։ Գաւ Ալլահընն խոթէտիյի կիպի օլան էթ-վար, նասըհ քի լազմ իսէ, թէնճէ կիւտն ատէմլէ-րին ճէմի իպատէթլէրի, թալիմաթլարը վէ պաթըլ Էթ-թիգատլարը իւզէրինէ թէքապիր կէթիրըր։

քի առէմ պէյ, Նէֆսանի լէզզէթ պէյ, Նէֆսի պէյ, Պաթըլ իզզէթ Հասրէթի պէյ, բա-
յէթլու Շէհվէթ պէյ, Նէքէս Լֆէնտի խա-
մինաէ տօրթլարը վէ սայր բէճալարըմըզ Հագ-
դընա ֆէնա սէօյլէմիշ տիր • պուռնատան մատաս՝
շուռնու տախի սէմիշ տիր քի, Հէր քէսին ֆիքր
րի քէնտինին կիսի օլմուշ օլսա իտի, էյէր
միւմքին իսէ՝ պու բէճալարատան հիչ պիրի ևօգ
տրը քի արթըգ պու չէֆիրաէ մէվճուտ պուլունա-
մալըյըրտը, Պուռնատան գաթի նազար, սիզ էֆէն-
տիմիզ քի շիմտի քէնտի տավասընը կէօրմէյ-
Վաղը նատպ օլուռնմուշ սընըզ, սիզէ պիչէ՝ Նիւ-
սիւպէթ չափկընն տէյէրէք սէօյմէյ զօրղմա-
մըշ տրը, վէ չօգ սայր պուռնուն կիսի ֆատլ է-
տիճի քէլամլար իլէ շէհրիմիզին քիպարլարընտան
չօղուռնու լէքէլէմիշ տիր*:

---

*Սէֆիլ հիւնահքւար՝ եա՛ Բաղդ սէնտէն պաշդա քիմ-
սէյի պիլմէմ, եալընըզ սէնին խամինի զիքը էտէրիմ
(Եոաց. Ի2. 13), տէտիյի կիսի, անիտ՝ տիւնեանըն
իրտաէթինի իճրա էտէն եարանանլար, Օ՝ տիւնեանըն
հիւքիւմտարընա գարշը սէօյլէր տէյիւ օնա գարշը շէ-
հաէթ էթմէյէ տահմա հալըր տըրլար, Վէ պու շէ-
հաէթ՝ էյի պիր շէհաէթ տիր, օնու էյլէ կէչիրմէք
իչիւն եաշայըդ օնուն սէպէպինտէն տախի էօլմէյէ լա-
յըդ պիր շէյ տիր, Էյէր պիդ Քրիստոսուն սահիհ շա-
յիրտլէրի խոսք, օնուն կիսի տախ տիւնեա իչիւն օ-

Լմտի պու Նարանան քէնտի սէօյլէյճէյինի
սէօյլէմիյինտէ, Գաղը քէնտի սէօզիւնիւ Հու-
զուրատա տուրան մահպուսա չէվիրիպ՝ շէօյլէ
սէօյլէմի • Այնի՛ եա մուրթատ, քեաֆիր, տէվ-
լէթի խայինի • պու էյլի քեամիլ ատէմլէրին՝ սէ-
նին հադգընա վէրտիքլէրի շէհատէթի իչի-
տիֆօրմըսըն :

Այ-ֆն • Լուխսաթընըդ իլէ քէնտիմի վիգա-
յէ էթմէք իչիւն պիր գաչ սէօզ սէօյլէյէ պի-
լի՞ր մի իմ :

Գաղը • Պագ Հէյլէ չու Հէրիֆէ, սէն արթըգ
եաշամադա պիլէ լայըդ տէյիլ սին, սէնի Հէման
չուրատա անիտ քէսմէլի • Ֆագաթ սանա նէ
գատար քիպարճա տավրանտընըմըզը Հէր քէս
կէօրսիւն տէյիւ, նէ սէօյլէյէյճէյինի վար իսէ,
չափկընն մուրթատ, սէօյլէ իշիտէլիմ :

Այ-ֆն. 1• Լօճա Գազղանճընն տէտիյինէ ճէ-
վապէն չուռնու տէրիմ քի՝ պէն եարընըդ, Հէր
նէ նիզամ, եա չէրիաթ, եա տաէթ, եա ճէմիաթ
քի Ալլահընն Գէլամընա Թապանը Թապանընա
զըտա իսէ, Գրիստիանլըդա տախի տիպի տիւդ
գարշը տրը տէմիտէն պաշդա պիր շէյ տէմիմիշ

Նուռն ամէլէրի քէօթիւ տիր տէյիւ շէհատէթ էթմէյէ
պօրճլուդ՝ վէ տիւնեա տախի օլ սէպէպտէն պիդի
պուդդ եաեճէք տիր : Յաճ • Ի • 7 :

իմ : Իւիէը պաւ տէտիյիմտէ պիր գալաթ վար իսէ, գալաթըմը կէօսթէրինիզ պաննա, վէ պէն տախի տէտիյիմի ընտի ընդ ըուրտաա հուզուրսուզ-տա կէբի ալըրըմ :

2 • Իքինճիյէ, հանի՝ խօճա Պաթըլէթի-դաաա վէ օնուն պաննա դարչը էթտիյի ընհատէթէ նազարէն՝ հալընըզ ընտնու տէմիշ իմ քի՝ Ալ-լահա իպատէթ էթմէքտէ՝ ալլահանի պիր իման լազըմ օլուպ՝ Ալլահըն իրատէթինի պէյան է-տէն պիր ալլահանի իչտմ օլմայընճա, ալլա-հանի պիր իման տախի օլամազ : Պու սէպէպ-տէն, ալլահանի իչտմտան օլմայան էէր նէ քի Ալլահըն իպատէթինէ իխթիար օլուն-մուշ իսէ, հալընըզ ինսանճա պիր իման ի-լէ օլմուշ օլսուդունտան, էօյլէ պիր իմանըն տախի էպէտի հայաթա պիր մենֆաաթը օլա-մազ :

3 • Խօճա Նարանընն տէտիքլէրինէ նազա-րէն տախի, սէօյլիւշ սայմըշըմ տէնիւ հադը-մա տէնիլէն սէօզլէրի սարթի նազար էտէրէք, ընտնու տէրիմ քի՝ կէրէք պու ընչէրին հիւքիւմտա-րըը՝ քէնտի ճէմի այագ թագըմըարը իլէ, վէ կէրէք պու խօճանըն իսմինէրինի վէրտիյի օնուն էթ-պաաըարը՝ պու շէհրտէ վէ դաաապաաա օլմտատն իսէ՝ ճիհէննէմտէ օլմազա տահա եագըշըը տըր-

լար • վէ հալա՝ Բապզ պանա մէրհամէթ էտէ* :

Օլ զէման Գաաը, հիւքմի շէրի նիզամընճա, տավայը տինէէիպ միւթալաա էթմէքտէ օլմազ իչինն միւտտէթի տավաաա հուզուրտաա պուլու-նան Ա՛իուրի մէճլիսինէ† տէօնիւպ՝ Նա Ա՛իուրի աղալարը, պու տաէմի քի՝ օնուն հադըրնա պու-ընչիրտէ պէօյլէ պէօյիւք պիր վէլվէլէ օլտու իսէ, կէօրիւյօրսընըզ • պու բայէթլու աղալարըն օ-նա դարչը վէրտիքլէրի ընհատէթի տախի իչլի-տինիզ, քէնտի ճէվապը վէ իգրարընը տախի տուչտունուզ • իմտի արթըզ օնու տամաը, նա-խօտ էօմրիւնիւ խէլաս էթմէքի սիզին էլինիզ-տէ տիր, ճագաթ շէրիտմըզ հադրնա սի-զէ թալինտի վէրմէքինի շայէտէթ կէօրիւրիւմ :

Պիզիմ հիւքիւմտարըն խըզմէթինտէ օլան փա-

---

*Քրիսթիանըն վէրտիյի ճէվապը վէ Ալլահա սըղընմա-սը իչլէթ պէօյլէ օլուր : Փաարզլարըն պաղրը մէրհամէթ-սիզ օլտուդունու պիլտիյի անտէ (Առաւ • ԺԲ • 10), Ալլահըն ինայէթի պէօյիւք վէ Բապզըն հադիգաթը ե-պէտի օլտուդունու տախի պիլիր : Սաղ • ԺԷ • 2 :

†Ճէուրի մէճլիսի՝ օն իքի եէմինի հաբիմիէր օլուպ՝ մահպուտսուն տավասընը հուզուրտաա տինկլէտիքտէն սօնկ-րա մահաֆիճէ տավայը քէնտի արտարընտաա թէֆթիշ էթմէկէ պաշլարար. վէ մահպուտսուն միճրիմ օլմազ հադրնա պու օնիքի շախս արտարընտաա պիլ էթթի-ճագ հիւքմ էթմէկինճէ, Գաաը՝ քէնտի քէնտինէ մահպուտսու միճրիմ տէկիւ հիւքմ էտէմէզ :

բաւան նամ պէօյիւք քիմէնէնին կիւնէէրինտէ պիր իրատէ օլուռնտու քի, ախէր մէղհէպտէն օ-
ղանլար չօղալըպ դուվվէթլէնմէսինլէր տէյիւ, էր-
քէք չօճուգլարը ըմմաղա ամըլսընլար: Եւթ Ա. 22: Օնուն խըզմէթինտէ օլանլարտան պիր սայ-
րըսը Ներուգոդոնոսոր նամ պէօյիւք քիմէս-
նէնին կիւնէէրինտէ տախի պիր իրատէ օլուռն-
տու քի, ախշլիպ օնուն ախքախլի ալթունսու-
րէթէ սէճտէ գըլմայան քիմսէ՝ հանար ամէն
ֆուրսունունա ամըլսըն: Դան. գ. 6: Պիր իրա-
տէ տախի Դարիհին կիւնէէրինտէ օլուռնտու քի՝
պիր չօղ զէման օնտան պաշգա պիր ալահտան
տիլէք տիլէյճէք օլան, արսլանլարըն չուգու-
բունա ամըլսըն: Դան. զ. 7: Ախտի պու սար՝
պու նօմօսլարըն էսասսընա մուղայըր ամէն էթ-
միշ տիր, վէ պու էթտիյի՝ հալընըղ ազէնտէ-
յիվ, քի էօյլէ տախի օլսա թէհամմիւլ օլուռնա-
ճագ չէյ տէյիվ տիր, իլլա քէլամէն վէ ֆիի-
լէն էթմիշ տիր, վէ պու սէպէպտէն՝ էլպէթթէ
սարֆի նաղար օլուռնմամսը լազըմ կէլիր:

Օհրա ֆարաւոնունուն նօմօսու՝ տահտպիր ճիւրմ
կէօրիւնմէքսիզին, Թահմին իլէ, օլուռնաճագ
ճիւրմի մէն էթմէք իչհնն վէրիլտի. ֆագաթ շիմ-
տի կէօրիւնիւրտէ ճիւրմ վար: Օ պիր Թարիֆ
էթտիյիմ ինի քէյֆիյէթէ նաղարէն, իշթէ

կէօրիյօրսընըզ քի՝ մէղհէպիմիզ գարշը պահ
էտիյօր. վէ քէնտինին իպրահիմնէ՝ տէվվէթէ
խայընլըղ էթմիշ օլուռնտու իչհնն գաթլ օլուն-
մադա միւսթահագ տըր:

Օլ վագթի Ներուբի մէղհէպի ազալարը տըշ-
տը չզգարլար, վէ պունլարըն խամէրի շու տըր.
Իօճա Վէօր, Իօճա Վէօթիւ, Իօճա Իշրյա-
նէթ, Իօճա Ա՛ուբատ, Իօճա Զաիկըն, Իօճա
Աէրթ պաշ, Իօճա Ա՛աղուր, Իօճա Խուսու-
մէթ, Իօճա Նալանճը, Իօճա Ոալիմ, Իօճա
Ըշըգա ախշման, վէ Իօճա Թէհաքին օլմագ.
պունլարըն հէր պիրի քէնտի արալարընտա օնա
գարշը քէնտի ֆէթվասընը վէրտիքտէն սօնռկրա,
պիլ իթթիֆագ գարար գըլտըլար քի օնու Դա-
տը էօնիւնտէ միճրիմ չզգարսընլար: Ալ ա-
րտարընտա իլք եվվել բէյիսլէրի օլան Իօճա
Վէօր՝ պէն աշիքտար կէօրիյօրըմ քի պու ա-
տէմ պիր քհաֆիր տիր, տէտի: Ընտէն Իօճա
Վէօթիւ տախի՝ պէօյլէ հէբիֆին վիճուտինի
ախնէհատան գալընըմադը, տէտի: Իօճա Իշ-
յանէթ խէ, Հայ, հայ, օնուն գալըպը գըշյա-
ֆէթի տախի պանտա մէքրուհ տըր, տէտի: Ընտէն Իօճա Ա՛ուբատ՝ պէն պու տատէմէ տալա
թէհամմիւլ էտէմէտիմ, տէտի: Պէն տէ էտէմէ-
տիմ, զիրա օ՝ տախմա պէնիմ էթվարըմը գը-

բար ըսը, տէտի խօճա Զափիկն : Ըսմալը, ասմա-
լը, տէտի խօճա Սէրթ պաշ : Սէֆիլ մուբաա-
րըն պիրի տիր օ, տէտի խօճա Ա՛աղուբ : Նիւ-
բէյիմտէ օնա գարըը պիր զարազըմ վար, տէ-
տի խօճա Խուսուսիէթ : Հիլէբճարըն պիրի տիր
օ, տէտի խօճա Եալանճը : Ըսմազ փէք պէօ-
յիւք էյլիք տիր օնա, տէտի խօճա Ջալիմ :
Հունու օրթաան գալտըրալըմ, տէտի խօճա
Ընջըղա տիւզման : Ընտէն խօճա Թէօքին օրմազ
չէօյլէ տէտի • Պիւթիւն տիւնեա պանա վէրիլ-
միշ օլսա տախի՝ պէն օնուն իլէ պարընամազ
ըտրմ, հայտէ էօյլէ իսկ օնու էօլիւմի միւս-
թահադ միւճրիմ չըզարալըմ :

Ա՛յ պէօյլէ էթթիքտէն սօնկրա՝ անիտէ հիւքմ
օլունտու քի, օնու տուբտուղու ևէրինտէն ա-
լըպ՝ օլտուղու ևէրէ կէօթիւրսիւնլէր, վէ օրա-
տա՝ հէր նէ զալիմ թարղ իլէ պիր էօլիւմ ի-
ճատ օլունա պիլիր իսկ՝ էօյլէ էօլսիւրսիւն-
լէր :

Իմտի օնու տըշարը չըզատըրալար քի՝ քէնտի
շէրիաթլարը միւհիպլինտէ օնա լազըմ օլանը էթ-
սինլէր, վէ էվվէլա օնու զամչըլատըրալար, ան-
տէն թօզաթլատըրալար, սօնկրա թէնինի պուռ-
ջազլար իլէ զըյտըրալար, օնտան սօնկրա թազ ի-
լէ թազլատըրալար, սօնկրա զըլըճլարընը օնա

ասիլատըլար, վէ նիհայէթ օնու գազըղա վու-
րուպ եադատըլար քիչ էթտիկէր : Պէօյլէճէ
Ա՛իւմին քէնտի էճէլինէ կէլտի : *

Իմտի կէօրտիւմ քի օրատա օլան ճիւմլիւ-
բիւն արգասընտա պիր սալթանաթ արապասը իւ-
լէ պիր չիֆթի հայվան տուրուպ Ա՛իւմին իչիւն
պէքլէյըրլէր իտի, վէ տիւզմանլարը օնուն էճէլի-
նի կէթիրտիքլէրի կիպի՝ Ա՛իւմին օլ արապայա
ալընըպ՝ տօղրու պուլութլարըն իչինտէն թրամ-
փէթա սէսլէրի իլէ՝ Ա՛էմամի գափուչա էն ևա-
զրն օլան եօլտան եօգարը կէօթիւրիւլտիւ :
Ֆագաթ Ֆրիսթիան իսկ, օնա պիր ազ միւհ-
լէթի վէրիլմիպ եինէ մահպուսա գօնուլտու • պէօյ-
լէճէ պիր միւտտէթի օրատա գալտը : Լաքին հէր
չէյին հիւքմիւ քէնտի էլինտէ օլան Ո՛ալթը
Շէրիֆ, օնլարըն զաղալրընըն հիւքիւմլիթի
տախի քէնտի էլինտէ օլտուղունտան, իչի էօյ-
լէ չէվիրտի քի՝ Ֆրիսթիան օլ արապըդ օնլա-

*Քրիստոս Ցիսուս իլէ Ալլահճա եաշայան քիմսէյէ կէ-
րէք տիր քի գօվալայըբ չէրիպ՝ տիւզման չէրբինին
պիղ էթտիյինէ տախի Թէհամմիւլ էթտին, Սըգլէթ՝
սաատէթին եօլու տըր : Էյդէր Քրիստոս իլէ փահիշահ-
լըգ սիւրմէք իսթէր իսէք, քէնտիսի իլէ ըէգալէթ վէ
սըգդընթը չէքմէքտէն մատտա՝ դաատէրիպիղ օլտուղունտա
էօլիւմ պիլէ տաթմալըյըզ :

ըըն էլինտէն գուրթուլուպ հօլունա կիթմի։*

Ալ կիտէր իքէն շէօյլէ օգուր ըար, —

Ղէլէտին Մուհմին՝ իդրարըն բապպա սէն սաորդանէ,
Սէն քի Օնունլէ վասլ օլաճագսըն միւպարէք շանէ,
Ֆագաթի խմանսըդ քիմսէյէր՝ պիւթիւն պօշ զէվզէբիյէ,
Զէքերլեր ահ վահ, ճէհէննէմի հալ, ահվալէրինաէ։
Իլահի օգու, եա՛ Մուհմին օգու, իմանն եաշասըն,
Զիւն էթտիյէրսէ օնլար սէնի դաթլ, սէն հալա սաղսըն։

ԵՒՏԻՆՃԻ ՄԻՆՋԻԼ

Իմտի բիչամսա կէօրտիւմ քի Քրիսթիան քէնտի հօլունա կալընըդ կիթմէյօր ըար, զիրա օրատա Թէվէքքէլլի նամ պիրիսի վար ըար քի՝ Քրիսթիանըն վէ Ա՛իւմինին փանայըրտա չէքտիքլերի եղիյէթտէ օնլարըն քէլամլարընը վէ վարըշլարընը կէօրէրէք էօյլէ օլմուշ ըար։ պու

*Պու քէյֆիյէթի միւլահազա էթմէսի վէք Թէսէլի վէրիր։ Իչին սահիպի՝ բապպ քէնտիսի օլուպ, օ՝ քէնտի գուլլարընը հըճդ էթմէյէ վէ օնլարըն գուրթուլմասը իչիւն պիր եոլ իհթաս էթմէյէ գտաիր տիր։ Պազըլարընը օլսըճնէթլարը չէքմէք բայէթինէ վասլ էտէր, սայրլարընը իսկ օլ սըճնէթլարտան իէլաս էտէր, վէ օնլարըն տիւշմանլարը հէր նէ գտաար տէօյիւնիւպ կարթալանըրլար իսկ տէ՝ օնլարա զարիպ կէլէմէզլէր։

քիմսէ՝ Քրիսթիան իլէ պիրլէշիպ օնուն իլէ գարնտաշլըդ ահար էտէրէք օնա արգատաշ օլմադ միւրատընը իֆտատ էյլէմի*։ Պէօյլէճէ՝ կէրչէքլիյէ չէհատէթ էթմէք իչիւն պիրի հօլտու, վէ իչթէ օնուն քիւլիւնտէն պիրի չզտը քի՝ Քրիսթիանըն հօլճուլուղունատա օնա արգատաշ օլա։ Պու Թէվէքքէլլի՝ Քրիսթիանա իֆտատ էյլէմի տախի քի՝ փանայըրտա պուլունան քիմսէյէրտէն տահա վէք չօգ քիմսէյէր վար ըըր, քի վագթընտա օնլար տախի քէնտի հօլլարընա սիւլիւք էտէճէքլէր։

Պէօյլէճէ կէօրտիւմ քի օնլար փանայըրտան չզտար չզդմագ՝ հօնսէյրինճէ կիտէն վէ Կիպլի մէ-
ըամ իսմինտէ† պիր տաէմէ նէթիշէյ՝ օնա

*Շէհիրլերին դանը՝ Փիլիսէնին Թօխուտմա տըր։

†Նիզլի մէրամ՝ պիր զէմանէ տաէմի օլուպ՝ տիւնեա-
վի պիր քիմսէ իտի. օնուն նիւրէյի ասլա Ալլահ եա-
փըշմէշ տէյիլ՝ իլլա քէնտի զամիրինի քէնտի բահա-
Թրնա ույտուրուր ըար։ Նէ՞ գտաար պունա պէնզէր քիմսէյէր պուլունա պիլիր հէր նէրտէ քի՝ Քրիստո-
սուն մուհապիզէթի իչիւն քէնտի տիւնեաչի իզզէթ-
լէքինտէն, մէնֆաաթլարընատան վէ բահաթլարընատան նէ՛
պըրըմագ իսթէյէնէ՝ նէ տէ պըրըա պիլիյէրսէ։ Պէօյլէ
քիմսէյէր խէյտա օլմագ իսթէյէնէ իսկ տէ՝ իսթէյէնէ քի
քէնտի իսթէտիյէնէ Թարիզ իլէ, եանի՝ քէնտինի
ինքտար էթմէյէ մուղայիր կէլէն պազը ամէլլէրի վէ իճ-
թանարը պրագմայատագ խէյտա օլսունլար։

Նէ՞րէլեսինիզ էֆէնիմ, վէ պէօյլէճէ նէ՞րէ-
յէ կիտէյօրսունուզ աէսիլէր : Օ տախի ճէվապ
վէրսի՝ քի՝ խօշ լիսան շէհրինաէն կէլիպ՝ Սէ-
մավի շէհրէ կիտէյօրում • ֆագաթ քէնտի խա-
մինի սէօյլէմէսի օնլարա :

Խօշ լիսան շէհրինաէ՞ն մի • օրանըն միւթէ-
մէքիւնլէրինաէ հիչ էյի քիմսէ պուլունո՞ւր մը ,
տէսի Քրիսթիան : Լուկ • Ի.Զ• 25 :

Կէլէ Դերա՞ • Նվվէթ , գալիպա օլմազը , տէ-
սի Կիզլի մերամ :

Քրէս• Ըչճա էաէրիմ էֆէնիմ, խամինիզ նէ՞
սիր , տէսի Քրիսթիան :

Կէլ• Ֆ• Նէ՛ սիզ պէնի թանըրսընըզ՝ նէ պէն
սիզի• ֆագաթ էյէր եօլունուզ պու խսե՝ սի-
զէ արգասաչ օլմազա իհթիմսար էաէրիմ , է-
յէր աէյիլ խսե՝ եալընըզլըզա դանսաճ էթմէ-
լիյիմ :

Քրէս• Պէն պու Խօշ լիսան շէհրինաէն էօ-
թիւրիւ իշլէմիշ իմ, վէ խաթըրըմա կէլիպ յօր
քի՝ օնուն իչինե փէք զէնկին սիր էէր սիր
տէրլէր :

Կէլ• Ֆ• Նվվէթ , էօյլէ օլսուդունա հիչ
շուպհէնիզ օլմասըն , վէ պէնիմ օրատա փէք
չօգ զէնկին ադրապալարըմ վար սըր :

Քրէս• Ըման էֆէնիմ , հէր նէ դատար խաթ-

սիմ աէյիլ խսե, ադրապալարընըզ քի՞մ սիր
օրատա :

Կէլ• Ֆ• Չէման ճէմի շէհրին էհալիսի , ֆա-
գաթ պաշըճա Տէօնէք Պէյ , Տաւ գավուգ Պէյ ,
խօշ լիսան Պէյ , քի օլ շէհրին խամի սէ իլք
եվվէլ օնուն աթալարընսան գալմըշ սրը • պուն-
լարսան մատտա՝ խօճա խսաթըր չինսա , խօճա
Իքի նիւշլիս , խօճա Չէր շէյ , վէ սէմմի խմշլին
միւթեվէլլիսի օլան խօճա Չիֆթէ տիլ տսախի՝
ասըլ անամըն գարնտաշը խամ՝ փէսէրլէրի թա-
բաֆընտան* • հէմ էյէր տօղրուսունու խաթէր
խսէն՝ քէնտիմ տսախի պիր թապիսաթ սահիպի ա-
զա օլմուշ ըմ• անճաղ պէօյիւք պապամըն պա-
պասը պիր եանա պագըպ օ պիր եանա չէքէն պիր
գայըգճը† խամ , վէ պէն տսախի քէնտի էմլաքը-
մըն չօղունու օլ միղղուլէյէթ իլէ քէսպ էթ-
միշ իմ :

Քրէս• Նվվլի՞ մի սինիզ :

Կէլ• Ֆ• Նվվէթ , հէմ էհլիմ փէք էհլի ըրզ
պիր գատըն օլուպ՝ քէզալիք պիր էհլի ըրզ գա-

*Մխէլլեֆիմիզ մէճապէն փէք ուչկուն խսիմիզը պու-
լուպ , պէօյլէճէ օգուչանսա աղ սէօզ իլէ չօգ շէյ
թաբիֆ էաէր :

†Նոկիւլիզէր պէչինսաէ շէյլէ պիր տար իւ մսէլ վար
սրը քի՝ "Մխուրայը օլան քիմսէ պիր գայըգճըյա պէն-
զէր քի՝ էօնուսնէ պագըպ արգասընա չէքէր" , տէրլէր :

տրնեն գրգը տրը։ վէ օ տախի Թ֊ագլետ գա֊
տրնեն գրգը օլտուղունտան, էհլիմ փէք միւթէ֊
պէր ֆամիլեատան օլուպ՝ էօյլէ պիր Թէրպիէ֊
յէ վասլ օլմուշ տրը քի՝ հէր քես իլէ պարքն֊
մասըը պիլիր, կէրէք պիր շահ իլէ՝ վէ կէրէք
պիր քէօյլու իլէ։ Վագտա պիզ մէզհէ պՃէտ
ոօֆու քիմիէէրտէն պիր աղ ֆարգըլըզ, ֆա֊
գաթ ֆարգըմըզ, հալընըզ շու իքի ուֆագ քէյ֊
ֆի ւէթլէրտէ տիր։ Էյվէլա, պիզ բիւզիկարա
վէ ագընթըյա գարշը ասլա կիմիէյիզ։ Ա֊
նիէն, մէզհէպին փարչագ վագթընտա պիզ տա֊
խմա օնուն զայրիֆ քէշլէրիյիզ, կիւնէշ օնուն
իւզէրինէ փարչայըպ վէ խալգ օնու մէտհ էթ֊
տիյինտէ՝ պիզ ոօգագլարտա օնուն իլէ կէզմէ֊
սինի փէք սէվէրիզ*։

Օլ վագըթ Քրիսթիան քէնտի արգատաշը

*Սահիհ իմանքեար՝ պու միւթայլըզը էթմէզ. հագը֊
դաթըն Բուհու տէը քի, "Քրիստոս Ցիսուստտա տին֊
տարլըզ իւզրէ եաշամադ ճիւմլէ խոթէյինլէր տախի գօ֊
վաշանճագլար"։ Ր Տէմ. Գ. 12։ Պիզիմ էթվարըմըզը պիր
եօլա վէ Թարգա չէվիրիպ, քէնտիմիզ՝ Քրիստոսա տիւշ֊
ման օլան տիւնեայա եաիբշմըշ գալարագ՝ Քրիստոսուն
արտընճա վարըյօրզ տէյիւ պօշ եէրտէ պու էֆքեար֊
տա օլտուղումուզտա, հագըգաթըն Բուհունու եաշան֊
ճը էթմիշ օլուբտուզ։ Փէք Թէհլիքէլի վէ ալտատըը պիր
զալաթ տրը պու։

Թէվէքքէլտիյէ եագլաշըպ շէօյլէ տէտի։ Խոթ֊
բըմա էօյլէ կէլիյօր քի պու ատէմ Խօշ լիսան
շէհիրլի Պիգլի մէրամ նամ քիմսէ տիր։ Վէ էյէր
օ խէ, պուբալարտա պուլունան էն ֆէնա հի֊
լէքեարլարըն պիրիսի եանըմըզտա տրը։ Թէվէ֊
քէլլե տախի, Վէնտիսէնէ սօր, պանա կէլիր քի
օ՝ քէնտի իսմինտէն ուԹանմամալը տրը, տէտի։
Օլ վագըթ Քրիսթիան եինէ օնուն եանընտա
վարըպ՝ շէօյլէ տէտի։ Էֆէնտիմ, սիզին սէօյ֊
լէյիշլէրինիզ պագարագ՝ տիւնեատա հէր քէ֊
սին պիլտիյինտէն զիյատէ շէյ պիլէն պիր ա֊
տէմ կիպի կէօրիւնիյօր սընըզ, վէ էյէր Թահ֊
միննտատ զալաթըմ եօզ իսէ, սիզին քիմ օլ֊
տուղունուզու պիր աղ ֆարգ էթտիմ տէյիւ
կէլիյօր պանա։ Խամինիզ Խօշ լիսանը Պիգլի
մէրամ տէյիզ մի։

Պէշ֊Ճ֊։ Պէնիմ իտիմ օ տէյիլ իսէ տէ,
վագտա պէնի զալարըտտայան պագը քիմսէյէր
մաղլէզ տէյիւ օլ իսմի պանա Թագտըղլարըն֊
տան, շիմտիյէ գատար սայը էյի քիմսէյէրին
քէնտիյէրինէ օլտուղու վագըթտա Թէհմամիել
էթտիքլէրի միսիլլու, պէն տախի քէնտիմէ պիր
հագարէթ տէյիւ պուննա Թէհմամիել էթմէկ֊
յիմ։

Քրիս֊։ Ֆագաթ սիզ պու խմին սիզէ վէրիլ֊

մէսինէ վէսիլէ օլաճագ պիր հարաքէթաէ ասլա պուլո՞նմատընըզ մը։

Կէչ. Ֆ. Հաշա, հաշա, պու իսմին պանա վէ-բիլմէսինէ վէսիլէ օլարագ պուլունտուղում էն ֆէնա հարաքէթ շու տրը քի, տահմա պէնիմ պախթըմտան՝ վագթի հալին իգթիզասը հէր նէ իսէ, էֆքեարըմ տահի օնա ույուպ՝ պէօյ-լէճէ գազանմագտա օլուբ ըարմ. անճագ՝ պա-նա պէօյլէ վագի օլմասընը, պէնճէ, քէնտիմ պիր նիյմէթ սայմալըյըմ, վէ պէտահ քիմսէ-լէրին տահի օլ սէպէպ իշիւն պէնի հագարէթ իլէ նիւքլէմմէյէ հազդլարը հօդ տըր։*

Ռէյս. Պանա տահի էօյլէ կէլտի քի՝ հազ-դընա իշլէմմիշ օլտուղում քիմսէ սիզ սինիզ. վէ էյէր քէնտի էֆքեարըմը իսթէրսէնիզ, պա-նա կէլիր քի՝ հէր նէ դատար պու իսիմ սանա նազըլըր տէյիւ պէլլէմմիզլի իսթէմմէյէն տէ, պու իսիմ սանա փէք կիւզէլ նազըլըր։

Կէչ. Ֆ. փէք կիւզէլ, էյէր սէն էօյլէ պէլ-

*Պու թարզ քիմսէլէրին էթտիյի պահսը նէ՛ մաթ-ֆէէլի վէ նէ՛ հիքմէթարանէ օլսուբ։ Պու բուհուն սահի-պի օլմագտան սագընըն էտ գարնտաշլար։ Իլա պիլ աքս ույանըգ տուբուպ պիւթիւն եիւրէք իլէ տուա էտին քի՝ էքի ֆէքիրլի օլմայըզ՝ անճագ Քրիստոսսուն կիւնիւնէ-տէք փաք դալասընըզ։

լէյհէքսէն, պէնիմ էլիմտէն պիր շէյ կէլ-մէզ. էյէր հէր հալ պէնի սանա արգատաշ դապուլէտէր իսէն՝ անլայտճագ սէն քի պէն ար-գատաշլըզ սըրասընը թանըր պիր ատէմ իմ։

Ռէյս. Նյէր պիզիմ իլէ կիթմէք իսթէր ի-սէն, սույա վէ բիւզկեատա գարշը կիթմէյիսին. պու շէյ իսէ, անլայօրըմ քի, սէնին էֆքեարը-նա գարշը տըր։ Անգէպի տահի՝ օնուն փար-լագ վագթընտա օնու նասըլ թալշը իսէն՝ տիւշ-կիւն վագթընտա տահի էօյլէ թալշմալըսըն, վէ օնուն սօգագլարտա մէհՀ իչլէթտիյի վագթի օնու թուրթուպ տուբտուղուն միսալի, օնուն զէնճիբլէր իլէ պաղը օլտուղու վագթի տահի օնու թուրթուպ տուբմալըսըն։

Կէչ. Ֆ. Այն օլ քէյֆիյէթլէր հագդընա պէնիմ իմանըմը զօրա գօյուպ հիւքմ էթմէ. պէնի քէնտի ազատլըզմա պրագըպ՝ գօյ վէր սէնին իլէ կիաէլիմ։

Ռէյս. Պէնիմ թէքլիֆ էթտիյիմ քէյֆի-յէթլէրտէ պիզիմ էթտիյիմիզ կիպի սէն տա-ղտի էթմէյինէէ, սէնին իլէ շուննատան շուբայա կիթմէյէէյիմ։

Օլ վագթի Կիպլի մէրամ շէօյլէ տէտի. պէն քէնտի էսքի ատէմլէրիմի ասլա պրագմամ, մա-տէմ քի օնլար զարարսըզ վէ մէնֆաաթլը տըր։

Լ՚էին սիզին իլէ կիաէմէզ խամ, սիզին պանա նէթիշախինիզաէն եվվել նէ էաէյօր իամի ի-սէ՝ նինէ էօյլէ էաէ պիլիր իմ, ճանկի հալընըզ կիաէրիմ, թա պէնիմ արգատաշըզըմանա՚ հազը էաէն պիր սայրըսը պանա նէթիչէնէաէք:

Ճանկ ըրէյամտա կէօրաւմ քի Ռըխթիան իլէ Թէվֆէքէլի օնու պրազըլ էօնէ կէչմիլէր:* Ձադաթ պուղլարըն պիրի արտընա պազըլ կէօրաւս քի կիզլի մէրամըն արգասընճա իւչ քիշի կէլիյօր, վէ օնլար կիզլի մէրամա նէ-թիշակիլէրինաէ, կիզլի մէրամ օնլարա նէրէ պէրապեր պիր թէմէննա էաիպ՝ օնլար տախի օ-նու սէլամլատըլար: Պու ատէմլէրին իսմի՝ Խօճա Տիւնիայա սարըլան, Խօճա Կիւմիւշ կէօղլու, վէ Խօճա Թամաա իտի. վէ Խօճա

*Պու եօշուլարըն պէօյլէ ալատարզը պիր միսմին իլէ նասըլ սազընարագ տավրանըզլարընա տիզդաթ էյլէ: Օնուն իւզէրինէ պիրաէն պիրէ հիչ տիւշինմէզսէն պիր ֆէնա Թահմին էթմէտիլէր. իլլա օնուն նէ օլսուզունու յինէ Թահիհ էթաէրլէրինաէ՝ պիր տագիդա պէզըլ-մէյէրէք՝ օնուն իլէ էմնիյէթ իւզրէ տավրանըզ գօրդու իլէ օնաան կէրի չէքիլմիլէր: Մուհաղազէթ կէրէք աիր քի պիր խապէր ալարղընամա՝ աղըր տավրանսըն. ֆա-դաթ ինանլար քէնտի էթաէրլէրի իդրարլարընա Թաթ-պըզ օլմադըգլարը պէյան օլսուզունա, տախմա էմ նէյէթ իւզրէ տավրանըլմալը տըր:

կիզլի մէրամըն տախի զաթէն Թանըտըղը քիմ-սէլէր իտի. զէրա քիւչիւքլիւքլէրինաէ՝ հէփիսի պիր մէքթէպ չօճուղլարը օլուպ՝ փօրնաս Թա-րաֆընաա Ընգ կէօղլիւ դաասպասընըն Թիւճճար նաֆթաղը օլան Վնար կէօղլիւ նամ շէհրին խօ-ճասը՝ Խօճա Գափըճրանն տէրս ալըրլար ը-տը: Պու Խօճա՝ պունլարա կէրէք զօր իլէ գա-փարագ, կէրէք հիլէքնարլըգ իլէ, Թալէֆի ի-լէ, հալանճրլըգ հախօա սուրէթէն տինտարլըգ կէօսթէրմէք իլէ գազանմագ սանաաթընը էօյ-րէթմիշ օլուպ՝ պու տէօրթ քիմսէյէր տախի քէնտի խօճալարընըն սանաաթընը էօյլէ էյի էօյրէնմիշէր իտի. զէր պիրի պիրէր օլ Թարղ մէքթէպ խօճասը օլապիլիրէր իտի:

Նէ իսէ, Թարիֆիմիզ իւզրէ օնլար պիրիպի-րինէ պէօյլէճէ սէլամլատըգտան սօնգրա, Խօ-ճա Կիւմիւշ կէօղլիւ Խօճա Կիզլի մէրամ՝ Շու էօնիւմիւզճէ եօլտա օլանլար քիմ տիրլէր, տէտի. զէրա Վրխթիան իլէ Թէվֆէքէլի հալա կէօրիւնիւրլէր իտի:

Կէդ. Ա. Օնլար էօյլէ իրի ուզագ մէմլէքէթ-լի օլուպ՝ քէնտի Թարղլարընճա եօլճուլուգ է-տէյօրլար:

Կէ-Ա-դ կէօղլէ-. Ընճայիպ, նիհչիւն տուրմատը-լար քի արգատաշ օլայըրդ. զէրա կէրէք օն-

լար, կերեք պիղ վէ կերեք սիղ էֆէնտիմիզ, հէփիմիզտէ եօլճուլուդ էտէ յօրըլտէյիւ մէմուլ էտէրիմ ։

Ակ֊ Ֆ֊ Յվվէթ, պիղ տէ կիտէյօրըզ, ֆաթաթի էօնիւմիւզտէ օլան ատէմլէր էօյլէ պիլտիքլէրինտէն շաշմազ վէ քէնտի էֆքեարլարընտան էօյլէ հազզ էտիպ՝ սայըլարընն զանընընը տախի էօյլէ հիչ սայարլար քի՝ պիր ատէմ նէ դատար տինատար օլսա տախի, հէր ընյտէ օնլար իւլէ պիրընձտէ իշլէմէտիյի հալտէ՝ քէնտի արզատաշլըգլարընտան պիւթիւն պիւթիւնէ րէատտէրլէր ։

Թ֊ոմա ֊ Օ՝ ֆէնա ընէյ տիր֊ լաքին պազըլար փէք ասֆու տրըլար տէյիւ օգուրում*֊ վէ պէօյլէ քիմսէլէր քէնտի պիլտիքլէրինտէն շաշմատալարը իւլէ, քէնտիլէրինտէն պաշգասընը հիւքմէ-

*Վաթթի հալին իթթիզասընտա՝ զնյատէ տինատարլըգ էթմէք իչիւն իթթիֆագ էտէն քիմսէլէր, պիւտիքլէրինտէն շաշմայան ամայիտ քիմսէլէր տիր տէյիւ զէմմ օլունուրլար ։ Հէր քէյֆիյէթտէ սայըլարտան իսթէհզիյին գատար ֆարգը օլտուղունտա՝ սանա քիմսէ կիւճէնմէզ վէ սէնի այըպլամազ. ֆագաթ Ալիզ-Քէթաալը սանա դանուն էտիպ քէնտինի օնա կէօրէ եաշամազա թալիմ էթտիյին կիպի, տիւնեա սէնտէն իքրահ էտիպ. հիչ աֆվ օլունմայան ասֆուլուգ դապահաթը իւլէ ֆազլ օլունուր սէն ։

տիպ թահզիր էտէրլէր ։ Լաքին րէճա էտէրիմ, իթթիֆագ էթմէտիյինիզ քէօշէլէր նէ՞իտի, վէ նէ՞գատար ըտը ։

Ակ֊ Ֆ֊ Նյե՞ օլաճագ֊ օնլար քէնտի գաշլըն պաշլարը իւլէ էօյլէ պուլմուշլար քի, եօլաընընտա հէր հավայա գարշը կիթմէյէ տիրլէր*, պէն իսէ բիւգիկարըն վէ սուլուն միւսաատէսինէ պագարըմ ։ Օնլար Ալլահ իչիւն հէր շէյի թէկլիֆէյէ պրագըրլար, պէն իսէ քէնտի էօմրիւմիւ վէ էմլագըմը էմին էթմէք իչիւն հէր ֆուրսաթը դուշանըրըմ ։ Հէր քէս քէնտիլէրինէգ արշը տախի օլսա, եինէ օնլար քէնտի էֆքեարլարընն թութթարլար֊ ֆագաթ պէն, վագըթ՝ վէ պէնիմ րահաթըմ հէր նէ գալտըրըր, վէ հէր նէ գատար գալտըրըր իսէ, մեզհէպի օ գատար թութթարըմ ։ Օնլար՝ մեզհէպ փէք տիւշկիւն վէ հադարէթ ալէմնտա օլտուղու վագըթ տախի՝ օնուն թարաֆընտան տրըլար, լաքին պէն՝ օնուն փարլագ վագըթնտա, վէ կիւնէշնին օնուն իւ-

*Կիզլի մէրամ՝ էմին եօլճուլարընն էօնիւնտէ ազգը գախանըր իսէ տէ, քէնտի բուհունու վէ թաապիաթընր թաշըյան քիմսէլէր իւլէ ճէսարէթ իւլէ աէօյլէշէ պիլիր ։ Էյ վահ, ինսանըն եիւրէյի նէ նիհայէթսիզ քէօթիւ վէ ալտատըճը տըր ։ Օնու֊քի՞մ անլայա պիլիր ։ Հիչ քիմսէ, իլլա եալընըզ եիւրէքլէրի թէֆթիչ էտէն Ալլահ ։

զէրինէ փարլայըզ հէր քէստէն մէտ օլունտու-
ղունտա օնուն թարաֆընտան ըմ ։

Տի-նէյա ասրըլմ։ Էյ, հայ, ենինէ պիլաթ-
յինտէն շաշմա՝ էֆէնտիմ Իսա Կիզլի Մէ-
րամ, չիւն էլտէ օլանը սագլամանըն իրատէսի,
քիշինին քէնտի էլինտե օլուպ՝ օնու էլտէն չը-
գարածագ գատար ճահիլ օլան քիմսէյի՝ պէն
քէնտի փայըմա, ահմագ սայարըմ ։ Ընըլան
կիպի ագըլըը օլալըմ ։ Կիւնէշ վար իքէն օ-
թու գուրուլմազը ։ Պագ արը նասըլ զը-
ղըն բահաթ եաթըպ՝ եալընըզ սէֆա իլէ իշ կէօ-
րէսպիտիյի վագըթ չալըշըր ։ Ալլահ պազը եաշ-
մուր կէօնտէրիր, վէ պազը կիւնէշ ։ օնլար եաշ-
մուրուն ալթընտան կիթապէրը տախի, պիզ կիւ-
զել հավայը սէյրէտտե օլալըմ ։ Պէն՝ քէնտի հագ-
գըմա, Ալլահընն պիզէ պախշ էթտիյի նիյմէթ-
լէրէ տօգանմայան մէզհէպի սէվէրիմ ։ վէ հա՞ն-
կը ագլը պաշընտա օլան ատէմին ֆիքրինտէն կէ-
չէր քի՝ Ալլահ պու էօմրիւն նիյմէթլէրինի
պիզէ իհսան էթմիշ օլտուգտան սօնկրա՝ քէն-
տիսի իչիւն քէնտիմիզն օնլարտան մահրում
պրագմամըզը իսթէր տէյիւ ։ Ըրթահամ վէ Ա-
զրմանն՝ մէզհէպ իլէ զէնկինլէնտիլէր ։ Յոր տա-
խի տէր քի՝ Ընյի ատէմ թօզ կիպի ալթունն ը-
զաճագ տըր ։ ֆագաթ պունու տէյէն՝ շու էօ-

նիւմիւզտէ օլանլար կիպի ատէմ օլմամալը տըր,
էյէր պունլար սէնին թարիֆ էթտիյին կիպի ի-
սէլէր ։

Թամա ։ Պու քէյֆիյէթտէ հէփսիմիզին էֆ-
քէտըը պիր տիր տէյիւ թահմին էտէրիմ, վէ
պու սէպէպտէն՝ արթըզ օնուն իւզէրինէ սէօզ
լազըմ տէյիլ տիր ։

Կէ-ֆ-ղ կէօղլէ-. Խայըը ։ սահիհան պունուն
իւզէրինէ արթըզ սէօզ լազըմ տէյիլ տիր, զի-
րա օլ ատէմ քի նէ՛ Ընզիզ Վիթապա՝ նէ տէ
պղլէ իթիպար էտէր, քի պունլարըն իքիսի տէ
պիզիմ տէտիքլէրիմիզէ թաթպըզ տըրլար, էօյ-
լէսի նէ՛ քէնտի իրատէսինի թանըը, նէ տէ բա-
հաթընը արար ։

Կէ-ֆ ։ Ընյ դարնտաշլարըմ, իշթէ հէ-
փիմիզ տէ եօլա կիտէյօրըզ ։ իմտի զարարլը
շէյլէրտէն քէնտիմիզի արի թուլթմազ իչիւն՝
բուխսատ ընըզ իլէ շու սիւալը սիզէ թէբլիֆ
էտէյիմ ։—

Տէյէլիմ քի պիր ատէմ, պիր միւէլլիմ,
եախօտ էնանճ, եա պունուն կիպի պիր քիմ-
սէ, էօնիւնտէ էօյլէ պիր ֆուրսաթ պուլսա
քի՝ օնուն իլէ պու էօմրիւն կիւզէլ նիյմէթի-
նէ մալիք օլա պիլիր ։ ֆագաթ մէզհէպին սա-
պըզ քէնտիսինէ բաճի սայմատըզը պազը քէօ-

ընդերնեն, հիչ տէյիլ խսե սուրէթէն, քէնտինի ատէթտէն զի յատե իլթահար կէօսթէրմէ յինճէ օնա մալիք օլամազ խսե, քէնտի միւսաուէնա էրմէք իչիւն, եինէ քէնտիսի պիր էվլի քսամիլ քիմսէ օլարազ, պու վասիթայը դուլլանմազ մը:

Ա՛ֆ. էօչ. Յէթիչինիզ սիւալըն նէրէյե պազարըզընը կէօրտիւմ, վէ պու աղալարըն բուխսաթը իլէ սիզէ ճէվապէն պիր շէյ թէչքիլ էտէճէյիմ: Ալ էվվելա, պիր միւէլլիմ հազրընա սիւալինիզէ ճէվապէն, տէյէլիմ քի պիր միւէլլիմ բայէթլու պիր քիմսէ օլուպ ազ կէլըրի վար տը, վէ ուզագտա տահա զանի վէ տօվ կուն պիր շէյ օլսա կէօզիւնտէ. հէմ օնու էլէ կէչերէճէյի ֆուրսաթը տախի օլսա, ֆազէթ օվ ֆուրսաթ չէօյլէ պիր շէյ օլսա քի՝ մէսէլա, քէնտինին տահա զի յատէ միւթալաա էթմէսի, տահա սըդ վէ հէրարէթլու վազ էթմէսի, վէ քէնտի ճէմաաթընըն թապիաթընըն թալաթ էթտիյի իչիւն, քէնտի վարըշընըն էսասլարընըն պազըսընը թէպտիլ էթմէսի լազըմ կէլսէ, պէնճէ էյէր էօնիւնտէ պէօյլէ պիր իշ վար իսէ, կէրէկ պու շէյլէրի վէ կէրէք տահա չօգ սայը շէյլէրը էթտիյինտէ, քէնտիսի պիր էվլի քսամիլ քիմսէ օլամատըզընա պիր սէպէպ կէօրմէմ, նէ՞չիւն կէօրմէմ. չիւն,

1. Վէնտինին տահա պէօյիւք պիր կէլերէ արզու էթմէսի սըրասը տըր. պու շէյ սալա ինքեար օլունամազ, մատէմ քի պու շէյ Պատէրտէն օնուն էօնիւնէ գօնուլմուշ տըր. իմտի էյէր էլինտէն կէլեր իսէ, սալա ինսաֆընա ծօդանմայարազ օնա մալիք օլա պիլիր:

2. Շու հալ տախի վար տըր քի՝ օլ կէլիր իչիւն քէնտիսինտէ օլան արզու, քէնտիսինի տահա զի յատէ միւթալաա էտէն՝ վէ տահա հէրարէթլու վազ վէրէն պիրիսինի էտէճէք տիր. վէ պէօյլէ էթմէսի իլէ՝ տահա էյի պիր քիմսէ օլուպ՝ քէնտի պօրճլարընը տահա քսամիլէն իճրա էտէճէք տիր, քի պու շէյ Ալլահըն խոթէտիյի շէյ տիր:

3. Վէնտի ճէմաաթընը քէնտի վարըշընըն պազը էսասլարընա ալըշըրմազտան կէրի տուրարազ, քէնտիսի օնլարըն թապիաթընա ույմասընտա տախի շու պահս վար քի, 1. Վէնտիսի քէնտինի ինքեար էտէն պիր թապիաթտա տըր տէմէք օլուր: 2. Թապէլը վէ ճէլպ էտիճէն տավրանըշ սահիպի տիր տէմէք օլուր, վէ 3. Պու սէպէպլէրտէն քէնտի միւէլլիմինէ խըզմէթինէ տահա հազրընը պիր քիմսէ տիր տէմէք օլուր:

4. Ույհայէթ շունու տէրիմ քի՝ ուֆազ պիր շէյ վէրիպ պէօյիւյիւնիւ ալան պիր միւէլլիմ,

պէօյլէ էթմէսի իչիւն թամաքեար տէյիւ հիւքմ օլունմամալը տըր, իլլա՝ մահէմ քի օնուն իլէ քէնտի պօրճլարընտա վէ չալըշմանըզդա իլէրի վարմըշ տըր, տահա զիյատէ քէնտի խըզմէթինէ միւթի, վէ էյլիք էթմէք իչիւն էլինէ կէչմիյի ֆուրսաթը դուշմանան սայըլմալը տըր:

Շիմդի սիւալընըզդըն իքինճի զըթաըընա կէլէլիմ քի, զէքրինիզ իւզրէ՝ էմնաճի հադդընա տըր: Տէյէլիմ քի պէօյլէ պիր քիմսէնին՝ տիւնէատա փէք թիճարէթսիզ պիր իշի վար. ֆագաթ տինտար օլմասը իլէ չարշընճա իշի սըրայա կիրէճէք տիր. իհթիմալ քի՝ պիր զէնկին դարը, եա խօտ տիւքքանընա տահա չօդ վէ տահա էյի միւշթէրիլէր սահիպի օլաճադ տըր. շիմդի պէնճէ պու շէյ փէք սըրայընճա օլունամատընա հիչ պիր սեպեպ կէօրմէմ, վէ նի՞չիւն կէօրմէմ. չիւն,

1. Տինտար օլմադ, հէր նէ վէսիլէ իլէ օլուր իսէ օլսուն, պիր ֆագիլէթ տիր:

2. Պիր զէնկին գարը ալմասը եախօտ քիշինին քէնտի տիւքքանընն ալըշվէրիշինի սըրթընմասը տահի սըրտասրզ պիր շէյ տէյիլ տիր:

3. Շու հալ տահի վար տըր քի՝ տինտար օլմասը իլէ պու շէյլէրի էլէ կէթիրէն քիմսէ, քէնտիսի էյի օլուպ՝ էյի օլսուն քիմսէլէրտէն տահի էյի շէյ էլէ կէթիրիր տէմէք տիր. իմտի իշիմէ պիր էյի գարը, էյի միւշթէրիլէր, էյի գաղանճ, վէ պուննլարընն ճէմիսի՝ տինտար օլմասը սէպէպլի իլէ, քի օ տահի էյի պիր շէյ տիր. պու սէպէպտէն, պուննլարը էլէ կէթիրմէք իչիւն տինտար օլմասը, պիր էյի վէ մէնֆաաթլը մազսուտ տըր:*

Խօճա Կիզլի մէրամընն սիւալինէ Խօճա Կիւմիւշ կէօզլիւնիւն վէրտիյի պու ճէվապընը օնլարընն հէփսիսի տէ մէտհ էթտիլէր, վէ պու սէպէպտէն գարար գըլընըլար քի՝ նիհայէթ փէք կիւզել վէ մէնֆաաթլը տըր: Վէ հիւնքի քէնտի էֆքեարլարընճա՝ քիմսէ օնա գարշը սէյլէյէմէզ տէյիւ պէլլէրլէր իտի, վէ Վրիսթիան

*Իշթէ սանա տիւնեավի իլմ, ճէհէննէմի պահա, վէ Շէյթանի ագըլ: Իմանըն վէ տինտարլըզդըն թէէսիրինտէն մահրում օլան կիւմիւշ կէօզլիւ միւմինլէրին աղըզնտան հէր կիւն պու սէօզլէրի տինկլէրիզ: Ֆագաթ Աղիզ Բուհ պունլարդըն ճէմիսինէ գարշը շէհատէթ էտիպ՝ "Հէփ քէօթու շէյլէրին քէօքիս՝ ադէյի սէվմէք տիր" տէր: Ա Տէմ. Զ. 10: "Թամաքեարլըդ՝ փուճփէրէսթիկը տիր": Կող. Գ. 5: Իշլատին պունու վէ թիթրէյին, եա՝ թամաքեար միւմինլէր: Վէ եա՝ Գուլզունուն արտընճա վրանլար, սիզ տահի խաթըրընդա կէթիրին քի՝ մէշրէպինիզ պիլա թամա օլմալը տէյիւ էմր օլունմուշ տըր սիզէ: Եբր. ժԳ. 5: Բապպընդա շէհատէթ էտէր քի "Ալլահ հէմ մանննայա գուլլուգ էթմէյէ դատիր տէյիւսընիզ":

իւէ Թէվէքէլլե տախի տահա փէք ուզադտա օլմայըպ՝ չաղըրլա պիլիր օլտուպլարընտան, պունլար պիւ իթթիֆաղ սէօզ պիրլիք էթմիլէր քի՝ օնլարա ևէթիշմիքլէրի կիպի՝ պու սիւալը օնլարըն էօնիւնէ գօսունլար, մաաէմ քի օնլար սապրպ Խօճա Կիզլե մէրամա դարշը սէօյլէմիշլէր իտի։ Պէօյլէճէ օնլարըն արդասընտան չաղըրըպ՝ օնլար տախի թա պունլար օնլարա ևէթիշէնէտէք տուրուպ պէքլէմիլէր։ Ֆագաթ կիտէր իքէն գարար գըլըրլար քի՝ պու սիւալը Խօճա Կիզլե մէրամ էթմէսին օնլարա, իլլա Խօճա Տիւնեայա սարըլան էթսին։ զիրա, քէնաի զամնլարընճա, էօյլէ թահմին էթմիլէր քի՝ օնա վէրմիքլէրի ճէվապը, Խօճա Կիզլե մէրամ իւէ օնլարըն արաօընտա պիր ազ էվվէլ պիրի պիրլէրինաէն այրըլըր իքէն թուրթուշմուշ օլան հըզմլարը իւէ օլմայաճագ տըր։

Նիհայէթ պիրի պիրինէ գավուշտպ պիր զըսսա սէլամլաշմատան սօնկրա՝ Խօճա Տիւնեայա սարըլան օլ սիւալը Վհրիսթիանա վէ օնուն արգատաշընա թէքլիֆ էտիպ իպրամ էթտի քի՝ էյէր ճէվապընը վէրե պիլիրսէ իսկ, վէրսինլէր։

Օլ վագըթ Վհրիսթիան չէօյլէ տէտի։ Մէգհէպէ միւթաալլըգ պահալարտա պիր չօճուգ կիպի օլան քիմսէ տախի պուննուն կիպի օն պին սիւալըն ճէվապընը վէրէ պիլիր։ Օիրա էյէր էքմէք իչիւն Վհրիստոսու արամագ սըրաապզ իսէ, նիճէ քի էօյլէ տիր (Յովհ. Օ. 26), ևա Օնու վէ մէղհէպի՝ տիւնեայը գազանըպ օնուն սէֆաապնը սիւրմէք իչիւն գուլլանմասը նէ՝ գատար զիյատէ մէքրուհ տըր։ Վէ տինսիպլէրտէն, միւթայըլարտան, Շէյթանլարտան վէ սըհրըպազլարտան պաշգասը պու էֆքեարտա տէյիլ տիր, տէտի։

1. Տինսիպլէր. չիւն Եմմը իւէ Սիւքէմ Յակոբուն զըզլարընա վէ տավարլարընա մալիք օլմագ իսթէտիքլէրինտէ՝ նէ վագթի կէօրտիւլէր քի սիւննէթ օլմայընճա օնլարը էլէ կէչիրմէյճէքլէր իսէ, քէնտի արգատաշլարընա տէտիլէր քի՝ Օնլարըն սիւննէթլէնտիքլէրի կիպի պիզէն տախի հէր էրքէք սիւննէթլէնիրսէ, սիւրիւլէրի վէ մալլարը վէ ճիւմլէ տավարլարը պիզիմ օլմաղմը։ Պու քիմսէյէրին էլէ կէչիրմէք իստէտիքլէրի չէյ՝ օնլարըն գըզլարը վէ տավարլարը օլուպ՝ օնլարըն մէղհէպինի տախի, օլ իսթէտիքլէրի չէյլէրի էլէ կէչիրմէք իչիւն պիր վահիթա տէյիւ գապուլ էտէճէքլէր իտի։ Պիւթիւն օլ հիքայէթի օպու։ Ծննդ. ԼԹ. 20—24։

2 • Մ իւրայը փարիսեցիներին մեղէպի տա-
խի պու թարզ իւզրե իտի , օնլար սուրբէթէն
ուզուն տուալար կէօսթէրիպ՝ անձագ մերամ
ու մագսուտլարը տուլարըն էվինի եէմէք իտի •
Ֆագաթ Ըլլահտան՝ տահա զիյատե ազազ ալ-
մազ հիւքմիւ ալթընտա իտիլէր :

3 • Հ էյթան Յուդանըն մեղէպի տախի պու-
մինվալ իւզրե իտի • օ՝ խաղինէ իչիւն մեղէպ
թաղըր ըտը քի՝ օրայա աթըլան ղէյէ մալիք
օլա • Ֆագաթ հէլաք օլտու , տրլարը աթըլտը
վէ ասըլ հէլաքլըղըն օղլու իտի :

4 • Սըհրըպազ Սիմոն տախի պու մեղէպտէն
իտի • զիրա օ՝ Ըզիզ Թուհու խթէտի քի , օլ
սէպէպ իլէ փարա դազանըն • Ֆագաթ Պետ-
րոսուն աղ զընտան օնա վէրիլէն սիճիլ տախի օ-
նա կէօրե իտի : Գործ • Ր • 19—22 :

5 • Հ ու ղէյ տախի խաթրըմտան չըգմայա-
ճազ տըր քի՝ տիւնեա իչիւն մեղէպ թաղըյան
քիմսէ , օնու տիւնեա իչիւն տախի թէրք էտէ-
ճէք տիր • զիրա Յուդա՝ նիճէ քի մեղէպէ հա-
փըշըղընտա մերամը տիւնեայը դազանմազ օլ-
մասը սահիհ իսկ , քէզալիք տիւնեա իչիւն տա-
խի կէրէք մեղէպի վէ կէրէք քէնտի խօճասը-
նը սահիհէն սանտը : Խմտի պու էթտիչինիզ
սիւալա , սիզ էօյլէ էթտիղինիզ տէյիւ թահ-

մինիմճէ , պէյէնէրէք ճէվապ վէրիպ՝ թաստըղ
տէյիւ դապուլ օլունտուղունտա , էօյլէ ճէվապ՝
տինսիզճէ , միւրայըճա , վէ չէյթանճա օլուպ՝
իւճրէթինիզ տախի ամէլինիզէ կէօրէ օլա-
ճազ տըր :

Օլ վագըթ օնլար պիրի պիրինէ տալմըշ պա-
դարազ տուրտուլար , վէ Ի րիսթիանա վէրէ-
ճէք պիր ճէվապլարը հօշ ըտը : Թէվէքքէլլե
տախի Ի րիսթիանըն վէրտիյի ճէվապընը թաս-
տըղ էթտիքտէն սօնկրա , արալարընտա պիր
սիւքիւթ չէօքտիւ : Խօճա կիզլե մերամ վէ օ-
նունն արդատաշլարը իսկ տաղը տավրանըպ կէրի
գալտըլար քի՝ Ի րիսթիան իլէ Թէվէքքէլլե օն-
լարը կէչինէլէր : Օլ վագըթ Ի րիսթիան քէնտի
արդատաշընտա շէօյլէ սէօյլէտի • Պու տաէմ-
լէր ինսանըն սիճիլինէ տայանամազլար իսկ , Ալ-
լահըն սիճիլինին հուզուրունտա նէ՞ հափաճազ-
լար : Վէ չամուր գապլար էօնիւնտէ օլտուգ-
լարընտա սիւքիւթ օլուրլար իսկ , հագար ա-
թէչին ալէվլէրի իլէ թաղիր օլունտուղլարընտա
նէ՞ հափաճազլար* :

*Ազիզ Քրիսոս իւզերինէ էյի մալիւմաթ քէսպ էթ-
միշ օլմասը նէ՞ ֆայտէյլի օլտուղունու տիգգաթ էյլէ •
հէմ Ր էսուլուն վէրտիյի շու նասիհաթըն նէ՞ գատար
լազըմը օլտուղունու կէօր քի՝ շէյլէ թէր , Քրիստոսուն

Ընտէն Վրիսթիան իւէ Թէվէ-քէլլի կինէ օն-
լարը կէչիպ վէ Բահաթլըդ նամ պիր կիւղէլ
օվայա չըգըպ՝ օրատա փէք իսթիրահաթ իւէ
կիտէրլէր իտի։ Ֆագաթ օլ օվա փէք գըսատ
օլտուղունտան՝ չափուճագ կէչիրլէր օնու։ Ըն-
տէն օլ օվանըն էօթէ ուճունտա Վհաբ նամ
ուճաճըդ պիր թէփէօղուպ՝ իւսթիւնտէ պիր կիւ-
միւշ մատէնի վար ըտը, վէ սապըդ օլ հօլտան
կիտինէլէրին պաղըսը՝ օնուն նատիրլիյի սէպէ-
պինտէն՝ օնու կէօրմէք իչիւն հօլտարընտան տէօն-
միւշլէր, Ֆագաթ չուդուրուն ազգընա փէք հա-
դըն կիհատիքլէրինտէն՝ ալթարընտաքի նէր էյ-
րէթի օլուպ՝ գօփմուշ վէ օնլարը էօլտիւրմիւշ։
պաղըլարը տա օրատա սադաթլանըպ՝ էօլիւմ-
տէք քէնտիլէրինի պուլամամըշ տըրըլար*։

սէօզիւ սիզտէ դանիմէթ իւէ սաքին օլսուն"։ կաղ. Գ.
16։ Զիրա Ալլահըն սէօզիւ տիրի վէ գուվվէթլի օ-
լուպ՝ իքի աղըզը գըրըճատան տախի քէսկին տիր, վէ
Շէյթանըն ճէմի ալտատրճը չէրրէրինտէն վէ տիւնեա-
վի միւմինէրին մարիֆէթլու հիլէքաարլըզարընտան կէ-
չիպ, թէնէն տիւնեավի միւհաղազարըընը՝ կէօքտէն է-
նէն բուհանի իլմտէն այըրըր։

*Ցիւնեանըն պէնկինլիքլէրինտէն մատատա ճանա թէհ-
լիքէլի վէ գաղալը օլան շէյ եօգ տըր։ Ֆէնա հալտէ
օլտուղլարը վագըթ իմանտա գավի տուրմադա միւգ-
թէտիր օլան նիչէ քիմսէլէր, բահաթլըդ պուլտուղլա-
րընտա քէնտի գավիլիքլէրինի զայա էթմիշ տիրլէր։ Զէն-
կինլիյիմիզ օլուպ իւմիտսիզլի օնուն իւզէրինէ գօմմասը

Ընտէն բիւյամտա կէօրմիւմ քի հօլուն պիր
ազ էօթէսինտէ կիւմիւշ մատէնինին հանընտա
պիր քիպար քըյաֆէթէտ Գէմտա՝ հօլճուլարը
չաղըրմադ իչիւն տուրուշօր ըտը քի՝ կէլիպ
կէօրսիւնլէր։ պու քիմսէ Վրիսթիանա վէ օ-
նուն արգատաշընա սէս վէրիպ՝ Նահօ՛, պուրա-
յա տէօնիւն,սիզէ պիր շէյ կէօսթէրէյիմ՝ տէտի։

Վրէս։ Նէ՞ տիր կէօսթէրէճէյին քի օնու
կէօրմէք իչիւն հօլումուզտան չըգմատը լայըգ
օլսուն։

Գնտա։ Պիր կիւմիւշ մատէնի վար տըր պու-
րատա քի պիր գաչ քիշի գալըյըպ խազինէ չը-
գարըյօրլար։ իսթէրսէնիզ սիզ տէ պույու-
րուն, վէ պիր ազ չալըշմադ իւէ քէնտինիզէ էվ
էյի շէյ կըշա պիլիր սինիզ։

Թէվ։ Օլ վագըթ Թէվէքէլլի, Հայտէ կի-
տիպ կէօրէլիմ՝ տէտի։

Վրէս։ Պէն կիթմէմ՝ տէտի Վրիսթիան, պէն
պուընտան ադտէմ պու ևէրին հադգընա, վէ օ-
րատա նիչէլէր էօլմիւշ օլտուղու հադգընա ի-
շիթմիշ իմ։ պուընտան մատատա, օլ խազինէ՝ օ-

կիւճ շէյ տիր։ Ալլահըն քէլամ իսկ՝ պիզէ էօյրէտիր
քի՝ հէր քէօթիւլիյիւն քէօքիւ կիւմիշի սէվմէք տիր,
քի պաղըլարը օնուն արտընճա կիտիպ՝ իմանտան տէօն-
տիւլէր, վէ քէնտիլէրինի նիհայէթսիզ տէրաճէրէ սալ-
տըլար։

նու արայանլարա պիր տուզագ տրը, չիւնքի հէր քէսի հօլտան ալը գօր*։

Ընտէն Քրիսթիան Դեմասա չաղըրըպ, Օրա- սը թէհլիքէլի տէյի՞լ մի • չօգլարը հօլլարընտան ալը գօմուշ տէյի՞լ մի, տէտի։ Իվ• Թ• 6։

Դէմաս• փէք թէհլիքէլի տէյիլ տիր, անճագ գայտսըղ օլանլարա թէհլիքէլի տիր, տէտի Դեմաս, ճագաթի տէտիյինտէ հիւգիւ զըղարտը։

Քրէս• Օլ վագըթ Քրիսթիան թէհլիքէլլիյէ, պիր տարմ պիլէ տէօնմէյէրէք հօլումուզա կիտէլիմ, տէտի։

Թէվ• Մալիւմին օլսուն քի՝ կիզլի մէրամ պուրայա հէթիշտիյինտէ էյէր օ տախի պիզիմ կիպի տավէթ օլունուրսա, տէօնիւլ օնու կէօրմէյէ կիտէճէք տիր։

Քրէս• Տէտիյինէ հիչ չիւպհէ յօգ տրը• զիրա օնուն թուրթտուղու հօլու՝ քէնտիսինի օրայա

*Էմին տօսթուն գըյմէթինի կէօրմի՞ն մի. ճագաթի քէնտի արգատաշլարը իլէ պէօյլէ էմնիյէթ իւզրէ տավրանան նէ՛ գատար ազ քիմսէյէր վար։ Վէ միւնհնլէրտէ տախի նէ՛ գատար ազ քիմսէյէր վար քի՝ պու թարզ նատիսհարթը գալտըրապիլիրլէր։ Պիզի փարա գազանմազտան մէն էթմէք նէ՞ տէմէք տիր, տէրլէր։ Է՛յ վահ, թամաքեարլըղըն փութփէրէսթլիք օլտուղունու պիլիպ, Քրիստոսուն՝ «Պագըն վէ թամաքեարլըգտան սագընըն» (Ղ՚–է. ԹԲ, 15) տէյիւ տէճա վէ տէճա սագընտըրմազընա գուլագ սասան քիմսէյէր նէ՛ ազ տըրլար։

կէօթիւրիւր• վէ եիւզտէ տօգսանտօգուղ գօրգու վար քի՝ օրատա էօլիւր։

Դէմաս• Լմտի Դեմաս ևինէ չաղըրըպ, Պիր կէլիպ կէ՞օրմէ յէճէքմիսինիզ, տէտի։

Քրէս• Օլ վագըթ Քրիսթիան սէրթճէ ճէվապ վէրէրէք, Էյ՛ Դեմաս, սէն պու հօլուն Սահիպինին հագդ հօլլարընա պիր տիւշման օլուպ՝ թէզէլտէն սէնին քէնտի տէօնմիւշ օլտուղուն իչիւն՝ օլ Օ՚ամթը Շ՚էրիֆին հագիմէրինտէն պիրի սէնի հիւքմ էթմիշ տիր (Ը՚Տէ՛• Դ• 10)• վէ նի՞չիւն պիրինի տախի օլ հիւքմ ազապա տիւշիւրմէք իսթէրսին։ Պունտան զատի նազար, էյէր տէօնսէք պիլէ, Ընդէնտիմիզ փատիշահ էլպէթ տույամազ տրը, վէ օնուն հուզուրունտա ճէսարէթ իլէ տուրմազ միւրատըմըզ օլան ևէրտէ պիզի րէզիլ էտէճէք տիր, տէտի։

Դեմաս ևինէ պաղըրտը քի՝ քէնտիսի տէ օնլարընը գարնտաշլարընտան օլուպ՝ էյէր պիր ազ էյլէնէճէք օլուրսար իսէ՝ քէնտիսի տախի օնլար իլէ կիթմէքտէ օլամազ տրը։

Քրէս• Օլ վագըթ Քրիսթիան, Էսմին նէ՞ տիր, չու պէն սէնի նէ իսիմ իլէ չաղըրտըմ իսէ՝ օ տէյի՞լ մի, տէտի•

Դէմաս• Էյվէթ, իսիմի Դեմաս տրը, վէ պէն Էբրահամըն օղլույըմ։

Վրէժ. Պէն սէնի թանըրըմ, Դէհզի՝ սէնին տէտէնին պապասը, վէ Յուդա՝ սէնին պապան ըսը, սէն տախի օնլարըն եօլունա կիթմիշ սին. սէնին դուլլանտըղըն հիւէ՝ չէլթանի տիր. սէնին պապան խային տէյիւ ասըլսը, սէն տախի օնտան էյի ճէզայա լայըգ տէյիլսին: Դ Թագ. Ե. 20–23: Ա՞որ. ԻԶ. 14, 16: Իւ. 3—5: Ընյի պիւ քի՝ վատիշահըն հանընա վարարըղըմըզտա սէնին պու տավըտանըշընտան էօթիւրիւ խապէր վէրէճէ յիզ օնա: Պէօյլէճէ օնլար եօլսըրընա կիթմիշլէր:

Պու արալըգ կիզլի մէրամ իլէ օնուն արգատաշլարը հինէ կէօրիւնիւյօրլար ըսը, վէ պիր տավէթ իլէ տէօնիւպ Դամասըն հանընա վարըրլար: Իմի օնլար մատէնին աղզընտան իչինէ պագար իքէն աղաղա մը տիւշտիւլէր, եօղ իսէ գազըմագ իչիւն աշաղա մը էնտիլէր, եսլաօտ պու մատէնլէրտէն էքսէրի հասըլ կելէն նէմլիքտէն օնուն տիպինտէ պօղուլսուլար մը՝ նիճէ օլտուղունու էյի պիլմէզլիսէմ տէ, ղունու տիգգամ էթտիմ քի ասլա պիր տահա եօլտա կէօրիւնմէմէլէր*: Օլ վագըթ Վրիսթիանըն քէնտի արգատաշընա տախի օգուրսուզ՝ գարար գըլտըլար թիան չէօյլէ օգուտու. —

Կիզլի մէրամիզ Դամասը ույարլար
Պիրի չաղըրըր օ պիրի գօչար,
Քի փայտաշ օլա օնուն քեարընա
Ֆագամի փայլարը սալթ պու տիւնեատա:

Իմտի կէօրտիւմ քի հէման օվանըն էօթէ եագասընտա պու եօլճուլար՝ թա եօլուն հանընընա տուրան պիր էսքի տիրէք օլան մահալէ եէթիշիլէր. պունու կէօրտիւքլէրինտէ իքիսի տէ օնուն շէբլինին ահճայըպլըղը սէպէպլինտէն շաշա գալտըլար, զիրա օ՝ տիրէք շէբլինէ տէօնմիշ պիր գարը կիպի կէօրիւնտիւ օնլարա: Իմտի օրտտա տուրուպ օնա պագա պագա օնուն նէ օլտուղու հագդընա պիր շէյ պուլամատըլար: Կիհայէթ Թէվքէլլի ֆարգ էթտի քի թէփէսինտէ պիր տաէթտէն խարճ գալէմ իլէ հազըմըշ պիր հազը վար ըսը. ֆագամ քէնտիսի ուսթտա օլմատըղընտան՝ Վրիսթիանա տէտի քի՝ պագարն օնուն մանտարընը չըգարա պիլիր մի տէյիւ, զիրա օ՝ իլմ սահիպի իտի. իմտի Վրիսթիան հագլաշըպ հազըլարը պիրի պիր հանընա գէյտարագ պուլտու քի՝ շէօյլէ հազըմըշ ըսը. «Պըտտուն գարըսընը խաթըրընա կէթիր»: Պունու Վրիսթիան քէնտի արգատաշընա տախի օգուրսուզ՝ գարար գըլտըլար

*Ամինանըն մուհապպէթինի նաֆիլէ եէրտէ ֆրիստոսուն մուհապպէթի իլէ գարըշտրմագ իսթէյէն տիւնեավի տէմիրէրին սօնունու կէօրտիւն մի:

քի օ՝ Պ՚ովտուն գարըսը տրը քի, Սոդոմտանդաչ-տրըղնտա հասրէթ եւ-ըէյի իւլէ կէրի պադարըը իչիւն Թուզ տիրէյինէ տէօնմիւշ իտի : Ծննդ. ԺԹ. 26։ Պու ափտանսըզ բասթ կէլէն՝ հէյրտան օլուռնաճագ սէյիր, շու միւքեալէմէյէ սէպէպ օլտու :

Վրէս. Ըհ, պէնիմ գարնտաշըմ, պու սէյիր փէք մէվզիմնտէ բասթ կէլտի. Վէհար նամ Թէ-փէյի կէօրմէք իչիւն Ղեմտասըն պիզի չաղըրմա-սընտան սօնկրա բասթ կէլմէսի՝ փէք սըրտալը օլ-տու. վէ, նա՛ գարնտաշըմ, էյէր պիզ օնուն սէօզիւնէ ույուպ սէնին տախի մէ-յիլէնտիյին կիպի տէօնմիւշ օլտա իտիք, պանա կէլիր քի՝ պիզ տախի պու գարը կիպի՝ պիզտէն սօնկրա կէլէնլէրէ սէյիր օլաճաղ ըտըդ :

Թէվ. Օ գատար ահմադ պուլունտուղումա աճընըը ըմ՛, վէ Թաաճճիպ էտիրիմ՝ քի՝ շիմտի պէն տախի Պ՚ովտուն գարըսը կիպի տէյիլ իմ. չիւն օնուն կիւնահը իւլէ պէնիմ կիւնահըմընտա բասընտա նէ՞ ֆարգ վար ըտը : Օ՝ անճաղ կէ-րէյէ պադարը. պէն տախի կիտիպ կէօրմէյէ ար-զուլատըմ : Ամմա օլսուն Ալլահընը լութֆունա, վէ պէնիմ եւ-ըէյիմտէ պէօյլէ պիր շէյ պուլուն-մասը իչիւն այրըպ պանա* :

*Ալլահընը լութֆու քրիսթիան եօլտաշնուն եւ-ըէյինէ

Վրէս. Կէլէճէք զէմանտա պիզէ էօյիւտ օլսուն տէյիւ՝ պու կէօրտիւյիւմիզ շէյտէն հիսսէ ա-լալըմ : Պու գարը՝ պիր հիւքմի ազապտան գու-թուլտու, զէրա Սոդոմուն խարապ օլտուղուն-տա պու օրտտա պուլունմատը. Ֆապամի իշիթ կէօրիւյօրըզ քի՝ պաշգա պիր հիւքմի ազապ իլէ հէլագ օլտու. օ՝ պիր Թուզ տիրէյինէ տէօն-միւշ տիր :

Թէվ. Հադրընըզ վար. հէմ պու շէյ պի-զէ կէրէք էօյիւտ վէ կէրէք էօրնէք օլա պիլիր. էօյիւտ օլուր քի՝ օնուն տիւշտիւյիւ կիւնահ-տան սագընաճըմ. էօրնէք տախի օլուր կէօս-թէրմէյէ քի՝ պու էօյիւտ իւլէ սագընմայանլա-րընն պաշընա նէ՛ հիւքմի ազապ կէլէճէք տիր : Կօրա, Դաթան վէ Ապիրոն՝ քէնտիլէրի իւլէ օ-լան իթի եիւզ էլլի քիշի իւլէ տախի՝ սայրլարընն սագընմասընա պիր նիշանէ եախօտ էօրնէք օլ-

եղեռ պէօյլէ Թէեսիր էտէր : Սայրլարըն իշլէտիյի հէր պիր կիւնահա քէնտի ալէյհ Թապիսթիրընն տախի մէ-յիլլի օլտուղունու կէօրտիւյիւնտէ, ալէյհ կէօնիւլլիւ օլուպ՝ քէնտի հըզմ օլունմասը քէնտի գունվէնթի իւլէ օլմասընընը իդրար էտէրէք՝ ճէմի իդղէնթի տախմա հէր լութֆու իչտան էտէն Ալլահա սունար, չիւն պիւյիւք քի տիւշմէքտէն եալընըզ օնուն գունվէնթի իւլէ հըզմ օ-լունմուշ տըր : Ադման իւլէ տուրույօրսըն. մաղտուրլան-մա, իւլա դօրդ" : Հոսվ. ԺԱ. 20։

առւլար : Թ՚առ. ԺԴ. 31. 32: ԻԴ. 9, 10 : Գաղաթի հէր էչյաէն զի յատէ շուննուն իւզերինէ թհաաճճիւպ էաէյօրըմ քի՝ Պեմյաս իլէ քէնտի արզհատաշլարը նիճէ օրատա տուրուպ պիլա ֆիւթիւը օլ խաղինէչ պագա պիլերլէր, նիչէ քի պուգարը հալընըզ արզհաըն պագտըզը իչինն թուզ տիրէչինէ տէօնտիւ. չինն օլ գարը՝ պիր ատըմ պիլէ հօլտան չըգտը տէչիւ օդումայըզ : Պահսուս՝ օնուն պաշընա կելէն հիւքմի ազապ, օնլարըն պուլունտուղտը եէրտէն կէօրիւնիւը պիր նէրտէ էօրնէք տէչիւ տիքմիշ տիր քէնտինի, վէ էչէը օնլար չէօչէ պիր կէօչլերինի գալարըսալար, խթէը խթէմտիզ կէօրէճէք տիրլէր օնու :

Ալլահ. Պու չէչ թհաաճճիւպ օլունաճագ պիր քէչֆիչէնէ իսէ տէ, շունու իսպահի էտէր քի՝ պու պագտա օնլարըն նիւրէչի հալտէն չըգմըշ տը. վէ օնլարը հալընըզ օլ քիմսէչէ պէնզէտէ պիլիր իմ քի, գաատնըն հուզուրտունտա հանքէսինճիլէք, եահօտ տար աղաճընըն ալթընտա խրըսըղըզ էտէր : Ադամ էհալիսինին հագգընտա չէօչլէ տէնտիլ տիր քի՝ օնլար «դայէթ քէօթիւ» իտիլէր, չինն «Պագտըրն հուզուրտունտա,» հանի օնուն կէօզիւնիւն էօնիւնտէ, վէ օնուն օնլարտա կէօտհէրտիչի օլգադտար էչլիքլէր վար իքէն քէօթիւ իտիլէր. պերա Ադամ տիչյարը՝ ագահէմճէ Բագպըրն ճէննէթի կիպի իտի : Ծննդ. ԺԳ. 10, 13 : Պու չէչ օնու տահա զիչյատէ դաղագա Թուրքուշտուրտու, վէ Բագպըրն կէօքտէն կէօնտէրտիչի աթէշլէն էտէ պիլտիչի գատար չէտիտ էթտի օնլարըն դաղագընը : Պունտան հադիգաթ շու չըգտը քի, օնլարը ֆէննա էթմէքտէն սագընտըրմագ իչինն տահմա կէօզլէրի էօնիւնտէ պէօչլէ պիր էօրնէք վար իքէն՝ աշիքնար կիւնահ իշլէչէն պու Թաբզ քիմսելէր՝ էն չէտիտ հիւքմի ազապտա հիսէտտար օլաճագլար :

Թէվ. Տէտիչին չիւպհէսիզ տօղրու տը. Ֆագաթ նէ՛ ինայէթ տիր քի՝ նէ սէն պէօչլէ պիր էօրնէք օլտուն, նէ տէ պահուսուս պէն : Պու չէչ պիզէ՝ Ալլահա համտ սունուպ օնտան գօրգմագա վէ տահմա Պոխտուն գարըսընը խաթըրըմըզդա կէթիրմէչէ պահս օլուր :

Ընտէն կէօրտիւմ քի հօլտարընա կիտէր իքէն՝ պիր կիւզէլ ըրմագ եանընտա կէլտիկէր*,

*Պու հօլճուլար՝ քեար պուլմագ իչինն տօղրու հօլտան չըգմագ Թէճրիպէսինէ գարշըգօտուգլարընտա տահա զահնի բուհանի սէֆալար իհսան օլունտուս օնլարտա : Մաւէ. ժ. 23–30 : Օնլար պուրատտա պիր սէֆալը ըրմագդա նէթիչէչ՝ օնտան իչէրէք քէնտի հօրկուն ճանլարընը ֆէրրահլանտարըրլար : Պու ըրմագ՝ Ալլահընն մուհապպէթինին տէ-

քի Դաւիթ փառիշահ օնու «Ալլահըն ըրմաղը» թէսմիյէ էաէր, ֆագաթ Յովհաննէս, «Հայաթ սուլտանուն ըրմաղը», տէր։ Սաղ. կե. 9։ Յայտ. ԻԲ. 1։ Եղեկ. Խ. 1—9։ Իմոի օնլարըն հօլու թա պու ըրմաղըն քէնարընտան տիւշտիւյիւնաէն, Քրիսթիան իլէ քէնտի արգատաղը պուրատա փէք սէֆա իլէ կիտէրլէր իտի։ Օնլար օլ ըրմաղըն սուլտանտան տախի իշտիլէր, վէ պու սուճ՝ փէք թաթլը վէ հօրկուն նիւրէքլէրինէ ֆէրրահ վէրիր իտի։ Պունտան մաատա պու ըրմաղըն քէնարընտա իքի թարաֆըը հէր թարղ մէյվէլէր իլէ տօլու հէշիլ աղաճլար վար

բին վէ Հուտուտատուղ Ովկիանոսու տըը։ Պու ըրմաղըն փունարլարը՝ ափվ, խէլաս, էվլատլըղ, սատաղաթ, աղիղլիղ, տուա գապուլու, ալլահանի իտարէնին ճէմի էյլիքլէրի վէ կէօքտէ էպէտի դալապէ տիր։ Ֆագաթ պու փունարլարըն կէշտիյի հօլ՝ Ճիսուս Քրիստոս Բազարմըղ տըը։ Միւմինլէր՝ օնուն վասիթասը իլէ հէր րուհանի պէրէքէթի պուլուպ՝ Ալլահըն մուհաղպէթինի վէ օնուն ճէմի մէյվէլէրինի Ազիզ Րուհուն իլհագլըղը իլէ էլէ կէշիրիբլէր։ Ալլահըն էվլատլարը պու ըրմաղըն քէնարընտա ևիւրիւմլէրի իլէ, Խաճիկլէն վաալարընըն ալա մէյվէլէրինէն եէրլէր, վէ օլ վաալարտան ալընըպ՝ շիմտի էլտէ պուլունան լութֆուն սէֆալարը վէ կէլէճէք իզզէթին իւմիտի՝ քէնտի ճանլարընը պօլուպ վէ սէմիզլիք իլէ կիպի տօլտուրուր։ Պուրատա էօրկուն օլան՝ րահաթ, վաընտան տէօնէն՝ թէօվպէ, վէ հաստա օլան՝ թէսէլլի պուլուր։

ընը։ պու աղաճլարըն հափրագլարընտան տախի եէտիլէր քի՝ միտէ ֆէսատընա վէ հօլճուլուգտան գանըն հէրարէթլէնմէսի իլէ հասըլ կէլէն սայր մարագլարա գարշը կէլթին։ Ըրմաղըն իքի թարաֆընտա չայըրլըղ տախի օլուպ՝ զամպագլար իլէ փէք ալա տօնանմըշ ընը, վէ պուլթիւն նըլ նէշիլ գալըրլար ընը։ Պու չայըրտա համըշ ույուտուլար, զիրա պուրատա գօրգուտուղ ույուչա պիլիրլէր իտի։ Սաղ. ԻԳ. 2։ Եսայ. ԼԴ. 30։ Ույանտրգլարընտա՝ օլ աղաճլարըն մէյվէլէրինտէն նէյնէ թօփլատըլար, վէ ըրմաղըն սուլտանտան տախի իշխպ՝ նէյնէ համըլար ույումաղա։ Պիր գաչ կիւն վէ կէճէ պէօյլէ էթտիբաէն սօնկրա, շէօյլէ օգուտուլար։—

"Պէօր նէճէ պու պիլուր ըրմաղլար փարլար
Վէ հօլտան կէչէնէ սէֆա պաղըշլար։
Նէշիլ չայրըլարտա վար կիւզել գօգուս
Վէրիր հօլճուլարա մէյվէ չօգ տիւրլիւ։
Իմտի քիմ՝ պիլիրսէ պունտան գըչմէճէք
Պունու ալմազ իչիւն սաթար հէր շէյի։"

Պէօյլէճէ արթըգ հօլա չըգմազա միւրատ էթտիքլէրինտէ՝ նէյիպ իչտիլէր վէ հօլա չըգտըլար, զիրա տահա քէնտի հօլլարընը պիթիրմէմիշլէր իտի*։

---

*Բապպ քէնտի ճէմաաթընա հօլ իւսթիւնտէ ֆէրրահլանաճագ վագըթլար իհսան էտէր իսէ տէ օնլարը

Իմաի բիւյամուա կէօրսէւմ քի չօդ կիլմէզ-
տէն՝ եօլ ըսմազտան պիր ադ վազըթ այրըլ-
տը, վէ պու շէյ եօլճուլարա ադ աճը վէրմէտի.
ֆագաթի եօլտան չըդմազ տաճի իսթէմէզլէր ի-
տի։ Ը՛սմազտան այրըլան եօլ իսկ՝ Թաղլըդ օ-
տուղուշնատան վէ եօլճուլարըն այագլարը տաճի
եօլ սէպէպինտէն եուշմամըշ օլարագ՝ ևիւրէք-
լէրի եօլտան վէգ Թաճիզ օլտու։ (Թ•ոոոց ԻԱ•
Կ։ Պու սէպէպտէն՝ իլէրի կիլմէմիքճէ պիր էյի
եօլա արզու էնքէրլէր խոի։*

խաթըրնատա օլմալը տըր քի տահա քէնտի եօլտարընը պիթիրմէմիշ տիրլէր, տահա Թէհլիքէլէր Թէհսիրինտէն դուրթուլմամըշ տըրլար։ Օնլար պէօյլէ վագըթլատա՝ հադդան տահա ղիյատէ ոագընմալը տըրլար, պիրա Շէյ-
Թան օնլարը կէօզէտիր վէ օնլարըն ալտընը պահշիշէ-
րինէ գըզդանըր։ Պիր խըրսըզըն՝ ֆուդարա քիմնէյի բա-
հաթ կէզմէյէ զօյ վէրիպ՝ պէրապէրինճէ խաղինէ Թա-
ղըլան քիմնէլէրին իւզէրինէ հիւճիւմ էթմէյի միսլու,
ՇէյԹան տաճի եօլճուլարը բահաթտա վէ Թէհսիլտէ
կէօրտիւյիւ վագըթ՝ օնլարը պիր էյրի եօլա տէօնտէր-
մէյէ տուդագ դուբար քի՝ օնլարըն իւզէրինէ հիւճիւմ
էտիպ օնլարը օյնատուն։

*Ա իւմինլէր՝ իթաաթ եօլունտա կէզտիքլէրինտէ տա-
ճի իսթիմալ տըր քի էլէրինտէ օլան Թէհլիլիէրտէն
մահրում գալընլար, վէ պու տէրտլէրտէ խբէն՝ քէն-
տիլէրինէ զէմմէի զարարլար տաճի՝ եանի, ֆագիրլիդ,
խաստալըդ, տօսթլարդն ինսանիյէթսիզլիյի վէ տիւն-
եանըն պէտ մուտաէլէտի վագի օլտուղունատա, իսթիմալ

պիր աղ էօթէտէ՝ եօլուն տօլ Թարաֆընտա պիր
էյրըլըդ, վէ օլ էյրըլըդտա կէշմէք իչիւն պիր

տըր քի հայըշտարը քէմալի տէրէճէ քէսիլիպ՝ ՇէյԹան տաճի՝ օնլարը շիքեյէթ, շիւպհէ, զըդդանլըդ, եաճատ Թամա իչինէ պրուդաճագ մաճտուտա ֆուբաաթլար էլէ կէչիրմէյէ մուտթէտիր օլտուն։ Պէօյլէճէ օնլար իմանլարը վէ տապրլարը արԹտըն տէյիւ ճանի կէօնիւլտէն տուա էտէճէքլէրի էէրինէ, տահա էյի պիր եօլ արզուլամադա մէյիլլի օլտուդուրընտան, սըզընԹըրտան դուբԹուլուպ՝ քէնտիլէրինի եօրան կիւճլիյիւ իւզէրլէրինտէն սիլքմէյէ զատիր օլմադ իչիւն պիր եօլ պուլմադա չարըշըրտար, վէ չօդ կէչմէդտէն՝ պիր զէմանի բահաթլըդ եօլու չըդտը էօնլէրինէ։ ԽԹաաթ եօլու կիւճ օլտուղունատան, էօնլէրինէ պիր էյրի եօլ չըդըպ՝ քէնտիլէրինէ էօյլէ կէլիր քի՝ օ տաճի քէնտիլէրինի տօղրու եօլա չըդարըր, լաքին պու Թարդ իլէ եօլտան տըչարը չըդաճագ օլտուդուրընտա՝ պիր փէրտէ եահատ տէվտ սէօքմէզլէր իսկ տէ, հիչ տէյիլ իսկ պիր վէրտիվէնտէն օլտուն կէչմէլի տիրլէր։ Ալլահըն Թէնպիհլէրի՝ տաղիլիք վէ էմինլիք եօլունտա կէօսԹէրիրլէր. ֆագաթ օնլարըն հանդըլմադ տօղրուդուղունատան տէօնմէսի՝ պատ-
զը զարտրդըզ կէօրիւնիւպ իչԹիմալ քի Հալ ու քէյֆիյէթլէրը տաճի օլ եօլա տավէթ էտէրլէր կիպի կէօրիւնսիւն։ Պագըլարը էօյլէ մալի հիւլէ էտէրլէր քի՝ ֆիւլան ֆիւլան շէյ Ալլահ Թարաֆընտան օլտուպ՝ եօրկունա բահաթլըդ վէրիր, վէ քէնտիլէրինէ վէրիլմիշ օլան Թէհնպիհլէրի տահա պիր աղ կէնէշճէ շէրհ օլտունապիլիր, հէմ ադըլ դուլլանըլմալը տըր, վէ քիւչիւք շէյլէր հադդնատ օճիուդ էթմէտի շէրիաթտա եահատ պաճըլ իթիդատլարտա օլմադ նիշանէտի տիր տէյիւ զանն էտէրլէր։ Պէօյլէճէ՝ բապատան նասիհաթ

վերտիվէն վար ըսը • պու չայըրլըղըն իսմի՝ Սա-
փրճմա չայըրը իսի : Օլ վազըթ Կրիսթիան
քէնտի արգատաղընա, Ինչէր շու չայըրլըզ՝ ևօ-
լումուզուն եանը սըրա տիւշէյօր իսկ, Հայաէ օ-
ըայա կէչէլիմ , ատ յիպ՝ վերտիվէնէ կիթտի քի
էօթէսինի կէօրսիւն , վէ կէօրտիւ քի փէրան-
նին էօթէ թարաֆընտա ևօլուն եանը սըրա պիր
իչ վար ըսը* : Ինչէ թամամ իսթէտիյիմ կի-
պի տիր , զօլայ պիր ևօլ տըր պու , կէլ գարըն-

տիւչմէճքլերինէ իսէ , քէնտի ֆէհմիերինէ վէ եիւրէք-
լերինէ կիւվենէրէք , թէճրիւպէ էտինէ զուլազ սասը-
լար : Շու տախի ատէթտէն խարխճ պիր շէյ ատյիւ
տիր քի՝ պազը էյի թէճրիւպէքեարլըզարը վէ էյի
պուլուշլարը օլան Քրիսթիանլար տախի , օլ զատար ա-
լեմ օլմայանլարը՝ ևթտաճըն տօղրու չըղկընճտան ատօն-
ատէրիպ՝ օնլարը եանդլըշ ևօլա կէօթիւրիւրլէր , չիւնքի
Բազպ օնլարըն քէնտիլէրինէ կիւվենմէյի եէնմէսի վէ
քէնտիլէրինի պիւթիւն պիւթիւնէ քէնտիսինտէն ասը-
լը սազլամազը իչիւն օնլարը քէնտի հալարընա պրագըր ,
վէ պէօյլէ եէմէք լէզ՝ տինտարլըզա եէնի ատօնհնէրէ՝
պիր ատէմին արտընճա կիթմէյիպ՝ անճազ օլ ատէմին
Քրիստոսուն արտընճա վարտըղը սուրէթտէ օնսուն ար-
տընճա կիթմէսինի էօյրէտիր :

*ԵՒթտաճ ևօլուննտան իլգ տէօնմէսի՝ իպթիտաքիւչիւք
շէյլէր կէօրիւնէ պիլիր . ֆազաճի կիթտիքճէ ևօլ էյրի-
լիր , վէ պիզ տախի ևօլումուզուս սափրճըպ՝ արճըդ
քէնտի քէնտիմիզէ ատօնմէյէ իպթիտաըրմըդ օլմազ :
Քիւչիւք շէյլէրի պօշ սայան քիմսէ՝ եավաշ եավաշ տիւ-
շէճէք տիր :

տաշըմ ֆէվկէլէյլէ , էօթէյէ կէչէլիմ , տէտի
Կրիսթիան :

ԹՒՎ • Ֆազաճի էյէր պու իչ պիզի ևօլտան
սափրճըրսա նէ՞ էտէճէյիզ :

Կէչ • Էվէ իչթիմալի ևօգ քի սափրճսըն ,
տէտի օպիրի : Պազսանա՝ ևօլուն եանը սըրա
տէյի՞զ մի : Պէօյլէճէ ֆէվկէլէյլէ տախի արգա-
տաշընա դանարազ՝ վերտիվէնտէն էօթէյէ կէչ-
տի : Ամտի իքիսի տէ կէչիպ օլ իչէ կիրտիքլէ-
րինտէ՝ օրասը քէնտի այագլարընա փէք գօ-
լայ կէլտի • վէ պու արալըզ էօնլէրինէ պազրպ
կէօրտիւլէր քի՝ քէնտիլէրի կիպի պիրիսի տէ
կիտէյօր , վէ օնուն իսմի Պաճրլ ևթիմատ ի-
տի : Ամտի պուննլար օնուն արաբընճա չաղըրըպ՝
օ ևօլ նէրէյէ չըգար տէյիւ սօրտուլար • օ տախ
Ակմամի չէկրէ չըգար , տէտի : Կէօրտի՞ւն մի , տէ-
տի Կրիսթիան , պէն տէ էօյլէ սէօյլէ՞միտիմ մի ,
իչթէ չիմտի անլայա պիլիրսին քի՝ տօղրու ևօլ-
տա իսիշիզ : Պէօյլէճէ՝ օ էօնտէն , պուննլար
արգատան կիթտիլէր : Լաքին կէչէ եէթիշիպ
գարանլըզ պաստըրընտա , արգատան կիտէնլէր
էօնտէքինի կէօրէմէզ օլտուլար* :

---

*Էյէր շէյթան միւմինլերի իպթիտա օնլարըն գարշը
տուրտուզու պէօյիւք կիւնահկյարա տավեթ էտէյտի , ա-
գըըըղըզ եթմիշ օլաճաղրտը : Պու սեպեպտէն , չօգ միւ-

Լ֊օնաէն կիտէն պաթըլխթիմատ նամ քիմ֊սէ տախի էօնիւնատքի եօլունու կէօրմէ֊միյինատէն՝ պիր տէրին չուգուրա տիւշտիւ քի՝ պու չուգուրու օլ եէրլէրին հիւքիմատարը՝ էօյիւնէն ա֊չմագլարը թուրմագ իչիւն մախսուս եափմըշ ըտր։ իւմի պու՝ տիւշտիւյիւնատէ

բայըլըգ իլէ օնլարը էօյլէ կիւղել կէօսթէրիշի օլան քէօթիւնքէրէ տէօնատրմէյէ չալըշըր քի՝ պիր ֆէնա նիհայէթլէրի եօգ կիպի կէօրիւնիւր։ Ֆագաթ հէր պիր եանղլըշ՝ տարմ՝ եէնի իղվալարա եօլ աչըգ՝ եէնիտէն եէնի կիւնահլարը սուրէթէն լազըմը կէօսթէրիր ։ Վէ էն քիւչիւր շէյտէ պիլէ ճիհանիի սէպէպլէր իչիւն կէօնիւլ իրատէթի իլէ էն քիւչիւր պիր թէնպէհ տախի գըրըլսըղընտա, պու գաղահաթատա էօյլէ քէնտինէ պէչէնմէքլիք, իմանսըղլըգ, նամքէօրլիւք վէ տիւնեավի փութփէրէսթլիք վար տըր քի՝ միւմինի շիւպհէսիզ չօգ պէօյիւք ազար վէ ազըր ճէղա ալթընա պրագըր ։ Խթիաճի եօլունտան տէօնմէնին ճէսարէթի՝ եալանճը իմանքեաըլարըն էօրնէյի իլէ տախի արթար, էյէր օնլար իլէ իլք կէօրիւշմէսի իլէ օնլարըն իւղէրինէ տէթիտէն տըշարը պիր էյի թիմատը վար իսկ. պիրա էօյլէ քիմնէլէր՝ էքսէրի չօգ գուվվէթլի ճէսարէթ կէօսթէրիրլէր ، վէ քրիստոսսուն թէնպհիչէրինի գըրմադա գօրգմազլար. պէօյլէ էթմէյէրի օնուն ճագա լուԹֆունա բայէթ էթմիրլէրինտէն ، վէ քէնտի բուխսաթ ու ազատլըգլարընը թանըտըգլարընտան տըր տէյիւ միւբայլըգ էակէրէք ։ Ֆագաթ պու թարղ քիմնէլէրին եօլունա սիւլիւք էակնէլէրին էթրաֆընա թէզ գարանլըգ պատաճագ, վէ էն ազըր սըգընթըլար վէ թէհլիքէլէր՝ ասըլ քէնտի թուրթուգլարը եօլուն իւղէրինտէ գարշըլարընա չըգաճագ տըր ։

փարէ փարչէ օլտու * ։ Լ֊ոյ ։ Թ ։ 16 ։

Իմտի Քրիսթիան իլէ քէնտի արգատաղը օնունն տիւշտիւյիւնիւ տուչարագ ، նէ՛ օլտուն տէյիւ սէտ վէրտիլէր իսկ տէ ، ճէվապ վէրէն օլմայըգ՝ եալընըգ պիր իյիլթի իչիթիլէր ։ Օլ վագըթ Թէվէքէլլէ ، Ըիմտի նէ՞րէտէյիգ ، տէ֊տի ։ Օպիրի իսկ՝ աճապ եանղլըգ եօլա մը սափըմըգ ըմ տէյիւ շիւպհէ էտէրէք սիւքիւթ էթտի ։ պու արալըգ եաղմուր տախի պաշլատը եաղմադա ، վէ կէօք կիւրլէյիպ փէք գօրգուլու պիր թարղ իլէ շիմշէք չագար ըտը ، սուլար տախի հիւքսէլմէյէ պաշլատըլար † ։ Իմտի Թէվէ֊

---

*Պու վուգուաթըն մանասը շու օլապիլիր քի՝ պիր էօյիւնէն միւբայրընը էօլիւմու իլէ սուչլու միւմինլէրէ պագը ֆայիտէլի պիր Թէէսիր զուհուր էտէր ، քի ագաէմ՛ճէ օնա էօչհիւտէն գիյատէ գուլագ ասմըշլար տըր ։ Ֆագաթ Բապպ քէնտի գուլլարընը՝ պիր թարղ իլէ քէնտի գուվվէթինէ կիւվէնմէնին գէմանի Թէէսիրինտէն գուրթարըր. անճագ պիլա ֆիւթիւր կիւնահ իշլէ յէնլէր ، իւմիտսիգլիք վէ գարանլըգ չուգուրունտա գայպ օլուրլար ։

†Անլատըն ագիզ չէրիաթը ճէմի սուչլուլարը հիւքմ էտէր. իտմի պիր Քրիսթիան կէօնիւլ իրատէթի իլէ կիւնահ իշինէ տիւշտիւյիւնտէ ، էքսէրի գօրգար քի քէնտի իմանը էօլմիւշ ، վէ քէնտիսի տահա շէրիաթըն ալթընտա ، հէմ քէնտի պու էթվարընըն հիւքմի աղագ ալթընտա օլտուղու միսիլու՝ քէնտիսի տախի օնուն հագգ հիւքմինին ալթընտա տըր ։ Գէօյլէճէ եէնիտէն Ցինա տաղընըն Թուֆանլարը ، կիւրլէմէլէրի վէ շիմշէքլէրի ալթընա կէլիր կիպի օլուր ։

քէլլի քէնաի քէնտինէ ա՛խ էտիպ ։ Վ՛ոշքի պէն հօլուժա կիտէյիտիմ , տէր իսի ։

Ռբէօ ։ Վ՛ոմի՞ն ագլընաան կէչէր իսի քի պու հօլ պիզի սափրըթաճագ տըր ։

Թէվ ։ Պէն՝ էօյլէ օլաճագ տէյիս Էվվէլտէն գօրդուում , վէ օլ սէպէպտէն Հաթտիմ օլմա֊յարագ սագընտըրտըմ սէնի ։ Տահա աչըգտան սէօյլէյէճէյիտիմ ամմա , սէն պէնտէն քհա֊միլ սէն տէյիս չէքինտիմ ։

Ռբէօ ։ Կիւճէնմէ՝ հա՛ պէնիմ կիւզէլ գարընտաշըմ , սէնի հօլտան չըգարըպ պէօյլէ գօրդու֊լու թէհլիքէյէ սալտըղըմ իչիւն թէէսսիւֆ է֊տէրիմ ։ Ա՛ման գարնտաշըմ , սու չուումու աֆիլ էյլէ , զերա քէօթիւ ֆիքիր իլէ էթմէտիմ* ։

Թէվ ։ Տէրա էթմէ գարնտաշըմ , աֆիլ էտէ֊

*Տիգգաթ էյլէ քի Քրիսթիանլար պիրի պիրլէրինէ իմ֊տատ օլտուգլարը միսիլլու , փէք պէօյիւք սուչլար իլէ պիրի պիրլէրինէ զարար վէրմէյէ տահի միւսթէէլա տըր֊լար ։ Ֆագաթ լութֆունա տահի նէ էյլէտիյինի տիգ֊գաթ էյլէ . սուչլուլար հալիմիէտիր , Ճոնա քէնտի կիւ֊նահընը իգրար էթտիրիպ քէնտի սէֆիլլիյի իչիւն թէէս֊սիւֆ չէքտիրիր օնա ։ Գուրատատ օնլար պիրի պիրլէրի֊նի թաղիր էթմէյիպ՝ անճագ մուհաֆազէ իլէ պիրի պիրլէրինէ տէրատաշ օլուրլար՝ վէ պիրի պիրլէրի իւզ֊րինէ քէնտի նէֆսլէրինէ էտէր կիպի մուդաֆէտ օլուր֊լար ։

րիմ սանա , հէմ էյի պիլ քի պու չէյ՝ հագգը֊մըզա էյի օլաճագ տըր ։

Ռբէօ ։ Պէրապէրիմճէ պէօյլէ պիր մէրհամէթլի դարնտաշըմ օլտուղունա իթթիլտար էտէրիմ ։ Ֆագաթ պուրատա տուրմամալըյըզ ։ կէրի տէօն֊մէնին պիր չարէսինէ պագալըմ ։

Թէվ ։ Փէք էյի գարնտաշըմ , լաքին պէն էօնճէ կիտէյիմ ։

Ռբէօ ։ Խայըր , բուխսաթընըզ իլէ պէն էվվէլ կիտէյիմ քի՝ պիր թէհլիքէ զուհուր էտէրսէ՝ էվ֊վէլ պէն տիւշէյիմ օլ թէհլիքէյէ ։ զերա պէ֊նիմ սէպէպիմ իլէ իքիմիզ տէ հօլու սափրըթ֊տըզ ։

Թէվ ։ Խայըր , սէն էվվէլ կիթմէյէճէքսին , տէտի Թէվֆէքէլլի , չիւնքի սէնին ֆիքրին ալթ իւստ օլմուշ օլտուղունտան , սէնի նինէ հօլտան չըգարա պիլիր ։ Օլ վագըթ օնլար նիւրէք ալ֊սընլար տէյիս պիր քիմսէնին* սէսի կէլտի քի՝ շէօյլէ տէր իտի ։ "Նիւրէյինի ճատտէյէ՝ սէնին կիթտիյին հօլա զօ֊ տէօն " ։ Նէհ֊ ւԱ ։21 ։

*Պու քիմսէ Քրիստոս տըր ։ Քրիստոսուն քէնտի միւ֊պարէք զաթը , Քրիստոսուն ճէլիլ իշի , Քրիստոսուն թէքմիլ քէֆարէթի տիր ։ քէնտիսի պիր հօլ , հալը֊նըզ հօլ՝ վէ հագգըզաթըն հէմ ազիզլիյին ճատտէ հօ֊լու տըր ։

Ֆագաթի չիմիկէ գատար սուլաը էվ էյի նիւքսէլմիշ օլտուղունտան կէբի տէօնէճէք հօլ փէք թէհլիքէլի իտի : Օլ վագըթ թէֆէքքիւր էթտիմ քի պիր ատմ տօղրու հօլտա իքէն հօլտան չըզմասը , հօլտան չըզմըշ իքէն տօղրու հօլա կիրմէսինտէն զօլայ տըր : Ֆագաթի օնլար էինէ կէբի տէօնմէյէ ճէսարէթի էթտիլէր • լաքին օրթալըզ էօյլէ զարանըզ՝ սուլաը տախի էօյլէ նիւքսէք իտի քի , կէբի տէօնէք իքէն հէմտան տօգուշ օն տէֆա պօղուլտաճաղլար ըտը*,

*Պիր թէնբիւպէքտար քրիսթիան պիր կիւնահա տիւշտիւքտէն ատնկրա՝ օնու ֆարզ էթտիյինտէ էինէ քէնտի պօրճլարընը էտա էտիպ՝ սէլամէթ պուլմազ իչին ազ կիւճլիւ չէքէճէք տիր տէյիւ զանն օլունա պիլիր : Ֆագաթի պիլէրէք իշլէնիլէն կիւնահ իւյ էվվէլ նէ զատար քիւչիւք տախի կէօրիւնիւր իսկ՝ ատնկրա օնուն իւզէրինէ պագըլտըրընտա էօյլէ պիր պէյիւք նամքէօրիւք վէ աղըր ատըլըզ կիպի կէօրիւնիւր քի՝ էքսէրի քիշի քէնտի մէղհէպինի եալանճըլըզ իւէ թուէթմէյէ տէյիւ շիւպհէ էտէճէք զատար ճանընն իւզէրինէ պիր զարար՝ թը՝ վէ զամիրին իւզէրինէ սուչ պրագըր : Վէ քէնտի եօլունտա տիւզէլթմէյէ ճահա էթտիյինտէ՝ օ զատար սէնէլէրտէն պէրու քէնտի ճէմի ճահտալրը վէ իւ փիւէլէրի պօշա չըզմըշ տէյիւ կէլէր քէնտիսինէ , վէ պուտտան ատնկրա տահա էյի իւէլէր կիտէճէյինէ չօզ իւմտի օլամազ , չինքի քէնտինին տէ շիւպհէլէնտիյի թարզ իւզրէ՝ զաթէն էթտիյի ճահտալրը պօշա կէթ-

*Պիր թէնբիւպէքտար քրիսթիան պիր կիւնահա տիւշտիւքտէն ատնկրա՝ օնու ֆարզ էթտիյինտէ էինէ քէնտի պօրճլարընը էտա էտիպ՝ սէլամէթ պուլմազ իչին ազ կիւճլիւ չէքէճէք տիր տէյիւ զանն օլունա պիլիր : Ֆագաթի պիլէրէք իշլէնիլէն կիւնահ իւյ էվվէլ նէ զատար քիւչիւք տախի կէօրիւնիւր իսկ՝ ատնկրա օնուն իւզէրինէ պագըլտըրընտա էօյլէ պիր պէյիւք նամքէօրիւք վէ աղըր ատըլըզ կիպի կէօրիւնիւր քի՝ էքսէրի քիշի քէնտի մէղհէպինի եալանճըլըզ իւէ թուէթմէյէ տէյիւ շիւպհէ էտէճէք զատար ճանընն իւզէրինէ պիր զարար՝ թը՝ վէ զամիրին իւզէրինէ սուչ պրագըր : Վէ քէնտի եօլունտա տիւզէլթմէյէ ճահա էթտիյինտէ՝ օ զատար սէնէլէրտէն պէրու քէնտի ճէմի ճահտալրը վէ իւ փիւէլէրի պօշա չըզմըշ տէյիւ կէլէր քէնտիսինէ , վէ պուտտան ատնկրա տահա էյի իւէլէր կիտէճէյինէ չօզ իւմտի օլամազ , չինքի քէնտինին տէ շիւպհէլէնտիյի թարզ իւզրէ՝ զաթէն էթտիյի ճահտալրը պօշա կէթ-

վէ հէր նէ զատար էլլէրինտէն կէլտիյինի էթտիլէր իսկ տէ՝ նինէ օլ կէճէ վէրտիվէնէ նէ-թիչէմէտիլէր : Պու սէպէպտէն՝ նիհայէթի պիր սիփէր ալթընա զօնուպ՝ կիւն տօղաննատէ օ-րատա օթուրտուլար , ֆագաթի հօրիւն օլտուղ-լարընտան ույգույա տալտրըլար* :

շիշ օլտուղու միսիլու , չիմտի սայր վասիթալարը եախօտ տահա գուվվէթլիճէ չալըշմայը էվվէլտէն գուլլանընըղը թարզտան ախէր պիր թարզ իլէ գուլլանմամալ : Քէնտինին պու հալինտէ ՇէյԹան տախի օնուն հալի իւմիտսիզ , վէ Ալլահ օնուն իւզէրինէ մէրհամէթ սէ-ինայէթի էթմէքտէն էրի տուրմուշ տէյիւ , օնուն ճա-նընա պէօյլէ տույտուրմադան ասլա վազ կէչմէզ : Վա-գաա պիր միւմին քէնտի եօլունու տիւզէլթմէյէ իչինի էտէճէյի ճահտալրընը պու գօրգուլար իլէ պիւէթիւն պիւէթինէ պրագմադ թէհլիքէսինէ տիւշմէզ իսկ տէ , էքսէրի գարանլըգտա կէղինիպ եօլունու պուլամայան՝ եա-խօտ պիր տէրին վէ քէսկին ագան ըրմազտան կէչիպ՝ պաշընը տուլարտան եօգարը թուէթմադա չալըշան քիմսէ-յէ պէնզէր օլուր :

*Այֆիլ եօշնուլար՝ հէր նէ զատար էլլէրինտէն կէլ-տի լինի էթտիլէր իսկ տէ , օլ կէճէ փատիշահընն եօլունա էէթիշէմէյիպ՝ եալընըզ պիր ուֆագ սի-փէր պուլարագ օնուն ալթընա կիրտիլէր բահաթլան-մադա՝ վէ օրատա ույուտուլար : Քէնտի պէօյլիւք սուչ-լարը՝ քէնտիլէրինն տահիհ սիփէրի օլան Քրիստոստան կէբի տուրմալարը իտի : Խմտատ պուրմադ իչինն շէրիա-թա սըղընըպ՝ էինէ ճիհատնի էմինէյէթին գուճագլարընն-տա ույուրլար : Բահաթսըզ զամիր՝ Քրիստոստոսն փաք-

Կէլէլամ քի՝ օնլարըն եամթըղը եէրին եա-
զընընտա Հիւսկէ հիսարը իսմինտէ պիր հիսար
վար ըտը։ Օլ հիսարըն սահիպի տէ՝ Իւմիտի քէ-
սէն Գահրէման ըտը, վէ պուռնլարըն եամթը-
ղը մահալ տախի՝ օնուն եէրլէրինին իւսթիւն-
տէ իտի։ Իմտի օլ Գահրէման սապահլայըն էր-
քէն ույանըպ քէնտի թարլալարընտա աշաղա
եօղարը կէղէր իքէն, Քրիսթիանը իլէ Թէվէ-

լէյհի գանը իլէ բահաթա գօնմայըպ՝ շէրիաթըն մահ-
լուլլարընը իճրա էթմէք իլէ բահաթա գօնուլտուգտան
սօնկրա, ույանտըղընտա էօյլէ հիտաէթլու պիր թարգ
իլէ նուէթգ էթմէյէ պաշլար քի՝ էօմրիւնտէ օնուն միսա-
լի սէօյլէմէմիշ տէյիլ իտի։ Գուննուն պէօյլէ օլտուղու-
նուն Թէճրիւպէսինէ պու եօլճուլար փէք պահալը պիր
գըյմէթ իլէ վարտըլար։ Իւմիտի քէսէն Գահրէմանըն
էլինէ տիւշտիւքը, վէ օ տախի էօյլէ մէրհամէթսիզ պիր
թարգ իլէ տավրանտը օնլար իլէ քի՝ օնուն քէնտի ճան-
լարընը գըյմադ իչիւն օնլարա վէրտիյի էօյիւտիւ օն-
լարտան պիրի գապուլ էթմէյէ հազըր ըտը։ Պու եօլ-
ճուլար՝ քէնտի սուչտա պուլունտուղլարընտան սօնկրա՝
հէման Քրիստոսա սէյիրտիպ եալան պիր սիփէր ալթը-
նա կիրմիշ օլմասալար ըտը, քէնտիլէրինէ բասթ կէլէն
իւմիտսիզլիք վէ սըզընթը մէն օլունա պիլիր իտի։ Բապպ
պու տէրսի պիրէ թէքմիլէն էօյրէտիր քի՝ պիր կիւնահ
իլէ Թուրթուլտուղումուզտա՝ անիտէ Քրիստոսուն գա-
նընըն ֆաքէյհիճի չէշմինէ սէյիրտիպ՝ փէտէր Ալլահըն
հուզուրունտա պիրիմ շէֆաաթճըմըզը տահիմա խաթ-
րըմըզա կէթիրէլիմ, քի կիւնահա քէֆարէթ օլան եա-
լընըզ օ ատը։

քէ ԼՀՀՅի քէնաի թօփրաղընատա ուչուր ևքէն թուԹ-
տու : Օև վաղԹի պիր չիրքին վէ այդըրը սէս
իլէ օնլարը ուչանարրըդ՝ Գալդըն տէչիւ էմր
էԹաի , վէ նէրէտէն կէլմիշլէր՝ հէմ քէնաի
թօփրաղընատա նէ իշլէրի վար տէչիւ սօրատու :
Օնլար տաԽի՝ հօչմու օլուդ հօլարընը զայդ
էԹմիշ օլատուգլարընը սէօյլէմիլէր օնա : Ան-
տէն Գահրէման՝ Ասիզ պու կէճէ պէնիմ թօփ-
րաղըմա պասըդ օրատա ուչուտուղունուզ իչիւն
պանա գարշը գապահաի էԹմիշ սինիդ , իմտի պէ-
նիմ իլէ կէլմէյի սինիդ , տէտի : Օնլար տաԽի
օնուն իլէ կիԹմէյէ մէճպուր օլտուլար , զիրա
օ՝ օնլարտան գուվվէԹլի իտի : Հէմ տաԽի պիր
շէյ սէօյլէյէմէզլէր իտի , չիւնքի քէնաի գապա-
հաըը օլտուգլարընը պիլիրլէր իտի : Իմտի պու
Գահրէման օնլարը քէնաի էօնիւնճէ սիւրիւդ
քէնաի հիսարընատա պիր գարանլըդ զընատանա
գօտու քի՝ պու եէր պու իքի տաէմին ճանընա
փէք փիս վէ ֆէնա զօգար ըտը : Պուրատա օն-
լար Զարշէմպէ սապահընընատան ԱէպԹ ախշա-
մընընա գատար նէ՛ պիր լօդմա էքմէք , նէ պիր
տամլա սու , նէ ըղըդ , նէ տէ խաԹըլարընը սօ-
ըան պիր քիմսէ օլարագ հաԹտըլար . պու էճիլ-
տէն օրատա օնլար փէք ֆէնա Հալտէ օլուգ՝
տօսԹլարընատան վէ աշնալարընատան իրագ ըտը-

լար*։ Սաղ. ՃԸ. 18։ Հիմտի Քրիսթիանըն պուրատա իքի գամ գասավէթի վար ըտը, չիւնքի քէնտիլէրին պու ֆելաքէթէ տիւշմէլէրինին սեպէպի քէնտինին ագըլըդ էօյիւտիւիտի †։

Իմտի Լուտիտի քէսէն Գահրէմանըն պիր գաըրըսը օլուպ՝ իմի Ճէքինմէ իտի։ Օլ ախշամը՝ սը Գահրէման էվէ վարտըղընտա՝ էթտիյինի, եանի իքի մահպուս թուրթուպ՝ քէնտի թօփրաղընտա սուչլու պուլունմալարը իչիւն ղընտանա աթմըդ օլտուղունու գաըրըսընա նապդ էթտի։

*Ճարշէմպէ սապահըսընտան Ըէպթ ախշամընա գատար տէյիւ պէօյլէ պիր մահսուս վագըթ պէյտն էթմէտէն՝ միւէլլիֆին մէրամը շու օլա պիլիր ք՝ պէօյլէ պիր հալտէ պիր առէմ աչըսէվի պու գատար վագըթ սաղ գալա պիլիր տէյիւ Թահմին էթմիշ տիր։

†Նե՛ աճայիպ հալտըր պու, պէօյլէ սէլամէթտէ օլան եօլճուլար նամըդ Շիւպհէ հիսարընա տիւշտիւլէր։ Խէլտա եօլունտա պու գատար իլէրի կիթտիքտէն, եօլտա օ գատար ճէլիլ շէյլէր կէօրտիւքտէն, քէնտի Բապլարընըն մուհապպէթինի վէ լուֆֆունու օլ գատար գապուդ էթմիշ օլտուգտան, վէ օնուն էմինլիյինին Թէճրիւպէսինէ օ գատար վարմըշ օլտուգտան սօնկրա՝ Շիւպհէ հիսարընա կիրմիշ օլմալարը սահի՞հ մի։ Օլմայաճագ պիր շէյ տէյի՞լ մի պու։ Խայըր, փէք ալէսսէվի պիր շէյ տիր։ Էն միւհքէմ քրիսթիանլար՝ եանղլըշլըդա տիւշիւպ եօլտան սապմազա, վէ սօնկրա էն պէօյիւք վէ սէֆիլ շիւպհէլէր իլէ տօլմազա միւպթէլա տըրլար։ Ֆագաթ

Ընտէն՝ տօհա օնլարա նէ՛ էթսէ էյի տիր աէյիւ սօրտու գարըսընա*։ Գարըսը տախի օնլարըն նէ օլուպ նէրէտէն կէլտիքէրինի վէ նէրէյէ կիտէճէք օլտուղլարընը սօրտու օնա, օ տախի սէօյլէտի։ Օլ վագթի գարըսը էօյիւտ վէրտի քի՝ սապահլայըն չըգտըղընտա օնլարը պիլա մէրհամէթ տէօյսիւն։ Պէօյլէճէ սապահլայըն չըգըպ պիր ֆէնա հապանի էլմա աղաճը տէյնէյի ալարագ աշաղա էնիպ զընտանտա օնլարըն հանընա վարըը, վէ էվվէլա օնլարը քէօփէք կիպի ազարլամաղա պաշլար, վագտա օնլար օնա հիչ պիր աճը սէօհպէթ էթմէտիլէր։ Ընտէն օնլարըն իւզէրինէ տիւշիւպ այդըրը պիր տայագ չէքէր օնլարա։ Շէյլէ քի արթըդ պիր շէյ էթմէյէ հախստա էվրտէ պիր թարաֆտան օպիր թարաֆա տէօնմէյէ գատիր օլամատըլար։ Պունուն պէօյլէ էթտիքտէն սօնկրա, պիր հանա չէքիլիպ՝ օնլարը քէնտի

Շիւպհէ հիսարընտա օլտալար տախի, իւմտսիզլիկին տէմիր դաֆէսինտէ մահպուս օլմուշ օլմամալարը քէնտիլէրինէ պիր մահսուս ինայէթ տիր։

*Իւմտի քէսէն Գահրէման՝ քէնտի գարըսը օլան Շէքինմէտէն էօյիւտ ալմայընճա եօլճուլարա պիր շէյ էթմէտի։ Պունուն մանտսը շու տըր ք՝ պիզիմ՝ շիւպհէլէրիմիզ վէ րուհանի գարարթըլտըրմըշ իմանսըզլըգտան կէլիպ՝ պաշլըճա օնտան պէսլէնիրլէր։

սէֆիլլէքլէրինի տէրա էթմէյէ վէ իլթիրատլա-
րընըն հասընը չէքմէյէ պրոպոր։ պէօյլէճէ
պիւթիւն օվ կիւնիւ ախ չէքիպ ածը ֆիղանլար
էթմէքտէն պաշգա պիր չէյ իլէ կէչիրմէտիլէր։
Ֆէրահատի ախշամընը՝ դարըը կիւնէ քէնտի զօ-
ճասը իլէ օնլարըն հապդընա սէօյլէյիպ օնլարըն
տահա հայաթատա օլտուդլարընը անլատըդընատա,
գօճասընա էօյիւտա վէրտի քի կիտիպ օնլարտա
քէնտիլէրինի էօլիւրտիւնլէր տէյիւ նասիհաթ
վէրմըն։ Պէօյլէճէ սապահ օլտուդուընտա՝ էվ-
վէլէի կիպի պիր աղըը չէհրե իլէ օնլարըն տա-
նընա վարըպ՝ էվվէլէի կիւնիւ օնլարտա վէրտիյի
տայադը սէպէպինտէն փէք աղըը իչինէ օլտուդ-
լարընը. ֆարդ էտերէք, օնլարտա շէօյլէ սէօյլէ-
տի քի՝ մտտէմ քի օրտտան չըգաճադլարընըն
ատա իհթիմալի եօղ իսէ՝ քէնտիլէրի կէրէք
պըճաղ իլէ, հախօտ ատըլմադ վէ հախօտ գիչիր
իլէ քէնտի էճտլէրինի կէթիրմէտի տահա էյի
պիր, չիւնքի էօմրիւնիւզ պու գատար ածը-
ըդ իլէ տօղու օլտուդտան սօնկրա՝ արթըդ նի՞-
չիւն հաշամագ իսթէյէսինիզ, տէմի։ Լաբին
օնլար բէճտ էթտիւէր քի՝ քէնտի եօղլարընա
պրոպոր։ Պունու իշլիթմէյինտէ փէք ֆէնտ
պագտը օնլարտա, վէ իւզէրլէրինէ հիւճիւմ է-
տիպ՝ շիւպհէսիզ ճանլարընը ալաճաղընտը, ֆա-

գտի քէնտիսինին ատըդ հավատա պաղը թուրթա-
ըըդա կէլտիյինտէն՝ օվ արաըդ տախ թու-
թարըդը թուրթուպ՝ էլլէրինի գուլտանամազ օվ-
տու։ պու սէպէպտէն կէրի չէքիլիպ՝ էվվէլքի
կիպի պրոպոր օնլարը* քի՝ նէ էտէճէքլէրինի
տիւշինսէյինէ։ Օվ վագըթի մահպուսպար քէն-
տի մտպէյնըլէրինտէ միլահաղա էթմէյէ պաշ-
լարըար քի՝ ածապ օնտուն նասիհաթընը թուր-
սունըար մը թուրմասընըար մը տէյիւ, վէ
սէօհպէթլէրինի շէօյլէ պաշլատըըար։

Վէյհ։ Ույ գարնտաշ, տէտի Վրիսթիան,
նէ՞ հապարտմ։ պու հաշտարդըմըդ էօմիւր սէ-
ֆիսինտ տիր։ Պիլմէմ քի պէօյլէ հաշտամտը՞
մը էյի տիր, հօղ իսէ պիր սաաթ էվվէլ էօլ-
մէսի մի։ Ամանըմ պօղուլմայը էօմիւրտէն զիյա-
տէ չէքէյօր, մէզար պանա պու զընտանտտան
զիյ սաէ բահաթ ատը։ Յոբ։ Ը։ 15։ Վահրէ-
մանըն սէօզիւնիւ տինիլէյէլո՞մ մի։ †

---

*Լումիա քէսիքլիյինէն պու տիւնեատա ինսանըն իւ-
ղերինէ Թէքմիլէն զալիպ կէլմէսի փէք նատիր զուհուր
էտէր։

†Ույ սէֆիլ Քրիսթիան, նէ՞ տիր օ, սէն քէնտինի
հէլաք էթմէյէ մի մէյիլլէնտին։ Եա Բապպ, ինսան նէ՞
տիր։ Ֆտգտմի՝ եա իւմտտինի քէսէն ճան, պտդ վէ
կէօր օվ սէօզիւն հապդտթընը քի, Պսիհէ ինսանի Թէճ-
բիւպէտէն մտատա պիր Թէճրիւպէ վագի օլմատը. ամ-

ՅԱՒԵ. Պուլուհատուդումուզ հալ՝ վագաս փէք ֆէնա հալ տըր, վէ միւսէմ պէօյլէ դալմագ-տան իսէ՝ էօլմէսի պանա տահա մագպուլ տըր. լաքին շու քէյֆիյէթի տախի տիւշիւնմէլիյիզ քի՝ պիզիմ կիթտիյիմիզ չէհրին Սահիպի «Պահել էթմէյէին» տէյիւ պույուրմուշ տըր. էվվէթի, հիչպիր քիմսէնին վիւճուտունա թէյէֆ էթմէմէլիյիզ, Հօյլէ իսէ քէնտիմիզի էօլտիւրմէք իչիւն օնուն վէրտիյի նասիհաթլէրը թուտմա-մասը տահա զիյատէ էմիր պուրմուշ տըր պիզէ. Պունտան գաթի նազար, պիրիսի պիր ախէրինի էօլտիւրտիւնտէ՝ հալընըզ օնուն թէնինի էօլտիւրէ պիլիր. Ֆագաթ քէնտի քէնտինի էօլտիւրմէք՝ թէնի վէ ճանը պիրտէն էօլմէսիւրմէք տիր. Հալ պու քի՝ գարնտաշլըմ, սէն հէր նէ գատար մէզարտա բահաթ պուլմագ էֆքէ-հարբնտա իսէն տէ, Ֆագաթ ճէհէննէմի ու-նութմո՞ւշ մը սըն քի՝ գաթիլլէր շիւպհէսիզ օ-րտայա վարտագլար. զիրա «հիչ պիր ատէմ էօլ-

մա Ալլահ էմին տիր քի օ սիզի գատիր օլտուղունուզ-տան զիյատէ թէճրիւպէ Հօլունմտաղ գօմայտագ, իլլա սիզ թէհտիտիւլ էթմէյէ գատիր օլմագ իչիւն՝ թէճրիւ-պէ իլէ խէլասը տախի վէրէճէք. Ա Կորնթ. ժ. 13։ Ալ-լահ փէշին պիլտիյի քէնտի խալդընը բէտտա էթմէյէ-ճէք, տէր. Հռով. ժԱ. 2։

ՅՕԼՃՈՒԼՈՒՂՈՒ 295

աիւրիւճիւնիւն էպէտի հայտիը հօգ", էն։* Հօունու տախի միւլահազա էտէլիմ քի՝ պիւ-թիւն հիւքիւմտէ Իւմիտի քէսէն Վահրէմա-նըն էլինտէ տէյիլ տիր. պէնիմ անլայընըմա պագարագ օ՝ պիզիմ կիպի սայրլարընը տա-խի թուէթմուշ տըր. Ֆագաթ օնլար օնուն է-լինտէն գաչմըշ տըրլար։ Վէյի պիլիր, պէլքի տիւնիայը Եարատան Ալլահ օնուն էճէլինի կէ-թիրիր, Հախօա Իւմիտի քէսէն Վահրէման պիր կիւն տէյիլ իսէ պիր կիւն իւսթիւմիզ-տէն քիլիսէմէյէ ռւնուտուր, Հախօա Հագըն-լարտա պէէքի պիր կիւն տահա էօնիւմիւզտէ քէնտի թուէթարըղը Թուէթուպ՝ էլ այագ գուվ-վէթինի զայպ էտէր։ Էյիր պու շէյ պիր տա-հա վագիօլուբ իսէ, պէնի քէնտի փայըմա՝ ֆիքրի-մէ գօմուշ քի քի Հինտան կիպի ևիւբէ ալըպ՝ շու-նունէն էլինտէն գուրթուլմագ իչիւն էլիմտէն կէլ-միյինի էտէ յիմ։ Պունու էվվէլճէ Հաիմտագա ճահտա էթմէտի յիմէ ևիվանէ իմիշ իմ։ Վտա-

*Քէնտինի գաթլ էթմէյէ գարշը՝ թէվէքքէլլի զայէթ միւհքէմ պահսլար էտէր։ Շիւպհէտէն խարիճ պիր քէյֆիյէթ տիր քի՝ հինտանլար պու գօրգուլու կիւնտը իշլէմէյէ էքսէրի Հա Ալլահ քիթապընը կէլէճէք վէ էպէտի զագող հագդընտա վէրտիյի թալիմտա ինտան-մատըգլարընտան իշլէրլէք, Հախօա օնու ատնուրթուպ-լարընտան իշլէրլէք։

գաթ նէ իսկ՝ գարնատաղմ, սակրը օլուպ պիր աղ վագրի չէքելմ, պիղէ պիր սատաէթլու՝ խէլաս օլաճագ ղէման կէլիր. պիղ քէնտի քէնտիմիզի գաթլ էտէն օլմայալըմ: Թէվֆէ քէլլի պու սէօզլէր իլէ չհմահլիք քէնտի գարնատաղընէն ֆիքրինի պիր աղ էտմիրտի. պէօյլէճէ օլ կիւնիւ պիրլիքտէ գարանլըգ իչինտէ քէնտի սեֆիլ վէ սիւքիւթ հալլարընտա կէչիրտիլէր*:

Իմտի ախշամա տօղրու Գահրէմանն կինէ ղընտանա կիտիպ պագար քի մահպուսլար քէնտի էօյիւտիւնիւ թուլմուշլար մը: Լաքին կիթտիյինտէ կէօրտիւ քի տահա սաղ ըսրլար, վէ հագիդաթ սաղլըգտան պաշգա պիր չէյլէրի ճօղ ըսը, չհնդի կէրէք էքմէք վէ սուլարը օլմատըղընտան, վէ կէրէք օնլարը տէօյտիւյիւնտէ ալտըգլարը եարալարը սէպէպլինտէն՝ արթըգ նէֆէս ալմազտան պաշգա պիր չէյ էտէմէզլէր իտի: Լաքին օնլարը պէօյլէ սաղ կէօրտիւյինտէ փէք չէտտա դազապ իլէ թուրթու-

*Ուզուն վագրի միւտէմ ալամէթ իլէ Ալահըն եօլ-լարընտա եւրուպէնլիներին կիւնահը քէնտի դամիրլէրինէ տօգանտարը ղէման՝ թէճրիւպէսի օլմայան միւմինտէն զի-յատէ գատավէթ չէքէրլէր, պախուսուս էյէր սայրլարըն կիւնահ իշլէմէսինէ սեպէպ օլմուշլար, եահօտ Ինճիլին իւզէրինէ հագարէթ կէթիրմիշլէր ետէ:

շուպ՝ օնլարտա տէտի քի՝ քէնտի էօյիւտիւնէ իթտաաթ էթմիշ պուլունմատըգլարը իչիւն, հիչ տօղմամըշ օլմատան տահա ֆէնտա Հալէ կիրիֆթար օլտուննալը արըլար:

Պու սէօզլէն իւզէրինէ փէք Թիթրէտիլէր, վէ պանտա կէլիր քի Վրիսթիան տալիքըն տիւշտիւ. ֆագաթ կինէ պիր աղ քէնտինէ կէլէրէք, կինէ Գահրէմանըն վէրտիյի էօյիւտիւ Հադգընտա, վէ ճճապ օնտու ԹուԹուտունլար մը Թուլմամըշլար մը տէյիւ էնիտէն սէօյլէշտիյ պաշլատըլար: Վրիսթիան՝ օնու Թուլմագ Թատաֆընտա կէօրտիւնէրէք իտի, ֆագաթ Թէվֆէքէլլի շու Թարղ իւզրէ կինէ ճէվապ վէրտի.—

Թէվ. Էյ գարնատաղմ, տէտի, շիմտիյէ գատար նատըղ ճէսուր օլտուղունու խալը ըընա կէթիրմէզ մի սէն: Նէ Ապողիոն սէնի էգէ պիլտի, նէ տէ Լօվիւմ քէօհիէսի տէրէսինտէ իշինիտիյին, կէօրտիւյիւն, վէ տուլատուղուն շէյլէր*: Շիմտիյէ գատար նէ կիւճլիւքտէ

*Պունտան էվվէլ Թէճրիւպէսինէ վարըղընմըղ շէյլէրի Խաթըլարըմիզտան չըղարմայրագ՝ օնլարըն զիքրի պիտէ գուվվէթ վէրմէլի տիր քի՝ հէր վուգուտաթտա տահա գիյատէ Րագպա սըղընալըմ: Պու սէպէպ իչիւն տիր քի՝ Թէվֆէքէլլի Ապողիոնունուն իւզէրինէ Քրիսթիանըն զալիպ կէլտիկինի վէ Պաթըլըգ փանայըրընտա էր կինգի

լբառէն, գօրգուլարան վէ աճայըզ չէյլէրէն կէչէին, վէ չիմտի պիւթիւն գօրպո՞ւ մը քէսիլտին։ Կէօրիւյօրսըն քի պէն վիւճուտձա սէնտէն զայիֆ պիր քիմսէ իքէն՝ պէն տախի սէնին իլէ ըզնտանտայըմ։ Պու Վահրէման սէնի եարալտըղը միսալ պէնի տախի եարալամըշ տըր, վէ էքսիք իլէ սուչու պէնտէն տախի քէսմիշ տիր. պէն տախի սէնին իլէ ըզըգսըզ եաս չէքէյօրըմ։ Ցաղամի պիր ազ տահա սապր էտէլիմ։ Պաթըլըզ փանայըրընտա նասըլ էր կիպի աուրտուղունու խաթրընա կէթիր քի՝ օրատա նէ՛ զէնճիրտէն գօրգտուն՝ նէ գաֆիէտէն՝ նէ տէ գանը էօլիւմտէն. իմտի՝ հիչ տէյիլ իսէ պիր Ղրիսթիանըն էօյլէ հարաքէթտէ պուլունմասընըն այրըլընտան արի օլմազ իչինն էլիմիզտէն կէլտիյի գատար տայանալըմ։

Իմտի նինէ կէճէ օլուպ՝ Վահրէման իլէ գարըսը քէնտի օտալարընա կիթտիյինտէ՝ գարըսը մահպուսլարտան էօթիւրիւ սիւալ էտիպ՝ էօյիւտիւնիւ թուրտուլար մը տէյիւ սօրտուղունտա, Վահրէման ճէվապ վէրիպ չէօյլէ տէտի. Օնլար գալըն գաֆալը չափկընլար

տուբմասընը օնուն խաթրընա պրագըր, վէ կէօսթէրիր քի պունլար օնուն պայկըն եիւրէյինէ գուվվէթ օլաճագ չէյլէր տիր։

տըր, քէնտիլէրինի թէլէֆ էթմէքտէն իսէ՝ հէր սըզընթըյը չէքմէյինի տահա էվլա սայարլար։ Օլ վագթի գարըսը չէօյլէ տէտի. Եարըն օնլարը հիսարըն մէյտանընա չըգարըզ շիմտիյէ գատար էճէլլէրինի կէթիրտիյին քիմսէլէրին քէմիքլէրինի վէ գաֆալարընը կէօսթէրէրէք՝ օնլարա անլատ քի պունտան պիր հաֆթա սիւրմէզտէն՝ օնլարըն արզատաշլարընը օնլարտան էվվէլ փարէ փարչէ էթտիյին միսալի՝ օնլարա տախի էօյլէ էտէճէքսին *։

Պէօյլէճէ՝ սապահ օլտուղունտա Վահրէման եինէ օնլարըն եանընա վարըզ օնլարը հիսարըն մէյտանընա չըգարըզը վէ գարըսընըն էմր էթտիյի միսիլլու սէյր էթտիրիր օնլարա։ Պունլար պիր վագթի սիզին կիսի հօշճուլար ըտը, տէտի, վէ սիզին էթտիյինիզ կիպի պունլար տախի պէնիմ՝ օփրաղըմա գապահտի էթտիլէր.

*Պիր չօդ զէման տինտարընդ եօլունտա իլէրի կիթմէյ օլտուգտան սոնկրա կիւնահտան վէ տիւնեատան ալթի օլունտանըտր չօդ վար տըր։ Պէօյլէլէրին մուրթատըղը վէ գօրգուլու նիհայէթի՝ քէնտի զամիրի ույանտըղընտա վէ Շէյթան տախի իւզէրինէ գուվվէթլի հիւճիւմ էթմէյէ արա պուլտուղունտա, վատրընը գըրմըշ, տիւշկիւն, վէ սուչլու միւմինի փէք պէօյիւք գօրգույա պրագըր։

պէն տախի պէօյլէ էթմէյի լայըղլը սպրպ օնլարը փարէ փարչէ էթտիմ. օն կիւնիւն մապէյինէ սիզի տախի էօյլէ էտէճէյիմ. Հայտէ ուէֆ օլուն՝ եկինէ մազարանըզա կիտին: Պունու տէյէրէք օրայա գատար պիւթիւն եօլու օնլարը ուէօյէ ուէօյէ կէօթիւրտիւ: Իմտի Ասլէի կիւնիւն պիւթիւն կիւնիւ էվվէլքի կիպի սէֆիլ Հալտէ համթըլար: Ընտէն կէճէ հադլաջըզ Զէքինմէ Հանըմ իլէ Գահրէման գօճատը քէնտիլէրին օտասընա վարտըղլարընտա, քէնտի մահպուսլարընըն սէօհպէթինի թազէլէյիպ՝ Գահրէման շուննա փէք թատճճիւզ էտէր իտի քի՝ նէ վուրտուղու հումրուդլարը իլէ օնլարըն էճէլինի կէթիրէ պիլտի, նէ տէ վէրտի յի էօյիւտիւ իլէ: Գարըսը տախի պունա շէօյլէ ճէվապ վէրիպ՝ ուէտի քի, Գօրդարըմ պունլար՝ պիրիսի կէլիպ քէնտիլէրինի դուրթարըր տէյիւ պիր իւմիա իլէ Հաշայօրլար, Հախօտ իհթիմալ տըր իւզէրլէրինտէ թավշանըրը օլուպ՝ օնլար իլէ քիլիսէյի աչըպ գաչարլար տէյիւ ումարլար: Նէ՞ տէրսին, ածապ սահի՞ մի. Էպլէ իսէ պէն սապահ օլտուղայըն օնլարըն իւզէրինէ պագարըմ, տէտի Գահրէման:

Ո պէրլէք իսէ Ասլէի կիւնիւն Հարը կէճէսինտէն տուայա տուրուպ, Հէմտան շաֆագսէօ-

քենէտէք տուայա տէվամ էթտիլէը *։

Խմտի կիւն տօղմազտան պիր աղ էվվէլ, Վէրխթհան շէօյլէ պիր եարըմ թաաճ- ճիւպտէ գալմըշ կիպի պիր հէրարէթլի թարզ իլէ շէօյլէ սէօյլէմէյէ պաշլատը։ Պէն նէ՛ ան- լէ իմիշլիմ քի ազատ կէզէ պիլիր իքէն պէօյլէ պիր գօզմօւշ զընատանատա եաթմըշ ըմ, տէտի։ Գօյնումտա Վատ խմինտէ պիր անախթարըմ վար քի՝ Շիւպհէ հիսաբընատքի քիլիսէլէրին

*Բապպէն կիւնհիւնհիւն եագլաշմասը՝ վէ օլ կիւնտէ օ- լումտաճագ ազիզ խպատէթլէր իչհիւն տինտար քիմսէլէ- րին հազըրլըգ կէօրմէսի, չօգ վազըթ կիւնահ վէ իւ- միտսիզլիք իչինէ տիւշէնլէրէ շիթմա վէրմէյէ սէպէպ օ- լուրլար, վէ միւէլլիֆլիմիզ տահի ևհթիմալ քի մահ- պուսլարընն տուայա պաշլատընը վազըթլարը պու ֆիքը ի- լէ ՍԷպթ կիւնհիւն եարը կէճէհինէ վէրիր։ Կիւնահ ի- չինէ տիւշէնլէը՝ ճանի կէօնիւլմէն, թամիզ էտէրէք վէ տէվամ իւզրէ տուա էթմէյէ պաշլամայընճա, օնլա- րա հիչ պիր շէյ շիթմա վէրմէզ։ Ատէթա իշկիւզար- լըգ պու քէյֆիյէթտէ փարա էթմէզ. ույանըգ տուա- բուպ տուա էթմէք լազըմ օլտուգտա վազըթտա՝ պունլար քէնտի թէնէլէրինին բահաթընա պագտըլար. շիմտի տա- խի սայրլար ույսուր իքէն՝ քէնտիլէրի ույանըգ տուրուպ տուա էթմէյի, վէ հէր նէ գատար ճանլարը իսթէմէզ իսէ, էնինէ բահաթազ օլմազա չալըշմալը ազըլար, վէ քէնտի տիլէքլէրի գապուլ օլունանատէք Ալլահընն յուքի թահսինը հուզուրունա տահմ տիւշմէքտէ տէվամ էթ- մէյի տիլէր։

հէր հանկըսը օլսա աչար տէյիւ էյի պիլիր իմ *: Օլ վագըթ Թէվէքէլլի, Պու հավա-տիսին էյի տիր, կիւզէլ գարնաշըմ, չըգար տա պիր պագը վէր, տէմի:

Ընտէն Քրիսթիան գօյնուընտան չըգարըլըպ զընտանըն գափուսուընա պիր պագը վէրտիյի կիսպի, սիւրկիւնիւ անիտէ տէօնտիւ վէ գափու գօլայլըգ իլէ աչըլըպ՝ Քրիսթիան իլէ Թէվէքէլլի տըլարը չըգարըլար: Ընտէն իքինճի գափուդա վարըլար քի օնտան հիսարըն մէյտա-նընա չըգար ըտը, վէ անախթարը իլէ օլ գափու տախի աչըլտը: Օնտան սօնկրա տէմիր գափուդա վարտըլար, գիրա օնու տախի աչմագ լազըմ ըտը, ֆագաթ օնուն քիլիտի գայէթիլէ սըդը կէլտի իսէ տէ՝ անախթար օնու տախի աչ-տը †: Օլ վագըթ գափուդու սըրթ իւսթիւ աչարլար քի ահճիլէ գաչսընլար, ֆագաթ գա-փու աչըլըլըր իքէն էօյլէ սէս չըգարտը քի՝ Ու-

*Իմանըզլըղըն վէ իւմիտի քէսիլմէնին սըրը օլան քի-լիսէրինի աչապիլէն անախթար՝ եալընըզ Քրիստոս իլէ պիգէ իհսան օլունան ճապա վատ տըր: Էյ՝ իման տըր քի վատըն անախթարընը թուրթուպ քիլիտին իչինտէ օնու չէվիրիր, վէ գափուդու աչար քի պագը մահպուս գաչըպ գուրթուլսուն:

†Անախթարըն (վատըն) էքսիքլիյի օլմայըպ՝ էքսիք-լիք օնու չէվիրէն էլտէ (իմանատա) խոխ:

վիսի քեսէն Գահրէմանը ուչանարըդ՝ օ տախ
ճէնէլէ քէնտի մահպուսլարընէն արգասընատն
նէթիջին տէյիւ գալդար իքէն պագար քի օյ-
նագլարը թուխմայօր, զնրա թուխարըդը կինէ
իւսթիւնէ կէլսիյինատէն օնլարըն արտընճա աս-
ըա կիտէմէզ օլսուս: Օնլար իսկ հօլլարընա կի-
սիսկ փատիշահըն ճատսէսինէ չըզարլար, վէ
արթըդ Գահրէմանըն հիւքիւմդընատն տըշա-
ըր օլսուգլարընատ՝ էմին իսիլէր:

Իմտի վէրսիսինատէն էօթէյէ կէչսիքէրինա-
տէ, քէնտի քէնսիլէրինէ պիր հօլ պուլմազա
պագարլար քի՝ ճէզայ քէնսիլէրինատէն ասնկրա
կէլինէլէրի Իւմիտի քէսէն Գահրէմանըն էլինէ
սիւրմէքատէն սագընարդմագ իչիւն օլ վէրսիսինէ
նէ՛ էտէպիլերլէր տէյիւ: Պէօյլէճէ գարար գըլ-
սարլար քի պիր տիրէք տիքիսիլ իւսթիւնատէ ղուս իւ-
պարէի գալըսընլար: «Պու վէրսիսինէն էօթէ
հանը Շիւպհէ հէսապընըն հօլուս տըր քի՝ օրատա
Իւմիտի քէսէն Գահրէման օթուրսուր, պու քիմսէ
Սէմաղի տիյարըն փատիշահընա տիւշման տըր,
վէ օնուն ագիլ հօլճուլարընը հէլաք էթմէյէ
չալըշըր»: Իմտի օնլարըն արտընճա կէլէն նի-
չէլէր օնու օգուրսուզ՝ օլ թէհլիքէտէն գուր-
թուլտուլար*: Պունու էթտիքատէն սօնկրա

*Պուրատա տիգգաթը մախսուսէյէ շայէսթէ պիր
քէյֆիյէթ վար քի՝ հօլճուլարը Իւմիտի քէսէն Գահ-

չէօյլէհէ օդուտուլար ։

"Եօլտան չըդըպ անյատդ
Եասագ եէրտէ պասմայը,
Կէլէն՝ օլսուն ույանըդ ,
Տէվ էթինին պօշ պէլայը ։
Իւմիտ քէսէն գահրէման
Օլմայա պուլսուն սուչլու ,
Վէ էթինին մահպուս՝ չէման ,
Ձիւն հիսարը սըր Շիւպհէ ։"

ՍԻՔՒԶԻՆՃԻ ՄԻՆԶԻԼ

Ընտէն եօլլարընտա կիտիպ Աչֆասախը նամ տաղլարտա եէթիշիլէր ։ պու տաղլար պուլտան ագտէմ իֆտատ էթտիյիմիզ Թէփէնին Սահիպինին տիր ։ Պէօյլէճէ օ՛նլար օր տաղլարտան

բէմանըն հիսարընտան չըգարան իման՝ օնլարա պայրէթ էթտիրտի քի վազըթ կէչիրմէզտէն իֆտատըն տօղրու եօլունտա տէօնէլէր , վէ եվվէլքինտէն զի յատտ տիդգաթ իլէ օնուն իչինտէ եիւբիւլէրէր՝ օնուն կիւճիւբլէրի իւ-ղերինէ տէ շիքեայէթ էթմէյէրէք ։ հէմ քիմսէ օր եօլ-տան Սաիրթմա չայրընտա տէօնմէյինն տէյիւ սայրլարտա տույուրմագ իչինն պիր եօլ պուլտուրտուս օնլարտա ։ Պունուն աքսընը , եօլիս իման վէ պաթըլ իֆտիմատ Թա եասագ օլունմուշ եէր իւսթիւնտէ վէ Շիւպհէ հիսար-ընընը եանլարընտա պիլէ հէր զօրդուլյու վէ շիւպհէյի տէֆ էթտիրտը , Թա նիհայէթ սէֆիլ վէ ալտանմըշ օ-լան զավալը քիմսէ , ուսմնատըդը սատթատա վէ գարշը

եօգարը չըգտըլար քի պաղչէլէրի , մէյվէլիք-լէրի , պաղլարը վէ սու փուռնարլարընը կէօրէ-Լէր ։ օրատտա իչկի քէնտիլէրինի եայգատըլար , հէմ պաղլարըն մէյվէսինտէն զանիճէ եէտիլէր ։ Պու տաղլարըն իսթիւնտէ չօպանլար տախի օլուպ քէնտի սիւրիւլէրինի կիւտերլէր իտի , վէ պու չօպանլար Թա եօլուն եանընտա տուրմուշ-լար ըտը ։ Իմտի պու եօլճուլար օնլարըն եանը-նա վարըպ , վէ եօրկուն եօլճուլար եօլտա պի-րինի իլէ սէօհպէթ էթմէք իչուն տուրտուպ գա-ըընտա ատէթա էթտիրլերի Թարզ իւզրէ , պուն-լար տախի քէնտի տօտլարը իւզէրինէ տայա-նարտաղ , չօպանլարա՝ Պունլար քիմի՞ն Աչֆասախ տաղլարը տըր , վէ պուրատա կիւտիւչէն տավար քիմի՞ն տիր , տէյիւ սօրտուլար ։

գոյամայարագ ԹուԹուլուպ ալ օյուր օնա ։ վէ էյէր քրիսթիանլար պաթըլ իֆտիմատն արտընճա կիտիպ , քէնտի պօրճլարը օլան շէյիերի իճրա էթմէյի իչմալ է-տէրէք քէնտի իւմիտլերինի սագլամագ միւրատընտա օ-լըւրլար իսէ , սայրլար հէր նէ տէրսէ տէօնի , ֆագաթ օնլարըն խաթրընտա օլսուն քի՝ պէօյլէնլէյէ մտէթլագ Զէքերիյինէն Թանըշըղը օլաճագլար , Շիւպհէ հիսարըն-տա մնայուտա օլաճագլար , վէ իւմիտի քէսէն գահրէ-մանտան՝ ֆէնտա տայագ եէֆէճէքլէր ։ վէ պօշա չըգմա-յան իւմիտ , իման վէ մտհապպէթ ամէլլերի իլէ չէօ-պէլիվէ պագ իլէ պաղլը օյուտուգլարընը փէք ազը Թէճ-բիւպէլէր իլէ եօյրէնմէյինճէ գուրԹուլամայաճագլար ։

Ջօպանըլը • Պու տաղլար Յմմանուէլին, եբրի տիր, վէ ծնլար օնուն չէհրինտէն կէօրիւնիւբ-լէր • տավարլար տախի օնուն տրը, վէ քէնտի ճանըրնը օնլարըն ուղուրուրնա զօմուշ տրը* :

Յովհ • ժ • 11 • 15 :

*Սուչլու Քրիսթիանլար աերին Թէօվրէյէ ակօնիւպ տիրի իմանըն ամէլլերինի ենդիտէն էլէ ալարդլարընտա, վէ իչմալ ենթտիքլերի քէնտինի ինքեար ենթմէք պօրճ-լարընը էտա էտերէք կէօնիւլ իրատեթի իւլէ ինթաաթ ենթտիքլերինտէ, Բապղ քէնտի խէլասընըն շաղլըղընը օնլարա Թէքրար իչտան էտիպ՝ օնլարըն Թէսէլլիսի տախի ղնյատախինճէ զանի վէ միւտէմ օլուր : Ակֆապախշ տաղլարըն մանսաը, կէօրիւնիւբ քի՝ փէք զամի միւմին-լերին քէնտի իսթիաբլըղլարը վաղթընտա էքսերի սիւր-տիւրլերի սէլամէթ վէ Թէսէլլի իւլէ տօլու օլան վաղթի-լարը տրը : Պէօյլէլէրին չօղու քէնտի կէնճլիք խըրսըլ-ըընըն Թէէսիբինի կէչիրմիշ, վէ էօմրիւնն տիւրլիւպէ տիւրլիւ իչլէրինին քէնտիլէրինէ տիւշէն փայընը էր կիպի իճրա ենթմիշ տիրլէր, չօղ վաղթլըղ Թէճրիւպէ-լէրի իւլէ տաֆտէրուընճա իթտաաթքար վէ Թապի օլմա-յը էօյրէնմիշ տիրլէր. Բապղ տախի էօյլէլէրի քէնտի զանի մէրհամէթի իւլէ պէօյիւք սըղընթըլարտան վէ իզ-վարտան գուրթարըր : Օնլար Ալլահընն խըզմէթճիլէրի վէ ճէմաաթը իւլէ վէյատախինճէ տօսթի օլուպ՝ չօղ բա-յէթլու քիմսէլէրտէն իզղէթ, էմնիյէթ վէ մուհափա-պէթ քէսպ էտերլէր : Ալլահ իւլէ իչմապլըղ ենթմէյէ վէ մէրհէպին միւճիպ օլան պօրճլարընը իճրա ենթմէյէ չօղ ֆաւրսաթլարը վար տրը, վէ քէնտի զարնտաչլարը իւլէ տախի էքսերի Ալլահընն մէրհամէթի վէ հագիգաթը իւ-զէրինէ օգտատր տէօյլէշիրլէր քի՝ եիւրէքլերի իչէրլե-

Վրէս • Ակմամի չէհրէ կիտէճէք հօլ պո՞ւ մը :

Ջօպ • Թա հօլուն իւսթիւնտէ սինիզ :

Վրէս • Պունտան օրայա նէ՞ գատար սիւրէր :

Ջօպ • Պահիհէն օրայա եէթի իչէճէք օլանլարտան մատատ հէր քէսէ փէք ուզագ տրը* :

Վրէս • Ցօլ էմի՞ն մի, հօղ իսէ Թէհլիքէլի մի տիր :

Ջօպ • Չէր քիմէ էմին օլմագ նատսղ օլուն-

*Նէ՝ գատար հօճաուլար վար քի՝ հօլտան հօրուլուպ զայիֆլէնիրլէր վէ հօլուն ազնունա եէթի իշմէյէր : Ցօ-լա չըղըպ՝ ազնունա գատար ասլա տէվամ էթմէյէն չօղ քիմսէլէր, հօլ փէք ուզագ վէ տար հէմ էնսիղ տա-խի օլա, ֆագաթ հէր լութֆունէ ֆէլամէնտան վէ Բուհ-ման ատղմուշ օլանլար, ախրը զէմանտա աշիքար օլմագա հազըր օլան խէլասա Ալլահըն գուվվէթի իւլէ հըֆզ օլու-նարագ (Ա Պէտ • Ա • 5), ազնունա գատար տէվամ է-տէճէքլէր :

բինտէ հէբարէթլէնիր : Պէօյլէճէ քէնտի ասալարընա տա-յանարագ, եանի՝ գավի իման վէ իւմիտ իւլէ Ալլահընն վատարընա վէ քէմալէյէթլերինէ սըղընարագ, նագլ օ-լունմագ վէ ճէհլ շաղլագ իւլէ քէնտիլէրինին կէլէճէք սատատէթինէ կէօղլերինի տիքիպ պէքլէրլէր : Ջօպանլար իւլէ օնլարըն սիւրթիւլերի, Ինճիլին խըղմէթճիլերինի վէ Պաշ Ջօպան օլան Քրիստոսուն քիլիսէլերինի պէյան է-տէր : Պու տաղլար Իմմանուէլին եբրի տիր, զիրա տիւն-եա իւլէ իւճագլըգ վէ պիրլիք էթմէքտէն կերի չէքիլմիշ օլուպ՝ օնլար արթըգ սաքի պիւթիւն պիւթիւնէ քէն-տի վաղթլարընը Սէլամէթ Սէրվէրինին իշինտէ վէ հէման ատլ օնուն հուզուրունտա կիպի կէչիրիրլէր :

մուշ իսկ՝ ծնա էմին տիր, ամմա գապահաթլը-
լար օնտա թէօքեզէ օղրայաճագլար*: Ովս-
ի•Դ• 9:

Վ•էիս• Եօլտան եօրուլմուշ վէ պայըմըզ օ-
լան եօլճուլար իչինէն պուրատա պիր քահաթ-
լանաճագ եէր վար մը:

Ձօպ• Պու տաղլարըն Սահիոլի պիզէ թէնպիհ
էթմիշ տիր քի՝ միւսաֆիր գապուզ էթմէյի ու-
նուէթմայըմ (Նէէ• ի•Դ• 2), պու սէպէպտէն՝
ևէրիմիզէն հէր շէյի էօնիւնիւզտէ տիր:

Բիւյամաա ըուննու տախի կէօրտիւմ քի՝ չօպան-
լար պունլարըն եօլտան կէվմիշ օլտուղլարընը
ֆարդ էթտիքլէրինտէ, օնլարա սիւալլար էտիպ,
օնլար տախի սայը նէրլէրտէ վէրտիքլէրի միտիլլու
ձէվապ վէրտիլէր: Սիւալլար ըուննուն կիպի իտի,
մէսէլա՝ 'նէ՞րէլիսինիզ, նի՞ձէ եօլա չըզտընըզ,
նէ՞ վասիթա իլէ եօլտա պէօյլէ տէվամ էթտի-
նիզ• զիրա օբայա կիթմիշէ պաչայանլարըն փէք
ազը օլ տաղլարտա քէնտի կիւզէրինիւ կէօրթէ-
րիրլէր: Ֆաղաթ Չօպանլար օնլարըն ձէվապընը
իչինտիքլէրինտէ փէք խօշնուտա օլարադ չօգ

*Սէյիմիշլէր ևէթիչէձէլէր, գալանլար իսկ կիւնահ ի-
ւէ վէ քէնտի սաադաթլարընա կիւվէնմէք իլէ քէօր օ
լաճագլար: Հ•••մ• ի•Դ• 7: Քէնտի քէնտինիզէ մու-
գայէտա օլմա: ի• ճ•Կ• 8:

մուհապպէթ իլէ պաղտըլար օնլարա, վէ՝ Ա-
ֆֆապախշ տաղլարա խօշ կէլտինիզ, ատիլէր:

Չօպանլարըն խոսէրի՝ Իմ, Թէէրիւպէ,
Ոչտանըդ վէ Խուդուսի փաք ըտը*. պունլար եօլ-
ճուլարըն էլլէրինէն թուտուպ քէնտի չատըր-
լարընա կէօթիւրտիւէր օնլարը, վէ օնլարա էլ-
համ հաղը օլան շէյլէրտէն էքրամ էթտիլէր:
Էմմ տախի, Խոթէրիզ քի պուրատա պիր աղ
գալըպ պիրի պիրիմիզէ աչնա օլալըմ, հէմ պա-
խուսուս պու Աֆֆապախշ տաղլարընն նէյտիթ-
լէրի իլէ քէնտինիզի էյիճէ էյլէնտիրէխինիզ,
ատիլէր: Ընտէն օնլար տախի իթթիֆաբ իլէ
գամմաա բազի օլտուղլարընը սէօյլէտիլէր օնլա-
րա: Պէօյլէճէ օլ կէճէ բահաթլանմադա կիթ-
տիլէր, զիրա վազըթ փէք կէճ իտի:

Ընտէն բիւյամաա կէօրտիւմ քի սապահընը
Չօպանլար Քրիսթիանը վէ Թէվֆիքեէլիի տաղ-
լարտա քէնտիլէրի իլէ կէզմինէր տէյիւ չաղըր-
տըլար: Օնլար տախի պէրապէրլէրինճէ չըզըպ

*Չօպանլարըն խոսէ՝ Քրիստոսուն սահիհ խըզմէթճի-
սինին պաշլըճա մախտուսախյէթլէրինի պէյան էտէր: Քը-
րիստոսուն խըզմէթճիսի՝ Խնճիլին Թաւիմաթլարը իւզ-
բինէ իլմ, օնլարըն գուվվէթի իւզէրինէ Թէէրիւպէ,
քէնտի տիդմաթընա իհտաէ օլունմուշ օլան ճէմաաթըն
իւզէրինէ ույանդըզդ, վէ Բապտուան աղաըզընը օնլարա
վաղ էթտիյինտէ խուդուսի փաքըզդ սահիպի օլմադը տըր:

պիը աղ վազըթ կէզտիլէը, վէ հէր թարաֆ-
տան փէք էյի սէյը էտէ պիլիրլէր իտի։ Օլ վա-
զըթ Զօպանլար պիրի պիրինէ, Ընտալ պու հօլ-
ճուլարա պազը ածայըզ շէյլէր կէօսթէրէլիմ
մի ատ յիւ սիւսալ էթմալէր։ Վէ արալարընտա
կէօսթէրմէյէ գարար գըլըզլարընտա, օնլարը
էվվէլա Նանզըզըզ նամ պիր տաղըն թէփէսի-
նէ չըգարտըլար քի՝ օլ տաղըն էօթէ նանը փէք
ուչուրում ըտը, վէ օրատան թա աշաղա պագ-
տըրտըլար օնլարա։ Պէօյլէճէ Քրիսթիան իլէ
ԹՒվէքէլլէ աշաղա պագըպ կէօրտիւլէր քի՝ թա
աշաղատա պիր չօղ փարչալանմըշ տառմլէր վար
քի, օլ թէփէտէն տիւշիւպ էօյլէ փարչալան-
մըշլար ըտը։ Օլ վազըթ Քրիսթիան, Պու-
նուն մանասը նէ՞ օլա տէ յիւ ատրտուղունտա,
Զօպանլար տախի, ԹՒննլէրին զըյատ ալմասը
հագգընա օլան իմանտատան էօթիւրիւ Էիմնոսա
վէ փիլատոսա տինկլէյէրէք ազանլարտան էօ-
թիւրիւ իչէրիմիզ տէյի՞լ մի սինէզ, տէտիլէր։
Թ։ Տի՛։ Ր։ 17, 18։ Օնլար տախի՝ Նվվէմ, տէ-
յիւ ձէվապ վէրտիլէր։ Օլ վազըթ Զօպանլար
տէտիլէր քի՝ Պու տաղըն տիպինտէ փարէ փար-
չէ նախմըշ կէօրտիւյիւնիւզ քիմսէյէր՝ օնլար
տըր։ Վէ իչթէ նիճէ քի կէօրիւյօրսընըզ, օն-
լարըն պու կիւնէտէկ կէօմիւլմէմիշ գալմալարը՝

սայրլարա էօրնէք իչիւն տիր քի՝ փէք իւքսէյէ
թէրմալանմադան , հախօտ պու տաղըն փէք
քէնարընա վարմադան սադրնսընլար*:

Ընտէն կէօրտիւմ քի Ջօպանլար օնլարը Տիգ-
գաթ† նամ պիր սայր տաղըն թէփէսինէ կէօ-

*Հէր եանղլըշլըգ զարարլըտըր , պազըոը ինսանը թէհ-
լիքէյէ սալար , պազըսը տա պիւթիւն պիւթիւնէ հէլաք
էտէր : Միւէյիտին ֆիքրի պուրատա պու իքի թարղ
եանղլըշլըղըն իքինճիսինի էօղլար , զիրա իմանտան տէօ-
նէնլէրին հալինի իֆատէ էտէր պուրատա՝ քի տիւշիւպ
պիւթիւն պիւթիւնէ հէլաք օլուրլար :

†Միւէյիտին պուրատա էօյիւտլէր վէ սադրնտրը՝
մազլար իլէ տօլու օլան Ազիզ Քիթապա թաթպզգ սէօյ-
լէր , մեսէլա՝ Եէր Զ. 4—6 ; ժ. 26, 27 ; ԺՒ. 15, վէ սայր
եէրլէր : Պու սադրնտրըմադան շու չըզմազ քի սահիհ
իմանըեարլար պիւթիւն պիւթիւնէ իմանտան տիւշիւպ
հէլաք օլա պիլիրլէր , ֆագաթ իքի սէպէպ իչիւն փէք
էղլէմ տիրլէր , պիր՝ քի՝ քիլիսէնին սահիհէն ազալարը
օլմայրպ անճաղ օնուն ազալարը իլէ գարըշմըշ օլան մի-
բայրլարը վէ պօշ իւմիտ իլէ ալտանմըշ օլանլարը ույան-
տրըմագ իչիւն , պիր տէ սահիհ քրիսթիանլարը սադրն-
տրըրպ օնլարըն տէվամ էթմէսինէ զայրէթ օլմագ իչիւն :
Մէսէլա պիր փէտէր քէնտի օղլունուն էլինտէն թութ-
մուշ օլտուղունտան՝ հէր նէ գատար օ տիւշմէգ տէ-
յիւ պիլիր իսէ տէ , էլինէ օնու էօյիւտլէր , սադրնտը-
րըր վէ նասիհաթ վէրիր քի տիւշմէսին , վէ էլինէ պու
տէհտիտիմիզն պիր սայր թարղ իլէ սապիթ էթմէք իչիւն ,
տէյէլիմ՝ քի էօնիւմիւզտէ՝ նէճէ իճրա օլունմասը գա-
թէն թախսիս օլունմուշ պիր քէյֆիյէթ վար իսէ տէ

*Հէր եանղլըշլըգ զարարլըտըր , պազըոը ինսանը թէհլիքէյէ սալար , պազըսը տա պիւթիւն պիւթիւնէ հէլաք էտէր : Միւէյիտին ֆիքրի պուրատա պու իքի թարղ եանղլըշլըղըն իքինճիսինի էօղլար , զիրա իմանտան տէօնէնլէրին հալինի իֆատէ էտէր պուրատա՝ քի տիւշիւպ պիւթիւն պիւթիւնէ հէլաք օլուրլար :

†Միւէյիտին պուրատա էօյիւտլէր վէ սադրնտրը՝ մազլար իլէ տօլու օլան Ազիզ Քիթապա թաթպզգ սէօյլէր , մեսէլա՝ Եէր Զ. 4—6 ; ժ. 26, 27 ; ԺՒ. 15, վէ սայր եէրլէր : Պու սադրնտրըմադան շու չըզմազ քի սահիհ իմանըեարլար պիւթիւն պիւթիւնէ իմանտան տիւշիւպ հէլաք օլա պիլիրլէր , ֆագաթ իքի սէպէպ իչիւն փէք էղլէմ տիրլէր , պիր՝ քի՝ քիլիսէնին սահիհէն ազալարը օլմայրպ անճաղ օնուն ազալարը իլէ գարըշմըշ օլան միբայրլարը վէ պօշ իւմիտ իլէ ալտանմըշ օլանլարը ույանտրըմագ իչիւն , պիր տէ սահիհ քրիսթիանլարը սադրնտրըրպ օնլարըն տէվամ էթմէսինէ զայրէթ օլմագ իչիւն : Մէսէլա պիր փէտէր քէնտի օղլունուն էլինտէն թութմուշ օլտուղունտան՝ հէր նէ գատար օ տիւշմէգ տէյիւ պիլիր իսէ տէ , էլինէ օնու էօյիւտլէր , սադրնտրըրը վէ նասիհաթ վէրիր քի տիւշմէսին , վէ էլինէ պու տէհտիտիմիզն պիր սայր թարղ իլէ սապիթ էթմէք իչիւն ,

թիւրիւզ՝ չէօյլէ ուզաղա տօղուս պադռընլար տէյիս էմր էթտիլէր • օնլար տախի պադտըզ-
լարընտա, քէնտիլէրինէ էօյլէ կէլտի քի՝ օրա-
տա օլան մէզարլարըն արասընտա պիր չօփ ա-
աէմ՝ եօզարը աշաղա կէզինիյօրլար, վէ ֆարդ
էթտիլէր քի օր կէզէն տաէմլէր քէօր իտիլէր
զիրա պադը եուվարլանըլ մէզարլարըն իւզէրի-
նէ տիւչէյօրլար ընր • Հէմ օր մէզարլարըն ա-
րասընտան տրչարը չընգամայօրլար ընր: Օր վա-
դրթ Քրիսթիան՝ Պուննուն մանասը նէ՞ օրա
տէյիս սօրտուս:

օնուն էօյլէ իճրա օրունմասը իչուն տախի չէօյլէ պիր վահիթա դուլլանմասը դաթէն լազըմ օլմուշ օրա. նիճէ քի Պօղոս կէմիտէ քէնտիսի իլէ օրանլարա իննանարդուդ քի օնլարտան հիչ պիրինին էօժրինէ պիր քէտէր կէչ մէյճէք տէյիս: Գործ • Իէ • 22–25: Պու քէյֆիյէթ դաթէն թահսիս օրունմուշ պիր չէյ իտի իսկ տէ՝ եի-
նէ կէմիճիլէր դաչմադ իսթէհքլէրինտէ՝ սոքէրլէրի տէ-
տի քի՝ Էյէր պունլար կէմիտէ դալմազլարտա, սիզ դուր-
թուլամազընըզ: Օրտա, խոսք 31: Պու վահիթայը քի Պօղոս դուլլանտը, գաթէն լազըմ օլան պիր չէյ իտի, Քէզալիճ՝ հէր նէ գաոտար Քրիստոս քէնտի գօյունլա-
րընա էպէտի հայաթ իհսան էտէր, վէ օնլար ասլա ղայդ օլմայաճադլար իսկ տէ, ֆադաթ քէնտի դուրթուլմա-
րընա պիր վահիթա տէյիս իչկիւսարլըդ վէ ուչանըգլըդ լազըմ տըր: Եա՛ դարնտաշլար, քէնտի խէլասընդրդը գօր-
գու վէ տիրիճէմ իլէ իճրա էյլէյին: Զիրա սիդտէ կէ-
րեք իսթէճմէյի կէրեք իշկմէյի բիզասընա կէօրե իշկ-
յէն՝ Ալլահ տըր: Փիլիպ • Բ • 12, 13:

Չօպանլար տախի չէօյլէ ճէվապ վէրտիլէր քի, Պու տաղարատան պիր ազ աշաղտա պու եօլուն սօղ թարաֆընտա պիր չայըրա կէօթիւրէն վէր-
տիվէն կէօրմէտինիզ մի: Օնլար տախի՝ Այվէթ, կէօրտիւք, տէտիլէր: Չօպանլար նինէ, Օր վէրտիվէնտէն պիր եօղ վար քի տօղուս Հիսւ-
հէ հիտարընա կէօթիւրիւր, վէ օր հիտարըն տա-
հիպի՝ Իւմիտի քէսէն Դահրէման տըր տէյիպ՝ մէզարլըդտա օլան քիմսէլէրի կէօսթէրէրէք, իշ-
թէ պու տաէմլէր սիզին կիպի պիր վադրթ եօղ-
ճուլուդ իլէ կէլիպ թա օր վէրտիվէնէ դատար
նէթիշտիլէր: Վէ տօղուս. եօղուն օրասը թաշլըդ օլտուղունտան՝ օր եօղտան չընգըպ չայըրա սափ-
տըլար, վէ օրատա Իւմիտի քէսէն Դահրէման օնլարը թուսթուպ Հիսւհէ հիտարընա ադթը. օրատա պիր չօդ վադրթ զընտանտա Հապս օլուն-
տուդտան սօնկրա, նիհայէթ Դահրէման օնլա-
րըն կէօզլէրինի չընգարըպ՝ օր մէզարլըդլարըն արասընա կէօթիւրտիւ, վէ պու կիւնէտէ օրա-
տա տօղաշմադա պրադմըշ տըր օնլարը քի՝ ա-
լեմին չու սէօզիւ թէքմիլ օլա, "Ֆիրաէթ եօ-
ղունտան սոփան քիշի՝ էօխլէրին ճէմաաթըն-
տա գօնար", տէր: Ղուկ • ԻԱ • 16: Պուննուն իւ-
զէրինէ Քրիսթիան իլէ Թէվէքէլլի կէօզլէրին-
տէն եաշ ֆըրլայարագ պիրիպիրինէ պադտը-

լար, ֆագաթ Ձօպանլարա պիր չէյ սէօյլէմէ-
միլէր* :

Ընտէն բիւյամտա կէօրմիւմ քի Ձօպանլար
պիր տէրէյէ կէօթիւրտիւլէր օնլարը, վէ օրա-
տա պիր թէփէնին կանընտա պիր գափու վար
ըտը· օվ գափուդու աչըզ իչէրի պագմաղա էմր
էթմիլէր : Օնլար տախի իչէրիյէ պագըզ կէօր-
միւլէր քի իչէրիսի փէք գարանլըգ վէ տիւման
իլէ տօլու իտի: Ձէմ քէնարիլէրինէ էօյլէ կէլ-
տի քի իչէրիտէ կանկըն սէսի կիպի պիր
կիւրիւլթիւ, վէ ճէզատա օլան քիմսէլէր ֆի-
զանը վար ըտը· քիւքիւրտա գօղուսուդ տախի
ալըձօրլար կիպի կէլտի քէնարիլէրինէ : Օվ վա-
գըթ Վէրիսիմիան, Պուռնուն մանասը նէ՞ օլա
տէյիւ սօրտուդ : Ձօպանլար տախի ճէվապ վէր-
միլէր քի, Պու՝ ճէհէննէմին պիր քէսման հօլու

*Եվվէթ, օվ եղվալար քի, պիզ տախի օնլար իլէ Թու-
թուդուզ՝ անճագ Ալլահըն ինայէթի իլէ լութֆէն գուր-
թումուդուզ, ապրլարըն հէման օվ իղվալարըն սէպէ-
պինտէն հէլաք օլտուգլարընը կէօրիւպ եախօտ իչէթ-
մէյիմիզտէ՝ կէօդլէրիմիզտէն եաշ ֆըրլասըն, վէ եիւրէ-
յիմիզ իչիմիզտէ էզիլտիկ : Ձօդ միւմինլէր քէնտի կէշ-
միշ կիւնահլարընը վէ թէհլիքէլէրինի խաթրլարընա կէ-
թիրէճէք շէյլէրէ բասթ կէլթրլէր, վագտա քէնտի եանդ-
լըշլըգլարը իւզէրինէ սիւքիւթ էթմէլէրի տախի միւմքին
ատը :

տըը, վէ միւրայըլար պու հօլտան օրայա կի-
տէրլէր· մէսէլա՝ Եսաւ իլէ քէնտի իլք տօ-
ղուշ հադգլարընը սաթանլար, Յուդա իլէ քէն-
տի Լօճալարընը սաթանլար, Ազիքսանդր իլէ
Ռնճիլէ քիւճիր էաէնլէր, վէ Ընանիա հէմ օ-
նուն գարբսը Սափիրա իլէ եալան սէօյլէյիպ
թէրթիպ գուրանլար :

Օվ վագըթ Թէվէքէլլէ, Պանա կէլթր քի պի-
զիմ հօլճու մադամընտա օլտուղումուզ միսալի՝
պունլարըն տախի հէման հէր պիրի իւզէրլէ-
րինտէ հօլճու կէօսթէրիշլէրի վար ըտը· էօյլէ
տէյիլմի, տէխի :

Ձօպ· Լվվէթ, հէմ ուզուն վագըթ էօյլէ կէօս-
թէրմիշ տիրլէր :

Թէվ· Պունլար քէնտի վագըթլարընտանէ՞ զա-
տար հօվ կիթմիշ օլա պիլիրլէր հօլճուլուդտա,
նիչէ քի նիհայէթ պէօյլէ սէֆիլանէ հէլաք օվ-
մուշլար իսէ :

Ձօպ· Պազըլարը էվ էյի կիտէրլէր իտի, պա-
զըլարը իսէ պու տաղլարա պիլէ եէթիշմէզլէր ի-
տի* :

*Միւրայըլար պիր զէման մէզհէպ գըյաֆէթինի իւ-
զէրլէրինէ ալըպ՝ տիւնեանըն էօնիւնտէ ֆրիատսուզ
շայիրտի կիպի կէօրիւնէ պիլիրլէր : Պազըլարը՝ էվ էյի
վագըթ քէնտի միւրայըլըգլարը տուրյումազտան իլէրի

Օլ վագըթ հօշճուլար պիրի պիրլէրինէ, Դատիրտէն դուտրէթ տիլէմէյէ իհթիաճըմըզ վար ըմըշ, տէտիլէր։

Ձօպ • Հայ, հայ, հէմ էլէ կէչիրտիյինիզ-տէ օնու դուլլանմաղա տախի իհթիաճներըզ օ-լաճագ տըր։

Իյ հասըլ հօշճուլար հօշարընա կիթմէյէ արզուլայըզ՝ Ձօպանլարըն տախի արզուսու օն-լարըն կիթմէլէրի իտի • պէօյլէճէ տաղըն էօթէ հադասընա գատար պէրապէր կիթտիլէր։ Ան-տէն Ձօպանլար պիրի պիրլէրինէ տէտիլէր քի՝ Իյիր պիզիմ տիւրպին իլէ պապմանըն հօշունու պիլիրլէր իսկ՝ պուրատան Աէմավ շէհրին գա-փուլարընը պուննարա կէօսթէրէլիմ*։ Ձօշճու-լար տախի պու թէքպիրի փէք սէվինէրէք գա-պու էթտիքլէրինտէ՝ օնլարը Պէրրադ նամ պիր

կիտէ պիլիրլէր, պախուսուս պազրլարը իսկ՝ հէման քէն-տի էօլիւմլէրինէտէք օլ իզզէթլու կէօսթէրիշի հըթզ էթմէյէրի միւմքին տիր։ Օլ պէշ ահմադ պիքիր դըզ-լարը թէֆէքքիւր էյլէ։

*Ֆիւրպինին մանասը՝ Ալլահընը լութֆունուն վէ հա-դրդաթընըն քէլամը տըր քի՝ իմանըն էլի իլէ ճանըն կէօղլէրինէ կէթիրիլիր։ Պու թարղ իւզրէ տիր Պօղո-սուն շու սէօզիւ քի՝ "Բապպըն ճէլալինի այինէտէ (Ին-ճիլսէ) կիպի սէյր էտէրէք", տէր։ Բ Կորնթ. Գ. 18։

ևիքսէք տաղըն թէկփէսինէ չըգարըզ տիւրպինի վէրտիլէր քի՝ պագսընլար։

Օնլար տախի պագմաղա ճահտ էթտիլէր ի-սէ տէ, Ձօպանլարըն էն սօնկրա կէօսթէրտիյի չէյին խաթրլարընա կէլմէսի՝ էլլէրինի թիթրէթ-տիրտիյինտէն, տիւրպինտէն բահաթ պագմա-ղա ածիղ գալարլար* իսէ տէ՝ գափու կիպի պիր աղ կէօրտիւէր կիպի կէլտի քէնտիլէրինէ։ Ան-տէն հօշա կիտիպ չէյլէ օղուրլար ըտը։—

"Դիթէ Ձօպանլար տըր պէյան էտէր,
Սըրր քի՝ ախիրաէն սաղը կիղլէրլէր.
Տէրին, կիղլէ, սըրր, իսթէրսէն կէօրմէք,
Ձօպանլարա տըր կիթմէյէ կէրէք"։

Ըրթըզ այրըլաճագ օլտուգլարընտա՝ Ձօպան-լարըն պիրիսի հօլուն թարիփ քնաղտարընը վէր-

---

*Թապիսթէրմիզ թէճահտ օլունմուշ հալինտէ տախի էօյլէ զայիֆ տիր քի՝ պիր փաք հասսէմիզի մէրտիւէ իւ-լէ իճրա էթտիյիմիզտէ՝ պիր սայր հասսէտէ ածիղ գալ-մամասը հէման միւմքինտիղ տիր։ Գավի իման վէ իւ-միտ իլէ Ալլահա սըղընտըղմըզտա, օնա իզզէթ էտիղ հալիմ վէ մուգայէտքեար օլմագտա իհթիմալ տըր քի գուսուրումուզ օլսուն։ Պունունն աքսընը, պիզիմ տա-ճիղ պուլունմամըզը տույուգ գուսուրտա պուլունմագ-տան գօրգտուղումուզտա՝ Ալլահըն իւզէրինէ օլան իման-նըմըզ էօյէ զայիֆլէնիր քի՝ պիզիմ կէչէճէք մէրտսը-մըզը իմանըն տիւրպինի իլէ կէօրէմէզ օլուրուզ։

տի օնելաբա : Պիր սայրըսը տախի՝ Մ'իւտահա-
նէճիտէն սագընսընելաը տէյիւ էմր էթտի : Ու-
չինճիւսիւ տախի էմր էթտի քի՝ Աբէրը օլուն-
մուշ եէրտէ ույումադան սագընսընելաը : Տէօր-
տիւնճիւսիւ իսկ Ալլահա էմանէթ էթտի օնլաբը :
Պէն տախի բիւյամտան ույանտըմ :

ՏՕԳՈՒՋՈՒՆՃՈՒ ՄԷՆՋԻԼ

Վ'է եինէ ույույուշ՝ բիւյամտա կէօրտիւմ
քի օլ իքի հօլճու տաղ աշաղա օլ շէհրէ կի-
տէճէք տօղրու հօլտան կիտէ յօրլար ըտը : Իմտի
պու տաղլարըն պիր աղ աշաղասընտա՝ սօլ թա-
րաֆտա Վ'իպր գասապասը* տիւշէր, վէ օլ գա-
սապատան պու հօլճուլարըն կիթտիյի հօլա պիր

*Հէփիմիզ տէ Քիպր գասապասընտա տօղմուշ օլուպ՝
հէփիմիզ տէ ճահիլ իզ : Պաղըլարը օլ գասապատա
խայլի վագըթ գալըրլար, վէ չօգլար վար քի՝ քէնտի
կիւնէրինի օրատա թէքմիլ հաէրլէր : Է'յ օղույան՝ սէն
օլ գասապատան չըգմըշ մըսըն : Ճէհալէթ նամ՝ քիմսէ
հէր նէ գատար օրատան չըգմըշ ըտը իսկ տէ՝ եինէ
քէնտի վէթանընըն հավասընը էմէր իտի : Պիր կիւնահ-
քատ քէնտինի Ալլահըն էօնիւնտէ սատրդ չըգարմադ
իչիւն պիր շէյ էտէ պիլիր տէյիւ միւլահազա էթտիքճէ,
օնուն խամի ճէհալէթ տիր : Քիպր իլէ տօլու՝ վէ Քրիս-
տոսուն իմանընտան մահրում տըր :

սապատատար հօլ վար տըր : Պուրատա պուինլար
պիր խաֆիֆ ուշաղա բասթ կէլտիկէր քի՝ օլ
գասապատան չըգմըշ ըտը, վէ խամի տէ Վ'էհա-
լէթ իտի : Պէօյլէճէ Վ'րիսթիան՝ նէ՝ թարաֆլար-
ատան կէլիպ նէրէյէ կիտէյօր օլտուղունու սօր-
տու օնա :

Ալեհալէք. Ի՞ֆէնտիմ պէն շուրատա պիր աղ
սօլտա տիւշէն գասապատա տօղմուշ օլուպ՝ շիմ-
տի Ամմավի շէհրէ կիտէյօրըմ :

Վէրօ. Գադամի օրանըն գափուսունատան նաճ-
սըլ իչէրի կիրէ պիլէճէքսին տէյիւ կէլիր սանա.
գօրգարըմ պիր աղ կիւճլիւք չէքէճէքսին :

Ալեհալ. Այր էյի քիմսէլէր նասըլ կիրէր-
լէր իսէ՝ պէն տախի էօյլէ կիրէրիմ, տէտի :

Վէրօ. Ի՞աքին օլ գափուտա կէօսթէրէճէք
նէ՞ն վար քի գափույու սանա աչըպլար :

Ալեհալ. Բապպըմըն իրատէթինի պիլիպ էյի
էօմիւր կէչիրմիշ իմ, հէր քէսին մալինի քէն-
տիսինէ էօտէր իմ, տուա էտէրիմ, օրուճ թու-
թարըմ, էօշնուրիւմիւ վէրիր իմ, սատագա տա-
խի վէրիր իմ, վէ քէնտի շէհրիմի՝ կիտէճէյիմ
հէր իչիւն թէքբ էթմիշ իմ* :

*Փարիսեցիները ալեսանվի պեղյէ սեղյէմպէրը մուվվէթ,
հեմ քէնտի իմանլարընըն գավիլի եչիւն պեղյուք պեղյուք
էղյունէնելէր տախի պեղյէ սեղյէրելէր : Պու թարզ քիմ-

Վրէս• Լաքին սէն պու եօլուն թա պաշընտա օլան տար գափուտան կիրիպ կէլմէտին• սէն օլ ատիա եօլտան կէլիպ պու եօլա կիրտին• օլ սէ- պէպտէն գօրգարըմ քի՝ սէն քէնտի հագդընա հէր նէ տիւշինիւր իսէն տէ, հիտապ վէրմէճէք կիւն կէլտիյինտէ օլ շէհրէ գապուլ օլունա ճաղըն ևէրինէ, խըրսըզ վէ հանքեսիճի սին տէյիւ ֆէթ- վա չըգաճագ հագդընա :

Ա՛ճհալ• Ընշալար, սիզ պանա պիւթիւն պիւ- թիւնէ էճնէպի սինիզ• պէն սիզի թանըրամ. սիզ քէնտի շէհրինիզին մղհէպինճէ կիթմէքտէ

սէյէը քէնտի իւմիալէրինի քէնտի էյի օլմալարը իւղե- բինէ, վէ քէնտիլէրինին ադամճէ օլան էթվարլարընա- տան հէմ սայր կիւնահքեաբլարտան ֆարգը օլմալարը իւգերինէ պինա էտէրէը. հալ պու քի, պունուն աք- սընը, ֆրիատոսուն քէնտի նէյէրի օլմասը վէ քէնտի- լէրին տախի ֆրիատոս իյէ նէ օլմալարը իւղերինէ պի- նա էթմէյէ իտիյէը : ֆագաթ պէօյէյէրին իզրարը՝ ահ- մագ, քէնտինէ կիւվէնէն վէ քէնտինի սատըգ չըգա- րան պիր եիւրէքտէն պաշլայըպ, քիպրիյէք, քէնտինի ոեվմէքյէք վէ պէօյիւք սէօյլէմէքյէք իյէ իյէրի կիտէը, վէ իւմիալէրինին գօրգուլու պիր թարդ իյէ պօշա չըգ- մասը իյէ իսթամ պուլուը : Բագպընմըզ պէօյէյէրի խըրսըզ վէ հանքեսիճի թէամիյէ էտէր, չինքի ծնլաք քէնտիսինի քէնտի ճապա լուԹֆունուն իզդէԹինտէն ազարլար :

օլուն, պէն տախի քէնտի շէհրիմին մղհէպին- ճէ կիտէճէյիմ : Ընշալէ էթմէսի էյի օլուը տէ- ժիւ կէլիր պանա : Սիզին սէօյլէտիյինիզ 'գա- փու հագդընա տախի, պիւթիւն տիւնեա պիլիր քի օ պիզիմ շէհրիմիզէն փէք ուզագ սըր : Հէմ ուսմամ քի պիզիմ թարաֆլարտա օլանլալ տան պիր քիմսէ օրանըն եօլունու տախի պիլիր, վէ պիլմէյէրի պիլմէմէյէրի իչիւն տախի վազիֆէ էթմէյէ պիր իհթիաճլարը տա եօգ սըր, մատէմ քի պու եօլա չըգարան պիր կիւզէլ, սէֆալը, հէշիլլիք իյէ տօլու պիր եօլուսուզ օլտուղունու պիզ տախի կէօրիյօրսընըզ :

Վրիսթիան պու ատէմին քէնտի ալտանմըշ հա- լինտէ քէնտի քէնտինէ ալիմ կէօրիւնտիւյինիւ կէօրտիւյինտէ՝ փըսըլտանարագ Թէվֆիքէյէ շէօյլէ տէտի, "Տիվանէնին հագդընա օնտան զիյա- տէ իւմիտ վար" : Ա՛ֆ• Ի՛Ջ• 12: Հէմ շունու տա- խի տէտի քի՝ "Տիվանէ եօլտա կիտէր իբէն, ագլը էքսիքտիր• վէ հէփսինէ Տէյի տէր" : Ժո՛ղ• Գ• 3: Նէ տէրսին, օնուն իյէ տահա սէօյլէզիճիմ մի, եօզ իսէ շիմտիյէք քէնտի հալինէ պրագա- լըմ քի իշիթտիքյէրինին իւզերինէ միւլահազա էթսին, օնտան սօնկրա ևինէ տուրուպ պէքյէ- յէյիմ քէնտիսինէ վէ պագալըմ քի եավաշ եա-

վաշ օնա պիր ֆայիտե էտէպիլիրմիյիզ։ Օլ վաղթը Թէվէքքէլլե շու այէթի սէօյլէմի.—

"Շիմտի ձէհալէթ իշիթմիյինի
Թէֆէքքիւր էտիպ տիւշիւնսիւն էյի,
Գալմադըն ճահիլ պէօյիւք գաղանճա,
Րէհատ էթմէսիյէ, էյիւտիւ օնճա։
Ալլահ տէր, Իլմիդ քիմէէրի պէն
Գուրթարմամ, վադաա օ եափտը իքէն։"

Թէվէքքէլլե շուննու տախի տէտի քի, պէնճէ՝ հէվի պուննարը պիրտէն քէնտիսինէ սէօյլէմէսի էյի տէյիլ տիր։ Նյէր իսթէր իսէն, շիմտիլիք օնու կէշիմ՝ պազը պազը օնուն իլէ քէնտի գալըրա պիլէճէյի գատար սէօյլէշէլիմ։*

Պէօյլէճէ պուննարը իքիսի էօնէ կէշիպ՝ Ա՛հհալէթ տախի արգալարընճա կիտէր իտի։ Իմտի պիր ազ նէր օնու կէշտիքլէրինտէ՝ պիր փէք գարանլըգ տար հօլա կիրտիլէր, վէ օրատա պիր ատմ կէօրտիւլէր քի՝ օնու ետի Հէյթան եէտի թանէ գա-

*Պու Թարզ քիմսէլէր իլէ պիրտէն չօգ շէյ սէօյլէշմէյիպ՝ իլա պիր գաչ էօյիւտատէն սօնկրա վարըպ քէնտի քէնտիլէրինէ տիւշիւնմէյէ պրագմասը էյի տիր. զիրա՝ քէնտի սէօհպէթլէրի սայրլարա հէր նէ գատար մէքրուհ տախի օլսա, քէնտիլէրի քէնտի կէօզլէրի էօնիւնտէ միպահէսէտ փէք իլէրտէ կէօրիւնտիւքլէրինտէն, օնլար իլէ միպահէսէ էթտիքճէ՝ օնլարըն քէնտի քէնտինէ պէյէնմէքլիքլէրի տահա զիյատէ արթար։

վէ պաղլար իլէ պաղլամըշ՝ Թէփէնէն հանընտա կէօրտիւքլէրի գափուդա կէօթէիւրիյօրլար ըտը։ Մաթ. ժԲ. 45։ Ե՛ոհ. Ե. 22։ Իմտի Վրիսթիան թիթրէմէյէ պաշլատը վէ օնուն արգատաշը Թէվէքքէլլե տախի օնուն կիպի թիթրէր իտի. ֆագաթ Հէյթանլար օնու կէօթէիւրիւր իքէն Վրիսթիան պագտը քի աճապ օնու թանըդա պիլիր մի աէյիւ. վէ Մ՛ուրթատըդ շէհրինին միթէմէքինէրինտէն Սաիմա նամ պիրիսի տիր կիպի կէլտի քէնտիսինէ։ Լաքին օ՝ ԹուԹուլմուշ խրոսըդ կիպի պաշընը ասմըշ օլտուղունտան՝ կէզիներ պիր էյիճէ կէօրէմէտի. ֆագաթ էօնէրինտէն կէշիպ կիթահյինտէ Թէվէքքէլլե օնուն արտընճա պագըպ կէօրտիւքի՝ սըղթընտա շու Թահրիր իլէ պիր քեաղըտ վար ըտը, "Ընտէպսիզ իմանքեար, վէ մէքրուհ մուրթատ"։*

*Գարանլըգ եօլուն մանասը՝ քէօթիւլէյիւն իլէրէն միշ վագթը, վէ Ալլահըն գուլարընդն պէօյիւք սըղընթրտա օլան էյեամը տըր։ Մուհէլլիֆիդ պուրատա Ձէհալէթի Սափմա իլէ րուպար էտէճէք պիր սըրա պուլուր։ Պէօյլէ գարանլըգ էօնալէրտէ՝ ատէպսիզ իմանքեարլար էգրէրի մէքրուհ մուրթատ օլուպ՝ քէնտի միւրայըդլարընդն մէյտանա չըգմասը՝ պիզ սիզտէն իէրտէ էզ աէյիւ սապըդ էօյիւնտիւքլէրի մուգայէտքեար միւմինլէրին էչինտէ քէնտի եիւզլէրինի կէօսթէրմէյէ

Օ՛Լ վագըթ Վ՛Հրիսթիան, Պուրալարտա պիր էյի աուէմ բասթ կէլմիշ աէյիւ պիր շէյ իշլեթմիմ քի՝ շեմտի խաթըրմա կէլեյօր, աէտի։ Պու աուէմին իսմի Իմանը զայիֆ իտի. քէնտիսի պիր էյի աուէմ օլուպ՝ Ֆագիպի նամ շէհիրտէ սաբահն օլուր ըսոր։ Վ՛էյֆիյէթ շու տոր. պու նօլա կիտէճէք եէրին ադըննտա պիր տար նօլ վար քի՝ կէնիշ նօլ գափուսունտան կէլիր. վէ օ տար նօլուն իսմի Իօլիւ սօգաղը տոր։ Պունուն իսմինին պէօյլէ օլմանըն սէպէպի, օրատա էքսէրի չօգ գաթել օլունանլար օլտուղունտան տոր։ Պու Իմանը զայիֆ պիղիմ կիպի նօլճուլուղա կիտէր իբէն, բասթ կէլէ օրատա օ֊թուրուպ ույգույա տալըր։ Օլ վագըթ կէնիշ նօլ գափուսունտան օլ տար սօգաղտան աշաղա իւչ թանէ տէպսիպիղ չափկըն էնէյօր ըսոր. իսմէրի տէ՝ Նիւրէքսիղ Իմմիյէթսիղ վէ Ո՛իւրմ

ութանտըրը քէնտիլէրինի։ Կիւնահը Թանըմազ օլմա֊յընչ՝ Քրիստոս տախի քէնտի փատիշահլըղընը Եիւրէքտէ գայիմ էթմէտիյի Հալտե, մէքրուհ Շէյթան քէնտի էսքի վէթանընա տէօնէր, վէ քէնտիսի իլէ քէնտիսինտէն քէօթիւ պաշգա եէտի Շէյթան տահա պըրը. օնլար տախի կիւնահրն վէ պատաղճըլըղըն իփլէրի իլէ սէֆիլ կիւնահ֊քարը սըզդըճա պաղըպլար, շէօյլէ քի օ֊նուն սօնկըտաքի Հալե՝ իլէրքինտէն տահա իւմիտսիղ օ֊լուր։

իտի, պունլարըն իւչիւ տէ գարնտաշ ըսոլար. պունլար Իմանը զայիֆի օլտուղու եէրտէ կէօրիւպ՝ սըչրայարագ ալէղ ճէկէն օնուն իւզէրինէ վարտըլար։ Օլ էյի աուէմ իսէ՝ Հէնուզ ույգունտան ույանմըշ օլուպ՝ նօլունա կիթմէյէ գաղդընըյօր ըսոր։ Լաքին պունլար օնուն իւզէրինէ վարըպ՝ գօրդու վէրէրէք էմր էթտիրէր քի էյլէնսին։ Պունուն իւզէրինէ Իմանը զայիֆ պատանայա տէօնիւպ՝ նէ ճէնքլէշճէք գունվէթի վար ըսոր, նէ տէ գաչա պիղըր իտի։ Ընտէն Նիւրէքսիղ, Վ՛էսէնի վէր, տէտի. Ֆագաթ փարաօրնը զայպ էթմէսի օնա փէք աղըր կէլտիյինտէն՝ վէրմէյէ տավրանմատըրընտա Իմմիյէթսիղ օնուն իւզէրինէ գօշուպ էլինի ճէպիւնէ տալտըրտը վէ պիր թօրպա ագէճ չըղարտը։ Օլ վագըթ օ՝ Խըրսըղ, խըրսըղ տէյիւ պաղըրտը։ Պունուն իւզէրինէ Ո՛իւրմ քէնտի էլինտէ օլան պիր տէյնէյի իլէ Իմանը զայիֆին գաֆտասընա վուրտուղու կիպի՝ օնու պօյտան պօյա եէրէ համըրտը՝ վէ օնուն գանլարը տախի էօլէսիյէ ագմազա պաշլատը*։

---

*Մուհէլլիֆին պուրատա Իմանը զայիֆին Թարիֆինի էթմէսինտէն մէքսատ շու տոր քի, զայիֆ քրիսթիանլար՝ միւթայրլարըն վէ մուրթատլարըն հագդընտա ոէօյլէնէլին հէյպէթլու շէյլէրտէն գօրգմասընլար։ Իշթէ էօլիւ ատէմին իշի պու տոր քի, կէրիյէ՝ կէնիշ նօլ գա֊

Պու միւտաէթտէ խըոսըզլար չէօյլէճէ տուբ-
մուշլար ըսը։ Լաքին նիհայէթ՝ եօլ իւսթիւն-
տէ պիրիսի վար տէյիւ իշլէտիպ՝ վէ սաղըն օ՝
Յումիյէթ շէհրիւնէ օթուրան Լուլթֆի պէյի օլ-
մասըն տէյիւ գօրդտուդլարընտան՝ պաշատըլար
թապան գալտրըմադա, վէ պու էշի ատէմիպրագ.
տրլար քի քէնտի պաշընըն չարէսինի կէօր-
սիւն։ Իմոի պիր ազ վագրթտան սօնկրա Իմա-
նը զայիֆ քէնտի քէնտինէ կէլիպ ենրինտէն
գալգար վէ հավաշ հավաշ քէնտի եօլունա կիթ-
մէնին չարէսինէ պագտը։ Իշթէ օլունան հի-
քայէթ պու տրը։

փուսունա կէօթիւրիւր։ Սահիհ իմանքեարլար հէլաք եօ-
լունա տէօնմէքտէն վագտա հըթիզ օլունուրլար. փագաթ
իմանտտա զայիֆ օլանլարընն ենրէյի կէվշէք օլտուս-
ղունտան՝ հէմ Ալլահընն էմին օլտուղունա վէ օնուն
վատալարընա ինանմատրգլարընտան՝ կինտհ իշլէյիպ իմ-
մտյտա պուլունմազա վէ Շէյթանընն իդվալարընա տու-
շէրլէր։ Հատսպ էլ իհտադ ուլտնրդ՝ վէ ագլլարը պաշա-
րընտա տուրմազա իչթիտաճլարը վար իքէն՝ եաթրդպ ու-
յուրլար, ինանտրգլարը շէյտէրինի էօրթէրլէր վէ եա-
խօտ ինքեար էտէրլէր, պօրճլարը օլան շէյտէրինի իշրա
էթմէյէ գօրգարլար, եախօտ իչմալ էտէրլէր, վէ եա-
խօտ պաշգա պիր թարդ իլէ քէնտի զամիրլէրինէ գար-
շը հարաքէթ էտիպ՝ կինտհ իչինէ տուշէրլէր։ Պէյ-
լէճէ Եիւրէքսիզ գօրդու վէրիպ իւղերլէրինէ հիւճիւմ
էտէր, Յումիյէթսիզ օնլարը սօյար, վէ ճիւրմ օնլարը
եէրէ վուրուպ՝ հէմտն քէնտի էօմիւրլէրինտէն իւմիտլե-
րինի զամի էթտիրիր օնլարա։

Թէվ. Փագաթ օնուն հէր նէսի վար ըսը ի-
սէ, հէվիսինի տէ ալտըլաՓ մը։

Կըչո. Իսպըր, ճէվահիրլէրինի սագլատըղը
հէրի արամատրգլարընտան, օնլար քէնտի հա-
նընտա գալար։ Լաքին իշլէտիյիմէ պագարագ,
պու ատէմ քէնտի գայըղը իշիւն փէք թէհս-
սիւճ էտէր իմիշ, չիւնքի խըրսըզլար օնուն
ճէպ խարճլըղընըն չօղունտու ալմըշլար ըսը։ Կա-
սըլ քի տէտիմ իսէ, սալթ ճէվահիրլէրինի ալմա-
մըշլար ըսը։ Պիր զաչթէք թիւք ագչէ տէ քէ-
սէսինտէ զամըղ ըսը, լաքին կիտէճէյի եօլուն
սօնունա գատար օնու կէօթիւրմէյէ անճագ
քիփայէթ էտէր իտի։ Անճ տէյօր ըմ, էյէր ալ-
տրղըմ խապէր հանղլըղ տէյիւ իսէ, եօլտա նա-
ֆագասընը պուլմագ իչիւն տիլէնմէյէ տախի
մէճպուր օլմուշ, չիւնքի ճէվահիրլէրինի սա-
թամազ ըսը, լաքին կէրէք տիլէնմէսի վէ կէրէք
հէր էլինտէն կէլտիյինի էթմէսի լազ՝ Եինէ նա-
սըլ քի զիբր էթտիմ իսէ՝ պագի զալան եօլուն
չօղունու ամ զարնընա կիթտի։ Ա Պէտ. Դ. 18։

Թէվ. Լաքին Աէմանի զափուտան իչէրի զա-
պու օլունմագ իչիւն էլինտէ օլան թաստիյէ-
սինի ալմատրգլարը ամայիպ տէյի՞լ մի։

Կըչո. Փէք ամայիպ տիր, լաքին հէր նասըլ
իսէ՝ ալմամըշլար. խոշ ալմամալարը տախի օ-

նուն մարիֆէթի իլէ տէյիլ իտի, չիւնքի իւ-
զէրինէ հիւճիւմ էթտիքլէրինտէ էօյլէ շաղըը-
մըշ ըսը քի, պիր շէյ հըքդ էթմէք իչիւն նէ
դուարէթի՝ նէ տէ պաշընտա ազըը գալմըշ ը-
սը. չէօյլէ քի օնլարըն օլ գըյմէթլու շէյի
կէօրմէմիշ օլտուգլարը քէնտի ճահտընտան օլ-
մայըպ՝ անճաղ գատէրտէն պիր շէյ իտի*: Ր
Տէմ. Ա. 12—14: Ր Պէտ. Բ. 9:

Թէվ. Ա՛էր նէ հալ իսէ՝ պու ճէվահիրինի
ալմամըշ օլտուգլարը, հալի իլէ քէնտիսինէ պիր
թէսէլլի օլմուշ օլմազը տըր:

Ռէս. Էյէր օնու լայըգը իւգրէ գուլլանա
իտի՝ քէնտիսինէ պիր թէսէլլի օլա պիլիր իտի.
լազքին պու նազիյէթի պանա էտէնէէր տէտի-
լէր քի, պագի գալան հօլտա փէք ազ գուլլան-
տը օնու, չիւնքի ազչէսինի ալմըշ օլտուգլա-
րը իչիւն հիւքմի փէք գըյըլմըշ ըսը: Գալան
հօլուն պէօյիւք փայընտա օնու ֆիլ հալ ու-

*Օլ գըյմէթլու շէյ նէ՞ իտի, ֆէնտի գըյմէթլու իմանը, քի օնուն պաշլայընըսը վէ Թէքվիլ էտիճիսի հէմ նիչանկտահը Յիսուս Քրիստոս սէմավի Բապպ տըր: Վէ քէնտիսի իմանըն պու գըյմէթլու պահչիչինի հէր քի-մէ վէրիր իսէ, օլ վէրտիյի՝ խարտալ Թանէսի գատար ուֆագ տահի օլա, եինէ տիւնեանըն վէ ճէչհէնննէմին ճէմի գուվվէթի՝ օնու իմանքտարըն հիւքյինտէն չը-գարտմազլար:

նուԹմուշ օլտուգտան մատտա, խաԹըրնա կէլ-
տիյի վագըթ տահի օնուն իլէ Թէսէլլի պուլմա-
ղա պաշլատըղընատա՝ քէնտի ղայըպը հադդընա
ֆիքրինէ Թազէտէն Թազէյէ տիւշիւնճէլէր կէլ-
տիյինտէն, քնաֆֆիէսի պօյա կիտէր իտի:

Թէվ. Նազըգ պիչարէյէ, էլպէթթ պու իքի
շէյ քէնտիսինէ փէք պէօյիւք պիր տէրտ օլմուշ
օլմազը:

Ռէս. Տէ՞րտ մի.նէ՞ տէրսին, տազլ տէրտ օ
տըր: Էյէր օնուն պաշընտա կէլմէն շէյ, նահի էօյ-
լէ պիր նապտան նէրտէ սօյուլուպ հէմ տահի նա-
բալանմազ պիրզէ վագի օլտա իտի, պիրզէ տահի
տէրտ օլաճագ տէյիլ մի իտի: Օնուն՝ տէրտին-
տէն էօլմէմէսի Թատաճճիւպ էտէճէք պիր հալ
տըր. նազըգ սէֆիլէ: Էօյլէ իշիթմիմ քի հէման
պիւԹիւն գալան հօլու՝ սէֆիլ վէ ճաճ շէքտա-
յէթլէր իլէ կէչիրտի. հօլտա հէր քիմ քի քէն-
տիսինէ նէթիշլիր իտի իսէ՝ նախօտ քէնտիսի հէր
քիմէ նէթիշլիր իտի իսէ, քէնտիսինի նէրէտէ վէ
նիճէ սօյուլտուղունու, սօյանլար քիմ օլտու-
ղունու վէ նէ շէյլէր ղայպ էթտիյինի, նիճէ
նարալանտըղընը վէ էօմրիւնիւ կիւճ իլէ դուր-
Թարմըշ օլտուղունու նազլ էտէր իտի*:

*Պու շէյ սահիհէն իմանը օլմադնիչանէսի տիր, հէր
նէ գատար օլ իման զայիֆ վէ ազ տահի օլա: Սա-

Թէվ. Լաքին քէնտինին պէօյլէ տարլըգտա օլ-տուղու իչուն քէնտի ձէվահիրլէրինտէն պազըսը-նը սաթըլսըղ հախօտ բէհինէ գօյուպ հօլուննտա բահաթի էտէձէք պիր ղէյ էլէ կէչիրմէմէսի ա-ճայիպ պիր ղէյ տիր։

Ռէյ. Տահա պէշիքտէ հաթտան չօճուգ կի-պի սէօհպէթ էտէբսին։ Օնլարը նէյ՞ պէտէլ բէհինէ գօմալը իտի. հախօտ քիմ՞ սաթմալը իտի։ Վէննտի սօյուլտուղու պիւթիւն գաա-պատա քէնտի ձէվահիրլէրինէ ևիթապար էտէն հօղ ըտը, նէ տէ քէնտիսի օնտան կէլէն բա-հաթը իսթիր իտի։ Պունտան գաթի նա գաբ, է-

---

հիհէն իմանը օլան քիմսէ՝ Ալլահ իլէ օլմագտան վէ Ազիզ Բուհուն Թէհէլլիլէրինտէն մահրում գալմասը իչուն Թէ-էսսիւֆ էտիպ՝ ույանըդ վէ տուատա օլաճագ վազըթ-տա ույումսուշ օլտուղու իչուն էթտիյի ահմագլըղըն իս-դէբինէ աղլայըպ սըղլար։ Քրիստոսոսուն մուհապէթինի զայպ էթմիշ օլտուղունու տույարագ սըղլայան քիմսէ-նին եիւբէյինտէ իման, վէ բուհունտա Քրիստոսոսուն իւգէրինէ պիր մրգտար մուհապէթի վար սըը, վէ հէը նէ գաատար աղլայըպ սըղլայարագ հօլուննա կիտէը իսէ տէ, նիհայէթ շաղլըգ պուլաճագ սըը։ Է՛յ իմանը զա-յիֆ օլան աատէմ, հօլուննտա տէվամ էյլէ, չօգ իմանը օլան քիմսէ կիպի սէնին տէ պիր գուարէթլու Բաղ-պըն օլտուղունու խաթըրնա կէթիր, հէմ շուննու տախ Թէֆէքքիւը էյլէ քի՝ սէն տախ օլ դէյմէթլու վէ է-մին վաատտա կիուվէնիպ՝ օլ իղղէթէ իւմիտ էտէպի-Լէրսին։

յէր Ալէմալի չէհրատէ ձէվահիրլէրի հատ ընտա պուլունմագսա իտի, քէնտիսի տէ էյի պիլիր իտի քի՝ օրանըն միրասընտան մահրում պրաղը-լաճաղ ըտը։ Վէ պու քէյֆիյէթ՝ օն պին խըզ-սըղըն գարշըսընա չըգմասընտան վէ օնլարըն էթտիբլէրի խըչյանէթլիյինտէն ֆէնա օլաճա-ղըտը օնա։

Թէվ. Նի՞չիւն պէօյլէ ածը սէօյլէրսին, գարըն-տաշ։ Նասաւ քէնտի իլէ տօղուշլուգ հագդընը սաթտը, հէմ պիր փարչա թաատ իչուն սաթտը օնու (Նէբ. ժԲ. 16)։ Վէ օ իլէ տօղուշլուգ հագ-դը՝ քէնտինին էն պէօյուք ձէվահիրի իտի. իմ-տի օ էօյլէ էթտի իսէ, նի՞չիւն Իմանը զայիֆ տախի օնուն կիպի էտէմէզ իտի։

Ռէյ. Վաթաա Նասաւ քէնտի իլէ տօղուշլուգ հագդընը սաթտը, հէմ սայը չօգ քիմսէլէր տախի էօյլէ էտէրլէր՝ վէ էօյլէ էթմէլէրի իլէ օլ ուղուրսուզուն էթտիյի կիպի՝ քէնտիլէրինի էն պէօյուք պէրէքէթտէն մահրում պրաղըլտը-ֆագաթ Նասաւ իլէ Իմանը զայիֆին արասընտա, հէմ օնլարըն էմնաբը արասընտա պիր ֆարդ օլ-տուղունու սէն պիլմէյի իտին։ Նասաւըն իլէ տօ-ղուշլուգ հագդը էօրնէք իտի, ֆագաթ Իմանը զայիֆին ճէվահիրլէրի էօյլէ տէ յիլ իտի։ Նա-սաւըն գարնը քէնտի ալտահը իտի, ֆագաթ Ի-

մանը զայիֆին գործը էոյլէ տէյիլ իսի։ Նսա-
ւըն իհթիաճը քէնտի ճիւմանի իլթահրնա տա-
յիր ընէյտէ իսի, Իմանը զայիֆինէքի էոյլէ տէ-
յիլ իսի։ Պունլարտան մաատա, Նսաւ քէնտի
ընհվէթլէրինին թէքմիլ օլմասընտան էօթէյնի
արզուլամազ ըսը. ընհուն, Իլթէ պէն էօլիւմէ
վարըյորըմ, վէ իլք տօղուշլուղ պանա նէյ-
հարար, տէսի։ Ծննդ. Իե. 32։ Լաքին Իմանը
զայիֆին փայընա հէր նէ զաման պիր զայիֆ
իմանը օլմազ տիւշմիւշ իսի իսէ տէ, նինէ քէն-
տի զայիֆ իմանը քէնտիսինի պէօյլէ միսէյիպ-
լիքտէն հրճդ էտիպ՝ Նսաւըն քէնտի իլք տօղուշ-
լուղ հազդրը սաթմասը կիպի, պու տախի քէն-
տի ճվահիրլէրինի սաթմատան իսէ, քէնտի զա-
յիֆ իմանը օնլարը քէնտիսինէ թանըթմը վէ
օնլարըն զըյմէթլէրինի պիլտիրտի։ Ըհէ պիր
եէրտէ Նսաւըն իմանը վար ըսը տէյիւ օգուտու-
զուն նօգ տըր. խայըր, պիր զայիֆ իմանը պիլէ
վար ըսը տէյիւ նօգ տուր. պու սէպէպտէն՝ զար-
ը զօյտաճագ իմանը օլմայան ատէմին հալինճէ,
նալընըզ թէնէ հիւքիւմէթ սիւրտիւրէն պիր
քիմսէնին քէնտի իլք տօղուշլուղ հազդրը հէմ
ճանընը վէ հէր ընէյինի սաթմասը, հէմ օնլա-
րը տա ճէհէննէմին Ըհէյթանընա սաթմասը ա-
ճայիպտէն տէյիւ տիր։ Օհրա՝ զըզընըզընտա

կէրի տէօնտէրիլմէզ օլան հէյէք կիպի (Եբեռ. Ե.
24), պէօյլէլէրին ֆիքրի տախի քէնտի ընհվէթ-
լէրինէ տէօնտիւրիւնտէ՝ քէնտիլէրինէ մալի հէր
գաչա տախի օլսա, օնու էլէ կէչիրմէլի տիրլէր։
Ֆատաթի Իմանը զայիֆին ախլագը պաշգա թարզ
ըսը. օնուն ֆիքրի Ալլահանի ընհյէրը իւզէրինէ
իսի. օնուն նաֆագասը բուհանի վէ հօզարըտան
օլան ընհյէրտէն իսի. իմտի պու ախլագտա օ-
լան պիր քիմսէ քէնտի ճվահիրլէրինի ալտաճագ
պիր քիմսէ պուլսա տախի, ֆիքրինի պօշ ընհյէր
իլէ տօլդուրմազ իչհուն օնլարը նիչհուն սաթմա-
ճագ տըր։ Ըհէ պիր ատէմ գարնընը օթ իլէ
տօյդուրմազ իչհուն պիր փարա վէրիր մի. հա-
խօտ գէտմրույու գանտըրտա պիլնիր միսին քի գար-
կա կիպի գարնընը լէշ իլէ տօյդուրսուն։ Էրնէ
գաման իմանազ քիմսէլէր քէնտի ճհամանի ընհ-
վէթլէրի իչհուն էլլէրինէ օլան ընհյի վէ քէն-
տիլէրինի տէ պէրապէր բէհինէ գօյապիլիրլէր հա-
խօտ իսթիղլալ էտէ պիլիրլէր վէ հախօտ սաթմա
պիլիրլէր իսէ տէ, ֆաթաթի իմանը օլանլար, հա-
նի խէլաս էտէն իմանը օլանլար, օլ իմանլարը
զայիֆ տախի օլտա, էօյլէ էտէմզէլէր։ Իլթէ գա-
րընտաշըմ սէնին զալաթըն պու քէօշէտէ տիր*։

*Միւրտար իմանքեարլարտան չօգլար՝ կիւճլիյէ բաթ
հէլտիքլէրինէտ՝ պու տիւնեա իչհուն քէնտի մէզհէպլէ-

ԹԵՎ. Պալաթըմը թանըը ըմ. լաքին սէնին աղը սէօզլէրին ազ գալը պէնի տարըլթըյօր ըաը:

ՎԼԻ. Նի՞չիւն, սէնի հալընըզ՝ պազը պէչնէ տէ օլան չօճուղա պէնզէթիմի քի, փէք հարատմազ օլուպ՝ տահա այազա չըզմազտան կիտիլ ժէղ հէրլէրէ թըզմալանըըլար. փագաթ օնու պիր հանա պրագըպ շիմաի միւպահէհէ ալթընտա օլան չէյի միւսահազա էթմէյինտէ՝ արամըզտա պիր շէյ գալմայըպ էյի օլաճագ տըը:

ԹԵՎ. Լաքին, հա՛ Վրիսթիան, պէն էյի գանմընըմ քի, պու իչէհէրիճլէր՝ պիր թազըմ գօրգագ քիմսէլէր օլմազը. հօշ խոչ, նէ տէրսին, հօլտա կէլէն պիրինին սէսինի ալմազ իչէ էօյլէ գաչարը՞ մ՛իտի: Նի՞չիւն Ամանը զայիճ քէնտինի պիր ազ տահա ճէսարէթլի թուրմտաը: Պանա կէլիր քի օնըար իչէ պիր ազ կիւրէչէ պիլիր իտի, վէ էյէր արթըգ չարէսի տիւքէնտէ իտի՝ օ վազըթ թէսլիմ օլմազը իտի:

ՎԼԻ. Չօգլար էօյլէ տէմիշ ատիր քի օնըար

բինի պրագըրլար. լաքին պունու էօրնէք թուրթարագ ահհիհ իմանըգտարըը տահի օնըարա պէնզէտէն քիմսէ չունու պէյան էտէր քի՝ քէնտինին նէ թէմիզլի միւսլահազատը վար տըը, նէ տէ Ալլահա մադպուլ օլան ախլադըն թատիսիհիճիը, էախօտ օնուն պէօյիւք արզուլարըն վէ մախսուս գօրդուլարըն նէ օլտուղուտնու պիր էյիտէ պիլիր:

գօրդագ քիմսէլէր տիր տէյիւ, ֆագաթ պաշլարընա կէլտի յինտէ փէքագ քիմսէ էօյլէ պուլմուշ տըը: Ճէսարէթի տէտիյին ղէյ տահի, Իմանը զայիֆտէ պուլունմազ. վէ սէնտէն տէ չունու անլարըմ գարնտաշըմ քի՝ էյէր օնուն կէրինտէ սէն օլսա իտին, հալընըզ պիրագ կիւրէչիպ՝ անտէն թէսլիմ օլաճաղընըն: Վ՛է մատէմ քի չիմտի օնլարըն պիզտէն իրագ օլտուղու վազըթ՝ ճէսարէթին հալընըզ պու գատար իսէ, սահիհ տէրիմ քի՝ օնուն գարշըսընա չըզտըղլարը միսիլու սէնին գարշընա չըզաճագ օլասալար ըաը, պաշգա թարզ տիւշինտիւրէճէքլէր իտի սանա*:

Չէմ չունու տահի միւսահազա էթմէլիսին քի՝ օնլար հալընըզ հօշու խարսըզը տըըլար. օնլար տիպսիզ չուգուրուն փատիշահընըն հիւքմի ալ-

---

*Տիւշմանըն կէօրինմէտիյի վազթընտա ինսան նէ գօլայ սէօյլէր: Չօգ վազթը քէնտի քէնտիմիզէ պէօյիւք էյիլիք թատարըզ, հալ պու քի պիզ քէնտի քէնտիմիզէ հիչ օլտուղումուզու պիլմէյէ վէ տահմա քէնտիմիզի Ալլահընը գուարէթլու էլի ալթընտա սագլամտա միւհթաճըզ: Իշթէ պունուն իչինի տիր քի պիր քրիսթիան սայրլարընը իւղէրինտէ էօյիւնմէք բուշու կէօրտիւյինտէ աճը սէօյլէր: Պօղոս տահի քրիստոսուն իզզէթինէ փէք զայրէթլի օլուպ՝ օնուն հագիգաթլարը իւղէրինէ տահի այդըրը պիր մուհապպէթի օլտուղու էճիլտէն, չօգ վազթը պու թարզ սէօյլէր:

թընտա խըղմէթ էտէրլէր , վէ լազըմ օլտուղունտա՝ փատիշահլարը պիղզամի օնլարըն իմտատընա նէթիշէր • օնուն սէսի իսէ պէօյիւրէն ապսլան կիպի տիր : Ա Պէտ • Ե • 8: Պու Իսմանը զայիֆ կիպի պէն տախի օնլարա Թուրթուլտում , վէ փէք չէթին կէլսի պանա : Պու իւչ չափիկըն իւսթիւմէ տիւշիւէր , պէն տախի պիր Իրիսթիան կիպի գարշը գօմադա պաշլատըղըմտա , հալընըզ պիր տէֆա չաղըրտըգլարը կիպի՝ էֆէնտիլէրի եէթիշտի : Այսէր՝ Ալլահըն ինայէթինտէն, սընանըլմըշ զըրհ իլէ կիյինմիշ օլմասա իտիմ , պիր սէօզ վար սըր , ճանըմը էլմա կիպի վէրէճէյիտիմ : Ահմ հալա էօյլէ սիլահլանմըշ իքէն , էվինէ քէնտիմի էր կիպի Թուրթմայը փէք չէթին պուլտում : Պիր ատամ քէնտիսի օլ ճէնքտէ պուլտունայրնճա՝ օնտա պաշըմըզա նէլէր կէլսիյինի պիլէմէզ* :

*Եիւրէքսիզ , էմնիյէթսիզ վէ ճիւրմ քէնտի էֆէնտիլէրի օլան Շէյթանըն գուվվէթինտէն գօլ ալըպ պիր քիմսէնին իւղերինէ հիւճիւմ էթտիքլէրի օլ իդմանըն քէօթիւ կիւնիւնտէ քիմ դավի տուրա պիլիր՝ վազտա Ալլահըն ճէմի սիլահլարը իլէ կիյինմիշ օլան քիմսէտէն պաշգա հիչ պիրի տուրամազ : Վէ էօյլէ օլտուղու՝ հալտէ տախի , էօյլէ ճէհէննէմի տիւշմանլարըն գուվվէթինէ գարշը ճէնքլէշմէկի՝ կիւճ պիր ճէնք տիր քրիսթիանա : Լաքին պիզ շունուն իլէ էօյիւնիւրիւզ քի՝ "Իտպղ պիզիմ եէրիմիզէ ճէնքլէշճէք վէ պիզ սիւքիւթ էտէ-

Թէվֆ կիւզէլ , լաքին կէօրիւօրսըն քի ԼուԹֆիպանինին օլ հօլտա օլտուղունու հալընըզ Թահմին էթտիքլէրինտէ զաչտըլար :

Կրէտ • Հագրն վար , ԼուԹֆիպանինին հալընըզ հիւզիւնիւ կէօրտիւքլէրինտէ՝ կէրէք քէնտիլէրի վէ կէրէք քէնտի էֆէնտիլէրի չօգ տէֆա զաչմըշ տըրըլար • վէ պէօյլէ օլմասը աճայիպ տէյիլ տիր , չիւնքի օ՝ փատիշահըն փէհլիվանը տըր : Փատամի Իսմանը զայիֆ իլէ փատիշահըն փէհլիվանընըն արասընտա պիր ֆարգ օլտուղունու սէն տախի պիլիրսին էօյլէ տէյինմի : Փատիշահըն Թէպաշարընտան օլանլարըն ճէմիսի օնուն փէհլիվանը տէյիլ տիրլէր , նէ տէ սըրտասընա կէլտի յինտէ՝ օնուն կիպի կիւրէչ պիլէրլէր : Դաւիթ կիպի պիր չօճուղուն Գողիաթ իլէ ճէնքլէշմէսի ապրըլա սըղար չէ՞ մի տիր • եախօտ պիր քիմսէ պիր գուշտա ինէք գատար գուվվէթի օլուր տէյիւ տիւշինէ պիլի՞ր մի : Պաղըսը գուվվէթլի օլուր , պաղըսընտա տախի զայիֆ իման • պու

ճէյիզ" • վէ պիզիմ սօրլ տիւշմանլարըմըզ քէնտի զաթլարըմըզ օլտուղունու պիլիպ՝ եալընըզ պիզի սէվինէն վասիթասը իլէ զիյատէ զալիպ կէլտի յինտէ , քէնտի զաթըմըզա էօյիւնճէք պիր իպղէմի վէրմէքտէ սիւքիւթ էթմէյիզ : Հոսէմ. Ը. 37.

առէմ տախի զայիֆլէբտէն պիրիսի օլտուղուն-
տան՝ տիվարա տայանտը* :

ԹԷՎ. Վրհաչքի գարշըլարընա չըգան՝ Լութ-
ֆիղանի օլայըտը :

Վրէս. Նչյէր օ տախի օլայըտը՝ իհթիւալ տըր
քի էվի էյի չալըշաճաղըտը, չիւն չուհալ վար
քի՝ հէր նէ գառար Լուֆիղանի քէնտի զալ-
գանլարընը փէք ուսթաճա գուլլանըպ՝ քէն-
տի զըլըճը իլէ օնլարը ուզագ սագլամաղա միւգ-
թէտիր օլտուգճա՝ օնլարընն հագդընտան փէք
էյի կէլսէր, հէմ կէլմիշ տիր, ֆագաթ օնլար
եանի Նիւբէքսիզ Նշհիյէթսիզ եափսա օպիրի պիր
քէրըհ իչ թարաֆընա կիրէրլէրսէ՝ թէվի թագ-
լա կէլմէսէ փէք կիւճ օլաճագ տըր : Նչյ պի-
լի՞ըմիսին, պիր ատէմ պիր քէրրէ սիւլտիւքան

*Է՛յ Քրիստոսուն սիւրիւսիւնիւն գուզուլարը, իչինիզ-
տէ մանիւմաթը ազ վէ իմանը զայիֆ օլանլար պուննու է-
յի թէֆէքքիւր էթսին : Ասլա զանն էթմէյին քի՝ ի-
նանըպղընըզ Ալլահ, վէ արտընճա կիթապիյինիզ Գուր-
թարըլճը՝ սիզին գուտրէթինիզտէն զիյատէ չէյ սիզտէն
թալապ էտէճէք գառար գաթը հիւքքըմ պէր ահկամ
օլսուն : Օնուն սիզտէն պիր խըզմէթ թալապ էթսէյի
Հալտէ՝ սիզ տախի գուվվէթ տիւէյին օնտան : Հէր է-
յի ամէլ իչինն ճէմի գուվվէթի վէ գուտրէթի Քրիստոս-
տան պէքլէյին. չիւն օնտան գուվվէթ քէսպ էթտիքճէ՝
օնուն իլէ իլերլէյճէէ քսինիզ վէ քէնտինիզի օնա սու-
նաճագսընըզ :

ասնկրա արթըգ նէ՞ էտէ պիլիր :

Լուֆիղանինին հիւզիւնէ տիգգաթը պա-
գըլըրսա, օրատա օլան քէսիքլէրի վէ նարալա-
րը կէօրիւպ՝ պէնիմ տէտիյիմին իսպաթլարը
թէզ էլտէն կէօրիւնէճէք տիր : Չէմ պիր քէր-
րէ քէնտինին ճէնքտէ օլտուղու վագըթ՝ Նօմիւր-
տէն իւմիտսիզլիգ քէտտիք տէյիւ տէմիքտէ օլտու-
ղունու պէն իչինմիշ իմ : Պու արսըզ չափ-
կընըլար իլէ օնլարըն արգատաչլարը նի՞ճէ Դա-
ւութի պաղրտըպ նաս էէքթիրտիկէր վէ պէօյիւրթ-
տիւէր : Չէմ Նման (Ա՞ղ. 2Ը), վէ Նզեկիա
տախի քէնտի կիւնէէրինտէ փէհլիվանլար իքէն՝
պուննարտան հիւճիւմ օլուննտուգլարընտա պէհ-
լէրինի գուվվէթլէնտիրմէյէ մէճպուր օլտուլար.
հէմ պէօյլէ իքէն՝ եինէ թէվիտէն թըրնադա-
տէք միւճմահալ օլտուլար : Պիր վագթի տա՝
Պնարոս քէնտինի պուննլար իլէ սընամադ խոթէ-
տի. ֆագաթի հէր նէ գառար պագըսը օնուն ի-
չիւն Իստուլլարընն պէօյիւյիւ տիր, տէր խէտէ, օն
լար էզլէ տարա գօտուլար օնու քի՝ նիհայէթ
պիր սէֆիլ գըզտան պիլէ գօրգութտուլար :

Հու տախի վ՚ըր քի՝ օնլարընն փատիշահը տախտա
սէպլէրինէ հապըր տըր. իչտէէճէք մէրքէզտէն
ասլա իրսալմամաղ, վէ օնլարընն պիր տա-
րաֆտաչլիյիւ վագթլարը օլտուղունտա, միւմ-

քին օլտուղու գատար օնլարա իմտատա եէթիշլեր • վէ օնուն Հագըննա տէնմիշ տիր քի, "Օնա ուլաշանըն զրլըճը, մըզրաղը, խըշլը վէ ճէպէսի տայանմազ : Տէմիրի սաման, պագըրը չիւրիւք աղաճ եէրինէ սայար : Նայըն օգու օնու գաչըրմազ • սափան թաշլարը օնա սաման չէօփիւնէ տէօնէրլէր : Սօփալար սաման չէօփիւ եէրինէ սայըլըր • մըզրաղըն սալընմասընը զէվգէնիր" : Յոբ • ԽԱ • 26—29 : Ըմտի պիր ատէմ պէօյլէ Հալտէ նէ՞ էտէ պիլիր : Վագաա պիր ատէմին պունլարա Հէր բաան կէլճինատ Յոբուն աթը ալթընտա օլուպ օնա պինճէր գատար ագը վէ ճէսաբէթի օլուր իտ, փեք Հիքմէթլու ըէյլէր էտէ պիլիր : "Օ, թրա օնուն պօյնու եէլէ իլէ կէյինմիշ տիր : Օ չէքիրկէ կիպի սըչրայըպ գօրգմազ • քինէնէմէխինին ազամէթի Հէյպէթլու տըր : Վատիտէ գազար, վէ գուվվէթտէն խօշլանըր, սիլահըն գարշըսընա չըգար : Գօրգու յէ վէվգէնիպ՝ իւրքմէզ • վէ գըլըճըն նիւ-զիւնատէն տէօնմէզ : Օնուն իւզէրինէ Թիրքէշ՝ եալապըպ մըզրագ վէ խըշլի Ֆըսըւատար : Ադըրն տավըսանըպ բահամի տուրմայարագ եէրի եուտար• վէ պօրու սէտասընտա զապթ օլունմազ : Պօրու չալընադըճա՝ Ըմ՞, Հա՞յ տէր • վէ ճէնկի՝ սէրվէրլերին կիւրիւմիւսինիւ վէ կիւլգանըպ ու-

զատան գօղար" : Յոբ • ԼԹ • 19—25 :

Լաբին պէնիմ վէ սէնին կիպի եայան քիմնէ-լէր Հագդընա՝ տիւշմանա բաան կէլմէսինի ասլա արզուլամայալըմ, վէ սայրլարըն ալթ օլմուշ օլ-տուղունու իշլէթմիյիմիզտէ տախի, պիզ տահա էյի իշկէօբէ պիլիր իտիք տէյիւէօյինամէյէլիմ, նահաօտ քէնտի իյիտլիյիմիզ իչուն սէվինմէյէ-լիմ • գիրա պէօյլէ էտէնլէր՝ իպմայա տիւշտիւք-լէրինատ Հալկէրի էքսէրի ֆէնա օլուր* : Իշթէ ադամ մ'ճէ գիրր էթմէթիյիմ Պէտրոսուն Հալե • նա-սըլ պէօյիւք սէօյլէր իտի, եվվէթ, սէօյլէր իտի, Հէմ քէնտի մաղրուր կէօնկիւնիւն քէնտի-սինէ սէօյլէմէտիյինէ պագարագ, Հէր քէստէն էյի կիւրէչնպ օնլարատան զէյատէ տայանճաղ-ղատր • Ֆագամէ պու չափկընլորըն էլինատէն օ-նուն գատար ալթ օլուպ եէնիլէն վար մը :

Ըմտի Ֆատիշահըն եօլու իւսթիւնատ պէօյլէ խըրսըզլըզ օլտուղունու իշլէթմիյիմիզտէ՝ շու Ի-

---

*Տինճէ արգատաշըմըզ օլան քիմնէլէրին տիւշմէսի պիզի մաղրուրատպ՝ օնլարըն եէրինատ պիզ օլայըրագ տահա էյի տավրանըր ըտրզ տէյիս տիւշինատիւմիլի տէյիլ տիր : Զիրա Եիւրէքսիզին, Իմմէյէթսիզին վէ ճիւրմին նիճէ իչէրիսինտէ պաշ գալտըրըպ՝ իւզէրիմիզ Հիճպիւմ էտէճէք օլտուգլարընը, վէ պիզիմ Թէսլիմիպ օլան շէյլէտէն պիզի մահրում պրագըպ՝ շաշըզմըզը պիզատէն ալաճագ օլտուգլարընը պիլմէյիզ :

քի չէ՛ի էթէ՛ք պիզէ վաճ՛իպ տիր ։

1· Սիլահը չզմաղ տըղարը , վէ մուԹլագա պէրապէրիմիզէ պիր գալգան ալմագ · չիւն Լ֊ւիաԹան իլէ էօյլէ գուվվէԹլու կիւրէղէնին գալգանը օլմաորդը սէպէպսէն իտի քի օնուն պօյնուննու էյէմէտի · հէմ հագգան էյէր պու պիզտէ պուլունմազա , օ՝ պիզտէն ասլա գօրգ֊մագ ։ Պու էՀիլտէն , օնուն էրպապը օլան տէ֊միշ տիր քի՝ "Հէփիսինին իւզէրինէ՝ իմանըն գալգանընը ալըն , քի օնուն իլէ եալ ամապըն հէփ պէղղըն օգլարընը սէօյիւնտիւրմէյէ գաոիր օլա֊ճագսընդ" ։ Էֆէս · Զ· 16 ։

2· Հէմ լաղըմ տըր քի փաոիլահտան պիր գօլ իսԹէյէլիմ · տահա պագարսան՝ քէնտինին պիզզաԹ պիզիմ իլէ կէլմէյինի իսԹէյէլիմ ։ Գա֊ւէԹ Լօվլիւմ քէօյէկի տէրէսինէ օտուղուն֊տա պուննուն իլէ իՖԹիխար էԹաի · վէ Ա՛ով֊սէս տահի քէնտի Ալլահը պէրապէր օլմազդըզդն պիր ատըմ եէր կիտէճէյինէ իսկ՝ օտուղու եէր֊աէ էօլմէսինի զիյատէ իսԹէտի ։ Նէէ ԼԳ· 15։ Ա՛հ , գարնտաշըմ, էյէր քէնտիսի սալԹ պիզիմ իլէ կէլմէյէ բազի օլսա , պիզէ գարշը չզգան օն պին քիշիտէն պիլէ գօրգմագա նէ՞ հաճէԹ իմիզ օլուր ։ ՊաՀ · Գ· 5—8 ։ Իէ · 1—3 ։ Լաքին օն֊սուզ՝ էն մէշհուր հարամճըլար էօլտիւրիւլ֊

միւշլէրին ալԹընա տիւշէճէքլէր*։ Նաա֊ · Ժ· 4 ։

Պէն քէնտիմ պուննան ագաէմ օլ ճինկէ ԹուԹտուննուտում , վէ վագաա հէփիսինտէն էյի օ֊լան Օ՛ամը Շէրիֆին ինայէԹի իլէ՝ իլՀէկ էօ֊բիւյօրսըն քի սաղ գալմըշըմ · Փագաթ քէնտի էյիսըլէյիմ էօյիւնէմէմ ։ Պունտան սօնկրա նի֊նէ էօյլէ պիր վուգուաթա բասԹ կէլմէյէճէք օլմասը պէնի փէք խօշհանտըրաճագ տըր · լաքին գօրգարըմ քի տահա Թէհլիքէլէրին հէփիսինի կէչիրմիշ տէյիլ իզ ։ Լաքին հէր նէ հալ իսէ , մաահէմ քի շիմտիյէ գաոտար արսլան իլէ այը պէնի փարալամատը իսէ , Ալլահ պիզի՝ պուննտան սօնկրա կէլէճէք օլան սիւննէԹսիզ Փղղըշլը֊տան տահի գուրԹարաճաղընա իմանըմ վար տըր ։ ԻմտիհիրիսԹիան շէօյլէ օգուամագա պաշլատը ։—

Պեա սէն պիչարէ Խմանը զայիֆ ,
Խըրսը՞զ էլինտէ օյունտուն Թէվգիֆ .
Քիմ ինանըրսա , սէօզիւ Ֆէյը էյլէ ,
Վէ իման քէսպ էԹ պիր ազ արԹէյէ .
Օլտէմ օն պինի էհնէճէքսինիզ ,
Եօզ իսէ իւչիւ էհնիաքտէն ածիզ" ,

Պէօյլէճէ օնլար հօլարընա կիտիպ՝ Ա՛հա֊լիԹ տահի արտլարընճա կիտէը իտի ։ Պիր ազ

*Քէնտիլէրինի հօլճու տատ էտիպ՝ կէօնիւլ իրատէԹ֊լէրի իլէ ՇէյԹանըն հիւտիւալէրինտէ կէզէն վէ ճիս֊մանի պէվզլէր հէմ կիւնահ իլէ տօլու էյլէնճէլէր իլէ քէնտի իսԹէյէլէրինի տօլտուրանլարըն Թավը ու հարա֊

կիմաքեան սանկրա էօյլէ պիր ևէրէ կէլտիլէր քի՝ քէ տի եօլլարը իւսթիւնտէ պիր եօլ տահա օլուպ՝ օ եօլտախի քէնտի ասըլ կիտէճէք եօլլարը կիպի տօղրու կէօրիւնիւյօր ըմը* պուրատան կը եօլտան կիտէճէրէրինի պիլմէզլէր խոր, հիւն իքիսի տէ քէնտիլէրինէ տօղրու կէօրիւնիւյօր ըմը պու սէպէպտէն՝ օրատա տուրուպ սիւշիւնմէյէ պաշլատըլար։ Ալ ծնլար եօլուն իւզէրինէ տիւշիւնիւր իքէն, թէնի սիյահ վէ զայէթ պէ-յազ բուպալար իլէ էօրթիւլմիւշ պիր տաէմ կէլտի եանլարընա՝ վէ նիհայէն օրատա տուրմուշ օլտուդլարընը սիւալ էյլէմի։ Օնլար տա ճէվապ վէրտիլէր քի, Աէմանլի շէհրէ կիտէյօրըզ ամմա՝ պու եօլլարըն հանիկրընտան կիտէճէյիմիզի պիլմէյիզ։ «Անիզ արարմճա կէլին, իշտէ պէն տահի օրայա կիտէյօրըմ»՝ տէտի օլ տաէմ։ Պէօյլէճէ օնլար հէման էօնլէրինտէ օլան եօլա

քէթի նէ՝ դատար պուննուն աքսընը տըր։ Պէօյլէլէր փէք աշխքեար պէյան էտէրլէր քի՝ Ալլահըն հուզուրունու արզուլամայրպ՝ անճագ օնուն քէնտիլէրինտէն իրագ տուրմասընը խոթէրլէր. Փագաթ պիր կիւն կէլէճէք քի՝ պէօյլէ շէյլէր իչուն փէքիրլէրի փէք գօրգուլու տիւշիւնճէլէրէր վարաճագ տըր։

*Պու տօղրու եօլ կիպի տիւզ կէօրիւնէն եօլ՝ ինճիլին սատէ եօլունտան տահա ադամէթլու կէօսթէրիլի օլուպ՝ կէրէք թախմաթ վէ կէրէք ամէլ իլէ եավաշ եավաշ էյլէյին էթվարը կէօսթէրիր։

տօղրու օնուն արտընճա վարըպ՝ կիմաքեան քէնտիլէրին կիտէճէք օլտուդլու շէհրտէն օլ գատար էյրիլտիլէր քի՝ պիր ադ վադըթըն իչինտէ սըրթլարը օլ շէհրի տէօնտիւ։ Փագաթ եվինէ օնլար օնուն արտընճա կիտէրլէր խոր։ Ալքին պիր ադ կէչտիքտէն սօնկրա օնլարը անիտէ պիր տուզաղա պրագըպ՝ օրատա իքիսի տէ էյլէ սարըլտըլար քի, նէ էտէճէքլէրինի պիլմէզլէր խոր*։ Օլ վադըթ օլ պէյազ բուպա՝ սիյահ տաէմինն սըրթընտան տիւշիւպ, օնլար տախի նէրիտէ օլտուդլարընը Փարգ էտէրէք, պիր ադ վադըթ աղլայարադ օրատա հաթտըլար, չիւնքի քէնտիլէրինի օրատան գուրթարամազլար բոր։

Ռէմ։ Օլ վադըթ Կրիսթոսի քէնտի ար-

*Սիյահ Շէյթանտան սադընտրղմըզ դատար՝ պէյազ Շէյթանտան տախի սադընմագ Փարգ տըր պիդէ. զի-րա Շէյթան քէնտիսի տախի փարլագ մէլէք էսմազը պլըր իւզէրինէ, վէ օնուն խրղմէթ քեաբլարը տախի սա-տագամըն խրղմէթ քեաբլարընա պէնդէրլէր (Ռ Կոդէ. ԺԱ. 14, 15)։ Վէ հինանլարը նի՞ճէ ալտատրըլար, Թալթիփ իլէ կիւնահքեարլարը էօյլէ պիր կիւզել միւլահազայա պրագըրլար քի՝ կէօյա սատագամ իշլէմիշլէր, չօգ իլէրի վարըպ պէօյիւք միրասլարա վարիս օլմուշլար, վէ կէօյա քէնտի քէնտիլէրինէ թէքմիլ տիրլէր, կիւնահ-տան արի վէ եարընըզ մուհապիզէ իլէ տօղրու տրըլար, ևն. տէյիւ տախի տիւշիւնտիւրիւր։ Իշտէ պէյազ եա-վաշ կիյինէն սիյահ տաէմլէր պուննար տըր։

գատաշընա չէօյլէ սէօյլէսի, Հիսի քէնտիմի գուսուրտա կէօրիւյօրըմ։ Չօպանլար պիզէ Ա՛ուտահանէհիտէն սագընալըմ տէյիւ էմր է թա՛մէ՛ի՛լէը մի։ Լամի իշխէ պիզ պու կիւն ալէ՛մին շու տէսիյինէ բաթի կէլմիք քի՝ «Գօնշուսունա միւտահանէ էտէն ատէմ՝ օնուն ատըմլաբընա աղ եայար», տէր։ Լ՛ուկ։ ԻԹ։ 5։

ԹՒՎ։ Օնլար պիզէ եօլուն Թարիֆ քնաղըաընը տա՛ֆի վէրմիյէը քի՝ տահա չիւպհէսիզ պուլալըմ եօլու։ Լաքին պիզ օնու օգուտմազա ուընուտուպ՝ քէնտիմիզի խարապ էտէնին եօլուն՝ տան սագընտըրմատըգ։ Պու Հալտէ Դաւիթ պիտէն ագըլը պուլունմուշ ատը, չիւնքի «Ա՛տէմ՝ ամէլէրինէ պագարագ՝ սէնին տուտագլարընէն սէօյլէրի վասիթաատ իլէ զօրպագընէն եօլլարընտան սագընարմ», տէր։ Մաղ։ ԺԷ։ 4։ Պէօյլէճէ քէնտի Հալլարընը աղլայարագ տուզագտա եաֆմըշլար ըտը։ «Ահայէթ պիր փարլագ Ջաթ կէօրտիւյէր քի՝ էլինտէ ինձէ իփէրէէն եափըլմըշ պիր գըրպաճ իլէ քէնտիլէրինէ ատօղուս կէլիյօր ըտը։* Ա՛ֆ կէլիպ օնլարընն օլտուղտա

*Պու Փարլագ Ջաթ՝ օլ ալիմ Բապպը, Ալահընն Ա՛ղիզ Բուհտանա կէօսթէրիր, քի Քրիստոսուն ճէմաաթընէն գըլաղտըտու վէ հրփագ էտիճիսի տիր։ Օնլար սափրպ՝ վէ Ցիսուստան, եանի եօլտան էյրիլիպ՝ քէնտինտէն, եանի հագիգաթտան տէօնտիւքլէրինտէ, Աղիզ

եէրէ ևէթիշտիյինտէ, օնլարընն նէրէտէն կէլմիշ օլտուղլարընէն վէ օրատատ նէ էթտիքլէրինի ատտու օնլարա։ Օնլար տախի՝ Պիզ Սիոնա կիտէն սէֆիլ եօլճուլար օլուպ՝ պէյազ կիյինմիշ պիր սիյահ ատէմ պիզի եօլլարըմըզընտան տըշարը չըգարտը, վէ՝ Պէն տախի օրայա կիտէյօրըմ տէյէրէք՝ Ըրգամտան կէլին՝ տէտի պիզէ, տէյիւ սէօյլէտիլէը օնա։ Օլ վագըթ գըրպաճընը Ո՛ֆի, Օ՝ Մ՛ուտահանէճի տիր, եալան բէտուլ տըր, վէ քէնտիսինի պէյազ մէլէք քըյաֆէթինէ ատգմուշ տըր, տէտի։ Գաղ։ ԺԱ։ 32։ Բ Կոբընի։ ԺԱ։ 13, 14։ Պունու տէտիքտէն սօնկրա տուզագը եըրթըպ օնլարը տըշարը չըգարտը։ Ընտէն օնլարա, Ըրտա՛ճա կէլին քի սիզի եիւէ եօլտունուգա գօյայըմ, տէտի։ Պէօյլէճէ օնլարը կէօրթիւրիւպ՝ Մ՛ուտահանէճինին արաընճա վարմաղա պաշլատըգլարը եէրէ չըգարտը։ Վէ օրատա, Տիւն կէճէ նէ՞րէտէ եաթմըշ ըտընըզ տէյիւ սօրտու օնլարա։ Օնլար տախի՝ Սէֆա պահշ տաղլարտա՝ Չօպանլարընն եաճընտա եաթ-

Բուհ տախի քէնտի վէրտիյի նասիհաթընէն վէ կիւնահը Թանըրթմանընն գըրպաճը իլէ կէլիր քի, ինտանը՝ քէնտինի սատրդ չըգարմանընն մաղրուրլուղու վէ ահմագլըղը իչինն տէօյիւպ Քրիստոսա տէօնտէրտին՝ պիրթիւն պիրթիւնէ օնա իւմիտ էթմէյէ, եալընըզ օնա սըղընմազա, վէ թաթլը արգատաշլըգ իլէ օնուն իլէ եէւրիւմէյէ։

տըզ , տէտիլէր։ Ընտէն՝ Յօսանլարտան նօ-
լուն թարիֆ քեաղըտընը ա՞լմաընըզ մը տէյիւ
սօրտու։ Լ՚ինվէթ , ալտըզ , տէտիլէր ։ Ինչ նօլտա
շիւպհէլէնիպ տուրտուղունուզ վազըթ քնա-
ղըտընըզը պիր քէրրէ չըզարըզ օդո՞ւմաընըզ
մը , տէտի ։ Խոյըը , տէտիլէր ։ Նի՞չիւն օդու-
մաընըզ տէյիւ սօրտու։ Ընտուրմտուզ , տէ-
տիլէր ։ Ղունու տոխի սօրտու օնլարա քի՝
Յօսանլար սիզէ թէնպիհ է՞թմէտիլէր մի քի՝
Ա՛իւտահանէճիտէն սագընասընըզ։ Լ՚ինվէթ ,
ֆագաթ պու թամամը սէօյլէյէն ատէմ օ տըը
տէյիւ ֆիկՀ էթմէտիք , տէտիլէր ։ Ղուվ. ԹՋ ։
17 , 18 ։

Օլ վագըթ բիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ հաթ-
սընլար տէյիւ էմր էթտի օնլարա, օնլար տոխի
համթազլարընտա պիր էյիճէ տէօյտիւ օնլարը
քի՝ կիտէճէքլէրի տօղրու հօլու էօյրէթմէին օն-
լարա ։ Բ Օրն ։ ԻԵ ։ 2 ։ Բ Ա՛նպ ։ Զ ։ 27 ։ Վէ
տէօյէր ևքէն չէօյլէ տէօյլէր իտի , «Պէն հէփ
տէվամիյիմ քիմսէլէրի թազիր ու թէխիլ էտէ-
րիմ ։ Նմոի ղայրէթ էյլէյիպ՝ թէօվպէ էր»։
Յայո ։ Գ ։ 19 ։ Պունտան տօնկրա՝ հօջարընտա
կիտիպ՝ Յօսանլարըն վէրտիյի օպիր թարիֆ-
լէրէ էյի տիգգաթ էթտիհնէը տէյիւ էմր էթ-
տի ։ Օնլար տոխի օնուն էյլիքլէրի իչիւն օնտա

թէշէքքիւր էտիպ ուսուլլայընը հօջարընտա կի-
տէրէք շէօյլէ օգուտուլար ։—

«Եօլճու օլանլար պուրայա կէլսէն,
Եօլտան չըգանընը Հալինի կէօրսիւն .
Սարան տուզաղա թուրթուլտու օնլար ,
Զիւն Հադգ էօյիւտիւ թէզ ունութտուլար .
Վագա չըգտրլար սօնկրա օրատան ,
Լաքին կէօր՝ սագընը սէն օլ տայագտան» ։

Իմտի պիր ազտան սօնկրա ուղագտան պիրի-
նի կէօրտիւլէր քի հալընըզճա ուսուլ ուսուլ
տօղրու հօլտան քէնտիլէրինէ տօղրու կէլի յօր
ըար ։ Օլ վագըթ Քրիսթիան քէնտի արզա-
տաշընա , Սըրթընը Սիոնա վէրմիշ պիրէ տօղ-
րու պիրիսի կէլի յօր , տէտի ։

ԹՒՎ. Կէօրիւյօրում . շիմտի քէնտիմիզի սա-
գընալըմ քի՝ պու տախի պիր Ա՛իւտահանէճի
չըգմասընը ։ Պէօյլէճէ օ կիթտիքճէ հագլաշըպ՝
նիհայէթ օնլարա հէթիշտի ։ Պունուն իսմի Ըլ-
լահսրզ ըար , վէ օնլարա նէրէյէ կիտէճէք օլ-
տուգլարընը սօրտու ։

Քրիս ։ Սիոն տաղընա կիտէյօր ըզ ։

Օլ վագըթ Ըլլահսրզ՝ պիր գահգահա իլէ
կիւլմէք գօփարտը ։

Քրիս ։ Կիւլմէնին մանասը նէ՞ օլա ։

Ըլլահսրզ ։ Սիզին ահմագլըղընըզա կիւլէրիմ
քի՝ պէօյլէ պիր էղէյէթլու հօջանլուղա չըգ-

մըլաբնըզ տա, նիհայէթ կէզտիյինիզ պէտէ չէքտիյինիզ սէրէնճամտան պաշգա պիր շէյ ալմանըզըն իհթիմալի եօգ տըր։

Վէրե՞ նի՞չիւն էֆէնտիմ, գապուլ օլո՞ւնմա՝ յաճագ մը յըզ տէրսին։

Ալլահըզ. Գապուլ օլունմա՛գ։ Պիւթիւն պու ճիհանտա սիզին իիւլեա էֆտիյինիզ կի՛պի եէբ՞ եօգ տըր։

Վէրե. Ֆագաթի կէլէճէք տիւնեատա վար տըր։

Ալլահըզ. Պէն տախի քէնտի վէճմանըմտա իքէն՝ սիզին շիմտի տէտիյինիզ կիպի էշտիպ՝ օր իշլէմէմ իլե եօշա ջըգարմ կէօրմէյէ, վէ եիրմի սէնէ տիր օր շէհրի արայօրըմ, ֆագաթ իլք եօշա ջըգարըմ կիւնտէ կէօրտիւյիւմէն պաշգա պիր շէյ պուլմատըմ։ Ժող. Ժ. 15։ Եբր. Ժէ. 15։

Վէրե. Պիզ հէմ իշլէթտիք հէմ ինանըրըզ քի էօյլէ պիր եէր պուլունուր։

Ալլահըզ. Պէն տէ վէճմանըմտա իքէն ինանըմըզ օլմասա իտիմ, օնու արամազ իշլիւն պու դատար եօզ կէլմէզ իտիմ. ֆագաթ էյէր էօյլէ պիր եէր օլսա իտի՝ էլպէթէ օնու պուլաճազ ըտըմ. զիրա պէն օնու արամազ իշլիւն սիզտէն ուզագ կիթմէզ իմ. լաքին պուլմուշ օլմատըզմանն՝ շիմտի եինէ կէրի տէօնէ յօրըմ, վէ

քէնտիմի օզ շէյլէր իլե էյլէնտիրմէյ պագա՛ճաղըմ քի, սապէգ օնլարը՝ շիմտի եօզ օլտուղունու կէօրտիւյիւմ շէյլէրին իւմիտի իլե պրագմըշ ըտըմ։

Վէրե. Օր վագըթ Վրիսթիանն քէնտի արզատաղը Թէվէքքէլիյէ շէօյլէ սէօյլէտի, Ըճապպու ատէմին տէտիյի շէյլէր սահի՞հ մի։

Թէվ. Սագը՛ն, պու տախի Միւտահանէճիլէբտէն պիրի տիր։ Պու Թարզ հէրիվիլէրէ տիյնէտիյիմիզին մալի պիր քէրրէ պիզէ գաչտ էօլտուղունու խաթըրնա կէթիր։* Նէ՛, Սիոն տաղը եօ՞գ մը։ Օր շէհրին գափուսունու Սէֆգաթաշ տաղլարտան կէ՞օրմէյիք մի։ Էմ

*Պագ նաթրէ տիւրլիւ պէ տիւրլիւ տիւշմանլար իլե գուշանմըշըզ, Միւտահանէճիէն գուրթուլտուգլարը կիպի՝ պիր աշիքնար ալլահըզա վէ չափկըն զէվգլէնիճիյէ բաթի կէլտիլէր քի՝ վագտա քէնտիսի եօշա չըգմըշ օլուպ՝ օնլարտան տա ուղագ վարմըշ օլտուղու ինչին էօյլէնիւր իտի, լաքին իշլէճ հէր շէյտէն եիւզ չէվիրմիշ, հէմ հէր նէ գատար եիրմի սէնէ Սիոն տաղընը արամըշ խէ տէ՝ ֆագաթ շիմտի քէնտիսի պէյան էտէր քի՝ նէ՛ իտմանը վար՝ նէ տէ իւմիտի, իլլա հէր շէյի ալտատըճըլըգ սայարագ զէվգլէնէր։ Պունու ֆիքրետէն կէչիրմէսի պիլէ գօրգուլու շէյ տիր։ Ալլահըն նէզ մահսուս ինայէթի տիր քի՝ պիր տաէմի խմնատա վճամա հըշգ էտիպ՝ միւնքիրլէրին զէվգլէնմէսինի տէ պիր շէյ եէրինէ գօտուրթմասըն օնա։

պիղէ Հիմի իման իլէ եւ իւրիւմէք ֆարղ տէյի՞Հ մի։ Ի Կորնթ. Ե. 7։ Հայտ եօղուժուզա կիտէլիմ, օվմայա քի գըրպաճլը առէմ եինէ արդամըղտան եէթիշմին։ Հիմի սէնին գուլազլարընա պիր տէրս զինքը էտէճէյիմ քի՝ օնու սէն պանա էօյրէթմէլի իտին. «Ինձ օղլում՝ պիր կինին սէօգլէրինտէն սաիբտան էօյիւտիւ տինկլէմէքտէն վազ կէչ»։ Լուկ. Ի Թ. 27։ Իմտի պէն սէօյլէրիմ, գարնտաշըմ, օնու տինկլէմէքտէն վազ կէչ, վէ ճանըն խէլասընա ինանալըմ։

Կրէթ. Նա՛ գարնտաշըմ, պէն սանա պու սիւալը, իմանըմըզըն Հագգ օղտուղունա շիւպհէնակ յիմտէն էթմէտիմ, իլլա սէնի սընամագ, վէ սէնին հիւրէյինին թէմիզլէյինտէն Հասըլ կէլէն մէյվէյի կէօրմէք իչուն էթտիմ։ Լաքին պու առէմ կէլէրէք, պէն պիլիր իմ՛քի՝ պու տիւնեանըն ալտահը օնու քէօր էթմիշտիր։ Պիղ հօղուժուզա կիտէլիմ, վէ պիլէլիմ՛քի կէրչէքլիք Հագգընա իմանըմըզ վար տըր, վէ հիչ պիր եալան՝ կէրչէքլիքտէն տէյիլտիր։ Ա Յովհ. Բ. 21։

Թէվ. Հիմի Ընտահըն ձէլալընըն իւմիտի իլէ իթթիհատ էտէրիմ։ Պէօյլէճէ օնլար օղ առէմտէն էօթէյի տէօնտիւլէր, օ տախի օնլարըն իւզէրինէ կիւէրէք՝ հօղուժա կիթտի։

Ընտէն բիւյառա կէօրտիւմ քի՝ պունլար իլէրի կիտիպ պիր մէմլէքէթէ եէթիշտիլէր, վէ օղ մէմլէքէթին Հավասը օրայա ալըշմամըղ օլմնա Թապիտի իլէ ուլուշմագ կէթիրիր իտի։ Պուրատա Թէվէքքէլլի զայէթ կէվշէյիպ ույգույա աղրըլաշմագա պաշլատը. պու սէպէպտէն՝ Կրիտա Թիտա, Ինօյլէ կէվշէմէյ պաշլատը՛քի՝ կէօզլէրիմի անճագ աչըգ սագլայա պիլիյօրըմ, Հայտէ շուրատա Եաթըպ պիր ազ ուլգուշմուղու աղալըմ, տէտի։

Կրէթ. Միւմքինսիզ շէյ տիր, տէտի օպիրի, Եա ույուլուպ տա սօնկրա Հիչ ույանամագ օլուր խօ՛ք։

Թէվ. Կի՞չէուն, գարնտաշըմ, Եօրկուն առէմ ույգու Թաթը տըր. պիր ազ ուլգուշմուղու ալըր խօք գէրրահլանըրըղ։

Կրէթ. Զօպանլարտան պիրինին Սըհրը օլուշմուշ եէրտէն սագընմագ իչուն պիղէ վէրտիյի Թէնապհինի ունուԹտո՞ն մը։ Օնուն ֆիքրի՝ ուլույուշմագտան սագընմամըղ ըտը. «Հիմի էօյլէ խօ՝ պագի քիմսէյէր կիպլի ույուշմայալըմ, իլլա ույանըգ տուրուշ՝ այրգ օլալըմ»։* Ա Թես. Ե. 7։

*Սըհրը օլունմուշ եէրտէ ույուշմագտան սագըն, Եա՝ քրիսթիան գարնտաշ, Հէր չէյ գօլայնա, տօղրու վէ

ԹՒՒՂ. Աուշտումու իգրաբ էաէրիմ. հէմ էյէր պաէրտատա եալլընդղ օղատ իտիմ, ույտույտուպ էօլեմ թէհլիքէսինատէ օլաճաղըտըմ: Ըլհին շու սէօզիւն հաղդ օլտուղունու կէօրիյօրըմ քի՝ "Իքի" պիրտէն էյի տիր", տէը. Յոպ. Դ. 9: Հիմոիյէ գատար սէնին արգատաղըղըն պանատ պիր ինայէթ օլտու, վէ զահմէթին իչիւն էյի իւճրէթի ալաճագսըն:

ՎՒՒՈ. Իտաի էօյլէ իսէ՝ պուրատատ ույուղուգ-ղուգու մէն էմմէք իչիւն պիր էյի միւքաէյէմէյէ պաշլայալըմ՝, տէտի Վէրիոհան:

ԹՒՒՂ. Պիւթիւն եիւրէյիմ իւէ, տէտի օպիրի:

ՎՒՒՈ. Նէճէտէն պաշլայալըմ:

ԹՒՒՂ. Ըլլահրն պիզի պու խէյաս հօղունատ գօ-մաղատ պաշլատըղը նէրատէն. փագաթի իոհէրոսնիզ՝ սիզ պաշլայըն:

ՎՒՒՈ. Ույմէյէ սանատ շու իլահիյի օգուլյա-ճաղըմ:

"Ազիզլէր տաիկն տիւշտիքլէրինատ,
Պէհրէն իչնէթսէն պիզի սէօկպէթատ.
Հէմ էօլդէնօնլէր պու մինվալ իւզրէ,
Ազդը կէօզլէրի աչըգ թուտմազղէ.
Ազիզ ոհպապլագ էյի օլտուգտա,
Ույանդը, էմին ատալար պէլատա":

Ընտէն Վէրիոհան պաշլայըպ՝ Աանա շու սիւ-

էյի կնթաիյինատ՝ ճանըմըզ եաթըպ ույուր: Բուհա-նի, ույուշուգլուգտա գարշը Ալլահըն քէլամընատա պիզի ապգնաբրատճագ չօգ սէօզլէր վար տըր:

ալը էտէհէյիմ քի, շիտաիքի պուլունատուղուն հալէ կիրմէյէ իպթիտա նիճէ՞ դարատ պըլտըն, տէտի:

ԹՒՒՂ. Իպթիտա ճանըմըն խայրընը նի՞ճէ ա-բատմագա պաշլատըղըմը տէմէք իսթէբսին, էօյլէ տէյի՞լմի:

ՎՒՒՈ. Իչվէթէ, օնու տէմէք իսթէբիմ:

ԹՒՒՂ. Պէն պիր չօգ վագըթի փանայըրըմըզատ պուլունան վէ սաթըլան շէյլէր իւէ սէֆա պուլ-մադատ կէգէրիտիմ. էօյլէ շէյլէր քի՝ էյէր շիմ-տիյէ գատար օնատարըն իչինատէ գաւմըզ օլա իտիմ, ինանըրըմ քի օնատ պէնի զայպ վէ հէլաք իչինա-էէ պօղաճագլար ըտը:

ՎՒՒՈ. Նի՞ շէյլէր տիր օնատ:

ԹՒՒՂ. Տիւնեանըն ճէմի զէնկինէյի վէ խա-զինէլէրի: Հէմ պէն միւսէյիպլիքատէ, չափկըն-ղուգտա, իչմէքտէ, քիւֆրատէ, եալանտա, նաֆաք-ղուգտա, Շաթաթը պօզմագտա վէ տահա ճանը խա-րատ էտէն հէր շէյէ սէֆա պուլուր ըտըմ: Ար-քինինէյէյէ, կէրէք սէնատէն՝ վէ կէրէք պաթըլըգ փանայըրընատա քէնտի իմանը վէ էյի էհվարը իչիւն զահմ օլունան սէվկիւլիւ Մհմինատէնա-լահանի շէյլէր իչնատիպ միւլահազա էտէրէք պուլ-տուտ քի՝ պու շէյլէրին նէհայէթի էօլիւմ տիր (Յոպ. Զ. 21—23), վէ պու շէյլէր իչիւն Ալ-

լահ՝ն զաղապը իթաաթիսըզլըզն օղուլլարը իւ-
զէրինէ կէլիր : Նէ՞ս• 6 • 6 :

Վրէս• Լաքին անիտէ պու շէյլէրէ գանմանըն
թէէսիրի ալթընա տիւշտի՞ն մի :

Թէվ• Խայըր, անիտէ կիւնահ՝ն քէօթիւլիւ-
յիւնիւ անլամագտան խօշնուտ տէյիլ իտիմ•
նէ տէ օնու իշլէմէքտէն հասըլ կէլէն զաղապը
պիլմէք իսթէր իտիմ• իլլա քէլամ՝ն վասիթասը
իլէ ֆիքրիմ էվվէլա սարսըլմազա պաշլատըղըն-
տա, կէօզլէրիմի օնուն ըղըղնա գարշը գափա-
մաղա ճահտ էտէր իտիմ :

Վրէս• Լաքին Ալլահ՝ն Ազիզ Բուհունունա-
նա էթտիյի թէէսիրինի պէօյլէ գուլլանմանըն
սէպէպի նէ՞ իտի :

Թէվ• Սէպէպլէրի շունլար ըտը : 1• Պու իշէյ
պանա Ալլահտան օլտուղունու պիլմէդ իտիմ :
Ալա ֆիքրիմտէն կէչմէդ իտի քի Ալլահ պիր
կիւնահքէարը թէօվպէյէ կէթիրտիյինտէ էվվէ-
լա կիւնահ՝ն օնա թանըթմագտան պաշլար :
2• Կիւնահ՝ թէնիմ փէք թամըլը կէլիպ՝ օնու
պրագմագ իսթէմէդ իտիմ : 3• Պէնիմ էտթի ար-
զատաշլարըմտան նասըլ այրըլաճաղըմը պիլմէդ
իտիմ : Օնլարըն հուզուրունա վէ ամէլլէրինէ
փէք արզու չէքէր իտիմ : 4• Կիւնահ իչիւնտիւ-
շիւնտիւչիւմ սաաթլար էօյլէ էզիլթէլի վէ նիւ-

րէյէ գօրդու վէրէն սաաթլար ըտը քի՝ թէ-
համմիւլ էտէմէդ իտիմ• հէմ օնլարըն զէքրի
նիւրէյիմնէ գալմասը պիլէ պանա աղըր ըտը :

Վրէս• Ինչյլէ իսկ կէօրիւնիւր քի, պաղը՝
էզիլ յէթտէ օլմագտան գուրթուլուր ըտըն :

Թէվ• Ինվէթ էօյլէ տիր• Լաքին նէնիտէն
նէնիյէ խաթրըմա կէլիպ՝ էվվէլքի գաւտար, հէմ էվվէլ-
քինտէն տէ զիյատէ ֆէնա օլուր ըտըմ :

Վրէս• Լաքին կիւնահ՝ն նէնիտէն նէնիյէ
խաթրընա կէթիրէն շէյլէր նէ՞ իտի :

Թէվ• Ձօգ շէյլէր• մէսէլա,

1• Սօգագտա պիր էյի աատմ ըտաթ կէլտի-
յիմ• նախօտ,

2• Պիրինէն Ազիզ Վէթտաղ օգուտմասըն ի-
շէթտիյիմ• նախօտ,

3• Պաշըմ՝ն աղըրմագտա պաշլամասը • նախօտ,

4• Վօնշուլարըմտան պիրինէն խաստա օլտու-
ղունու իշէթտիյիմ• նախօտ,

5• Ինօլիւ չանկըն՝ն իշէթտիյիմ• * նախօտ,

6• Վէնտի էօրմէմի տիւշիւնտիւյիմ• նախօտ,

7• Այրըլարտա ափանսըզ էօլիւմ զուհուր էթ-
միշ օլտուղունու իշէթտիյիմ•

8• Լաքին պախուսուս քէնտի քէնտիմ՝ նա-

*Պաղը եէրտե ատէթ վար քի՝ պիրիսի էօլտիւյիւ վա-
զըթ՝ մախսուս պիր էգկի իլէ չանկ վուրուրլար :

գընատա չէրխաթա չաղըըլաճագ օլտուղումու տիւ-
շիւնտիւիւմ :

Ռէյհա • Լաքին պու չէյլէրին պիրի իւչ կիւ-
նահլարըն խաթրընա կէլտիյինտէ, հիչ օնլարըն
գապահաթընը գօլայլըգ իւչ իւսթիւնտէն ափ
էտէ պիլիր մի ման :

Թէվֆ • Խայըր, էտէմըգ խոխ, պիրա էօյլէ
էթտիյիմտէ՝ օնլար զահրիմի տահա էյի պի-
նէրլէր խոխ • վէ օլ վագըթ հէր նէ գատար ֆիք-
րիմ իւչ գարշը խոխ խէ՛ նիւնէ կիւնահլարը-
մա տէօնմէք տիւշիւնտիւիւմտէ, իբի գահ է-
պիյէթ չէքէր խոխ :

Ռէյհա • Օ՛ վագթէ նէ՞ ետիտրն :

Թէվֆ • Տիւշիւնտիւմ քի՛ էթվարըմը սրըտա-
նա գօմագա ճահա էթմէպիյիմ, ետօ խէ չիւպ-
հէսիզ հիւքմի ապտալա վարաճաղըմ տէյիւ տիւ-
շիւնտիւմ :

Ռէյհա • Էօյլէ ճահա էթտի՞ն մի :

Թէվֆ • Էվվէթ, հէմ սագի կիւնահլարըմտան
գաչմատըմ, իւլա քէօթիւ արպատալըտան տա-
խի գաչարըմ, վէ քէնտիմի մեզհէպճէ ֆարգ օլան
չէյլէրէ վէրտիմ. մեսէլա, տուա, օգուտմագ, կիւնահ
իչիւն ազամագ, գօնշուտա տօղրու սէօյլէմէք, վէ
սայր չէյլէր : Պուննլարը հէմ սայր չօգ չէյ-
լէր տահա էթտիմ քի՛ չմտի նադի էթմէսի փէք

ուղուն օլուր :

Ռէյհա • Օլ վագըթ քէնտինի սրըտաբնտա զանն
էթտի՞ն մի :

Թէվֆ • Էվվէթ, պիր ազ վագըթ էթտիմ • ֆա-
գաթ նիհայէթ իսքէնճէլէրիմ եւինէ իսթիւմ
կէլիպ՝ քէնտիմի տիւզէլթմէք իչիւն էթտիյիմ
հէր չէյի պօղտու :

Ռէյհա • Պատէմ քի սէն քէնտինի տիւզէլ-
միշ իտին իսկ՝ պու իսքէնճէ նի՞ճէ արայա կիր-
տի :

Թէվֆ • Օնուն իւսթիւմէ կէլմէսինէ սէպէպ օ-
լան շէյլէր չօգ սրը, պախտասա շու սէօզլէր •
"Հէմ սատագաթմըմըզ հայգ էտմայը կիպի տիր" :
Նասյ • կդ : 6 : "Նօմօսուն ամէլլէրի իւչ հիչպիր
թէն սատրգ օլմայաճագ տրը" : Գաֆ • 16 :
"Պիզէ ճիւմլէ էմր օլունանլարը էթտիյինիզ
զէմման, տէյին քի՝ Ցայիտէսիզ դուլլար ըզ" :
Գ՚ոկ • ճէ • 10 : Վէ չօգ սայր պուննուն կիպի
սէօզլէր : Պուննլարտան պէն քէնտի քէնտի-
մէ շէօյլէ պահս էթմէյէ պաշլատըմ քի՝ էյէր
պէնիմ հէմ սատագաթըմ հայգ էտմայը կիպի
իսկ, էյէր նօմօսուն ամէլլէրի իւչ հիչ պիր
թէն սատրգ օլմայաճագ իսկ, վէ էյէր ճիւմլէ
պիպէ էմր օլունանլարը էթտիյիմիզագ եինէ ֆա-
յիտէսիզ իսկը, էօյլէ իսկ նօմօսուն վահիմասը

իլէ կէօյէ կիթմէք իւմիտի՝ եալընըզ ահմագլըզ
մըը։ Էմ շունու տախի տիւշիւնտիւմ քի,
Պիր ատէմ պիր տիւքքեանճըլյա եիւզ լիրա
պօրճլու օլուպ՝ ծնտան սօնկրա հէր ալտըդը չէ-
յին փարասընը վէրսէ, մատէմ քի քէնտի էս-
քի պօրճու տէֆթէրտէն սիլինմէմիշ տուրուր ի-
սէ, էլպէթթէ տիւքքեանճը ծնու օլ պօրճու
իչիւն տավայա չէքիպ՝ պօրճունու էօտէյէնէ-
տէք օնու մահպուստա եաթըրա պիլիր։

Վէրի։ Փէք կիւզէլ, պուննու սէն նա՞սըլ քէն-
տինէ տէօնտէրտին։

Թէվ. Կա՛սըլ օլաճագ, քէնտի քէնտիմէ
չէօյլէ տիւշիւնտիւմ քի՝ պէն քէնտի կիւնտա-
լարըմ իլէ Ալլահըն տէֆթէրինտէ էփ էյի եէր
թուլթմուշըմ։ վէ շիմտիքի տիւզէլմէմ օլ մէպ-
լաղը էօտէյէմէզ։ պու սէպէպտէն պու տիւզ-
կիւն հալիմէ տախի եինէ շունու տիւշիւնմէլի-
իմ քի, պէնիմ պունտան ագահէմ էթտիյիմ
խաթալարըն սէպէպի իլէ քէնտիմի սալտըղըմ
հիւքմի ազապըն թէհլիքէսինտէն նա՞սըլ գուր-
թուլաճաղըմ։

Վէրի։ Էյի տէօնտէրմիշ սին, ֆագաթ բէճա
էտէրիմ, սէօզիւնիւ իլէրի կէօթիւր։

Թէվ. Վէնտիմի տիւզէլթտիյիմտէն պէրի պէ-
նի եօրան պիր շէյ տախի շու տըը քի, պէնիմ

շիմտիքի էթտիյիմ էն էյի շէյ տախի տէրին-
ճէ պագտըրըմտա՝ հալա օնլարտա կիւնահ հէմ
թաղէ կիւնահ գարըշմըշ օլտուղունու կէօ-
րիւպ՝ պէօյլէճէ մէճպուր օլտուգ շու նէթթիճէյ
կէլմէյ քի՝ քէնտի հագդըմա վէ պօրճլարըմընն
հագդընա պուննտան ագահէմ հէր նէ գատար է-
յի տէյիւ ալտանմըշ ըտրմ իսէ տէ՝ պիր կիւն-
տէ իչխահիյիմ կիւնահ, էյէր օնտան պաշգա
հիչպիր վագթի սուչտա պուլունմուշ օլմազտամ
տախի, օլ գատարը պէնի ճէհէննեմէ կէօնտէր-
մէյ քիռճի իմիշ։

Վէրի։ Օլ վագթի նէ՞ եափտըն։

Թէվ. Նէ՞ էթմէք մի, նէ՛ էտէճէյիմի պիլ-
մէզ իսիմ, թա քի ֆիքրիմի Ա՞իմինէ աչտըմ.
չիւն օնուն իլէ պիրի պիրիմիզի էյի թանըը ը-
տըդ։ Օ տախի պանա սէօյլէտի քի, ասլա
կիւնահ իշխմէմիշ պիր տաէմին սատագաթընը
քէսպ էթմէյինճէ, նէ՛ պէնիմ սատագաթըմ՝
նէ տէ պիւթիւն տիւնիանընն սատագաթը պէնի
դուրթարա պիլիր։

Վէրի։ Օնուն տէտիյի սանա տօղրու կէօ-
րիւնտի՞ մի։

Թէվ։ Նէյէր քէնտիմի տիւզէլթմէմէ իլէ
ինֆինիթտա վէ բահաթտա պուլունտուղում
վագթտա պանա պէօյլէ սէօյլէմիշ օլայընը։

էքքահի զահմէթինի ահմադըզա վերէհէիահմ· ֆագաթ օ վագըթ՝ քէնահ միւքհահֆահմսըզը-զըմը, վէ պէնիմ էն էյի իշիմին իչլեհահ պիլէ կիւնահ պուլունտուղունու հէօրմիւշ օլտուղում-տան, օնուն տէտիյինէ զանմադա մէճպուր օլ-տում:

Կրէս· Լաքին պու սէօզիւ օ էվվէլա սանա տէ-տիյինահ՝ հագգան Շու ատէմ հիչ կիւնահ իշլէմէմիշ տիր, տէնիլէ պիլէճէք պիր քիմսէ պուլունուր տէյիւ ումա պիլտի՞ն մի:

Թէվ· Իդրար էթմէլիյիմ քի օնուն սէօզիւ էվվէլա փէք աճայիպ կէօրիւնահիւ, լաքին օնուն իլէ զիյահտ պուլուղունպ սէօյլէտիյիմտէ՝ օլ շէյէ թէքմիլէն գանտըմ:

Կրէս· Օլ ատէմին քիմ օլտուղունու վէ օ-նուն իլէ նիճէ սաղըդ օլունապիլիր օլտու-ղունու սօրտո՞ւն մը օնա:

Թէվ· Իչվէթ, օ տախի՝ Օլ զաթ Բապպ Յիսուս տըր, վէ Թասալոնիկն սաղ կանընտա օթուրուր, տէտի: Կծբ· Ի· 12—21: Էմմ շէօյլէ տէտի օ· Այն օնուն իլէ, հանի օնուն թէհնահ օլտուղու կիւնլէրինահ էթիհլէրինէ՝ վէ աղաճահն ասըլտըղընտա չէքահլէրինէ կիւ-վէնէրէք սաղըդ օլա պիլիր միսին: Էսպմ· Դ· 5: Կղ· Ա· 14: Ա Պէթ· Ա· 19: Պէն տա-

խի՝ Օլ ատէմին սաղաթ ընդ՞ճէ էօլէ պիր գուվվէթի օլա պիլիր քի Ալլահ՞ն էօնիւնահ պիր պաշդասընը տախի սաղըդ չըգարըն տէյիւ օօրտում օնա: Օ տախի շու ճէվապը վէ-րիպ՝ Օ զահիր Ալլահ տըր· վէ հէր էթիհյի հէմ էօլմէսի քէնահի իչիւն օլմայըպ՝ սէնին իչիւն օլմուշ տըր, հէմ էյէր օնա իւնանըր իսէն՝ օնուն էթիհլէրի վէ էթիհլէրինին միւքհա-ֆաթը սանա սայըլաճագ տըր, տէտի:

Կրէս· Օլ զէման նէ՞ էթտին:

Թէվ· Իւնանմամագ օլտուղումուն սէպէպլէրինի կէօսթէրտիմ օնա քի, օ պէնի դուրթարմա-ղա հաղըր տէյիլ տիր տէյիւ կէլէր իտի պանա:

Կրէս· Օլ վագըթ Միւսին սանա նէ՞ տէտի:

Թէվ· Պիր կիթ օնա տա կէօր, տէտի: Պէն տախի՝ Կիթմէսի արսըզըդ տըր, տէտիմ: Օ ի-սէ, Իսայըր՝ կիթմէյէ տավէթլի սէն, տէտի: Ա՞պր· ծԱ· 28: Ընահէն Յիսուսուն տավէթի քիթապը-նը վէրտի քի՝ զիյահտ ճէսապէթի իլէ կիթ-մէյէ հիւրէք վէրսին պանա, վէ օլ քիթապըն հաղըրնա՝ Օնուն հէր պիր հօթասը վէ նօգթա-սը կէօրտէն վէ կէրտէն գավի տուրուրլար, տէ-տի: Ա՞պր· Ե· 18: Ընահէն՝ Օնա կիթտիյիմ-տէ նէ՞ հաճմաղըյըմ՝ տէյիւ սօրտում: Օ տախի՝ Տիզինին իւսթիւնահ (Ա՞պ· Ղե·

6 • Դան • Զ • 10), պիտի եւրէյն իւէ վէ ճանը կէօնիւլմէյէն (Ղուճ • ԻԹ • 12, 13), փէտէր Եալվարմալըըն քի՝ օնու սանա պէյան էթմէն, տէմի։ Ընտէն՝ Իճալարըմը նի՞ճէ սուռմալը-ըդ՞ օնա տէյիւ տախի սօրատում, օ տա-խի՝ կիթ, վէ օնու պիր մէրհամէթի թախթընա օիթուրմուշ պուլաճագսըն • օրատա պիւ-թիւն նըլ օիթուրուր քի՝ կիտէնէրէ ափվ վէ մէրհամէթ էթմէն, տէմի։ Եղէց • ԻԸ • 22։ Պ Լ • ԺԶ • 2։ Թ • • • ի • 89։ Եզէր • Դ • 16։ Օնա կիթ-տիյիմտէ նէ՛ տէյէճէյիմի պիլմէմ, տէտիմ ի-սէ, պանա շու թարղ սէօյլէմէք էօյրէթտի • Եա Ալլահ, պէն կիւնահքէարա մէրհամէթ էտիպ՝ Յիսուս Քրիստոսու պիլմէյէ վէ օնա ինանմազա դըլաղուզա պէնի • զիրա օնուն սատադաթը օլ-մայաճագ օլտուղունտա, նախօտ օլ սատադա-թա իմանըմ օլմատըղընտա, թէքմիլէն եիւզ-տէն պրագըլմըշ օլտուղումու կէօրիւյօրը՞*։

*Գուննա էյի տիգգաթ էյլէ, եա գարնտաշ, քէնտի հալինի թանըյան կիւնահքեարըն արատըզը պաշլըճա շէյ սատագաթ սըը։ Քէնտինտէ պու շէյ եօք սըը, վէ պէօյլէ օլտուղունու քէնտիսի տէ պիլիը։ Էօյլէ իսէ նէ-ըէտէ պուլունտուը։ Եալընըզ քրիստոստա։ Գու շէյ Ալ-լահտան իշմէ օլունմատըշ պիր կերէկլիք տիր, վէ պու-նա ինանմայընճա՝ հէր կիւնահքեար հէլալ օլաճագ սըը։ Թէֆէքքիւր էյլէ քի՝ էյէր քրիստոսուն սատագաթընը

Եա՛ Բապպ, իշհէթմիշիմ քի սէն պիր մէրհամէթ-լի Ալլահ սըն, վէ սէնին Օղլուն Յիսուս Քրիս-տոսու՝ տիւննանըն Դուրթարըճըսը օլմա-ղա նատապ էթմիշսին։ պէնիմ կիպի պիր սէֆիլ կիւնահքեարա օնու իհսան էթմէյէ հազըր սըն։ իշթէ պէն հագգան կիւնահքեար եմ։ Խմտի, եա Բապպ, պու արալըգ պէնիմ ճանըմը դուր-թարաճագ լութֆգունու իզզէթլէ՝ սէնին Օղ-լուն Յիսուս Քրիստոսուն վասիթ ասը իլէ, ամին։

Վէյհ • Սանա սէօյլէտիյի թարզ իլգէ էյլէ-տի՞ն մի։

Թէվ • Էվէթ, տէֆա վէ տէֆա էթտիմ։

Վէյհ • Փէտէր սանա Օղուլու պէյան էթ-տի՞ մի։

Թէվ • Էվէլէնտէ էթմէտի, նէ տէ իքինճի-սինտէ, նէ իւչինճիւտէ, նէ տէ օրտիւնճիւտէ։ նէ պէշինճիտէ, խայըը՝ նէ տէ ալէթընճըտա*։

բէտտա էտիպ՝ Ալլահ մունաֆըգլարը ամէլլերի իլէ տէ-յէլ՝ իլլա օլ սատագաթի իլէ սատրդ չըգարըը տէյիւ ինանմազ խսէն, ճանընըն խարապլընա սէպէպ օլաճագ-սընն։ Էյ գաֆը եիւրէյլի վէ քէնտինինի սատրդ չըգա-րան կիւնահքեարլար, սիզ սատրգլըգտան ուզագ սընըզ։ Գունու պիլիւն, վէ գօրդուն։

* Բապպը արամտա իլը պաշլայան կիւնահքեարըն եիւրէյինտէ չօգ գօրդուլար ատար։ Ֆագաթ օնտա Քրիստոսուն շու էմին վատը վար քի՝ Ըրայըլն վէ պուլա-ճագսընըզ, տէր։ Ղ • ի • ԺԱ • 9։

ՎՐԷՒ. Օ՞Ր վազըմ նէ՞ նատիրըն։

ԹՈՒՂ. Նէ՞ մի. նէ՛ օլաճագ, նէ էտէնէյիմի պիլմէզ իտիմ։

ՎՐԷՒ. Տուայը թէրը էթմէյե տուշնմէտիմ մի։

ԹՈՒՂ. Նէվէթ, իթի եիւզ տէփա գատար։

ՎՐԷՒ. Նաճար օլտու տա թէրը էթմէտին։

ԹՈՒՂ. Պանա տէնիլէն սէօղիւն տօղրու օլ տուղունա ինանըը ըտըմ, նանի քի՝ պու ՎՐԻՍՏՈՍՈՒՆ սատագամը օլմայընճա ճէմի տիւնեիա պէնի գուրթարամազ տէյիւ տէնիլէն սէօղիւ. պու սէպէպտէն՝ տէտիմ քէնտի քէնտիմի, էյիը տուայը թէրը էտէրսէմ՝ էօլէճէյիմ, վէ լութֆ թանրընըն հուզուրունտան պաշգա նէրսէ էօլմէնի տէ իսթէմէմ։ Պունուն իւշքրինէ շու սէօզ խաթրըմա կէլտի քի՝ «Այիը կէճիքիը իսէ, օնուն իչիւն պէքլէ, զիրա էլպէթթէ կէլճէք, կէրի զամայաճագ աքը», տէր։ Մթ. Ր. 3։ Պէօյլէճէ փէտէր՝ Օղուլու պանա կէօսթէրտիք նէտէք տուտատա տէվամ էթտիմ։

ՎՐԷՒ. Ռէնտինի սանա նի՞ճէ պէյան էթտի։

ԹՈՒՂ. Օնու թէն կէօզէրի իլէ կէօրմէտիմ, իլլա ճէհննէմին կէօզէրի իլէ (Եփես. Ա. 18, 19), վէ շու մինվալ իւզրէ օլտու։ Պիր կիւն փէք տէրտաէ իտիմ, հէման էօմրիւմտէ օլաուղում-

տան պէյատէ. վէ պու տէրտիմ, կիւնահլաքը-մըն պէօյիւքլիւյիւ վէ քէօթիւլիւյիւ նէնի-տէն կէօզիւմիւն էօնիւնէ կէլմէսի իլէ օլմուշ ըտը։ Իմտի պու արալըզ պէն ճէհննէմտէն վէ ճանըմըն եպէտէն հիւքմի աղասա վարմասըն-տան պաշգա պիր շէյ ումմազ իթէն, պիրտէն պիրէ Իսպղ Ցիսուս կէօքտէն իսթիւմ պա-գարագ, «Իսպղ Ցիսուս ՔՐԻՍՏՈՍ իման կէ-թիր, վէ խէլաս պուլաճագսըն (Գործ. ԺԶ. 31), տէմէքտէ կէօրտիմ օնու տէյիւ կէլտի պանա։

Լաքին պէն՝ Ինֆէնտիմ, պէն պիր պէօյիւք, փէք պէօյիւք կիւնահքնարըմ տէյիւ ճէվապ վէրտի-յիմտէ, պանա՝ «Պէնիմ ինայէթիմ սանա նէ-թէր», տէտի։ Ի Կորնթ. ԺԲ. 9։ Ընտէն պէն, Եա Իսպղ, ինանմազ նէ՞ տիր, տէտիյիմտէ, շու «Պանա կէլէն՝ սապ ճէրզմայաճագ, վէ պա-նա իման էտէն՝ հիչ սապ սուսամայաճագ սըր» (Յովհ. Զ. 35), սէօզտէն անլատըմ քի՝ ինան-մազ իլէ կիմսէքէ՝ իքիսի պիր սէօզ տիր. վէ հէր քիմ քի կիտէրսէ, նանի եիւրէյինտէ վէ տրզու-սունտա ՔՐԻՍՏՈՍ իլէ օլան զուրմուլուշա նա-փըշը խէ, սահիհէն ՔՐԻՍՏՈՍԱ ինանմըշ սըր։ Օլ վազըմ կէօզիւմէ նաշ տօլտրագ շուննու տահի սօրուպ՝ Ֆադաթէ, նա Իսպղ, պէնիմ կիսլի պիր պէօյիւք կիւնահքնարը տահի զապուլ

Հոգի գուրթաբը՞մըսըն, ասէին։ Ալ իլեթիմ քի՝ «Պանա կէլէնի ասլա սըղնըրը պրադմայա՜ ճալըմ», ասէյօր։ Յով։ Զ։ 37։ Ընտէն՝ Լա՜ քին, ետ Բապպ, սանա կէլտիյիմտէ սէնի նէ՞տե՜ յիւ թուրմալըյըմ՝ քի սէնին իւսթիւնէ իմա՜ նըմ տօղրու օլմուշ օլսուն, տէին։ Օլվագըթ քէնտիսի շունլարը տէին, «Քրիստոս Յիսուս տիւնեայա՝ կիւնահքեարլարը խէլաս էթմէյէ կէլտի»։ Ա Տիմ։ Ա։ 15։ Հէր ինանանա սա՜ տադմի իչիւն նօմօսուն նիհայէթի օ տըր։ Հռո՜վմ։ ժ։ 4։ ու Պապ։ Գ։ Օ՝ սուչլարըմըզ ի՜ չիւն էլէ վէրիլտի, ու պիզի սատըդ չըդարմադ իչիւն տիրիլտի։ Հռովմ։ Դ։ 25։ Օ պիզի սէվ՜ տի, ու պիզի գանը իլէ կիւնահլարըմըզդան հայ՜ գատը։ Յայտ։ Ա։ 5։ Ընտհրն ու պիզիմ ա՜ րամըզտա միանգը տըր։ Ա Տիմ։ Բ։ 5։ Պիզիմ իչիւն չէֆտաթ էմէմէյ տահիմա հաշար։ Նէե։ Է։ 25։ Պունլարըն հէպիսինտէն շուննու գափ՜ տըմ քի՝ սատադաթ իչիւն օնուն զաթըննա պադ՜ մալըյըմ, ու կիւնահլարըմա տահի օնուն դա՜ նը պէտէլօտաճադ տըր։ օնուն քէնտի փէտէրի՜ նին նօմօսունա իմտատթ էտիպ օլ նօմօսուն ճէ՜ զասըննա տահի բադի օլմատը քէնտիսի իչիւն օլ՜ մայըպ, հէր քիմ քի քէնտի գուրթուլուշու ի՜ չիւն օնու գադուլ էտիպ միւթէչէքքիւր օլուր

իտի՝ օնուն իչիւն տիր։ Իմտի հիւրէյիմ ղազ՜ լըղ իլէ, կէօզլէրիմ հաշ իլէ, ու հասրէթիմ՝ Յիսուս Քրիստոսուն իսմինէ, ճէմաաթընա ու նօլտարընա մունհադպէթ իլէ ադտու։

Քէյ։ Պու քէյֆի յէթտահիյէն Քրիստոսուն սէնին ճանընա պէյան օլմատը տըր։ Ֆադաթ պու չէյ սէնին ախլադընըն իւզէրինէ նէ՛ թէէսիր էթ՜ տիյինի մահսուսէն թարիֆ էյլէ։

Թէվ։ Պու չէյտէն կէօրտիւմ քի՝ տիւնեա՜ տա հէր նէ գատար սատադաթ վար իսէ տէ՝ հի՜ նէ օ հիւքմի ադադ ալթընատա տըր։ Պու չէյտէն կէօրտիւմ քի՝ փէտէր Ըլահ վադտա հադդ իսէ տէ՝ հինէ օնա կիտէն կիւնահքեարը հագիդաթ իլէ սատըդ չըդարտա պիլիր։ Պու չէյ պէնիմ ադամճէ կէչիրտի յիմ էօմրիւն քէօթիւլիւյիւ իչիւն պէնի ուղտանտըրտը, ու քէնտի ահմադ՜ լըղըմ իչիւն պէնի ալթիսթ էթտի։ հիւնքի օն՜ տան էվվէլ՝ Յիսուս Քրիստոսուն կիւզէլլիյի՜ նի պանա օ գատար կէօսթէրէն պիր միւլահա՜ զա փիքրիմճէ կէլմէմիշ իտի։ Պու չէյ պիր ա՜ զիզ էօմրճ մունհադպէթ վէրտի պանա, ու Բապպ Յիսուսուն իսմինին իզզէթ ու շանը իչիւն պիր չէյ էթմէյէ արզու վէրտի պանա։ Էյվէթթ ճէ՜ սէտիմտէ հիւզ պուզալ տօլաճադ գատար գա՜ նըմ տահի օլսա, հէփսինէն Բապպ Յիսուսուն ու՜

զուբռունա տէօքէ պիլիր իտիմ տէյիւ կէլտի պանա* ։

Ընտէն բիւյտամա կէօրտիւմ քի՝ Թէվէքքէլլի արտընա պագըպ՝ պունատան էվվէլ արզալաբընա պրադտըղլարը Ա՛հմալէթ նամ քիմսէնին

*Քրիստոսա ինանմադտան՝ Ալլահըն իւղերինէ պիր նէնի ֆէհմ վէ Քրիստոսուն հագդ Ալլահ հէմ գուդրդաբըձը օլմասընըն իւղերինէ պիր անղայըձ հասըլ կէլիր ։ Գուռ իման պիր քիմսէտէ օլտուղունտա՝ օլ քիմսէ քէնտի կիւնահլարընըն իւղերինէ՝ հէմ պահուսուս ալֆ օլունմադ կիւնահլարընըն իւղերինէ պիր Թաթլը Թէնաւիֆ էտէր ։ Էմմանուէլին քէնտի զաթընըն հէմ օնուն խըզմէթլէրինին մէնէնտսիզ կիւզէլլիյինի անլար , վէ ազդ մուհապպէթ իւղ հէմ կէրէք էօմիւրտէ վէ կէրէք էօլիւմտէ օնու իղդէթլէմէյէ պիր պէօյիւք արզու իւէ տօղար ։ Քիմ քի պու նըշանլարը քէնտի իչէրիսինտէ կէօրիւր իսէ, օնլար ազ տահի օլսա , նինէ օլ քիմսէ քէնտի իմանընըն պիլդարադ օլտուղունա վէ քէնտիսի էօլիւմտէն հայտաճա կէչմիշ օլտուղունա իւնանա պիլիր ։ Ֆադաթի շուննու անլասըն քի՝ Բապպ ճէմի քէնտի խալգընա հէր նէ գատար հէմմէն պիր հադիգաթ պէյան էտէր իտէ տէ , օնլարըն ճէմիսիքինի տէ օլ հադիգաթա պիր Թարզ իւէ գըլաղտուղլամազ ։ Զօղար վար քի՝ Ալլահըն իւնայէթի իւէ , օնուն լութֆոնա վէ Քրիստոսուն չէֆաաթընա նայիւ օլարադ , կէչմէզ պիր իւմիտէ մանիք օլմազ վէ իման իւէ օնուն մուհապպէթինտէ քէօրչէնմիչ վէ Թէմէլլէնմիչ օլտուղլարընան , Թէվէքքէլինին պուրատա քէնտինին նէ՛ զէման վէ նէ՛ Թարզ իւէ Ալլահա տէօնմէսինի նադդ էթտիյի միսիլլու , օնլար քէնտինինքինէքէրէ իչուն պէօյլէ պիր նագլէյէթ էտէմազլէր ։

արալարընձա կէլմէսինի կէօրտիւյիւնտէ՝ Պագ շու առէմ նէ՛ գատար ուզագտա աինէնէնիյօր , տէտի Վրիսթիանա ։

Վրէս. Էվվէթթ կէօրիւյօրում՝ օ պիզիմ իւէ օլմասընը իսթէմէզ ։

Թէվ. Լաքին էյէր շիմտիյէ գատար պիզիմ իւէ օլայըրտը՝ պիր զարար կէօրմէյիւէյիտի տէ՛ յիւ կէլիր պանա ։

Վրէս. Տէտիյին սահիհ տիր . ֆագաթ էյի պիլմիշ օլ քի՝ քէնտիսինէ էօյլէ կէլմէզ ։

Թէվ. Էվվէթթ՝ օնու պիլիր իմ· լաքին նէ իտէ պիր ազ պէքլէյէլիմ օնա ։ Պէօյլէճէ պէքլէյէսիլէր ։

Օլ վագըթ Վրիսթիան օնա , կէլ պագալըմ , եահօ , նի՞չիւն պէօյլէ կէրիտէ գալըրսըն , տէտի ։

Ա՛հմալէթ . Պէն արզատաշ իւէ կիթմէտէն իսէ՝ եալընըզ կիթմէյի չօգ զիյատէ հագդ էտէրիմ, մէկէր փէք հագդ էթտիյիմ արզատաշալագ օլսա ։

Օլ վագըթ Վրիսթիան Թէվէքքէլլիյէ ուսուլլայըն , Օ պիզիմ իւէ կիթմէք իսթէմէզ տէ՞մէտիմ մի սանա , տէտի ։ Լաքին նէ իսէ շու եապան եէրտէ հայտէ վագթընըզը շուննուն իւէ սէօյլէյէրէք կէչիրէլիմ ։ Ընտէն սէօզիւնիւ Ա՛հմալէթէ

չէվլերիսի՝ կել պագալըմ, նաՅըլսըն, շինաի Ըլ-
լահ իլէ ճանըներն արասը նամըլ սրը, տէսի ։

Ա՛ՀՀԱԼ. Ընչի սիր ասիլ գըլսաս էսէրիմ.
պէրա տաիմա կիւզել չէյլէր սիւշինիւնիւ իմ՛քի՝
հօլսւմատա պանա թէսէլլի վէրմէք իչիւն խաթ-
ըրմա կէլէրլէր* ։

Ռէյհ. Նէ՞ կիւզել չէյլէր սիւշինիւնիւրսինիզ,
բէճա էսէրիմ սէօյլէյին ։

Ա՛ՀՀԱԼ. Նէ՛ օլաճագ, Ըլլահըն վէ կէօյիւն
իւզէրինէ սիւշինիւնիւր իմ ։

Ռէյհ. Ըէյթանլար վէ ալալա վարմըլ ճան-
լար տաիսի օնու սիւշինիւնիւրլէր ։

Ա՛ՀՀԱԼ. Ֆագաթ պէն օնլարըն իւզէրինէ սիւ-

*Ճէհաննէթ քէնտի իւմմեթինէ վէ թէսէլլսսինի քէնտի էյի չէյլէր սիւշինմէսինին իւզէրինէ պինա էթմիշ իս-
տի . Ֆագաթ պիր էյի զամիրին հասըլ կէթիրսէ յի աէ-
լամէթ մէն մահրում ըսը ։ Նօմնա հաֆրշան Ֆարիսա-
ցինին սաաւէթի եալընըզ քէնտիսինտէն հասըլ կէ-
լիր . Ֆագաթ սահիհ քրիսթիանըն սաաւէթի՝ եալընըզ
Քրիստոսա ինանմագաան հասըլ կէլիր ։ Էվվէլքի՝ քէն-
սի խէյասընըն ճէմի իւմմոլէրինի քէնտի Ֆիքրինին հաս-
սէլէրինտէն սլըր , քէնտի էթմիքլէրինտէն եախօս
չէքմիքլէրինտէն մէմնուլ էսէր. Ֆագաթ օ պիրի՝ քէն-
սի կէլէճէք սաաւէթինին ճէմի իւմմոլէրինի Քրիստո-
սուն էթմիքլէրինին վէ չէքմիքլէրինին իւզէրինէ պինա
էսիպ , եալընըզ քէնտի Գուրթարըճըսը իլէ շալ օլուր
վէ քէնտի քէնտինէ կիւվենմէզ ։

շինէիւպ՝ հէմ տախի օնլարը արզուլար իմ ։

Ռէյհ. Օրայա կիթմէյէ սօլա իհթիմալի օլ-
մայան քիմսէլէր տախի էօյլէ էսէրլէր ։ «Թէն-
պէլին ճանը արզու էքէրվէ պիր չէյի հօգ սրը»։
Ըոպ. ԺԳ. 4 ։

Ա՛ՀՀԱԼ. Լաքին պէն օնլարըն իւզէրինէ սիւ-
շինիւպ հէմ հէր չէյի օնլար իչիւն թէրք է-
սէր իմ ։

Ռէյհ. Պու տէսիխինէ վէք զանամամ, չինա-
քի հէր չէյի իթրք էթմէք , պիր ազ կիւճ մասլա-
հաթ սրը . էվվէք , չօգլարըն զանն էթմիյին-
տէն զիյատէ կիւճ պիր չէյ սիր ։ Լաքին նէտէ՞ն,
եախօտ նէ՞ իլէ գանմըյօրն քի՝ Ըլլահ վէ ճէն-
նէթ իչիւն հէր չէյի թէրք էթմիշ սէն ։

Ա՛ՀՀԱԼ. Սիւրէյիմ պանա էօյլէ սէօյլէր ։

Ռէյհ. Ըէմի տէր քի՝ «Ադէնտի եիւրէյինէ
կիւվէնէն սիրանէ տիր»։ Ըոպ. ԻԸ. 26 ։

Ա՛ՀՀԱԼ. Օ սէօզ քէօթիւ եիւրէք հագդընա
տէնմիշ տիր . Ֆագաթ պէնիմքի էյի տիր ։

Ռէյհ. Ֆագաթ էօյլէ օլտուղունու նամըլ
իսպաթ էտէ պիլիր սէն ։

Ա՛ՀՀԱԼԷՔ. Կէօյէ կիթմէք իւմմաի իլէ եիւրէ-
յիմ պէնի թէսէլլի էսէր ։

Ռէյհ. Օ քէնտի ալտատճըլըղընատն օլա
պիլիր . զիրա իհթիմալ սրը քի պիր ատէմին

եւբէյի՝ իւմիտ էթմէյէ հադզը օլմայան ընդ-
լէր իլէ թէսէլլի վէրսին քէնաիսինէ ։

Ա՛ԷհմԷլ. Լաքին պէնիմ եւբէյիմ իլէ կէչէր-
սինիմ էօմիւր պիրի պիրինէ ուչհուն տըրլար ,
վէ պէօյլէճէ՝ իւմիտիմ հադզ իւղրէ տիր ։

Վրէյս. Ենիբէյին իլէ էօմրիւն պիրի պիրինէ
ուչհուն տըրլար տէյիւ սանա քի՞մ տէմի ։

Ա՛ԷհմԷլ. Ենիբէյիմ պանա էօյլէ սէօյլէր ։

Վրէյս. «Մէհանէճիտէն շահիտ խոթէմիշլէր՝
պօզաճըյը կէօսթէրմիշ»։ Ենիբէյին սանա էօյ-
լէ սէօյլէր , հէ՛։ Ալլահըն քէլամը պու-ր չէյէ չէ-
հատէթ էթմէյինճէ , պաշդա չէհատէթ փարա
էթմէզ ։

Ա՛ԷհմԷլ. Լաքին էյի միւսլահաղալարը օլան
պիր եւբէյք՝ էյի տէյի՞ մի. վէ Ալլահըն թէն-
պիհլէրինէ թաթպըդ օլան էօմիւր՝ էյի տէյի՞
մի ։

Վրէյս. Էվվէթ , էյի միւսլահաղալարը օլան
պիր եւբէյք էյի , վէ Ալլահըն թէնպիհլէրինէ
թաթպըդ օլան էօմիւր էյի տիր. ֆագաթ պուն-
լարըն սահիհէն պէօյլէ օլմասը իլէ՝ հալընըդ
էօյլէ տիր տէյիւ պէլլէմէի պաշդա չէյլէր տիր ։

Ա՛ԷհմԷլ. Իչճա էաէրիմ, էյի միւսլահաղալար
վէ Ալլահըն թէնպիհլէրինէ թաթպըդ էօմիւր
տէյիւ սիզ նէյէ՞ տէրսինիզ ։

Վրէյս. Տիւրլիւ պէ տիւրլիւ էյի միւսլահա-
ղալար օլուր. պաղըսը պիզիմ հադզըմըզդա , պա-
ղըսը Ալլահընն , պաղըսը Վրիստոսուն վէ պաղը-
սը սայր չէյլէր հադզընա օլուր ։

Ա՛ԷհմԷլ. Պիզիմ հադզըմըզդա օլան էյի միւ-
լահաղալար նէ՞ օլա ։

Վրէյս. Ալլահընն քէլամընա ույան չէյլէր ։

Ա՛ԷհմԷլ. Պիզիմ հադզըմըզդա օլան էյի միւ-
լահաղալար նէ՞ վաղըթ Ալլահընն քէլամընա ու-
յար ։

Վրէյս. Օլ քէլամընն՝ հադզըմըզդա տէմիյի կի-
պի՝ պիզ տախի էօյլէ տէմիյիմիզտէ ։ Անօղլումիւ
չէօյլէ թաբիճի էտէյիմ. հալի ասլիյէսինտէ օ-
լան քիմսէլէր հադզընա Ալլահընն քէլամը չէօյլէ
տէր . «Պաղդ եօգ , էյի իչլէյէն եօգ տըր» ։
Նինէ չէօյլէ տէր . «Ենիբէյին հէրպիր միւսլա-
հաղալարը տահիմա քէօթիւ տիր» ։ Ծննդ. Զ.
5։ Ղուդ. Գ։ Ա՛ է նինէ , «Ըտէմին եւբէյինին
միւսլահաղալար՝ չօճուղլուղունտան կաբամազ
տըր , » տէր ։ Ծննդ. Ը. 21 ։ Ամի էօյլէ իսկ ,
քէնտիմիզին հադզընա պէօյլէ տիւշունիւպ պէօյ-
լէ տուչտուղումուզտա , միւսլահաղալարըմըզ է-
յի օլմուշ օլուր՝ չիւնքի Ալլահըն քէլամընա
թաթպըդ տըր ։

Ա՛ԷհմԷլ. Պէնիմ եւբէյիմ պէօյլէ քէօթիւ տիր

տէյիւ ասլա լինանամամ։*

Ռէյհո. Իչլէ պու սէպէպտէն՝ սէնին էօմ-
բիւնաէ քէնտի հադդընա պիր էյի միւլահազան՝
տահա օլմամըշտըր†։ Լաքին պէն սէօզիւմիւ տէ-
վամ էտէյիմ։ Օլ քէլամ՝ եիւրէյիմիզին հազ-
դընա պիր սիճիլ քէտաիյի միսլլու, հօլլարը-
մըզըն հադդընա տահի սիճիլ քէսէր. վէ եիւ-
րէյիմիզին միւլահազալարը իլէ հօլլարըմըզ օլ
քէլամըն իքիսի հադդընա տահի վէրտիյի սի-
ճիլէ ուչտուղունտա՝ օլ վագըթ իքիսի տէ էյի
տիր, զիրա օնա ուչար։

Ռ՚էհալ. Ֆիքրինիզի թարիք էտին։

---

*Թապիաթի իլէ պիր տաէմ ինանմազ քի քէնտի եիւրէյի քէօթիւ տիր։ Ֆագաթ պու ինանմամասը պիր նիշանէ տիր քի՝ կէջիւն նուբու օնուն եիւրէյինէ տօ-
ղուպ օնուն էօթէ ուճ քէօթիւ օլտուղունու տուչուր-
մամըշ տըր։ Իչլէ պու սէպէպտէն տիր քի ահմագ միւմինլէր քէնտիլէրինտէն էյի օլմագ միւլահազասը իլէ ալտանըպ՝ աֆվ պուլմագ իչիւն պիւթիւն պիւթիւնէ քրիստոսուն քէֆարէթինէ կիւվէնմէքտէն՝ վէ տատրգ օլմագ իչիւն եալընըզ օնուն տատագաթընա իւմիտ էթ-
մէքտէն կէչի գալըրլար։

†Ալլահըն քէլամընըն հադդըմըզտա շէհատէթ էթտի-
յի միսլլու պիզ տահի քէնտի հադդըմըզտա քէօթիւ իզ տէյիւ տիւշիւնիւպ պիզիմ էօթէ ուճ եարամազ օլտուղումուզու տույմայընճա՝ պիր էյի միւլահազա էթ-
մէյէ ասլա պաշլայամայըզ։

Ռէյհո. Ֆիքրիմ նէ՞ օլաճագ. Ալլահըն քէ-
լամը տէր քի՝ Ինանանըն հօլլարը էյի հօլլար
աբը, տօղրու տէյիլ, իլլա պօզուդ աբը. հէմ
շունու տահի տէր քի՝ Թապիաթի իլէ էյի հօլ-
տան տահմըշ տըրլար, վէ օնու պիլմազլէր։
Սաղ. ճԻԲ. 5։ Ըռոմ. Բ. 15։ Հռոմ. Գ.
12։ Իմտի պիր տաէմ քէնտի հադդընա պէօյ-
լէ տիւշինտիյիւ հալտէ, տանի տույկու վէ ալ-
ջազ կէօնիւլլիւք իլէ պէօյլէ տիւշինտիյիւ
հալտէ՝ քէնտի հօլլարը հադդընաէյի միւլահա-
զալարը օլմուշ օլուբ, զիրա պէօյլէ օլտուղու
հալտէ՝ օնուն միւլահազալարը Ալլահըն քէլամը-
նըն վէրտիյի սիճիլէ թամամըզգ օլուբ։

Ռ՚էհալ. Ալլահըն հադդընա էյի միւլահա-
զալար նէ՞ օլա։

Ռէյհո. Ռէնտիմիզին հադդընա տէտիյիմ մի-
սիլլու, Ալլահըն հադդընա տահի՝ պիզիմ միւ-
լահազալարըմըզ օնուն քէլամընտա օնուն հադ-
դընա տէնիլէրէրէ թամամըզգ օլտուղունտա էյի օլուբ. տանի, օնուն վարլըզը վէ սըֆաթը
մահտուտէրէի հադդընա պիզիմ միւլահազա-
լարըմըզ օնուն քէլամընտա օլունան թարիֆէ կէօրէ օլտուղունտա, քի պունլարը շիմտի թաֆ-
սիլէն թարիֆ էտէմիմ։ Ֆագաթ օնուն պիզիմ
իլէ օլան իլհազլըզընա նազարէն սէօյլէնէրէք։

Ալահըն հագըննա օլվագըթ ատաղու միւլահազալարըմընդ օլմուշ օլուր՝ նէ վագըթ տիւշիւնիւրիւզ քի՝ պիզ քէնաիմիզն պիւտիւյիմիզաէն օ պիզն էյի պիւնիր վէ պիզ քէնտիմիզտէ պիր կիւնահ կէօրմէտիյիմիզ եէրտէ վէ զէմանատա՝ օ կիւնահ կէօրիւր։ օ՝ պիզիմ էն տէրին միւլահազալարըմըզը պիւնիր, վէ եիւրէյիմիզ քէնտի ճէմի սըրըլարը իւչ տահմա օնուն կէօզէրի էօնիւնտէ տիր։ Հէմ տախի պիզիմ ճէմի սատապաթըմըզ օնուն էօնիւնտէ մէքրուհ օլուպ՝ հիչ պիր շէյ իւչ՝ հէման պիզիմ էն էյի ամէլլէրիմիզ իւչ տախի պիզն քէնտի հուզուրունա պապուլ եէմէզ տէյիւ տիւշիւնտիւյիմիզտէ՝ օնուն հագըննա ատաղու միւլահազալարըմըզ օլմուշ օլուր։

Ա՛ԷհԱլ։ Ալահ պէնիմ պիւտիյիմտէն զիյատէ պիւմէզ տէյիւ տիւշիւնէճէք գատար, հաիսա պէնիմ էն էյի ամէլլէրիմ իւչ Ալահըն հուզուրունա վարմազ իսթէյէճէք գատար պէնի տէւի՞ մի զանն էթտին։

Վէրիւ։ Ա՛նէյ՞, սէն պու քէյֆիյէթտաէ նի՞ճէ տիւշիւնիւրսիւն։

Ա՛ԷհԱլ։ Ա՛նա՞ըլ տիւշիւնէճէյիմ։ գըսսասը՝ էօյլէ տիւշիւնիւր իմ քի՝ սատըգ օլմազ իչիւն Վէրիատոսա ինանմալըյըմ։

Վէրիւ։ Ա՛նէ՞ տէտին, սէնին Վէրիատոսա միհթաճլըզընը կէօրմէզ իքէն՝ օնա ինանմալըսըն տէյիւ տիւշիւնիւրսին, հէ՞։ Ա՛ն նէ՞ քէնտի կիւնահը ասլիյէնի՝ նէ տէ ֆազիլէն իշլէտիյին կիւնահընը կէօրիւրսին։ անճագ հէրքէս քէնտինին վէ հէրքէս սէնին էթտիքլէրինին հագըննա էօյլէ պիր էֆքյարըն վար քի՝ սէնի Ալահըն էօնիւնտէ սատըգ չըգարմագ իչիւն Վէրիատոսուն քէնտի սատապաթըննըն լուզումունու կէօրմէմէյ պիր քիմսէ օլտուղունտա փէքյ աշիքտար էտէր։ Ա՞օյլէ խէ՝ պէն Վէրիատոսա ինանըրըմ տէյիւ նա՞ըլ սէօյլէրսին*։

Ա՛ԷհԱլ։ Էֆէնտի օ տէտիքլէրինէ պէն փէքյ էյի ինանըրըմ։

---

*Իշթէ պուրատա կէօրիւրիզ քի՝ ինսանըն քէնտի սատըգ օլմազ էֆքյարը նա՞ըլ թապիաթի իլէ օնուն կէօզլէրինի քէօրլէտիպ, կիւնահ քյարը Ալահըն էօնիւնտէ սատըգ չըգարան՝ եալընըզ Քրիատոսուն սատապաթը տըր տէյիւ ինանմագտան եիւրէյի մէն էտէր։ լաքին չօգ պէօյլէյէր վար քի՝ հէր նէ գատար Քրիատոսա ինանմագ իւզէրինէ սէօյլէյէնիյէր իսկ տէ՝ ֆազաթէ օնլարըն իմանը սալի բիւյա տըր։ Օնլար Քրիատոսուն սատապաթընա ինանմայընը՝ պիր թարզ իլէ քէնտիլէրինտէ սըրլ քէնտիլէրինին օլան պիր սատապաթլարը վար, նահօտ զաքանաճագլար տէյիւ զանն էտէրլէր։

Վրէս. Այո՛ սէր ինանրըսըն։

Ա՛հմալ. Ինանրըսմ՝ քի Քրիստոս կիւնահ-քեարլար իչիւն էօլսիւ. վէ օնուն նօմօսլարընա պէնիմ էթիկիմ իթաաթը օ լութֆէն գա-պուլ էտէրէք, Ալլահըն էօնիւնտէ լանէթ-տէն սաղըդ չըդաճաղըմ։ Նախօտ չէօյլէ տէ-ձիմ. Քրիստոս պէնիմ մէղհէպճէ պօրճլարըմը քէնտի լայըգլըղը իլէ քէնտի փէտէրինէ մագ-պուլ էթտիրէրէք՝ պէն սաղըդ չըդաճաղըմ։*

Վրէս. Աչքին իմանընըն հագդընա էթտիկին պու իգրաբընա պիր ճէվապ վէրէձիմ։

1. Ան ալտանմըշ պիր իման իլէ ինանըրսըն, զիրա քէլամը շէրիֆտէ պու իմանըն հիչ հէրի նօգ սրը։

2. Ան՝ ֆասիտ պիր իման իլէ ինանըրսըն, չիւն պու իմանըն՝ սաղդ չըդարմայը Քրիստո-սուն քէնտի սատադաթընատն ալըպ՝ սէնինքի-նէ վէրիր։

*Ճէհալէթին սէօղու՝ քրիսթիան տէնիլէնլէրին չու-թալիմաթընա փէք թաթպըդ կէլիր քի՝ օնլար Թուր-թաըրճընըն սատադաթընը սէօզ իլէ ինքնար էթմէզլէր իսէ տէ՝ քէնտի ամէլլէրինի օնուն իլէ գաթօրգարըն-տան՝ օնուն գուվվէթինի զայդ էտէրլէր։ "Նչէր ինա-յէթտէն իսէ, արթըդ ամէլլէրտէն տէյիլ սիր. եօխ-սա ինայէթ արթըդ ինայէթ օլմազ"։ Հոռվ. ԺԱ. 6։

3. Պու իմանըն՝ Քրիստոսու սէնի սատըդ չը-գարան էթմէզ՝ իլլա սէնին ամէլլէրինի, վէ սէ-նի տէ՝ սէնին ամէլլէրինին խաթըր իչիւն սատըդ չըգարան էտէր, քի պու՝ ֆասիտ սիր։

4. Պէյլէձէ պու իմանըն ալտատըձը սըր. չէօյլէ քի Պարի Խուտանըն կիւնիւնտէ սէնի զա-զապ ալթընա պրագաճագ սըր. զիրա ճան՝ նօմօս իլէ գուրթուլմազա գալտրըզնատա հալի խաբապ օլտուղունու տույարագ՝ ասըլ սաղդ չըդարան իման՝ սէլամէթ իչիւն օնու Քրիստոսուն սա-տատադաթընա գօշտուրուր. օնուն պու սատադա-թը խսե՝ էօյլէ պիր լութֆ տէյիլ սիր քի սա-ղդ չըգարմագ իչիւն սէնին իթաաթընը Ալ-լահա մագպուլ էթիրսին, իլլա օնուն լութ-ֆու՝ նօմօսուն պիզտէն թալապ էթտիկինի պի-զիմ ևէրիմիզէ քէնտիսի իճրա էյլէյիպ ճէզա չէքէրէք էթտիկի իթաաթընը մագպուլ էթ-տիրմէսինտէ սիր. իչթէ սահիհ իման պու սատա-գաթը գապուլ էտիպ՝ ճան տահի օնուն է-թէքլէրինին ալթընա սըղընարագ վէ օնուն իլէ Ալլահըն ինտիտտէ լէքէսիզ չըգարագ, մադ-պուլ՝ վէ հիւքմի ազապատան խալաս օլուր*։

*Պու ֆաէօրթ ճէվապ՝ պու քէյֆիյէթ հագդընատա օ-լան արսըդ վէ ղայէթ թէհլիքէլի ատֆմա եօլու փէք է-

Ա՛ՀՀԱԼ. Նէ՛ սանքի, Քրիստոսուն կալընդրզ քէնտի քէնտինէ պիզսիզ էթտիյի ըէյէ՞ մի սըզընմալը լըզզ: Պէօյլէ ալտանտըզմըզտա՝ ընկվէ-թիմիզին եուլարը էօզիւլիւպ՝ իմիէտիյիմիզ կիւսլի եաշամտաղա փուրսաթ պուլաճաղըզ. էնուն Քրիստոսուն սաուադաթընա ինանտըզմըզ կիւսլի՝ օնուն իլէ հեր խաթամըզտան սաուըզ չըզաճաղ օչտուզտան սօնկրա, արթըզ նասըլ եաշամա-մըզըն նէ՞ զարարը վար*:

յի պէյան էտէր, Հէմ, հաքէզա սահիհ իմանըն ապը նէ՛ օլտուզտունու վէ Ալլահըն ինտինտէ սաուըզ վէ մազ-պուլ օլմագ իչուն օնուն Թախախա գելըզը եալընդրզ էս-սաս նէ՛ օլտուզտունու տախի պէյան էտէր: Ե՛յ օզու-յան, սէնին գըյմէթլու ճանընըն խաթրը իչուն օլսուն, սէնին գօտուզտուն էսասսա մուգայյէտ օլ. պագ քի՛ ս-ե նին իւզէրինէ հիչ պիր շէյ պինա էթմէյիպ՝ ճէմիսի-նի Ալլահըն գօտուզտւ դավի Թէմիլին, եանի՛, օնուն սէվկիւլիւ. Օղլունուն վէ օնուն սաուագաթընըն իւզէրի-նէ պինա էտէսին:

* Լութֆ իլէ սաուըզ չըզմագ Թաղիմաթլարը քէօ-Թիւլիւյէ գափու աչըլըր տէյիւ զանն օլունտուզուն-տան՝ օլ Թաղիմաթ հէր տէհրսաւ մազպուլ օլմագըզ սըզ, Լաբին պուլ միւպահէսէյէ Ըհտուլուն չու ճէվապը քեաֆի տիր քի՝ "Ալլահըն խէյրսւ ինայէթի՝ հէփ ա-տէմէրէ զահիր օլտուս. վէ պիզի՝ ֆաուգելզը վէ տիւն-եավի արզուլարը ինքեար էտիպ՝ պուլ տիւնեաւսս Թամ ագլ իլէ վէ սաուագաթ հէմ տինտարլըզ իւզրէ եաշա-մաղա Թէրպիյէ էտէր", տէր: Յէռ. Ը. 11, 12: Զօս լուֆֆ՝

Վ.էս. Այնին իամին Ա՛ՀՀալէթի տիր, վէ իամին նասըլ իսկ՝ քէնտին տախի էօյլէ սին. Հէման պուս ճէվապըն՝ տէտիյիմի սապէթ էտէր: Սա-տըզ չըգտարան սատադաթ նէ՛ օլտուզտու հադզը-նա սէն ճահիլ սին, վէ օնա ինանմագ իլէ քէն-տի ճանընըզ Ալլահըն աղըզ պաշալընտան նի՛ճէ հըզիզ էթմէսի հադզընա տախի քէզալիք ճա-հիլ սին: Այվէթ, սէն Քրիստոսուն պուս սատա-գաթընա դուրթուլուշ պուլաճագ իարզ իւզ-րէ իման էթմէյինն սահիհ էսէրլէրի նէ՛ օլտուզտու հադզընա տախի ճահիլ սին, քի օլ էսէրլէր՝ եիւրէյի ալէմպլատըզ Քրիստոսուն վասիթասը իլէ Ալլահա սունմագ, օնուն իամինի, քէլամընը, եօլտաչընը վէ ճէմաաթընը սէվմէք օլուպ՝ օլ սէնին ճահիլճէ տիւշինտիւյիւն շէյլէր տէյիլ տիր:

Թէվ. Սիւալ էյլէ քի Քրիստոս կէօքտէն

ֆէքրէ էյի պէյան օլունուպ եիւրէյէ պիղարաղանէ մագպուլ օլունտուղունտա, ճէհալէթին պուրատա պահա էթտիյի միսիլլու, պիդմէշէհվէթիմիզին իսթէտի-յի կիպի եաշամաղա պիղի պրագմայըզ՝ իլա պիւթիւն պիւթիւնէ պունուն աքսըզընը էտէր: Ճէմի սեվապ օ-լան պօրճլարընըզ պաշդա եօլ իլէ օլտուզունտա՝ փէք աղըր, վէ պահուսուս իշլէմէսի միւմքինսիզ օլաճաղընոզ իքէն, պուս եօլ իլէ գօլայ՝ վէ էֆէնտիսընէ օլուրլար:

քէնտիսինէ պէյան օլտուղու՝ հիչ վազի օլմո՞ւշ մը տըր։ *

Ա՛ԷհՏւ։ Կ՚ըլ օ՞, սէն իլհամ կէօրմէք իսթի-յէն պիր ատէմ սին, հէ՛։ Պէն էօյլէ ինանըրըմ քի՝ կէրէք սիզ վէ կէրէք սայրլար պու քէյ-ֆիյէթ հադդընա հէր նէ տէրսէնիզ, հէփիսի պօզուգ ֆիքիր ալամէթի տիր։

ԹԱԴ։ Կ՚ի՞չնւն էֆէնտիմ, թէնին հասսէլէ-բինատէն Ք՚րիստոս էօյլէ կիզլէնմիշ, տիր Ալլահ-տա քի՝ փէտէր ուլլահ օնու պիր քիմսէյէ պէ-

*Ձիսմանի ատէմ պու շէյ փէք աճայիպ կէօրիւ-նիւր. ֆագաթ բուհանի ատէմ պուննուն սատաէթինի թանըր՝ վէ պուննուն թէսէլլիսի իլէ իֆթիխար էտէր։ Կիւճ պիր պահս տըր պու. պուննան նէ՞ անլայա պի-լիր իզ։ Շիւպհէսիզ Պօղոսուն շու սէօզիւ տէտի-յինտէ տույտուղունա տույտաճաղըզ քի՝ շէօյլէ տէր, Ալլահ բազի օլսու Օղլունու պանա աշիքեար էթմէյէ (Գալ՝ Ա. 16), եանի՝ Քրիստոսուն վէ օնուն էլչի իլէ օլան գէօր-թուլուշուն իւղէրինէ էօյլէ տէրուննաէն, բուհանի վէ սահիհ պիր մալիւմաթը օլսու քի՝ եիւթդի օնու գա-պուլ էթտի, ճանը օնա եափըշար, կէօնլիւ օնուն իլէ իֆթիխար էթտի՝ վէ քէնտիսի պիւթիւն պիւթիւնէ օնուն մուհապպէթի իլէ տօլսու, շէօյլէ քի ճանընըն շաղըղը իլէ Գու տըր պէնիմ սէվկիւլիւմ, պէնիմ տօս-թում, պէնիմ Գուրթարըճըմ, պէնիմ Ալլահըմ վէ պէնիմ խէլասըմ տէյիւ պաղըրըր ըտը։ Քրիստոս քէն-տիսինի պիղէ պէյան էթմէյէ բաղի օլմայընճա՝ պիզ օ-նուն իւղէրինէ սահիհլէն վէ թահգիգ պիր շէյ պիլմէ-ժիզ։ Մաթ. ԺԱ. 27։

յան էթմէյինճէ, քիմսէ գուրթուլուշ պուլա-ճադ թարըղ իւզրէ օնու թանըր յամազ։

Ա՛ԷհՏւ։ Պու սիզին իմանընըզ տըր, լաքին պէնիմ տէյիլ։ Ֆագաթ հէր նէ գատար պէնիմ գաֆամտա սիզին գատար ահայիպ շէյլէր եօղ իսէ տէ, եինէ պէնիմ իմանըմ տախի սիզինքի գատար էյի օլտուղունա շիւպհէմ եօղ տըր։

Ք՚ըչ։ Ք՚ուխսաթընըզ իլէ պիր սէօզ սէօյ-լէյիմ։ Այն պու քէյֆիյէթ հադդընա պէօյ-լէ խաֆիֆճէ սէօյլէմէմիզլի իտին. զիրա պու շէյի նասըլ քի պէնիմ կիւզել արգատաղըմ պահս էթտի իսէ՝ պէն տախի ճէսարէթ իլէ պահս էտէրիմ քի՝ ֆէտէրին պէյանը իլէ օլմայընճա, քիմսէ Յիսուս Ք՚րիստոսու թանըր յամազ։ Էվ-վէթ, ճանըն օնուն իլէ Ք՚րիստոսու քէսոզ էթ-տիյի իման տախի տօղրու օլտուղունտա՝ օնուն գուվվէթլու գուտրէթինին ղայէթ պէօյիւքլիւյիւ իլէ Թէէսիր օլունմուշ օլմալը տըր։ Մաթ. ԺԱ. 27։ Ա Կորնթ. ԺԲ. 3։ Էֆես. Ա. 17–

Ա՚ խ պու իմանըն Թէէսիրի հադդընա, եա՛ սէ-ֆիլ Ա՛ԷհՏւլէթ, պանա կէլիր քի սէն պիր շէյ պիլմէզսին։ Իմտի ույան, սէֆիլլիյինի կէօր, վէ Բաբպ Յիսուսա զօշ քի՝ օնուն սատադաճը իւ-լէ՝ հիւքմի ազալտան խէլաս օլսըն, չիւն քէնտիսի Ալլահ օլտուղու էճիլսէն՝ օնուն սա-

տագաթը տախի Ալլահ սատագաթը սըր։ *

Ա՛ԽՈՂ. Սիղ փէք ահէլէ կիթտիյինիզտէն՝ պէն սիզին իլէ եւրիւյէմմ. սիղ էօնմ կէ-
էին՝ պէն պիր աղ կէրիտէ գալմալը յըմ†։

Օւ վագըթ օ պիրլէր ղէօյլէ տէտիլէր. —

«Նէչէյ՞տէք, եա ձէհալէթ, պէօյլէ ճահիլ գալըրսըն,
Սանա օյան օն էօյիւտիւ նաքիլէյէ սայարսըն.
Էյէր հալա բէտտ էտէրէք տինլէմէզսէն սէն օնու,
Էթտիյինէն ֆէնալըղը տույամադսըն սէն սօնու։
Վազթ վար իքէն էյի տիւշիւն, գօրգմա ալամթ քէնտինի,
Տինկլէնիլէն էյի էօյիւտ խէլատ էտէբ՝ պիլ իմտի.
Ֆագաթ էյէր հալա օնու պօշ սայարսան՝ պիլէսին,
Եա ձէհալէթ, նիհայէթ սէն ճէղասընը չէքէրսին»։

ՕՆՈՒՆՃՈՒ ՄԷՆԶԻԼ

Ընտէն Քրիսթիան քէնտի արգատալընա տէօնէրէք ղէօյլէ սէօյլէտի.—

*Քրիստոսուն սատագաթընա միւհիմճ օլտուղունու կէօրմէյէն կիւնահքեար՝ թէքմիլէն ալյանմըշ տէյիլ տիր։ Նէ տէ հայաթի պուլմուշ տըր օլ քիմսէ քի՝ նօմսուն նիհայէթի տէյիւ Քրիստոսա գօշմազ, քի հէփ ինանալար օնուն իլէ սատըդ օլաճագլար։ Հոռմ. Ժ. 4։

†Մ իւրայը ճահիլներ բուհանի եօշճուլար իլէ եօլտաշլըդ էտէմէզլէր, վէ շու թալիմաթը տախի սէվմէմէզլէր, եանի քի՝ սատըդ չըգմազ վէ դուրթուլուշ պուլմազ իչիւն եալընըզ Քրիստոսա պագմազ կէրէք տիր, հէմ կիւնահքեար՝ տալա պիր շէյ օլմայըպ՝ քէնտի էթտիքլէրի իլէ քէնտիսինէ պիր իզզէթ քէսպ էտէմէզ։

Վէյս. Էյ էֆէնտիմ Թէվէքքէլթի, հէվ պագալըմ, կէօրիւնիւբ քի եինէ պէն իլէ սէն՝ պիղ պիղէ կիտէճիյիզ։

Պէօյլէճէ բիրյամտա կէօրտիւմ քի պուն-լար էօնճէ եւրիւյիւպ, Ա՛էհալէթ իսկ հավաշ հա-վաշ արգալարընտան կիտէր իտի։ Ընտէն Քրիսթիան քէնտի արգատալընա, պէն պու սէֆիլ ատէմի փէք աճըյօրըմ, էլպէթթէ պու-նուն հալի նիհայէթ ֆէնա օլաճագ տըր, տէտի։

Թէվ. Էյ վա՛հ, պիղիմ շէհրիմիզտէ պու-նուն հալինտէ օլանլար փէք չօղ վար տըր. պիրթիւն էվլէր հէմ մահալլէր վար տըր քի՝ եօլճու տախի տիրլէր. իմտի էյէր պիղիմլէ-րաֆիլարըմըզտա օդատար վար իսկ, արթըդ տէ-շիւն քի օնուն տօղտուղու հէրտէ նէ՞ գատար օլմալը։*

Վէյս. Էվվէթ, քէլտի՝ «Օնլարըն կէօզիւ-նիւ քէօր էթմտի քի կէօրմէյէլէր», տէր։

*Ձէհալէթ՝ դուրթուլուշ իւզէրինէ հէր նէ ճիսմա-նի էֆքեարլար իլէ տօղմուշ ըտը իսկ, հալա օնլարը թաշը չըգ՝ եալընըզ օնլարը ուտմա ֆէյլէսօֆլուղ իլէ տօնաճմասընը էօյրէնմիշ իտի։ Հէր տէհրտէ պուննուն կիսի միւրայլար չօղ պուլունուր։ Լաքին օնլարտան դուրթուլմուշ օլուպ՝ բուհանիձէ նատը պուլմուշ վէ Ճիսուստա օլան հագիգաթը էյրէնմիշ օլմատը նէ՛ ինա-յէթ տիր։

Լաքին շիմտի պիզ պիզէ իքէն, պու Թարզ առէմլէրին հադըրնա նէ՞ առթսին: Ճաճապ հիւ պիր վազըթ կիւնահլարընը Թանը՞մամըշ մը տըրլար, վէ պէօյլէճէ հալարը Թէհլիքէլի պիր առիւս գո՞զտմամըշ մը տըրլար:

Թէվ. Խայըր, պու սիւալըն ճէվապընը սէն վէր, չիւն սէն տահա պէօյիւք սին:

Ռէյհ. Պէն պազը ախ֊չիւնտիւյիւմէ՝ Իհ֊Թիմալ տըր կիւնահլարընը Թանըշլու գօզգար֊լար, լաքին Թապիաթի իլէ ճահիլ օլտուզա֊րընտան, օլ կիւնահլարընըն Թանըմտար քէն֊տիլէրինէ մէնֆաաթը օլտուղունու անլամազ֊լար, վէ պու սէպէպտէն՝ իմտիալէրինի գաթի է֊աէրէք օնու մէն էթմէյէ պաշլայըշ՝ քէնտի եւ֊րէքլէրինին խաթէտիյի Թարզ իւզրէ քէնտի քէնտիլէրինի ալտաթմագտա ապսըզլըգ իլէ տէ֊վամ էտէրլէր տէյիւ Թահմին էտէրիմ:

Թէվ. Իյվէյի, տէտիյին կիսի՝ պէն տախի, գօրգու՝ ինսանլարըն մէնֆաաթընա վէ հօշնու֊լուշա իլէ չըզտըգլարընտա տօզղու կիթմէյէ վէր քարտըմ էտէր տէյիւ ինսանըրըմ:

Ռէյհ. Ֆադըլը գօրգու օլտուղունտա՝ շիւպ֊հէսիզ քարտըմ էտէր. զիրա քէշտա՝ "Իլմին խալիֆտասը՝ Իպտալ գօրգուսու տըր", տէր: Յոբ. ԻԸ. 28: Առմ. ՃԻԱ. 10: Ընտկ. Ա. 7: Թ. 10:

Թէվ. Ֆադըլը գօրգու նի՞ճէ օլտուր:

Ռէյհ. Սահիհ հախօտ հադըլը գօրգու շու֊խէշ շէյ իլէ պէյտան օլտուր:

1. Օնուն պաշլամասը իլէ. պու շէյ՝ քիշի֊նին գուրթուլուշա սէպէպ օլան Թարզ իւզրէ քէնտի կիւնահքտար օլմասը հադըրնա դան֊մասընտան հասըլ կէլիր:

2. Իսկաս պուլմադ իչիւն ճանը գուվվէթ իլէ Քրիստոսա տաբըլմադտա ճէպէր էտէր:

3. Ճանըն տէրտունինտէ՝ Ալահա, օնուն քէ֊լամընա վէ հօշտարընա պիր իզզէթ վէրմէ֊քլիքտ հասըլ կէթիրիպ՝ էօյլէճէ տէվամ էթտիրիր, վէ պէօյլէ օլտուղունտա՝ օնու էօյլէ նազիք սագ֊լար քի, օնըտարան սաղա կա օլա, Ալլահընը կէթիպտարընա զիւլ կէթիրէճէք, քէնտի բահա֊Թընը պօզաճագ, Թուհու գաստավէթլէնտիրէ֊ճէք, կախօտ տիւշմանտա քէօթիւ սէյլէմէյէ սէպէպ օլաճագ պիր շէյէ տէօնմէքտաէն գօրգու֊տուր:

Թէվ. Կիւզէլ սէօյլէտին, ինսանըրըմ քի տէ֊տիյին հադգ տըր: Սըհըր օլտունտա նէյի հէման կէչմի՞շ մի իզ:

Ռէյհ. Նէյէ՞. պու սէօզլէրտէն պզգտը՞ն մը:

Թէվ. Խայըր, հաշա. կալընըզ նէ՛ րէտ օլ֊տուղումտուղու պիլմէք իսթէտիմ:

Ա. Ես։ Ինչու կէշմէք իշխուն իքի միլուէն զեւ-
յատէ նօլուսմուզ գալմասը։ Փաղաթի պիզ սէօ-
զիւսիւզէ տէօնէլիմ։

Իմամ ճահիլները քէնտիլերինի գօրգուլա գօ-
յան պու շէյլերի պիլմէսի քէնտի մէնֆաաթե-
լարը իշխուն օլտուզունու պիլմէտիքլերինտէն՝
օնլարը մէն էթմէք իսթէրլէր։

Թ. Վ. Օնլարը նի՞ճէ մէն էթմէք իսթէրլէր։

Ա. Ես։ Պու գօրգուլար հէր նէ գատար սա-
հիհէն Ելլահըն իշն իսէ տէ, օնլար՝ Հէյթա-
նըն իշն տիր տէյիւ զանն էտէրլէր։ Վէ պէօյ-
լէ զանն էտերէք՝ օնլարը կէօյա տիսիտիւզ
քէնտի հէլաքլըզլարընա պահս օլան շէյլէր
կիպի ըհտա էտէրլէր։ 2. Պու գօրգուլար քէն-
տի իմանլարընը պօզար տէյիւ տախի զանն է-
տէրլէր. նիչէ քի, հազըզ օլ սէֆիլ ատէմլէ-
րէ, իման տէտիյին շէյ օնլարտա պուլունմազ.
պու սէպէպտէն՝ նիւրքլէրինի օնա գարշը գա-
թըլաշըրըրլար։ 3. Գօրգմամազը տըրըլար տէ-
յիւ զանն էթտիքլէրինտէն, օնլարա գարշը ար-
սըզլըգ իլէ քէնտիլերինէ կիւվէնիրլէր։ 4. Պու
գօրգուլար քէնտիլերինին էսքի սէֆիլ ա-
զիզլիքլէրինի քէնտիլերինտէն ալահաղընը կէօր-
տիւքլերինտէն՝ պիւթիւն գուվվէթլէրի իլէ
օնլարը ըհտա էտէրլէր։

Թ. Վ. Պու հալտէն պէն քէնտիմ պիր ազ
անլարըմ. զիրա տահա քէնտիմի պիլմէզտէն էվ-
վէլ պէն տախի էօյլէ իտիմ։*

Ա. Ես։ Հէմտիլիք Ա՛էհալէթի գօնշուտմուզու
պրագըզ՝ սայր պիր մէնֆաաթը պահսե կիրէ-
լիմ։

Թ. Վ. Ա՛նանի կէօնիւլտէն հազըր ըմ. Փաղաթի
հինէ սիզ պաշլամազընըզ։

Ա. Ես։ Փէք էյի. սիզին Թարաֆլարտա
պուննատան օն սէնէ ադամ Օ՛զմանի իտիմտէ,
վէ օլ վազըթի մէզկէպտէ իլերտէ օլան պիրիսի
վար ըսա. օնու Թանը՞ր մըսըն։

Թ. Վ. Թանը՞ր մըսըյմը. հայ, հայ, Ալլի Թէ-
միզ նամ շէհրտէն իքի միլ գատար էօթէտէ օ-
լան Խայրսըզ նամ շէհրտէ օթուրուր ըսը, վէ
էվի տէ Ակրի տէօնէն նամ պիրիսինին Թա հա-
նընտաքի գատու իտի։

Ա. Ես։ Թամամ. օ՝ օնուն իլէ պիր պինա ալ-

*Ֆէրըմիզէ կէթիրմէկիզ քի՝ պիզիմ Թապէի հա-
լիմիզտէ պիւթիւն պիւթիւնէ ճահիլ իզ. չէօյլէ քի պու-
նու պիլէրէք եիւբէյիմիզ ալչաղանընըն վէ Ալլահ պիզի
սայրլարտան ֆարզըզ էթտիյի իչիւն օնա Թէշէքքիւր
էթսին, վէ ճիհանէն Թապիտէրէն մահրուրլուզու, հա-
նի՝ քէնտինի սահրզ չզարմազ վէ քէնտինէ կիւվէն-
մէք քէօթիւլիյիւ իլէ կէչէնլէրին խազըրինէ մէրհամէթ
էթսին։

թընտա օմուրուր ըսը : փէք էյի , պու ա-
ռեմ պիր վադրթի փէք ուչանմըշ ըսը • պանա
կէլիր քի՝ օլ վադրթի օ քէնտի կիւնահլարընը
վէ օլ կիւնահլարընն իւճրէթի նէ օլսուղունու
պիր ազ կէօրմիւշ իտի :

Թէվ• Պէն տախի սէնին կիպի պիլիր իմ ,
էիւն պէնիմ էվիմ օնունքինտէն անճագ իւչ
մի գաատար ուշագ օլսուղունտան՝ չօգ վադրթի
կէօշ նաշը տէօքիրէք պանա կէլիր իտի : Ճազ-
գան օլ առէմի աճըր ըսըմ , վէ օնուն Հազրը-
նա փէք իւմիտսիշ տէյիլ իտիմ • Ֆագաթ իշ-
թէ պիլմէշ իմիշ քի՝ Հէր «Ռապպ Ռապպ» չա-
ղրըտն մագսուտ տէյիլ տիր :

Ռէյհ• Օ՝ պիր քէրրէ պանա տէտի քի , շիմ-
տի նատըշ պիշ էտէյօր իտէք՝ քէնտիսի տախի
եօշճուլուգ էթմէյէ գարար գըլմշ ըսը • Ֆագաթ
պիրտէն պիրէ Ռէնտինի գուրթարան նամ պի-
րիսի իլէ ատսթ օլուպ՝ պէնի Թանըմամագա պաշ-
լատը :

Թէվ• Նէյէ քի օնուն իւզէրինէ սէօյլէշէյօր
իտէք , պիր ազ պուննուն վէ պուննուն կիպիլէ-
րին կէրի գալտըգլարընըն սէպէպինի Թէֆթիշ
էտէյիմ :

Ռէյհ• փէք Ֆայիտէլի օլուր• Ֆագաթ սիշ
պաշլայըն :

Թէվ, փէք էյի• իմտի պէնիմ պուլուշումճա՝ օնուն սեպէպի շու տէօրա շէյ տիր :

1• Պունուն կիպի քիմսէյէրին զամիրի Հէր նէ գատար ուչանմըշ իսէ տէ՝ Ֆիքիրլէրի Թէսպիհ օլմամըշ օլսուղունտան՝ ճիւմլ սահիպի օլսուգլարընը տուչմանըն գուվվէթի տիքքէնտիչինտէ , օնլարը մէզհէպ տավէթ Հանն շէյ մահվ օլուր , վէ պու սեպէպտէն օնլար կինէ քէնտի էօքի վարըշլարընտա տէօնէրէք • նիճէ քի Հէմիչինի սինտիրէմէյէն պիր քէօփէք , միտէսինին պօզուգլուղու կէչմէտիչի Հալտէ , գուսուպ ճէմի Հէմիչինի տրշարը չըղարտրըղնտա , կէօյա քէօփէչինի ագլը վար տէչիւգյաս էտերէք՝ քէնտի ագլընըն բիզտասը իլէ էթմիշ օլմայըպ՝ Հալընըպ միտէսի ալթիւսթ օլմնսընտան օլարագ , գուսուպտան ասնկրա պիՀու զուրլուղու կէչիպ միտէսի տախի բահաթլանտարընտա քէնտի արզուսու օլ գուսմտասը իլէ մահվ օլմուշ օլմտարընտան՝ կինէ տէօնիւպ քհաֆֆէսինի Հալար • պէօյլէճէ՝ օլ նազրլան սահիհ տիր քի՝ «Փէօփէք քէնտի գուսունճուսունա տէօնտիւ» , տէր : Բ Պէթ • Բ• 22 : Պէօյլէճէ՝ օնլարըն կէօյիւ արզուլտամալարը Հալընըպ ճէՀէննէմին աղագընը անլայըպ գօրպտուգլարընտան օլարագ , ճէՀէննէմին վէ

աղապը զօրդուսու սօուտուղունաս՝ կէօք վէ խէլաս իչիւն օլան արզուլարը տախի սօուր : Իմոի էօյլէ օլուր քի՝ ձիւրմիչիլիկի տուչմաը վէ զօրդուլարը սավարղընաս՝ կէօք վէ սաս-տէթ իչիւն օլան արզուլարը տախի էօլիւր, վէ քէնտիլէրի տէ քէնտի էաքի վարըչլարընա աէօ-նէրլէր* :

2· Պիր սէպէպ տախի շու տրը քի՝ օնլարըն իւսթիւնտէ պիր էսիր կիպի զօրդու վար տրը· պու տէտիկիմ՝ ինսանլարատան օլան զօրդուլա-րը տրը, զիրա "Ալէմ զօրդուսու տուղաղա տիւշիւրիւր" : Ա-ոմ· ԻԹ· 25 : Իմոի ձէհէն-նէմին ալէմլէրի օնլարըն գուլազլարընաս օլ-տուգձա՝ հէր նէ գատար կէօյէ արզուսմէնա կէօ-րիւնիւրլէր իսէ տէ՝ ալէմ օլուպ՝ հէր շէյի ղայպ էթմէք, նախօտ քէնտիլէրինի տէֆ օլունա-

*Միւրայը իմանքէարըն հալինին պիր սահիհ Թաբիֆէ տիր պու : Զօղլարըն տիւշմէսինին սէպէպի պուրատա պէյան օլունմուշ տրը : Պաղըլարը պունա պինանէն Ալ-լահըն ազիզլէրինին՝ տէվամ էտիպ կէտտի իղղէթէ մուէթլազ վարիս օլաճազլարը հադդընա օլան Թալիմա-Թը ինքեար էտէրլէր : Ֆագաթ պէյլէ էթմիլէրի իլէ՝ Ալլահըն ֆէլամն հադդընա պիր շէյ պիլմէտիկլէրինի պէյան էթտիկլէրինէն մնատաս՝ Ալլահըն վատարրընը տախի պօշա չըգարմըչ՝ վէ օնուն լութֆ ինձիլինի մա-տալ կիպի պիր շէյ տէյիս կէօսթէրմիշ օլաբիլար :

մուշ վէ լազըմընը սրդընթիլարա սօզմագ թէհլիքէսինէ տիւշմէմէսի էյի տիր տէյիս՝ սա-յըր պիր միւսահազայա կիրէրլէր , վազաս նէ ի-չիւն օլատուղունու քէնտիլէրի տէ պիլմէզլէր· վէ պէօյլէճէ եինէ տիւնեայա սարըլըրլար :

3· Մէզհէպ Թաշըմանըն այրպը տախի քէն-տիլէրինէ պիր էնկէլ օլուր· օնլար քիպիր վէ մազօուր տրըլար , վէ օնլարըն կէօզլիւ էօնիւն-աէ՝ մէզհէպ ալէտ վէ գրնանըլաճագ պիր շէյ տիր : Պու սէպէպտէն՝ ձէհէննէմին վէ կէլէճէք աղապըն հադդընա օլան տուչուշլարընը ղայպ էթտիկլէրի կիպի՝ եինէ քէնտի էաքի վարըշ-լարընա տէօնէրլէր :

4· Ձիւրմիչիլիկի Թանըմասը վէ օնտան զօրդ-մագ միւսահազասը փէք ազը տրը օնլարա , սէ-ֆիլէյհ տիւշմէզտէն օնու կէօրմէք իսթէմէզ-լէր· վագաս իհթիմալարը քի օնու իլէ կէօր-տիւքլէրինտէ , էյ՝ , օ կէօրիւնիւշտէն հաղղ էտէրլէր իսէ , սաս ըգլարըն գաչըպ էմին օլ-տուգլարը եէրէ գաչ՝ ալար· ֆագաթ ապտէմ-ձէ իֆտատէ էթտիկիմ Դիւլու, ձիւրմիչիլիկի Թանըմագ վէ օնտան զօրդմագ միւսահազասըն-տան գաչըպգլարը էձիլէն՝ պիր քէրրէ օլգօր-գուտան վէ Ալլահըն զազապը հադդընա ուչան-մալարընատան գուրթուլտուգլարը կիպի , շազ-

լոզ իւէ եիւրէքլէրինի գաթըլաշըըրըպ տահա զիյատէ գաթըլանաճագ հօլլար սէյէրլէը :

Ռէթ• Տէահքլէրին՝ քէյֆիյէթին ասլընա փէք հագըն տըը• ղիրաճիւմլէսինին պաշ սէպէ- պի՝ ֆիքըրլէրինին վէ իրատէթլէրինին թէպահիլ օլմամըշ օլմասը տըը : Այ պու սէպէպտէն օնլար գաատընըն էօնիւնէ առըան ճիւնհա սահիպինէ պէնզէրլէը քի՝ թիմիրէյիզ սարսըլըը՝ վէ պիւ- թիւն եիւրէքտէն թէօվպէ էթմիշ կիպի կէօ- ռիւնիւը• լաքին պուղնարըն քեաֆֆէսինին ահպի՝ տար աղաճընըն գօրդուսու օլուպ՝ մա- լիւմատիր քի ճիւնհասընատան իքրահը օլարագ տէյիլ տիր• չիւնքի օնու եավընըշ ազատ պրագ, վէ օ ենինէ պիր խըրսըզ՝ եախօտ պիր չահիկըն օլաճագ տըը• նիչէ քի՝ էյէր ֆիքրի տէյիշիլ օլսա իտի, պաղգա տիւրլիւ օլաճաղ ըտը :

Թէվ• Իչիէ պէն սանա օնլարըն կէրի տէօն- տիւքլէրինին սէպէպինի կէօսթէրտիմ• սէն տէ թարըզընը կէօսթէր :

Ռէթ• Կէօնիւլ իրատէթիմ իւէ կէօսթէրի- բիմ :

1• Ալլահընն, էօլիւճիւն վէ կէլէճէք հիւք- միւն հագդընա տիւլիւնմէյի էլլէրինտէն կէլ- տիյի գատար տէֆ էտէրլէը :

2• Ընատէն եավաշ եավաշ քէնտի պօրճա- րը օլան ընէյլէրի, մեսէլա՝ մախֆի տուայը, ընէվլէթլէրինի նէնմէյի, ուլանըղ տուրմայը, կիւնահ իչիւն գաատավէթ էչքմէյի վէ սայր պունուն կիպի ընէյլէրի իճրա էթմէքտէն կէրի էչքիլըլէը :

3• Օնատան սօնկրա տիրի վէ սըճագ քրիս- թիանլարըն իչինտէ պուլունմադըտան գաչար- լար :

4• Պատէհու իւմուճի օլան պօրճլարընատան, մեսէլա՝ իչիլմէքտէն, օդուրմադըտան, մէղհէպճի սէօհպէթլէր էթմէքտէն, վէ սայր պուլունուն կիպի ընէյլէրտէն սօուրլար :

5• Օնատան սօնկրա տինտաբլարտան պաղը- լարընըն իւղէրինտէ ընէյթանճա սուչ պուլմա- ղա պաշլարլար քի՝ օնլարըն արտընճա օնլա- րըն իւղէրինտէ կէօրտիւքլէրի պաղը գու- սուրլարըն սէպէպի իլէ մէղհէպի պրագմադա կէօրիւնիւրտէ պիր սէպէպլէրի օլսուն* :

6• Ընատէն քէնտիլէրինի չափկըն, ճիւմա-

* Պիր միւմին քէնտի քէնտինի ալէգլատըղ քէնտի դուսուրլարընըն իւղէրինէ աղայաճագը եէրինէ սայր- լարըն դուսուրլարընը վէ սուչլարընը կէօրմէք վէ սէրթ հիւքմ վէրմէք ըուհու կէօսթէրտիյինտէ, օ՝ ֆէնա պիր նիչանէ տիր :

նի վէ փիս քիմնէլէրէ պէնա էտիպ՝ օնլար իլէ արդատաշլըդ էթմէյէ պաշլարլար :

7 • Ովնկրա՝ կիզլիտէ ճիամանի վէ փիս սէօզլէր էյմէյէ տիւշէրլէր, վէ էհլի քիտամլ զանն օլունան պիր քիմսէտէ պէօյլէ պիր շէյ կէօրմիւբլէրինտէ, քէնտիլէրի տախի օնլարտան էօրնէք ալարագ, տահա ճէտարիէթի իլէ էտիպլի-լիրլէր տէյիւ շազ օլուրլար :

8 • Պունտան սօնկրա՝ ուֆագ կիւնահլար իլէ աշիքնար օյնամագա պաշլարլար :

9 • Վ֊է սօնկրա, արթըդ դաթըլուշմըշ օլտուդլարընտան՝ քէնտիլէրինի օլտուդլարը կիպի մէյտանա ջըդարըլըլար : Պէօյլէճէ նինէ սէֆիլլին պաթմադընա տիւշէրէք՝ քէնտի ալտանըշլարընտա էպէտէն ղայպ օլուրլար, մէկէր Ալլահըն լութֆունուն պիր միճիզաթը էօնիւնիւ ալսըն* :

---

* Տիգդաթ էյլէ քի՝ վատալարընտան կէրի տէօնէնլէր նիՓճէ եավաշ եավաշ կէրի տէօնէրլէր : Քէնտի վատալարընտան տէօնմէլէրի, եվվէլա նիւբէրէլէրինտէ՝ իմանլարը զայիֆլէնմէք իլէ պաշլար, վէ սօնկրա աշիքնար կիւնահլար իշլէյէրէք՝ վարըշլարընտա նէհմատ պուլուր : Նի՞չինի տիւնեանդըն մուհապէթինի Թէրք էթմէյէ էմր օլունմուշտուր. նի՞չինի Թամամքնարլըդա փուԹփէրէսթիլիք տէնիլէր : Օնուն իշինէ քի նիւբէյի Ալլահտան տէօնտէրիպ՝ օնուն իլէ եագըն իշտպլըդը օլմադտան մէն էտ-

Լմանի բիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ հօլճուլար արթըդ Սըհէր օլունմուշ կէրի կէշմիշ օլուպ՝ Ինէա * նամ մէմլէքէթէ կիրէչօրլար ըտը քի՝ օնուն հալտար փէք Թաթլը վէ սէֆալը էտի : Նասյ • կՒ • 4—12 : Նէտ • Ե • 10—12 : Նօլ տախի տօղրու օնուն իշինտէն տիւշտիւնտէն՝ պիր ազ վագըթ քէնտիլէրինի օրատա էյլէնտիրտիլէր : Էվմ պուրատա զուղարըն տավմա էօԹմէսինի իշտիպ՝ նէրտէ տախի հէր կիւն պիթէն չիչէքլէրի սէյրէտէրըդը էտի, վէ օլ տիյարըն գուսմրուտունուն սէյնի տինկլէրիլիր էտի : Պու տիյարտա կէչէ վէ կիւնտուզ կիւ-

---

տէն շէյ, Թապտաթի իլէ օնտ օլան վատտան տէօնմէյէ մէյիլէնտիրիր : Նէրէյինդէ վէ Թոթէքլէրինդէ տիգդաթ էտին : Ցտիմա շու Թէնպիհ Թոտտաթ էտին քի՝ «Թէքմիլ տիգդաթ իլէ եիւբէյինի հըՓղ էյլէ, պէրա էօմրնէն փունտարլարը օնտան տըր », ատր : Ա֊ոտ • Գ • 23 : Էյնէր ույանդը տուբմայը կէրի գաղաշտադ օլուրտա՝ նըզ, շիւպհէսիղ նէր Իւտթինտ կիւնահ իչիւն վէ ճէհննէմմոտ օնուն լանէթի իչիւն ֆէնտա տաճ չէքէճէք-սինիզ : » Գաչըն քի նիՓճ տիգդաթ իլէ եիւբիւյինինիզ՝ իլմինդէր կիպի տէյիւ՝ իլտա ալիմլէր կիպի . վէ վագ-Թը տաճտան ալան, պէրա կիւնլէր ֆէնտա տըր » : Նէհե • Ե • 15, 16 :

* Խարանիճէ Թէվքաթըն Նասյ • կՒ • տէօրտիւնճիւ խանէսինտէ շէյխլէ տէնիլմիշ տիր, « Սէնին տիյարըտա Պըտ֊ըհ (եահտա Իմտա) տէնիլէճէք ». քի Նիքճահլը տէմէք տիր :

նել վար տըր. պու սէպէպտէն՝ պուրասը լ՚օ-
լիւմ քէօլիէսի տէրէսինատէն՞ իրագ, հէմ ի-
միտի քէսէն Գահրէմանըն ևէթիշէհի ևէրատէն
տըշարը իսի. նէ տէ պուրատան Շ՚իւղհէ հի-
սարը կէօրիւնէ պիլիր իսի: Պուրասը քէնտի
կիսէճէքլերի շէհրատէն կէօրիւնիւր իսի, վէ
պուրատա օրանըն սէքէնէթինատէն պագըրնա
բասթ կէլտիկը. զիրա պուրատա փարըագ քիմ-
սէլէր էքսէրի կէզինիրլէր իսի, չիւն օրասը
կէօյիւն փէք ևադըրնատա իսի: Կէլինին վէ
կիւվէյինին արասրնատա օլան ահնամէ տախի
պուրատա թաագէլէնմիշ իսի. էվվէթ, պուրա-
տա կէլինին իւզէրինէ կիւվէյինին շազ օլտու-
ղու կիսի՝ օնըարրը Ալահը տախի օնըարրը իւ-
զէրինէ շազ օլսուր ըտը: Պուրատա օնըարրն
պուզայա վէ շարապա իսթիյաճլարը ևօզ ը-
տը. զիրա ևօշճուլուդլարընատա հէր նէ չիյէ
պէրգէրլէր իսի խէ՝ պուրատա օնըարրն հէվ-
սինատէն փէք չօգ պուլունուր ըտը: Պուրատա
չէհրին տըշարըսրնատան սէօյլէր՝ ևիւքսէք սէս-
լէր իշիտիրլէր իսի քի՝ Սիօնըն զըրընատա սէօյ-
լէյին, Իլթէ խէլասըն կէլիյօր: Իլթէ իւճրէ-
թին պէրատէրինճէ սիր, տէր իսի: Պու տի-
յարրն էհալիսինին ճիւմլէսի օնըարա, "Ալլահ
գաւմ Թապըրն գուրթարտըդը, սէչելմիշլէր",

վէ սայր պատնուն կիսի սէօզլէր իլէ չաղըրըր-
յար ըտը*:

* Սատաճէլու եօշճուլարրն շիմտի բահաթճա Սըհրը
օլատնմուշ ևէրատէն կէչմիշ օլսուդ՝ ինալա, տանի՝ նիքահտը
նամ պիր էհնի սէքիալը ևէրէ ևէթիշմիշ օլտուդլարրը ի-
չիւն օնըարրը Թէպրիք էթմէկիյիդ: Պուրատա օնըար Քրիս-
տոսուն քէնտի կէլինինին իւղէրինէ օլան մուհապէ-
պէթինին փէք արդուլանաճադ նիշանէլէրինի կէօրիւդ՝
օնատն քէնտի հիսսէլէրի տախի օլտուդունու էյի
անլատըլար: Պու տիյարրն հավասը Թաթիլը վէ սէքիալը
իսի, տանի տուտանրն Թաթիլը սատճլարընատա՝ կիւնահ-
տան վէ Շէյթանատան քէնտի ճանլարրընն նուբուննու
գարարատաճադ պուլունի չդժագ ըտը: Պուրատա գուշ-
լարրն միւտիմ էօթմէկլերի իշիտիլիր իսի. տանի՝ քէնտի
Ալլահը վէ Գուրթարըճըսը օլան Ջահը շէրիֆէ տա-
իմա Թաթիլը բուհանի վէ Թէշէքքիւր իլահիլէրի սունուշ-
լուր ըտը: Զիչէքլերին էհը իսթիւնատ հէր կիւն պիթ-
մէսինի կէօրիւրլէր իսի, տանի՝ քէնտի ևիւրէքլերինին
պիր վազրթ մահսուսլուդ Թարլասրնատա՝ շիմտի լուրթ-
թօխսումնու Սատաճէթ Կիւնէշլինին տիրիլտիճի շավլարը
իլէ պիրիպ՝ կիւզէլ չիչէքլեր աչար ըտը: Գումրունուն
սէսի օղ տիյարտա իշիտիլիր իսի, տանի՝ սէմտավի
կէօկէրճինին՝ Ալլահըն Ադիզ Բուհունուն շաղլանարրը-
ճը վատարը քէնտի ճանլարրընա ևէթիշիր իսի: Պու սէ-
ֆալը տիյարտա՝ Սատաճէթ Կիւնէշլի ճէմի շիւտկէլէրինի
վէ գօրգուլարրն պուլուԹլարրընը տէֆ էտերէք, քէն-
տիսի գուվվէթ վէրճճի պիր փարլադըդ իլէ օնըարրն
ճանը իւղէրինէ տօզար ըտը: Պուրատա իման իլէ մէ-
լէքլերին ասյարըդ մէճլիսինէ իլհագդըգլարրը օլուր ըտը,
վէ քէնտիլերին Ալլահա տէօնմէյէ պաշլատըգլարրը վագ-
Թընատա օլան նիքահ ահնամէսի Թաղէլէնիպ գուվ-

Իմաի պու տիյարըն իչինաե ևիւբիւտիքլե-
բինաե, քենաի կիտէճէքլերի վատիշահլըդատան
տահա իրագ իքէն սիւրտիւքլերի սէֆատան զի-
յատէ մէսրուր խիլէր • վէ օլ շէհրե նազլաշ-
տրգճա՝ օնու տահա էյի կէօրիւրլեր իտի : Օլ
շէհր՝ ինճի իլէ վէ գըյմէթլու Թաշլար իլէ պի-
նա օլունմուշ ըտը , վէ օնուն սօղադլարընըն
գալըրըմընարը ալԹունատան ըտը , շէհրլէ քի՝
շէհրին քենաի Թապիի ճէվրալընատան վէ օնուն
իւզէրինէ վուրմուշ օլան կիւնէշին շավգլարը-

վէթ պուլարագ , քենաի ևիւրէքլերին շաղըղընը ար-
Թըրըր : Նէհայէթ Քրիստոս վէ օնուն իլէ օլան գըյ-
մէթլու վատար օնարընե էգյէճէյի վէ իչէճէյի օլուպ՝
օնուն էվինին պօլուղու իլէ զանիճէ ասյտուլար , վէ օ-
նուն սէֆաղարընատան ըրմադ կիպի իչտիրէր . վագտա Ալա-
հըն ճէմմաԹընատան հէվիսի քենաի եօճմուղուղարընըն սօն
սէնէլէրինաե պէօյլէ պէօյիւք լութֆ Ըլարա նայիլ օլմաղլար ,
վէ նայիլ օլմամալարընա չօգ սէպէպլէր վար ատը . լաքին ,
է՛յ օղուլան , էյլեր սէն քենաի սօն կիւնէրինի պու Ըևա-
տտա կէչիրմէք իսԹէր իսէն , պիլմիշ օլասըն քի՝ էմին-
լէյէ վէ րահաԹա կէօթիւրէն եօլ՝ իԹտաի ատը : Եօ-
լունէ Թտարիֆ քեաղըտընա , եանի՝ Ազիզ Քիթապա տիգ-
գաթ էյլէ , սէնին չաղըրմընը վէ սէչիլմինի գավէ սագ-
լամադա ճէսուր օլ , վէ Ալլահա հէմ՛ ինսանլարա տօղ-
րու պիր էյի զամիրին օլմադ իչինէ ույանըգ տուրուպ
չալըշ , վէ տուա էթ : Օլ վագըթի պու սաատէթլու
եօղճուլարընը նայիլ օլտուգլարը շէյէ սէն տահի նա-
յիլ օլաճադսըն տէյիւ կիւվէնէպիլիրսին :

նընե աքա էթմէխինատէն՝ Վրիսթիան հասըթէ
տիւշերէք քէյֆինի պօզտու • Թէվէքքէլլենին
իւգերինէ տահի օլ քէյֆսիզլիքատէն պիր իքի
սէֆա նէօպէթի կէլտի , պու սէպէպատէն օրատա
օնլար պիր աղ վագըթի եահաըլար , վէ սըգ-
լէթլերինին սէպէպինատէն շէօյլէ ֆիզան էտիպ՝
« Էյհեր սեվկիւլիւմիւ պուլուր իսէնիզ , օնա
խապէր վէրինիզ քի՝ պէն աշգ խասթասը իմ՛՛,
տէրլէր իտի * :

Ֆագաթ պիր աղ դուվվէթլէնիպ խասթա-
լըդլարընա տահա էյի տայանատիկեր օլտուգ-
լարընտա՝ եօլլարընա կիթտիկեր , վէ կիթտիքճէ
եագընա վարարագ էօյլէ եէրլերէ նէթիշտի-
լէր քի՝ պաղլար , պաղչէլէր վէ աղաճլըգլար
վար ըտը , վէ օնլարըն զաիւսու՝ եօլուն իւ-
զերինատ իտի : Իմաի օնլար պուրալարա նէ-

* Սաատէթլու ճանլար՝ սէմավի մագսուտարընա
եագլաշարգճա ֆարդ էտերէք քի՝ Քրիստոսու քենաի
վատիշահլըդընատա կէօրմէք իչինն քենաի արզուլարը
տահա արԹար , բիզլարը տահա զիյատէ բուհանի օ-
լար , վէ ճանլարը տահա զիյատէ օնու արզուլար ;
Փէք ադիմ պիր քէֆիյէթ տեր քի՝ Դաւիթին մէզամի-
բինին իլէ փայլարը Թէիրաք , արզ , գօրգու , վէ սըգ-
լէթ ու սըդընԹը ահուզարլարը իլէ տօղու օլուպ՝ օնուն
սօնունուն եագընարընատա՝ կիթտիքճէ էմնիյէթէ , դըյ-
մէթ պիլմիյէ վէ շաղըղտա տէօնէր , վէ սատէ իզղէթ
ու մէհաուենիյէթի իլահիլէրի իլէ խիթամ պուլուր :

թիշտիքլէրինաէ՝ պաղէհպանը հօլ իւսթիւնաէ տուրմուշ կէօրէրէք՝ հօլճուլար օնա, Պու կիւզել պաղլար վէ պաղչէլէր քիմի՞ն աիր, տէտիլէր։ Օ տաիսի՝ Պաւնլար փատիշահըն տըր քի՝ քէնտի սէֆասը՝ վէ հօլճուլարըն բահալը իւչիւն պուրատա տիքմիշ տիր, տէյիսի՝ օնլարը պաղլարա կէօմի իւրէրէք օրանըն նիյմէթինտէն նէսիհլէր տէյիս իքրամ էթտի (Բ Օրն. ԻԹ. 24), հէմ օնլարա փատիշահըն սէֆա էթտիյի կէզինէճէք նէրլէրի վէ քէօշքլէրինի կէօսթէրտի, վէ օնլար օրատա էյլէնիպ ուչուտուլար։

Շիմտի բիւյամտա կէօրտիւմ քի՝ օնլար պիւթիւն հօլլարընտա էթտիքլէրի սէօհպէթտէն զիյատէ՝ շիմտի ուչուտուլարընտա սէօյլէշտիլէր իտի. վէ պու շէյէ թտաաճճիպ էթտիյիմտէ՝ պահճէպտան պանա, Պու շէյէ նի՞չիւն թտաաճճիպ էտէյօրսուն, պու պաղըն իւզիւմ մէյվէլէրինին թտապիտիրընտան՝ օնլար էյլէ թտիլը աշաղա կիտէրլէր քի՝ ուչուչանլարըն տուտուպ լարընը սէօյլէտիրլէր, տէտի։ * Եզէք. Է. 9։

* Էպէտի Խոճալին շարտպը՝ Բտպպ իլէ բահալի պուլան միւմինլէրին տուտուպլարընը սէօյլէտիր քի Քրիստոսուն վէ օնուն լութֆունուն իյտիխինի օգուտսունլար, վէ օնլարա՝ Ալլահըն օնլար իչիւն էթտիյի պէօյիւք շէյլէրի պէյան էթտիրիր։ Վէ պու գատէհի դանիճէ իչէն ճանլար՝ Քրիստոսու փէք սըգ իպգէթլէրլէր, վէ օնուն լութֆունուն պէօյիւքլիւնիւ եիւճէլտիրլէր։

Պէօյլէճէ կէօրտիւմ քի ուչանտըպլարընտա՝ արթըպ օլ շէհրէ վարմագ իչիւն հօլա թէվան օլտուլար։ Ֆագամի, նիճէ քի ադամճաէ սէօյլէտիմ իսէ, շէհիր խալխ ալթունտան օլտուզու սէպէպտէն (Յայտ. ԻԸ. 18), կիւնէհլին օնունն իւզէրինէ էթտիյի պէս էյլէ նիհայէթսիզ ճէզալ իտի քի՝ տատա պնտա աչըգ նիւզ իլէ պադտամագ օլտուգ՝ պադտագ նիյէթի իլէ հափըլմըշ օլան պիր շէյ վասիթտասը իլէ պադտալտար ըտը։ Բ Կորն. Գ. 18։ Խմտի կէօրտիւմ քի՝ օնլար կիտէր իքէն գարշըլարընտա ալթունա կիպի վարլայան էտագտ կիյինմիշ վէ քէնտի նիւզէրի տաթի ըշգ կիպի վարլայան իքի տաէմ չզտը։

Պու քիմսէլէր հօլճուլարա նէ՛ րէտէն կէլմիշ օլտուգլարընը սօրուգ՝ օնլար տաթի նէրէտէն կէլտիքլէրինի սէօյլէտիլէր։ Էմ նէ՛ րէտէ գօնտուգլարընը, վէ հօլտա նէ՛ սըգընթրլարա թէկլիքլէրէ, նէ՛ բահաթլզգլարա վէ սէֆալարա բտաթի կէլտիլէր տէյիս տաթի օնլարա սօրտուուլար, վէ օնլար տաթի թտրնի էյլէտիլէր։ Օլ վագըթի օնլարա բտաթ կէլէն տաէմլէր, Տահա իբի կիւճլիւյէ տաթի բտաթ կէլճէգքտէնիզ, տէտիլէր։*

* Պու իքի կիւճլիւք նէ՞ տիր, Պիրի տէշարըտտան էօլիմ, օ պիրի իչէրիտէն իման զայըֆլըզը տըր։ Պու

Օ՛ վազքի Քրիսթիան իւր արպատաչը օ՛ աստմէրտեն տիւէտիւէը քի քէնտիւէրի լէ կիթանիւէը. ընդ՛ար տախ բազի օլտուլար։ Ֆագամ՝ օնու սիզ քէնտի իմանըմըզ՞իւէ կէ կէչիրմէլիսինիզ, տէտիւէը։ Պէօյլէճէ ըիւյս մ՛ատա կէօրտիւմ քի՝ պիրըիքտէ թէտ շէհրին գա՛փուտու կէօրիւնէնէտէ կիթանիւէը։

Իմտի կէօրտիւմ քի՝ քէնտի օլտուգլարը ի՛ր՛ին վէ գափուտուն ատա կէրիւնտէ պիր ըրմագ ա՛չտագ՝ իւսթիւնտէն կէչմէք իչին քէօփրի՛ւ հոդ ըտը, վէ ըրմագ տախի զայէթ տէրին ի՛տի։ Պու սէպէպտէն՝ հօճա՛ուլար պու ըրմադը կէօրտիւքլէրինտէ փէք իւրքտիւլը. լաքին օնլար իչէ կիտէն տաւմէրը, Պուռնուն իչինտէն կէչմէկիսինիզ, հօդ խէ գափուլա վատամագ՛ըն՛ը, տէտիւէը*։

իչինճինին սէպէպինտէն տիր քի՝ էվվէլքի պիզի կիւճ կէլիր, Էյ գարնտաշլար, կէրէք եաշտարդըմըզ վէ կէ՛ըէք հօչէճլիմիզ, զէմանտա պիր գավի իմանըմըզ, տիւ՛նէսյը էէնէն, կիւնտհը դըբան վէ հօչիւմ զարիպ կէչէն պիր իմանըմըզ օլտուն տէյիւ ճան ու կէօնիւլտէն տիչէ՛յէիմ՝ Եա՛ Ջիսուս խօճամըզ, տալընըզ պիր սէզ սէօյլէ, վէ իմանըմըզդն զայրճիլդը գալար, իմանըմըզ գուվվէթի պուլար, վէ իւմիտիմիզ դայիմ օլուր։

* Շիմտի հօճա՛ուլար քէնտի ա՛ոն տիւշմանլարը՛ընը, եա՛նի հօչիւմիւ գարշըլայամադլար, վէ օնուն իչէ կիւրէչէ՛-

Օ՛ վազքի հօճա՛ուլար՝ Ա՛ճապ գափուլա վարմագ իչինն պաշգա հօ՛ճ հո՞գ մը տէյիւ ա՛օ՛ըուշտուրմագա պաշլատըլար։ Օ՛ պիրըէը խոճ ձէվապ վէրիպ՝ Վա՛ր ամմա, տիւնեանքն գուրուտուղունտան պէրի խքի քիչիտէն, եանի՝ Նոավ իչէ Եղիսատան պաշգա հիչ պիր քիմսէյի օլ հօլա պատմագ ըուխսաթը օլմայըպ՝ ա՛օն պօրու չալընանտաէք տախի քիմսէյի ըուխսաթ օլմայաճագ տը՛ը, տէտիւէը։ Իմտի հօճա՛ուլար՝ վէ պախտուսա Քրիսթիան, իչէրիչէրինէն իւմիտի գալ էթմէյէ պաշլայըպ՝ պու եանա վէ օ եանա պագարըլար ըտը. Ֆագամ ըրմագտան գուրթուլաճագ պիր հօլ պուլամատըլար։ Ընտէն օլ տաւմէրը՝ Ա՛ճապ սուլար հէր էէրտէ տէրի՞ն մի տէյիւ ա՛օրտուգլարընտա, օ պիրըէը ձէվապ վէրիպ՝ Խայըր, տէյիւ տիր, լաքին օլ սուրէթտէ պիզ սիչէ պիր իմտատ էտէմէյիպ՝ անճագ սիզ օրտնըն փատիշահընն իւչէրինէ օլան իմանըմըզդա կէօրէ տէրին եա՛-

---

ճէքըէը։ Օնուն կէօգիւքտիւկլէնտէ՝ գօրգուս իչինէ տիւ՛շէրըէը. Ֆագամ օնտան կէչմէկ տիրըէը։ Իմտի կէօգ՛էրինի նէ՞ իւգէրինէ գօմագը տրըպագ, քէնտի զաթ՛ըրընընվէնտօտ քէնտի էթտիկէրինի՞ն իւգէրինէ մի։ Խայըրլըպ եաղընըզ օլ Ջիսուսուն իւգէրինէ քի՝ պիզիմ իչէն էօլիւմի զարիպ կէլտի, վէ պիզիմ իւմիտիմիզ կէլէն էօլիւմ գօրգուսունա տախի՝ զաթկպ կէչէպիլիր։

խօտ սրդ եբէ տիւշէճէքսինիզ , տէտիլէր*։

Օլ վագրէթ սուլա կիրմէյէ Հաղըրլանըզ՝ կիրտիքլէրինտէ Քրիսթիան պաթմադա պաշլատը , վէ քէնտի էյի տօսթու օլան Թէվֆիքէլէյէ պաղըրըզ՝ Տէրին սուլարա պաթտըմ , տալկալաբ պաշըմտան կէչէյօր , օնուն հէմ սուլարը պէնի աշաը , Աէլա • տէր խոյ ։†

* Քրիսթիանլար քէնտի ասն տիւշմանլարընը , եանի՝ էօլիւմիւ քէնտի իմանլարը իլէ վէ Աղլահընն Գուրզուսուննուն գանը իլէ , եանի՝ իման իլէ Գուրթարըճընն սիյասէթէլէրինէ սըղընարագ եէնէրլէր ։ Վէ քէնտի իւզէրինտէ էօլիւմէ զալիզ կէլմիշ օլան քիմսէյէ էթմիքլէրի իմանընն զայըֆլադը եախօտ գուվվէթինէ կէօրէ՝ քէնտի զալէպկէրի տաճի ազ եախօտ չօգ օլուր ։ Լաքին Քրիստոսուն լութֆու իլէ՝ էն զայիֆ քրիսթիան տաճի վագտա գուվվէթինին կէչտիյի գատար բահաթլադ իլէ էօլիւմ ըրմազընտան կէչմէզ իսէ տէ՝ ֆագաթ էինէ սէլամէթ իլէ կէչէճէք տէր ։

†Քրիսթիան վագտա զայէֆ թէճրիպէքտար վէ գավ պիր միւմին իսէ տէ՝ ֆագաթ պուրատա էօլիւմիւն եադլաշտըղընտա զէյատէ թէլաշէտ վէ գօրդուտա կէօրիւնիւր ։ Պունուն պէօյլէ թարիֆ օլունմասը տօղրու ֆիքր իլէ օլուպ՝ կէօյա տաճմա պէօյլէ վագի օլուր տէյիւ տէյիլ , իլլա պազը պէօյլէ օլուր տէյիւ ։ Բապպընն պէօյլէ նատպ էթմէսի՝ շիւպհէսիզ սաղ գալմընլարընն թէճսիպ օլմասը իչիւն տիր ։ Ցինտար պիր քրիսթիանընն իւզէրինէ պագտըղըմըզտա՝ հէման օնուն ասընտան պիր լայըգլըզը վար ըտը տէյիւ զանն էտիպ՝ օնու բահաթլադ իլէ էօլմէյէ լայըգ սայարըզ ։ Ֆագաթ կիւնահքար

Օ պիրի իսէ՝ Շաղ օլ գարնատաշըմ , պէն ահպինի պուլտում , վէ օրատա էյի տիր , ահա ։ Ընտաէն Քրիսթիան՝ Ա՛խ , տօսթում , էօլիւմ ին ճաքլարը պէնի տարատը • պէն արթըպ սիտ վէ պատ ագան տիյարը կէօրմէյէճէյիմ , տէ՛ահ ։ Օլ վագրէթ Քրիսթիանըն իւզէրինէ էօյլէ պիր գըյադ գարա՛լըգ վէ գօրդու չէօքտիւ քի՝ էօնիւնիւ կէօրէմէզ օլտու ։ Էմ պուրատա

ատէմ Բապպընն պիր պօրճու եօգ տըր ։ Էն էյի քիմսէյէր տահի՝ քէնտի իմանլարընն փարլադըղը պուլութ իլէ գարարտըղընտա վէ տիւշման եադլաշտըղընտա՝ իչէրիսինտէ քէնտիլէրինի գօրդուտմադա քեաֆի օլաճագ գատար փիսիքլերի վար տըր ։ Գու թարզ էօրնէքլէր իլէ էօյրէնէրիզ քի՝ էօլիւմ սահաթմըզտա իւմիտիմիզի ձէմի շէյլերտէն գալտըրըպ՝ Ցիսուսուն դանը վէ սատագաթը՝ քէնտի վատալարընը թէքմիլ էթմէյէ քէնտի էմին օլմասընըն իւզէրինէ պինա էթմէլիյիզ ։ Վէ վագտա հէր նէ գատար էօմրէտտէ օլան միւմինին քէնտի եօլունտա գարանլըգտա բահթ կէչմէսի միւմքին իսէ տէ , էքսէրի օլ գարանլըգ սըղրըպ՝ քէնտի էօլտիւյինտէն էվվէլ թէքբար բըղըգ սօզար ։ Եա՛ Բապպ , սէնին միւպարէք իրատէթին օլտուղունտա , իմանըմըզը սէնին գըյմէթլու վատալարընն իւզէրինէ գայիմ էյլէ քի՝ պիզիմ ահշամ կիւնէչիմիզ պահաճադը վագթի պէրրադ օլսուն . եօզ իսէ պիզէ իմտատ էյլէ քի՝ Սէնին իրատէթին օլսուն տէյէլիմ ։ Պիզիմ թէնիմիզ վէ եիւբէյիմիզ աճիզ գալարընտա՝ սէն եիւբէյիմիզին դուվվէթի վէ պիզիմ էպէտի հիսսէմիզ օլ , ամին ։ Սաղ . ՀԳ . 26 ։

քենաի ապլքնը տախի օ գատար չօդ զայպ կէ-
տի քի՝ քենաի հօշմուլուզունան իւղէրինաէ
բաթի կէլափյի օլ թամէլը սէֆալարը նէ խամ-
րնա կէմէյէն պիլիր խի՝ նէ ատ օնլարըն իւ-
զէրինէ սըրալըմա սէօյլէնէ պիլիր խի։ Ակա
հէր սէօյլէտիյի սէօզլէրան հալա չօշլէ կէօ-
բիւնիւր խի քի՝ օլ ըրմաղատա էօլիւպ ատա
գափուտան իչէրի կիրմէյէ նայիլ օլամայաճակ
տէյիւ ֆիքրինաէ պիր էնտիշէնի վէ նիւրէյինա-
տէ գօրգուսու վար ըտը։ Ահմ տախի նանըն-
տա տուրանլար ֆարգ էմէյիլէր քի՝ օրատա
կէրէք քենաի հօշա չըղտըրընտան էվվէլ վէ
կէրէք օնտան սօնկրա իշլէտիյի կիւնահլարը
տիւշէնէրէք փէք սըզընթը չէրէր խի։ Հու-
տախի տիգդաթ օլտունուր ըտը քի՝ ճինլէր վէ
քէօթիւ բուշլար կէօրէրէք էվվէլէ չէրէր ի-
տի, չիւն պազը պազը քենաի սէօզլէրի իւչ
էօյլէ ան՛լատըր ըտը։

Պու սէպէպտէն Թէվֆիքիւլի օրատա քենաի
դարնատաչընըն պաշընը սուլարտան հօգաըը
Թուխմաղ իչիւն փէք չալըշըր ըտը։ օ խէ՝ պա-
զը պիւթիւն պիւթիւնէ պաթըզ պիր ադտան
սօնկրա կինէ հարը էօլիւ կիպի հօգաըը չը-
գա՛ ըտը։ Թէվֆիքիւլի օնու շու սէօզլէր իւչ
տախի մուխէսէլլի էթմէյէ չալըշըզ՝ Գարըն-

տինզ՝ Շաշ օլ, Յիսուս Քրիստոս ատանա
ֆա վէրիր, ատի*։

Ընտէն Քրիստիան ևիւքսէք պիր սէս իլէ՝
Ա՛հ, իլթէ ևինէ կէօրիւյօրըմ օնու, վէ պանա,
«Ինէն սուլարտան կէչտիյինտէ՝ պէն սէնին իլէ
իմ, վէ ըսմազլարտան կէչտիյինտէ՝ սէնի պաս-
մայաճակլար» ատ յօր, ատի†։ Լուկ. ԻԳ. 2։

---

* Հազդան Յիսուս Քրիստոս ոդը Ալֆա վէ Օմէգա, իլք վէ սօն, իւմիտիմիզէն պաշլանկըճը վէ նիհայէթի։ Պիզիմ քրիստիանճա հօշնուլուզումուզու օնուն իւչ պաշ-լայըշ թէզքիլ էտէրիզ։ վէ Քապպըմըզդն «Գէնսիզ հէչ պիր շէյ էտէմէզ սինիզ» (Յ֊Վ։ ՅՀ. 5) տէյիւ սէօյ-լէտիյի օլ սահիհ սէօզլէ՝ պիզիմ հէր պիր սըզընթը-լարըմըզ վէ իւղալարա տիւշմէմիզ փէք պէյիւք սէս ի-լէ պաղընըրպ աշնքեար կէօստէրընըր։

† Քրիստիան հէր նէ գատար պէօյիւք սըզլէթի իշին-տէ խոի խէ տէ, Ֆագաթ Քրիստոսուն վատարընա ի-նանտարագ քենտի ճէմի իսմանընդլըզ շիւպհէլէրի տէֆ օլսու։ Պիզիմ գօրգուլարըմըզ եալընըզ Քրիստոսա ի-նանմամ իլէ տէֆ օլուպ՝ էօլիւմ ազրըլարըմըզ խաֆիֆ-լենիր պիրը։ Յիսուս էօլտիւ վէ տիրիլտի տէյիւ ինան-արդըմըզտա՝ էօլիւմ քենտի վէրէճէյի գօրգուլու զայպ էտէր, ադը չէհրէմինի տէյիշտիրիր, վէ պիր կիւլէր ևիւզ իլէ մուհապպէթ հավատիսի կէթիրմէյէ կէլիր։ Ջիրա հէր նէ գատար էօլիւմտիւն տիքէնի կիւնահ, վէ կիւնահընդ գուվվէթի նօմս խէ տէ, Յիսուս քենտիսի պիզիմ իչիւն լանէթ օլարադ՝ պիզ նօմսուն լանէթին-տէն սաթուն ալար, վէ պէյլէճէ կիւնահընդն տիքէնինի

Ընտէն՝ իբեսի տէ գուվվէթլէնսիէը, վէ օն-
տան սօնկրա ախշամն տախի օնլար էօթէյի
կէչէնէտէք թաշ կիպի սուս գալար։ Գէօյլէմէ
Գրիսթիան օղ արաըզդ պատաճադ եկը պուլտու,
մէ էօյլէ բանի կէլտի քի՝ ըրմադըն գալան ե-
քի սըզ ըտը։ Ինշէ պէօյլէ էօթէ նապոյա կէչ-
տիկէը։

Նոճի ըրմադըն էօթէ նապասընըն քէնարըն-
տա օղ իքի փարչադ տաէմլէրի կինէ կէօրտիւ-
լէր քի քէնտիլէրինէ պէքլէյօրլար ըտը։ Գէօյ-
լէմէ օնլար ըրմադտան չըզտըգլարընտա՝ օն-
լարը սէլամլայըպ՝ Գիշ խըզմէթ էտիճի բուհ-
լար ըզ քի՝ գուրթուլուշա վարիս օլաճադ քիմ-
սէլերե խըզմէթ էթմէկ իչիւն կէօնտէրիլմիշլէր,
տէտիլէը։ Վէ ան տան գափույա ատզըու կիմ-
մէքտէ օլտուլար։

Պուրատա պիլմէլիսին քի՝ օղ չէհիր պիր պէօ-
յիւք տաղ իւչէրինտէ իտի։ Գափամի հօչմու-
լար օղ տաղը գօյայըդ իլե չըզտըլար, գէրա
օղ իքի տաէմլէր՝ պունլարընն գօլտարընտան թո՛ւթ-
մաուշ պէրապէր կիտէյօրլար ըտը։* Օնլար քէ-

տախի օնտան ալար։ Խմի համա օլտուն Ալլահա քի
Բաղդադընդ Ցիուս Քրիստոսուն էլե իլե պիզի գալիպ
էտէր։

* Գուրթուլուշուն վարիսլէրինին սազըղընտա օնլարտա
տախտա խըզմէթ էտէն մէլեքէտէր՝ օնլարըն էօլտիւիւ-

գալիք քէնաի պօզուլուր Էամապլարընը տաճի արտլարընա՝ ըրմագտա պրագմըշլար ըտը. գիրա Հէր նէ գատար օնլար իլէ օբայա կիրտիկէր էսէ տէ՝ օնլար իւզէրլէրինտէ օլմազըզըն օնատան տըշարը չըգարըլար: Պու սէպէպտէն օնլար փիք գօլայլըգ վէ ճէվիկ իլէ նօղարըյա չըգարըլար ըտը. վագտա չէհրին թէմիզի պուլուր Թլարտան տա Հա նօղարը պրագըմըշ ըտը: Լամի Հավանըն հիւտիւտլէրինտէն թաթլը սէօհպէթլէր իլէ կի տէրլէր իտի, վէ ըրմագտան սագ սէլիմ կէչ միշ օլուպ՝ քէնտիլէրինէ խըզմէթ էթմէք իչիւն տախի էօյլէ ճէվիլ քիմսէլէրի օլմատը իչիւն փէք շագ ըտըլար:

Փարլագ քիմսէլէր իլէ էթտիքլէրի սէօհպէթի օրտանըն ճէվալի իւզէրինէ իտի. օնլար՝ օրտանըն կիւզէլլիյի վէ ճէվալի նագլ օլուշմագ չէյ տիր, տէտիլէր: «Ահան տաղը, սէմտվի Էրուշ

վագթտա տախի քէնտի հրքիզ էտիճի մուգայէտբեար-Լըղլարընը պրագմազլար: Օնլարըն էօլիւմ նաթագընը գուշտաըրլար, վէ օնլարըն կիթմէքտէ օլան ճանլարընը գապուլ էտիպ քէնտի գանտաղլարընըն իւզէրինէ պարագ օնլարը Հավանըն հիւտիւտլէրինտէն (քէօթիւ բուհլար-տան իբագ) Ալլահըն ճէննէթինէ կէօթիւրմէյէ Հագըր տըրլար: Մէլէքլէրին Ալլահը ցիսուս տախի՝ օլ ճանլարը մուհապպէթ իլէ քէնտի գուճաղընա գապուլ էտիպ՝ օնլարը քէնտի սագ թարաֆընա իզդէթ թահթընա օ-Թուրթմագա Հագըր տուրթուշ տըր:

սաղէմ, վէ թէքմիլ օլմուշ սաաթլարըն բուհ-
լարը" օրաատա սըր, ատաիլէր: Նէէ· ԺԲ· 22—
24: Սիզ չիմտի Ալլահըն ճէնննէթինէ կիտէ յօր-
սընըզ, վէ օրաատա հայաթ ազաճընը կէօրիւլ՝
օնուն ասլա դուբուտազ մէյվէսինատէն նէյէ-
ճէքթինիզ· վէ օրայա կիրտիկինիզտէ սիզէ պէ-
յազ բուտպալար վէրիլէճէք սիր, վէ սիզ հէր
կիւն, նահի՝ ատաիլէյին հէր կիւնիւնտէ փատի-
շահ իլէ կէզինիպ օնուն իլէ ատյղէճէքթինիզ:
Յայ· Բ· 7: Գ· 4, 5: ԻԲ· 5: Օրաատա սիզին
աշաղըի հիւտիւտլէրտէ, նահի՝ նէրտէ օլտուղու-
նուզ վաչըթտատա կէօրտիւյիւնիւզ ընդէրի, նա-
նի՝ ատրա, խատմալըզ, սըզլէթի վէ էօլիւմ
կէօրտէյճէքթինիզ· "զիրա էվվէլէրիլէր կէչտի":
Յայ· ԻԱ· 4: Սիզ չիմտի Ըրրահամին, Իսա-
հաքըն վէ Յաքոբուն վէ փէյղամպէրլէրին նա-
նընտա կիտէյօրսընըզ, էօյլէ ատէմլէր քի Ալ-
լահ օնլարը պէլա նիւշիւնէն տէվէթմիշ սիր,
վէ չիմտի օնլարըն հէր պիրի քէնտի "տօղուս-
լուղունտա նիւբիւյիւպ՝ նամթազլարը իւզէրինտէ
բահամիլըզ պուլուրլար", ատաիլէր: Օլվագըթ
պունլար՝ Օլ ազիզ նէրտէ նէ՞ նամահամղըզ
տէյիւ սօրտուլար: Օնլար տահի ճէվապ վէ-
րիպ՝ Օրաատա սիզին հէփ էքտիքլէրինիզ ի-
չիւն - Թէսէլլի պուլուպ, հէփ ատրալէրի-

նիզ իչիւն չազըղընըզ օլմճազ սըր: Իչ-
տիքլէքլիսիզ, նահի՝ նօլտա էմտիյինիզ տուա-
լարըն, տէօքտիւյիւնիւզ կէօզ նաչարըն վէ
փատիշահ իչիւն չէքտիյինիզ ատրէնամէլարըն
մէյվէսինի պիլէճէքսինիզ: Գաղ· Զ· 7, 8: Օ-
րաատա սիզ ալթուն թաճլար կիյիպ՝ տահիմա Ա-
զիզ Օլթը Շէրիֆին հուզուրունտա վէ օնուն
կէօրմէքտէ օլմճազտընըզ· զիրա օրաատա օնուն
օլտուղու կիպի կէօրճէքսինիզ: Ա Ցօֆ· Գ·
2, Էմ՝ տահի օրաատա Օնա մէտհ, նէտա վէ
չիւքրանիյէթի իլէ խըզմէթի էտճէքսինիզ քի՝
տիւնէտատա իրէն տահի օլ խըզմէթի էմմէք
խամէթը խամնիպ իսէ տէ՝ թէնէնիպին գայրիվըզը
սէպէպսինէն փէք վիճճէք էքէր խամնիպ: Օ-
րաատա կէօշիւնիւպ Գուտրէթլու Օլթը Շէ-
րիֆի կէօրմէք իլէ մէսրուր օլտուղ՝ զուվաղընըզ
տահի Օնուն կիւզէլ սէմնի իչմիմիզ իլէ չազ
օլմճազ սըր: Օրաատա սիզտէն էվվէլ օրայա
կիթմիշ օլան տօղրլարընըզը պաղլամազտընըզ,
վէ սիզտէն սօնկրա օլ ազիզ նէրէ կէլընէյինի
տահի չազըղընըզ իլէ իչէրի ալմճազտընըզ: Էմ
օրաատա ճէչտիրէմ վէ սալթանատ իլէ կիյինէ-
ճէքթինիզ· վէ իզզէթինի Փատիշահը իլէ բիքնա-
պա չըզտճազ թազըմ իլէ տօնանտճազտընըզ:
Էվվանընդ դանտատլարընըն խազբինատէ օհտուբ-

մուշ կիպի պուլութլարըն իչինաէ պօրու սէս-
լէրի իլէ օնուն կէլտիյինաէ, սիզ տախի օնուն
իլէ կէլէճ-քիմիզ. վէ չէրիսի թախթընատա օ-
թուրտուղունատա՝ սիզ տախի եանընատա օթու-
քաճափաքընըզ. էվվէթ, քէօթիւլիւք իչէյիչն-
լէրին իւզէրինէ օնուն պիր սէճիլ վէրտիյին-
առ, օլ քէօթիւլէր կէրէք մէլէք օլմուշ՝ վէ
կէրէք առէմ օլմուշ, օլ հիւքմառ սիզին տա-
խի սէսինիզ պուլունաճաղ տըր. զիրա օնլար՝
հէմ օնուն հէմ սիզին տիւշմանլարընըզ ըտը-
լար: Էմ տախի օ կիւնէ չէրէ տէօնէճէք օ-
ստուղունատա, սիզ տախի պօրու սէսլէրի իլէ պէ-
տաղէր կիտիպ՝ էպէտէն օնուն իլէ օլաճաղը-
նըզ, տէտիլէր: Ա Թես. Դ. 14—17: Յոհ.
14, 15: Գործ. Ը. 9, 10: Ա Կորնթ. Զ. 2, 3:

Իմտի օնլար պէօյլէճէ գափուչա նագլաշըր ի-
քէն. իչիմէ պիր սէմավի ապէր սիրիւսիւ պուն-
լարը գարշըլամազա չըզտըլար: Վէ պու իչի
փարչադ քիմնէչէր օնլարա տէօնիւպ՝ Տիւնեա-
տա իչէն պիզիմ Բաղպըմըզը սէվիպ՝ հէր չէյի
օնուն ազիզ իսմի իչինն Թէրք էտէն տահմիլր
պուռնլար տըր. օ տախի պիզի պուռնլարը կէթիր-
մէյէ կէօնառէմիշ օլուպ՝ պիզ տախի օնլարը քէն-
տի արզու էթտիյի եօլլարընատան պու բայա զա-
տար կէթիրտիք քի՝ իչէրի կիրիպ քէնտի Գոսը-

թատրճըլարընըն հիւզուրնա կէօրէրէք չաղ օլ-
ստունլար, տէտիլէր: Օլ վաղէթ սէմավի ա-
քէր «Նէ մութլու Գոսպունուն տիւյինիս-
նէն զիյատԹէթինէ տավէթ օլունմուչլար»
տէյիս պիր պէշիւք սէստա վէրտի: Յայտ. ԺԹ.
9: Պու անատ օնլարը գարշըլամազ իչիւն փա-
տիշահըն մուսիզտաճըլարընատան տախի պիր չօ-
ղու պէյազ վէ փարլադ էտվատլար իլէ կիյին-
միշ՝ տըշարը չըզտըլար, վէ քէնտի ահէնքլի վէ
պէշիւք սէստալարը իլէ կէօքլէրի տախի քէն-
տի սէսլէրինէ աք, էթտիրըլըբ խոյ: Պու մու-
սիդաճըլար Իսրահիլ իանընն վէ օնուն արզատա-
ղընըն՝ տիւնեատան կէլմիչլերինի օն պին սէլամ-
լար իլէ սէլամլատըլար, վէ պու չէյի սէտա-
լար վէ պօրու սէսլէրի իլէ էթտիրը:

Պուղատան սօնկրա օնլարը հէր թարաֆատան,
քիմի էօնտէն, քիմի արզատան, քիմի սաղատան
վէ քիմի սօլատան, կէօյա եօզարքի մահալլէր-
տէ օնլարը հըճիզ էթմէճէ իչիւն զուլաթ տըլար.
վէ կիթտիրլերինատ տուրմայըպ ահէնքլի սէս-
լէր իլէ վէ նիւքսէքսատ օլան մազամլար իլէ սէ-
տա վէրիրլէր իտի. չէօյլէ քի՝ օլ ճիւմհիւ-
րիս կէօրէպիլինմէյէ՝ կէօյա կէօք քէնտիսի օն-
լարը գարշըլամազա էնմիշ կիպի կէօրինիւր
իտի: Իմտի պէօյլէճէ օնլար պիրլիքտէ նիւրիս-

յիւղ կիտէր ի քէն՝ պազը պազը օղ մուսիգա-
ձրլար քէնտի սէֆալը սէօղերի ի՛ւղ, վէ քէնտի
մուսիգալարընը քէնտի պազըղլարընա վէ թա-
վուրլարընա դաթարագ՝ հալա Վրիսթիանա վէ
օնուն գարնտաշընա՝ օնլարըն քէնտի արդա-
տաղըզլարընա կէմիէրիմտէն վէ՛ք խօշնուտ
օղուպ՝ նէ՛ շազըզ իլէ օնլարը գարըղլամազա
կէմիի օլտուղլարընը պէյան էտիրէր իտի: Վ՛է
իշիդ պու ի՛ք աստմ տահա կէօյէ նէթիղմէ-
տէն՝ կէօյա օրատա կիպի խալիր, գերա մի-
էրէրին ինիլիւնիւ կէօրմէք իլէ վէ օնլարըն
աչէնքլի մուսիգալարընը տինղլմէք իլէ գոչ-
շանմըշար ըտը: Պուրատան ղէհրի տախի կէօ-
րի՛ ըլէր իտի վէ քէնտիլէրինէ էօյլէ կիլտի քի,
օնլարա՝ Ա՛ֆ ո կէլմինիզ տէյիւ օրատըն չանկ-
լարընըն վուրուլտուղունու իչինտի՛ր: Ֆագաթ
հէթիսինտէն զիյատէ, օրատա էօյլէ պիր ար-
գատաշլար իչինտէ էպէտիլ ապատ սաբին օ-
լաճագլարը հադըրնատա էօյլէ թաթը վէ շազ-
լանտըրմըշ միլահազլար էմտիքլէրինտէ՝ ա՛չ,
նէ՛ տիլ հախօտ գալմ՛ իլէ օնլարըն ճէլիլ շազ-
լըղը թարիֆ օլուռնապիլիր: Նիհայէթ գափու-
յա կէթի իշտիքլէրինտէ:

Խմտի գափույա կէթի իշտիքլէրինտէ՝ օնուն իւ-
զերինտէ ալտուն հազրլար իլէ շէօյլէ հազրլ-

մըշ ըտը, "Ա՛ՈՒԹԼՈՒ ՕՆՈՒՆ ԹԻՆՊԻՀԼԻՐԻ-
ՆԻ ԻՃՐԱ ԷՏԻՆԼԻՐԻ, ԹԱ ՓԻ ՀԱՑՃԱՔ ԱՂԱ-
ՃԸՆ ԻՒԶԻՐԻՆԻ ՕՆԼԱՐԸՆ ՀԻՒՔԻՄԷԹԻ ՕԼԱ,
ՊԷ ԳԱՓՈՒԼԱՐՏԱՆ ՇԻՀՐԻ ԿԻՐԻԼԻՐ": Ընտէն ըիւյամտա կէօրտիւմ քի օղ փար-
լազ քիմսէլէր օնլարա՝ Գափույու վուրուռն,
տէմիլէր. օնլար տախի վուրտուղլարընաա՝ գա-
փունուն իւսթիւնտէն պիր գաչ քիշի՝ հանի Ն-
նովք, Ա՛ովսէս վէ Եղիա վէ սայրլար կէլիպ
պազարլար: Վ՛է պէրիտէն օնլարա, Պու հօլ-
ճուլար Իսարապլըզ ղէհրինտէն պուրանըն փա-
տիշահընա օլան մուհամմէդիլերի իչինն կէլ-
միշլէր տէյիւ տէնիլիպ՝ հօշճուլար տախի հէր պի-
րի քէնտի իսլէմիտտտէ ալտըղը Թաստիկյէնինի
օնլարա վէրտի. օնլար տախի ալտպ փատիշա-
հա կէօթիւրտիւլէր, օ տախի օնլարը օգուտտու-
ղունտա՝ Պու տաէմլէր նէ՞ըէտէ տիր, տէտի:
Գափունուն տըշարըսընտա տուրույօրլար, տէ-
տիլէր: Օ՛Լ վագըթ փատիշահ էմր էտիպ՝ Գա-
փույու աչըն քի՝ "Կէրչէքլիք սաղլայան Թա-
յիֆէ կիւսին", տէտի*: Եսայ. ԻԶ. 2:

*Պու կէրչէքլիք սաղլայանլար քի՞մ տիր, քի՞մ օլաճագ. քէնտի քէնտիլէրինի սաստդ չըդտրան փարիսեցիլէր էօյլէ սայրլար քի՝ քէնտիլէրի տիր, վէ քէնտի էյի վէ սաստդ տամըլէրի իլէ քէնտի քէնտիլէրինի սայրլատան ֆարգ-

Իմաի բիւյամտա կէօրահիմ քի՝ պու լքի ա-
տէմ գափուտան իշէրի կիրսիլէը • վէ իշեռ

լը, վէ պէօյլէճէ Ալլահըն ինտինտէ սաղդ չըդմըշ սա-
յարլար ; Բապպ պու էյի վէ սաղդ քիմսէլէրտէն մահ-
տա քիմի՞ իշիւն՝ ճէհէլնին գափուտսու աչըլըն տէյիւ էմր
էտէճէք տիր ։ Գիագաթ Պետրոս պիզի տէր քի , Սաղդ
գավմ՝ խոսս գավմ տըր , տիւննտանըն պադիշէրինտէն
տէչիմիշ վէ պաշդա ղիւրրիյէթտէն կէլմիշ տիր ։ Ա Պետ . Բ.
9, 10։ Պօնդար քէնտի իւղէրլէրինտէ հիչ պիր սահադաթ
կէօրմէյիճ՝ իլա քէնտի կէօզլէրի էօնիւնտէ հալիմ վէ ալ-
չադ տըրըլար • հագըդաթըն Քէլամը իլէ տօղմուշ վէ հագը-
դաթըն Բուհունտան էէնիլէնմիշ՝ Ցիսուսուն հագըդաթընը
դաղուլ էտէրլէր վէ օնու սէվէրլէր , օնուն իլէ իդդէթ պու-
լուրլար վէ օնուն սահադաթը իլէ էօյիւնիւրլէր. զիրա քէն-
տիլէրի օնուն իլէ Ալլահա սահադաթ օլմուշտըրլար .
քէնտի դուրթուլուշ էսվապլարը օնուն սահադաթը ,
վէ Ալլահըն փատիհսիզլըղը քէնտի հագդլարը տըր ։ Պու
հագըդաթ իլէ հըքիգ օլուրլար , քէնտի էօմր ու էթվար-
լարընը պու հագըդաթ միւճիպինճէ նիզամա գօրլար , վէ
պու հագըդաթը քէնտի էօմրլէրինտէ գավի Թուրթուզ
քէնտի էօլտիւրլէրինտէ հըքիգ էտէրլէր ։ Վէ պէօյլէճէ
հագըդաթըն իմանընտա եաշայըդ էօլմիլէրի իլէ Զօղոս
իլէ քէնտիլէրի տախի շու սէօզլու տէյէ պիլիրլէր քի՝
Իմանը սադլամըմ , շիմտիյէ սօնկրա Ցիսուսուն՝ ամը աղ-
րըլար իլէ պէնիմ իչիւն քէսվ էթտիյի սահադաթըն
Թամը սադլանմըշ տըր քի՝ օնու օլ կիւնտէ պահիհա-
վա պահա վէրէճէք տիր ։ Բ Տիմ . Դ . 7 , 8 ։ Եա՛ Բապպ
իմանըմ օլ սէյրանը եադլաղտրըսըն , վէ իւմիտիմ ար-
զուլասըն օլ սահադը քի՝ Բապպընըն շաղլըղընա կիր ,
աէյէճէք սէն ։

[illegible] Թէպաիլի սուրէթ օլտուղար ,
[illegible] կիպի փարղայան էվապ կիյտիլէր ։
[illegible] տախի սանթուրլար վէ Թաճլար իլ-
[illegible] դարղըլայըղ՝ ծնղարընն էլինէ վէրմէ-
[illegible] քի՝ սանթուր իլէ մէճա օգուսունղար , վէ
[illegible] տախի իդդէթ նիշանէլէրի օլսուն ։ Ընտէն
բիւյամտա տուդտուս քի շէհրին չանկղարը ինէ շաղ-
ղըդտան չալընտը՝ վէ ծնղարա տախի՝ ''ՖԱՊՊԸՆԸԶԸՆ
ՇԱԶԼԸՂԸՆԱ ԿԻՐԻՆ'' տէնիլ-
տի ։ Էմմ տախի իչէթիմիզ քի՝ օղ ատէմլէր
քէնտիլէրի տախի եիւքսէք սէս իլէ , ''ԹՈՒԽԹԸՆ
ԻՒԶԻՐԻՆՑԻ ՕԹՈՒՐԱՆԱ ՎԻ ԳՈՒԶՈՒՑԱ
ՄԱԽՍՈՒՍ ՏՂՐ ՊԻՐԻՓԻԹ ՎԻ ԻԶԶԻԹ ՎԻ
ՀԱՄՏ ՎԻ ԳՈՒՏՐԻԹ՝ ԷՊԻՏԼԻՐ ԷՊԻՏԼԻՐԻՆ-
ՃԻ'' տէյիւ օգուրլար ըտը ։

Իմտի օղ ատէմլէրի իշէրի ալմագ իչիւն գա-
փու աչըլտըղը կիպի՝ օնղարըն արգասընտան իշ-
էրի պագտըմ , վէ իղնէ չէհիր կիւնէչ կիպի
փարլայօր ըտը • սօգադլար տախի ալթուն իլէ
տէօչէնմիշ իտի • վէ օբատա չօգ քիմսէլէր՝
պաշլարընտա Թաճ՝ էլլէրինտէ խուրմա տալը ,
վէ մէճա օգուտմագ իչիւն էլլէրինտէ ալթուն
սանթուրլար իլէ կէզէյօրլար ըտը ։

Օրատա դանատլար տախի վար ըտը , վէ
պուննլար տուրմայըղ գարշըլըգլը՝ Ընիչ , ա-

էիրսի*. պէօյլէճէ, նասըլ քի օպիրլէրինէն
նուսլ՝ քէնտի գայըդը իլէ օնու գարշըյա կէ-
բատա Պօշ իւմիա նամ պիր գայըդըմը պուլու-
Օ՛ինչ էօյլէ լադի օլսու քի՝ օշ արալըդ օ-
րըսըմնը էէքմէզմէն չափուշաղ օնատան կէչէի։
իքի քիմնէլէրին չէքտիյի կիւշլիւյիւնիւն հա-
ղըմտա Ձիհալէթի կէօրտիւմ՝ քի՝ ըրմադը
քէնտըրնա նէթիշմիշ իտի. փադաթ օ՝ օպիր
մըշ իքէն՝ պաշըմը չէվիրիպ արադըմա պադար
իտամ պէն հէմի պու շէյլէրէ հէյրան պ
արսլան կիպի պաղըրտաճադլար ըտը։

* Պօշ իւմիա տահմա ձիհալէթին եիւրէյինտէ սաքին օլսուդ՝ տահմա ձահիլլէրէ հարադմ էթմէյէ հազըր ոըը։ ձիհալէթ քէնտի թէհլիքէտէ օլսուդունտա օնա միհ-թադ օլսուդ օնու պուլսուս։ քէնտի հայաթընտա օ օ-նուն արգադտաշը իտի։ վէ էօլսիւյիւնտէ տահի օնու պրագմայագադ։ Իշթէ կէօրիւն քի ձիհալէթ քէնտի էօլսիւյիւնտէ նէ՛ էզիլէթի վար ըտը նէ գօրդուսու, շիւպհէսի վէ նէ տէ թէէսսիւֆ, նէ՛ տէ տիւշման գօր-գուսու. իլլա հէր շէյ բահադ վէ ասիւտէ իտի։ Պօշ իւմիա քէնտի գայըդընը իտի, վէ մէշհուր պիր ադօդ վար ոըը, օ՛ գուդու կիպի էօլսիւս։ Փադաթ էյէր պէյլէ գուդուլսադ, Պօշ իւմիա քէնտիէրինէն ըմմադտան կէչիր-տիքտէն ածնկտա նէ՛ վագի օլմադընը կէօրսէէր իտի, արսլան կիպի պաղըրտաճադլար ըտը։

ZUUՈ-ԱՅՄ ՍՍՐ

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0542129